

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

NAGYKANIZSA

Szerkesztő: J.

TELEFON-SZÁM 78.

egy másfélórásnál

A szerkesztőség illető közlemények a szerkesztőség címére küldendő. — Készenléti megjelölésre nem vállalkozunk a szerkesztőség levelezési címére van figyelembe a szerkesztőség.

A közlemények és a nyitvatartás díjtáblázatát meg lehet látni a kiadóhivatal.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben	Próbái
három hónapra	száthárom hónapra
Egy hóra 1.20 K	Egy hóra 1.50 K
Negyedévre 3.50	Negyedévre 4.50
Félévre 7.—	Félévre 9.—
Egy évre 14.—	Egy évre 18.—

Egyes szám ára 6 fillér.

Munkadíjak, ha közlemények és megjelölések sorozatát 50 fillér.
Elgyűrt és ekeztetett ártételek díja 5 koronát. — Készenléti megjelölés 5 koronát.

XXXVIII. évf. 172. szám.

Nagykanizsa, kedd 1911. augusztus 1.

Zala Hirlapkiadó és Nyomda Rt.

Inkompatibilis városatyák

Nagykanizsa, július 31.

Mindig bajos dolog, ha a törvényhozás mulasztását a törvényhatóságok akarják pótolni. Nem mintha a városok és megyék bizottságai nem tudnának elég jó, az élethez simuló, okos törvényeket, jogi intézményeket teremteni, különösen, ha a maguk dolgairól van szó. De a törvény egységes rendet csinál az országban, míg a városok, vagy a vármegyék mind más és más ítélo-szögből fogják föl a kérdéseket. Külön-külön gyakorlatot folytatnak s egyik se biztos afelől, vajjon nem a másik csinálja jobban, igazabban?

Egyik régi, elintézetlen ügye a magyar törvényhozásnak a városok törvényének megalkotása. Ezt a mulasztást akarják pótolni egyes városok a maguk erejéből, amikor itt is, ott is, szervezeti reformokat csinálnak.

A legerdekesebb pont az, amelyik a városatyák inkompatibilitásáról szól. Olyan probléma, amelyet hosszú ideig nem fognak teljesen megoldani. Egész radikális megoldás az lenne: aki a város részére dolgozik, vagy szállít, aki a várossal szerződéses viszonyban van, vagy pedig ily viszonyban levő vállalat alkalmazottja: nem lehet városatyja. Csakhogy ez a megoldás a törvényhatóságnak a legjobb, leginkább hasznavehető elemeit rekesztené ki. Ezt a paragrafust rá lehetne huzni a kereskedőre, iparosra, a gazdára, akinek véletlenül a város kuncsaffja, — az építészre, sőt a bankigazgatóra, akinek intézete a városnak kölcsönt nyújt. — Ez a mód, egyéb igazságtalanságai mellett azért is káros lenne, mert ép a szakértelmet vonná el, vagy ritkítaná meg a törvényhatósági bizottságban, tehát azt az értékét, amelyre a közgyűléseken és a bizottsági tárgyalások alkalmával a legnagyobb szükség van.

A parlament is megbánta a fényűzést, hogy egy tetszetős elv kedvéért azokat kizárja tagjai közül, — akiknek közgazdasági tudására olyan nagy szüksége van: egy város törvényhatósági bizottsága még kevésbé teheti ezt. Végre is, ha valaki pontosan betartott szerződés mellett a közönség valamely igényét kielégíti, még nincs korlátozva a közigazgatás szabad kritikájában.

A másik megoldás az, hogy a várossal szerződéses viszonyban

álló törvényhatósági bizottsági tag nem vehet részt azokon a tárgyalásokon, amelyek őt vagy a vállalatát illetik. Helyes dolog, de voltaképp nem új. Eddig az illendőség kérdése volt, — amelyet többekévesebbé betartottak, már csak az illető szállítók, vállalkozók vagy vállalatok érdekében. Hiszen semmi ereje, semmi hatása se lett volna az olyan szónoklatnak, érvelésnek, amelyről husz lépésnyire meg lehetett volna érezni az érdekeltiséget.

A tudósításokból nem derül ki, hogy az inkompatibilis városatyák nem vehetnek részt az őket, vállalatukat illető tárgyalásokon, vagy pedig nem is lehetnek jelen? De akár így van, akár úgy, az inkompatibilitást nem gyomlálja ki teljesen a város közigazgatásából. — Mert lehet olyan formája is az özszeferhetetlenségnek, amikor a városatyák konkurensé annak, aki a város részére szállít, vagy szállítani akar. S nem képzeltető el, — hogy az inkompatibilisek között véd- és dac-szövetség köttetik: az aki érdekelt, a tárgyaláson nem vesz részt, a másik azonban igen és a maga szakértelmével sikra száll amannak érdekeiért, — viszontszolgálat fejében.

Magát a városatyáinkompatibilitás kérdését teljesen csak a városi törvény oldhatja meg. A törvényhatóságok, könnyen érthető, fáznak is ettől a kérdéstől s maguk elég jól aligha fogják megoldani. A megoldást sokszor irányítják bizonyos helyi szempontok és véletlenek, amelyek viszont értéktelenné is tehetik a reformot. — Ez is, meg száz ok is sürgeti, amit nem lehet elégszer reklamálni: a jó, modern városi törvényt.

Városi közgyűlés.

Fontos ügyek.

— Saját tudósítónktól. —

Az irtalmatlan városi előjáróság igen tiszteltető méltó buzgalommal nem tekintve semmiféle kánikulát, holnapután, szerdán délután 2 órájára rendkívüli városi közgyűlést hívta egybe a városatyákat. A közgyűlésnek igen fontos városi ügyek vannak a tárgysorozata, s ez a körülmény biztosít annak nagyobb látogatottságot. A közgyűlés tárgysorozata a következő:

1. A városi közgyűlés 1912. évi költségvetése és ezzel kapcsolatosan az élelmezési költség felemelése tárgyában tanácsai javaslat.

2. Üzemelés-utca alsó szakaszának kikövezése tárgyában tanácsai javaslat.

3. Franz Lajos és fiai gőzmalom és villamos üzem r.-t. ingatlan vételi ajánlata.
4. Franz Lajos és fiai gőzmalom és villamos üzem r.-t. bejelentése a villamos üzemnek forgó áramra leendő átalakítása iránt s ezzel kapcsolatban villamos szakértő megbízása tárgyában tanácsai javaslat.

5. A cs. kir. szab. Déli vaspálya társaságtól a Kazinczy-utcában megveendő ingatlanra vonatkozólag tanácsai javaslat.

6. A m. kir. kincstártól az új postapalota felkeltől megveendő ingatlanra vonatkozó vételi ügyben tanácsai javaslat.

7. A Merkur Vasművek ingatlan vételi ajánlata tárgyában tanácsai javaslat.

8. Vojkovics György ingatlan vételi ajánlata.

9. Ifj. Vincze Kálmán ingatlan vételi ajánlata.

10. A Sikátor-utca rendezéséhez szükséges ingatlanok megvétele tárgyában tanácsai javaslat.

11. Dr. Sabján Gyula v. főjegyző mint m. kir. áll. anyakönyvvezető előterjesztése az anyakönyvi hivatali hivatalos óráinak újabb megállapítása tárgyában tanácsai javaslat.

12. A v. rendőrök, erdőőrök, hivatal-szolgák ruházatának szállítása, illetve beszerzése tárgyában tanácsai javaslat.

13. és 14. Több községi illetőség megállapításának ügye.

Halálos dráma a kanizsai piacon.

Férjgyilkos kofaasszony.

Családi perpatvar vége.

— Saját tudósítónktól. —

Egy kiskanizsai házaspár családi perpatvarának borzalmas befejezése tartja ma reggel óta nagy izgatottságban a város lakosságát. Délelőtt fél 10 órakor, mikor a legnépesebb volt az Erzsébeti térség, egy asszony ott megölte az urát. A borzasztó vérengzést a szerencsétlen gyilkos kétségtelenül jogos önvédelmében követte el, mert a pár percnyi kioldás után kiszvedett ember, egy elzúllott, folyton részegeskedő kőműves, — ki éveken át kinozta feleségét, a piacon is rátámadott feleségére, aki a halálos sebeket okozó kis penicillussal háritotta el a brutális támadást. A tragikus szennázicóról ez a részletes tudósításunk szól:

Ezelelt 10 estendővel vette el feleségül Mócsi János kőműves Vajda György földhízi munkás takaros leányát, Rozit. A fiatal férj, aki szép szál robusztus ember volt, már házasságuk első hetében elkezdte elthon a civakodást. — Mint azt legénykorában tenni szokta, kerülte a munkát, s ha néha dolgozott is, keresménye rögtön a kocsmába vándorolt, hol a pénzt megitta vagy elkártyázta. Amikor aztán hajnalit hazavetődött, — a fiatal menyecske sírása és szemrehányása fogadták. Ilyenkor pedig mindig kijárt néhány ültet az asszonynak, — kit a dologkerülő férj hovatovább pénzért is kezdett zaklatni, s hogy keresen, arra kényszerítette feleségét, hogy es a piacra járjon árulni. Így lett a közben anyává vált asszonyból kofa a kanizsai piacon, aki egyetlen örömét, a kis Mariska lányt szüleihez volt kénytelen adni, hogy azok neveljék. Amint az asszony pénzt kezdett keresni, a férj még munkakerülőbbé lett és naponta zaklatta feleségét, hogy juttasson neki is keresményéből. Megszármíthatatlan pontot és ültet kapott a hosszú évek során a szánalomra méltó asszony házasságos urától, ki néhány estendő óta szerelmi féltékenységgel is kezdte öltözni. Az agyonkínzott asszony gyakran készült elválni urától, de ez ilyenkor mindig megengesztelte őt és néhány hétre helyreállította a békét, — s ilyenkor valamiképp dolgozni is szokott.

A régi, kínos állapot azonban csak újra meg újra visszatért a házastársak között

és midőn az elmúlt hét péntekjén Mócsi János ismét véresre naspágotla feleségét, amiért nem tudott neki elég pénzt adni, ez megmáshatatlannal elhatározta, hogy elvállal a brutális férfiú. Nyomban ott is hagyta Kiskanizsán, a Varasdi-utca 62. számú házban lévő kis lakását és hazarohant szüleinek a Rozmaring-utcában lévő házába. Holmiját a rendőrkapitányság által akarta elhozatni évtizedes boldogtalansága színhelyéről, de azt a férj a rendőrség felszólítására sem adta ki neki.

Három napon át a házastársak nem is látták egymást és Mócsiné már boldog volt, hogy minden baj nélkül sikerült otthagynia az urát, akinek boszujától és haragjától még most is rettegett. Félelme nem is volt alaptalan. Mócsi János ma délelőtt 9 óra tájban vérbentforgó szemekkel érkezett a piacra és feleségének nővérét, Annát, ki szintén gyümölcsárulással foglalkozik, kérdezte meg, hogy hol van a felesége, mert beszélni akar vele. Az asszony, kit a reggeli vásárlói tömegében nem vett észre a férj, de aki ennek közeledését meglátta, sietve otthagya kosarát és eltávozott a piacról, nehogy ismét ennyi ember előtt kelljen urának kilátásban lévő ültégeit elviselnie. A nővér pedig, látva az ő menekülését, azt mondta a toporékoló embernek, hogy felesége ma nem jött el árulni. Így aztán sikerült is annyit elérni, hogy Mócsi elment a piacról és Mócsiné visszajöhetett a gyümölcséhez.

Alig mult el azonban félóra, Mócsi hirtelen újból megjelent a piacon és egyenesen a nővérek felé tartott. Ideérve, szó nélkül potognagya Vajda Annát, a sógor-nőjét, nyilván amiatt, hogy az előbb eltávozta előtte feleségének ültéjét és még ughány olyant sujtott ennek fejére, hogy a leány kábultan esett a közözetre kosarai közé. A feldühödött ember ekkor feleségének ugrott neki és azt kezdte ültélni.

— No, most végezek veled, kutyá! — ordított a reszkető asszonnyra, kit agyabőbe ütött izmos ökkeivel. A tájékozatlan keservesen jagató asszony eleinte kezével védekezett. — Támadója azonban egyszer csak eszéhez kapott, s úgy látott, mintha bicakát akart volna

rántani, hogy azzal folytassa működését. Ezt észrevette azonban jól megérett felesége és hirtelen mozdulatlan megelődte urát, — előkapta zsebéből kis csontnyelű penicilust és azt kinyitva, támadója hasába szúrta.

Három szurást ejtett az emberen. Kettőt a hasán, egyet pedig a mellkasába, a szív táján. A gyors egymásután ejtett három szurás következtében Mócsi János megtántorodott s mielőtt valaki felfogta volna, hanyatluhan a piac légiaközvetén és dőlt belőle a vér.

Óriási riadalom és izgatottság támadt a borzalmas jelenet láttára a piacon, ahol egy pillanat alatt megszűnt minden forgalom és mindenki a kocsarakon keresztül igyekezett a véres dráma színhelye felé, ahol a gyilkos asszony elborult szemekkel reszkette meredt férjének vérben uszó testére. A tömeg éktelen zivajjára odafutott a főúton posztoló rendőr is és a rettentően patakzó vért emberét a szemközti katonai kórházba vitette, a gyilkos hitvest pedig bekísérte a kapitányságra, hol Bay György alkaptány nyomban kihallgatta.

A halálos sebekből vérző embert a katonasorvos vette rögtön kezelés alá, de annak állapota menthetetlen volt, alig negyedóra múlva kiszáradt. A holttestet egyelőre a katonai kórházban hagyták, amíg a vizsgálóbíró mellette meg nem jelent és fel nem vette a szükséges helyszíni jegyzőkönyvet. Kora délután szállították a hullát a köztemető halottasházába, hol a törvényszéki orvosok holnap délután fogják felboncolni, hogy a halál okát és a szurások minőségének részletes körülményeit megállapítsák. — A szerencsétlen gyilkos asszonyt, Mócsi Jánosné, született Vajda Rozit kihallgatása után délután 1 órakor kísérték át a kir. ügyészség fogházába.

Mócsi János a dráma áldozata 38 éves volt, felesége pedig jelenleg 28 éves. Mócsival a rendőrségre már 14 esztendő óta sok baja volt. Minduntalan volt valami baja a hatósággal és már 14 éves korában be kellett zárni. A boldogtalan házasságból egyetlen leánya, a 4 esztendőös kis Mariska született, akit, mint fentebb említettük, öregszülei nevelnek Kis-kanizsán.

Az eset felett a legközelebbi nagykánizsai esküdtbírósg fog ítéletet mondani.

Villanyvilágítás a Balaton mentén.

Megalakult a társaság.

Ősszel megkezdik a munkálatokat.

— Saját tudósítónktól. —

A Balatoni szövetség a parlamenti érdekességgel karöltve már hosszú évek óta fáradozik azon, hogy a balatoni fürdőtelepeket és a környékbeli községeket villamos világítással lássák el. A mozgalom élén Hoor-Tempis Mór dr. műegyetemi tanár áll s leginkább az ő agilitásának és kiváló szaktudásának köszönhető, hogy ma már a Balaton környékének villamos világításáról, mint befejezett tényről beszélhetünk.

Az elmúlt héten véglegesen megalakult a Balatonvidéki elektromossági részvénytársaság 800.000 korona alaptőkével és egyben meg is kötötte a szerződést a Hazai villamosági részvénytársasággal. A szerződés értelmében a társaság felállítja a központi villamos-telepet és azt üzemből is tartja.

A központi villamostelep Szántódán lesz. Innét tájékoztató elektromos árammal a fürdőtelepeket. Egyelőre 900 lóerőre rendezik be a telepet. Zala vármegyét emiatt érdekli az új villanytelep, — mert csaknem valamennyi nevesebb fürdőtelepet fűszereltek villamos világítással. A zalamegyei parton

Tihanyi, Balatonfüredet és Almádát szerelik föl villamosvilágítással, a somogyi oldalon pedig Siófok, Balatonföldvár, Lelle, Faluszemes és Boglár községekre vezetik az áramot.

Műszaki szempontból is rendkívül érdekes lesz a villamos áramnak a tulsó partra való átvezetése. Szántódáról a Balaton alatt feleketett kábelon továbbítják az áramot a tulsó partra, ahol Tihanyban állítanak föl egy mellékközpontot. De nemcsak az itt felsorolt fürdőtelepeket, de a környékbeli községeket is ellátják villamos árammal.

A villanyközpontot azonban, amint az eddigi tervekben kivehető, — rövid időn belül több lóerőre szerelik át, mert az a terve a szövetségnek, hogy a balatonmenti községeket villanyvasutival kösse össze, — sőt még a partok mentén közlekedő hajókat is villamos erőre akarják berendezni.

A Balatoni szövetség ezzel az újabb alkotásával igen sokat használt a Balatonkultuszhoz, mert ez a nagystílusú berendezkedés nagyban fogja emelni a fürdők értékét. Ekorül különösen nagy érdemei vannak Óváry Ferenc dr. országgyűlési képviselőnek, a Balatoni szövetség elnökének.

Az eddigi tervezet szerint még az idei őszön hozzáfognak a villamos központ fölépítéséhez és a jövő ősz végével már át is adják az új villanyközpontot a közhasználatnak.

Az új kanizsai aréna.

Füredi szinigazgató újabb kérvénye.

Csak hat évi engedélyt kér.

— Saját tudósítónktól. —

Körülbelül két héttel ezelőtt foglalkoztunk a Zala város szinügyi bizottságának azzal a javaslatával, mellyel az új kanizsai arénaépítésre pályázó pécsi szinigazgató, Füredi Bélát elutasítani véleményezte azzal az ajánlatával, hogy hajlandó Nagykanizsán 45—50 ezer korona költséggel fűthető díszes arénát építeni, ha neki mindazon időre szóló kizárólagos szinjátzási engedélyt adnak, amíg csak Nagykanizsán közház nem épül. A szinügyi bizottság a lehetetlen ajánlatot elutasításra véleményezte, de azzal az ugyancsak lehetetlen pótlással, hogy építse meg a szinigazgató az új kanizsai arénát 3 évi játszási engedélyért. Azt ajánlottuk, hogy meg kell itt az arany középutat keresni, mert csak így várható ennek a kérdésnek (még pedig nagyon fontos és sürgető kérdésünknek) kielégítő megoldása. A középutat megjelölni látszik Füredi Béla ma érkezett újabb arénaépítési ajánlata, melyet az alábbiakban ismertetünk:

Korábbi ajánlatát odamódosítja a pécsi szinházának új igazgatója, hogy csak arra kér garanciát a városi tanácstól, hogy az 1912. évtől kezdve hat éven át csupán a Füredi által építendő új arénában játszasson Nagykanizsán szinjátársulat. Tehát még csak nem is azért folyamodik ezutal, hogy a pécsi szinjátársulat kapjon hat évi koncessziót, hanem csupán azt, hogy 6 éven át ehhez az építendő szinkörhöz legyen köve a játszási engedély.

Ha ezt az igazán minimális kérését teljesíti a város, úgy Füredinek legkomolyabb elhatározása, hogy még az idén megkezdje Nagykanizsán egy 45—50 ezer koronás fűthető aréna építését, 1200 néző számára, kellő számú palyókkal, ülőhelyekkel és elegendő karzattal. A szinpad, mint azt a városi tanács előtt fekvő tervek mutatják, a legmodernebb színházépítési technikával van tervezve, a nézőteret és a szinpadot pedig büffek, öltözők és foyer veszik körül.

Ajánlatának indoklásaképpen azt hozza fel beadványa végén Füredi, hogy egy 6—8 ezer koronás aréna építésénél is kapott minden igazgató minden várostól

3 évi kizárólagos engedélyt, mennyivel indokoltabb tehát az ő kívánsága, melyet az 50 ezer koronás arénaépítéshez fűz.

Végül arra kéri a tanácsot, hogy a leg sürgetőbbben határozzon ügyében, mert csak így lesz módjában az arénaépítést még a folyó évben megkezdni.

Azt hiszik, Füredi Béla ezen legújabb ajánlatával megtalálta az annyira óhajtott arany középutat.

ORSZÁGGYÜLÉS.

— Saját tudósítónk telefonjelentése. —

Budapest, július 31.

A képviselőház mai ülésén Kabos Ferenc elnök. Tíz óra után megnyitja az ülést. A múlt ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után Polányi Dezső a házszabályokhoz kér szót. Foglalkozik Berzeviczy elnöknek eljárásával és kifogásolja, hogy a múlt ülésen rendreutasította Batthyány Tivadar grófot, amiért a miniszterelnök logikáját rabulizsikusnak mondotta. Ez a kifejezés véleménye szerint nem sértő s így ezért rendreutasítás nem jár. Kabos Ferenc elnök kijelenti, hogy az elnök eljárása felett utólag polemizálni nem lehet, — s érik a pártokat, hogy az ilyen kritikától és kérdésektől tartózkodjanak. Bejelenti folytatólag, hogy Hammersberg László, Kopek Kornél és Breszly Elemér képviselők szabadságot kérik. — Husznál több képviselő névszerinti szavazást kér s — egyszersmind a szavazás hétfőre való halasztását. Ezután Bornemisza Lajos előterjeszti, hogy a bíráló bizottság igazolja Hegedűs Lóránt mandátumát. Névszerinti szavazással ezután a Ház megtagadja a szombat hétfőre halasztott szabadságkérdéseket. Lovász Márton sürgető interpellációt intéz a miniszterelnökhöz és a belügyminiszterhez a vasárnapi tüntető sétánál történt rendőri brutalitások ügyében és sürgeti, hogy a belügyminiszter azonnal intézkedjék és hasson oda, hogy ilyesmi elő ne fordulhassanak.

Khuen-Héderváry gróf miniszterelnök azonnal válaszol. Jelenti, hogy információi vannak a vasárnapi tüntetésnél előfordult rendőri beavatkozásról; tudja, hogy a tüntetők adták erre alkalmat, a rendőrség csak kötelességét teljesítette s így a belügyminiszternek nincs joga beavatkozni ebbe az ügybe.

Ezzel az ülés véget ért.

Parasztdráma.

A récsei polgár két felesége.

Az elhagyott asszony vitriolmérénylete

— Saját tudósítónktól. —

Nem mindennapi családi dráma játszódott le az elmúlt hét péntekjén a városunk tőzsomszedságában lévő Nagyrécsén. Néhány évvel ezelőtt Amerikába vándorolt egy nyughatatlan vért ember, fiatal feleségét minden segély nélkül hagyva itthon. A szerencsétlen fiatal asszony összedült egy emberrel. A napokban hazajött Amerikából a hűtlén férj, még pedig egy asszonnyal, akit Amerikában „szerzett”. A régi feleség megleste az urát és vitriollal ledöntötte. Az új asszony pedig késsel támadt a hitese feleségére, de az emberek megakadályozták a nagyobb vérengzést.

Tudósítónk az esetről a következőket jelenti:

Néhány évvel ezelőtt nőt meg Kádár Bálint, a falu rosszsa, mint ahogy hívták Nagyrécsén, Halász Erzsébetet, egy módos parasztagazdának a lányát vette feleségül. Négy hónapig jól élt egymással a fiatal pár, de mikor a házomány fogytán volt, nehé napok közönlötték a fiatal asszonyra. Kádár Bálint titkoltan vette a feleségét a folyton pénzért hajazolta az ap-

jához. Az öreg Halász József egy szép napon aztán így küldte el leányát:

— Nincs pénz. Mondd meg az uradnak: nem adok. Kifosztott mindenemből. A nyughatatlan vért Kádár ekkor kivándorolt Amerikába. A felesége apja elszegényedett s az asszony nagy nyomorba jutott. Kádárné egyik levelet a másik után írta az urának, hogy küldjön pénzt, de az csak biztatta: maga után viszi az új világba.

Az uráról aztán hírt sem hallott többet a hűtlén elhagyott fiatal asszony, ainek az ember távozása után öt hónapra fia született. Nagy nyomorban Kádárné összedült egy falubeli emberrel, aki tisztességesen eltartotta az asszonyt az apjával meg a kis gyermekével.

Néhány héttel ezelőtt levelet írt egy régi cimborájának Kádár Bálint és a levélben híradást kért, hogy mi van a feleségével. A válasz megnyugtatta az amerikai magyart.

„Az asszony már más emberrel él, jó módban van. Együtt van az apjával. Szép kis fia született, hazajöhet szátrán, nem lesz semmi baj”. Így írt a nagyrécsei barát Kádár Bálintnak.

Erre a hírre Kádár a hét életén hazajött, még pedig az Amerikában szerzett feleségével, egy tót asszonnyal. Mikor Halász Erzsébet, a régi feleség megtudta, hogy Kádár hazajött, megleste az utcán és vitriollal ledöntötte. A tót asszony, aki együtt volt Kádárral, kést rántott és nekiment Halász Erzsébetnek. Az emberek azonban megakadályozták a szerencsétlenséget. Kádár súlyos testi sértés miatt a feleségét följelentette a nagykánizsai csendőrségen.

HIREK.

— Óvári Ferenc diszpolgársága. — Balatonalmádi község képviselőtestületének népes küldöttsége tisztelgetett vasárnap délelőtt Fallop Mihály községi bíró vezetésével Óvári Ferenc dr. országgyűlési képviselőnél, mint a Balatoni Szövetség elnökénél, hogy közölje vele Balatonalmádi diszpolgárává történt egyhangú megválasztását s átnyújtotta neki a megválasztásról szóló diszoklevelet. Óvári Ferenc dr. megköszönve a kitüntetést, ismertette azokat a terveket, amelyekkel a Balatonvidék fejlesztése érdekében foglalkozik. A legfontosabb teendő a lakásvizonyok rendezése, továbbá a veszprémi és zalai partokon elhúzódó nádas kiirtása. — Ezt követi az egész partnak Siófokhoz hasonló kiépítése és más életrevaló tervek megvalósítása. A küldöttség a választ lelkesen megelégedett.

— A „szélgjegyzetes” tanár áthelyezése. A sümegi állami alreáliskolához a télen egy emlékeztetése vált kulturbotrány révén került dr. Elek Oszkár egri állami főreáliskolai tanár. — A nevezett tanár ugyanis a tanári könyvtárból kivette Prohászka püspök egyik könyvét s a könyv egyik passzusa után, amely szerint „Az ember életének célja a fajfenntartás” — a következők szélgjegyzetét írta:

— A püspök életének is ez a célja? Az egri főreáliskola egyik kongregációs tanára észrevette ezt a szélgjegyzetet és sietett ebből erkölcsi tőket kovacsolni magának: feljelentette dr. Eleket, amiből botrány lett Egerben, a miniszter pedig áthelyezte Eleket a sümegi áll. alreáliskolához, ami meg országos botrányra nőtt a fővárosi lapok hasábjain. Elek dr. elfoglalta állását, de csak néhány hónapra terjedt sümegi működése; a hivatalos „Budapesti Közlöny” tegnapi száma ugyanis hozza, hogy a miniszter dr. Elek Oszkár áthelyezte az aradi állami főreáliskolához. A közönség miután esetre megnyugvással veszi ezt a reáldöntést, csak az a kérdés marad megfajtatlan: holmes volt-e a kultuszterárc terhére jó néhány

száz koronát kidobni egy kongregációs ifjú tanárocska strébersége miatt...?

— **Kinevezés a bíróságnál.** A hivatalos lap vasárnapi száma közli, hogy az igazságügyminiszter Perger József nagykanizsai kir. törvényszéki díjnokat ugyanazon helyen írta ki nevezte ki.

— **Egy kanizsai fiu halála.** Ma délelőtt Wellák József nagykanizsai törvényszéki kézbesítő a trencsénmegyei Nagybírástól a következő szövegű táviratot kapta: „Sándor fia a Vágba fulladt. Holttestét még nem találták meg. Adótárnok.” A szerencsétlen véget ért fiatal ember, aki azelőtt a nagykanizsai adóhivatalban volt gyakornok, csak két hónapja nevezte ki a pénzügyminiszter rendes hivatalnokká — Nagybitsére, hol a sok áldozatot szedő Vág folyik. Halála mely részvétet keltett szüleinek, valamint fivérének, Wellák József nagykanizsai pósta- és távirda-tisztnek ismerősei és barátai körében. A kétségbeesett család szorongva várja a Wellák Sándorról szóló további táviratokat.

— **A honvédtisztek díjlövészete.** Tegnapelőtt a nyiresben lévő katonai lövöldben a Nagykanizsán tartózkodó tábornokok jelenlétében a nagykanizsai 20. honvédszázad tisztjei versenydíjlövészettel tartották csapataikkal. A versenyben részt vettek: dr. Geöcze Bertalan főhadnagy, Vildghy László, Schust Caesar, Kogutovics Lajos, Vadszky István és Jób Elemér hadnagyok. Mindegyikük egy kiképzett szakaszt vezetett, melyek lövedékeit a harcszerű viselkedés és találási esetek szempontjából bírálták el. A 100 koronás első díjat Vildghy László hadnagy s a másodikikat (60 K) Schust Caesar hadnagy nyerte el. Délután ugyanezen hat szakaszt őrmesterek vezényelték új versenylövésben. Az 50 koronás első díjat ekkor Várhelyi szakaszvezető nyerte el. — F. hó 2-án szerdán az összes 20. ezredbeli tényleges állományú tisztiek versenylövése lesz. A nyertesek értékes jutalomtárgyakat kapnak, amelyeket Berényi József és fia helybeli ékszerésznél szerzett be a tisztikar.

— **A vidéki hírlapírás gyászja.** Tiszti Lajos, aradi hírlapíró, aki 50 éven át működött az újságírás terén, 75 éves korában Aradon meghalt. A kiváló újságíró politikai és tárcacikkeiről volt híres. Mint nemzetiségi vidéken működő újságíró erős küzdelmet vívott a magyarság érdekében. Fiatala ugy Aradon, mint az országban mély részvétet keltett. Most Roboz István kir. tanácsos, kaposvári szerkesztő lett a vidéki újságírók nesztora.

— **Gyászrovat.** Az elmúlt héten elmult héten elhunytak Nagykanizsán: Szabocsanak Erzsébet 14 hónapos, Hirschl Henrik 87 éves borbély, Lengyel Juliánna 7 napos, Lustig Gusztáv 51 éves címzetes utazó (Wien), Pecsics István 28 éves napfényes, Jóna Erzsébet 3 hónapos, Tislerics György 60 éves földműves, Bolf Ferenc 1 napos, Gersei Ferenc 2 hónapos, Orvos Ilona 1 hónapos és Horváth Jenő 7 hónapos.

— **A zalaegerszegi záróra.** A zalaegerszegi rőtös és ésvatáru kereskedők után a fűszer és csemegekereskedők indították most mozgalmat az egységes záróra ügyében. Nemcsak az esti 8 órai zárást, hanem ebédidő címén az üzleteknek fél egytől fél kettőig való kötelező bezárását is tervbevették. Az igazán szép és humánus terv azonban egyes kereskedők indokoltan vonakodása miatt eddig még nincs keresztül vite. Nagyon helyes volna, ha a mozgalom sikerre vezetne, hiszen a közönség érdekelt nem sérti, a kereskedőkre, különösen pedig alkalmazottakra valódi jóhatás számba menne az.

— **Automobilos baleset Kiskánizsán.** Tegnap délután Kiskánizsán egy sárga automobil elütött egy paraszttázerket. A balesetet látva az ottani rendőr, betelefont a kapitányságra, s mire az autó a városra elé ért, már két rendőr várta.

Az automobil a rendőrök megállították s igazoltatták annak tulajdonosát, — csetei Herceg Mór bárót, — aki a stájerországi Pörtschachból sógorának, Schwab Károlynak temetésére utazott Budapestre. A báró elmondta, hogy a szekér gazdájával 5 koronában kiegyezett s azt ki is fizette. Az igazolás után az automobil utjára bocsátották.

— **Gőzfűtési pékműhely nagykanizsán.** Olyan új kanizsai iparvállalat közeli létesítéséről kapunk hírt, mely szükségét pótol, melyre föltétlenül hivatás vár. Ez a vállalat gőzfűtési pékműhely lesz, melyet, — mint halljuk, — a helybeli gőzmalom állít fel. A pékműhely gépekkel lesz felszerelve, mint a legmodernebb budapesti, főképpen bécsi műhelyek, melyekben a sütés minden mozzanata nem kézzel, hanem gépekkel történik. Ez a körülmény igen ajánlatosnak kezeskedik arról, hogy ez ellen a műhely ellen nem lehet a tisztatartatlanság vádját emelni, emellett bécsi mintára fogja előlítani a süteményeket, a bécsi sütemény pedig tudvaleg világ-hírű. A közelielmezés és közegészségügy szempontjából városunk közönsége bizonyára örömmel látja ezt az új alakulást, melynek hiánya ezideig érzékenyen érintette.

— **A lendvavásárhelyi dráma.** A lendvavásárhelyi dráma egyik áldozatát, mint alsólendvai tudósítónk írja, a merénylő és később öngyilkossá lett Miholics Pál szombaton délután temették el a lendvavásárhelyi temetőben. A másik áldozat, Gerencsér Ferencné, még mindig igen súlyos állapotban, élet-halál között fekszik apja lakásán. A múlt napokban mégis annyira javult az állapota, hogy ki lehetett halgaltatni. Az orvosok azt hiszik, hogy ha komplikációk nem állnak elő, Gerencsérné meg tudják menteni az életnek.

— **Tapolcai virtus.** Zalaegerszegről tudósítónk írja: A nyár elején történt, hogy Tóth András és György tekintélyes tapolcai fuvarosok egy vidám hegyi kirándulás után pokoli zajt ütve vonultak végig Tapolca utcáin. — Mikor a rendőr csendre inlette őket, neki támadtak, kardját elvették s az oda szökö Kell Árpád rendőrbiztos is megtámadták. A hatalmas

erejű rendőrbiztos azonban lefegyverezte és elfogta őket. A csendháborítás miatt stante pede hét hónapot kaptak fejenként. A hatóság elleni erőszak miatt ellenük indított ügyben csütörtökön ült felettük törvényt a zalaegerszegi törvényszék, amely három-három heti fogsázzal sújtotta virtusos verekedőket.

— **Szerencsétlenség egy zalamegyei uradalomban.** Belatincról írják lapunknak: A gróf Zichy Ágost tulajdonát képező belatinci uradalomhoz tartozó nemcsáki majorban nagy szerencsétlenség történt a minap. — Hét arató-munkás, hat férfi és egy asszony kazalt rakott a major udvarában. A kazalt már több méter magasra felrakták s hogy még magasabbra rakhassák, egy hosszú létrát támasztottak neki. A létrán mind a hét munkás helyet foglalt s egyik a másik kezébe adta a kését, mignem a kéve végre felért a létra legfelső fokán ülő munkás kezéhez. Javában folyt így a

munka, amikor egyszerre nagy recsegéssel-ropogással eltört a létra és a rajta ülők hanyatt-homlok zuhantak egymásra. Az esés következtében az asszony, aki áldott állapotban volt, ott a helyszínen megszülette gyermekét; a munkások közül ketten igen súlyos, a többiek pedig kisebb nagyobb zúzódásokat szenvedtek. Az esetről jelentést tettek az alsólendvai kir. járásbírósnak.

IRODALOM.

A „Ház”. Színes változatos tartalommal jelent meg Málnay Béla és Székely Dezső szerkesztésében „A Ház”, művészeti folyóirat ez évi 5-ik száma. A folyóirat egy külalakját és kiállítását, mint beltartalmát illetőleg nemcsak a legjobb magyar művészeti lap, de a külföld hasonló folyóiratai között is első helyet foglal el. Gazdag illusztráció anyagából kiemelendő: Vedres Márk és Femes Beck Vilmos szobrászati alkotásai, Kernstock Károly két képe, Lesznay Anna magyaros kézművesi terve, Lajta Béla építőművész „Erzsébet-városi takarékpénztár” pályaterve, Hikiisch Rezső „Erzsébet emléke”. A szövegrész változatos és gazdag tartalmával kiegészíti a művészeti illusztrációkat.

Saskeőy József Gyulavarsándi tanító „Javulás” címen egy rövid ifjúsági szindarabot írt, amelyet nemzetiségi vidékeken idegen ajku gyermekek is előadtak és ezen darabbal nagy sikereket ért el mindenütt. A Javulás vidám hangú, kedélyesen szórakoztató, a figyelmét állandóan lekötő, könnyű nyelvezetű, sziv és kedélyképző, tanulságos színmű, melynek nevelői hatását kicsinyelni nem lehet s amelynek egyik fő előnye az is, hogy felszerelése egyszerű, s így a legszegényebb iskolában is előadható. Mint olvasmány is kellemes szórakozást nyújt gyermekeinknek s így különösen vizsgai jutalomkönyvről melegen ajánlható. Kapható a kiadónál: Szabó Lajos Orosháza. Ára 50 fillér.

TÁVIRATOK.

Időjelölés.

(A meteorológiai intézet jelentése.)

Budapest, július 31.

Sürgönyprognózis: enyhe, sok helyütt csapadék, zivatarok.

Rendőri brutalitás a népgyűlésen.

Budapest, július 31. Vasárnap délután tartotta meg a szociál-demokrata párt a polgárság részvételével nagy demonstráló és tiltakozó gyűlést a Tattersalban. A gyűlés tárgya volt: az általános választójog és tiltakozás a véderő-javaslat ellen. A gyűlés elnöke Batthyány Tivadar gróftól választották. A gyűlés szónokai Justh Gyula Bokányi Dezső és Barabás Béla. A gyűlés után az óriási tömeg tüntető sétára indult. A rendőrség, mely nagy apparatussal vonult ki, minden áron szét akarta oszlatni a tüntetőket. Lovasrendőrök kétszer intézkedtek atakkot a tömeg ellen. Óriási kavargás támadt, a tömeg nem birt szétoszlatni és nem birt menekülni. Számos könnyebb sérülés történt.

Justh Gyula utérje.

Budapest, július 31. A tegnapi séta alkalmával Justh Gyulát a rendőrök nem akarták a kordonon áteszteni. — Végre hosszas huzavona után egy rendőrtiszt érkezett oda, ki igazolta Justh Gyulát s a rendőrök engedték útját folytatni.

Robbanás a szeszlinomítóban.

Losonc, július 31. A villám becsapott a Hercog-Khon féle szeszlinomítóba. A tüzet nem lehetett hamarosan elfojtani s így óriási robbanás történt. A robbanásnak több áldozata van. Csütörtök Zoltán tisztviselőnek karját szakította le a robbanás ereje, Málnay József és Fekete Gyula hivatalnokok könnyebben, két munkás pedig súlyosabban megsebesült. Közülük egyik haldoklik.

Pusztító tűzvész.

Korintica, július 31. A fűrdőtelepen tűzvész tört ki, mely hihetetlen gyorsasággal terjed, nem bírják lokalizálni. A fűrdővendégek rémülten utaznak el: egy század katonaság kirendelését kérték.

Az első magyar gyermekszanatórium felavatása.

Balatonalmádi, július 31. Az első magyar gyermekszanatóriumot tegnap avatták fel nagy ünnepségek között. A megnyitáson résztvett Zichy János gróf kultuszminiszter is.

Ismeretlen öngyilkospár.

Fiume, július 31. A múlt hét végén az Abbazia penzióban egy elegáns pár szállott meg. Csónakot béreltek és matróz nélkül mentek ki a nyílt tengerre — és nem tértek többé vissza. A szálló személyzete szobájukban egy levelet talált, amelyben mindössze az áll, — hogy Csehországból jöttek ide meghalni, mert családjuk nem engedi, hogy egymásé legyenek.

Haldios szerencsétlenség Tatraiban.

Tatrafüred, július 31. Erkel Adolf tanító a jégvölgyi csúcsot akarta megmászni. — Közben azonban egy jeges szikla megcsuszott és lezuhant. Segítségére siető társai még életben lettek, de miközben hazaszállították, meghalt.

Öngyilkos leány.

Budapest, július 31. Ábrahám Aranka, 14 esztendőes leány öszezördült édesanyjával s emiatt elkeseredettségében levette magát a Nyár-utca 31. sz. ház harmadik emeletéről és szörnyet halt.

Főispáni belkutatás.

Békésgyula, július 31. Idősebb Kéry Gyulát, Békésvármegye új főispánját, ma iktatták ünnepélyesen hivatalába.

Kovács megrendszabályozása.

Budapest, július 31. A rendőrség ma betiltotta a Kovács-féle vegyi-gyárban a nyitott benzinmosodát.

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Felöltszerkesztő: NAGY SAMU.

Igazgató: BOROS JÁNOS.

Fényképészeti

gépek, :: lemezek, papírok, : vegyszerek és kellékek —

bő választékban kaphatók

DROGERIA

a „Vörös kereszt”-hez
NAGYKANIZSÁN.

Két utcza szoba

és konyhából álló
emeleti lakás —

I. é. augusztus hó 1-től

KIADÓ

Erzsébet-tér 23. Bővebbet
a házmesternél.

Bucsuzó.

Nagykanizsáról való eltávozásunk alkalmából azon barátainknak és ismerőseinknek, kikről személyesen búcsút nem vehettünk, ezúton mondunk „Isten hozd”-ot.

1911. július 31.

Rothschild Ödön
és neje.

Nyomatott a kiadótulajdonos „Zala Hírlapkiadó és Nyomda Részvénytársaság” könyvnyomdájában Nagykanizsán.

Közzététel és kiadóhely:

NAGYKANIZSA

Károlyi u. 3.

TELEFON-SZÁM 78.

egy melléklettel.

A szerkesztőség által közreadottak a szerkesztőség számára küldendők. — Kéziratok megküldése nem vállalkozik és minden levélnek nem van figyelmeztetése a szerkesztőség.

Kéziratokat és nyomatot díjtalanul nem vesz fel a kiadóhatal.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben	Postán
házon kívülre	székhelyénél
Egy hóra 1.20 K	Egy hóra 1.50 K
Negyedévre 3.50	Negyedévre 4.50
Félévre 7.-	Félévre 9.-
Egész évre 14.-	Egész évre 18.-

Egyes szám ára 6 fillér.

Munkadíjak, béli kimutatások és magán-közlemények koronáért 50 fillér.

Eljegyzési és esküvői értesítések díja 3 korona. — Készletnyitvatétel 6 korona.

XXXVIII. évf. 173. szám. Nagykanizsa, szerda 1911. augusztus 2.

Kiadóhatal: Zala Hirlapkiadó és Nyomda Rt.

A hús-kérdés.

Nagykanizsa, augusztus 1.

(H) Tulajdonképen az osztrák kormánynak van vele baja. És ezért ne fájjon a mi fejünk tőle. — Az, hogy az osztrák kormánynak jelenleg miben fő a feje, részletkérdés és csupán a mának problémája. Milyen egység, (de talán mégse „kiegyezési” szerződés) áll fent Magyarország és Ausztria között és hogy milyen eredményt érnek el ezek a tárgyalások, az is jóformán az ő dolguk, bár van ennek a dolognak is humora. Mert a nyerstermények behozatalára alapított egyezmény tendenciája az osztrák érdekek védelmét célozta azzal, hogy meg nem egyezs esetben a szigorubb felfogás marad a döntő. Mert ezáltal Magyarország gyarmati helyzete van biztosítva Ausztriával szemben. És most olyan viszonyok álltak elő, — melyek e szerződés alapján épen Ausztriának kellemetlenek.

De mindezen dolgok a mának pillanatnyi tünetei, melyek el fognak tűnni az ugynevezett „elvi” kérdések körül támadó zivatarkban.

És éppen az a szomorú, hogy el fognak tűnni. Az adófizető polgárok élmezőisének dolga ma még csak igen hátsórendű szerepet foglal el a magas politikában és nem lehet vele se pártot, se állandó hangulatot teremteni.

Ausztriában ime történt már egy tapogatózó kísérlet, de úgy látszik, — eredménytelenül. Maga Gautsch miniszterelnök jelenti ki, hogy a szerbiai és argentiniai hús-behozatal a tagadhatatlanul magas húsárak mérséklését nem idézte elő. Új szempontokként jelöli ki egyrészt, hogy a közeli beszerzési forrásokat kell kihasználni és ebből a célból tárgyalásokba lépett a magyar kormánnyal, másrészt a húszállítás számára olcsóbb tarifákat engedélyez oly feltétel alatt, hogy a kedvezményben részesülő községek a helypénzeket, vágási illetékeket és a takarmányárakat megfelelően szállítsák le.

Igy vezet a kérdés megoldása lassankint abba a szövevénybe, melyet a nyereszkeskedés dolgozott ki a fogyasztó közönség kárára. Mert akik azzal a szándékkal fogtak a megoldáshoz, hogy az egyik, vagy másik ponton javítanak valamit, az úgy járt, hogy a hálának csak egy-egy kötését akarta megoldani, de ezt a nagy, egész szövevény meg

se érezte és maradt minden a régiben.

Az európai társadalom növekedő öntudata azonban el fog jutni ahhoz a ponthoz, melyben belátja, hogy itt semmiféle részleges reform se segíthet. Itt egy egész élelmiszeri rendszert kell teremteni, mely kiveszi a hatalmat azok kezéből, akik helyzetükkel visszaélve, a fogyasztó közönségtől uszorakamatot szednek.

Tiszta kell jönnünk azzal, — hogy életmódunkban mi a föltétlen életszükséglet és mi az, ami nélkül el lehetünk. E gazdasági harcban csak úgy állhatunk meg, ha a föltöltes kiadásokat beszüntetve, az ezekből fennmaradó összeggel fedezzük a nélkülözhetlent. Ezzel kettős eredményt érünk el. A föltöltes cikkek kisebb fogyasztása természetesen megcsappanva a munkaerőt a szükséges cikkek fogyasztásához vezeti át és ezen a téren üdvös versenyt teremt. Másodsor földözetünk lévén a szükség cikkekre, könnyebben várhatjuk meg az idők jobbrafordulását.

A társadalom öntudatának oda kell fejlődnie, hogy a fogyasztási cikkek uzsoráját a legsúlyosabb vétségek közé sorolja. — Minden rendszert üldözzön, mely a cikkek drágulását előidézheti. Mert amíg az élelmiszer uzsorái milliós pasztyóknak élhetnek a szegény emberek filléreiből, addig nem jöhet segítség sehonnan. Legkevésbé Argentiniából.

A mizériák városából.

Egerszegen haragszanak.

Tivolt János cikke.

Válasz Tivolt Jánosnak.

— Saját tudósítónktól. —

Ismeretesek azok a tények, melyek bennünket, mint a vármegye egyetlen napilapját a zalaegerszegi abnormis állapotok feletti kritika gyakorlására indítottak. Ismeri mindenki a Zalaegerszegen lefolyt s még most is folyó dolgokat, melyek a legkevésbé sem alkalmasak arra, hogy a helyzet alapos javulására és a saját megnyugtatóunkra alapot szolgáltatassanak.

Zalaegerszegen, mint már megállapítottuk a fejlődés legkiforrottabb stádiumában vannak. Ez az állapot igazolja ugyan az abnormális viszonyokat, de nem menti őket. Különösen pedig nem mentés arra, hogy ezek az állapotok állandó jellegűek legyenek.

Az a kezdetleges halmozállapot, mely miatt a Zalaegerszegen folyó dolgok megállíthatatlanul képtelenek, azzal fenyeget, hogy csakugyan állandóssá. Ennek oka

lőbbé-kevésbé abban a nagy érzékenységen leli magyarázatát, melyet a tények nyilvános bírálatától való félelem hoz napfényre.

Zalaegerszegen érzékenyek az emberek általában, érzékenyek részleteikben s főként pedig érzékenyek a hírlapi kritika iránt. Az utolsó év csaknem minden erősebb mozzanata igazolta ezt.

Azonban ez nem lehet indok arra, hogy egy lap ezen a címen megszűnjék kritikát gyakorolni, a kritikát oly élesen kihívó viszonyok és állapotok felett, mint amilyenek Zalaegerszegen dühöngenek.

Legutóbb egy igazán límonádé jellegű „piszkolódás” látott napvilágot a Zalában.

Tivolt János zalaegerszegi városi képviselő és nálunk is előnyösen ismert polgár ir egy cikket a Magyar Paizs legutóbbi számában.

Kommentár nélkül közöljük a cikk fontosabb (?) részeit, amelyekre válasszunk lapunk holnapi számában fog következni:

„A mizériák városából”.

Írta: Tivolt János.

A nagykanizsai napilapban, a „Zatában” már régibb idő óta jelennek meg Zalaegerszeg ocsárló, rosszakarata, minden tárgyalatosságát nélkülöző cikkek.

A cikkek tendenciája nem egészen érthető, mert nem tudjuk felismerni, hogy mi célja lehet az illető ismeretlennek avval, ha képtelenné-képtelenebb dolgokat terjeszt városunkról, a képviselőtestületről, a szerinte élmeddel félben levő, ugynevezett „ellenzékéről”. Beszélgettem már erről a dolgról előkelő megyei urakkal, találattuk az ismeretlen beküldő kiletét, azonban sehogyszem tudtuk megállapítani a mások fészkebe tojó kakuk madár azonosságát. Ugy lesz, hogy holmi kakuk madárral állunk szemben. Nem tudunk tehát mást gondolni, minthogy az illető ismeretlen jóakaró, tán nem is annyira városunk iránti szeretetből, városunkon való aggodalomból, vagy helyzetünk javítását célzó szándékából, mint inkább bizonyos honorárium kiérdemlése okából írja azokat a bizonyos nagyhangú cikkeket.

Azt mondják, hogy a Zala rendes helyi tudósítója Cz. L. ur; én azonban sokkal jobb ízlésű embernek tartom őt, semhogy semhogy föltennem róla, hogy kedvét lehelne annak a városnak a leszegényítésében, ahol ő is él! Sőt egykori abbeii kérdésére, hogy vajon ki lehet az illető, aki Egerszeg renoméját ennyire közprédára állítja, ő maga is tagadó választ adott.

Azok a dolgok, amelyekről a másodtudósító ír, házi, családi dolgok, azokat itthon kell rendbehozni. Igen nyomos ok, szinte utmutató példa az, hogy kanizsai ember még sohasem fordult bajaiak, mizériáik feltáró cikkekkel az egerszegi lapokhoz! Pedig talán elhiszi a tudósító ur, hogy ott sem lehet mindig, minden fenékig tejfel? Akkor sem, amikor még ott sem volt napilap. Az a körülmény, hogy a Zala napilap, szintén nem menti az efféle cselekedetet, mert hiszen az ominózus tudósítások többnyire a közgyűléseket s egyéb eseményeket követő 3—5-ik napon jelennek meg a Zalában...

Azt azonban nem értem, minek kell például Egerszeg ösases bajait, hiányait, kanapé póreit, nyomorúságunkat, elmaradottságunkat (?) rögtön, egy más városi lapban világgá kürtölni!

Igaz, van rá példásod, hogy: kinek a pap, kinek a papné; hátha az illető urnak érzése, guasztusa úgy diktálja, — ki tehet róla?

Hát jól van, belenyugszunk, tessék csak továbbra is Kanizsára rándulni a meg-

rovási kalandok okából, de hát legyen az a tudósítás legalább tárgyilagos és igaz! Deak Ferenc is olyanformán definiálta a sajtószabadságot, hogy: Legyen szabad mindent megírni, ami igaz! Tehát semmit: ami nem igaz.

A mult hetekben is: „Mizériák városából”, „Ujabb mizériák” hangzatos fő- és alcímek alatt jelent meg egy tudósítás, a mely cikkből, — noha azért iratott, hogy abból az ujabb mizériák kiüljenek — igazán nehéz kiolvasni, hogy miben nyilvánult meg a mizéria? Egyben a cikkről ur azt a veszedelmes szivességet akarja a polgármester urnak megtenni, hogy minden áron kákan csomót keres, és minden áron holmi városi ellenzéket akar fölfedezni.

Avval, hogy p. o. én, vagy képviselő-társaim nagy része Korbai-pártiak vagyunk, ezzel egyáltalán nincs az mondva, hogy mi őt minden vonatkozásban, — minden körülmények között, vakon követni fogjuk és hogy egyetlen ideája, cselekedete, javaslata ellen sem fogunk szavazni. Miért akar a tudósító ur pápistább lenni a római pápánál? Miért érzékenyebb lenni — polgármesteri érintő ügyekben — a polgármesternél? Mi jogosítja őt föl erre?

No de maradjunk a „mizériák” cikknél, maradjunk a „rothadás” jellegzetes szimptomájánál! Hadd tudja meg a Zala szerkesztősége is, hogy: miért rothadunk? — Akkor talán a maga értékre fogja leszállítani a másodtudósító tárgyalatosságát is!

Igenis, hát miért rothadunk mi tulajdonképen? Hát kérem alásán mi első-sorban is azért rothadunk, mert bátrak voltunk az államsegély — 11,500 kor. — fölőstásáról szóló tanácsi javaslatot egyetlen egy pontja kivételével megszavazni! Ugy-e fene nagy merénylet, fene nagy önállóság ez?! Mi?! Az az egyetlen egy pont pedig arról szólt, hogy Salamon Ferenc első-ost. urnak s helyettes városi kapitányt, akit a tanács javaslatára, — az 1910-ben tartott közgyűlés 1909-re szóló államsegély felosztásánál, igen helyesen, s a 62,000 910. M. B. számu miniszteri utasítás figyelembe vételével, a C) táblázat, vagyis a tizezer lakost meg nem haladó városok táblázata szerint a X-ik fizetési osztályba sorozott, amely tervezetet a vármegye különösen helyesítőleg kiemelt, amit a miniszter jóváhagyott; — hogy, mint mondom, ezt az urat az ő szerzett jogadára, megfoghatatlan módon, minden megindokolás nélkül, ezáltal a tanács a XI. fizetési osztályba sorozni javasolta! Ezt a degradálást pedig elkövette a tanács akkor, amikor a többi tisztviselőre nézve pedig javasolja a B) táblázat szerinti fölőstást. Lévéen — szerintünk — a város 11,400 lakosával, a B) táblázat szerinti részese-désre jogos.

Nóde egyben igazat adok cikkirónak, (de azt is megírhatta volna iltthon), hogy tényleg valami rothad Dániában, de annak nem mi, az „ellenzék” vagyunk az oka, hanem egyéb körülmények!

A kikezdeti polgármesteri presztizs és az a tévhit, hogy amit szabad Jupiternek, azt szabad az — alárendeltnék is...

Itt tényleg anarchia dúl! Engedelenség, áskálódás, ujjuhás, egymás befektetése, versengés, de nem a munka terén, hanem; — hogy ki tud a másiktól több rosszat mondani. A város közönsége pedig nem azért tölti be hivatalait, hogy azok extra vaganciákra pocaeköljék idejüket, hanem, hogy dolgozzanak és megérdemeljék fizetéseiket, no meg az államsegélyt! — Ne feledjék azok, akiket illet, hogy ezéltől 3—4 évvel még legjobboldabb álmokban sem remélhették, hogy jó idő, amikor fokozódó 400—600—800 koronás megéléket kaphak! És ne feledjék el, hogy a polgármestert is többek között azért állítottuk a város élére, hogy alantasait atyákkal, de ha kell, vaskézrel kényeztítse munkára, engedelmessegre!

Ezeknek az állapotoknak a megszüntetésére szövetkeztek velünk cikkíró ur, de csak szépen, pomáz, elegánsan, itthon, a családi tűzhely körül!

ORSZÁGGYÜLÉS.

— Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, augusztus 1.

A képviselőház mai ülésén Berzevics Albert elnök. Tíz órakor megnyitja az ülést, a jegyzőkönyv hitelesítése után jelenti, hogy Rákosi Viktor szabadságot kért, husznál több képviselő kért névszerinti szavazást, de kérte egyszersmind ennek holnapra való halasztását. A ház így határoz. Elnök bemutatja Tolnadmegye feliratát az obstrukció ellen, Debrecen, Szarvas és Kaposvár feliratait az általános választói jog mellett. Lovász Márton indítványozza, hogy utasítsák Tolnadmegye feliratát a közigazgatási bizottsághoz. Elnök jelenti, hogy Lovász indítványa felett névszerinti szavazást s a szavazásnak holnapra való halasztását kérik. Elnök bemutatja a pesti helyi népgyűlés feliratát az általános választói jog mellett; felolvassa az interpellációk sorozatát.

Benedek János az elnökséghez szól és kéri, utasítsa a kormányt az interpellációkra adandó azonnali válasza. Az interpellációjoga egyik fontos biztosítékunk, melyet a legteljesebb tisztfelelben kell tartania a mindenkori kormánynak. — Barabás Béla a Kossuth-párt nevében hasonló értelemben beszél és záros határidőt sürget, melyen belül kötelesek legyenek a miniszterek válaszolni. — Polónyi Géza nagy zajban indítványt terjeszt be, hogy utasítsa a Ház a kormányt az interpelláció sürgős betartására. Elnök kijelenti, hogy a házszabályok értelmében az elnökség mit sem tehet és kijelenti, — hogy Polónyi indítványa felett a Ház holnap névszerint szavaz. — Darvas-Fülöp és Németh Károly betérjesztik bizottsági javaslatukat a katonai perrendtartási javaslat ügyében. Hammersberg László és Kopek Kornél szabadságkérését a Ház névszerinti szavazással megtagadja. Tüdös János szabadságkérését visszavonta s így áttér a Ház a véderővitára. Tallán Béla az ellenzék folytonos közbeszólásai közt mondja el, hogy fontos állami szükségletnek véli a javaslat törvénnyé válását. A javaslatok sorrendjét a kormánynak jogában áll tetszése szerint megválasztania; — s a véderő-reformok rendkívüli fontosságuk. A javaslatot elfogadja.

Az ülés véget ért.

Mi van a Hadik-múmiával?

— Levél a szerkesztőhöz. —

Tisztelt Szerkesztő ur!

A „Zala” július hó 29-iki, szombati számában Hegedűs Elek zalaszentlőrinci tanító ur cikket irt az alsólendvai Hadik-múmiáról, amelyben érthető kíváncsisággal kérdezi, hogy mi történt azzal az ezer koronával, amit a jobb sorsra érdemes lovag csodálatos módon épen maradt közel 300 esztendőn holtestének felruházására és egy üvegkoporsó beszerzésének költségeire lapomban az alsólendvai közönség körében több lelkes urleány, urnő és uriember segédkezésével összegyűjtöttem.

Megnyugtathatom a kíváncsikodókat, a pénz teljes épességben, az utolsó fillérig meg van ott, ahova a gyűjtés folyamán apránként beraktam: az „Alsólendvai Takarékpénztárban”. És hogy ennek dacára miért késik, mulik a múmia felöltöztetésének ügye: azt — tessék elhinni — én ép oly kevéssé tudom, mint Hegedűs tanító ur, vagy sok más.

Az a sok huza-vona és veszekedés, amely a gyűjtés befejezését követte, már ismeretes a „Zala” olvasói előtt, erről beszélni tehát felesleges. Elég lesz talán

annyt lefelelteni, hogy mikor nagy veszekedéssel összehoztuk az ezer koronát (szép summa ez kérem, ha az ember egy 3000 lakosú faluban 10—20 fillérrel hozza össze!). A helybeli plébánia, melynek tulajdonában a múmia ez idő szerint is van, olyan akadályokat gördített tervem keresztülvitele elé, amelyet legyőznünk lehetetlen volt. Magamnál tartottam tehát a takarékpénztári betétkönyvet és vártam, vártam. Azt vártam, hogy a plébánia végre megünje a herce-hurcát és megengedi, — hogy Hadikot a várostól jó messze eső hegyi kápolnába behozhassuk a vár kápolnájába. Elment azonban egy hónap, kettő, majd öt, de a plébánia még mindig nem volt hajlandó engedni. — Én sem. Végre aztán arra szántam magamat, hogy az adakozók beleegyezésével egy másik nemes célra adom az ezer koronát, midőn egyszer felkeresett egy városi képviselő és azt indítványozta, hogy ő a képviselőtestület kebeléből alakít egy Hadik-bizottságot, a mely átveszi tőlem az ügyet és majd rajta lesz, hogy Hadik mielőbb méltó állapotba helyeztessék. Én — miután már alaposan belefáradtam a veszekedésbe — szívesen vettem az ajánlatot és három nap mulva át is adtam a gyűjtésre vonatkozó irásokat, számadásokat és betétkönyvet a megalkult hattagu bizottságnak.

Mindez körülbelül egy évvel ezelőtt történt. Azóta pihen minden, csak az egerek nem, amelyek jobb ügyhöz méltó buzgalommal őrlék, pusztítják Lendva híres törökverő hőst, Bánffy Kristóf vitéz kapitányát, Hadik Mihály lovagot. A bizottságról nem hallani semmit, — a múmia jövőjéről meg ennél is kevesebbet. Nagy szíveséget lenne azonban nekem Hegedűs tanító barátom, hogy ha nem az Alsólendvától távol lakó Borbély György szerkesztő-kollegámtól, hanem az önala kompetensebb Hadik-bizottságtól kérdezném meg: Hát tulajdonképpen mi is lesz azzal a múmiával??

Alsólendva, 1911. július 29.

Oszeszy M. Victor,
lapszerkesztő.

HIREK.

Öntözzék a Csengery-utcat!

Még itt a nyakunkon a kánikula a maga fikkasztó forróságával, a levegő amúgy is tulhevített, száraz, a belelegzésnél alig bírt valamit. Az eszélyesség úgy kívánja, hogy ilyenkor minden eszközzel védekezzünk a forróság kellemetlenségei ellen. Az utcák talaját kiszáritja a tűző nap s a forgalmasabb utcák talaját széles porréteg fedi. Nem kell hozzá valami különösen nagy bölcsesség, hogy beláthassa a városi köztisztasági hivatal, hogy ezen úgy lehet segíteni, hogy járatták az öntözőkocsikat most, amikor szükség van rá. A városi szabályrendeletek sorában találunk egyet, mely kötelezi a háztulajdonosokat, hogy járdáikat reggel és este fellocsolják. Ha azt nem teljesítik, akkor a rendőrség kötelessége a tulajdonosok ellen eljárni s őket megbüntetni.

Ennek a szabályrendeletnek intenciója természetesen terheli a köztisztasági hivatalt is. Ha a háztulajdonosok kötelesek öntözni reggel és este, köteles a városi köztisztasági hivatal is teljesíteni ebbeli feladatát. Ez pedig nem abban áll, hogy elsitáljon az öntöző kocsi a Korzón, Kazinczy-utcán, hanem állandóan és rendszeresen kell öntöztetni a többi fő-vonalat is, — nem feledkezve el a külső periferiákról sem. — Nap-nap után érkeznek hozzánk panaszos levelek, — melyek mind arról panaszkodnak és egyhangulag állítják, — hogy „a város legforgalmasabb utcáján, a Csengery-utat

július-hónapban még egyáltalán nem öntözték fel”. Tény az, hogy a Csengery-utca lakóinak képtelenség éjszaka nyitva tartaniok az ablakokat, mert amint a hajnali kocsiforgalom megkezdődik a felvert por széles rétegben rakodik le a szobában. Gondolnia kellene az illetékes hatóságnak arra is, hogy elsőrendű közegészségügyi érdek az ilyen forgalmas utcák öntözése. A város polgármestere nem régen adta ki miniszteri utasításra rendelkezéseit, — melyek arra irányulnak, hogy a legszigorubb elővigyázati intézkedések foganatosítsanak az eszeleges járványos betegségek elterjedésének és terjedésének megállítására. Nem véli a hatóság, — hogy a fertőzött poros levegő utcák miizma tenyésztő hajlamuk??

A köz érdekét véltük szolgálni, midőn felszólítottuk az illetékes hatóságot, hogy az utca-öntözés ügyét szorgalmazni szíveskedjék; és pedig nem olyanformán, hogy csak a Fő-uton parádezzon az öntöző kocsi, hanem azokon az utvonalakon járjon, melyeken arra a legnagyobb szükség van. S így elsősorban a Csengery-uton.

— Szommer Náthán főfelügyelő nyugdíjban. A nagykanizsai posta- és távirádahivatalok főnökét, Szommer Náthán főfelügyelőt a kereskedelmi miniszter a mai nappal saját kérelmére nyugdíjba helyezte. Az erről szóló miniszteri kézirat a legteljesebb elismerést fejezi ki a nyugalmomban vonuló postafőnöknek négy évtizedet meghaladó ügybuzgó és érdemdús működéséért. De a magas kormány elismerésénél is bizonyára többre becsüli Szommer Náthán hivatalnokainak és a közönségnek őszinte sajnálkozását, mellyel az ő hivatalától való megválását kíséri. A kiváló szakember nyugalmomban vonulásával azonban annak a reménynek kell kifejezést adnunk, — hogy Szommer Náthán továbbra is városunk lakója marad és összes társadalmi mozgalmainknak ezentúl is azzal a tevékenységgel lesz részese, mely őt minden körben oly népszerűvé és mindenki által a nagyra becsültté tette. Szommer Náthán 42 évvel ezelőtt Nagykanizsán kezdte meg pályáját működését s itt akkor néhány évet töltött. 1891. július havában tért vissza ide már mint főnök. Tíz éve honorálta kiváló hivatali érdemeit a miniszter, főfelügyelővé, majd két éve főfelügyelővé való előléptetésével. — A postai személyzet ugyanekkor jubilálta 40 éves szolgálatának betöltéséért. Állását az új szokás szerint pályázat után fogják betölteni.

— Eljegyzés. Földink, Böhm Lajos elektromérnök Danzigban (Poroszország), Böhm Dávid helybeli szabómester fia, eljegyezte Gothliff Henrietta kisasszonyt Tiltsitben.

— A letenyei kis templom restaurálása. A letenyei rk. plébániához tartozó fióktemplomot annak kegyurai: özv. Szalacsy Farkasné, özv. Schmiedt Emilné és Stromszky Ernő a mai világban pártját ritkító áldozatkészséggel restauráltatják. A stilszerű, olasz eredetű három oltárt, szószékét ujkorabeli pompájába visszaállítják s az egész templomot kifestetik. A munkálatok most folynak Váradt Gyula budapesti festőművész és képzőművészeti m. tanár vezetése mellett. Érdemes megtekinteni. Megjegyzendő, — hogy a nevezett kegyurak a f. évben már a templomban új padokat állítottak fel és az orgonát megcsináltatták.

— Holttett a Murában. A Gyertyános község szomszédságában levő Lapány határában a Mura egy női hullát vetett partra. A hulla már annyira feloszlaának indult, hogy személyazonosságát semmiképp sem lehetett megállapítani. A halál oka sem volt kideríthető, külső sérülés nyomai azonban a hullán nem voltak láthatók. A hatóság az ismeretlen hulláról értesítette a megye rendőrségét és csendőrséit.

— Megszólt a kórházi ébrenálvó. Vasárnapi cikkünk, mely a nagykanizsai kórház rendkívüli érdekességéről, a három hónap óta lethargikus álomba emelkedett ismeretlen fiatalemberről és az annak csodájára zárandokoló falusiak számaról szólt, igen nagy érdeklődést keltett. A „csoda” azonban, mint azt orvosaim néhány hete megőszömi merék, napról-napra vesztit rendkívüli ségének jellegéből és legalaposabb a remény, hogy pár hónap múlva teljesen meg is gyógyul. Az első, legfontosabb lépés volt nála ebben az irányban az a váratlan jelenség, hogy a három hónap óta teljesen érzéketlenül, némán fekvő fuúrság tegnap megszólalt. A vele egy szobában fekvő betegek hallották először hangját, amint emberünk halk hangon, német nyelven monologizált. Egyikük rögtön az ápoló apácáért száladt, aki nyomban beszélni kezdett a kórház különlegességével. — Ez pedig szépen beszélt, — de sohasem felelt, — hanem mindig a hozzá intézett kérdést ismételte németül. — nagyon gyenge hangon. — Az apáca után az orvosok kezdték — faggatni, akik hosszas vesződség után már feleleteket is tudtak tőle kicsikarni. „Ich heiss” Johann”, szolt végre számos kérdésre, de egyebet aztán nem tudott magáról mondani. Hangjával együtt különben megjött a látása is és most már nem megy neki a falnak és a butoroknak, hanem megáll, amint azok elé ér. Számlálni is tud. Elmondja németül a sorszámokat százig, majd százanként ezerig és megmondja, hogy hány ujját mutatja neki a kérdező. Általában; mióta megjött a hangja, sokkal normálisabb ember látszatát kelti, mint csak egy nappal is azelőtt. Most már a legalaposabb a kilátás arra, hogy rövidesen helyrejön és akkor kilétének rejtélyes kérdése is megoldást fog nyerni.

— Előkelő hölgyek: Yes porcellán-poudert használnak. 3 és 5 korona.

— Felnyársalta a szigony. Alsólendvától közlik lapunkkal: A városunktól nem messze eső Kerkaszentkirályi községben július hó 25-én egész nap gőzben hordott haza Végh Ignác ottani lakos a családjával. Az udvaron nagy kazalt raktak Véghék s mikor a munkával végeztek a kazal tetején dolgozó Végh Rozi, 12 éves leány hason csuszva akart a földre lejutni. Amint így kőzeledett a földhöz, a kazal mellé támasztott szigonyba egyenesen belecsúszott, mely a kisleányt a szó legszorosabb értelmében felnyársalta. Az életveszélyesen sérült leánykához még aznap éjjel kihívtak egy alsólendvai orvost, aki a szigonyt kivette a leányka testéből és őt a szükséges orvosi segélyvel ellátta. A kisleány állapota reménytelen.

— Cirkusz jön Nagykanizsára. A híres Wollner-féle grand cirkusz, mely jelenleg Pószony város közönségét gyönyörködteti a maga nemében rendkívüli látványlával, legközelebb Nagykanizsára érkezik. Pószonyban szombaton volt a cirkusz megnyitó előadása, melynek fényét különösen emelte Izabella kir. hercegasszonynak a jelenléte, aki leányai, valamint Albrecht kir. herceg kíséretében megjelent a cirkuszban és az egész előadást nagy érdeklődéssel végignézte. A műsoron igen hatásos mutatványok szerepelnek. Többek közt föllépett két légtornász, egy serpentináncosnő, egy hasbeszélő, egy kutyaidomítónő, egy erőművész, kitűnő komikusok adnak az előadásnak állandóan derűs keretet.

— A cukorárak drágulása. A magyar és osztrák cukorgyárak a cukor árát ismét 100 kgr.-ént 3 koronával emelték. A tartós szárazság úgy hazánkban, — mint Németországban rossz cukorrépatermést fog eredményezni, amikt is már hetek óta a yers cukorárak annyira szilárdultak, hogy a finomítványok árait is kénytelenek voltak a gyárak emelni. Magyarországon az összes cukorkészletek fogytán vannak.

Kifizették az új postapalota telkét. Már néhány hónapja módunkban volt e lap helybeli olvasóival azt az örvendős hírt közölnünk, hogy immár teljességgel bizonyos, hogy a postakincstár az 1912. év folyamán megkezdí Nagykanizsán egy új bérpalota építését. Hasznos ünnödsé után az épület telkét a Kazinczy és Zrinyi Miklós utcák sarkán álló épületet és az ahhoz tartozó hatalmas telket szemelte ki a bizottság, mely azt a tulajdonos Délzalai takarékpénztártól hatvanezer koronáért megvásárolta. Miután az ingatlan tulajdonjogának telekkönyvi átírása a napokban megtörtént, a szerződési feltételek szerint a mai napon fizette ki a kincstár a nagykanizsai postahivatal útján az eladó pénzintézetnek a hatvanezer korona vételárát. Mint halljuk a tél folyamán teljesen elkészülnek a tervezési munkák és a kormány jövő évi költségvetésének terhére már a kora tavasszal megfogják kezdeni az új nagykanizsai postapalota építését, melyről oly sokat vár ez az állandó postaműzériáktól gyötört közönség.

Tűzek a megyében. A kalászerlelő, sőt néhány hét óta az emberi agyvelőket is megfőző kánikulában mind gyakoribbak a tüzesetek, melyekről majdnem naponta érkeznek hozzánk értesítések. A legutóbb Zalamegyében előfordult tüzesetekről ezeket a tudósításokat vettük: — Muraszterdahelyen múlt kedden tűz volt. Leégett Balázs Vendel pajtája az összes melléképítményekkel s Kozár Márk sertés-óla. A tűzet Balázs 6 éves Báltint nevű fia idézte elő, — aki a pajtában gyufával játszott. Balásznak 620, szomszédjának 140 korona kára van. A gondatlan anyát feljelentették. — Pénteken tűz volt a Zalaegerszeghez közeli Rédcis közszécsén. — Este 11 óra felé kigyulladt és leégett a főbérnökség tulajdonát képező nagy istálló. Az istállóban bennégett két ökör, azon kívül nagymennyiségű széná lett a tűz martaléka. A tűz az istálló padlásán keletkezett, ahol arató munkások tartózkodtak s ezek egyike okozta valószínűleg vi-gyáztatlanságból a veszedelmet. — Julius hó 29-én, szombaton Fujki János balatoncsicsói gazda négy éves kis fia gyufával játszott, amittől meggyulladt a ház és az a nagy szárazságban csakhamar lángban állott. Szerencsére, hogy a szülők és a falu lakossága, akik otthon csépeltek, hamar az oltáshoz láttak és a tűzet lokalizálták. — Ugyancsak szombaton a Tapolcával szomszédos Halastó pusztán, eddig ismeretlen okból kigyulladt Bózzay János bérőnél egy 25 méter hosszú akol. A tűzhöz kivonult a tapolcai tűzoltóság is, s így egyesült erővel sikerült a tűzet lokalizálni. A kár biztosítás révén részben megtérül.

Déli vasút. Folyó évi augusztus hó elsején a zágráb-sziszeki vonalon Mraclin megállóhely és Lekenik állomás között Turopolje elnevezéssel személyforgalmi megállóhely fog megnyitni, ahol a steinbröck-sziszeki vonal jelenleg érvényben álló menetrendjének tartamára az 501, 519, 555, 502, 518, 5805, 5807 és 5808. sz. személyszállító vonatok fel- illetve kiszállás céljából feltételeken meg fognak állni. Ezen megállóhelyen csak a zágráb-sziszeki vonal állomásaira és megállóhelyeire szóló polgári menetjegyek adatnak ki. Zágráb déli vasút állomáson túl utazó utasok menetilletéket (pótlíték felszámítása nélkül) a vonatokban a kálauzok szedik be. Utipodgyász ezen meg-

állóhelyről csak utánfizetés mellett továbbbitatják. A vonatoknak Turopolje megállóhelyen való megállásra vonatkozó menetrendi adatok az ezen megállóhely megnyitására vonatkozólag kiadott és az állomásokon kifüggesztett hirdetményekből vehetők ki. — Fűrdőtelep a Balaton mentén. Tálán még soha sem volt a Balaton mentén oly élénk élet és oly látogatottak a fűrdőhelyek mint az idén. Mind két part felve van vendégekkel, aminek az az oka, hogy a tengerparti fűrdőkbe a kolerától való félelem miatt nem mennek a vendégek, hanem legelőbb a mi gyönyörű magyar tengerünket keressük fel. A fűrdők száma egyre szaporodik, mert az idő igen alkalmas. Csak éppen a horribilis drágaság az, ami miatt, úgy mondák, Ostendében is kevesebb kerül a fűrdőzés, mint a legporosabb, szuppfedeles balatonparti falucskában.

A gőzgézelők és kazánfűtők legközelebbi képesítő vizsgáit Sopronban augusztus hó 6-ik napján délelőtt 9 órakor a Sopron városi villanytelepen fognak megtartatni. A kellően felszerelt vizsgálati kényvek a m. kir. ker. iparfelügyelőséghez küldendők Deák-tér 8.

A hálósobák réme, a poloskák kiirtása eddig a lehetetlen dolgok közé tartozott. Mióta azonban a Löcherer Cime-xinnel történtek próbák, beigazolódott, hogy a Cimexin nemcsak az élő poloskát pusztítja el nyomban, de a Cimexin hatása folytán a peték rögtön kiszáradnak és többé ki nem kelnek. A Cimexin mindenütt használható, szövetet, butort, falat, vagy festést nem piszkít; nyomot vagy foltot nem hagy. Moly ellen egyedül biztos szer. Kapható: Reik Gyula gyógyszerárban Nagykanizsán és a készítőnél, Löcherer gyógyszerésznél Bártán.

TÁVIRATOK.

Időjárás.

(A meteorológiai intézet jelentése.)

Budapest, augusztus 1.

Lényegtelen hőváltozás, elvélte eső és zivatarok; sürgönyprognózis: enyhe, elvélte csapadék, zivatarok. Déli hőmérséklet 22-8 C.

Katasztrófa az Iparvasuton.

Körösbánya, augusztus 1. A hávasalji iparvasut vonata a vontató avultsága miatt elszabadult. A pályatesten dolgozó munkások nem tudtak idejében elmenekülni; egyet közülük halálra gázolt, harmat pedig súlyosan megsebesített.

Prohászka ügye Rómában.

Róma, aug. 1. Majláth Gusztáv gróf, erdélyi püspök ideérkezett és kihallgatáson volt a Vatikánban. A kihallgatás tárgya Prohászka Ottokár székesfehérvári püspök műveinek indexre helyezése volt. Majláth püspök helytelenítette az indexkongregációnak Prohászkaival szemben tanúsított eljárását.

Bírói szemle a Kovald-gyárban.

Budapest, aug. 1. Ma délelőtt bírói szemle volt a Kovald-gyár helyiségeiben. A szemle alkalmával a gyár benzinmosójában egy félreeső száraz kádban nagymennyiségű szivarhamut, szivarvéget és elgyújtott gyufaszálakat találtak.

Feleséggyilkos gazda.

Arad, aug. 1. Párkány János gazdát megcsalta a felesége. A férj, régen gyana-

zkodott az asszonyra, míg végre sikerült őt feltérnie. Felháborodásában agyonütötte az asszonyt. Véres tette után önként jelenkezett a csendőrség.

Romboló villám.

Déva, aug. 1. Vasárnap Balta községben erős vihar dühöngött. A villám becsapott a görögkeleti templomba és felgyújtotta. Több sebesülés történt.

Nemzetiségi villongások.

Kolozsvár, augusztus 1. A román és székely munkások között napirenden vannak a verekedések. Vasárnap erős össze-tűzés történt közöttük, mely alkalommal öt munkás súlyosan megsebesült. Állapotuk életveszélyes. A csendőrség meg-erősítését kéri.

Leégett fűrdőtelep.

Berlin, aug. 1. Byermonel fűrdőtelepen tűz ütött ki, mely rohamosan terjedve az összes fűrdő épületeket elpusztította. A fűrdővendégek puszta életüket menthették csak meg. A kár másfél millió márka.

NYILT-TÉR*)

A Nagykanizsáról eltávozt szintársulat több tagjához Siófokon.

Nyilt-levelem megírására az az intenció ösztönöz, hogy ezzel a hozzám hasonló hiszékeny emberek megkárosítását megakadályozzam. Kövesy Albert szintársulata felszedte sátorfáját és Siófokra távozott. Mint egyik fővárosi hírlap művészeti rovatában olvasom, a társulat teljes erkölcsi és anyagi sikerrel fejezte be a nagykanizsai szini idényt. Hát én jogosan kételkedem ebben az anyagi és erkölcsi sikerben. Mert az erkölcsi sikert a társulat egyenlő tagja alapján félremagyarázza, mikor megengedi magának, hogy heitegig tartó ittléle alatt a vendéglői kosztiszám-lát fizetetlenül hagyja s engem, szegény családos embert 200 koronán felüli összeggel megkárosít. Az én egyszerű eszemmel föl nem tudom fogni, hol itt az erkölcsi siker, no meg a művészi reputáció. Mert bizonyos, hogy ez az eljárás a leginkorrektabb eljárás volt a részükről és kétségtelen, hogy a szini-idény ilyen bevégzése csak a Ripacsok és Dicsőffy Lorándok korának visszaidézésére alkalmas. Én úgy tudom, hogy Kövesy igazgató urat is kötelezi eme minőségében a társulata tagjainak egyéni tisztességére való felügyelés, mit azonban akkor ridegen elhárított magától, mikor én tőle adós tagjainak tartozását, helyesebben a tartozások biztosítását kértem. S hol itt az anyagi siker, mikor azt kell látnom, hogy ennek konstataciója dacára is a művész urak kosztipénzük fizetése nélkül keresnek új otthoni, finanszíálitásuk ragyogtatására. Vagy talán náluk a művészbecsület a hiszékeny emberek, a humanus gondolkodásuak jóakarátának kifigurázásából áll?

Én nem lopom a pénzt, hanem éjjeli-nappali fáradságos munkámmal nagyon is meg szolgálom azt. Felhívom a Kövesy társulatának azon tagjait, akiket illet, hogy tartozásaikat nekem mielőbb s annál is inkább lefizessék, mert ismerem a módját annak az eljárásnak, melynek végeredménye nem lesz egyéb, mint az Orsz. Színészegylettől kérendő ítélet, olyan magatartással szemben, a mi nem igen állja ki a nyilvános kritikát. Kíméletből elhallgatom ezuttal az érdekeltek neveit. De eleve figyelmeztetem Siófok vendéglőseit s főleg főpincéreit arra, hogy óvatossabb legyenek, mint én voltam, nehogy nekik is olyan szomorú tapasztalatok

*) E rovatban közöltekt nem vállal felelősséget a Szerk.

arán kelljen megismerkedniök a „színez becsület”-tel, mint hogy én azt megismerem.

Nagykanizsa, 1911. július 31.

Kein Gyula

főpincér, Polgári Egyet.

Mócsi János tragédiájához.

A Zalának boldogult fivérének tragikus haláláról közölt tegnap részletes tudósításához néhány megjegyzést kell tennem a megboldogult erkölcsi reputációja érdekében. Mindenekelőtt nem felel meg a valóságnak az az állítás, hogy fivérem nem gondoskodott volna családjáról, — pláne, hogy feleségét pénzért zaklatta volna és annak azért kellett volna a piacon kereskednie. Ellenkezőleg, családjaért minden anyagi áldozatra kész volt és soha nejtől pénzt nem követelt. Az állandó perpatvart családjában feleségének erkölcsi magaviselete idézte elő, amit fivérem szó nélkül nem hagyhatott és ez volt közvetlen oka felesége részéről annak az engesztelhetetlen gyűlöletnek is, ami végül is fivérem gyászos halálát eredményezte. Nagykanizsa, 1911. augusztus 1.

Mócsi Sándor
festő.

RODALOM.

A „Balatoni Kalauz” 2-ik kiadás jelent meg Horváth István szerkesztésében és Szalai Ferenc kiadásában Kaposváron. A kalauz részletesen és vonzó leírásban tárgyalja az összes balatonmelléki faluk és fűrdőhelyek leírását. A „Balatoni Kalauz” a legelsőrendű utmutatók közt foglal helyet, amely megbízható utmutatásokat közöl. E kitűnő és rendkívül praktikus utmutató most megjelent második kiadása tökéletesen át lett dolgozva, át lett javítva, ugyanarra, hogy összehasonlíthatatlannul gazdagabb tartalmu, mint az első kiadás volt. A mű a Balaton környékbeli összes községekről és nyaralótelepekről is élénk képeket tár az olvasó elé, ismertetve az egyes helyeknek történelmi, művészeti és ipari nevezetességeit. Olcsóság tekintetében is fölmúlja valamennyi hasonló könyvet, mert a mű mindössze csak egy koronába kerül. A balatonmelléki fűrdőket felkereső olvasóinknak melegen ajánljuk ezt a minden ízében érdekes olvasmá-nyokkal is szolgáló utitkalauzt. A „Balatoni Kalauz” kapható a magyarországi összes könyvkereskedésekben, a balatonmenti összes vasúti és gőzhajóállomásokon, dohánytözsdekben; valamint a kiadó, — Szalai Ferenc könyvkereskedésében Kaposvár, Fő-utca 24.

Gabonaüzlet.

Budapest, aug. 1.

Készáru-üzlet:

Változatlan.

Határde-üzlet:

Buza októberre 10.86. Buza áprilisra 11.09.
Rozs októberre 8.93. Zab októberre 7.97. Ten-geri júliusra 7.52. Tengeri augusztusra 7.37. Ten-geri májusra. — Repce augusztusra 14.73.

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Felelősszerkesztő: NAGY SAMU.

Igazgató: BOROS JÁNOS.

HOLNAP

szerdán este Czár János
„Vaskapu” vendéglőjében
(Király-utca)
Sárközy Dezső elsőrendű
cigányzenekara

HANGVERSENYESZ

5053

Vizmentes kazaltakaró és gépponyvák

elsőrendű gyártmány négyzetméterenként 2 koronától feljebb.

Gabonaszakok, tiszta lenből, kartellen kívül, K 1.20-tól feljebb
jutából I.— K-tól feljebb.

Esőköpeny, gallérok munkásoknak, vízveder, abrakostarisznya, kéve-kötő, lentőmlők, zsineg, kender, gépolaj, gépszir, petroleum, lótakaró

M. kir. marhasó nagydruda. Kőcsönponyvák kaphatók.

Hirsch és Szegő

gazdasági cikkek vállalatának
NAGYKANIZSÁN
legolcsóbban beszerezhető

Rohitsi

Tempel

Styria

Donati

Legdusabb természetes magnézium-glaubersóforrások

Főiskolai Magyarokör, Budapest V., Bathory-utca 8.

VITA

természetes hazai gyógyásványvíz.
Kütfő gyógyász. gyomor- és cukorbetegségeknek, kólika, hányás- és hasfájások ellen.
Félpohár VITA-Forrás a gyomortájat azonnal meggyógyítja.
A vállalat tulajdonosa: 4249
„CONSUM” kereskedelmi részv.-társ.
Budapest, V. Teréz-körút 4. Telefon 10-13.
Kapható minden jóbb élelmiszerüzletben és gyógyszerüzletben.
Főraktár: Székelyfalva, Vas megye.

Naponta

frissen pörkölt

Cuba kávé K 4.—
Karlsruhi keverék kávé . . . 4.80
Cuba-Mocca-Jáva keverék . . 4.80

Kapható:

GELTCH és GRAEF

csemege- és fűszer-kereskedésében
Nagykanizsán.

MUSCHOKA BUZIÁSI PHÖNIX

BAKTERIUM-MENTES természetes ásványvíz
ODIT-GYÓGYIT. ODIT-GYÓGYIT.
Vese- és hólyagbajoknál, a vesemedence idült hurutjainál, húgykő- és lénypékdődnél, a légutak és a kiválasztó szervek hurutos bántalmainál kitűnő hatásának bizonyult.

Orvossal ajánlva.

Főleány: PLESCHHACKER IGNÁCZ
cégénél, Nagykanizsa, Király-u. 14.
Telefonszám: 161. szám.

REGÉNY.

Érzelmek tüzében.

Irta: Stanley Weyman.

— Reméltem — mondotta — hogy rólam sem fog meglepődni a tiszteletes ur és nekem is fog ajánlani majd egy gazdag menyasszonyt! No, hitemre, nem gondoltam volna, hogy még ilyenhez is ért a tiszteletes ur!

Thomasson bosszusan fordított hátát a tréfás ifjunak, azután ismét odalépett Almerichez.

— Ne hallgass rál — mondotta neki Pomeroy felé mutatva. — Amit mondtam, meggondoltam mondtam és komolyan kell meghallgatnod. Nagy szerencse várakozik rád, kedves fiam és nagyon örvendek, hogy én juttattalak hozzá.

Almeric azt hitte, hogy a tiszteletes ur csak vigasztalásképpen kecsgettette őt a gazdag menyasszonnyal és nem is tulajdonított semmi fontosságot az ígéretének.

A tiszteletes ur észrevette Almeric arcán a kételkedés kifejezését.

— Ugy látom fiam — mondotta most Almericnek — hogy még te is kételkedel a szavaimban. Isméltem tehát, hogy komolyan beszéltem, sőt még azt is hozzá teszem, hogy a menyasszony már itt van.

Almeric felugrott helyéről.

— Mit beszélsz, tiszteletes uram? — kérdezte nagy meglepetéssel.

— Azt mondtam — felelte ünnepies hangon Thomasson ur — hogy a menyasszony, akiről beszéltem, már itt is van.

— Hol?

— Itt a kastélyodban.

Most már Pomeroy is felemelkedett helyéről és közelebb lépett hozzájuk.

Almeric bámulva nézett a tiszteletes urra: nem tudta, hogy mit gondoljon felőle: komolyan beszél-e, vagy pedig csak tréfálkozik?

A tiszteletes ur ekkor odahuzott egy széket Almeric mellé és leült.

— Új vissza a helyedre, fiam — mondotta Almericnek — majd elmondok mindent és még fogsz győződni arról, hogy igazat beszéltem és a javadat akarom.

Nagyon megörült annak, hogy a véletlen módot adott neki arra, hogy ilyen jól elrendezhesse azt az ügyet, melybe akarata ellenére belekeveredett.

(Folytatjuk.)

KERESEK

egy kisebb zalamegyei községben

korcsmaüzletet

átvételre, esetleg örök áron.

Címeket a kiadóhivatalba kérek.

Gyümölcskosarakat

5 kg.-os nagyságban 28 korona,
8 kg.-os nagyságban 36 koronáért
100 darabonként szállít a

Muraközi Kosár és Fonottbutor Ipar R.-T.
Muravidon, Zalamegye. 5492-8

Két utcza szoba

és konyhából álló
emeleti lakás —

KIADÓ

Erzsébet tér 23. Bővebbet
a házmesternél.

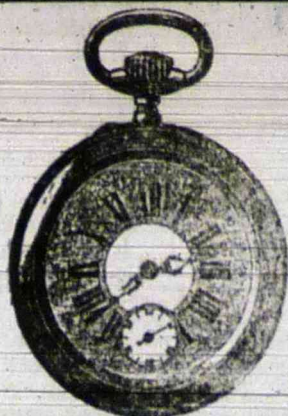
Tűzifa eladás.

Van szerencsém a n. é. közönséggel tudatni, hogy az

ez évi tűzifa eladást ujolag a mai nappal megkezdtem.

Szállítok kitűnő minőségű száraz bükkhásabát a szokott módon azonnal vagy később, sulyban vagy ölben a házaknál összerakva, a legolcsóbb árban.

5491 Tisztelettel
KONDOR ADOLF,
Arany János-utca 2. — Telefon 122.

Steiner Mór

óraműves Nagykanizsán.

Legpontosabb zseb-, inga-, fali- és ébresztő órák, elsőrendű gyártmányok.

Ékszerek, gyűrűk, fülbevalók legújabb divatnak remek választékban.

Látszerraktáramban elsőrendű csipetők, szemüvegek kaphatók egy koronától feljebb.

Minden órajavítást pontosan és szakszerűen eszközölök. — Legmagasabb napi árban törött aranyat beváltak vagy kívánatra becserélek.

4631

Ha üde és finom arcodot óhajt!

HASZNALJON

IRMA

CRÉMET
SZAPPANT
PUDERZ

szeplőt, májfoltot és pörsenést eltávolít. — Ártalmas anyagot nem tartalmaz. — Kapható:

REIK GYULA

„SALVATOR” gyógyszerüzletében
NAGYKANIZSÁN.

Az Eszéki kölcsönös segélyző szövetkezet dunántúli vezérképviselőisége.

Ismeretése a kiházasítási osztálynak:

Minden csoport 1200 üzletlétszámot áll. Egy üzletlétszám összege 2000 korona.
E csoport tagja lehet egy legfőbb 2 üzletlétszám 1—21 éves korban levő minden leány. A belépési nyilatkozat aláírása alkalmával üzletlétszámok 10 korona beíratási díj fizetendő. Minden csoport tagjai 6 osztályba soroztatnak és pedig:

az I. oszt. tartoznak leányok a betöltött 6 életévig	
a II. „ „ „ „ „ „ 9. „	
a III. „ „ „ „ „ „ 12. „	
a IV. „ „ „ „ „ „ 15. „	
az V. „ „ „ „ „ „ 18. „	
a VI. „ „ „ „ „ „ 21. „	

A tagsági díjak a következők:

az I. osztályban évi 24 korona	a IV. osztályban évi 60 korona
a II. „ „ 36 „	az V. „ „ 100 „
a III. „ „ 48 „	a VI. „ „ 120 „

üzletlétszámok és egész-, fél- vagy negyedévi, kivételesen havi részletekben is fizethetők. A kiházasítási járulékok, melyekből a szövetkezet a férjhezment tagoknak a hozományt fizeti ki, a következők:

az I. II. és III. osztályban K 2—	az V. osztályban K 5—
a IV. „ „ 3.—	a VI. „ „ 7-50

üzletlétszámok. A tagsági díjak és kiházasítási járulékok a tag férjhezmeneteléig, de legalább 3 évig fizetendők, még akkor is, ha a tag ezen idő letelte előtt menne férjhez.

Az esetekben, ha valamely tag kiházasítási járulékokban már 1200 koronát befizetett anélkül, hogy közben férjhezment volna, megszűnik minden fizetés. Az ilyen tagnak férjhezmenetele esetén a hozomány az alapszabályok értelmében ki fog fizetett.

Ha a leánytag atyja, illetve a fizetésre kötelezett egyén 3 évi tagság után elhalna — minden további befizetés megszűnik, az illető tag hozománya mindazonáltal férjhezmenetele esetén ki fog fizetett.

A tagdíj és a járulékok fizetési kötelezettsége megszűnik 3 évi tagság után: ha a tag férjhez megy, vagy ha járulékok fejében 1200 koronát befizetett.

Ezen utóbbi esetben a hozomány a férjhezmenés alkalmával vagy ha addig férjhez nem menne — a tag 24. életévének betöltésével okvetlen kifizetett.

A beíratási díjak a belépési nyilatkozat aláírása alkalmával lefizetendők.

Az Eszéki Kölcsönös Segélyző Szövetkezet hazánkban az egyedüli kölcsönössegély alapon működő segélyző szövetkezet, mely a törvény által előírt biztosítékkal rendelkezik és tagjainak ezáltal teljes biztonságot nyújt.

A szövetkezetnek ezenkívül saját intézeti palotája van, míg a tartaléki alapok már 1910. év végével tetemes összeget tevének ki.

További felvilágosítással készséggel szolgál

Szegő Mór,

Irodahelyiség: Nagykanizsán, Kazinczy (Vasuti)-utca 4. sz.

Ügynökök felvételnek.

Kisfaludat és Kisközségeit:
NAGYKANIZSA
 Kertváros. 1.
TELEFON-SZÁM 78.
 egy mellékállomással.

A szerkesztőség felől közlemények a
 szerkesztőség címére küldendő. — Kö-
 zvetítő szerkesztésre nem vállalkozik és
 külső leveleket nem vesz figyelembe
 a szerkesztőség.

Kiadóhivatkozott és nyitott: Kisközségeit
 címre vezeti a Kisközségeit.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben	Postai
hétven hordva	szétküldésed
Egy évre 120 K	Egy évre 150 K
Negyedévre 750	Negyedévre 450
Félévre 750	Félévre 900
Egy évre 1400	Egy évre 1800

Egyes szám ára 6 fillér.

Művelődési, hallásmentes és nagy

közlemények sorozatát 50 fillér

Egyéni és szociális érdeklődés díja 5

korona. — Kisközségeit 5 korona.

XXXVIII. évf. 174. szám. Nagykanizsa, csütörtök 1911. augusztus 3.

Zala Hírlapkiadó és Nyomda Rt.

Vízszükség a városokban

Nagykanizsa, augusztus 2.

A hosszantartó szárazság és rek-
 kenő hőség új bajt zúdított a vá-
 rosokra: a vízszükséget. Nap-nap
 után érkeznek táviratok, melyek
 arról számolnak be, hogy előrelátó
 városi tanácsok hogyan szorítják
 meg a vízfogyasztást, tartva a be-
 álló veszélytől, mely a források
 részleges kiapadása folytán beál-
 hat. Különösen fontos ezzel a kér-
 déssel városunkban foglalkozni, —
 mert a napról-napra feltűnedező
 koleraveszély idején a városi víz-
 szükség igen komoly dolog s a
 kútvíz, mely könnyen fertőzhető, a
 járványok legjobb terjesztője. Pe-
 dig olyan városokban, hol vízve-
 zeték nincsen, az utcák tisztításá-
 ról, öntözéséről, csatornázásáról,
 tűzveszély elleni védekezésről szó
 sem lehet s parkok, közterek léte-
 sítése, ragályos és fertőző beteg-
 ségek leküzdése, a lakosság köz-
 egészségsügyi védelme szintén le-
 hetetlenség. A modern korszak, a
 Mának városa már nem áll össze
 nem kapcsolt, egymástól izolálva
 élő tömegből, egyetemes szükség-
 letei vannak s teljesen jogosult ki-
 vánságokat, követeléseket támasz-
 that a város hatóságával szemben
 a városi lakosság egészségének ál-
 talános védelmét illetőleg.

A külföld feletti városai, mint
 tudjuk, már ott tartanak, hogy in-

gyenes gőzfürdőket állítanak fel s
 teljes turistában annak, — hogy a
 közegészségileg megkövetelt tisztas-
 ág első sorban kellő minőségű és
 mennyiségű vízhasználatlall érhető
 el, — igyekeznek fokozni a lakós-
 ság vízfogyasztását. Mi pedig ott
 tartunk, hogy vidéki városainkban
 a lakósságot vízszükségletei mér-
 séklésére kell kényszeríteni. —
 Közismert dolog, hogy vidéki vá-
 rosaink csak a legutóbbi időben
 kerültek azon helyzetbe, hogy a
 városokban lakó nagy tömeggel
 szemben nagy nehézségekkel küz-
 ködvé teljesíthetik szociális köz-
 egészségi és általános jóléti köte-
 lességeiket. Csak a legutolsó évti-
 zedek óta nem pusztá adminisztrá-
 tív korporációk a magyar városok
 és felismerve az egyetemes és né-
 külözhetetlen közszükségletek ki-
 elégítésében a városokra hármi-
 kötelességet — igyekeznek azokat
 kielégíteni. Ezen kötelességek leg-
 elseje, hogy a városok lakossága
 számára bőségesen álljon rendelkez-
 ésre ivóvíz. S hogy lakosságá-
 nak ezt az elsőrendű szükségletét
 sem képes kielégíteni sok magyar
 város, mi ezt nem annyira a vá-
 rosok tehetetlenségének tulajdonít-
 juk, mint inkább annak a sajátos
 közönynek, talán sokszor ellen-
 szenvnek, mellyel a városok törek-
 vései a kormányhatalomnál min-
 denha találkoztak. — Csak nemré-
 giben történt, hogy a földmívelés-

ügyi minisztérium rendeletben tu-
 datta, hogy jövőben csakis egész-
 séges ivóvízhez hozzájutásra ál-
 lamsegélyt kapott és 10,000 né-
 kevesebb lakással bíró községek
 vízvezetési terveit készíti el a föld-
 művelésügyi minisztérium, a töb-
 bleket pedig teljesen a magánvál-
 lalkozáshoz utalja. — Jellemző
 különben, — hogy az állam 1250
 millió költségvetésében csak száz-
 ezer korona jutott és van felvéve
 szegény községek jó ivóvízzel el-
 látására. Joggal mutathatunk ezzel
 szemben rá, hogy külföldön maga
 az államhatalom jön segítségére a
 városoknak, ha szükséges, hogy
 elsőrendű közegészségi berendezé-
 seiket létesíthessék.

Most midőn városainkban tény-
 leges vízszükség van és esetleg a
 vízinség is fenyeget, szükséges rá-
 mutatnunk arra, hogy mely okok
 azok, melyek ezt az állapotot elő-
 idézték. Szó sincs róla, igaz a vá-
 rosi élet lassu ébredése is hozzá-
 járult ahhoz, — hogy még sincsen
 nagyon sok városnak vízműve. —
 Azonban ezeken a helyeken szük-
 ség lett volna arra, hogy az ál-
 lamhatalom jöjjön segítségül és tá-
 mogatással, tanáccsal, támogatással
 minden egyéb a város autonómia-
 ját nem sértő módon működjek
 közre, hogy a városok mindenek-
 előtt egészséges ivóvizet bizfosit-
 sanak az igazi nemzet-fentartó elem-
 nek: a magasabb kulturájú városi

lakósságnak. A városokban ural-
 kodó jelenlegi vízszükség pedig
 intő tanulság lehet a városoknak,
 hogy mielőbb igyekezzenek köz-
 ponti vízműveiket megépíteni. —
 A vízmű létesítésénél használják fel
 a városok azt a tanulságot is, me-
 lyeket a vízművel már bíró azon
 városoknál szerezhetnek, melyek
 közül néhány szintén vízszükség-
 előtt áll.

Egyik-másik fejlődő városunk má-
 sodik vízvezeték megépítését vette
 már tervbe, s valóban a városok
 jövő fejlődési lehetőségei szempont-
 jából sem ismerünk fontosabb,
 sürgősebb és elődázhatatlanabb fel-
 adatot, mint a városok vízművei-
 nek megépítését.

A mizériák városából.

Válasz Tivolt Jánosnak.

Saját tudósítónktól.

A Zala tegnapi számában reprodukál-
 tuk Tivolt János zalaezerségi városatyá-
 nak az Egerszerben megjelenő Magyar
 Pajzs című hetilap legutóbbi számában
 közreadott cikkét, mely a Zalat, illetve
 annak egerszeri tudósítóját arról oktatja
 ki, hogy való-e és mennyiben való la-
 punkban Zalaezerség fölöttébb érdekes
 ügyeivel foglalkozni. A cikk bevezető ré-
 szében jeleztük, hogy a Magyar Pajzs
 cikkére szóló válaszuk ma jön, amelyet
 egerszeri tudósítónk alábbi levele tartal-
 maz, melyet szerkesztőnkhez intézett:

Kedves Barátom!

A nyár nagyon meleg, sőt szokatlanul
 forró. Ennélfogva egyáltalán nem lehet

A tapolcai barlang.

Zalamegye új nevetessége.

A Zala eddig csak rövid tudósításokban
 emlékeztet meg a megye kies városkájá-
 nak, Tapolcának nemrég felfedezett érde-
 keségéről, a barlangról, mely, ugylszik,
 rövidesen országos, vagy talán még annál
 is nagyobb területre szóló hírességgé lesz.
 A napokban Tapolcán járt Révész Gyula,
 a Budapesti Hírlap segédszerkesztője, ki
 lapjának legutóbbi számában írja le az
 újan felfedezett nevezetes zalamegyei ler-
 mészeti érdekességet. A cikket annyira
 helyi érdekességnek találjuk, — hogy azt
 okvetlenül érdemesnek kell tartanunk arra,
 hogy a Zala új reprodukáljuk. Azok a
 kevesek is, akiknek figyelmét az a B. H.
 ben el nem kerülte, bizonyára szintén jó
 néven veszik ennek az alábbiakban újból
 való leközlését.

Itt-ott, előbb csak egy-két balatonvidéki
 lapban, majd a városi újságokban is föl-
 merült egy híresség, amely néhány sorban
 azt újságolta, hogy Tapolca városában
 ókori barlangokat fedeztek föl, amelyek-
 nek az vége, az hosszú. A természet nem-
 csak a föld színén szórta szét pazar kin-
 cset hazánkban, hanem még mélyen a föld
 alatt is. Talán sehol a világon nincsen
 oly szemet gyönyörködtető és megdöbben-
 tően nagyarányú barlang, — mint nálunk a
 dobosnál, az aggteleki. Alig akadunk pár-
 jára a marosújvári sóbányának, amely a

földkerék egyik leghatalmasabb bar-
 langja, irizáló kupolaterem, amelynek
 fala csillogó sós.

Ezekre a barlangokra gondoltam, amik-
 or Tapolcára utaztam, hogy a magam
 szemével győződjem meg, megfelelnek-e
 a valóságnak a föl-fölbukkanó hírességek.
 És csakugyan igazat mondhatok a hírek.
 Jártam a barlangokban, amelyek azonban
 semmiben sem hasonlítanak a dobosjárhoz,
 aggtelekhez és marosújvárhoz. Sem lég-
 sem cseppkő, sem sós nincs bennük, ha-
 nem éppen az a különös és érdekes, hogy
 egészen elűnik a fölből s ezért hiszem,
 hogy a Balaton mellett nyaraló közönség-
 nek kedvelt kirándulási helye lesz Tapolca,
 ez a szépen fejlődő városa, — amely a
 magyar lengéről mindössze tizenöt percnyi
 távolságra van.

Érdekes már maga Tapolca is, amely
 tulajdonképpen falu, de hétézer lakosával
 a legálább ötven emeletes házával, ren-
 dezett utcával, aszfaltos gyalogjáróival,
 villamos világításával és fényes kaváházá-
 val, szállóival városnak is beillik. — Bár
 bíró a titulus a polgármesternek, az elő-
 járóság emeletes épületének homlokán az
 a sós ékeskedik: Városház. — Legszébb
 ékesége azonban a városkának a roman-
 tikus kő-nyelve. Abban a völgyben feks-
 zik, — amelyet közlegnek a Kisfaludy
 Sándorral megneveztek hegyek: a romk-
 szoros Csobánk, Szilág, azután a Szent-
 györgy és Balacsöny, meg a Hármashegy.
 Ezek a régóta pihető vulkánok, amelyek
 csak tízezer év óta kőlt fantáziáját gyújtotta
 látni.

Van egy pontja a városkának, honnan

olyan kiállítás nyílik, hogy a festő csak
 félve mer nyúlni az ecsethez, — hogy le-
 fesse. Tapolca közepén terül el egy hideg-
 vízű tó, amelybe az forrás önti vizét.
 Lefolyása olyan sebes, hogy malmokat
 hajt. Ebből a tóból lefolyó víz a Tapolca,
 amely a Balatonba torkollik. A Tapolca hid-
 járól festette Telepy Károly azt a nagszerű
 képet, amely most a királyi palota díszé.
 Ez azt a tömörkedő vizet mind a Bakony
 hegyei szolgáltatták, onnan jut el ide a
 föld alatt rejtett medrekben, titkos barlang-
 gokon által.

Vagy öt évvel ezelőtől történt, hogy
 Tóth Pál pékmester a Kisfaludy-utcában
 kut ásottál Németh Ferenc mesterrel.
 Alig jutottak néhány méternyire, amikor
 hirtelen beomlott a kut fenekére: egy föld-
 zék föl az első barlangot. A munkások
 nem merik tovább kutatni s évekig nem
 is bolygatta senki a dolgot. Egyszer egy
 honvéd közelegény, aki szabadságon volt
 odahaza, bemerészkedett a barlangba és
 úgy elködörgött az üveztő sötétségben,
 hogy csak két nap múlva került elő.

Az idén egy lelkes kutató, Keszler Ala-
 dár építész vállalkozott arra, hogy meg-
 nézi, mi van a föld alatt. Több ízben le-
 szállt a hónapokig tartó kutatásnak az
 lett az eredménye, hogy kilenc egymásba
 nyíló nagy barlangot fedezett föl. Agg-
 teleknek az lett az eredménye, hogy Ta-
 polca intelligenciájából összeálltak vagy
 tizenketten a lelkesek, hogy feltárják,
 vagyis a közönség számára is hozzátér-
 hetővé teszik a barlangokat. Összeadtak
 néhány ezer koronát a megbízást a mun-
 kával Keszler építész, aki több munkással

már hetek óta dolgozik s még iparvasutat
 is létesített a barlangbontással járó tör-
 mek elárvoltására.

Az építész ur szívesen vállalkozott arra,
 hogy kálauzom lesz a földalatti labirin-
 tusban. Szinte elviselhetetlen hőség volt
 a föld színén, amikor kora délelőtt az
 első barlang száján meghajtott derékkal
 bementünk. Lépcsőzetesen vízzel letel-
 az ut, amelyet kelemessé tett az, hogy a
 kámlulából ősi hűvösségbe kerülünk.
 Ez a lejtő folyosó egy tágas barlangba
 torkollik, amelynek fala fehér mészkő,
 amelyre fantasztikus világító szőtt a víz-
 pára. Ujjak szűk, meredeken eső folyosó
 s még egy tágasabb barlangba érkezünk,
 majd ebből egy harmadikba, amely a leg-
 csodálatosabb valamennyi közt, mert itt
 vagy negyven-ötven négyzetméternyi ter-
 rellélt tó van, amelynek vize kristálytisztá
 és hideg, a közepén pedig feneketlen.
 Egy tengerszem a föld alatt! És ami a
 legkülönösebb, acéltén-lámpánk fénye
 száz meg száz apró halat csalt a parthoz.
 Szinte már az sem lepett volna meg, ha
 valamelyik barlangnyílásból előbukkan
 egy ókorok szörnyűlátat, mint Verne ré-
 gényében az öreg dán tudóssal történt,
 aki a titányhoz mélyben szintén egy tóra
 akadt s ott egy masodonnal, vagy itti-
 oszaruszal került szembe.

Vezetőnk fölcsillagolt, hogy most pórére
 kell vetnünk, mert csak hason csúnya
 lathatunk át egy hosszú alacsony folyo-
 són a barlangosba. Még is tetűk a meg-
 tő, hogy nem látott bennünket senki, mert
 amikor végre kibukantunk a következő
 barlangban, olyanok voltunk, mint valami

rossznéven venni tőlem, ha nagyon lajmatag lesz az a válasz, amit a Magyar Pajzs mult heti szenzációs cikke illusztrált elkövetőjének kénytelen lesznek adni.

Valóban kénytelen vagyok vele. Pedig egyszerűen, mint „sokkal jobb izlésű ember” a nagy meleg hatásának tulajdoníthatnám azt is, hogy megírdott, meg azt is, ha én egyáltalán nem válaszolnék rá. (Pedig nekem igazán nincs melegem tőle.)

Hanem magamat mégis igazolni kell előttek. Nem azért, mintha bizalmatlanok volnának irántam. Sőt! Ellenben a Tivoli J. ur cikkének kurzív betűkkel kiemelt helyei valósággal rákényszerítettek arra, hogy védelembe vegyem őt minden ellene irányulható támadás ellen.

Engem az egész cikk nem érinthet, hiszen én sokkal jobb izlésű ember vagyok, mint bárki gondolná. Sőt Tivoli urnak „egyor abbéli kérdésére, hogy „valjón” ki lehet az illető, ki Zalaegerszeg renoméjét (!) ennyire közpéddá állítja, én magam is tagadó választ adtam. Az igaz ugyan, hogy a tagadó válasz jelentősége a szenzációs kérdésből abszolút nem állapítható meg. De ilyen nyári melegben ezt nem is kívánjuk.

Ismétlem, nem engedhetem, hogy T. J. ur ellen e cikk miatt bárki is szót emeljen. Én és mindnyájan Zalaegerszegen, Nagykanizsán, Söt Örbányosfán is ismerjük T. J. urnak a közügyek őszinte szeretetében fakadt buzgalmát, azt a lángoló lelkesedést, mely őt közzé minden fázisának említésére ekstázisba hozza, azt a páratlan ügyszeretetet, mely nélkül a virágzó Zalaegerszeg ma igazán kevesebb volna a semminél. Épen ennél fogva meg kell állapítanom, hogy a neve alatt megjelent cikk apokrif. — Szegény jó öreg Magyar Pajzs valaki rutul felöltötte T. J. ur nevének felhasználásával. Annnyira sikerült a felöltés, hogy a cikket ép oly sok kurzív kiemeléssel „szedték ki a szedők, mintha T. J. cikke volna.

Hiszen lehetetlen, hogy Tivoli ur meg ne értené, hogy miköze a vármegye egyetlen napilapjának a vármegye székvárosában történetekhez? Ezt nála sokkal kisebb intelligenciával bíró emberek is megértették. Sőt meg is értik, mert lehetetlen meg nem érteni.

Azt sem merném T. J. urra ráfogni, hogy a város ügyeit otthon, szűk családi körben „pomdte”, elegánsan és — pipaszó mellett szeretné elintézni.

Tivoli urra ilyesmit csak galád rágalom foghat rá.

Igy csak a cikkel s annak ismeretlen írójával kell foglalkoznom.

Miben állnak azok az ócsári, rosszakaratu „tárgylagálal” cikkek? Kizárólag abban, hogy a M. P. cikkének érdemes írója összekeverti a tényeket az azokhoz fűződött kommentárokkal s az azokkal szemben gyakorolt kritikával.

A cikk különben is homályos. T. i. írja abban szepved, hogy itt a Zala tu-

csuszó-mászó öslények. Egymásután nyit barlangot számláltak, de majdnem mind egyből sötét nyílások vezetnek ismefel- len utakra. Valószínű, hogy száz meg száz ilyen barlang aknázza alá Tapolca városát s hogy a barlangosor meg sem áll egészen a Bakony szívéig.

Néhány héttel ezelőtt itt járt Lóczy Lajos egyetemi tanár, a kitűnő tudós, aki megvizsgálta a barlangokat. Az a véleménye, hogy a Bakonyból eredő folyók vájták ki a barlangokat.

Természetes, hogy amire Keszler építész elkészül a földvár munkájával, nem lesz olyan bajos a barlangokban való közlekedés, mint most, mert a szűk folyosókat kitágítja s ahol ez nem lehet, új furásokkal köti össze egymással a barlangokat. Villamos világítást vezetnek be a földalatti helyiségekbe s különösen meg- lepő fényesen lesz kivilágítva a fő vize. E helyen fűrdőház is épül, hogy a barlanglátogató közönség télen-nyáron tizen- nyolc fokos vízben fűrdőhessék.

Csónak is lesz a vizen. Téli fűrdőhely a föld alatti, ez az a különlegesség, amely- lől Tapolca városa nagy idegenforgalmat vár. Még sok a munka, azért a barlang hivatalos megnyitása talán csak szeptem- ber közepén lesz.

Amikor végre órák múlva kijöttünk a föld szívére, szinte visszafordultunk, mert égetően perzsel a nap. A Szentgyörgy- heggyé, amely arról nevezetes, hogy idén- len idők óta még sohasem verte el a jég a rajta termelt szőlőt, olyan volt, mint akár a Vezuv; csupasz ormáról tűzpalak- ban verődött vize az a napugár.

H. Gy.

dősiroja részéről mindenáron „tárgylag- talanságot” akar megállapítani, még abban is, hogy egy alkalommal nem voltam a Salamon h. rendőrkapitány fizetésének kérdésében egy véleményen — Tivoli János urral.

Istenem, hogy a cikket idézzem, illető- leg annak argumentumaival védjem: ha én ezer kérdésben egy véleményen vol- tam valakivel, kakuk-tempó-e az, ha az ezeregyedikben nem vagyok vele egy véleményen. Ugy-e nem?

A tény az, hogy Salamon kapitányt a tanács javaslatának elvetésével s Tivoli János indítványára nem a XI. hanem a IX. fizetési osztályba sorozta a közgyűlés. Ez volt a tény neheztelt tudósításomban. De benne volt és megfelel a valóságnak. Hogy a határozatot nemcsak én nem tar- tottam helyesnek, mutatja az, hogy né- gyen is megtelebtezték. Az is tény, hogy a Salamon-ügy valóságos városi mizériává nőtte ki magát. A rothadás tényére pedig a t. cikkíró ur maga rámutatott cikke végén.

Hoi van tehát a hazug tudósítás. Miért várt „igazságérzetének” sértett indulatá- ban „dicséretet” cikkíró ur — Tivoli Já- nosnak? Miért várja el tőlem, hogy vele minden körülmények közt egy véleményen legyek ebben a — pokoli hőszögben?

Egyben azonban én is osztom a cikk- író ur véleményét. Nem illik össze az újságíró tisztességével, hogy honoráriumot kapjon végzett munkájáért. Ez már mo- dern tulhajtása annak a szemtelenségnek, mely a többek közt abban is megnyilván- nul, hogy egy újságíró véleményét nyilván-ítani merészel. Olyan véleményt, mely főként nem egyezik a Tivoli János ur véleményével. Ez komizság s majdnem olyan arrogancia, mint teszem azt, ha a városi tisztviselők térdén állva nem adnak hála Zalaegerszeg város képviselőtestü- letének azért, mert az államtól 11500 K segélyt kaptak. Mert egy kis maliciával a cikkből ez is kiolvasható.

Mindezekből pedig kiolvasható az, hogy a kérdéses cikket úgy, mint a többi Egerszegre vonatkozót én voltam bátor írni. Én követtem el azt a vakmerőséget, hogy — igazat meriem írni. Hogy véle- menyem helyes volt-e vagy sem, amit a tényekhez fűztem, az más lapra tartozik. Ami végül azt a vastagon szedett kakuk- ság vádját illeti, azt bátor. Vagyok meg nem érteni. De azt hiszem más sem.

Azzal, hogy Nagykanizsán, a Zalában láttak napvilágot az egerszegi mizériák, azzal az idegen fészék (t. i. Nagykanizsa) nem lón megfertőztetve. Zalaegerszeg hite- lének renoméjának pedig nem ártott, erre tanuként hivatnom fel mindazokat, akik Zalaegerszeg viszonyait ismerik. Mert hogy én ismerem azt T. J. ur is ismeri s talán a cikk írója is, aki kofa szokásnak minő- síteti azt, hogy közügyeket nyíltan tárgyal- nak — hírlapokban. Ez a karakterisztika a zalaegerszegi állapotoknak.

Hogy a zalaegerszegi lapokban sajnos nem kritikát, hanem csak regisztrálási és jegyzőkönyvezési folytatnak, azt kifogásolta a többek közt T. J. ur is előttem, kinek hat hó előtt egy cikkre vonatkozólag — amely Az Újság-ban — Budapestben jelen- meg és Egerszeget pocskondiázta le — azt válaszoltam, hogy nem én írtam. A minthogy igaz is. Ez volt az én tagadó válaszómon.

Ezek után a dologról kár többet be- szélni. Nyár van. Meleg volt. Nagyon meleg volt. Ez volt az oka a kiroháná- nak, melyre igazán nem szolgáltak okot. Annnyival is inkább, mert a t. cikk- író ur igazán nem lehet jobb vélemény- nyel Tivoli Jánosról, mint én.

Nagyon kérek soraimnak közzétételére azzal a megjegyzéssel, hogy az ügy sze- mélyi részét a magam részéről befejeztem.

Tiszteolt híved

Czebe László.

A miniszterelnök n házszabályrevizióról.

Saját tudósítónktól.

Budapest, aug. 2

A képviselőház folyosóján ma egy újsá- gíró meginterjúholta Kluen-Héderváry mi- niszterelnököt a Tallán Béla tegnapi be- szédével kapcsolatban forgalomban kért házszabályrevizió tervéről. A miniszterelnök válasza a következő volt: Azt hiszem csak idegen és igazolt fantázia magyarázhat ki Tallán beszédéből ilyesmit. A főbbad szigorúan betartja ama kötelességeit, me- lyeket a parlamentizmus elve előír, de ra- gaskodik jogaihoz. Minden más kombi- náció valótlan.

ORSZÁGGYÜLÉS.

Névszerinti szavazások és Interpellációk.

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, augusztus 2.

A képviselőház mai ülésén Kabós Fe- renc elnököl. Az ülés megnyitása s a mult ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után elnök jelenti, hogy Barabás Béla és Horváth Öyula képviselők szabadságot kérnek; husznál több képviselő névsze- rint szavazást és ennek holnapra való halasztását kérte. Ezután bemutatja az elnök Máramaros vármegye feliratát és javasolja a feliratnak a kérvényi bizott- sághoz való utalását. Lovász Márton in- dítványozza, hogy a feliratot a pénzügyi és közigazgatási bizottságoknak is adják ki. Elnök jelenti, hogy husznál több kép- viselő az indítvány felett névszerinti sza- vazást és a szavazásnak holnapra való halasztását kéri; s jelenti egyúttal, hogy az interpellációs könyvbe a hat régi in- terpellációt kivül Bikády Antal interpel- lációt jegyezt a községi bíráskodás itele- teinek belyegilletéke ügyében. Rákost Viktor pedig visszavonta benyújtott sza- badságolási kérvényét.

Ezután névszerinti szavazás következett Tolnavármegye felirat ügyében az elnöki javaslat és Lovász indítványa felett. A Ház 126 szóval 31 ellenében az elnöki javaslatot fogadja el. Majd névszerinti szavazással mellőzte a Ház többsége Lovász indítványát a pestújfehlyi népgyű- lés ügyében.

Ezután az interpellációkra került a sor.

Bencdek János interpellált az Óbuda és Újpest között építendő második dunahíd építése tárgyában, Ábrahám Dezső pedig, a pénzügyminiszternek az Ált. Beszerzési és Szállítási vállalatnál való tervei ügyé- ben.

Ezzel az ülés véget ért.

Nagykanizsa egy havi közegészségügye.

A július havi jelentés.

Saját tudósítónktól.

Dr. Rácz Kálmán városi t. orvos* ma terjesztette be a polgármesteri hivatalhoz Nagykanizsa város július havi közegészségügyi állapotairól szóló részletes jelen- tését. A jelentés szerint közegészségi álla- potaink, akár csak az előző hónapban, júliusban is igen kedvezőnek voltak mondhatók. De minden kommentár hely- lyett beszéljen maga a jelentés:

A közegészségi állapot *feljötték*, vi- szonyítva a megelőző június havi egész- ségügyi állapotokhoz, szintén kedvező volt, körjelleg nem észleltetett, a megbe- tegedések száma csekély volt. A halálo- zásokat idült szervi betegségek okozták. *Gyermekeknél* szintén eléggé kedvező volt a közegészségi állapot. Nagyobb számmal fordultak elő az emésztő szer- vek hurpos betegségei, ami nyári időben gyakori, s ami a testben történt hőfelhal- morodásban lel magyarázatát. E en be- tegség 11 esetben halálos kimenetelű volt. A gyermekek között szörványosan a kö- vetkező betegségek fordultak elő: ka- nyaró 11, bárányhimlő 2, vörheny 2, difteritiz 2 esetben, összesen 16 fertőző betegség.

Törvénységi boncolás egy volt, Mórai Jánosnak, a minap a nagykanizsai piacon meggyilkolt ködműve holttestének felbon- colása.

Rendőri boncolás, öngyilkosság, vélet- len szerencsétlenség által való kimulás, szerencsétlen szülés, vesszesség esete egy sem fordult elő Nagykanizsán az elmúlt hónapban.

Az elmúlt két hónapban ismét tragikusan bővült a halálos hónapban.

Három nagykanizsai elmebajost szállítottak elmekórházba. Öv. Mirka Domokos- né a pécsi, Fabick Tivadart az angyal- földi és Prasztovics József mozdonyveze- tőt a lipótmezei elmegógyintézetbe.

A július hónapban Nagykanizsán elő- fordult 40 haláleset okai a következők voltak: gyomorbelihurut 11, májdaganat 1, tüdőgümőkór 5, veleszületett gyengeség 2, kimerülés 3, görvéllykór 1, gyomorrák 1, csontszu 1, ránggörcs 4, tüdőbetegsé- gek 4, koraszülöttség 4, szervi szívba 2 és belső elvérzés 1 esetben.

HIREK.

Az ingyenc.

— Kis örület. —

A barátom nagy siejve jön be a forró délutánon a kávéházba, mellém ül és rá- ordít a pincérre.

A pincér: Fagylalt?

A barátom: Az. Hozzon egy vágás meggyfagylaltot, habot rajta, egy stam- pedli Frei Vieux konyakot, egy félig meg- főtt tojást és tiszta poharat, amiben eze- ket össze fogom keverni.

En: (trémülten.) Meg vagy keveredve?

A barátom: Te is kezdod? Most ne- ked is elmondjam előlöl az egészet? Nos hát igen, te konzervatív életnyelő, sablon-koszton rágódó nyárszolgár: én meg vagyok keveredve, annyira, hogy mindent összekeverek. Mindent! És össze. Új izeket keresek, finom összetételeket, aromákat, szagokat, kéjt. Mit fogok szimpla vanília-süített beszopni, amit már agyon- untam. Kombinálom a finom ételeket, italokat és így növeszttem a zamatot.

En: Aha, tudom már: a vanília jó, a fohagyma is, melyen finom lehet ez a keftő együtt.

A barátom: Csak csufolodj! Én majd azalatt islen élvezeteket fogok felfedezni az emberiség számára. Jelszó: mindent összekeverni. Csak így lehet új, válto- zatot kitalálni; ez a konyhaművészet titka! Csak hogy eddig nem mertek bátran hozzáfogni. Most itt vagyok én, az étel- forradalmár, az izék-dinamizárja és nem állok meg félmunkánál. Akarod a regge- limei tudni? Egy kispohár Spaten Brau köménymaglevesssel, kis csésze tejcsoko- lád és székely szalonás fohagyomával. Rá egy kis konfuszowka és levico arzérviz.

En: Ez a reggelid? Akkor szépeket ehetsz ebédre.

A barátom: Az ebéd, ah az ebédem! Új gyönyörök, új összetételek. Itt kifejt- hetem repülő fantáziámat teljes mérték- ben. Permutáció az egész vonalon. Tész- tával kezdem: sajtos puding, azután jön a leves, csak hogy nálam a tészta a leves, a leves a hús és a hús a tészta. Tehát a leves, ami a hús nálam, valami sült, szimpla sült, de hozzá garniturnak megiszom a fekete kávémat és eszem melléje is trappe sa tot. Aztán jön a hús, ami tulajdonképp a tészta, de azt már megettem mint levest, ellenben dacára, hogy a levest sorrend szerint már meg- ettem, még sem ettem meg, pedig leves kell, nemde? Tehát eszem levest mint levest. Aztán jön a gyümölcs nálatok, rendes embereknek. Ebéd végén egy kis gyümölcs, ami könnyű. Nálam megfor- dítva van: jön valami nehéz. Nálam a kis gyümölcs egy Kaiser héring, vagy mortadella, esetleg jó komiz spottini, vagy jó finom francia szardella. Nehéz- nek lenni: ez a fő. Aztán jön a fekete kávé, ami nálam a garniturn, ellenben garniturnak elszívok egy aszart, lenye- lek melléje öt cachoust és pár karamell- bonbont.

En: Aztán?

A barátom: Aztán rosszul leszek.

En: Bolond vagy.

A barátom: Ezt mondják minden bátor uttörőre. De én megyek előre, új izeket, új kéjt, új szagot felfedezni.

En: Ez szagot is? Aztán, már előbb akartam kérdezni, micsoda szagod van? Csak nem?

A barátom: De igen. Itt is kombinálok. Heliotrop illattal mosom a fejemet, ka- lodontit csepgetetek a mellényemre, glüce- rinrel mosom a fogamat és benzines a székendőm.

En: Pofj örült.

A barátom: Majd ha élvezni fogod nagy munkám sikerét, upon felfedeztet illatot fogsz szagolni, isteni nektárokat, tündéri

és a mai sablonos koszt helyett buvárkodásom eredményét enni, akkor te is fogsz adni öt koronát feláldozandó szobromra. — Csak bírlam még egy darabig a munkát. — En: Hogyan? — A bardom: (szomorúan). Tudod, itt a gyomromban nincs valami a rendjén. Az a baj, hogy gyenge a gyomrom, gastritist kaptam és ha jól megy, gyomorrrák lesz belőle. De nem baj, ezen a csekélységen nem fogok fönnakadni. — Aida.

— A Szentferencrend ünnepe. Aug. 2-án ünnepelte a helybeli szentferenc-rendi társház rendjük legnagyobb ünnepét, az u. n. Portikulai bucsut, mely alkalomból a vidékről is sokan vettek részt az ünnepségeken. A kizárólag egyházi jellegű ünnepély gőcpontja a d. e. fél 11 órakor tartott ünnepi szentbeszéd volt, melyet Bőrsei Tivadar h. plebános tartott, melyben az ünnepség jelentőségét fejtegette a nála megszokott egyszerű, alapos és meghatározó szavakkal; — továbbá az utána tartott ünnepélyes nagymise, melyet fől. Ozorai Lázló tart. rendfőnök (aki jelenleg városunkban tartózkodik) végeztet a helybeli növendékpapok segédletével. Mindkét alkalommal nagyszámú közönség vett részt. Az ünnepséget a d. u. 3 órakor tartott vespere fejezte be.

— A Szemere-utca kövezése a pénzügyi bizottság előtt. Hétfőn délután a városi képviselőtestület pénzügyi bizottsága dr. Pilihi Viktor elnöklésével bizottsági ülést tartott, melynek majdnem egyetemes tárgya a Szemere-utca lakóinak bazaltkövezés iránti kérvénye felett való határozathozatal volt. A lapunkban is már több ízben ismertettük ügyben az a véleménye a pénzügyi bizottságnak, hogy a város csatláttassa meg a mérnök tervei szerint a homokalapon való utcakövezést, amelynek költségeihez az utca lakói körülbelül 35 százalékkal járulnak hozzá. A bizottság javaslata alapján az ügyet a tanács elfogadásra ajánlotta a ma délutáni városi közgyűlésnek, melynek határozatáról holnap tudósítunk.

— Két napig nem játszott Kövesy társulata. Sáfokról írja tudósítónk: Nagy nehézségek előtértek meg itt Kövesy Albert szintársulatának szezonnyitását. Hétfőn este kellett volna az első előadást tartani a Csigányszerelemmel. Amikor a színpapot már széthordták, Kövesy igazgató észrevette, hogy a síófoki fűrdőbérlet vele szemben ellenségesen viselkedik s a kormány által épített szinkör kulcsait nem is akarta átadni. Hosszas tárgyalás után a fűrdőigazgató kijelentette, hogy csakis abban az esetben engedni megnyitni a szinkört, ha Kövesy az előadásokat 7 órakor fogja kezdeni, mert a nyolc órai kezdés elvonja a közönséget a vacsorától, a vendégek fő jövedelmétől. Persze a jogában súlyosan sértett színház-igazgató nem fogadta el a lealázó feltételeket, miután úgy társulatának, mint a közönségnek az az érdeke, hogy az előadások nyolc órakor és ne hétkor kezdődjenek. A megegyezés nem jött létre és Kövesy nem is tarthatta meg a megnyitó előadást. Tegnap kedden sem játszott a társulat, azonban mára az eset miatt felháborodott fűrdőközönség engedékenységre kényszerítette a fűrdőigazgatót, mely úgy egyezett ki Kövesyvel, hogy sem 7, sem 8 órakor nem kezdődnek az előadások, hanem fél 9-kor. Így már a mai előadást megfogják tartani.

— Lócy Lajos tanulmánya Nagyatádon. Nagyatádi tudósítónk írja: Lócy Lajos dr. egyetemi tanár, a m. kir. földtani intézet igazgatója, a magyar földrajzi társaság elnöke, a napokban Nagyatádon időzött és megvizsgálta az ottani ártézi kutnak földrétegeit. Tanulmányokat végzett a víz mennyiségéről, hőmérsékéről és az előtérő földgázról. Lócy dr. kitérőbe helyezte, hogy az állam rövid idő alatti Nagyatádon nagyobb furásokot fog eszközölni földtani tapasztalatok szerzésére.

— Kanizsai nimródok. Tegnap reggel óta vigan fufognak a puskák a kanizsai határban. Az aratás befejeztével és az új nyúl és fogolygeneráció szerencsés világrajjával szabad ismét a vadászat, amit a helybeli Nimródok jeltnek is mind kihasználni. A minap hosszú névjegyzéket közöltünk azoknak, kik a polgármesteri hivatalban a tegnap megnyitott vadászati szezonra vadászati engedélyüket kiáltották. E névjegyzék három nap óta az alábbiakkal bővült:

Konold Zoltán gimnázista, dr. Szigethy Károly orvos, Blau Lajos gyáros, Brünauer Árpád kereskedő, dr. Pilihi Viktor kir. közjegyző, dr. Farkas Tibor ügyvéd, — Vajda József földműves, dr. Kenedy Imre kir. törvényszéki bíró, dr. Rácz Kálmán, tisztviselő, Fehér Gyula magánzó, — Sartory Oszkár gyáros, dr. Gärtner Antal törvényszéki jegyző, dr. Kiss László kir. ügyész, Simon István hentes mester, Seide Rezső honvédezered, ifj. Fabick Tivadar, kertész, Faics József hentes, Cseszták Dezső cs. kir. főhadnagy, — Adamicska János cs. kir. százados, Kelenföldi László földm. gyáros, (Bécs), Ujncsi Elek Ernő, Elek Géza és Elek Cézáné földbirtokosok, Dezső Béla biztosítási titkar, Metz Ferenc földműves és Polgár Zsigmond biztosítási titkar és Boros János a „Zala” igazgatója.

— Halálos Salvarsan-oltás. Nap-nap után merülnek fel esetek, melyek azt bizonyítják, hogy a vérbaj tökéletes kigyógyítása még ma sem valóság és Ehrlich tanár szere távolból sem csodaszer. Eklátáns példa erre a nagykanizsai városi kórház egy esete, hol halálal vivődik egy 23 éves kiskanisai legény. Pár hónappal ezelőtt a vérbaj szimptomái mutatkoztak rajta s ezért a különben a legerőteljesebb fiatalember Budapesten Salvarsan-oltást végeztetett magán; inkább előzetes óvatosságból, mert bája még nagyon kezdődő stádiumban volt. Látszólag jól is hatott az oltás s a legény hazajött. Pár hónap múlva azonban végtagjai benuhulni kezdtek, karjaiban hűdés állott be. Beszállították az itteni városi kórházba, az oltás reakciója azonban terjed tovább, lábujjai és combjai fűzkösdőnek s valószínű, hogy menthetetlen. Bizonyítéka ez, hogy indokolt volt a kanizsai kórházi orvosok elővigyázatossága, kik látva a visszaeséseket, már korábban megszüntették a Salvarsan-oltásokat a nagykanizsai kórházban.

— Hol játszik a leegétt szombathelyi szintársulat? A tegnapi lapok szenzációja volt, hogy a szombathelyi pompás nyári szinkör, mely az egész országban egyike a legnagyobbaknak, hétfőn délután kigyulladt és a tűz rövid félóra alatt elhamvasztotta az egész faépületeit, a színes ruháit, a díszleteket, hangjegyeket és egyéb színházi felszerelést. A szomszédban egy épülőfélben lévő házba és egy kerítésbe is bekapott a tűz, — de ezeket sikerült menteni. A polgármester mára összehívta a színházi bizottság ülést és ezen módot fognak keresni arra, — hogy Nádasz József színházigazgató társulata valamilyen alkalmas épületben folytathassa az előadásokat. A tűz okát még nem sikerült megállapítani.

— Miháld község nem kap jó utat. Miháld község képviselőtestülete már egy ízben kérte a törvényhatósági bizottságot, hogy az ifjarosberény—miháld—zalaszent lakabí utat vegye föl a törvényhatósági közutak hálózatába, de kérését Somogy megye nem teljesítette. Most újból kérelmezték a miháldiak az utnak elsőrangusítását, de ennek a kérésnek sem lesz meg az óhajtott eredménye. Részben azért, mert az utvonat forgalmi jelentősége nem áll meg az elsőrangusítás mértékét, részben pedig azért, mert a szomszéd megyének is kevés a pénz.

Gabonaüzlet.

Budapest, aug. 2.

Készárú-üzlet:

Váltóárak:

Használt-árak:

Búza októberre 10.00, Búza áprilisra 11.17, Rossz októberre 8.94, Zab októberre 8.03, Tengeri júliusra 7.69, Tengeri augusztusra 7.39, Tengeri májusra —, Repce augusztusra 14.93.

TÁVIRATOK.

Időjelzés.

(A meteorológiai intézet jelentése)

Budapest, augusztus 2.

H mérsék változatlan; sürgönyprognózis enyhe, helyenként csapadék, zivatarok. Déli hőmérséklet 24-2 C.

A király Gödöllőn.

Bécs, augusztus 2. Mint beavatott forrásból jelentik Öfelség októberben Gödöllőre utazik, hol legalább két hetet fog tölteni.

Vértessy Arnold meghalt.

Budapest, aug. 2. Vértessy Arnold, a hírneves író, a Kisfaludy és Petőfi társaságok tagja budapesti lakásán ma meghalt. Hetvenöt élelvet töltött be, nagy és szép pályát futott meg. Betegsége régi keletű, súlyos állapotba hosszantartó volt; hetek óta injekciókkal tudták csak életben tartani. Temetése holnap délután lesz. — Halála általános nagy részvétet keltett.

Madgyakoriát a Balaton és Dráva között.

Temesvár, augusztus 2. A Balaton és Dráva között tervezett lovasdandárgyakorlatokon eredetileg a budapesti IV. lovas-tüzér-hadtestnek kellett volna résztvennie. A lóállományban azonban járványos betegség ütött ki, mely lehetetlenné tette a hadtest elmozdulását. Emiatt a temesvári VII. lovas-tüzér hadtest vesz részt.

Kolera Triesztben.

Trieszt, augusztus 2. Az utóbbi napokban négy újabb megbetegedés fordult elő, melyek mindegyikéről kiderült, hogy ázsiai kolera a betegség. Közöttük van Khon Cézár budapesti magánhivatalnok is, aki már haladott. Ez az első eset, — hogy közeposztályhoz tartozó embert ragadott el a kolera.

Bírói szemle Cseklészen.

Pozsony, aug. 2. A pozsonyi törvényszék vizsgálóbírója ma szakértőkkel és tanúkkal megjelent Cseklészen, hogy a bírói szemlét megtartsa. — Két órai szemle után a bizottság megállapította, hogy számos jel mutat arra, hogy valóban gyújtogatás esete forgott fenn. A vizsgálóbíró táviratilag a pozsonyi törvényszékre rendelte Jákli Sándort, a cseklési kastély volt kulcsárját, ki jelenleg Szarvason időzik, — minthogy többrendbeli gyanúkok merültek fel ellene.

Tűzvész egy állomáson.

Sopron, augusztus 2. A pozsony—soproni vasút Párkány állomásán tűz ütött ki, mely az egész állomásépületet csakhamar lángokba borította. A közlekedő vonatok nem álltak meg az állomáson, hanem teljes sebességgel robognak tovább.

Pusztító Jégeső

Lugos, augusztus 2. Lugost és környékét ma pusztító jégverés látogatta meg. Csodálatos hirtelenséggel jelentek meg a sűrű fekete fellegek. Eső, majd tizenkét percig diónagyú jég esett. Az utcákat öt cm. magasságban jégkéreg borította, a vízlevezető csatorna bedugult és a víz az utcákon folyt. A hátlakok összes gyümölcs és szőlőtermését tönkretette a jég.

Tűzesetek.

A nagy hőség következtében számtalan helyen pusztított a tűzvész, mint távirati jelentéseink mutatják.

Esztergom, augusztus 2.

Esztergom-Párkány községben tegnap tűz ütött ki, nyolc ház teljesen elhamvadt s csak nagy erőfeszítéssel lehetett megmenteni az egész fő-utcat az elpusztulástól.

Pozsony, augusztus 2.

Padini Lajos földművelet pusztáján tűz ütött ki, elhamvadt az egész termés s pár épület porrá égett.

Ottava, augusztus 2.

Az örültek házában hirtelen keletkezett tűzvész pusztított. Az intézet tizenötök örülte nem lehetett megmenteni — bennégek.

REGÉNY.

Érzelmek tüzeiben.

Írta: Stanley Weyman.

Éppen annyira szerette Almericet, mint Dunborough lordot. Mind a ketten tanítványai voltak és mind a kettőnek szüleivel igen barátságos viszonyban volt. Minden módon segíteni akart a lady Dunboroughnak, aki nem akarta megengedni, hogy fia feleségül vegye Enidet. E házasságot — gondolta — semmivel sem akadályozhatja meg olyan biztosan, mint azzal, hogy Enidet Almeric veszi majd feleségül. Ezzel egyuttal Almericen is segít, mert Enid a Soane-örökséget viszi majd számára hozományul.

Almeric leült melléje és nagy kíváncsisággal várta, hogy mit fog neki mondani. Pomeroy odaállott a tiszteletes ur karosszéke mellé és ő is tele volt kíváncsisággal.

Thomasson nem akarta elismerni a dolgot és hosszasan kezdte mesélni Anthony Soane történetét.

A két fiu figyelmesen hallgatta a elbeszélést, amely olyan volt, mint valami érdekes regény.

Elmondotta a tiszteletes ur az örökség történetét, mikor pedig már befejezte az elbeszélést, diadalmasan kiáltotta:

— A leány itt van! Elhoztam magammal. A gondjaimra bízták s el akartam vinni az egyik rokonomhoz, hogy ott tartózkodjék mindaddig, amíg el nem dől a póre.

A tiszteletes ur minden elmondott, csak Dunborough lordról, a ladyról és Soane-ról nem tett említést.

Almeric, amikor a tiszteletes ur befejezte az elbeszélést, csodálkozva kérdezte:

— Valósággal úgy történt minden, ahogyan a tiszteletes ur elmondotta? Félek, hogy mindezt csak álmodta az előbb, tiszteletes uram.

— Magam is azt hiszem — jegyezte meg Pomeroy.

Tiszteletes Thomasson ur most már biztos volt a dolgában és nem is boszankodott e megjegyzések miatt. Hiszen amit elmondott, csakugyan különös volt és nem is csodálkozott azon, hogy a két ifju még mindig kételkedik a valóságában.

Tudta, hogy könnyű szerrel meggyőzheti őket a valóságról.

Igy szólt azután Almerichez:

Hívd be az öreg szolgádat meg a gazdasszonyodat.

Almric azonnal odalépett a szoba sarkában függő csengőhöz és meghúzta.

Az Odol különösen kielmélt a többi száj-tisztító szer közül az, hogy a szájüreget az öblítés után gőrcsövi vékonyságu, de e mellett sűrű antiseptikus réteggel van bevonva, — mely még órákkal azután is, hogy a száj kiöblített, utóhatást felt ki. Ez az utóhatás, melyet egy másik készítmény sem rendelkezik, adja meg mindenkinek, ki a készítményt naponta használja azt a biztonságot, hogy száját megvédi az erjedésozoró és a rothasztó anyagok hatásától, mely a fogakat megrontja.

Naponta frissen pörkölt

Cuba kávé K 4.—
Karlsbadi keverék kávé . . . 4.40
Cuba-Mocca-Jávú keverék . . 4.80

Kapható:

GELTCH és GRAEF
csomaga- és fűszer-kereskedésben
Magyarországon.

Néhány perc múlva megjelent a szobában az öreg szolgál.

— Hívd be Juliát is.

A szolgál kiüpett az ajtón és kiabálni kezdte Julia nevét, majd visszatért a szobába.

Almeric ismét letelepedett a karosszékre és odaintette magához az öreg szolgát.

— John — mondotta neki — azt hallom a tiszteletes urtól, hogy növendékünk is érkezett.

— Érkezett bizony — vágott szavába az öreg szolgál. — A tiszteletes urral együtt jött.

Istenem, Istenem, milyen kedves, angyali teremts! ... A legszebb szobánkban kapott szállást.

Belépett ekkor a szobájába Julia is. Sejtette, hogy miért hívják.

— Miért nem jelentetted ezt nekem már előbb?

Az öreg szolgál helyett Julia felelt meg a kérdésre.

Odalépett Almeric elé és nyomban peregni kezdett a nyelve.

A kisasszonyról beszélnek ugy-e?

S hogy miért nem jelentette lódságodnak John a kisasszony ideérkezését? Ezt akarja tudni lódságod? No, hát én titoltam meg neki, hogy egy szót is szóljon erről addig, amíg lódságod fejéből el nem szál a bor mámor!

Talán bizony nem jól tettük, hogy eltitoltuk a kisasszony ideérkezését. No hiszen szép lett volna, ha az a sok részeg ur beront a kisasszony szobájába!

Nyomban szörnyet halt volna a szegény nagysága rémületében. Hiszen olyan finom teremts! S milyen szép, mennyire kedves! Sohasem láttam még életemben ilyen gyönyörű virágszálat.

Almeric türelmetlenül vágott a peregő nyelvű Julia szavába:

— Mit csinált most a kisasszony?

— A madárral játszik, amit bevittem a szobájába.

Odafordult azután a tiszteletes urhoz.

— Sokszor kérdezte már tőlem — mondotta neki — hogy mikor megy már fel hozzá a tiszteletes ur. Mit mondjak neki, ha ismét kérdezné fogja ezt?

— Mondja meg neki — felelte a tiszteletes ur — hogy mindjárt felmegyek hozzá ... Várjon rám türelmesen.

(Folytatjuk.)

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Felelősszerkesztő: NAGY SAMU.

Igazgató: BOROS JÁNOS.

Két évi jóhatás.

AZ OLLA

több mint 2000

orvos által leg-

megbízhatóbb-

nak van ajánlva.

Kapható:

Gellisch és Graef

drogeriájában,

Bétek L. és Reik

Gy. gyógyszerérté-

rtében.

Boltiszolga

kerestetik azonnali felvé-

telre Fialovits-

féle butorrak-

tárba, Buzárdvör.

MAYER KLOTILD

villanyóra berendezett

mosó és fényvasaló intézete

Nagykanizsa, Fő-ut 15. (Róza vendéglő mellett.)

Fiók és gyűjtő-telep Kazinczy-utca 8.

(Kath. Legényegylet épülete.)

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy a volt Vindis Anna-féle üzlethelyiségben a közönség kényelmére egy fiók és gyűjtőtelepet rendeztem be, hol felügyeletem alatt, úgy mint eddig is a nagyérd. közönség legkényesebb igényeinek is meg fogok felelni.

ZALA

NYOMDA RÉSZV.-TÁRS.

NAGYKANIZSA.

KAZINCZY-UTCZA 3. SZ.

:: Készít mindennemű ::

nyomtatványokat

üzleti könyveket,

meghívókat, név-

jegyeket s eljegy-

zési kártyákat ::

művészi kivitelben, leg-

jutányosabb áron. :: ::

5 koronás Penzio.

A Balaton mellett, Máriatelep-Homok-fürdő szállóban LAKÁS, REGGELI, EBÉD, VACSORA, ingyen FÜRDŐ-KABINNAL, saját ágyemű használatlalt. A szoba árból 20% engedmény. Bővebbet a Homokfürdő szálló megbízottja, Máriatelep, a Balaton mellett.

Első nagykanizsai nagy gőzmosó és fényvasaló intézet

Eötvös-ter 29-ik sz. (Szentharomság áttellenébe.) Ingek, gallérok, kézelők, női felsőruhák, bluzok, csipkefüggönyök és mindennemű szövetruhák fővárosi modell szerint tisztítok és nagy felelősséget vállalok. — Tessék egy próbatisztítással meggyőződni és a n. é. közönség legkényesebb igényeinek megfogok felelni. — Vasalónők, mosónők és tanuló leányok fizetéssel felvételnek. Teljes tisztelettel ORBAN JOZSEF.

Egy garnitúra
Clayton és Schutteworth
8-as cséplőgép
teljesen használható állapotban jutányos áron ELADÓ.
Cím a kiadóhivatalban.

A Peronospora ellen

lehetőleg permetezzünk

valódi Brixeni Kristály-Azur innal

mely jobb, biztosabb és olcsóbb védőszer, mint a kékkő-mészkeverék. — Kapható mindenütt. — Kérjen ingyen prospektust.

4890 Magyarországi főraktár:

Molnár M. és Társai

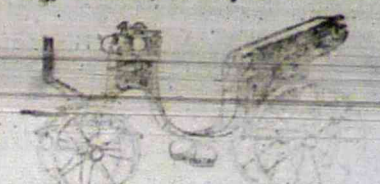
műz-ki és me-ő-gyás-á-ság-é-é-k-ná-vy-tes-ke-dé-s

Budapest, VI., Gyár-utca 21 g.

Réz-kén-por, permetező-gép, bor-sajtó, zsák, ponyva, gé-p-olaj, gép-szaj stb. leg-olcsóbb beszerzési forrás.

Bazsó Testvérek

kocsi-gyára és lóvasaló műhelye
Nagykanizsán, Teleky-ut 6. szám.

Készít és állandóan raktáron tart könnyű és dívatos új kocsikat.

ELVÁLLAL: Lóvasalást, kocsik átalakítását, tisztogatását és bérelését.

Kitünő munka! — Jutányos árak!

Az Eszéki kölcsönös segélyző szövetkezet dunántúli vezérképviselőse.

Ismertetése a hűhá asítási osztálynak:

Minden csoport 12-0 üzletből áll. Egy üzlet rész összege 2000 korona.

E csoport tagja lehet egy legfőbb 2 üzlettel és 1-24 éves korban levő minden leány. A belépési nyilatkozat aláírása alkalmával fizetendő 10 korona beíratási díj fizetendő. Minden csoport tagjai 6 osztályba soroztatnak és pedig:

az I. oszt. tartoznak leányok a betöltött 6 életévig	
a II. " " " " " " " " " " " "	9. " "
a III. " " " " " " " " " " " "	12. " "
a IV. " " " " " " " " " " " "	15. " "
az V. " " " " " " " " " " " "	18. " "
a VI. " " " " " " " " " " " "	21. " "

A tagsági díjak a következők:

az I. osztályban évi 24 korona	a IV. osztályban évi 60 korona
a II. " " " " " " " " " " " "	az V. " " " " " " " " " " " "
a III. " " " " " " " " " " " "	a VI. " " " " " " " " " " " "

üzletreszenként és egész-, fél- vagy negyedévi, kivételesen havi részletekben is fizethetők. A kiháasítási járulékok, melyekből a szövetkezet a férjhezment tagoknak a hozományt fizeti ki, a következők:

az I. II. és III. osztályban K 2 —	az V. osztályban K 5 —
a IV. " " " " " " " " " " " "	a VI. " " " " " " " " " " " "

üzletreszenként. A tagsági díjak és kiháasítási járulékok a tag férjhezmenetelétől, de legalább 3 évig fizetendők, még akkor is, ha a tag ezen idő letelte előtt menne férjhez.

Az esetben, ha valamilyen tag kiháasítási járulékokban már 1200 koronát befizetett anélkül, hogy közben férjhezment volna, megszűnik minden fizetés. Az ilyen tagnak férjhezmenetele esetén a hozomány az alapszabályok értelmében ki fog fizetett.

Ha a leánytag atyja, illetve a fizetésre kötelezett egyén 3 évi tagság után elhalna — minden további befizetés megszűnik, az illető tag hozománya mindazonáltal férjhezmenetele esetén ki fog fizetett.

A tagdíj és a járulékok fizetési kötelezettsége megszűnik 3 évi tagság után, ha a tag férjhez megy, vagy ha járulékok fejében 1200 koronát befizetett.

Ezen utóbbi esetben a hozomány a férjhezmenet alkalmával vagy ha addig férjhez nem menne — a tag 24. életévének betöltésével okvetlen kifizetett.

A beíratási díjak a belépési nyilatkozat aláírása alkalmával fizetendők.

Az Eszéki kölcsönös Segélyző Szövetkezet hazánkban az egyedüli kölcsönössegély alapon működő segélyző szövetkezet, mely a törvény által előírt biztosítékkal rendelkezik és tagjainak ezáltal teljes biztonságot nyújt.

A szövetkezetnek ezenkívül saját intézeti palotája van, míg a tartaléki alapok már 1910. év végével tetemes összeget tettek ki.

További felvilágosítással készséggel szolgál

Szegő Mór,

Irodahelyiség: Nagykanizsán, Kazinczy (Vasuti)-utca 4. sz.

Ügynökök felvételnek.

Silkkes és elegáns csakis a Jancsec-cipő!

NAGYKANIZSÁN, Deák-ter (Bayer cukrászda mellett).

Jancsec-cipő!

Üldéki megrendelésekhez

elegendő egy használt cipő

beküldése vagy papírra állva

a láb hőmérséklete.

Kéz- és lábizzadáást

azonnal megszüntet az

ANTISUDOR.

Egy üveg 80 fillér. — Kapható:

REIK GYULA

"SALVATOR" gyógyszer-tárban Nagykanizsán.

Értesítés.

Igen tisztelt vevőimnek szíves tudomására adom, hogy üzletemet már

átteleztem Kazinczy- (vasuti) utca 6. szám alá

a Dr. Szabó-féle házba. — Az átköltözéssel teljesen rendben vagyok a így nagyrabecsült vevőimtel továbbra is a megszokott pontos, figyelmes és gondos kiszolgálásban részesíthetem.

Tisztelettel KAUFMANN MÓR

Értelmező Nagykanizsa, Kazinczy-utca 6. szám.

Nagykanizsa

Kisváros

TELEFON-SZÁM 78.

egy melléklettel.

A NAGYKANIZSAI ÉRTÉKESÍTŐK KÖZÖSSÉGE
A NAGYKANIZSAI ÉRTÉKESÍTŐK KÖZÖSSÉGE
A NAGYKANIZSAI ÉRTÉKESÍTŐK KÖZÖSSÉGEA NAGYKANIZSAI ÉRTÉKESÍTŐK KÖZÖSSÉGE
A NAGYKANIZSAI ÉRTÉKESÍTŐK KÖZÖSSÉGE
A NAGYKANIZSAI ÉRTÉKESÍTŐK KÖZÖSSÉGEZALA
POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben	Postai
házas hordva	szétküldve
Egy hóra 1.20	Egy hóra 1.50
Negyedévre 3.50	Negyedévre 4.50
Félévre 7.00	Félévre 9.00
Egész évre 14.00	Egész évre 18.00

Egyes szám ára 6 fillér.

Művelődési, hírlap, kiadványok és magán-
közvetlenek sorozatát 50 fillér.
Eljegyzési és értékesítési díja 5
korona. — Közzétételért 6 korona.

XXXVIII. évf. 175. szám.

Nagykanizsa, péntek 1911. augusztus 4.

Zala Hirlapkiadó és Nyomda Rt.

A szerb hus.

Nagykanizsa, augusztus 3.

Hosszu ideig tartott, amíg el volt zárva a szerb határ. Ez a vámháború, amelynek célja volt a nyakas Szerbiát jobb meggyőződésre bírni, nemcsak Szerbiának ártott. Sokat, talán sokkal többet ártott a monarchia iparának, kereskedelmének. A szerb marha, a szerb disznó, ha nem talált piacot Magyarországon, nem jutott el Bécsbe, ment dél felé, elárasztotta Olaszországot, ment nyugat felé, bement Németországba. Ugy, hogy nemcsak hátránya nem szolgált Szerbiának ez a kis kényszerű továbblépés, de hasznára volt, mert amit piltanynál veszített a meglevő piacok megvonása által, bőségesen megtérül neki a jövőben azzal, hogy a vámháború új piac szerzésére kényszerítette és egy piac helyett most hárommal rendelkezik, amely versenyre áruért. Ez a verseny, ma még talán nem elegendő nagy, mert különösen Magyarországon csak nagyon korlátozottan enged meg a behozatalt, de mindenesetre növekedni fog.

Ősi gyakorlat az a világgazdaságban, hogy a szükségletek kölcsönösen kicserélődnek. Ahol valamely terület a saját feleslegét eladja, lehetőleg ott szerzi be szükségletét is. Ha tehát a szerb marha Olaszországban és Németországban talál piacot, mi sem természetesebb, minthogy a szerbek azokból az országokból szerzik be majdan ipari szükségleteiket, amely országok az ő nyersterményeiket fogyasztják. Hogy ez a fejlődő magyar iparra micsoda óriási veszteség, ezt érzik mindazok az ipartelepek, amelyek a magyar Balkánnal üzleti összeköttetésben állanak. És hogy milyen jelentőségű ez az egész magyar ipari forgalomra, amelynek egyetlen képzelhető idegen piaca a külföld, azt ma már statisztikai kimutatások igazolják lejáró módon.

Kell-e nagyobb bizonyíték például, mint az a kis hír, amely bár belgrádi forrásból, de statisztikai kimutatások alapján jelent meg a magyar lapokban.

A hír szerint a szerb kereskedők és iparosok a kormány határozatát támogatásával akciót indítanak Németországgal való kereskedelmi forgalom kibővítésére. Magyarországon és Ausztriával hosszú időn keresztül szerződés nélküli

állapot volt s Szerbiában ezt az időt is arra használták, hogy Németország és Szerbia között a kereskedelmi forgalom élénküljön. — Élénkült is, mert ebben az időben Németország importja 7 millió dinárról 32 millióra emelkedett és Szerbia németországi exportja 15.6 millió dinárt tett ki, 12 millióval többet, mint azelőtt s 1910-ben 22 millió volt. Ugyanezen időben Szerbia kivitele Magyarországra és Ausztriába 29 millióról 17.8 millió dinárra csökkent. — Szerbia 1910-ben Németországba fél millió kilogramm tengeri exportált 5.8 millió dinár értékben; szilvát 3.9, buzát és árpát 3.8, tojást 2.1, zsírt 2.5, szilvatekvért 1.6 millió értékben. Németországnak pedig sikerült Magyarországra és Ausztria importját annyira csökkenteni, hogy ma már a mi exportunk meg sem közelíti a németek exportját, még olyan cikkekben sem, amelyeket eddig kizárólag tőlünk vettek a szerbek. Még csak a bor- és gépkereskedelem az, amelyet Németország nem vett el egészen, de ezen téren is rendkívül erős a verseny Németország és Magyarország, — meg Ausztria között Szerbiában.

Ez a kimutatás lehet tendenciózus, valószínűleg az is, de mindenesetre megközelíti a valóságot. A szerbek, akik marhájukat, disznáikat nem tudják Magyarországon értékesíteni, ipari szükségleteiket is onnan igyekeznek beszerezni, ahol az ő árúknak értéke van. És így természetesen csökken a behozatallal együtt az ipari kivitel is. A gazdag Németország ipara új, nem is sejtett piacot talál, míg a magyar ipar elveszti az egyetlen külföldi piacát, a Balkánt. Pedig, hogy ezt elvesztenie nem szabad, az alig lehet kétséges.

Nem valószínű, hogy a szerbeknek ez a németeszeretete állandó legyen. Elvégre nekik is a legközelebbi és így a legolcsóbb beszerzési, — legalkalmasabb kiviteli piac Magyarországon. A német ipar elveszti versenyképességét Szerbiában abban a pillanatban, amint mi közvetlen szomszéd, ezt komolyan akarjuk.

Éppen ezért nagyjelentőségű az az akció, amelyet most a vidéki városok indítottak a szerb hus behozatalára nézve.

Több magyar városba már a legközelebbi napokban elindul Belgrádból az első huszállomány. Nagyon jó lenne, ha a huszára-

ságtól sújtott Nagykanizsának illetékes tényezői is tennének valamit, hogy a szerb hussal nálunk is enyhíthessék az állapotok türelensége. Tán maguk a mészárosok kezdeményezhetnék ez akciót, melynek az ő üzleteik forgalma érezhetné elsősorban általános jótékony hatását.

Városi közgyűlés.

Nagykanizsa Kecske-metnek.

Forrás, sok szó, kevés határozat.

— Saját tudósítónktól. —

Valódi kánikulai közgyűlés volt tegnap délután Nagykanizsa város képviselőtestületének. Fülledt forrás, a gyér közönség széke sorok között, fásult, sivár unalom a megjelentek bensőjében, amit a kétségbeesés fokozott némelyekben az a rengeteg szószaporítás, ami a legkisebb fontosságú tárgyaknál is betöltötte a városi ház díszterem lankasztó levegőjét. — Egyebekben elhatározta a közgyűlés a Szemere-utca nyugati alsó szakaszának bazilikavezését és nyolc évi herce-hurca után végre megszavazták, hogy a Franz r. t. megveheti a gözmalom régi telke és az új országút közötti parlagon heverő területet, azonkívül javították a tegnapi közgyűlésen a kórházi orvosok és hivatalnokok fizetését is.

A közgyűlésről ez a részletes tudósításunk szól:

Elnök: Vécsey Zsigmond polgármester.
Előadó: dr. Sabján Gyula főjegyző.

A tárgysorozat előtt az elnök megemlékezik arról a csapásról, mely a közelmultban Kecske-met városát érte, s amelyet az összes magyar városok siettek adományaikkal enyhíteni. Indítványa az, hogy a képviselőtestület általban fejezze ki Kecske-metnek részvétét és sajnálkozását és az országos mozgalomhoz csatlakozva adományszóval a szerencsétlen városnak 300 korona segélyt.

Általános helyeslés fogadta az indítványt, melyet Elek Ernő ajánlatára úgy szavazott meg a képviselőtestület, hogy Nagykanizsa város 500 korona segélyösszeget küld Kecske-metnek.

A tárgysorozat első pontján a városi kórház 1912. évi költségvetése és ezzel kapcsolatban az élelmezési költség felmérése szerepelt. A kórház jövő évi bevételei 894 koronában vannak előirányozva, amivel szemben annak kiadásai 79,503 koronát tesznek. A hiányt úgy fedezi, hogy a betegápolási díjat személyenként minden napra 1 korona 78 fillérben állapítja meg a közgyűlés.

A kórházi bizottság azt javasolta, hogy a kórházi orvosok és hivatalnokok fizetését emeljék fel. Az igazgató-főorvosnak 1100 korona fizetés és 240 korona lakbérjuttatás, az orvosnak 1200 és 60 koronát, a gondnoknak 400 és 140, az írónak pedig 240 és 140 korona javítást javasol a tanács, tekintettel a városi tisztviselők és orvosok általános fizetés-rendezésére.

Dr. Schwarz Adolf és Remete Géza képviselők az igazgató-főorvos, valamint

az orvosok részére nagyobb arányú fizetésjavítást kívánnak, amire nézve összehasonlítják ezek munkakörét a városi orvosok tisztán adminisztratív jellegű működési körével.

Az elnök figyelmeztet azokra a nagy terhekre, amiket a város a kórház kibővítése esetében rövidesen vállalni lesz kénytelen, mert tudvalevőleg a minisztérium mostanában teljesen beszűkítette az állami kórházépítési segélyeket. Ajánlja, hogy a kórházi orvosok és hivatalnokok végleges fizetésrendezését akkorra halassza a képviselőtestület, ha a kórház kibővítése már megtörtént.

Elek Ernő: Eddig mindig az országos betegápolási díjak terhére ment az orvosok fizetése, ezután is kell, hogy arra menjen. Nincsenek ok dr. Schwarz javaslatának elvetésére.

A közgyűlés 11 szótöbbséggel a tanács javaslatát fogadta el.

E tételeinél a kórház élelmezési költségeit az általános drágaság okán 1912. január 1-től számítandólag napi 60 fillérről 75 fillérré emelte fel a közgyűlés.

A Szemere-utca alsó része lakóinak közvérséi kényértéket már az unalmasságig sokszor ismételik. A közgyűlés megszavazta a tanács javaslatát, hogy a fél utcának 14,300 koronába kerülő bazilikavezését megcsináltatja, amely öszvegyből az érdekelt lakók 4000 koronát fizetnek. A közgyűlés utasította a tanácsot, hogy a munkálataira a legkedvezőbb feltételekkel kösse meg a szerződést a Badacsony bazilikavezés részvénytársasággal.

Hosszu, céltalan és unalmas vitát indított meg a Franz-féle 1249. öles telekvásárlási ügy, mely negyedizben lévő városi közgyűlés előtt, abban most már szükségképpen határozni kellett.

Dr. Weisz Lajos azt kívánta, hogy a vásárló cég a gyár telkéhez csatlakozó területen munkájóléti intézményeket létesítsen, s erre írásos - biztosítékot adjon.

Remete Géza helyesli a tanács javaslatát, hogy a telket négyezögölként 60 koronáért, — összesen tehát 6240 korona összegért minden kikötés nélkül adják el a vállamos cégnek.

Ujváry Oszkár arra nézve vannak aggodalmak, hogy ha az egész telket eladják, akkor majdan szükség lesz az új országút és az érzéki-terület, — hogy az ennek mentén 60 méter szélességben húzódó területet tartsa meg a város magának, hogy az országút esetleg szélesíthető legyen, s így elfér ott majd egy lovasút sínjárja is.

Kirdy Sándor városi mérnök megnyugtató az aggodalmaskodót, hogy az országút minden körülmények között legalább 24 méter széles lesz és így ott elfér még a lovasút, vagy más közúti vasút is, mely valószínűleg úgy sem lesz kénytelen.

Dr. Schwarz Adolf (közbeszó): Valószínűleg nem lesz egyvágyu sem...

(Általános hangos derűlés.)

Székny Lajos ócskának tartja a négyezögölként 3 - korona vételárát. Reálisabb ármegállapítást kíván.

Dr. Schwarz Adolf a méltónyaságot hangsúlyozza és azt, hogy a Franz céget megosztották az új út építésével utasított. Ezért méltónyos és rendkívül áron

kell őt kárpótolni és régi utcafrontjához hozzájuttatni.

Az elnök felvilágosít, hogy munkájóléti intézmények létesítésére a törvény kötelez, ujabban minden gyárvállalatot s ennek szorgalmazása az iparfelügyelő kötelessége, mire

dr. Weiss Lajos visszavonja indítványát és a közgyűlés az ingatlan eladását nyolc évi herce-hurda után nagy szűkösséggel megszavazza.

A villamos cég bejelentette, hogy egyen-áramu villamos üzemet forgó áramra óhajtaná átalakítani. A pénzügyi bizottság javaslata alapján azt határozta ez ügyben a közgyűlés, hogy mielőtt a kérdéssel érdemileg foglalkoznák, szakértővel kell érintkeznie, akinek költségeit a cég tartozik fizetni.

A nagykanizsai állami anyakönyvi hivatal hivatalos óráinak egyhuzamosítása következtetése után, hogy azok összhangzásban legyenek a városi házi egyéb hivatalok órarendjével. A közgyűlés határozata szerint ezután május 1-től október 30-ig reggel 7-től 11-ig, november 1-től április 30-ig pedig reggel 8-tól 12-ig lesznek az anyakönyvi hivatal hivatalos órái.

A tárgysorozat hat különböző pontjában foglalt ingatlanvételei, illetve eladási ügyeket a határozatképtelen szám miatt a legközelebbi közgyűlésre halasztották s néhány perccel öt óra után kecskút fölé hagyták el a kevés számú városatyák a csak télen kellemes közgyűlési termet.

ORSZÁGGYÜLÉS.

Botrány és pofozkodás a parlamentben.

— Saját tudósítónk telefonjelentése. —

Budapest, augusztus 3.

A képviselőháznak ma botrányos, csunya ülése volt. Az ország tárgyalótermében ökölrel rontottak egymásnak a képviselők, hogy feligazított szendélyükben kiejtett sértőszavakat legott megtorolják.

Az ülés elején Berzeviczy Albert elnököl. Az ülés megnyitása és a jegyzőkönyv hitelesítése után bemutatja a *kaposszekcsői* gyűlés feliratát a véderőjavaslat mellett és a ceglédi függetlenségi párt feliratát a javaslat ellen s javasolja, hogy utasítsák a feliratokat a kérvényi bizottsághoz. Lovász Márton indítványozza, hogy a feliratokat utasítsák egyúttal a közigazgatási bizottság elé is. Husznál több képviselő e kérdésben névszerinti szavazást s egyúttal annak holnapra való halasztását kéri.

Napirend előtt Batthyány Tivadar gróf kifogásolja, hogy a bizottsági ülések lefolyásáról igen hiányos kommunikékat adnak a hírlapok számára, pedig ezeken az üléseken gyakran nagyfontosságú kijelentések hangzanak el, kéri az elnököt, hogy ez irányban intézkedjék. — Elnök több kérvényt jelent be, de miután az ellenzék nem kér névszerinti szavazást, a kérvényeket a bizottsághoz utasítja a Ház. — Barabás Béla és Horváth Gyula képviselők visszavonták szabadságolási kérvényüket s így a névszerinti szavazás elcsúszott. Névszerinti szavazással elejté ezután a Ház Lovász indítványát Máramaros vármegye felirata ügyében.

Következett ezután a napirend szónoka, Bernáth Béla. Veszélyeztetve látja a parlamentáriszmust, midőn a kormány erőszakkal akar keresztülvinni olyan törvényjavaslatot, mely ellenkezik a nemzet érdekeivel és a centralizáció osztrák törekvéseket szolgálja. Nincs biztosíték arra, hogy nem fog-e a hadsereg a nemzet letiprására használni. Olyan törvényjavaslatot, mely nem a nemzet érdekeit szolgálja, nem fogad el.

Utánna Okolicsányi László szólal fel. A javaslat mellett beszélt, beszédét az ellenzék állandó, gunyos közbevetésekkel zavarta.

Pál Alfréd munkapárti átkiált az ellenzékhez:

— Adjatok köpöcsészt Pozsgaynak!

Pozsgay felállva visszaküldi:

— Adjatok ide, hogy a fejéhez vág-hassam! — Feléje indul, mintha inzultálni akarná. Pál Alfréd eleje jön és Pozsgait hirtelen mellbe vágja, majd kétszer arculüt.

Tomboló vihar tör ki, mely hosszú ideig tart, a pártok összekavarodnak, elnök nem bír rendet teremteni s felfüggeszti az ülést.

Szűnet alatti a képviselők a terem közepén összegyűlve izgatottan tárgyalják az eseményt, melynek lovagias folytatása lesz. Szűnet után Návo János elnököl. Pozsgai Miklóst és Pál Alfrédet a menellelmű bizottsághoz utasítja. (A Ház egyhangú helyesléssel fogadja a kijelentést.) Okolicsányi László folytatja beszédét, részletesen bírálja a javaslatot, de kiemeli előnyeit s a javaslatot elfogadja.

Ezzel az izgalmas ülés véget ért.

Sportélet Nagykanizsán.

Irta: Dr. Mező Ferenc.

III.

A sportegylet szervezete.

Tervbe vett sportegyletünk tagjai a következőkből kerülnek ki:

1. A középiskolai ifjúság.

Gimnáziumokban heti 2 órát fordítanak a tornára és egy délutánt (csak az enyhébb évszakokban; tehát kb. a tanév felében) a szabadtéri játékokra. (Az ugynevezett „lovászfolyamok” nézetünk szerint a militarizmus érdekeit szolgálják s a sporthoz kevés közük van.) Mondanunk sem kell, hogy mindkettőt mosóháza bálnásmódban részesíti a „Tanterv”, de napjainkban, amikor a tanulmányi rend még nem alkalmazkodott a modern élet követelményeire, hanem egy képzelt ideális világot tárt szem előtt, ahol fég létűnt nemzetek nyelvén beszélnek, ahol az emberek magasabb fokú egyenletekkel, függvényekkel, meg gömbháromszöggel... hozzák összhangba jövődelmüket kiadásokkal, ... be kell látnunk, hogy — éppen az említett studiumok szükségessége miatt — nem lehet több időt fordítani a sport kultiválására, hacsak nem akarjuk a tanuló ifjúságot egész nap az iskola béklyói közé szorítani. Sportegyletünkben a sportszerelő ifjunak — mily elenyésző azok száma, akik nem ilyenek! — meg lesz adva a mód, hogy akkor sportoljon, amikor arra kedve támad, s nem akkor, amikor az „Órarend” parancsolja, s azzal a sportággal foglalkozzék, amelyhez kedvet érez magában, s nem avval, amelyel a — már meglehetősen elavult — „Utasítások” az egyes osztályoknak előírnak.

Városunk másik iskolájából: a felsőkereskedelmi iskolából, a torna — a bölcs „Tanterv” jóvoltából — teljesen ki van küszöbölve. Ez intézkedés abszurd mivoltával főlegesen bővebben foglalkoznunk. Mily erős a sportszeretet a kereskedelmi iskolai ifjúságban, arról legkezebb tanúságot a „Katonaréti” tehetne, ahol délutánonként — tanév idején — 30—40 élénk ifjú „adja be”, „passzolja” és „suttolja” a futball labdát. Szentül hisszük, hogy gimnáziumunknak és kereskedelmi iskolánk-nak fennkölt szellemű vezető, akik városunk minden kulturális mozgalmából kivesszük rénszöket, úgyünk mellé állanak s nem fogják megakadályozni, hogy a tanuló ifjúság az ugynevezett műtornáuzásnak és a testgyakorlatok sportszerű üléseinek kedvéért, amelyeknek az „Utastások” szerint (289. lap) az iskolában nincs helyük, belépjen a megalakulandó Sportegyletbe.

2. Minden tisztességes egyén, foglalkozásra való tekintet nélkül. Tudjuk, hogy ezzel nagy fába vágjuk fejszénket, de a

későbbiekben megfogjuk magyarázni, hogy képzeldük e kényes kérdés megoldását.

Késégbevonhatatlan tény, hogy a szellemi munkának szüksége van arra, hogy munkájának elvégzése után egyrészt az agyát pihenesse, másrészt — a lehetőség szerint — testét is ápolja, edzze. Szórakozásra mindenkinek szüksége van, de a szellemi munkás nem kereshet oly szórakozást, amely agyát erősen igénybe veszi. Található-e a sportnál alkalmasabb terepmot, amikor oly szórakozást keres, amely az agyat nem foglalkoztatja s amikor testét akarja edzeni?

A katonáskodás maga is sport. Mégis azt látszik, hogy a katonák szabad óráikban is szívesen űzik a különböző sport-nemeket. Erre Németországban és Angliában egyenesen utasításuk van, de nem járunk messze a valóságtól, amikor hadseregünk szolgálai szabályzatának következő passzusából is ily irányú utasítást olvasunk ki: „Neben der geistigen Beschäftigung soll der Officier auch die ... körperlichen Übungen pflegen”. (Dienstreglement III. 22. §. 190.) (A honvédségnél ugyanígy.)

Főntebb említettük, hogy sportegyletünknek tagja lehet minden tisztességes egyén, tekintet nélkül foglalkozására. Kényes kérdés, de ép azért bővebben fogunk vele foglalkozni. A sportolás nem egy társadalmi osztálynak, nem is egy kasztnak privilegiuma, a sport mindenkié. Ép ezért mi joggal hihetjük, hogy sportegyletünkben az arisztokrata, a dzsentri, a szellemi térén működő meg fog férni a kereskedelmi alkalmazottal, az iparossal, a munkással, hogy e különböző társadalmi osztályba tartozóknak érintkezése mily mérvű legyen, azt véleményünk szerint meg lehet majd találni, csak kis jóakarati kell hozzá. Mi már most nem habozunk kijelenteni, hogy, ha az érintkezés és együttműködés egyenlőre nehezen is megy bár, idővel itt is el kell jönni ez egyéb téren is matematikai bizonyossággal elkövetkező kiegyenlítődésnek, de az utóbbiaknak a sportegylet keretén belül alosztályokba való tömörülése könnyen keresztülvihető lesz, úgy, hogy nem lesz megbántva senkinek érzékenysége ...

„Sed sapienti sat” est. A Kanizsai Sportegylet szükségességének bizonyítására már elég tintát fogyasztottunk. Tán szabad remélnünk, hogy a sport iránt érdeklődőket sikerült meggyőznünk egy ily alakulás szükségessége s haszna felől.

Távíratkészbítés telefonnal

Kívánja Nagykanizsa is.

— Fővárosi munkatársunktól. —

A távíradforgalom könnyebb lebonyolítására a posta- és távíradigazgatóság új rendszert akar életbe léptetni: a távíratok szövegének telefon utján való leadását és felvételét. Ebben az ügyben a napokban ankét volt a budapesti postaigazgatóságnál, amelyen elhatározták, hogy kérdést intéznek a fővárosi cégekhez, vajon kíváncsiak tartják-e az újítást. Ha egyelőre legalább ezer telefonelőfizető jelentkezik, akkor a reformot keresztülvizsik.

A távíratoknak telefonon való közlése kisebb mérvben eddig is szokásban volt. Tíz fillérnyi díjért leadták a távíratokat azoknak, akik ezt így kívánták. — Most azonban rendszeresen be akar rendezkedni a távíró erre az eljárásra s díjat sem szed a felektől. A tervezett reform előnyeit illetékes helyen a következőkben ismertetik:

— Az új rend a távíratkészbítését lényegesen meggyorsítja és a felek számára pénzbeli megtakarítást is jelent. A jelentkezők távíraitakat telefon utján nyomban megkapják, míg most néha órákba is belekerül, míg a stírgöny kézhez jut. Az eljárás megkönnyítése céljából az ilyen előfizetőknek feladott távíratokat nem is

kell teljes címmel ellátni, hanem elég a vezetéknev és a telefonszám. Ilyenformán a címszavakat megtakarítja a feladó.

A telefoni nemcsak a leadásnál hanem a távíratok feladásánál is igénybe veszik. A leadás díjtalan lesz, a feladásnál darabonként 10 fillér díj fizetendő. — Azok a telefon-előfizelők, kik a távíratoknak telefon utján való feladására is be akarnak rendezkedni, ötven korona óvadékot kötelesek letenni.

A postaigazgatóság a kezelés lebonyolítására külön telefonközponti hivatal rendez be, melyet az előfizető a telefonközponttól kérhet.

Ezek a főbb alapelvei az új rendszernek, melyet a főváros után az egész országban ki akarnak terjeszteni. A további módoszatok feletti a cégektől beérkezett válaszok után határoznak. Akkor döntenek el, hogy vajjon a nap mely szakában fogják a telefont a távíratok kézbesítésénél igénybe venni. Előreláthatólag éjjelre a régi rend marad meg s az új kézbesítés csak este 9 óráig tart.

A nagykanizsai kereskedők, kiket a tervezett új rendszer a legközelebbiből érint, igen helyesen tennék, ha mozgalmuk egyesülnének annak kieszközölése végett, hogy azt a nagykanizsai postahivatalban is mielőbb keresztülvézzék, tán így javulnának azok a lehetetlen állapotok, melyek itt különösen a távíratok kézbesítése körül fenállanak. Napról-napra érkeznek ugyanis hozzánk a panaszok arról, hogy a posta, a világhíres intézményünk 6—7 órával a feladás után kézbesít Nagykanizsán pl. egy Pesten feladott távíratot. Tudjuk jól, hogy a hiba itt abban van, hogy a helyi hivatal nem győzi felvenni az érkező távíratokat, melyeknek tán kevés vonal áll rendelkezésükre. De az új rendszer mellett mégis jelentékeny időt nyerne a távíratok címzetei, akiknek ily irányú mozgalmuk valószínűleg arra is kihatással lenne, hogy a postahivatal gyorsabban vehesse fel az érkező távíratokat.

A soproni kereskedelmi és iparkamara bizonyára készséggel fogja támogatni kereskedőink mozgalmát, melynek halogatásával minden perc súlyos veszteséget jelent.

HIREK.

Láng Lajos — báró.

Ötlete magas királyi kitüntetésben részesítette egyik legrégibb bizalmasát, a magyarországi dolgok intézése előtt mindig meghallgatott hűséges emberét, Láng Lajos volt kereskedelmi minisztert, s mindenkorai válságos idők homo regiusát. Nagyon megérdemelt az a méltóság, mellyel a király őt kitüntette. Láng Lajos egyénisége nemcsak fenn, a trón árnyékában, de az egész nemzet előtt a legnagyobb becsülés részese. Minden pártoknak felette áll az a becsülés, mellyel őt minden magyar érző ember mint az új Magyarország egyik legnagyobb érdemű megalkotóját tiszteli.

A kitüntetéséről szóló királyi kézirat, melyet a hivatalos lap mai száma közöl, így hangzik:

A Személyem körüli miniszterium ideiglenes vezetésével megbízott magyar miniszterelnököm előterjesztésére dr. Láng Lajos belső titkos tanácsosom, országgyűlési képviselőnek és törvényes utódainak, a közélet terén szerzett kiváló érdemei elismerésül a magyar bárói méltóságot „Csanakfati” előnévvel díjmentesen adományozom.

Kelt Bud-Ischibon, 1911. július 28.

Ferenc József s. k.
Gr. Khuen-Hedervary s. k.

Az új arénaterv az építési bizottság előtt. Két darab féldísz hosszúságú rajzot nyújtott be ma délelőtt háromsoros kérvény mellett **Füredi Béla** pécsi szinigazgató a városi tanácshoz. A rajzok az új nagykanizsai aréna terveit mutatják. Mondhatjuk, gyönyörű terveket. A kívülről fűthető kályhákkal tervezett nagy aréna úgy méreteinél, mint külső és belső beosztásánál fogva kiválóan alkalmasnak látszik arra, hogy ennek segítségével könnyen kivárhassuk azt az időt, amíg végre Nagykanizsa közsinháza megépülhet. Az egész épület 38 méter és 75 centiméter hosszúságúra van tervezve, amelynek egyharmada jutna a színpad és kétharmada a nézőtér részére. Az épület szélessége 17-70 méterben van megállapítva. A színpad ideálisan kényelmes és az megfelelő távolságán kívül súlycsökkentő és zsinórpadlással lenne felszerelve. Szóval a modern színpadtechnika szükséges kellékeivel. A nézőtérben 1200 ember részére van hely szánva. Az ülőhelyek száma a földszinten 240, a karzatokon 400, továbbá ugyancsak a földszinten 250 állóhelyet tervezett a tervek rendkívül ügyes készítője, **Pilich Antal** pécsi műépítész. Ezekhez járul még a hátul egymásfelé görbülő két párhuzamos összesen 16 párhuzamos, melyek körülbelül szintén 100 néző befogadására lesznek alkalmasak. A színpad mögött 3 férfi és 3 női öltöző tervezése látható. Ezt a nagy részben téglából építendő pompás nyári színpad a Szarvas-szálló udvarában szeretné **Füredi** igazgató megépíteni. Az aréna a vendéglő jelenlegi kerthelyiségét foglalná el, természetesen hosszában jelentősen kibővíti. Az arénát szorosban a szállodai épület mellé építenék, úgy hogy a múlt évben mozgósínház céljaira szolgált második étterem szolgálna az aréna előcsarnokaként, hova annak főbejárata nyílnék. A főbejáraton kívül természetesen vészkijáratok is lennének az aréna mindkét oldalán, részint a Szarvas-szálló udvarára, részint a görög keleti htközség felé nyílnak. Akit valaha a lebontásra váró Kőlcsey-utcai arénában szórakozásában kinosan megrázt a kívül álló csöcselék zűbaja, vagy az utcában vágató kocsi lármája, melyek gyakran a legintimebb színpadi jeleneteket tönkretették, azok örömmel gondolnak arra, hogy az új arénát egy zárt udvarban fogják megalkotni hol ezek a kellemetlenségek elő nem fordulhatnak. Az építési bizottság, mely elé a tervek legközelebb kerülnek, kétségtelenül javasolni fogja annak kiviteli engedélyét.

— **Orósy Lajos dr.** — miniszteri osztálytanácsos. **Orósy Lajos dr.**, a korábbi nagykanizsai kir. ügyész ezéltől néhány évvel a belügyminiszter Fiuméba határozati rendőrként nevezték ki. Minthogy azonban a fiumei határrendőrséget egyáltalán nem szervezték, **Orósy Lajos** új minőségében nyugdíjba vonult és Fiumében ügyvédi gyakorlatot kezdett. A hivatalos lap mai száma királyi kéziratot közli, a mely szerint dr. **Orósy Lajos** ötletével a fiumei és magyar tengerparti kormányzósághoz miniszteri osztálytanácsos és előadóvá nevezték ki.

— **Kitűnő zongoristát** ad szigorlati tanárnak oklevéllel bíró ur. — **Hövelb Fische** Páló fia könyvtároskérdésében Nagykanizsán.

— A világ legjobb szappanai: a Grand Fayence szappan. 100 korona.

Megjött az 1911. évi Államsegély.

Megjött, de kevés a közönet benne, — mondják a városi házas hivatalnokai. Tudvalevő ugyanis, hogy a már hónapok óta keringő félhivatalos hírek szerint a kormány az 1911. évre leemelte a magyar törvényhatósági és r. t. városok eddigi 2 millió koronás államsegélyét 3 millióra, ami szerint Nagykanizsára az eddigi 20 ezer korona helyett tehát most 30 ezer koronának kellene jutni. Ez tényleg így is van, de csak — papíron. Ma ugyanis megérkezett Nagykanizsa városához a **Kühen-Hedervy** Károly gr. belügyminiszter sajátkezű aláírásával ellátott belügyminiszteri határozat, mely a 3 millió elmeletnek és a 2 millió — gyakorlatnak összegezését a következő dőnőn formába foglalja: „A lehetőséghez képest még ez év folyamán törvényjavaslatot szándékozom előterjeszteni az országgyűlésnek, mely a városok állami segélyezésének kérdését is szabályozni fogja. Addig azonban míg az evégből szükséges előmunkálatok befejezték és a törvényhozási akarat megnyilvánult, gondoskodni kívánom arról, hogy a városoknak az állami segély az eddigi mértékben az állami költségvetésnek törvényre emelkedése után (megtörtént f. évi július 27-én. Szerk.) azonnal rendelkezésére álljon. — Ennélfogva a belügyi tárca 1911. évi költségvetésében a városok segélyezésére előirányzott 3 millió koronából a városok részére 2 millió kiutalványoztam. A fennmaradó egy millió koronából az egyes városok részére jutó segélyösszegeknek megállapításánál az állami segély hovatartozásáról is rendelkező törvény lesz irányadó. — A továbbiak során azt mondja el a rendelet, — hogy a két millióból Nagykanizsára jutó 20 ezer koronát a kir. adóhivatalnál kiutalványozta a miniszter és hogy annak hovatartozása, illetve felosztása az e tárgyban 1910. májusában kiadott belügyminiszteri körrendelet az irányadó. — A dolog meglehetősen elkedvetlenedést szült a városi hivatalokban, hol már hetek óta lestelek-várták a 30 ezer korona megérkezését, mely helyett ísmét csak ennek kétharmadát kapják a hivatalnokok. De mint értesültünk, a többi magyarországi városunkban is élénk elégedetlenséget keltett a családás, melynek reparálása végett országos mozgalom készült. A mozgalmat a magyar városok polgármestereinek országos egyesülete kezdeményezi és irányítja.

— **Tanügyi kinevezések és áthelyezések.** A hivatalos lap mai száma közli, hogy a vallás és közoktatásiügyi miniszter **Scholtz Lajos** zölömi állami polgári iskolai rendest tanárt hasonló minőségben áthelyezte a **tapolcai** állami polgári iskolához, **Godra Gyula** lipótszentmiklósi állami polgári iskolai helyettes tanárt ki-nevezte segédtanárra — **csáktornyai** állami polgári iskolához, **Bauer Dorottya** zalaezerségi állami polgári leányiskolai helyettes tanárnőt pedig jelenlegi állomáshelyén segédtanárnővé nevezte ki.

— **Postatisztok áthelyezése és nyugdíjaztatása.** Pécsről közli tudósítók: A pécsi posta- és távírdigazgatóság kerületében **Sommer Nánán** főfelügyelő nagykanizsai postafőnökön kívüli nyugalmazták még **Bene Károly** mohácsi felügyelőt, — **Dezso** Endre dunaföldvári és **Ács** Vendel székeszárdi postafőnököket. — **Tóth** Zsiga György postatisztát Kaposvárról Pécsre, **Palotay Ferenc** Barcsról Keszthelyre, **Sáraling** László segédpostászt Mohácsról Pécsre, **Reszér** Antal Dombóvárról Nagykanizsára, **Császár** Gábor Nagykanizsáról Zalaegerszegré, **Bakos** János Tapolcáról Villányra, **Szabados** János Mohácsról Pécsre helyeztetett át.

— **Sárga cipőt kapnak a honvédek.** Az utóbbi időben a hadseregnek napról napra örvendetes ültásokat hoznak be. Legújában a honvédelmi miniszter elrendelte, hogy a m. kir. honvéd központi főtámaszok raktárából a legényeket sárga cipővel lássák el. Ezek a sárga cipők az eddig használt nehéz és fakemény bakancsoknál sokkal kényelmesebbek. Az új cipőknek amerikai alakjuk van és ami a fő, nem kell subickolni.

— **Pályázat rendőri állásra.** Leköszönés folytán a napokban megüresedett Nagykanizsa városánál egy II. osztályú rendőri állás, melyre a főkapitány pályázatot hirdetett. — A pályázati határidő augusztus hó 20-án. Pályázók kérvényeiket személyesen tartoznak **Dedé** Péter rendőrkapitányi urnak átadni. Kiszolgált állások (csendőzők elsősorban) előnyben részesülnek.

— **Lendvay Rózsika** halálához. Öv. Lendvay Lajosné leánya **Rózsika**, f. hó. 2-án meghalt. A kedves kisleány gyászos, korai elmúlt nemcsak családját döntötte súlyos gyászba, — hanem a Legényegylet hitéltségét is, kiknek szereplő gárdája jogosan számította őt is tagjai közé. Bár csak az elmúlt évadban szerepelt a nyilvánosság előtt, mégis feledhetetlen lesz emléke mindazok előtt, akik akkor vele együtt az előadásban szerepeltek. Ezen gyászának és részvételének kifejezésül az elnökség hozzájárulásával a rendező bizottság több tagja azon kérelemmel fordult az egyet-összes tagjaihoz, — hogy amennyiben körülményeik engedik, — a f. hó 4-én, pénteken d. u. 4 órakor tartandó végülislegesen megjelenni szíveskedjenek. — Gyűlékezés a gyászháznál (Magyar-utca 92. sz.)

— **Nagy városi kölcsönök.** A községi kölcsönök szívesen látott üzletek most nagy bankjaink körében. A külföldi piacokon történt újabb terjeszkedéseink nagyon megjavították a községi kölcsönök elhelyezhetőségének kilátásait. Ennek eredménye azután, hogy a kölcsönt kérő városok igényeivel szemben előkényebbek a pénzintézetek is. **Székesfehérvár** város másfél millió koronát vesz most fel három kartellben levő fővárosi pénzintéztől. **Debrecen** városa negyven millió koronás kölcsönt felvételét határozta el, amiből konvertálják az Osztrák-Magyar Banknál levő 17 millió kölcsönt és a fennálló függő kölcsönöket. **Pécs** városa másfél millió koronás amortizációs kölcsönt akar felvenni beruházási célokra. **Kassa** város épp e napokban tartott közgyűlésén elfogadta egy fővárosi bank ajánlatát a 4,850.000 koronás kölcsön dőlgában. Ezen a közgyűlésen különben nagy vitára szolgáltattak alkalmat a kölcsönszerződésnek az a pontja, mely szerint a kölcsönt nyújtó pénzintézet a várossal szemben egy százalékos bírságot költött ki arra az esetre, ha a fizetési részleteket nem szolgáltatná be pontosan. A közgyűlés egy része ebben bizalmat lánsgató látott a város iránt. Mintán azonban a bank ragaszkodott a kikötéshez, a szerződést végül változatlanul elfogadták.

— **Fölborult yacht a Balatonon.** — Badacsonyból írja tudósítók: Megdöbentől, rémes látványban volt részük tegnapelőtt a révfülpári fűrdőzőknek. **Brislaty** Imre a tuloldali Lelléről yachton Révfülpőre indult. A vilóriás hajón három férfi, egy nő és egy 8 éves kis leánya ült. — A kis yacht nem messze a fűlpői fűrdőteleptől hirtelen oldal fordult, s mielőtt utasai segíthettek volna a bajon, — felborult és a benne levők jmind a vízbe estek. Segélykiáltásukat meghallották a parton. **Kálmán** Sándor halászi főfelügyelő néhány határszél gyorsan csónakba szállt és nagy sietéssel a szerencsétlenül jártak segítségére eveztek. Nagy erőfeszítéssel és közmeleggel sikerült a már végkimerülésben levőket mind kimenteni. — A bator életmentőket a parton álló megdöbent közönség lelkes éljenzésekkel üdvözölte.

— **Elvesztett.** A kinizsy-utcai Merkléle vendéglőtől Arany János-utcán át a magyar-utcai Hiltz korcsmáig egy szegény kocsi elvesztett két szőcs könyvecskét. Az egyik Bogenrieder névre, a másik Tiszti kaszinó névre van kiállítva. Kérlek a becsületes megtalálót, hogy azt Szeldmanné urnónál, Erzsébet-tér 14. sz. alatt adja át, hol illő jutalomban részesül.

Naponta frissen pörkölt

Cuba kávé K 4. —
Karlsbadi keverék kávé . . . 4.40
Cuba-Mocca-Java keverék . . 4.80

Raphatol:

GELTCH és GRAEF
csemege- és fűszer-kereskedésében
Nagykanizsán.

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Feloltszerkesztő: NAGY SAMU.

Igazgató: BOROS JÁNOS.

TÁVIRATOK.

Időjárás.

(A meteorológiai intézet jelentése)

Budapest, augusztus 3.

Helyenként élénk hóváltozás, sok helyütt, főként keleten és délen eső és závarok; déli hőmérséklet 25-8 C.

Fejérváry Géza báró — gróf lesz.

Budapest, aug. 3. **Fejérváry Géza** báró, volt m. kir. honvédelmi miniszter az idén ünnepli katonai szolgálati 60 éves jubileumát. Mint a bécsi **Zeit** jól informált helyről jelenti, — a király ez alkalommal Fejérváry bárót grófi rangra fogja emelni.

A háznagy az ellenzéki újságírókhoz.

Budapest, augusztus 3. A képviselőház mai ülésén történt botrány aialt **Angyal József** háznagy felkeresie az ellenzéki lapok újságíróinak karzatát és felhívja őket, hogy hogy ne szítsák a szenvedélyeket, melyek ilyesmire vezetnek. Az újságírók körében nagy megütközést keltett az a jogtalan rendreállítás. **Huszár** Károly képviselő a Ház holnapi ülésén interpellációt intéz e kérdésben.

Gondatlan építész.

Keszthely, augusztus 3. **Radó Béla**, a Fiumei Kereskedelmi-Bank tisztviselője egy épülő ház előtt ment el. Abban a pillanatban zuhant le egy deszka az épülő állvány tetejéről s a szerencsétlen ember fejére esett. Koponyatörést és agyrázkódást szenvedett; az építész ellen vizsgálatot indítottak, hogy kiderítsék, kit terhel a felelősség a szerencsétlenségért.

Gyilkost — térdeltemben.

Nagymaros, augusztus 2. **Rückler** Mihály, nagymarosi gazda házában nyaralt **Klein Sándor** fővárosi lakos neje. Tegnap éjjel a szomszédos nyaralóból **Pál** Mária szobalány üzenetet akart vinni Klein-nak, halakn kopogott tehát Rückler ablakán. Az álmából felriasztott gazda azt hitte betörők járnak az udvarban s ezért kapát ragadva ment ki s midőn hirtelen elébe állott a szobalány fejbe ütötte őt, hogy az rögtön összeesett. Haldokolva szállították a Rokus kórházba, Rückler Mihályt pedig letartóztatták.

Megszökött kórházigazgató.

Nagyatapolcsány, aug. 3. **Tabai** János kórházigazgató hatvanézer korona eliskasztása után megszökött. Körözését elrendelték s állítólag a közeli erdőben a csendőzők letartóztatták.

Megvadtul televérek.

Esztergom, aug. 3. Ma délelőtt Metternich herceg két televér-lova megvadtul s végigvágta a Fő-utcán belerohant **Kuthy** Sándor üvegkereskedő kirakatába, hol mindent izzé-porrá törték. Eközben azonban annyira összevagdosták testüket az üvegcserepek, hogy a két állat legott kimult.

Székelv Mihály repülése.

Nyitra, aug. 3. **Székelv** Mihály aviatikus ma Pöstyénből Váguhelyre repült. — Az utat rendkívül gyorsan és minden incidens nélkül tette meg.

Erdőtűz.

Frankenstetten, aug. 3. Egy ezerholdas erdő lángokban áll; a tűz terjedését nem bírják megakadályozni. A hegycsúcsok a lángtenger közepette tűzhányóknak látszanak. — A déli vasut vonalait veszély fenyegeti.

Kolera.

Konstantinápoly, augusztus 3. **Smyrna**-ból jelenti, hogy a kolera egyre terjed. Huszonkét megbetegedés közül eddig 12-an haltak meg.

Szörnyet halt leghalás.

Berlin, augusztus 3. **Wallenstein** aviatikus repülőgépen magassági gyakorlatokat végzett, miközben lezuhant. És közben szörnyet halt.

Irta : Stanley Weyman.

(Polytetrafluoroethylene)

Budapest, Aug. 3.

Határidő-Üzlet:

Buza októberre 10.91, Buza áprilisra 11.12.
Rozs októberre 8.91, Zab októberre 8.—, Ten-
geri júliusra 7.57, Tengeri augusztusra 7.37, Ten-
geri májusra 15.15, Repce augusztusra —.—.

Zerkowitz Rlbert cég irodájában.

szolgabíró, PACSA.

tárba, Bazarudvar.

Teljes tisztelettel ORBÁN JÓZSEF.

KAZINCZY-UTCZA 3. SZ.

művészi kivitelben, leg-
jutányosabb áron. ■ ■

Bővebbet ugyanott a háztulajdonossal, 548c

tással szolgál a tulajdonos: Günsberger Imre Kiskapizsa, Rác-ú. 36.

óraműves Nagykanizsán.

Ékszerek, gyűrűk, fülbevalók legújabb divatúak
remek választékban.

Látszerraktáramban elsőrendű csipetűk, szemüvegek kaphatók egy koronától feljebb.

**Minden órajavitást pontosan és szakszerűen
eszközölők. — Legmagasabb napi árban törött
aranyat beváltak vagy kívánatra becserélek.**

HASZNALJON

szeplőt, májfoltot és pörsenést eltávolít. — Ártaalmas anyagot nem tartalmaz. — Kapható:

REIK GYULA „SALVATOR” gyógyszertárában
NAGYKANIZSÁN.

Az Eszéki kölcsönös segélyző szövételzet dunántúli vezérképviselősege.

Ismertetése a kiházasítási osztálynak:

Minden csoport 1200 üzletészből áll. Egy üzletész összege 2000 korona.
E csoport tagja lehet egy legfeljebb 2 üzletésszel 1–21 éves korban levő minden
leány. A belépési nyilatkozat aláírása alkalmával üzletészenként 10 korona beíratási
díj fizetendő. Minden csoport tagjai 6 osztályba soroztatnak és pedig:

az I. oszt. tartoznak leányok a betöltött 6. életévig					
a II.	32	32	32	32	9.
a III.	32	32	32	32	12.
a IV.	32	32	32	32	15.
az V.	32	32	32	32	18.
a VI.	32	32	32	32	21.

A tagsági díjak a következők:

az I. osztályban évi 24 korona	a IV. osztályban évi 60 korona
a II. „ „ 36 „	az V. „ „ 109 „
a III. „ „ 48 „	a VI. „ „ 120 „

üzletreszenként és egész-, fél- vagy negyedévi-, kivételesen havi részletekben is fizethetők. A kiházasítási járulékok, melyekből a szövetkezet a férjhezment tagoknak a hozományt fizeti ki, a következők:

az I. II. és III. osztályban K 2—	az V. osztályban K 5—
a IV. „ „ 3—	a VI. „ „ 7-50

üzletreszenként. A tagsági díjak és kihatásaitási járulékok a tag férjhezmenetelig, de legalább 3 évig fizetendők, meg akkor is, ha a tag ezen idő letelte előtt mennek férjhez. Az esetben, ha valamely tag kihatásaitási járulékokban már 1200 koronát befizetett anélkül, hogy közben férjhezment volna, megaznunk minden fizetés. Az ilyen tagnak férjhezmenete esetén a hozomány az alapbábólak értelmében ki fog fizetett.

Ha a leánytag átija, illetve a fizetésre kötelezett egyén 3 évi tagság után elhalna — minden további befizetés megszűnik, az illető tag hozománya mindazonáltal férjhezmenetele esetén ki fog fizetett.

A tagdíj és a járulékok fizetési kötelezettsége megszűnik 3 évi tagság után: ha a tag férjhez megy, vagy ha járulékok fejében 100 koronát befizetett.

Az Északi Kölcsonös Segélyező Szövetkezet hazánkban az egyedüli kölcsönösségi alapon működő segélyező szövetkezet, mely a törvény által előírt biztosítékkal rendelkezik és tagjainak ezáltal teljes biztonságot nyújt.

A szervezeteknek ezenkívül saját intézeti palotája van, míg a tartaléki alapok már 1910. év végével teljesen összegezték ki.

További felvilágosítással készséggel szolgál

Szegő Mór,

Irodahelyiségi: Nagykanizsa, Kazinczy (Vasuti)-utca 4. sz.

Ögynökök felvételeinek.

Beszámoló és kiadványok:
NAGYKANIZSA
 Kacsay-a. 3.
TELEFON-SZÁM 78.
 egy melléklettel

A szerkesztőség illető közlemények a
 szerkesztőség címére küldendők. — Kér-
 lesek megvárni a nem vállalkozó és
 utólagos leveleket nem vesszük figyelembe
 a szerkesztőség.

Előfizetők és nyitott díjtáblázat
 nem vesszük figyelembe a kiadványokat.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben	Postai
házas hordva:	szétküldés:
Egy hóra 1.20 K	Egy hóra 1.50 K
Negyedévre 3.50	Negyedévre 4.50
Félévre 7.—	Félévre 9.—
Egész évre 14.—	Egész évre 18.—

Egyes szám ára 6 fillér.

Műveltség, béli kimutatások és mag-
 közlemények soronként 50 fillér.Eljegyzi és elküldi értékeinek díja 5
 korona. — Kiszámlázás 6 korona.

XXXVIII. évf. 176. szám.

Nagykanizsa, szombat 1911. augusztus 5.

Kiadóhely: Zala Hirlapkiadó és Nyomda Rt.

Olcsóság.

Nagykanizsa, augusztus 4.

Egy esztendő elenyésző cse-
 kely idő a világtörténelemben, de
 ott, ahol a mindennapi kenyérért
 és az élelemért harcolnak, hosszú
 időt jelent. Ha visszapiantunk a
 közelmúlt eseményeire, ott látjuk
 közöttük az első helyén az élel-
 mezés kimagasló nagy szenzációt
 és azokat a botrányos változások-
 kat és ríktó eseményeket, amelyek
 területén lejátszódtak:

Az az egy-néhány esztendő, —
 amelyben az élelmezés felkevere-
 dett a történelem csúcspontjára, a
 drágaság jegyében pergett le. Min-
 dig a drágaság, az áremelkedés
 volt az, ami az élelmezést illetően
 az embereket állandóan lázban tar-
 totta. Mindenki a példátlan áramra
 terelte figyelmét s mindannyiukat
 lenyűgözte az az erő, mely a drá-
 gulás hirtelenségében fokozódott.

Két esztendő is hosszú idő az
 élelmezési piacon és ezalatt a két
 esztendő alatt a szomorú tapasztá-
 lások során eljutottunk odáig, —
 hogy le tudtuk gyűrni ezt az erőt,
 amely belénk csimpaszkodott, —
 amely ólomot vert a lábainkba és
 lenyűgözött bennünket, hogy tétle-
 nül és erőtlenül, összeroskadva a
 reánk zúduló drágaság-vészről, vé-
 gieszenvedjük az áremelkedés ki-
 nos skáláját. Két esztendő hosszú
 idő és ezalatt feleszmélt az a tö-
 meg, mely eddig mindig csak a

drágaságot látta maga előtt, mely-
 nek látóköré horizontra talált a
 drágaság hullámos felületében.

Ma már nem a drágaságot haj-
 szoljuk, nem az áremelkedés felett
 kesergünk, mint annak előtte, ma
 olcsóságot akarunk. Aki megérti
 azt a finom különbséget, amely a
 drágaságot az olcsóságtól ebből a
 szempontból elválasztja, az érté-
 kelni is tudja ennek a bealott válto-
 zásnak a fontosságát és a benne
 rejlő nagy értékeket.

Országszerte felzúdultak a drá-
 gaság ellen, ostromharckokat intéz-
 tek a mézárások és a hentesek
 ellen, akik felszították a hus árát
 hihetetlenül magas régiókba; —
 két esztendő hosszú idő és két
 esztendő alatt megváltozott a tö-
 megek harci riadói, mely azelőtt
 a drágaság ellen vezényelte ki ott-
 honaikból a kiaknázottakat, ma
 pedig az olcsóságért szölitja so-
 rompba őket.

Az életküzdelem célja megvál-
 tozott, a drágaság szenzációs bot-
 rányoktól duzzadó kora letűnt; —
 ma új-korszak küszöbén állunk,
 amely az olcsóság jegyében indult
 meg és az olcsóságot keresi. En-
 nek az elméleti különbségnek a fon-
 tosságát, a lényegét és a valóságát
 nem nehéz megérteni, csak emlé-
 kezetünkbe kell idézni a drágaság
 korát és a -fogyasztók — sztrájk-
 kokkal, utcai tüntetésekkel és lá-
 zas gyülekezésekkel felített — moz-
 galmát és fokozatosan haladva az

események e torlódó halmazán,
 látni fogjuk, hogy mint változott
 meg a küzdelem jellege, miképpen
 alakult át fokról-fokra a célzat fel-
 fogása, mint hagytak fel napról-
 napra a drágaság elleni küzdelem-
 mel és mint tömörültek mindig töb-
 ben és többen arra az utra, amely-
 ben az olcsóságot keresik.

Debrecenben, ebben a színma-
 gyar városban türelmetlen lett a
 husdrágaság. Az egész lakosság
 felzúdulása követte a mézárások
 áremelését, amíg végre felhagytak
 a drágaság elleni küzdelemmel és
 józanul, higgadtan összeültek a vá-
 rosatyák és elhatározták, hogy ol-
 csó húst kell beszerezni más vi-
 dékről, fel kell hagyni a debre-
 cen-i hentesek elleni harcokkal és
 az olcsóbb áru felkutatására kell
 az erőket tömöríteni, nem pedig
 az eredménytelen helyi forradal-
 makra. A hatóság mézárszéket
 állít fel és Temesvár mintájára
 Szerbiából fogja a húst beszerezni,
 ami — mint a Temesvárot és más-
 tust is bebizonyosodott — nagy
 hatással volt a helyi árakra és a
 drágaság elleni harc helyébe azt
 a józan és higgadt törekvést ül-
 tette, amely az olcsóság eszközei-
 nek felkutatásával és alkalmazásá-
 val az olcsóság diadalra juttatásá-
 ban merül ki.

Igy változnak meg a jelszavak,
 a mozgalmak, a küzdelmek és a

felfogások. Egy-két esztendő, igaz,
 röpké idő a világ történelmében,
 de nálunk elég hosszú volt ahhoz,
 — a nehéz harcok és a megfeszít-
 tett életküzdelmek lassították, —
 hogy az egészségtelen és céltalan
 összeütközések helyébe az egész-
 séges kiegyenlítődést ültesse, hogy
 a drágaság hullámai által ide-oda
 vetett tömegeket az olcsóság felé
 haladó utra terelje.

A vidéki rendőrség államosítása.

Lesz-e reform?

Saját tudósítónktól.

A belügyminiszteriumban, úgy jelentik,
 a vidéki rendőrségek államosításának kér-
 désével komolyan foglalkoznak. A városok
 biztatást kaptak, hogy kíváltsa a külterüle-
 teken való közbiztonsági szolgálat ellátá-
 sára addig is csendőrséget kapnak. —
 Andrássy Gyula gróf belügyministersége
 idején maga bízta a vidéki városokat
 hogy kérjenek csendőrséget. Néhány város,
 Szabadka, Nagybecskerek, Hódmezővásár-
 hely, kapott is a külterületre, azonban
 a csendőrség létszámának szaporítása —
 pénzügyi okokból — abbanmaradt.

Most abban bízunk a városok, hogy a
 vidéki rendőrségeket államosítani fogják.
 A vidéki rendőrség ugyanis, sajnos, nem
 mindenütt áll hivatalának magaslátán. —
 Fenyítő eszköz s nem védő. Olyan, mint
 virágcsa a rossz talaj kezében. Nem
 félnek tőle előzetesen, csupán rettegnek
 tőle utólagosan.

Mindenfelé baja van a közönségnek a
 rendőrséggel. Amit azonban mindenfelé
 helyi bajnak, hibának, sőt bűnnek is lát-

A hajnali táncosnő.

Írta: Ady Endre.

Éjfélig ünnep volt, szép, tavaszi ünnep,
 amió megvilágításokkal és árnyékokkal,
 szöngő népi kis vendéglő nagy éjszakája.
 S éjfélig azt hittem, hogy én udvart tar-
 tok, trónok és uralkodok, gyöngye, bár-
 gyu, avagy ravasz alattvalók vegyes kórusát
 halgattam. Holott akkorra már, — mint
 Allan Poe, itam és annyi, zótét, nehéz
 bori itam, — hogy százszor megdőlhettem
 volna a bennem lakozó ellenséget. „Rend-
 ben van”, — szólottam hirtelen, kisse és
 már-már omladozni kezdő urmaghoz,
 — így mulnak el az országok és birodal-
 mak”. Szinte évezredek nagy példadázait
 akartam belefértetni az én két-három óra
 tavaszi és muló fonytatag uralkodásomba.

Mindenki elfávozott már ekkor, nők és
 férfiak elrohantak tölem aludni, csókolni,
 avagy egyszerűen csak elmentek pihenni.
 Fáradt voltam, mert dekadens korszakok
 s lezuhanni indult hódító tájak kísértései
 és rémségek égtek bennem a láncolatok
 előtt. A közeleg és oszidó óta kegyet-
 len Hajnal, nagyon csúnyának láttatott
 magának, magamhoz, magam előtti és
 az egész világak.

Szemügyem vettem a trónomat: hitvány,
 gyenge építész, ringó, rossz fondus, buta
 námaszk volt és egyik mására, testvére
 támaszkodtam. Ilyeneknek ölnék az éreg
 királyok, így támaszkodnak a megfogott,
 vagy lelétezett hatalmak, ilyen trónokon.

Igy esik le annak a feje, aki még mindig
 koronát érez rajta, holott csak larságos
 utacskák kanyargóznak már azon. Ejnye,
 ejnye és hirtelen veszedelmes világossá-
 ggal kezdtem nézni, látni és most igazán
 és alattvalók híján uralkodni különös, —
 undoros örömmel.

„Hatalom, szépség, szerelem, harc és
 béke, bizony ezek nem voltak és nem is
 lesznek a tied”, — dünnyögtem. Fájtt és
 jól esett, hogy így ilyeneket szólhatam
 magamra és hogy igazat szóltam és ön-
 magamat megszégyeníthettem. Sokat beszél-
 tem ezen az este hársányan, bizakodóan,
 magamban behúzódova hódító erőt és ifju
 gerjedelmeket. Most, ime, elmentek, akik
 ölték környékzeve és hallgattak és akik
 most rohögve gondolnak a trónról, vén,
 szomorú bohóca. Ha ugyan gondolnak,
 mert nyilván, örövendesebb dolgokkal
 enyelegnek és én egy kicsi stációja vol-
 tam mai, henyé kíváncsiságuknak.

Hallgattak, néztek, furcsáltak, mert annyi
 legalább is dukált annak, kinek a neve,
 élete szállos és ismerő. „Bizony, vén bo-
 lod, áll a trónon”, — mormoltam, — te
 voltál éppen egész hitvány életedben sem
 kapnál magad és magadért semmit. Amit
 ill-ott, hébe-hóba kapnál, a neved kapta,
 az a meghurcolt, híres, szegény, rongyos
 szászó.”

Nini, valóban: a megszégyenítés, az
 anyám emléke, talán egy-két gyermekkori
 öröm volt az enyém, csak az enyém. Az-
 után nem volt semmi sokáig a szűz
 jött kintlódások és ostoba véletlenek kál-

váriájának a híresség. És azóta barátai
 vannak a nevemnek, vannak erős ellen-
 ségeim, jönnek asszonyok és lányok, kik
 hiúságból egy-két órára eltűrik azt a ne-
 vet. Én ma már senki sem vagyok, egy
 elnyit ember, ön nevének megrokkant
 tiltott, ifjuságot hazudó rabszolgája. Ezek
 a pincérek itt a nevemnek hajbókolnak s
 a szomszéd kocsmaszőlők bémészai a
 nevemet bámulják. S ebben a nagy vá-
 rosban nincs hely és perc, amikor ugy
 szökhelném meg a nevemtől, hogy fölsza-
 badult, búzské vig örömeim lehessenek.

Hiszen csakugyan nem lehetek kedves
 ur, megindító barát, szédítő him, nem
 semmikép sem nagyszerű ember. De
 mégis, egyszer legalább, igazán, érdeme-
 sen, míg van vágyam, fogam, hajam, iz-
 mom, hódíthatnék valmit magamért, ma-
 gamnak.

— Ez a lány először van itt, — sugta
 a figyelmes főpincér a rámutatott egy
 most érkezett nagyon fiatal, óriási kék-
 szeműben a lombha álomság harcat pa-
 lástól, fehérbőrű, majdnem kék haju
 gyermeke. — Kezdd táncosnő itt közel,
 az Athén-színházban, — sugta még hozzá
 konfidenskedve s hunyorgatott az éjsza-
 kázott vöröre vert szemével.

magyarazta friss, oktondi, furcsa, kedves
 hangon, — hát idejöttem.

Nagyon szép volt a Hajnal, nagyon
 utáltam magamat, éjszakákat és életemet
 és azt akartam, hogy megtudjak valamit,
 ha belehalnék is. És szörnyű pazarlással
 került az asztalra a kis vendéglő minden
 jósága, drágasága, ételben, italban, virág-
 ban, cicomában.

Édes kis lányom, beszéljen magáról, az
 estéről, a családjáról, a céljairól s a sze-
 relméről, ha van — mondtam.

Különösen, majdnem megvetően nézett
 reám, nem érthette a beszédemet s kuta-
 tott rajtam bizalmatlanul, nyugtalanul.

— Maga alighanem színész, vagy író-
 féle, — mert végre kimondani a nagy
 megfigyelések eredményét és pezsgős po-
 harát főlhajította és ásitott.

— Nem ismer, — mormogtam s mint
 egy bolond, szerettem volna fölhajlítani,
 kacagva ordítani s ide parancsolni min-
 dent s mindenkit e kis nő lába elé.

— És még soha nőnek elő, meleg szóval
 olyan szépeket nem mondtak, mint én
 akkor és soha férfiember nem öhajította
 magát akként kedvelni. És amikor soha
 meg nem irhatón szép verseimet, éle-
 temet és vágyaimat elmondtam neki, ő
 megint ivott és ásitott, de már távozásra
 is készült.

— Az anyám ilyenkor már fölébred és
 meg azután nekem völégényem van, egy
 komikus, most ugyan beteg, de másor
 tíz pengőt keres esténként.

— És álomsága és semmibevevése ugy

nak, az általános. Már hogy lehetne jó a rendőrség, amikor kevés és rosszul fizetett a rendőrtiszt?

Ezeket a bajokat csak az államosítás segít. A vidék már régóta fogva sürgeti. A belügyminisztériumban el is készült a vidéki rendőrségek államosításának terve, ám egyelőre nem kerül a nyilvánosság elé, mert úgy ezt a reformot, mint az új városi törvényt csak a választói jog megalakítása után tűzik napirendre.

A választói jogot azonban a kormány a lehető legvégső határig fogja kitolni. Mikor fog tehát a rendőrség államosítása napirendre kerülni? Ez a kérdés van olyan fontos, mint a véderő-javaslat, — miért nem tárgyalják a véderő-javaslat helyett a rendőrség államosításáról szóló törvényjavaslatot, ha már ez készen fekszik a belügyminisztériumban?

ORSZÁGGYÜLÉS.

A Ház megkövetése.

Károlyi Mihály gróf beszéde.

— Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, augusztus 4.

A képviselőház mai ülésén Berzeviczy Albert elnököl. A jegyzőkönyv hitelesítése után konstatálja azon tény, hogy a tegnapi ülésen Okolicsnyi László Képviselő beszéde alatt az újságírók karzatáról közbeszólás nem történt s így Angyal József háznapgy eljárása tévedésen alapult. A magyar parlamenti élet régi hagyománya a szívélyes jóviszony s elnök reméli, hogy ezen helyreigazítás után a jóviszony jövőben is zavartalanul fenn fog állni.

Ezután bejelenti, hogy Rákosi Viktor szabadságot kért és husznál több képviselő azonnali névszerinti szavazást kíván. A Ház többsége névszerinti szavazással a kért szabadságot megtagadja. Darvai Fülöp betérjeszt a mentelmi-bizottság jelentését, mely után elnök felhívja Pozsgay Miklós és Pál Alfréd képviselőket, hogy tegyenek eleget kötelességüknek, mire mindkét képviselő bocsánatot kér a Háztól tegnapi eljárásukért. Ezután Solymossy Ödön báró betérjeszt a pénzügyi és véderő-bizottság jelentését, a honvédségi és véderő-javaslat tárgyában. Elnök elrendeli a névszerinti szavazást Zemplénvármegye felirata ügyében s a Ház Lovász indítványával szemben az elnöki javaslatot fogadja el. Három szabadságkérést névszerinti szavazás után napirendre tér a Ház.

Károlyi Mihály gróf, pártönkivüli 48-as képviselő erősen támadja Okolicsnyit

hullott rém, mint a manna, avagy üdítő hármat, avagy, mint a Halál kiérdemelt előverejtéke. Elhoztam neki Budapestnek a reggel kapható legjobb flakkerét és szépeket hadarva mellette titokban imádkoztam: óh, csak megálázná.

Nem tudta a nevetem, álmos volt, észbe se jutott megkérdezni valakitől s önmagamért pedig rajongásomért, mely untatta, megcsókoltattam őszór a haját. O nyilván azt hitte, hogy ezzel tartozik a lakomáért, a kocsiért s elég szépen elviseelte, habár gyönyörű szavaimért őrtülnék tarthatott s már leplezni se tudta, — hogy álmos.

És én imádkoztam és az imádságnak fogantja volt: leugrott a kocsiból, megcsókoltta se undorral, se undor-nélkül, a homlokomat, hazament. Gyönyörűségen kinóban úgy kacagtam, hogy a kocsiom megijedt s beszéltem magamhoz: „Lásd, ez vagy, ennyi vagy, ennyit érsz.” „Semmi se vagy a neved nélkül s ha a nevedet nem ismerik, dög vagy, dögöl meg kutyá.” De visszamentem a kis vendéglőbe s eldőltem trónom előtt eskettem meg a főpincért, — hogy holnap se és sohasse nevez meg ennek a némbeknek. Nehogy elfojjon bűnhődés a nevéért s a nevéhez s ne hogy valahogyan is elfelejtsem, hogy egy éjszakát, csókra való láncon lány mind az álmosan és halgatással megmondta, amit az élettel s az emberekkel gonosz elboráskodásban egymásnak beszéltünk, hazudunk, avagy beszédesen elfelejtünk,

Lászlót, amiért harc közben hagyta cserben azt a lobogót, mely alatt megválasztották. Szerinte ez árulás! Foglalkozik a véderő-javaslatnál, kívánja az önálló magyar hadsereg felállítását s a közös hadsereg nemzeti szellemében való átalakítását. Polemizál Tisza István felfogásával és figyelmezteti, ne feledje el, hogy ezt a közös armádiát 1849-ben legyőzte a magyar honvédség s ez volt az, mely a szabadságharc leverése után hőharmukára vállalkozott. (Nagy zaj, ellentmondások a jobboldalon, zajos helyeslés balról.) Elnök Károlyi Mihály gróf képviselőt rendreutasítja.

Károlyi ezután folytatja beszédét, kijelenti, hogy nem akart sérteni. Összefoglalja a javaslatl szemben felhozott érveit s a javaslatot nem fogadja el.

Ezzel az ülés véget ért.

A mentelmi bizottság ítélete

Pozsgay és Pál ügyében.

— Saját tudósítónk távirata.

Budapest, augusztus 4.

A képviselőház mentelmi bizottsága ma Pósz Sándor elnöklete alatt összeült, — hogy határozzon Pozsgay Miklós és Pál Alfréd képviselők mentelmi ügyében. — Pozsgay kijelenti, hogy képviselőtársának megjegyzései módfelett felingerelték őt, inzultust elkövetni nem akart s ha eddig ment, nem tehet róla, elragadja szenvedélye. Pál Alfréd kijelenti, hogy nem volt sértő szándéka és távol állott tőle, hogy inzultust provokáljon. A mentelmi bizottság rövid tanácskozás után mindkét képviselőt a Ház megkövetésére ítélte.

HIREK.

Gyilkos porfelhők.

Hogyan söpörnek Nagykanizsán.

(Saját tudósítónktól.) Nyári problémák közé tartozik, hogy hol van a legnagyobb, a legkiadósabb por Nagykanizsán. — A Szemere-utcában, vagy a Zrinyi Miklósi-utcában-e, avagy a Kisfaludy-utcában? A Petőfi-uton, vagy a Király-utcában? Nem. Mindezekkel győzelmesen vete szene a Csengery-ut és a Kazinczy-utca egész hosszúságukban. Azután az Erzsébet királynétér kocsijai, no meg elsősorban a másfélkilométeres Magyar-utca, melyek bőven ontják a jó bacillustermő port. — Szóval nyakig-fülig porban uszunk a szép kánikulában.

Néha napközben locsolnak a városban.

A vízből csurran, csöppen az utcákra. De mi ez a rettentő meleg, a végtelen portenger vízfőszívó erejéhez képest?

Am most csak arról essék egy-két szó, hogy nálunk is tudnak locsolni s nem is tudnak utcát cöpörni az ucalocsoló és utcasöpörő szaklériak.

Az a hollandus író, aki a speciálista fogalmát egy példázattal magyarázta meg, a fogalmi magyarázata előtt valószínűleg nálunk járt Nagykanizsán. Ez az író egy buzgón működő utcasöpörőt figyelt meg s így elmélkedett:

— Ime egy utcasöpörő, aki semmi egyébhez nem ért, semmi mással nem foglalkozik, mint utcasöpöréssel. S mégis, ha valaki megtájtja őt a munkája közben, jehetetlen ezt nem gondolnia: „már én mégis csak jobban söpörök”... Ilyen minden speciálista.

A kanizsai utcasöpörők szintén — speciálisták. Ők delutánonként egy söpörnek, hogy iszonyu porfelhőt kavarnak föl, gyilkos porfelhőt, amely behatol a legjobban elzárt ablakok résein is. Pedig ilyen időben nem igen zárjuk el az ablakainkat. A kanizsai utcasöpörő-speciálisták még azt az elemi fogadást sem tudják a mesterségüknek, amit pedig minden pestzonka tud, hogy söpörés előtt locsolni kell.

Tisztelettel kérjük az illetékes speciálistákat, az istenért locsoljanak söpörés előtt!

— Tanügyi kinevezések. A kultusz-miniszter Unger Károly csáktornyai áll. polg. iskolai helyettesítanőt a bréznóbányai áll. polg. iskolához segéditanótá és Bodrogi Irén — csáktornyai áll. polg. leányiskolai h. tanítónőt az apatini államilag segélyezett községi polg. iskolához segéditanótá nevezte ki, mindkettőt a XI. fizetési osztályban.

— Az adóellenőrszabadsága. Horváth István városi adóellenőr 1. hó 1-én kezdte meg négy hétre terjedő nyári szabadságát, melynek tartama alatt Vojkovics János adólist helyettesíti. Az adóellenőrvakációját Nagykanizsától távol tölti.

— Nem elég szorgalmasak az iparhatósági megbízottak. Tudvalevőleg a város iparosai és kereskedői évente bizottságok választanak, melyeknek kötelessége a város területén működő iparteleknek közegészségi és munkáséleti szempontból való felügyelete, az ipariskolák működésének ellenőrzése stb. Amint a városi tanácsnak egy ma kiadott határozata mutatja, a bizottságok ezidén nem valami tulságosan buzgólkodnak önként vállalt humánus feladataik végzésében. A tanács ugyanis a megbízottaknak egyik legutóbb tartott üléséről hozzá betérjesztett jegyzőkönyv alapján jónak látta meginteni a bizottság nak tizenkét tagját, hogy a vonatkozó miniszteri rendeletben körülírt teendőiket pontosabban teljesítsék, különben az 1884. évi XVIII. t.-c. értelmében 200 koronáig terjedhető bírság kiszabása iránt ellenük a II. fokú iparhatóság-hoz előterjesztést fognak tenni.

— Közszemlén a pótdólaajstrom. A sok mindenféle adólaajstrom után most az 1911. évi általános jövedelmi pótdó kiutelti laajstrom van tegnapról kezdve közszemlénre téve Nagykanizsa város adóhivatalánál. A laajstrom a zalaegerszegi pénzügyigazgatóság jóváhagyásával van ellátva s azt 8 napon át az érdeklődők megnézhetik és ellene észrevételeiket 15 napon belül írásban vagy szóval a városi adóhivatalnál tehetnek. A pótdó-kivetés összege körülbelül egy millió koronát tesz.

— Nagy tűz Kiskomáromban. Telefonon jelentették Komáromból: Rémes tűzi láma verte föl tegnap pont délben Kiskomárom csendjét, mely a lankasztó forrásokban a fatut megütötte. A déli harangszól hirtelen tűzjelző kongatás váltotta fel, mely az árnyékban pihenő lakosságot egy perc alatt felriasztotta. — A község keleti részében hatalmas füstgomolyagok szálltak, melyeket egy-egy gabonakazal eresztett az ég felé. A tűz a rekkenő hőségben rémes gyorsasággal terjedt egyik gazda telkéről a másikra, úgy, hogy mire a községnek, valamint Galambok községnek tűzoltói a veszedelem színhelyére érkeztek, — már tizenegy gazdának összes termése és gazdasági épületei lángban állottak. Örösi erőfeszítéssel sikerült csak a tűzoltóknak a tüzet lokalizálni, ami körülbelül d. u. fél 5 óra táján nagynehezen sikerült. Az oltás és a veszedelem elszigetelésének emberfeletti munkájában különösen a derék galamboki önkéntes tűzoltóknak volt igen nagy részük, — akik a legnagyobb szakértelemmel és önfeláldozó buzgósággal működtek ujonan beszerzett hydroforjukat, aminek köszönhető, hogy a veszedelem nem oltott meg nagyobb méreteket. A kár igen jelentékeny s annak csak egy kis része térül meg biztosítás útján.

— A vidéken gyakran nehézségekbe ütközik a friss hús beszerzése. Ilyenkor a Maggi-féle husleveskocka kisegít benünket a zavarból, mert minden egyes 5 filléres kocka csupán vízzel leöntve azonnal egynegyed liter kifőtt husleveset ad. Ha az ily módon előállított huslevesbe betétele, u. m. darát, rizst, metéltet stb. főzzük, úgy gyorsan és olcsón kifőtt levest készíthetünk, mely semmiben sem áll a legjobban házilag készített leveles mögött. A Maggi-féle husleveskocka főzetek és mártások megjelölésére is használatos. Ügyeljünk a bevásárlásánál a „Maggi” névre és a „kereskedő” védjegyre.

— Rendőrtiszt és katonatiszték incidense. Az elmúlt éjjel úgy éjfél táján három tulságosan jókedvű katonatiszt jött kivont karddal a Fő-uton lefelé. A tisztek az Erzsébet királyné-térre kanyarodtak be, ahol a kardok működni kezdtek. Nem ugyan emberhusban, mint azt első intrádára talán gondolni lehetne, — csupán az üzletek plébából való cimtábláin.

A hatalmas kardütések a plébatiákon olyan pokoli detonációt idéztek elő, — hogy annak hangjai egész a rendőrkapitányságig elhatottak, — ahol azt hitték, — hogy lövöldöznek a városban. Fűréd János, az ügyeletes rendőrtiszt nyomban az utcán termelt és sietve a durrogó hangok irányába iramodott. Látna az ott történeteket, a tisztekhez ment, kiket csendre intett és arra kéri, hogy tegyék a hüvelyekbe a kardokat. Erre támadt a patália. A tisztek egyike azzal fenyegette meg a rendőrtisztet, hogy a készségért meg és azzal letartóztatja Fűrédit, a másik pedig rögtön bejelentette neki, hogy provokáltatni fogja „illetéktelen” beavatkozásáért. A rendőrtiszt erre kijelentette, hogy ő kötelességét teljesíti, és már eleve megmondja, — hogy nem lesz hajlandó ez ügyből kifolyólag semmiféle elégtételadásra. E kijelentései dacára is sikerült neki a tiszteket csendes távozásra, kardjaikat pedig a hüvelyekbe való visszavonulásra bírnia. A rendőrtisztnél ma délelőtt már járt a katonatiszték megbízottja, akinek az volt a feladata, hogy a provokálás előtt a tényállás egyes körülményeit megállapítsa. Fűréd János rendőrtiszt a tisztek ellen az ezredparancsnokságnál tesz jelentést.

— A sebesen hajtó automobil. Megemlékeztünk arról a karambolról, mely vagy két hete a vasuti indóháznál Mezei Gyula bocsikai földbírtokos és a szentferencrendiek homokfutója között történt, s amelynek következtében a zárda lovai megbokrosodtak és az utmenti fáknak összetörték a mögéjük erősített járművet. A zárda főnöke feljelentést tett Nemes Sándor sofőr ellen, kinek megbüntetésén kívül azt is követelte, hogy a kárt térítse meg. A nagykanizsai rendőrkapitányság előtt a minap volt ennek az ügynek a tárgyalása, — ahol azonban a sofőrt a zárda főnök panaszában nem találták bűnösnek, s miután az összetört kocsit 50 koronát kitevő javítási költségét Mezei kifizette, a kártérítési igényről sem intézkedett a kapitányság. Ellenben mégis kiírták 8 korona büntetést a sofőrre, mert a város területén állandóan meg nem engedett sebességgel száguldoz a kezelésre bízott automobilon. Ez a büntetés pedig nagyon helyén való, csak egy a kár, az hogy nagyon csekély összegű. No, majd legközelebb több lesz ez is.

— Pécsi lap a kanizsai színészek távozásáról. Kövesy szintársulatának Nagykanizsáról való távozását egy nagyon diszsonans hang tette kellemetlen emlékezetessé. Az a távozási mód, mely a társulat több tagja ellen nyilatkozattételre kényszerített egy kanizsai főpincért. Ezt az ügyet a Pécsi Napló legfrissebb számában így szeljegyezte: Kövesy Albert társulata, amint már megírtuk, eltávozott Nagykanizsáról, hogy Siófokon kezdje meg előadásait. Itt meglehetősen méltatlan fogadtatásra talált, ahogy szóvá is tettük. Ám a Kövesy-rexsim utolsó kanizsai nyári szezonja nem a legkellemesebb emlékeket hagyta egy ottani vendéglő főpincérének. Erre vall legalább az a hasábot nyílt levél, melyet Keln Gyula a Polgári Egyesület főpincére intézett a Siófokon időző társulat néhány tagjához, a Zalában. Holmi elfogyasztott ebédek, vacsorák és egyebek árát reklamálja a jó főpincér, hogy ide való megszállását használgatja. A Polgári Egyesület árnyas fái alatt zajos és kényes zajoskerü előadások után ugylátszik, hogy folyt a szór és durrogott a peragó. Min-

den a gyanútlan főpincér rizikójára, aki elkeveredéssel mondja, hogy a színí idény ilyen bevégezése csak a Ripacsok és Dicsőffy Lorándok korának -visszaidezésére alkalmas. Annál is inkább fáj a derék embernek ezen méltánytalanság, mert úgy olvasta, hogy a „kanizsai szezon teljes erkölcsi és anyagi sikerrel zárult”. Ugy látszik azonban, a jó Kein Gyula nincs tisztában a színész természetrajzával. Mert ha így volna, akkor tudhatná, hogy a kanizsai szezon anyagi sikerét jeles színművészeink — nem is Újvidéken — már Pécsen kiéveztek, így történt, hogy Kanizsára már csak az erkölcsi maradt...

Életművészet.

Gambrinusok nyíltával.

— Mi az, ön is itt? Akiről mindenki azt hitte, hogy a régi helyiségben odanőtt a törzsekéhez.
— (Sirva.) Tizenhét évig jártam oda. Tizenhét hosszú esztendőn át. (Nevetve.) En is itt. Mégis itt.
— És miért mondja azt sirva? És miért mondja ezt nevetve?

— Mert rosszul esik, mert szegényem magam és mert olyan jó itt élni. Furcsa ember az ember és a kanizsai ember a legfurcsább. Olyan szépen élünk itt, olyan megelégedettek voltunk, — semmi flanc, semmi nagy igények. A kedves kis piszkos vendéglők, a jó füstös ivószoba, a padló és a pincér szmokingja mint étlap, azt hittük, ez elég, ez kényelem, ez az extra szórakozás. Aztán jöttek a fiatalok és félrehúzták az ajkukat. Semmi sem tetszett nekik. „De bután pislog a villany!” „No, metszett átvég is lehetne havan kárjarcos borhoz.” Aztán mindenki beszélt, hogy már vidéken is vannak helyiségek, ahol izlés van, tisztaság butorban, pincében, ételben egyaránt; kényelmese, elegánsak ezek a helyek, ahol örömet élni. Mi azt mondtuk, minek az, jó itt is, jó így is. Egy lámpa, egy ujság és egy szek: ennyi elég.

— Azután?
— Azután... én is idekerültem. És nézem a szép villanyvilágítást, a finom zöld bokrokat és nézem a sok vendéget, ismerőst, idegent, a csunya férfiakat, a szép hölgyeket. És szegényem magam, mert félóra múlva éjjel lesz már és én még mindig itt ülök, a cigány játszik, a pincérek sűrűnek, a szép asszonyok kacagnak.
— És ez jó?
— Jó. Pedig nem jó.
— Miért?
— Mert előrenézek. Ez a luxus felesleges; jól esik, de veszedelmes. Új igényeket támaszt, új vágyakat. Nézzen körül. Még csaknem tele van ez a szép hely, pedig félóra múlva éjjel. És micsoda hely ez? Akik azelőtt ilyenkor már régen lefeküdtek és horkoltak, de most, hogy van ilyen kedves, szép téka hely, azt mondják: „Elmehetnénk oda. Csak egy korszó sörre.” És az egy korszó kettő lesz, mert az asszonyt is el kell vinni és a két korszóhoz szivar is jön, meg Kugler, meg „nézd már van dinnye, én megkóstolom” és ez minden este, végül igen sok korszó, sok új bluzi, kuglert, szivart és mindent jelent. Én tudom, mi ez! Eddig csendben voltunk, most, most kezdődik az igény-növelési vacsoráznai az elegáns restauránban, aztán vacsora után kávéház, itt is, ott is megköveteljük majd a jó zenét és mi kanizsaiak kezdünk majd jól élni.
— És ez nem jó?
— De igen, ez jó, mert szépen élni ez a legokosabb, de okosan élni mégis csak szebb. Mert ehhez pénz kell. Pénz pedig nincs — mondja ön, ugy-e, pedig ellenkezőleg, pénz igenis van és az a baj. Pénz van — akárhol, de van és akárhol van, mi feleltatjuk. Pénz lesz mindenre, de jaj nekünk, jaj a csendes éjszakáinknak, amiket most szidunk, jaj az egész-ségünknek, a gondolkodásunknak! Én félek a villanyfénytől, én félek ezektől a kedves, elegáns, szép u dolgoktól, én félek ettől a jókedvtől, tudom, hogy ez szép, ez jó élet, de én félek, én megyek vissza hozzáhozni régi helyen a székes-hez a kis piszkos leányba, ahol gáz pöfög és a filagende lóg a falon.
— Szegény kvekkel! (A pincérhez.) Még egy korszó!

TAVIRATOK.

Időjárás.

(A meteorológiai intézet jelentése.)

Budapest, augusztus 4.

Allandóan enyhe idő várható, sok helyütt csapadékkal és zivatarokkal. — Déli hőmérséklet: 25-7 C.

Okolicsányi László cáfol.

Budapest, aug. 4. A mai reggeli (illetve Nagykanizsán — déli) lapok éles kommentárjakkal kísérik Okolicsányi László dr. Kossuth-párti képviselő állásfoglalását, — melyről a Ház tegnapi ülésén a katonai javaslatok mellett szónokolt. Azt írják a lapok, hogy ezt a képviselő anyagi érdekei kívánták így, mert egy hadi szertár ügyvédje. Okolicsányi ma nyilatkozatot adott le a lapoknak, amelyben a lapok eme kommentárjait valótlannak mondja és hogy állásfoglalása egyéni meggyőződéséből fakadt.

Egy nagyközség pusztulása.

Rimaszombat, augusztus 4. A városhoz közeli Rimanémeti nagyközségben tegnap este óriási tűzvész pusztított. Majdnem a község háromnegyed része elpusztult. A rémes elem pusztításának három emberélet is áldozatul esett, azonkívül 400-nál több ember vált hajléktalanná. A tűz Neumann Adolf kereskedő pincéjében kezdődött, a hol két hordó benzin felrobbant és szétvetette az egész házat. Egyik házban két kis gyermek bennégett. Molnár Sándor ref. lelkész feleségét pedig az ijedelemről szívizélhűdés érte és szörnyen halt.

Kecskeméten.

Kecskemét, aug. 4. Ői hete a város há-tárában egy csepp eső nem esett. A drá-gaság hihetetlen méreteket kezd ölteni és a szegényebb emberek az egyéb csapá-sokon kívül most már éheznek is. Az éj-szaka ismét gyenge földrengés volt érez-hető.

Felfüggesztett községi jegyző.

Arad, aug. 4. A borossebi járás fő-szolga-bírája felfüggesztette állásától Dézna község körjegyzőjét, Némethi Eleket, aki részeg állapotában gyakran közbotrányo-kat okozott és hivatalát elhanyagolta.

Egy örült testvérügyilkossága.

Sátorlajaujhely, augusztus 4. Az itteni tébolydából a minap megszökött egy Hor-váth András nevű örült. A szerencsétlen ember hazament a falujába, ahol testvé-rbátyját megölte. Javában folytatta a véren-g-zést amikor elfogták. — Visszavitték a té-bolydába.

Éles töltés a gyakorlaton.

Sopron, aug. 4. A soproni 9. huszárez-red a gyakorlati életem ma lögyakorlatot tar-toit. A szép katonai játékok megfelelő tá-voiságból egy társaság nézte, melynek tagjai között volt egy fővárosi asszony is, Zelenka Frigyesné. A szemléződés közben az asszony egyszer csak hirtelen felkiált-toit és összeesett. Kórházba szállították, hol kitűnt, hogy golyó érte. Ugy a ka-tonal, mint polgári hatóság szigorú vizs-gálatot indított a rejtélyes ügyben.

Betörés Keszthelyen.

Keszthely, aug. 4. Az éjjel eddig isme-retlen betörők nagy betörést követek el az itteni dohánynagyfőzsdébe. A betörők több ezer koronányi készpénzt és nagy-mennyiségű dohányt vittek el. Behatoltak ezenkívül a szövetkezeti helyiségbe is, ahonnan szintén megfelleltés nagymennyi-ségű készpénzt raboltak el. A csendőrnég és rendőrnég nagy apparátussal nyomoz a vakmerő betörők után.

Öngyilkos kereskedő.

Budapest, aug. 4. A budapesti siket-l-némák intézete kertjében egy fán egy fel-akasztott ember holttestét találták meg. A vizsgálat kiderítette, hogy Wohlmuth Sán-dor budapesti jómódú kereskedő hullaja. — A szerencsétlen ember gyögyihatalian betegsége elől menekült a halálba.

A kolera.

Konstantinápoly, aug. 4. Legújában ismét 24 kolera megbetegedést jelentettek be a hatóságnak. A 24 eset közül 16 ha-lálos kimenetelű volt.

Párbaj a cinkotai erdőben.

Budapest, augusztus 4. A nyugati pálya-udvaron álló indulásrakész vonat egy föl-kéjében összeszólalkozott Rác Vilmos futóhajnok és Viola Kornél magánmérnök. — A teletlegességgé fajult összeszólalkozás végjelene ma játszódtott le a cinkotai erdőben, hol a felek párbajt vívtak. Mind-két fél sértetlen maradt.

Képviselők párbaja.

Czernovitz, augusztus 4. A tartomány-gyűlés egyik ülésén hevesen összetűztek Syskovits és Popesku képviselők. Az összetűzésnek ma lovagias folytatása volt. Háromszori golyóváltás feltétele mellett pisztolypárbajt vívtak. A párbajban Sys-kovits képviselő halálosan megsebesült.

Hőség Brüsszelben.

Brüsszel, augusztus 4. A hőség óriási, ma 15 ember napszúrászt kapott. — Egy könyvkötő megőrült napszúrás követke-zésében. — megölte szállásadóját és ennek leányát. Mikor üldözöbe vették elmentsette nyakán az ereket.

NYILT-TÉR*).

Értesítés.

Dr. Miklós Dezső ügyvédi irodáját Kazinczy-utca 1. számú épületbe (Város-ház I. emelet) helyezte át.

Kereskedelmi isko-lát végzett, irodai gyakorlattal bíró fia-talemler helybeli irodában alkalmazást nyer. Ajánlatok „Helybeli iroda” cim alatt a Zala kiadó-hiv.-ba intézendők.

Női

A Pozsonyi Kereskedelmi- és Ipar-kamarától fenntartott nyilvános, három évfolyama — Felső Keresk. Iskola — Pozsonyban. Érettség vizsgálat. Állásbiztosítás. Internátus. — Értéstitő kívánatra küld. 5257. Az Igazgatóság.

Egy intelligens, — legalább 3—4 középiskolát végzett — fiú könyvkereskedésünkben

tanulónak felvétetik FISCHEL FÜLÖP FIA.

Naponta

frissen pörkölt

Cuba kávé K 4.—
Karibadi keverék kávé . . . 4.40
Cuba-Mocca-Java keverék . . 4.80

Kapható:

GELTCH és GRAEF
csemege- és fűszer-kereskedésében
Nagykanizsán.

REGÉNY.

Érzelmek tűzében.

Írta: Stanley Weyman.

A tiszteletes ur most már tanácskozní kezdett a két ifjával, hogy mi módon kezdjék meg a terv megvalósítását. Végre abban állapodtak meg, hogy a tiszteletes ur felviszi Almericet Enidhez, hadd kezdje meg azonnal a szerelmi ostromot.

— Eredj és öltözzél át — mondotta a tiszteletes ur Almericnek. — Tüntesd el magadról a duhajkodás nyomait, azután gyere vissza, bemutatlak Enid kisasszonynak.

Almeric nyomban eltávozott, amialatt a tiszteletes ur tovább főzte a tervét Pomeroyval együtt, magára kapta legszebb ruháját. Mikor visszatért hozzájuk, a tiszteletes ur megelégedéssel nézte őt végig a tekintetével.

— Most már nem féletek, fiam! — mondotta neki. — Gyönyörű legény vagy ebben a bársonyruhában. Apollóhoz sze-reinélnek hasonlítani. No, menjünk... Úgyesen viselkedjél, ne fecsegi nagyon sokat, mert okos leánnyal fogsz szembe kerülni és holmi ostoba fecsegéssel el-ronthadnád a dolgotat.

A tiszteletes ur ezután karonfogta Al-mericet és valószággal húzta maga után. — Vigyázz, ne fecsegi össze-vissza min-denféle bolondságot — mondogatta neki eközben.

Pomeroy mosolyogva nézett utánuk.

XIV. FEJEZET.

Enid veszedelme.

Faluról-falura vágatott az órszágon a három lovas. Soane és Dunborough lord közrefogták Fishwicket, hogy el ne ma-radhasson tőlük, Fishwick maga is co-dálkozott azon, hogy egyszerre milyen jó lovas lett belőle. Egy kissé lötyögött ugyan a nyeregben, de azért jól megülte a lovat és nem kellett félnie attól, hogy leesik róla, mint eleinte megselekedte.

Soane valamennyi faluban megkérdezte az utjába akadt emberektől, hogy nem láttak-e arafelé haladni egy ócska fogatot.

A falubeliek ubaigazították őket s végre eljutottak abba a faluba, amelynek közepén meg kellett állania a fogatnak a kerék eltörése miatt.

Megtudták itt, hogy hova vitte a tisz-teletes ur Enid kisasszonyt.

Dunborough is, Soane is jól ismerte a kastély gazdáját.

Nagyon megörültek, amikor megtudták, hogy Enid Almeric kastélyában van, mert nem kétkeltek abban, hogy őket szíve-sen fogja látni a kastély gazdája és alkalmat ad majd nekik a leánnyal való talál-kozársra. Nem is sejtették, hogy mi történt a kastélyban, mialatt Enid nyomát kutatták.

Almericnek már az első találkozáskor megfellelt Enid, ámbár azt nem mer-te volna véglegesen eldönteni, hogy szerel-mes lett-e bele vagy sem. Tetszett neki Enid, de szerelmét még nem érzelt iránta s ezt meg is vallotta a tiszteletes urnak.

— Nem baj ez! — biztatta őt Tho-masson. A szerelem majd megjön magá-tól. Tudom, hogy meg fog jönni, mert aki ezt a leányt ismeri, mindenki azt mondja róla, hogy nincs nála kedvesebb teremés széles e világon... Azután meg a nagy örökség! Erről meg ne fe-ledkezzél fiacskám egy pillanatra sem... Egész életre boldog lehetsz, ha feleség-ül veszed ezt a leányt... Megszaba-dulsz mindenféle gondtól és úgy élhetsz, ahogyan akarsz.

Almeric nem ellenkezett.

— Jól van — mondotta — feleségül veszem, ha csakugyan való mindaz, amit tiszteletes uram mondott róla... Ha csakugyan olyan nagy örökség vár rá.

— Ha én mondom, fiam — tette hozzá a tiszteletes ur önnepies hangon — akkor ethiheted, hogy nem mese az, amit hal-lottál.

— De vajjon mit szól Enid a házasság tervéhez?

— Ezt majd meg fogom tőle tudni. Eredj vissza a szobádba, én pedig majd visszamegyek Enidhez és beszélni fogok vele. Nem kétkelkedem abban, hogy meg-tetszettél neki és örömmel fogja fogadni a házasság tervét.

(Folytatjuk.)

Közlöny és hirdetés
NAGYKANIZSA
 Keszthelyi u. 3.

TELEFON-SZÁM 78.
 egy melléktelefonnal.

A szerkesztőség által közreadottak a
 szerkesztőség engedélyével közölhetők. — Kéz-
 iratok megküldésére nem vállalkozik a
 szerkesztőség.

A közlésekért és nyilatkozatokért a szerkesztőség
 nem vállal felelősséget.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben	Postai
házon kívülre	székhelyénél:
Egy évre 1.20 K.	Egy évre 1.50 K.
Negyedévre 3.50	Negyedévre 4.50
Félévre 7.—	Félévre 9.—
Egy évre 14.—	Egy évre 18.—

Egyes szám ára 6 fillér.

Művelődési, társadalmi és magán-
 közérdeklődés körében 50 fillér.
 Előfizetési és egyéni értékek díja 5
 korona. — Közlönynyomtatás 6 korona.

XXXVIII. évf. 177. szám

Nagykanizsa, vasárnap 1911. augusztus 6.

Zala Hirlapkiadó és Nyomda Rt.

Uj élet a Balaton mentén.

A Balatoni Szövetség holnapi közgyűléséhez

(Gyors föllendülés. — Nagy tervek:
 villamvilágítás, vízvezeték, csatorná-
 zás. — Szakadatlan munka a Béla
 villában.)

Nagykanizsa, aug. 5.

A Balatoni Szövetség holnap évi
 közgyűlést tart Boglárán. Az ifjú
 és máris gazdag multu Szövetség
 és közgyűlése ünneppel örvend
 megállapítást szőgezhet le: azt,
 hogy a balatonvidéknek még soha
 nem volt oly sikeres, gazdag esz-
 tendője, mint az idén. — Még ma,
 augusztus ötödikén, tehát a fősze-
 zon vége felé is rengeteg ember
 üdül a Balaton mentén, melynek
 állapotait szintén készületlenül ta-
 lálja a látogatók e váratlan rohamá.
 Világostól Berényig és a másik
 parton Füredtől Keszthelyig óriási
 a túlszűfoitság és aligha túlozunk,
 ha azt mondjuk, hogy végig a Ba-
 laton mentén nincs lakható hely,
 mely üresen állna. Sőt a lakhatás
 mértékét ez esetben a legfokoz-
 zottabb igényekkel kell mérnünk,
 mert nem minden hely lakható,
 melyben most tényleg laknak. Min-
 den túlzási szándék nélkül 50—60
 ezerre tehetjük azok számát, kik a
 Balaton vidékét az idén hosszabb
 tartózkodásra fókereztek és még

fel fogják keresni s ezeké legalább
 százezerre bővül a kirándulók szá-
 mával. A villatelepek és a falvak
 zsúfolt táborhelyekhez hasonlítanak,
 a Balaton két háta is állandóan
 oly népes, élénk, amilyenre eddig
 nem volt példa. Az összes magán-
 vállalkozások: üzletek, szállodák,
 kávéházak fényesen keresnek, a
 községi piacokon egy esztendőre
 való nyereségeket érnek el a ter-
 melők, még a Balaton menti há-
 rom színház is látogatott az idén.
 Igazán széles vonalú, világfürdői
 élet bontakozott itt ki a maga nagy
 népességével, közigazdasági vele-
 járójával, sőt ezerféle sportjával és
 művészi igényeivel is. A Balatont
 megtalálta Magyarország, — sőt
 Európa is megtalálta. Sokan az idei
 kolosszális föllendülést az olaszor-
 szági kolerajárvánnyal magyaráz-
 zák. Kétségtelen, hogy ennek is
 van némi része benne, de túlzott
 rosszhiszeműség lenne, ha az okok
 nagyobb százalékát ennek javára
 írónk. A Balaton Európa leggyö-
 nyörűbb víztükré, mely annyi él-
 vezetet kínál, gyógyhatásában oly
 kiváló és vidéke természeti kin-
 csekben, egyéb forrásokban, szép-
 ségekben oly gazdag, hogy ennek
 a föllendülésnek előbb-utóbb min-
 den olasz segítség nélkül is be-
 kellett következnie.

Zala, Somogy és Veszprém kö-
 zében kolosszális kihasználatlan
 kincs fekszik. Ez a kincs, ezek a
 milliók életre kíváncznak és maga
 a közszükséglet az, mely azokat
 életre hívja. A Balaton vidéke min-
 den hatósági és egyéb szervezett
 támogatás, a fejlődés szakszerű-
 nyitása nélkül is el fog jutni a fej-
 lődés ama viruló pontjára, melyet
 részére hivatottsága kijelöl, ezt a
 fejlődést azonban lehet elősegíteni
 lehet siettetni és szervezett erővel
 helyesen irányítani. Erre a fela-
 datra vállalkozott a *Balatoni Szö-
 vetség*, melynek zajtalan, de szaka-
 datlan munkássága máris tiszte-
 letreméltó, igen nagy eredménye-
 ket szült. Ez előtt a munkásság
 előtt, mely a nemzeti vagyonoso-
 dás kiváló tényezője, mely nemze-
 tibb, hazafiasabb minden melver-
 deső frázisnál, — ez előtt emel-
 jünk kalapot és ehhez szegődjék
 hozzá mindenki a maga erejével.
 A magyar tenger vidékének a jö-
 vendője káprázatos perspektívát tár
 elénk. Ha egyszer az itt szunnyadó
 kincsek mind életre kelnek: ha a
 Balaton méltó helyére emelkedik
 az üdülés, gyógyászat, sport szem-
 pontjából; ha méltó keretet nyer
 ez a hatalmas víz, — ha ki lesz
 használva a fürdői szénsav for-
 rás, — a hévízi melegvíz, árnyas

fasorok szegélyezik a gyönyörű
 vidék turista utjait, renoválják tör-
 teneti emlékeit; ha javulnak a lakás-
 viszonyok és a faluk lakossága
 jobban átérti a pénzt hozó vendé-
 gek iránt való kötelességeit, akkor
 ez a pontja lesz Magyarországnak
 az, mely legelőbb emelkedik az
 európai fejlettség igen magas pon-
 tára. — Ezért dolgozik a Balatoni
 Szövetség. Roppant gazdag a pro-
 grammja, melyet minden nap új
 ötletekkel gazdagít. Csupa életre-
 való, okos, megfontolt tervek ezek,
 melyek, hogy mind valóra válhas-
 sanak, ehhez kell a magyar tár-
 sadalom, — elsősorban az említett
 három vármegye társadalmának
 odaadó, kötelességszerű támogatása.

Balatonfüred egy csendes utcájában a
 Béla-villában van a Szövetség irodája.
 Téli-nyáron itt dolgozik *Csepő Ernő*, a
 Szövetség titkára. Az ilyen egyesületi fő-
 titkárságokat megszoktuk, — hogy némi
 gyanuvall tekintők s sine curáknak tart-
 sák, melyek arra való, hogy egy protek-
 tív ur megjeljen belőlük. Már a Sz. Sz. eddigi
 eredményei is eloszlatják ezt a gyanúsító
 föltevést, hiszen a Szövetség rövid fen-
 állása óta is hihetetlenül sokat és gazdag,
 látható eredménnyel dolgozott: de a fő-
 titkárság tevékenysége egyenesen tiszte-
 letünket vivja ki, ha azt folyamatosan látjuk.
 A titkári hivatalban, emeletnyi aktatöme-
 gekbe temetkezve egy a munkás élet nyoma-
 it: öntudatos nyugodtságot és szerény-
 séget magán viselő ur fogad bennünket.
 Említettük, hogy egész éven át Füreden
 lakik és zavartalanul végzi a reá hármló
 roppant munkát.

Az én orosz fogságom.

Irt: Lukács József.

Kiev, 1911. júl. 30.

Még nem valami szibériai hóval bélelt
 kamra, amiről írok, hanem egy nagy vá-
 ros közel négy-öttszázezer lakossal. De ez
 mit sem változtat a helyzeten. Sohasem
 éreződik magunkat jól, mihiely tudjuk,
 hogy korlátozunk bennünk szabad moz-
 gásunkban. Már pedig én most korlátozva
 élek. Nem mehetek innen se jobbra, se
 balra, meg kell várnom, míg a kiewi po-
 licia feje intézkedik felíttem a rám írt a
 szabadköltségkódási jog pecsétjét. Ez a fő
 itt Oroszországban s azután akár a kép-
 zetet szárnyán is repülhetek a magyar
 határ felé, ott már szabadon bocsát az
 orosz határrendőrség kirendelt tisztje s én
 akadály nélkül térek vissza oda, honnan
 nyughatatlan szelleműl hajszolva szellem
 át ezet meg ezer verszinyi utat, hogy lássam
 Oroszországot s a mi rokon fajnyelvű
 finnjeinket is. Eddig minden rendben
 ment. Végig néztek rajtam keresztül, min-
 denütt, ahol csak megfordultam, most
 azonban a végző állomáson megakadok.
 Sohasem voltam irigy, féltékeny. Most
 másképpen áll minden. Nem istudom, de
 alighanem irigyszerű gondolatok mind-
 denre, ki Magyarországot határon belül tölti
 napjait, idejét s éli világát. Az otthon ké-
 nyelmét még csak én is megtalálom itt a
 hatalmas hotelok szalonjában, de a
 környezeti szomszédok hiányzik. Idegen itt
 minden és minden.

Másképpen számítták itt az időt, más-
 képpen hangzik a beszéd, mely körülö-
 tem írti egészen ösztörfüldő mássággal.
 zól. Könnyű világpolgárnak lenni a haza
 határon belül; könnyű nemzékkel elve-

ket vallani ott, hol minden vágyunk, óha-
 junk visszahanga talál, hol minden szem
 rokonszenvben tekint ránk, minden aj-
 kon a mi édes nyelvünk csendül. De tá-
 vol a haza határatól, ismeretlen emberek
 között, hol csak egy fogalom kísért min-
 dig, hogy ezek a körülöttünk járó s kelő
 emberek mind idegenek s ha szívesek és
 készségesek is olykor, akkor is csak pénz-
 zünkért mérik cserébe udvariasságukat,
 ilyen körülmények között az internaciona-
 lizmus torz fogalma kihal még a nemzet-
 közti apostolok lelkéből is. Itt érzem csak
 a bolyongó, amit a kőlő is oly édes szóval
 énekel: e nagy világ és kívül nincsen
 számomra hely! . . . De mind hiába. Ezek
 a gondolatok engem csak képeletemben
 visznek hazafelé, a valóságban azonban
 itt maradok s várom, míg határoz sorsom
 feltár a policia. Mert itt az nagy hatalom;
 nagyobb mint bárhol a világon. Nem hi-
 ába lóg minden kirendelt emberének oi-
 dalán a kard mellett a kancsuka. Ez a
 nyugati ember szemében valami rendki-
 vult jelent és tényleg meg is ismerkedik
 hamarosan ezzel a kedves tartalommal.
 Kínöz ez mindenkit, ha beföldi, ha ide-
 gen. A különbség az, hogy a beföldi már
 megszokta a különös rendet, míg a nyug-
 ati államok szabad polgárai előtt ugyan-
 csak gyűlöletes színben tűnik fel már a
 másik napon, amint Oroszország terü-
 létére lépnek, a muszka policia zaklató kedve.
 S az eszköz a zaklatásra az idegennél az
 utlevél, a passaporté. Aki erre meg nem
 jár, annak sejtése sem az, hogy mi Orosz-
 országban az utlevél.

Nyugaton járhat az ember, amerre akar.
 Szabadon megy mindenütt. Nem kérd k
 mindentől, ki vagy, honnan jöttél, rád
 illik-e a leírás, melyet szabadban szorón-
 gatsz? Még Törökországban sem. Pedig
 az ott ugyan csak közel esik a közmon-

dásos Ázsiához. Ott bátran uralkodhatnak
 ázsiai állapotok, hiszen fővárosából szem-
 erőtletes nélkül tekint át bárki is Ázsiába.
 S mégis mikcoda óriási különbség a két
 ország között.

Ott jelentkezik az utas az állomáson a
 rendőrségnél ki és be utazásnál s ezzel
 minden elvégzett. Nyugodtan jár, kel.
 Legfeljebb egyszer még a saját nemzeté-
 nek követét keresi fel, mielőtt elutaznék.
 Ha ezt is elvégezte, nincs az a hatalom,
 mely tovább távollattas utazásának céljá-
 tól.

Itt másképpen fordul a dolog sora.
 Tüstént az utlevélhez nyul az idegen,
 mihiely valaki megszólítja. El sem tudja
 képzeli néhány napi oroszországi tartó-
 kodás után, hogy itt mást is kérjenek
 tőle, mint a passaportot.

A budapesti utasok főkérdése: re-
 nyugodtan utazik az idegen Oroszország-
 ban, egész haragosan felelte, — nyugod-
 tabban, mint itt. S most látom, milyen
 nyugodtan.

Amint valamelyik városban hotelbe
 szállunk, a hoteliere tüstént a passaportot
 kéri. Másnap ha dolgát végezte is az utas,
 még nem biztos, hogy tovább mehet,
 mert az utlevél esetleg a rendőrségen
 pihen két, három napig, mint most az
 enyém. S addig rab az ember. Semmi
 látnivalót még nem nézhet, a hova be
 nem jut, mert az orosz ember szemében
 csakis a passaport képez igazi belpöj-
 gyet. Anélkül hiába törekszünk bárhova.
 Zárva minden a dutyán mulatnak az
 ajtóra. Péterváron negyedszer mentem
 már az Eremitageba a hogy, hogy nem
 utlevél nélkül indultam el. Mindennap
 be kellett írnom nevem a látogatók köny-
 vébe, mert ez ott törvény. S jóllehet már
 a hivatalos ór egészen jól ismert, eleget
 beszéltem vele a pénz internacionális

nyelvén, mégsem engedett be utlevél
 nélkül minden barátságunk ellenére sem.
 Egy óra múlva azonban örömmel foga-
 doit, mikor passaportommal visszatérve
 törtétem lefelé az Eremitage királyi lép-
 csőjén. S mennyi apró baj még másutt,
 melyről hamar feledkezünk meg rövid
 ént bosszúság után. Csaknem fizetni is
 avval szeretnénk, ha már oly fontos ki-
 egészítő része az embernek. A művelt
 orosz maga is mosolyog, midőn az ide-
 gen ajkán a passaport szót hallja. Érzik
 s tudják ok maguk is ennek a sok baj-
 jal járó voltát. Egy rém az, melytől
 félni is kell s melyre örömmel is gondol
 az idegen. Félt, mikor az orosz rendő-
 rségre gondol s annak idő huzó munkájára
 s örvend neki, mikor annak révén meg a
 cári kastélyok ajtajai is megnyílnak előtte.
 Enélkül nem látna a pétérvári teli palotát,
 a carskojeszelói cári várt gyönyörű mű-
 kincseivel s még Peterhofba sem jutna
 be, mely pedig Versaillesnek a rossz ki-
 adása. Szóval ébren és álomban bajló-
 dunk az utlevéllel. De ezt már csak meg-
 szoknánk. Számolni kell minden ország
 szokásaival s törvényével, ha annak ha-
 tártál állapítjuk. Igaznak igazság ez, amely-
 nek nyomasztó súlyát főképpen itt érzem
 az utas.

Pihenünk tehát akarunk ellenére.
 Várjuk meg a kiewi policia gondolt egyet
 és sürgősségre tényle: nyílté üti uta-
 zunk szabadságát. S akkor, nem is
 állók meg másutt csak a határon. Igaz
 örömmel nézek ketté. Okom van róla,
 hiszen még fogságban is szenvedtem ez
 örömet talán két három napot.

Örömmel nézek vissza Oroszország felé,
 hogy itt is voltam s ezt azt utat is me-
 tettem, melyre évek óta készültem, — de
 főképpen örömmel nézek Magyarországra
 felé, mert mégis csak legjobb otthon.

A „Balaton”, a „Balatonvidék”, a „balatoni kultúra” csodás és szent fogalmakká magasztosulnak előttünk is, ahogy e kifejezéseket a föltűkár kiejti, ahogy ezekről beszél az mely meggyőződésű, lázasan tevékeny emberek hitével és szeretetével; azokéval, — kik életüket fenntartás nélkül szentelik egy eszménynek. Ez a hit és szeretet termel ezerféle új ötletet és ad erőt ezeknek a kivételhez. Folytonos agitálás és szervezés teremtet meg, találja fenn és fejleszt a Szövetséget. A titkári hivatal minden eszközzel csinálja a Szövetség propagandáját és ennek az érdekében a főtitkár két folyóiratot is szerkeszt. A figyelme mindenre kiterjed: a Balaton népszerűsítésére, a lakáviszonyokra, közelmunkákra; gondja van rá, hogy az ország minden részében kiránduló csoportokat szervezen s ezek útját a Balatonnak irányítsa; itt ellátja, kalauzolja őket. A hihetetlenséggel határos, hogy mi mindenre kiterjed a titkárság figyelme, melynek nyomai a Balaton minden fürdőhelyén a lakáviszonyok, az élelmérés, világítás, fűtés, a fürdő javítása dolgában csak feltekinthetők.

A holnapi közgyűlésen a Szövetség három tartalmas tervét jelentik be, melyek közül egyik már a megvalósulás útján van. Ez a terv az összes balatoni vidékek villamos világitása. — Vajjon gondolhatjuk-e ennek a valamikor való elkövetkezésére azok, kik husz éve még a partra vetkőzve fürödtek a berényi vízben. A nagy villamos mű tervét már ismertették s említettük, hogy ez az egész Balatonvidéket befogja hálózni s azt egy részvénytársaság finanszírozza.

Mellőan következik e grandiózus alkotáshoz a másik két terv: a vízvezeték és csatornázás, melynek a tárgyalásai már folyamatban vannak s melyek ha szintén létrejönnek, — egy csapásra megoldják a balatoni községek problémáit: az öntözést és utcatisztítást. A világítás, vízvezeték és csatornázás alig sejtethető árnyokban fogják itt egyszerre a föllendülést előidézni és ez viszont meg fog oldani sok egyéb mizériát, — ami még a lakáviszonyok, élelmérés terén mutatkozik s melyeknek okai ma még itt-ott benn élnek a községi lakók gondolkodásában.

*

Ugy kellene annak lenni, hogy a három vármegye ünnepének tekintse a holnapi közgyűlést; de ha ma még ez nincs is így, el fog következni ennek az ideje is — A Szövetség munkája oly intenzív, céltudatos és eredményes, — hogy ennek meg kell hódítania mindenkit és kötelességeik tudatára fogja ébreszteni mindazokat, kik ma még haboznak, távol állnak. Mi úgy sejtjük, hogy a füredi Béla-villából a lelkes szeretet hullámai oly kitartó erővel áradnak ki, hogy ezek csakhamar körülgyűrűzik az ország társadalmát és a balatoni kultusz a magyar társadalom céljai közt eszményi magaslatra jut.

Sportélet Nagykanizsán.

Írta: Dr. Mező Ferenc.

IV.

A nagykanizsai Sportegylet megalakítása érdekében indított cikksorozatunk befejező közleményében rátérünk a kérdés Achilles sarkára: az anyagiakra.

Sportegyletünknek — első sorban szüksége lesz egy modernül felszerelt pályára, amelyet mi a következőkben képzelünk. Méretei: 200 m. hosszú, 100 m. széles, vagyis 20000 m.² Tartalmazna 110 m. hosszú, 70 m. széles futópályát, amely téli idején korcsolyapályának is használható; továbbá a futópálya körüli 400 m. körüli salak futópályát, 6 teniszpályát és 30 m. hosszú tribünt, körülbelül 500 ülőhellyel. Természetesen, hogy ez teljesen költségbe fog kerülni, de mi mégis biztosra vesszük, hogy a kérdés ezen nem fog megakadni, mivel figyünk érdekében

még e hónapban összehívandó értekezlet előtt — esetleg e lap hasábjain is — ki fogjuk mutatni, hogy egy ily vállalkozás, még ha üzleti szempontból nézzük is, nem — rossz üzlet.

Sportpályának alkalmas területet könnyű lesz találni. Hogy mi nem mutatunk rá az ily célra alkalmas helyre, tesszük ezt első sorban azért, mivel nem akarunk a kérdés aktualitásával váltakor természetesen felburjánzó telekspekulációra már most alkalmat adni. De meg nem tartjuk lehetetlennek azt sem, hogy maga a város fog ily telket följárolni. Ugyanis gimnáziumunk játéktérének kérdése — tudunkkal — évek óta vajdudik, már pedig képzelhető-e alkalmasabb játéktér, mint a Sportegyletnek az összes sportágak üzésére berendezett pályája. Amikor a város a Sportegylet céljaira telket adományoz, egyrészt kulturális missziót teljesít, másrészt a gimnáziummal szemben vállalt kötelezettségének is a lehető legjobban eleget tesz.

Említettük, hogy anyagi és erkölcsi támogatás híján, városunk sportintézményei — Tornaegylet, Sportegylet, Korcsolyaegylet — nem fejthetnek ki oly áldásos működést, mint a milyenre hivatva vannak. Városunk elég nagy ahhoz, hogy egy nagy, az összes sportágakat üző Sportegyletet fenntartsen, de kicsiny és gyenge arra, hogy az egyes sportágak kultiválását célzó több egyesületnek kellő anyagi és erkölcsi támogatást nyújtson. Ép azért közös ügyünk — a sport érdekében állónak tartjuk, ha említett egyesületeink a megalkulandó Sportegylettel fuzionálnak, mivel kitűzött célukat, sportáguk kultiválását — az elmondottak értelmében — könnyebben megvalósíthatják.

Sportegyletünk érdekében az első lépés megtörtént: sikerült közönségünk érdeklődését az ügy iránt fölkeltenünk. — Mi igyekeznünk fogunk ezt továbbra is ébren tartani, — de az akcióba lépést sem akarjuk ad Kalendas Oraecas kitőlni.

Ezért már most névszerint aposztrofáljuk azokat, akiket városunkban a sporthoz (neveléshez) némi kapocs fűz s a kiktől mi e szép eszme mielőbbi megvalósítását reméljük. Ime a névsor: Vécsey Zsigmond polgármester, újnapi Elek Ernő, Horváth György főgimn., Bún Samu kereskedelmi, Valigurszky Antal polgári iskolai igazgatók, dr. Sabján Gyula városi főjegyző, Király Sándor főmérnök, Eperjess Gábor, Unger Ullman Elek, Tripamer Gyula, Deák Péter főkapitány, Zerkovitz Lajos, Dobrovics Milán, Boros János, Dr. Lőke Emil, Dr. Etényi Géza, Dr. Bún Jenő, Dr. Gärtner Antal, Sallér Aladár, László József gimn. tornatanár, Weisz Bódog, Strasser Márton, a „Zala” szerkesztője. Hisszük, hogy ez uraknak a kultúra és a sport iránti szeretete ügyünket, rövidesen a megvalósulás stádiumába juttatja. Sportegyletünk valóságos megvalósítás lesz azoknak, akik szorakozásra vágyódnak, de egyuttal oly kapocs is, amely szorosabbá teszi a szomszéd városokkal való érintkezést. Mily szép perspektíva: A Kaposvári Atlétikai Klub, a Székesfehérvári Torna Klub klubközi atlétikai és futball mérkőzést tart a Nagykanizsai Sportegylettel, megelőzőleg a főgimnáziumi és a felső kereskedelmi iskolai válogatott csapatok mérkőzése erejüket. . . . Lerándul a fővárosból a Ferencvárosi Torna Klub, a Magyar Testgyakorlók Köre, . . . lejönnek országos atlétikai versenyünkre hazánk neves atlétái, bajnokok elviszik vendégszeretettünk híreit és megcáfoltják azt a téves hiedelmet, hogy van a Dunántúlon egy gazdag város, de Kalmár város, amelynek a kultúrára, a szép és nemes iránt semmi érdeke; virágzó Sportegylete, ennek ellenkezőjének ékes bizonyítéka. . .

A kanizsai csodapatakok.

Gyógyfürdő a szabadban.

Népvándorlás a Franz-malomhoz.

— Saját tudósítónktól. —

Már a múlt esztendő nyarán hallotta az ember itt is, ott is a városban, hogy a Franz-féle villanygyár tőzsomzedságában a nyílt réten gyógyfürdő van. Hogy igen sokan meleg fürdőt vesznek ott a malomból kiömlő meleg vízben, melynek lassanként az a híre támadt az egyszerű nép között, hogy többet ér az minden Toplicánál és Hévíznél. A városvegi alacsony házacsok után a belső város nagyobbacska házaiba is eljutott a gyógyító erejű forrás híre és kora hajnalban, mikor senki sem látta, egy-egy uriaszony is kisetelt keszkenős frizurával a malom mellé, hogy megpróbálja, mi lehet igaz a villanygyár csodatévő vizének híréből. A múlt héten valaki azt újságolta nekünk, hogy most már naponta százan és százan fürödnek ott és messze környék lakossága is eljön a hirement melegvizű kanálshoz, hogy ott csúzára, közsvényére enyhülést keressen.

Tegnap alkonyattájban felkeredünk Csicsával, a jelenlegi főredaktornal, hogy lássuk ezt a népgyógyfürdőt s a hercegi uradalom kazlakkal tulitömött nagy majorján átalvergődvé kiértünk a vasuti töltés mentén a Prater-széli berekhez. Ahogy közelebb értünk tarka-barka kép tárult elénk. A kukoricással szegett mező közepén alig méteres szélességű árokban folyik a zavaros, olajos víz. Hevenyészett fürdő-ruhákban két-háromszáz méter hosszúságú területen kisebb-nagyobb csoportokba verődve lubickolnak a fürdőzők.

Asszonyok, férfiak, gyermekek vegyes. Zöld háttérben kék-piros-sárga ruhák, leszűlt testek, barnasárga, meg fehér husszinek keveredtek össze. Mert a fürdőigazgatóság itt nem kötelez előírások fürdőruhára, szabadok maradnak a karok és fedetlen sokaknál a felsőtest, férfiaknál pedig egyiknél-másiknál az egész test.

Egy asszonykolóniát érünk be legelőször. Egy városias frizurájú fejet látunk a víz felett s két kinyújtott kart, melyet egy másik asszony szappannal masszíroz. — Kettő a gyereket mosdítja s a kis purdék visítva tiltakoznak a meleg víz ellen. Beljebb parasztasszonyok ülnek a víz partján s lábukat lóggatják bele. Egy nagy csomó munkás, aztán ismét gyermekek, asszonyok s végül a kiömlés helyéhez legközelebb a törzsvendégek: négy-öt öregebb, összes ember. Az egyik karjára támasztja a fejét s csak térdig áll a vízben, de izad erősen. A másik tudóvész, vézna testű övig merül s néha lubickol egy kisé. A másik kettő nyakig van vízben s piros arcukról hull a verejték.

Az asszonyok mesélnek.

— Többet ér ez a köpülőcsőnél, tavaly nyolcvan krajcárt fizettem érte s nem használt, bárhogy ittam volna meg inkább! — mondja egy munkásasszony-féle; a többiek halikán helyeselnék. Egy darabig a víz melegéről folyik a diskurzus, aztán megazóla a legelő fürdő:

— No, most jön az olaj!

Nézik a vizet. . . .

— Ez kevés!

— Nem is ilyenkor gyűn az, hanem hat órakor!

— Ma nem gyűn, mer' péntek van! — vágja el a vitát valaki s belenyugosznak, hogy ma nem jön, mert péntek van.

Megazólitunk egyet a kiszállók közül. Elmondja, hogy vasuti munkás, jobb lábára nem tudott rálépni a most, hogy pár hónapja itt fürdik, teljesen meggyógyult.

— Nagyszerű dolog ez kérem, csak tessék megpróbálni! — biztat bennünket. Egy másik kanizsai iparos meséli, hogy

járt Toplicán, hosszabb ideig kurát tartott és nem használt neki. Most második éve fürdik ebben a kanálshoz és teljes javulást érez. Könnyen jár és nincsnek fájdalmak.

Egy öreg parasztasszony kis bafyval jön s vezet kezénél fogva egy öt-hat esztendő parasztlánykát. Kérdésünkre elmondja, hogy egy galamboki gazdának az édesanyja s ez a kis leány az unokája. Itt lakik már egy hete Kanizsán csak azért, hogy használhassa a kanális vizét. Kérdésünkre elmondják, hogy egy fiatal menyecske Fityeházáról jár ide, más két asszony a somogy megyei Sandorkádának karosiak is a fürdők között. — Vagyis konstatáljuk, hogy a Franz-malom kanálisa falu-közi jellegű fürdőhely. Igaz ugyan, hogy fürdőkabinul csak a kukoricás szolgál, de közönség még sem pusztán munkás és falusi elemekből kerül ki, mert hajnalitájban Kanizsa intelligens értelmi osztályából is sokan vándorolnak ki megpróbálni a „fürdő” vizét.

Míg beszélgettünk, egyre jöttek újabb csoportok, mi pedig felfedező körutra indultunk a gyárba, hogy megismerjük micsoda víz ez, amely itt kifolyik. Hogy megspóroljuk a gyárkapuig vezető utat, Csicsa indítványára bemászunk a szöges drótos kerítésen vesztélyeztetve nadrágjaink épségét és a gépterem felé törekedünk, hol Fekete Lajos főgépész kértük fel, hogy adjon felvilágosítást ennek a viznek útjára s eredetére nézve. Ő végigkalauzolt bennünket az összes helyiségeken s elmagyarázta, hogy a principális-kanális vizét a gyűjtő-tartályból szivattyúval húzzák fel a gépházba. Itt a viznek kettős szerepe van: részben a kazán táplálására részben pedig a kondenzátorban gőzelnyelésre fordítják. A kazánt-tápláló vizet a szokásos szűrési folyamatoknak teszik ki, nevezetesen szódán, mészen, és homokkavicson vezetik át, hogy iszapartalmától mentesítsék. A viz másik részének szerepe az elhasznált gőz elnyelése, amit praktikusság szempontjából alkalmaznak. Az a viz tehát mely forrón folydogál ki a Franz-malomból teljesen közönséges kanális viz, melyet az elnyelt gőzök forró (40–42 C.) hőmérsékletűvé emeltek. Óránként 180–200 hektoliter viz folyik ki. A viz hőmérséklete a terheléstől függ s így alkonyattájban, midőn a világítás megkezdődik, vagyis több gőz keli a nagyobb munkához, emelkedik a hőfok. A kanális vize tehát nem ásványi anyag-tartalmú gyógyviz, hanem teljesen közönséges meleg kanális viz, melyhez mindössze gépjárat jut, továbbá a párába hűlt kazángőz.

A fürdőközönség természetesen hisz a gyógyítóerőben, de egyes esetek azt bizonyítják, hogy csinál a kanálisfürdő kárt is. Legutóbb egy kanizsai hivatalnok fürdés közben egy kisé felhorzsolta könyökét s pár nap múlva inficiálás következtében vérmérgezés állott be, mely olyannyira súlyos következményekkel járt, hogy alig lehetett kikerülni a karja amputációját. Számos más esetben kitételeket okozott az olajtartalmú viz. Orvosok véleménye szerint feltétlenül ártó és gyógyíthatatlan, mint minden meleg fürdő, azonban semmivel sem több. Ezt azonban nehéz lenne a kanális törzsvendégeinek bemagyarázni.

Mielőtt eljöttünk, megnéztük a víz hőfokát. A hőmérő igazolta a főgépész állítását: 40 C.-t mutatott.

Visszajövet a kényelmesebb utat választottuk. A portás nagy álmélkodva látott bennünket a gyár felől közelíteni, alázatosan köszönve kieresztett ugyan szó nélkül, de míg nézett utánunk, az egész ember egy nagy kérdőjelle vált szinte töprengően felette, hogy miképen juthattunk mi be a gyárba.

Csicsa pedig kihúzott magától csinált pár kéz-láb gesztust és fölügyenően mosolyogván mondta: „Ex amerikai ripart tempó volt!”

ORSZÁGGYÜLÉS.

Ujabb névszerinti szavazások.

— Saját tudósítók telefonjelentése. —

Budapest, augusztus 5.

A képviselőház mai ülését Nday Lajos elnöklésével délelőtti 10 órákor nyitották meg. A múlt ülés jegyzőkönyvének felolvasása után Benedek János az indítványozza, hogy a jegyzőkönyvben tüntessék ki, hogy Pozsgay Miklós és Pál Alfréd legnapelőtti botrányukért megkövetik a Házát. Miután ezt pótolják a jegyzőkönyvet így hitelesítették.

Elnök bejelenti aztán, hogy Hegyi Árpád, Jaczók Pál, Meskó László és Szalkai Sándor országgyűlési képviselők szabadságot kértek, de az ezekre vonatkozó névszerinti szavazásokat hétfőre indítványozza elhalasztatni. Ezután még négy kérvényt mutatolt be, amiket négy törvényhatóság az általános választójog követelésével és a véderőjavaslatok ellenzésével intézett a Házhoz. Azt javasolta az elnök, hogy ezeket a kérvényi bizottsághoz utalítsák. Ezzel szemben Ábrahám Dezső és Lovász Márton azt kívánják, hogy a kérvényeket a közigazgatási bizottsághoz utalítsák. Az indítvány felett is névszerinti szavazást rendeltek el, a mit szintén hétfőre halasztották.

Az indítványok és interpellációk könyvének felolvasása következett. Az indítványkönyvbe Eitner Zsigmond az összeférhetetlenségi törvény módosításáról jegyzett be indítványt, amelynek megindokolására a Ház f. hó 9-ét tűzte ki.

Benedek János a tanítók vélemény-azabadságának elfojtásáról jegyzett be interpellációt.

Ezután áttértek a véderővita folytatására. Az első szónok Issekutz-Győző munkapárti volt, aki a javaslat mellett foglalt állást, kritizálta a koalíciót, amely lemondott a nemzeti jogokról, tehát egyáltalán nem tehet szemrehányást a munkapártnak mai eljárásáért. Hosszan magyarázza a reform fontosságát és erősen polemizál az ellenzék érveivel és kijelenti, hogy az obstrukciónak semmi létjogosultsága nincs. Elfogadja a javaslatot.

Györfy Gyula (Justh párti) a javaslat ellen beszél és határozati javaslatot nyújt be a magyar véderő elkülönítésének ügyéről.

Elnök indítványozza, hogy a legközelebbi ülését a Ház hétfőn tartsa, amivel szemben Justh János az üléseknek aug. 22-re való elnapolását kívánja. Többen a Ház határozatképességének konstanciáját kívánják, mire a jegyzők megszámálják a képviselőket, akik csak 88-an lévén az ülést felfüggesztik.

Szünet után szavazat alá bocsátják az indítványokat és 90 szavazattal 12 ellenében az elnök indítványát fogadják, azt, hogy a legközelebbi ülés holnapután, hétfőn legyen.

Miután még Benedek János interpellációját kiadta a kultuszminiszternek, az ülés véget ért.

HIREK.

— **Lipótrend.** A hivatalos lap mai számának közlése szerint ötszázöt Györfy László kolozsvári ügyésznek, nyugdíjaztatása alkalmából sok évi hű és buzgó szolgálatai elismeréséül, a „Lipótrend” lovagkeresztjével adományozta.

— **Kanizsai honvédtisztek lövőversenye.** Tegnapelőtti volt a Kanizsán tartott lövőverseny, a katonai lövőpálya és nagykanizsai 20. honvédgyalogszázad tiszteinek és altiszteinek lövőversenye. A tisztek Manlicherből és revolverből, az altisztek pedig csak Manlicher puskákból lövtek célba. A lövés eredmények szerint a díjnyertesek sorrendje a következő. A Manlicher lövés tisztek közül első volt

Weinhardt Tibor főhadnagy, ezután következtek Hertelendy Béla főhadnagy, Komlós Gyula, Vadász István, Szegist Sándor hadnagyok, Maróthy Géza százados, Miklós Aladár főhadnagy és Zob Elemér hadnagy. A forgópisztollyal való lövőverseny győztese: Prinz Ferenc ezredes, Hertelendy Béla főhadnagy, Kucak Milivoj százados és Zob Elemér hadnagy, akik különböző értékes tárgyakat nyertek. A legénység lövőversenye, számszerint 16-an részt vettek, részüket pénzérméket kaptak.

— **Zia Baldji a világsajtóban.** Akik a Bécsben megjelenő nagy és tekintélyes lapot, a „Zeit”-et olvassák, azoknak a multhét egyik napján feltűnhetett egy, a balkáni állapotokról szóló közleményben Zia Baldjinak, a Nagykanizsán is jól ismert konstantinápolyi nagykereskedőnek és családjának neve. A cikk nem éppen a legelőnyösebb világításba helyezte Baldjiát, kiket nem kevesebbel vádol, mint hogy ők is szitói az albániai ellenforradalomnak. E vádak valódiságuk esetén annál súlyosabbak lennének, mert hisz éppen Zia Baldji volt az egyik legígérvényesebb és legvakmerőbb főszereplője az ifjú török mozgalomnak, a Törökországban nemrég lejátszott vértelen forradalomnak, melynek végső eredménye Abdul Hamid szultán detronizációja lett. Baldji a mai posztával a Konstantinápolyban megjelenő „La Turquie” című nagy napilap egy számát küldte be hozzánk, mely az ő és családjának terjedelmes tiltakozását foglalja magában a Zeit vádjaira nézve. Hasáboz nyilatkozatban cáfolja Baldji az ellene támasztott hamis vádakokat. Az egész világon olvasott konstantinápolyi francia újságban közölt nyilatkozat az abszurdum volt követelések gyanúját mutatja ki a vádak képtelenségét és Zeit cikkirójának főleg a kereskedelembe való legnagyobb járatlanságát deríti ki. Az albániai forradalom ugyanis a Baldji családnak a legvitálisabb anyagi érdekei ellen van, képtelenség tehát még csak föltenni is azt, hogy ők, a kereskedők szítsák azt. A török haza iránti szeretettől áthatott, lendületes írás e szöveggel végződik: „Szívünk ujong örömben, ha a hazának bármilyen szolgálatot tehetünk. Azonban, mivel kereskedők vagyunk, csak ezen minőségünkben tehetünk meg a haza iránt tartozó kötelességünknek.”

— **Lapalakulás Pécsen.** Pécsről írja tudósítók: A PécsiKözlöny, a függetlenségi párt hivatalos lapjának mai nappal Vég Lajos nyug. posta- és távírda felügyelő lett a felelős szerkesztője, míg Egy Béla dr. orsz. képviselő mint főmunkatárs jegyzel továbbra a lapot. A P. K. volt fel. szerkesztője, Döml Anzeim legközelebb függetlenségi boulevard lapot indít.

— **Földrengéstanulmány Zalamegyében.** A kecskeméti földrengés a hivatalos tudományos körökben erős visszhangot keltett. A kultuszminiszter megbízta Eötvös Loránd báró egyetemi tanárt, Pekár Dezső dr., Fekete Jenő, Rihár István dr. és Garcsár Sándor obszervátorokat és Ottay Károly műegyetemi adjunktust, hogy az országban magnetikail és geofizikai felvételeket készítsenek. E megbízásról értesítette Zalavármegye alispánját azzal, hogy nép esetleges babonás ellenszenvével szemben védje meg a kiküldötteket, akik hónapokon át sátrakkban lennek kénytelenek még éjszakákon keresztül a megfigyeléseket tenni. Az alispán kiadta a kultuszminiszter rendelkezését a főszolgabíróknak és a községek előjáróinak.

— **Fényképészeti képzések műkedvelőknek.** Mindazok, akik a fényképezést, a legfontosabb és mindenki által könnyen megtanulható sport iránt érdeklődnek, ajánljuk az A. Moll cégnek Bécs, I. Tuchlauben, 9. cs. és kir. udv. számló 1854. óta létező fényképészeti csokozók, különlegesnek áruháza, amelynek képes árjegyzékét kívántra szívesen küldi el bérmentve a cég.

— **Hajós Ferenc rendőrbiztos eltűnése.** Néhány nap óta mind többen és többen rebesgetik a városban, hogy Hajós Ferenc nagykanizsai rendőrbiztos nyomtalanul eltűnt Nagykanizsáról. Az eltűnés híréhez a legkülönbözőbb magyarázatokat fűzik az emberek, kiknek egy része azt véli tudni, hogy Hajóst rendkívüli felszaporodott adósságai kényszerítették a bejelentés nélküli való távozásra, sokan pedig azt mondják, hogy egy hozzá nem méltó szerelem volt az indító oka elhagyozásának, mely most már minden valószínűség szerint állásába fog kerülni a rendőrbiztosnak. A minden kétségen felüli tény csupán az, — hogy Hajós rendőrbiztos most hű 22-én nyolc napi szabadságot vett magának és Nagykanizsáról elutazott. A nyolc nap leteltével 30-án nem jelentkezett hivatalában, sőt maig sem adott életjelet magáról. — A rendőrkapitányság napok óta a legnagyobb igyekezettel nyomoz, hogy eltűnt tisztviselője felől biztos adatokat szerezzen, de ez mindmáig nem sikerült. A legalaposabb kiállítás van azonban arra, hogy a kapitányság nyomozása, melyet nemcsak Kanizsán folytat, ma vagy holnap teljes eredményre fog vezetni a lapunk legközelebbi számában részletesen tudósíthatunk Hajós rendőrbiztos eltűnésének körülményeiről. Mindeztideig a polgármester is felfüggesztette intézkedését és egyelőre szó sincs Hajós Ferenc állásától való felfüggesztéséről és országos körözteséről. A városban egyelőre csak fegyelmi vétséget látanak Hajós biztos bejelentés nélküli való távozásában. Az eltűnés okát illetően azonban már a nyomozás befejeztét megelőzően is a leghatározottabban megállapíthatjuk, hogy Hajós Ferencnek nincs oly sok (tízretekbe menő) adóssága, mint ahogy az közszéjjel forog. Azt mondják a kapitányságon, hogy adósságainak terhe miatt Hajós nem kényszerült szökni Nagykanizsáról, s azokat módjában állott volna minden megerőltetés nélkül letérleszteni.

— **Kitűnő zongoraoiktatást ad zongoratanárnő oklevéllel bíró urinó.** — Bövebbet Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében Nagykanizsán.

— **Esküvők.** Az elmúlt héten házasságot kötöttek Nagykanizsán: Varga István cipész Nagy Erzsébettel, Kolonya János kőműves Kolarics Rozáliával és Károvi János géplakatos Meiszner Mariskával.

— **A telefonfelügyelő előléptetése.** Az összes nagykanizsai telefonelőlétek bizonyára mind sajnálkozással veszik a hírt annak, hogy telefonszekerényeik nagy szakértelmű gondozóját, Davidovics István telefonfelügyelőt a pécsi posta- és távírdaigazgatóság a körpontiba rendelte be a műszaki felügyelőséghez telefonalmestereknek. A telefonok kiváló ügyességű mestere, kit legutóbb a Baranyában vadászgató német császár érdemrenddel tüntetett ki, a napokban foglalja el Pécsen jelenlény előléptetészámba menő új állását.

— **Az ügyvédi pálya megnehezítése.** Az ügyvédi szervezetmódosító törvényjavaslat a képviselőház előtt fekszik. Ebből most pár hét állt kétségtelesen törvény lesz, mert hiszen Székely miniszter és Balogh államtitkár többször kijelentették, hogy ezt a kérdést tekintik az igazságügyi és kultuszárca legégetőbb és leggyorsabb megoldást követelő problémájának. Az ügyvédjelölti gyakorlat meghosszabbítására vonatkozó törvényjavaslat már beterjesztett a képviselőházba. Ez az új törvény az ügyvédjelölti gyakorlatot két évvel meghosszabbítja s a gyakorlat megkezdését a doktorátus megszerzésétől teszi függővé. Aki tehát jogi vizsgát (szigorlat, alapállamvizsga, ügyvédi) vannak hátra, saját érdekében siesseken, mert az új rendszer az egész vonalon a vizsgák anyagának megfizetése és eddig nem ismert szigorúságot és precizitást hoz majd magával. E tendencia különben már is érezhető, mert a censorok lépten-nyomon

fokozódó követelményeket támasztanak a vizsgázóval szemben. Ne állásai miatt magát azzal, hogy a törvény méltányosságot fog gyakorolni, hanem logon annál a készültséggel, amelynek egyedül célravezető: időt, fáradságot és költséget megtakarító gyors és biztos módját. „A jogi vizsgák letétele” c. munkában (IV. kiadás, negyvenedik ezer) találja leírva. Díjmentesen küldi Dr. Dobó, Kolozsvár, Bolyai-u. 3.

— **Kiderült a kórházi távalvó kitétele.**

Ma egy heti szenzációs riportunk közlésésképp a minap közöljük, — hogy a nagykanizsai kórházban közel három hónap óta alvó ismeretlen idegen megszólalt és lassanként eszméjét visszanyerni látszik. A rendkívüli körülmétek között lévő érdekes beteg a napokban megszólalt és azóta napról-napra többet, értelmesebben és hangosabban tud beszélni. — Ami őt most újabb édesemese teszi a nyomdafaestekre, az hogy rejtélyes emberünk tegnap délután dr. Pollák Ernő kórházi orvosnak megmondta a nevét és illetősége helyét. Annyit, hogy Jánosnak hívják, már három nappal ezelőtt megtudott mondani, míg aztán hosszas kísérletezések után tegnap azt is kibököktette, hogy a vezetékeve Wajdics és a Varsád melletti Novavész községből való, továbbá, hogy 21 éves. A nagy rejtély tehát megvan oldva, ha ugyan helyesek ezek az adatok, amiket a különös ember a kórházi orvossal közölt. A kórházigazgatóság mindenestre sebtiben átiratot intézett Novavész horvátországi község előjáróságához, melyben megírták a „Wajdics Jánosai” történeti dolgokat és kérdést tettek az iránt, hogy a csoportház padlásán talált ember lényeg ottani származású-e. Az orvos egyébként már azt is megállapította, hogy a távalvó három nyelven ért és beszél: magyarul, németül és horvátul. — Azt azt azonban még most sem tudja megmondani, hogy miképpen és honnan került a csoportház padlására, ahonnan a kórházba vitték. — Önmagától egyáltalán nem beszél, csak a kérdésekre felel többé kevésbé értelmesen és összefüggően. — Orvosainak bízalma most mindjogban nő, hogy rövidesen úgy fizikai, mint szellemi képességei teljesen helyre fognak állni és teljesen elvesztett rendkívüliségének jellegét, melynek oly sok bámolója volt. — Egyébként a fővárosi lakot éppen mai számunkban mind szórakozni részleteket közölnek multheti cikkünkben, de arról természetesen még nem írunk, — hogy a különös beteg megszólalt, sőt, hogy a nevét is megmondta.

— **Gyászrovat.** Az elmúlt héten elhunytak Nagykanizsán: Bodó Dezső 15 napos, Schütz Mária 3 hónapos, Kazene-mann József 62 éves vasúti csoportvezető, Kocsis József 24 napos, Varga Lajos 3 hónapos, özv. Sárcz Lajosné szül. Rechnitzer Anna 65 éves városi szegény, Vajda János 4 éves, Solina Antal 6 hónapos, Mócsi János 36 éves kőműves, Róváth Katalin 9 hónapos, Lendvay Rósi 16 éves dívatárusnő, Tóka Józsefné szül. Németh Anna cseléd (Csicsó) 30 éves, Hoffmann Rozália 4 hónapos, özv. Horváth Ferenc szül. Büki Éva magánzó 75 éves, Vincze Lajos 2 hónapos, Kender Ilona 2 hónapos, Kanics Tamás 54 éves éves földműves (Alsóhályfalva) és Sánta György csizmadi 52 éves (Nemesvid).

— **A házasságok réme,** a polozsák kirtáza eddig a lehetetlen dolgok közé tartozott. Míg azonban a Löcherer Cime-xinnel történet próbák, beígazodott, hogy a Cime-xin nemcsak az élő polozsák pusztítja el nyomban, de a Cime-xin hatása folytán a peték rögtön kiszáradnak és többé ki nem kelnek. A Cime-xin mindenütt használható, szövetet, bőrt, fát, vagy festést nem piszkít; nyomot vagy foltot nem hagy. Mely ellen egyedül biztos szer. Kapható: Reik Gyula gyógyszerárban Nagykanizsán és a közlő: Löcherer gyógyszerárban Bártán.

— A legényegylet nyári mulatsága. Ma becsatlotta ki a nagykanizsai Kath. Legényegylet a f. hóban szent István napján tartandó nyári mulatságának a Zala nyomdájában készült izléses meghívót. A meghívók szövege a következő: A nagykanizsai Katolikus Legényegylet 1911. évi augusztus hó 20-án vasárnap a Polgári Egylet emelei helyiségeiben könyvtár alapja javára zártkörű, jótékony-célú és családias jellegű nyári táncmulatságot rendez. Kezdeté esti fél 9 órakor. Helyárak: Személyjegy 1 K, családjegy 2 K 50 f., karzati állóhely (táncra nem érvényes) 40 fillér. Felülfizetések tekintetével a jótékony célra köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak.

— Aki már sokféle hashajtószert használt, nem talál elég dicsérő szót a valódi Ferenc József-késérővízre oly annyira feleltél áll e természetteremtette gyógyvizet az általában használatos hashajtó-szereknek. Ezt tapasztalta dr. Lefèvre az amerikai orvos is, mikor egy érdekes esetből kifolyólag következtetéseket szőve be: „A természetes Ferenc József-késérővíz egy áldott állapotban levő asszony eldugulásánál csodálatosképpen hatott. Rögtön megszűntette a hányást és a belső szerveket az egész terhésség alatt rendes állapotban tartotta.” Kapható gyogytárakban és fűszerkereskedésekben, eredeti egyliteres palackokban.

— Betörés a szalmagyárban. Az északa eddig még ismeretlen betörők jöttek a Hajcsár-úton levő Bettelheim-féle szalmagyárban. A betörők Orbán János gyári lakatos műhelyének ajtaját feszítették fel és a lakatosnak ott felejtett tula ezüst óráját, óralancát, egy hajvágógépet és borotvát vittek el, amiket gazdájuk más-kor el szokott zárni. Ebből a rendőrség azt következteti, hogy a betörést a helyi viszonyokkal okvetlenül ismerős egyén követte el. A betörést kora reggel a lakatos vette észre és nyomban jelentést tett a rendőrkapitányságnak, mely azonnal megindította a nyomozást a betörők személyének kiderítése végett.

— Akik mindenáron adót akarnak fizetni. Nem mindennapi átiratot intézett a mai nappal Czegled város képviselő-testülete Nagykanizsa város tanácsához. Az van a szokatlan tartalmu írásban elmondva, hogy a ceglédi képviselőtestület nemrég kérvényt intézett a magyar parlamenthez, hogy helyezze hatályon kívül azt az 1886. évi törvényeket, mely szerint az államhivatalnokok, törvényhatósági tisztviselők és hivatalnokok, lelkészek és néplásítók fizetésük, illetve nyugdíjuknál, községi adót nem fizetnek. E kiváltságokkal a bülsze ceglédi képviselőtestület nem tartja az 1848-iki törvényekben gyökerező törvény előtti egyenlőség és köztisztviselési kötelesség elvével összeegyeztethetőnek a ezért a város akciójának támogatására kéri Nagykanizsát. — Ugyan mit csinált a tanács a furcsa átirattal? Hát — irattárba helyezte.

— Gyermekek bethurujja és az elölne való védekezés. Kimerítő statisztika bűteles adatai szerint, az első gyermek év halálzásainak 60—70%-a az emésztő szervek megbetegedéseire esik. Hogy ezek a megbetegedések a hibás táplálkozásból erednek: nem szorul bizonyításra. A nyári forróság, a máskor sem megbízható tejben ilyenkor nyúlógó bakteriumok, az általuk okozott vegyi bomlás a tejnek, sőt észrevehető indispozíció a gyermeknél és bekövetkezik minden rhévedel a teljes bethuruj, az orvosoktól találaton gyermekkolikának bethurujt betegség. De azért adjunk tejjálatlalkot a gyermeknek: csak hogy oltat, a melyik nem bomlik, a melynek állandó használatát sem bethurujt, sem helyi viszonyok

megváltoztatni nem képesek: az alpesi lejtől készült, abszolút csiramentes, abszolút lápiáló becsú és soha sem bomló Nestlé-liaxtel.

Dr. M. E.

— Az alföld—balatoni vasútvonal. Balatonfüredről írja tudósítónk: A Balatoni szövetség előterjesztést tett a kereskedelmi miniszterhez, hogy a szabadtka—dombóvári vasútvonal elsőrangusításának elkészültével az államvasutak közvetlen összeköttetést létesítsenek az Alföldről Dombóvárron át a Balatonig. — A kereskedelmi miniszter a Balatoni Szövetség átiratát véleményezés végett áttette az államvasutak igazgatóságához, — ahonnan már megérkezett a válasz a Balatoni Szövetséghez. Az államvasutak — írja az igazgatóság — figyelemmel lesznek arra, hogy a bátaaszék—dombóvári vonal elsőrangusításával az alföldi városok és a balatoni fürdőhelyek között lehetőleg jó összeköttetések létesüljenek. A közvetlen kocsi járatásának dolgát tanulmány tárgyává teszi a vasutigazgatóság, a menet-írti jegyek kérdését pedig már legközelebb, még ez évben megoldják.

— Szilágyi és Diskant miskolci gépgyáros cég kiűtő könyvszerkezetű és víznyomású borsajtóra, valamint legújabb „Villám” centrifugális bogozó és zúzó-gépére felhívjuk olvasóink figyelmét. Kiemelendő különösen a cég által feltalált és készített „Rákóczy, Kincsem és Hegyalja” borsajtók, nemkülönben a nagyüzemi préseléshez készített Rákóczy ket-tős kosaru sajtók, melynél a régi világ fából készített présű zseniálisan egyesítve van a modern technika vívmányaival. — A sajtók felső része acél, alsó része faszerezket. Ennélfogva a must sehol sem érintkezik a vasrészekkel, hanem csak a fával, ami a must színét, ízét, zamatját nem befolyásolja. A törkölyt sem kell összevagdálni, hanem kisebb darabokban is ki lehet venni. Az 1901. évi temesvári, az 1902. évi egeri, az 1906. évi nagyvárad és az 1902. évi pozsonyi II. mezőgazdasági orsz. kiállításon a cég borsajtói első díjjal, aranyéremmel lettek kitüntetve. A cég izléses árjegyzékét kívánatra minden érdeklődőnek megküldi.

ÉRTESÍTÉS.

Dr. Miklós Dezső
ügyvédi irodáját Ka-
zinczy-utca 1. számú
épületbe (Városház,
I. em.) helyezte át.

TÁVIRATOK.

Időjárás.

(A meteorológiai intézet jelentése.)

Budapest, augusztus 5.

Lényegtelen hőváltozás várható, elvélve csapadékkal, esővel és zivatarokkal. Déli hőmérséklet 26-2 C.

Vészes Josiás Kecskemétnék.

Kecskemét, aug. 5. A legutóbb történt kisebb földrengések következtében ma ismét 14 lakóházból eszközött a hatóság kiköltöztetést. Kada Elek polgármesterhez legnapelőtt Berlinből névtelen levél érkezett, mely tudományos hangon írva azt jósolja, hogy aug. 14-én ismét óriási földrengés fogja sújtani Kecskemétet. A levél tartalma kizivárgott a polgármester környezetétől és leirhatatlan rémületet keltett

a lakosság között, mely ismét százával menekül a városból.

Kristófy mandátuma.

Budapest, augusztus 5. A Ház igazoló bizottsága ma délelőtti tartott ülésében vizsgálta meg Kristófy József csabai megbízólevelét, melyet rendben találván, Kristófy mandátumát igazolta.

A Csávossy-ügy tárgyalása.

Nagykikinda, aug. 5. Báró Csávossy Gyula gondnokság alá helyezésének tárgyalását ma kezdte meg nagy érdeklődés mellett az itteni törvényszék.

Az új hadügyminiszter.

Bécs aug. 5. A fürdőző közönség hadügyminiszter báró Schönaich nem tért vissza szabadsága után a miniszteriumba, hanem nyugdíjba megy. Utóda Klopattil tábornok, — a hadügyminiszterium I. osztályának főnöke lesz.

A cséplőgép áldozatai.

Szatmár, aug. 5. Véres katasztrófát idézett elő ma déiben Pete községben egy cséplőgép. A nagy hőstől három arató munkás beleszedült a gép dobjába és kettő közülük nyomban kisenvedett, egy pedig halálosan megsérült.

Izgató lelkész.

Szatmár, aug. 5. A királyi ügyész eljárást indított Zsirus János gör. kath. lelkész ellen, miatt hogy az arató munkásokat a fennálló jogrend ellen lázította.

Haltios robbanás egy mozdonyon.

Szeged, augusztus 5. Ma hajnalban a rendező pályaudvaron egy indulásra kész személyvonat mozdonyának biztosító szelepe felrobbant, minek következtében a mozdonyvezető és a fűtő haldiosan megsebesült. A katasztrófát egy csavar meglazulása okozta.

A cseklési gyújtogató a börtönben.

Pozsony aug. 5. A cseklési Eszterházy kastély felgyújtójának Gyálics Sándor kulcsárnak a letartóztatás elleni felfolyamodását a vádlanás elutasította.

Lednykereskedő urlasszony.

Budapest, aug. 5. Szenzációs letartóztatás történt ma délelőtti a közeli Rákospalotán. Egy előkelő uriaszonyt, Síposz Sámuel táblabíró özvegyét leplezte le a rendőrség, mint hites leánykereskedőt. A letartóztatott urlasszony, ki Rákospalotán lakott, évek óta űzte mesterségét és főleg Oroszországba szállította a magyar lányokat.

Tűz a pályaudvaron.

Budapest, aug. 5. Nagyon veszedelmes tűzkatasztrófa történt ma délelőtti a ferencvárosi pályaudvaron. Egy kocsi tolatás közben kisküldt és annak petroleumos hordókból álló rakománya meggyuladt és az égő petroleum nagy területen szétfolyt. A kivonult tűzoltóságnak több órai munkával sikerült a nagyobb veszedelmet elhárítani.

Betiltott népgyűlés.

Körmend, aug. 5. A függetlenségi Jusch párt vasárnap délutánra az általános vá-

lasztójog programjával nagy népgyűlést tervezett. Ezt azonban a főszolgabíró betiltította azszal az indoklással, hogy a népgyűlés egyáltalán nem ígérkezik békés lefolyásnak.

Egy város pusztulása.

London, augusztus 5. Leirhatatlanul borzalmas katasztrófa érte az amerikai Nicaragua államában levő Lutilá városát. A várost hirtelen jött szökő ár pusztította el és annak összes lakói a vízbe fulltak. Lutiláddal a távirati összeköttetés is megszakadt és kerülő úton jön a híre annak, hogy eddig 600 ember holttestét fogták ki a vízből.

Gabonaüzlet.

Budapest, aug. 5.

Készáru-üzlet:

5-el magasabb.

Hataldó-üzlet:

Buza októberre 11.08. Buza áprillára 11.31. Rose októberre 9.09. Zab októberre 8.07. Tengeri júliusra 7.61. Tengeri augusztusra 7.41. Tengeri májusra 15.40. Repce augusztusra —.

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Felelősszerkesztő: NAGY SAMU.

Igazgató: BOROS JÁNOS.

IRODALOM.

Első segélynyújtás az állatok megbetegedéseinél. Írta: Lukács Aladár. 84 oldal. 34 ábrával. Megjelent a „Köztelek Olcsó Könyvtár”-ban, Ár 1 korona. A Gazda sokszor jut abba a helyzetbe, hogy valamely állata hirtelen megbetegszik és nem várhatja meg, míg az állatorvos megérkezik, hanem magának is be kell avatkoznia és az ugynevezett első segélyt kell nyújtania a beteg állatnak. Hogy miként kell az első segélyt nyújtani, annak tudása nemcsak azért fontos a gazdára nézve, mivel rögtön, jól alkalmazott beavatkozás sok esetben a megbetegedett állatot megmenti és a későbbi gyógykezelés munkáját mindenestire megkönnyíti, esetleg kisebb bajokon így önmagunk is segíteni tudunk, hanem már csak azért is igen fontos mert nálunk a különböző babonán alapuló és kuruzsló eljárások még nagyon el lévén terjedve, a helytelen és így csak káros beavatkozástól visszatartja a gazdákat. A segélynyújtás esetei közül csak az egyszerűbbeket tárgyalja, amelyeket a gazda nyugodtan maga is alkalmazhat, mivel egyrészt a laikus segítsége és gyógyítása sok esetben káros lehet, de másrészt e kis munka feladata nem állatgyógyászati tudást adni, — a beteg állathoz hívjuk el a szakembert, az állatorvost, annak a feladata gyógyítás, a gazdának csak ezt a feladatot lehet megkönnyíteni. A könyv irányban írt szöveg magyarázata még 34 ábra is szolgál. Ezt a jól megírt és eszesen kiállított és tartalmánál fogva a gazdaközhöz egézsége nagy jelentőséggel bíró kis könyvet melegen ajánljuk minden gazda figyelmébe. Megrendelhető „Patria” r.-t. gazd. szállítmánykereskedésében Budapest, IX. Üllői-út 25. (Köztelek.)

SÜMEGI MÉSZ A LEGJOBB!

Az építendő közönség szives tudomására hozzuk, hogy I. rendű, lával égetett, por- és kőmentes, évtizedek óta elismert legjobb minőségű

sümegei meszünk

kizárólagos elárulási jogát HOCH FÜLÖP meszkereskedő nagykanizsai lakosra (Zrínyi-utca 2. sz. 2., Petrica kőremsa áttelében) ruháztuk, kinek mai naptól kezdve, — egy waggononként, mint kicsinyben, — teljesen lezárt áron kerül eladásra, minálta hont GYARTMÁNYUNK, mely minőség tekintetében a külföldi (táji) meszet nagyon felülmúlja, azaz az tekintetében is versenyképes.

Tisztelettel 4000

Epstein és Steiner

első sümegei meszgyár
SÜMEG (Eszék-mész).

sümegei mész a legolcsóbb!

SALVATOR

kiváló bőr- és lithiumos gyógyforrás vese- és hólyagbajoknál, közsvénynél, ezukerbetegségnél, vörhenynél, amőz-téni és lélegzőszervi szervek hurutjainál kitűnő hatású. Természetes vasmentes szavanyvíz.

Rapholt áldozatvisezőruhákban és gyógykezelésekben.

SCHULTHEIS ÁGOST

Budapest, V. Ródtól rakpart 8.

Időjárásunk július hóban.

(Klimatológiai jegyzetek alapján.)

A folyó év július hónapja száraz, teljesen normálisan meleg, inkább derült és enyhébbnek nevezhető.

Részleteiben: **Légkölmérséklete:** teljesen a 27-1 átlagnak felelt meg; a kánikulai forróság legenyhébb volt 6-án 17-6 (reggel: 12-8 — délelőtt: 23-0 — este: 15-2) — legmelegebb 26-én 27-3 (reggel: 22-4 — délelőtt: 33-6 — este: 26-9) fok.

Felhőzet: átlag inkább derült, — egészen borult 4 — és teljesen derült 11 napja volt.

Szél irányja és erőssége: az uralkodó szél váltakozva az északnyugati és északkeleti, mérsékeltlen gyenge; — teljesen szélcsend volt a hónap utolsó negyedében hat nap.

Csapadék: az átlagos 87 mm-rel szemben csak 41 mm. volt, és 2, 3, 8, 15 és 16-án, vagyis 5 napon; jégeső 15-én (17-4 mm.) jelentkezett.

Zivatar (dörgés és villámlással) volt 3, 8, 15, 16, 20 és 26-án; — csupán villongás 25 és 29-én.

Harmat észleltetett: 1, 12 és 24-től 27-ig.

Hold udvar látható volt 1-én és 5-én. **Köd** csak 26-án reggel mutatkozott.

Irási Horváth István,
az O. M. I. nagykanizsai
állomás felügyelője.

Stájerországi országos gyógyintézet

NEUHUS FÜRDŐ CILLI MELLETT

Általános ismert akrotólófia 37° Celsius és vas-ivóvíz, 397 m. a tengerszint felett, vasutállomás Cilli. Thermalfürdők, ivókúrák, levegő-, homok-, nap és villany (elekt.) fürdők, masszázs, elektroterapiás stb.

Külföldi gyógyhatás

női és idegbetegségek, köszvény (Gicht) rheuma, hólyagbántalmak stb. Kifűző éterem, remek park, magas forrás vízvezeték, villanyvilágítás, posta- és távírdálom. Mérsékelt árak.

Fürdővezető és igazgató: Dr. A. HIEBAUM
Felvilágosítást és prospectust ingyen nyújt a fürdőigazgatóság. — Automobili-omnibusz közlekedés Cilli—Heinhaus. — Idény: május 10-től októberig. — — — — — 1356

Csak azoknak a cigarettázóknak

a kik egészségükre való tekintetből nem sajnálnak naponta 1-2 fillérrel többet kiadni:

Clubspecialité

120 lap 20 fillér
70 „ 12 „
Védjegy 1 doboz (100) hüvely 70 „

Bárki feladja címét egy levelezőlapon **HALÁSZ FERENCNEK**
Budapest, VII. Nefelejts utca 4.
kap. próbául 2 könyvecskét ingyen és bérmentve.

Orvosi tanács: a lapok nyomtatásánál minden lapocskában benne van a védjegy és a gyáros aláírása „MODIANO” víznyomással.

Mindenütt kapható.

MUSCHONG-BUZIASFÜRDŐ
BUZIÁSI PHÖNIX ÁSVÁNYVÍZ

BAKTERIUM-MENTES

természetes ásványvíz

ODIT-GYÓGYIT.

ODIT-GYÓGYIT.

Vese- és hólyagbajoknál, a vesemedence idült hurutjainál, húgykő- és fényképződésnél, a légutak és a kiválasztó szervek hurutos bántalmainál kitűnő hatásának bizonyult.

Orvosilag ajánlva.

Főlerakat: FLEISCHHACKER IGNÁC

cégénél, Nagykanizsa, Király-u. 14.

Telefonszám: 161. szám.

Egy hölgy

aki egészséges bőrápolásra tart, különösen pedig a szep-
lőket akarja eltüntetni és finoman,
fehér és puha teint akar elérni csak

Vesszőparipa-
Lilomszappant
(vesszőparipa védjegy-
jele) használ.
Bergmann & Co.
Tetschen a. E.
Darabonként 80 fillér-
ért minden gyógyszertár,
drogeria, illatszer üzletben stb.
kapható.

Számталanszor bevált

MATTONI/FELE
GIESCHÜBLER
SAVANYUVÍZ

A nagy tisztaságú hágyómedél és
hágyómedél.
mint a hágyómedél
megkötő szer.

Naponta

frissen pörkölt

Cuba kávé K 4.—
Karlsbadi keverék kávé . . . 4.50
Cuba-Mocca-Jáva keverék . . 4.80

Kapható:

GELTCH és GRAEF
csemege- és fűszer-kereskedésben
Nagykanizsán.

REGÉNY.

Érzelmek tüzeiben.

Irta: Stanley Weyman.

Almeric ezután visszatért Pomeroyhoz, — a tiszteletes ur pedig újból megjelent Enidnél.

— Leányom — mondotta neki — nagyon fontos beszélni valóm van veled. Enid azonnal leültette maga mellé a tiszteletes urat és szíves hangon kezdte őt biztatni, — hogy csak beszéljen, kíváncsian várja, mit akar neki mondani.

Tiszteletes Thomasson ur nem této-
vázott egy pillanatig sem, nyomban rátért a dologra.

— Hogy tetszett neked az a derék fiatal ember, aki most nálad volt, Almeric lord, ennek a szép kastélynak és körülötte fekvő birtokoknak a gazdája? Enid kacagva felelte:

— Csak azt mondhatom róla, hogy nagyon borszagú volt. A tiszteletes ur megütötte bémult rá a kacagó leányra.

Rosszul kezdődik a dolog — gondolta. Reményesség azonban nem vesztette el és önnepies hangon folytatta beszédét:

— Leányom, nagy szerencse várakozik rád ez ifjú részéről.

— Miféle szerencse?

— Nagyon megtetszettél neki s mikor eltávoztunk tőled, az volt az első szava, hogy fűlig szerelmes lett beléd az első látásra és nyomban elhatározta, hogy feleségül fog venni.

Enid kacagni kezdett.

— Komolyan beszéllek jegyezze meg most a tiszteletes ur. Ne nevesse tehát leányom. Való igaz, amit mondtam. Feleségül akar venni . . .

Enid — hirtelen — a tiszteletes ur szavába vágott:

— Mondja csak tiszteletes uram, nem szolt ön neki valamit az örökségről. Meg merne esküdni arra, hogy egy szóval sem említette ezt előtte.

A tiszteletes ur arca olyan vörös lett, mint a főtt rák.

Elárulta magát a zavarával.

Hebegni kezdett ezután valamit a maga mentésére, de Enid meg sem hallgatta. Kacagva mondotta neki:

— Persze, nagyon megtetszeltem ennek a részeges, eladósodott lordnak az örökségem miatt . . . Tudom már, hogy miféle ember ez . . . Hallottam, hogy milyen léha életet él . . . Most, persze, jó volna a számára a nagy örökségem . . .

Ne higgyen neki, tiszteletes uram, mert nem én belém lett ő szerelmes, hanem a rám váró nagy örökségbe . . . Menjünk innen azonnal, mert nem akarok ennek az embernek a házában maradni . . .

A tiszteletes ur zavartan hebegte:

— Meg kellett neki mondanom mindent, nehogy azt gondolja, hogy csak egy közönséges portás leánya vagy . . . Jól ismerem ezt a derék fiatalembert, a tanítványom volt . . . Azt mondom neked, kedves leányom, hogy ne szalassz el a jó szerencsét . . .

— En pedig kerekén kijelentem tiszteletes uram, hogy elszalasztom . . . Nem megyek hozzá feleségül!

A tiszteletes urat nagyon megdöbbentette ez a kijelentés, de még mindig nem vesztette el a reményességét.

— Jól van — mondotta — senki sem kényszerít arra kedves leányom, hogy feleségül menj ahhoz, akit nem szeretsz. De gondold meg, hogy milyen nagy szerencse volna ez számodra. Ha most még nem szereted, majd meg szeretted később.

Ámbár erről ne is beszéljünk többet, ha neked ez nem kedves. De engedj meg, még nem távoztunk el ebből a kastélyból mert a kocsiunk még nem jelentkezett.

Alkalmasint a szomszéd faluba kellett mehnie keréért, mert itt nincs olyan mesterember, aki megtudná cainálni.

(Folytatjuk.)

VITA

természetes hazai gyógyásványvíz

Kintő Gyógyász: Gyomor- és emésztőbetegségek, köszvény, hólyag- és vesébajok ellen.

Főpohár VITA-törzs a gyomortestet azonnal megmozdítja.

A vállalat tulajdonosa: 4249

„CONSUM” kereskedelmi részv. társ.

Budapest, VI. Teréz-körút 4. Telefon 16-18.

Kapható minden jobb élelmiszerboltban és gyógyszerboltban.

Fővárosi: Szentmiklósi, Vasvári.

Egy jóforgalmu kis tőzsde
elköltözés miatt azonnal

eladó.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Kazinczy-utca 11. szám alatt, földszint, jobb oldalon

egy 2 ablakos utcai szoba

külön bejáratú, butorral, vagy butor nélkül azonnal kiadó.

Bővebbet ugyanott.

Örökös állást nyerhet bárki havi 500 korona jövedelemmel, ha sorsjegyek részletfizetésre való eladásának képviselője a

Budapesti Erzsébetvárosi Takarékpénztár Rt.-nél
(Budapest, VII. Károly-körút 13.) elvállalja.

Szakértelem nem szükséges.
Mint mellékfoglalkozás is ültethető.

Alapítók 7 millió korona.

Gyümölcskosarokat

5 kg.-os nagyságban 28 korona,
8 kg.-os nagyságban 36 koronáért
100 darabonként szállít a

Muraközi Kész és Fonottbutor Ipar R.-T.
Muravidon, Zala megye. 5492-8

Gyár-utca 46. szám alatt

egy modernül épített ház

három szobával, a hozzá tartozó
melléképülettel és kerttel együtt

szabad kézből eladó.

Bővebbet ugyanott a háztulajdonossal. 5480

Tüzifa eladás.

Fiatal, szép hasábfá (bük és csőr vegyesen) erdei
ölenként 21 frt-ért meg-
rendelhető

GRÜNFELD MIKSÁNÁL

Kinizsi-utca 5. sz.

Első nagykanizsai nagy gőzmosó
és fényvasaló intézet

Eötvös-ter 29-ik sz. (Szentháromság
átellenében) Ingék, gallérok, kézelők, női
felsőruhák, blúzok, csipkefüggönyök és min-
denemű szövétruhák fővárosi modell szerint
tiszta és nagy felelősséggel vállalkozunk.
— Tessék egy próbátartással meggyőződni és
a n. é. közönség legkényesebb igényeinek
megfogak felelni. — Vasaló idők, mosóidők
és tanuló leányok tisztességgel felvételeinek
Teljes tisztelettel ORBÁN JÓZSEF.

Vízmentes kazaltakaró és gépponyvák

elsőrendű gyártmány négyzetméterenként 2 koronától feljebb.

Gabonaszákak, tiszta lenből, kartellen kívül, K 1.20-tól feljebb
jutából I. — K-tól feljebb.

Elsőkönyv, gallérok munkásoknak, vízveder, abrakostarisznya, kéve-
kötő, lentőmők, zsineg, kender, gépjáró, gépszir, petrolum, lótakaró

M. kir. márházó nagyvárda. Kőcsőpnyvák kaphatók.

Hirsch és Szegő

gazdasági cikkek vállalatánál
NAGYKANIZSÁN
legelőcsobban beszerezhetők.

Tisztelt háziasszonyaink

szíves figyelmébe ajánljuk

az „Uj PATRIA“ pótkávé

a „BIVALY“ gyári jeggyel.

A kávéfőzetet

zamatosabbá és ízletesebbé teszi, annak szép barna színt kölcsönöz.

Egy főzőpróba

meggyőző annak kiváló minőségéről.

Jól termő

kisebb szőlő

a kisboglói hegyen lakható épülettel kedvező feltételek mellett eladó.

Bővebbet a tulajdonosnál, Kinizsi-utca 11. sz. alatt. Ugyanott kényelmes és modern lakások kiadók.

Kiadó vagy eladó

HÁZ.

József Főherceg-ut 67. sz. alatt, a Sugar-ut végén, modern épület, 3 szép szoba, előszoba, fürdőszoba, nagy konyha, pincével és villanyvilágítással

azonnal kiadó.

Bővebb felvilágosítás nyerhető SZÉKELY JÓZSEF urnál, József Főherceg-utca 63.

LÓLA

fésűk és fogkefék kaphatók droguériákban és minden jobb pipere kereskedésben, valamint szakküzletekben.

ENGLÄNDER BÉLANÉ szül. LIDIT EMMA

Nagykanizsa, Király-u. 39.

Elvállal mindennemű HAJMUNKÁT, bármilyen hajat 24 óra alatt elkészít. — Kész hajákat nagy választékban rakítáron tartok. Ugyanott uraságoktól levettett FÉRFI-ROUKAK magas áron megvétetnek. 5345

Kereskedelmi iskolát végzett, irodai gyakorlatiattal bíró fiatalember helybéli irodában alkalmazást nyer. Ajánlatok „Helybéli iroda” cím alatt a Zala kiadóhiv.-ba intézendők.

3393—1911. P.

Hirdetmény.

A nagykanizsai kir. törvényszék közlőhíré teszi, hogy dr. Bergmann Andor mint dr. Plihal Viktor nagykanizsai kir. közjegyzőnek a pécsi kir. közjegyzői kamara 376/911. sz. határozatával kirendelt állandó helyettese, a helyettesi esküdt letében, közjegyzőhelyettesi működését 1911. évi augusztus hó 15-én megkezdí és ezen időtől kezdve a nevezett kir. közjegyzőt akadályoztatása esetén hivatalos működésben helyettesíti.

Nagykanizsa, 1911. évi aug. hó 3-án.

KAYSER ELEK s. k. előadó.

A kiadmány hiteléről: HORVÁTH, kiadó.

Varrógép és motorkerékpárak, azonkívül motorcséplőgépek javításá csakis

Bród és Weber

szég NAGYKANIZSA, Erzsébetkirályné-terti javítóhelyében eszközölnetnek a legpontosabban és a leggyűnyosabban. 5455

MAYER KLOTILD

villanyáramú berendezett mosó és lényvasaló intézete Nagykanizsa, Pé-ut 15. (Róza vendéglő mellett.) Flók és gyűjtő-lep Kazinczy-utca 8. (Kath. Legényegylet épülete.)

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy a volt Vindis Anna-féle üzemhelyiségben a közönség kényelmére egy flók és gyűjtőtelepet rendeztem be, hol telgyeletem alatt, úgy mint eddig is, a nagyérd. közönség legkényesebb igényeinek is meg fogok felelni.

Egy garnitúra

Clayton és Schmittleworth

8-as cséplőgép

teljesen használható állapotban jutányos áron ELADÓ, Cím a kiadóhivatalban.

Régen volt

mikor az iparos, gyáros, kereskedő, termelő meg tudott lenni reklám nélkül. Ma olyan szükséges, mint levegő az embernek!

Ha nevét, cégét gyártmányait, termelvényeit, vállalatát, árult a legszélesebb körben, milliók előtt ismertté akarja tenni, ehhez a legkísérőbbébb segédkezet nyújtja a

Magyar Fürdőkalauz

hirdetési rovata. Ez a pompásan kiállított díszes munka 1912. év január havában közjegyzőileg igazolható 40.000 példányban jelenik meg és ellenőrzés alatt küldetik széjjel.

Teljesen ingyen küldetük meg a testes kötet az ország valamennyi orvos, fogorvos, ügyvéd, gyógyszerész, egyesület, kaszinó, olvasó és társaskörének, fürdő és nyaraló egyesületének, pensió, sanatorium, kórház, vendéglő és kávéházának, nemkülönben egész éven át elhelyeztetik az ország valamennyi vasuti és hajóállomásánál háló és étkezőkocsikban, vasuti és hajóvárótermekben, szállodákban és vasuti éttermekben.

Magától értetődik, hogy ilyen nagyarányu terjesztés mellett megjelenő diszmunkában megjelenő hirdetés eredményt, illetőleg felette áll minden más reklámnak.

Tegyen kísérletet bármily kis terjedelmű hirdetéssel, a nem mindennapi eredmény fogja arra indítani, hogy állandóan igénybe veszi a MAGYAR FÜRDŐKALAUZ hirdetési rovatát.

Írjon haladéktalanul egy ingyenes hirdetési tájékoztatóért, mert időt és pénzt veszít, ha ezen Önre nézve előnyös ajánlatunkat nem veszi figyelembe.

Magyar Fürdőkalauz

kiadóhivatala, Budapest, VI., Eötvös-utca 36.

ZALA

Hirlapkiadó és

Nyomda R.-T.

Nyomda melléklet

Könyvkötészet

Nagykanizsa.

Vonalozó intézet.

Üzleti könyv gyár.

ZALA politikai napilap kiadóhivatala.

Legjobb berendezett

Könyvkötészet

könyvtári köteteket, díszkötéseket, naplókötéseket, iskolai köteteket, aranyozásokat a legjobb és a legbiztosabb kiállításban olcsó árak mellett készítenk.

A Készül a

Mindenféle kereskedelmi, pénzintézeti, közgazdasági, gazdasági, egyházi, iskolai nyomtatvány. — Árjegyzékek, művek, meghívók, eljegyzési és esketési értesítések, gyászjelentések, névjegyek, falragaszok, körlevelek és mindenféle üzleti kiállítású reklám nyomtatványok.

Nyomda iroda:

Kiadóhivatal:

Szerkesztőség:

Kazinczy-L.

3.

Melzer-féle ház.

0

Telefon: 78.

Gyárt:

Üzleti könyveket, ügyvédi és egyéb jegyző

könyveket és naplókat, zsebkönyveket,

iskolai írófüzeteket, raklapokat, raklapbőveket,

vázlalkönyveket, műanyagokat, zsebkönyveket, bevá-

rártat könyveket, dobozokat, papírtárcsákat

Árunk a legjutányosabbak!

Steiner Mór

Látszerraktárban elrendő csipetők, szemüvegek kaphatók egy koronától feljebb. Minden órajavítást pontosan és szakemberrel eszközölök. — Legmagasabb napi árban törött aranyat beváltok vagy kívánatra becsérlek.

Szilagyi és Diskant gépgyáros, Miskolc

ROYAL kávéházban Fő-ut., 15. sz.

ajtók, tükrös ablakok, kályhák, takaréktűzhelyek és egyéb tárgyak eladó. Bővebbet ROYAL kávéház tulajdonosánál.

Eszterházy hajtó-kocsi

egészen új, — nagyon könnyű —

eladó Ifj. KOLLER István szolgabíró, PACSA.

Kiskanizsán,

postaut mellett, Hunyadi-tér 22. sz.

házban egy — **péküzlet**

és **BOLTHELYISÉG**

azonnal kiadó. Bővebb felvilágosítással szolgál a tulajdonos: Günsberger Ignác Kiskanizsa, Rác-u. 36.

TARCSA

gyógyfürdő

Vas megyében.

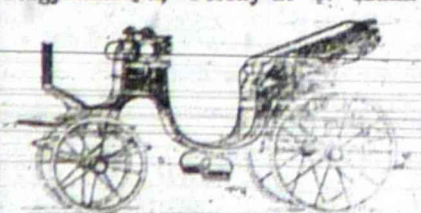
(A magyar Franzensbad)

Speciális női és szízyógyfürdő.

Hidrogén-gyógyintézet Világhírű vas-lámpa a Franzensbadi egyenértékű, sőt a marienbadi is jóval leülmúlja és hazánkban a legjobb. Természetes szénsav-fürdők. Glaubersós-vasas és litium tartalmú alkalikus sós források. Páratlan gyógyhatás: vérszegénység, csúsz, húgysavas diathézis, idegbajok, a vese, hólyag, emésztési és légzőszervek burnus bántalmait ellen. Fürdőorvosok: dr. Bertha Kornát, v. tanársegéd és dr. Ölköz Gyula. Évad május 21-től szeptember 15-ig, esetleg végig. Vasút, posta, távirat és telefon állomás. Közvetlen vasúti közlekedés Tarcsafürdő felirattal. Világvilágítás, lenyvesek. — Kiváncra provokáció. — 524

Bazsó Testvérek

kocsi-gyára és lóvasaló műhelye Nagykanizsán, Teleky-ut 6. szám.

Készít és állandóan raktáron tart könnyű és divatos új kocsikat. ELVÁLLAL: Lóvasalást, kocsik átalakítását, tisztogatását és bérelését. Kifutó munka! — Jutányos árak!

Egy jóforgalmu

vendéglő és hentesüzlet

kezzártatózó összes berendezéssel, új fedett lekapó, új, 4 év előtt épült házban Kiskanizsán, a város közepén, legzárkózott, kényelmes, más vállalatok miatt szabad kézből.

Ürgösen azonnal eladó.

Bővebbet Ifj. Simon Istvánnál, Kiskanizsán.

Sikkes és elegáns csakis a Jancsec-cipő!

NAGYKANIZSÁN, Deák-tér (Bayer cukrászda mellett).

Jancsec-cipő!

Udéri megrendelésekhez elegendő egy használt cipő beküldése vagy papírra állat a láb körrajza.

5118

Értesítés.

Igen tisztelt vevőimnek szíves tudomására adom, hogy üzletemet már

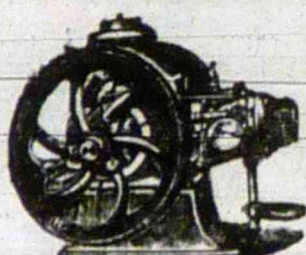
áthelyeztem Kazinczy- (vasúti) utca 6. szám alá

a Dr. Szabó-féle házba. — Az átköltözéssel teljesen rendben vagyok s így nagyrabecsült vevőimet továbbra is a megszokott pontos, figyelmes és gondos kiszolgálásban részesíthetem.

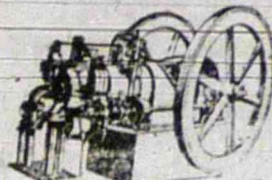
Tisztelettel **KAUFMANN MÓR** férfiszabó Nagykanizsa, Kazinczy-utca 6. szám.

Frischmann Elek és Társa MOTORGYÁRA SZOMBATHELY

Ajánlja mind egyike legjobbnak bevált

szívógáz, nyersolaj és benzín motorjait

NYERSOLAJ és benzínlokomobilos cséplőkészletek. MAGÁNJÁRÓ BENZINLOKOMOBILOK. Hazai ipar! Olcsó árak! Képző és felvételi feltételek

Gyomorbetegeknek

Mindazoknak, akik meghűlés, vagy a gyomortulterhelése, nehezen emészthető, nagyon meleg vagy túlhideg ételek élvezete folytán Gyomorhurut, gyomorgörcs, gyomorfájás, nehéz emésztés vagy elnyálkásodás betegségeket kaptak, ezáltal egy jó háziért ajánljunk, melynek kiütő hatása évek hosszú során át lett kipróbálva. Ez a

Hubert Ulrich-féle növénybor.

Ezen növénybor kitűnő, gyógyszerjének talált növények és jó borból van készítve, mely erősíti és élcsíti az ember emésztő szervét. Növénybor megszünteti az emésztési zavarokat és elősegíti az egészséges vérképződést.

Növényborknak idejekorán való használata a gyomormegbetegést nagyrészt már csírájában elfojtja. Nem szabad tehát az azonnali használatot elmulasztani. A fejfájás, feledőgés, gyomorfájás, felfúvódás, undor és hányinger tünetek, mely betegségek chronikus gyomorbajnál annál erősebben mutatkoznak, gyakran már néhányszori ivásnál eltűnnek.

Székrekedés és azok következményei, mint elfogódás, hasfájás, szívdobogás, álmatlanság, vértörődés a májban, lép- és vakszékélyek, a növénybor ivása folytán gyakran már rövid idő alatt elmúlnak. — Növénybor megszünteti az emésztési zavarokat és a könnyű széklet eltávolítja a gyomortulterhelést és a nem megfelelő anyagokat.

Sapadtság, vérszegénység, erőtlenség többnyire a rossz emésztés, elégtelen vérképződés és a máj betegségeinek következményei. Az étvágytalanság, ideges feszültség és kedélylehangoltság, ép úgy gyakori fejfájás, álmatlanság, az embert leggyakrabban elhervasztják. Növénybor az elgyengült életre kelte impuizust ad. Növénybor emeli az étvágyat, elősegíti az emésztést és a táplálékot előmozdítja az anyagcsere és a vérképződést, meggyógyítja a felgyújtott idegeket és új életkedvet ad. Számos elismerés és köszönetnyilvánítás igazolja ezt. Növénybor üvegekben 3 és 4 koronért kapható Magyarországon összes gyógyszerárakban. — Direkt vásárolhatjuk Nagykanizsa, Kiskanizsa, Tószentmárton, Nemesd, Nemesvid, Csákány, Nagykomárom, Békéscsaba, Szentlőrinc, Tettai, Kerkaszentmiklós, Muraszombat, Csáktornya, Letenye, Kátov, Perlas, Vidovec, Agódombor, Légrád, Bükösöd, Murakeresztúr, Ithá, Rosberény, Böhönye, Tápsony, Szakács, Marcali, Samson, Kéthely, Vörö, Szentgyörgy, Apát, Keszthely stb. gyógyszerárakban, ugyancsak Magyarországon minden nagyobb és kisebb helyiségben lévő gyógyszerárakban.

A nagykanizsai gyógyszerárak 3 és több üveg megrendelésénél az eredeti árak mellett Magyarország bármely helyiségébe szállítják.

Óvakodjunk utaztatástól! Kérjük határozottan **HUBERT**

ULRICH-féle növénybor. Növénybor nem illószagú, tartalmát: Malaga-bor 4800, bor 1000 glicerint 1000 vörösbort 8400 cserecsény 1000, aníz, Helégyökér, amarilló erógyökér, csúszgyökér, calmagyökér 100, fűszervirágok.

Ki akar szép

Kéves hölgy van a világon; a ki a

MARGIT-CR

arckenőst ne ismerné. A hölgy tisztátartását, szeplőt, pattanást, májfoltot, ráncokat stb. gyorsan eltávolít és az aró ideális, szép és nemcsak az arc, hanem a nyak, kéz fehérlésére és szépítésére is hasznos. — Az összes szépítőszer

Földes-féle Margit-CR

örvend a legnagyobb kelendőségnek teljesen ártalmatlan és zsírtalan. Nagy tégely 2, kicsi 1 korona, minden tártban és drogeriában. — Kiváló toltok: Margit-hőlygpor (3 színben) 1 Margit-szappan 70 fillér Margit-fogpép Margit-aroz 1 korona.

Tessék a záróvédjegyre figyelni és csak a készítményt elfogadni, melynek ártalmatlanságát és kitűnő hatásait felelősséget vállal.

Készíti és postán küldi:

FÖLDES KELEMEN gyógyszerész AR

Kapható Nagykanizsán: Belus Lajos, Prág Béla, Reik Gyula gyógyszerárakban, Gelts és Gracl drogeriában. — Csáktornya: Pelenkó, Reichard Jenő gyógyszerárakban.

8.

A ház asszonya

a gondos anya, hogy megakadályozza kedvencei komoly megbetegedését, mindenestre a legjobbnak bevált, orvosilag ajánlott, jóízű, köhögés elleni

THYMOMEL SCILLAET

tartja készletben, hogy feltépő köhögés, hurut stb. betegségeket csírájában elfojtson. Szamarhurutnál is legjobbnak bevált és gyorsan hat.

1 üveg K. 2.20, postán bérmentve az összeg előzetes beküldése mellett 2 K. 90 fill. 3 üveget küldök bérmentve 7 korona és 10 üveget 20 korona előzetes beküldése mellett. N. N. N. N.

Készítő és főraktár:

Fragner B. cs. és királyi udvari szállító

gyógyszerára a „Fehér Sas”-hoz. Prága, Reinszte 203.

Nerudagasse sarkán. Figyeljünk a készítő, a szer nevére és a védjegyre.

MOLL-FELE SEIDLITZ-POR

csak akkor valódi, ha mindegyik doboz MOLL A. védjegyet és aláírást tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor- és altestbántalmak, gyomorgörcs, gyomorfájás, rögzített székrekedés, májbántalom, vértörődés, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen, e jeles házi szernek évtizedek óta mindig nagyobb terjedést szerzett. Ára egy lepecsételt eredeti doboznak 2 korona.

Hamisítások törvényileg fenyegetnek.

MOLL-FELE SOS-BORSZESZ

csak akkor valódi

ha mindegyik üveg Moll

A. védjegyet tünteti fel

és „A. Moll” feliratu

önözattal van zárva. A

Moll-féle sósorszesz

névezetesen mint ládja-

lomeszállító bedörzöl-

lasi szer készvény,

csúsz és meghűlés

egyes következményei

nél legismertebb nép-

szer. Egy önözott eredeti üveg ára 2 korona.

MOLL Gyermekszappan

Legújabb módszer sze-

gyoríték, rini készletet legújabb

gyoríték és hőgyszappant a bőrt ókard

apólasára gyermekek s felnőttek részére. Ára dar-

bonként 50 fillér. A darab 1 kor. 80 fill.

Minden városi gyermekszappan Moll A. védjegyet és aláírást tünteti fel.

Főraktár:

Moll A. gyógyszerárak, cs. kir. ud. szállító

Prága, Tuchlauben 9. sz.

Videki megrendelésekhez a postánküldött mell-

lettel fel kell tüntetni.

A raktárban tartott házi készlet MOLL A.

gyógyszerek és védjegyek szállítására szolgál.

Kapott Nagykanizsán: Rosenfeld Gyula és

És a szoba, melyből évek hosszú során át betűkben, szellemben annyi sugar repült ki Magyarország bércei és térségeire, sőt a tengerekre át messze földre. — A regények, beszédek, történeti emlékek kincstár helye; a egykor innét eregette utpár az írókőbe a humor rózsaszín felhőit, alaprajzait, — melyekben annyi

totta, a város viszont másként nem engedte meg e helyen egy 8 méteres tűzfal építését, hacsak a szent ferencrend arra nézve garanciát nem nyújt, hogy a cintóriumnak a Zrínyi Miklós-utca felőli részét csakugyan beengedi építtetni, amellyel a játékgár tűzfalai a szabad tértől el lesznek takarva. A tartományi főnök a cintóriumnak ezt a részleges eladást megengedte, s azon a városi mérnök már a szükséges városrendezési felméréseket is megajánlta.

Ugyanezért részletesen informálódott a tartományfőnök a Kazinczy-utcai nagy zárdakert parcellázásának ügyéről. A provinciális ur mindenben akceptálta azokat az indokokat, melyek amellett szólnak, hogy a városfejlesztésnek elsőrendű fontosságú érdeke a kert parcellázása. — Készséggel beleegyezett annak eladásába és már elküldte Rómába a szentszékhöz az erre vonatkozó iratokat, hogy ott a végleges engedélyt a parcellázáshoz megadják.

Munkatársunkkal az alábbiakat közölte erre nézve a tartományi főnök ur főtitkár-telepítője:

— A kertnek mintegy a felét fogja a rend a Kazinczy-utca mindkét oldalának kiépíthetése céljából parcellázni. A zárdá felé eső, körülbelül fele része megmarad a rend tulajdonában. Alkalmának vélném, ha parcellázással kapcsolatban a kertet át a Kisfaludy-utcat Kiskanizsa felé megnyújtanák, miáltal a felszabaduló területek annyival is több házat lehetne építeni. — Ez természetesen egyelőre csak utca lenne, de azt majdan nagyon alkalmas lenne kinyitani Kiskanizsa felé, mert szó van e városrészben egy új marhavásártér létesítéséről, — amelynek ez volna a legmegfelelőbb közlekedő útja. A pénzt, amit a parcellázás hoz, nagy templomépítési tervekbe szeretnők fektetni, aminek ügyis oly nagy szükségében vannak a kanizsai hívők. E tervek kivételének összegét körülbelül 200—250 ezer koronában kontemplálom.

A parcellázás tehát most már minden kétségen felül áll, csupán idő, s hihetőleg rövid idő kérdése, hogy mikor lesz abból valóság.

kacagtunk, mulattunk; mert hát jókai nem csak iri, de kitűnően rajzolt is.

Megelégedéssel hangszólya beszéd közben, hogy az „Osztrák-magyar monarchia irásában és képmén” című nagy vállalat minő rendkívül pártfogásban részesült a Rezső trónörökös ő fensége örömet találja benne: csak Magyarországon 16 ezer példány, német nyelven pedig 36 ezerben kelteték szét, s még mindig terjedőben van. Oly siker, minőt magyar vállalat — napilapokat kivéve — még soha sem ért el. Rég időtől fogva járt B.-Füredre Jókai, nem szórakozni, mert hiszen sem az étteremben, sem a közönség közt látni nem lehetett, csak kivételes esetekben; hanem azért, hogy az itteni levegőt élvezze, melynek életét köszönheti. Mert a nagy regényíró szenvedő beteg volt melibajban s tökéletesen kigyógyult; s most meg győzte eléggé dicsérni az itteni esti levegőt, mely a nagy hőség után nem változik rögtön hűvövé, mint más számtalan helyen, hanem megmarad gyógyító balzsamával a 17—18 fokon, mert itt van a Balaton, mely a rengeteg meleget nappal elnyeli, éjjel visszadja. Egészenes is volt a nagy munka mellett, olyan mint az élet. Menése ruganyos, szelleme szikrázó s a humor soha sem hagyja el. Lassan beazott és keveset s minden szó folyó méz ajkáról, melyből a jószág, szelidég sugárzik ki.

Jókainak nem volt epéje, de szíve annál nagyobb, mint egy egész nemzetet ölelt át. Sok viszonylaton, csapáson ment át, de soha meg nem törheték; toltának hatalmával, szívének szeretetével legyőzött minden bajt. Nagy hatalom volt az ő kezében, de csak boldogított és áldott vele.

Déliől dolgozott — habár most kevesebbet — mint máskor. Kiment fél, vi-

ORSZÁGGYÜLÉS.

Tallán Béla külön kupéja.

— Saját tudósítónk telefonjelentése. —

Budapest, augusztus 7.

Kados Ferenc elnökle alatt foly le a képviselőház mai ülése, amelynek technikai egyhangúságába csak Polónyi Dezső interpellációja vitt egy kis élénkséget.

Az elnök bemutatja a pécsvárad Kossuth-szobor bizottság levelét, amelyben a szobor leleplezésére a képviselőházat meghívja. Az elnök javaslatára a Ház úgy határoz, hogy küldöttségileg képviselteti magát a leleplezésen és koszorút küld.

Bemutatja továbbá a kassai, piliszentírói és tótkeresztúri népgyűlések feliratait. — Mind a három felirat az általános titkos választói jog törvényét és a véderőjavaslatnak a napirendről levételét kéri. (Éljenezés a baloldalon.) Elnök javasolja, hogy az iratok a kérvényi bizottsághoz utaltassanak.

Lovász Márton kéri, hogy a feliratokat a közigazgatási bizottságnak is kiadják. Elnök pedig jelenti, hogy Lovász indítványára husznál több képviselő névszerinti szavazást, egyszersmind a szavazásnak holnapra való halasztását kéri.

Hegyi Árpád, Czeczko Pál és Meskó László visszavonják szabadság iránti kérvényüket. Szalkay Sándor szabadságkérését pedig a többség megtagadja. Még három névszerinti szavazás volt hátra, amelyeknek befejezése után áttértek az interpellációra.

Polónyi Dezső interpellálta meg a kereskedelemügyi minisztert azért, mert az éjjel a budapest—temesvári vonalon utazva, a csendőrök erőszakkal tuszkolták ki a vasúti kocsiából azzal, hogy a kocsi Tallán Bélának volt íentartva.

Tallán Béla nyomban szólásra jelentkezett és előadta, hogy ő többször szokott vasárnap éjjelenként Budapestre utazni más képviselők és ismerősök társaságában. Mikor nagyobb társasága van, olyankor intézkedni szokott, hogy számukra külön kocsit tartsanak fenn, amireh az hiszi, hogy neki is, másoknak is joga van.

Ezzel az ülés véget ért.

rágai közé; tíz óra körül fürdött. Ebéd után sakkot játszott, ha épen vendége volt, vagy családja körében töltötte óráit, mely legnagyobb boldogsága volt. Este felé ismét kiereszkedett, gyönyörködött ültetvényeiben, vagy leült a virágillatos légben a kanapéjára s elméláz az isteni tájon; meglehet, egy nagy regény szálait szötte-fonta, melyekbe már annyi szív és élme beleakadt.

Vele lenni valódi élvezet volt, rendkívüli emlékező képessége az egész multat átölelte. A megelőző évben Abonyival voltam nála, s nem győztük bámulni; agyveleje valóságos könyvtár volt.

Jókainak is jó egészségre; a ház anyaga pedig Róza k. a., kinek művészetben meglelték München; gyönyörűen festett, a természet, a fényes tehetség sugárzott ki minden művéből. Könnyen dolgozott s esetet biztosan kezelte, már két nevezetesség volt a villában; meglehet ő lesz a harmadik.

Egyik este a „Cigánybárót” adták az arénában; a közönség a színház legkisebb zugát is elfoglalta; a páholyokban elegáns hölgykoszoru, s midőn a meg-megújuló taps és éljenzés fölhangzott, a fölvonás után zajosan, percekig éljenzte a közönség a hírneves író s csak akkor szűnt meg óvációjával, midőn a páholy sötétjéből kibukkant a lámpák elé s meghajolva köszönt meg a figyelmet, szeretetet. Mert valóban Jókait nagyon szerették a provinciákon; s amerre ő ment, mindenütt lelkesen ünnepelték s nem csoda, mert több mint fél század van köztünk, mely a magyar irodalomban, ha komáromi első szegény is említi, s mindig csak magasabbra száll, sebesen rohanva és fényesen a hírnév útján, mint az üstökös.

Hajós rendőrbiztos eltűnése.

A férfi sorsa a nő.

Devecser — Budapest.

— Saját tudósítónktól. —

A Nagykanizsáról eltűnt Hajós Ferenc rendőrbiztos esete még mindig a legélénkebben foglalkoztatja az egész város lakosságát. Ennél azonban csak rendőrkapitányságunk gyakorol még nagyobb élénkséget, hogy eltűnt tisztviselőjének holliét felderítse. Ha ez még egészen nem is sikerült, az eltűnés körülményei azonban már teljes részletességgel fel vannak tárva.

Az első feltéves helye volt, Hajóst egy hozzá nem méltó szerelem vitte életének erre a döntő lépésére. Mintegy másfél évvel ezelőtt ismerkedett meg Nagykanizsán Buzsá Karolin szobalánnyal, aki iránt a legmélyebb szerelemre gyuladt. A leány anyaságának csakhamar mutakozó jeleivel Pestre ment, ahol szolgálatba állott. Hajós ettől kezdve minden alkalmat megragadott, hogy szerelmének közelében lehessen és a leány szolgálatadójánál, Frenkel Samu úgynöknél, mint a leány unokafivére szerepelt.

Frenkelék nemrég a Balaton mellé, Szársóra jöttek nyaralni, ahol Hajós még gyakrabban meglátogatta kedvesét. Legutóbb július 23-án, 8 napos vakációja kezdetén utazott oda, amikor végzetes elhatározása megérett. A leányt azzal az ürüggyel, hogy annak anyja súlyosan beteg, azonnal Devecserbe vitte szüleihez, ahonnan egyedül Nagykanizsára jött és itt két napon át barátaitól apró kölcsönöket vett fel. A pénzzel 27-én visszautazott Devecserbe, ahonnan a szerelmek minden valószínűség szerint Budapestre utaztak.

A nyomozás most a fővárosban folyik az eltűnt rendőrbiztos után, akinek ma a nagykanizsai rendőrkapitányság országos köröztetést rendelt el. Az esetre vonatkozólag az eltűnt baráti környezetéből vettük az alábbi sorokat, melyeknek közlése kérték fel bennünket:

Ha egy ember eltűnik, önkéntelenül is feltűnik a néma utas fölött a kérdés: miért történt ez? Mi volt az a hatalmas kényszer, mely akkora bátorságot vagy gyávaságot váltott ki az emberből, hogy eldobott magától mindent.

Ha ezeket a motívumokat kutatjuk, rendszeren komor és sötét világba tekint be szemünk, amelynek mélyes perspektívájában ott hevernek sorba: a megélhetés gondja, nagy szenvedélyek s egyéb szörnyetegek. Ott nyújtogatják fejüket, tekerőznek az áldozat lábaira, tessék sötét és vigasztalhatatlanná az életet.

Hajós Ferenc rendőrbiztos eltűnt. Elment az örvénylő, hullámhegyekkel dobáló élet vizére.

Idáig is harc és küzdelem volt élete, mint minden rendőr. — Idáig a bűns világgal küzdött, most küzd a saját meg-hasonított-lelkével, megrongált idegzetével. Ilyen a rendőrsors!

Az örvénylő első bűns világ árnyai leselkednek a rendőrré, megméltéyzik lelkét, álmát rabolják el és szívják idegeit. Hajós eltűnése ezeket a tényezőkkel áll a legszorosabb összefüggésben.

A megrongált idegzetű, testileg lelkileg kifáradt ember elé dobott egy nő a sors, a nő belopta magát háborgó lelkébe és annyira befolyásolta, — hogy képes volt szeretni hitven, jelent, jövőt elhagyni.

A rendőrt sehol sem szeretik túlságosan. A rendőr a társadalmi betegségek feltárásával és kiirtásával is foglalkozik. Azok a felek, amiket a rendőrnök kell megoperálni, bizony akárhányszor titkosabbak a legtitkosabb betegségnél, — amiket az érdekeltek szeretnek lepel alatt hordozni.

A köző, a társadalmi bűn legközvetlenebb szerve a rendőr, akinek tulajdonképpen nem az a hivatása, hogy egyoldalúan a bűn-megtorlás célját szolgálja; hanem az, hogy a társadalmat a káros, ártalmas elemektől megmentse.

Ezek az ártalmas elemek hirtelen el a rendőr gyűlöletét és ha egy rendőr

megsemmisül, teli szájjal kiabálnak a rendőrré és a rendőrtörőkre. Hazug híreket keresnek és adnak tovább, hogy becsületen színben tünethessék fel a megbörtölt; máglyát raknak utjára, hogy vizsgálja ne térhessen.

Ilyen a megfélemedett Hajós Ferenc esete is. Ellenségei legsúlyosabb vádakkal illették, üvöltöttek ellene, úgy a legelső hotel fehér asztalnál, — mint a bűn hazájában, az utolsó utszéli pálinkás csapásokban.

Itt a bűnsök, ott azok a társadalmi tények, kiknek naponkénti társadalmi elévelődése, bollaai sokkal gyakoribbak, mint Hajós ezen végzetes esete.

Először bűncselekmények elkövetésében látták Hajós tettének rugóját, utóbb hivatali ténykedéssel hozták kapcsolatba, majd midőn ezen tarthatatlan vádak összedőltek, adósságait mondták Hajós eltűnésének okául.

Mind e három körömmel előkapart magyarázat képtelen és hamis. Mert Hajós bűncselekményt nem követett el, hivatali rendben hagyta el, adósságait képes lett volna törleszteni, sőt ki is fizetni, — lévén megfelelő rendes jövedelmén felül még hitvesének is öröksége.

Az apróbb kölcsönök, miket közvetlen eltávazása előtt az utra szedett össze, már a korábbi lelki tényezőkkel fakadt szerencsétlen elhatározásának következménye, aminek keresztyénitelenél az az a csékelyke pénz csak eszköz gyanánt szerepelt.

Hajós cselekményének indító okát nem az anyagiakban, hanem lelki motívumokban kell keresni.

Hajós nem bűns, hanem — beteg.

HIREK.

— Goszleth Lajos — műszaki tanácsos. A kereskedelemügyi miniszterium ideiglenes vezetésével megbízott pénzügy-miniszter Goszleth Lajos kir. főmérnököt, a zalaegerszegi állami építészeti hivatal főnökét, műszaki tanácsossá nevezte ki.

— Gyászrovat. Csak néhány hónappal ezelőtt kisérte utolsó útjára a megye egész részvételé Thassy Kristóf vármegyei tisztifőügyész és az előkelő zalaegerszegi család most újabb nagy csapás érte. Néhány Thassy Kristófnak legszebb reményekre jogosító orvosököndék fiát, Lajost ölte meg f. hó 2-án a gyilkos kór Késmárkon, ahol betegsége orvosiást keresett. A 23 éves ifjú temetése szombaton délután volt Egerszegen az egész város és a megye előkelőségének részvételével.

Böhm Jakab 48-as honvéd életének 90-ik s házasságának 61-ik évében f. hó 3-án rövid szenvedés után. Keszthelyen meghalt. Az elhunytban a Böhm Testvérek hazaházi gözmalom tulajdonosai atyjukat gyászolják.

Ross Mór szentbenedekrendi áldozár, zalavári plebánus, pénteken 55 éves korában elhunyt.

— A Csány szoborért. Zalaegerszegről írják lapunknak, hogy a Csány szobor javára legközelebb Zalaegerszeg különböző helyein tekeversenyeket rendez a szobor-bizottság. Az Egerszegen maradt szobor terveket fogják első versenydíjjal kitűzni; lesznek azonkívül más versenydíjak is, melyeket adakozás útján szerezz be a bizottság. A versenyek eredményei hihetőleg jelentékenyen növelik majd a szobor alapot.

— Pénzügyi kinevezés. A m. kir. pénzügyminiszter Gyenge Sándor zalaegerszegi pénzügyi titkár jelen állomáshelyén való meghagyására mellett a VII-dik fizetési osztályba nevezte ki.

— Új állatorvos Zalamegyében. Az állatorvosi teendőkhöz felhatalmazása kövegetében szükségessé vált Zalamegyében az állatorvosi létezés szaporítása. E célból a földmívelésügyi miniszter Bácsi Ármán budapesti állatorvost ideiglenesen Csáktornyára küldötte, hogy ott határozati szolgálatot teljesítsen és a kisegítő állatorvos teendőket is ideiglenesen megtegye.

— **Életunt városi szegény.** Tegnap délután 5 órakor azt jelentette telefonon a kiskiszei rendőrkülönletmény a rendőrkapitányságnak, hogy az Országút 110. számú házában öngyilkossági kísérletet követelt el egy 64 esztendő városi szegény, Bagonyai Ferenc. Azonnal kiküldött a helyszínre dr. Goda rendőrorvos Fildit rendőrtisztal, hogy az életunt embert megmentsék, ha még menthető. Nagy csődület volt a 110. számú ház udvarában, melynek leghátulsó kislakásában egy széken ült bekötözött mellkassal az öngyilkosjelölt. Azonnal tehetetlen öreg ember nagykést illesztett a mellkasnak s azt egy szekercze fokdval verte befelé, amíg csak el nem ájult belé. Az irányt azonban elhibázta, mert a kés a szív alá hatolt és csak a tüdőt szúrta meg. A segítségére jövő orvos már teljesen feleszmélve találta és miután sebet jól bekötözte, a mentőkocsin a kórházba szállították. A magas-korú ember gyógyíthatatlan betegsége miatt akart megválni az élettől, ezáltal már másodsor. Az orvos azt mondta, hogy ezt a sebet kiheveri, de vízbetegségével már nem kerül ki a kórházból. Öreg felesége és férjnévelő leánya van.

— **Irt a kórházi távalvó.** Wajdics János, aki csak a minap ébredt föl a kanizsai kórházban három havi álomból, ismét nagyot haladt, amióta legutóbb irtunk normális emberré alakulásának rohamos haladásáról. Orvosa ki folyton kísérletez vele szellemi képességeinek felújítása céljából, szombat délután azt a meglepő eredményt tudta vele produkálni, hogy Wajdics Johan leírta a nevét egy darab papírosra. Olyan primitív, reszkető vonásokkal van odarajzolva a német név, mintha nem egy 21 éves életerős ifjú, hanem egy 90 esztendő aggasztány írása lenne az az autogramm mely éppen csak sejti, hogy íróját valamikor megfoglalták az írás vetés mesterségére. Wajdics Johán, hinek személyazonosságát illetőleg még nem válaszolt a kórháznak Novavész község előjárósága, most már számolni is tud. Illetve csak összeadni és kivonni, bár némi jelét annak is adja, hogy valamikor a szorzás és osztás műveletéről is volt fogalma.

— **Jön a cirkusz.** Szombat déli óta feltűnő plakátok is hirdetik a közel napokban Nagykanizsára bevonuló nagy Wölferle cirkusz érkezését. A cirkusz rendkívüli érdekességeit 50 elsőrendű artista, továbbá nagy sereg remekül idomított állat, kutyák és lovak produkálják, — oly dumákkal, minőre Nagykanizsán még nem volt példa. — A cirkusz legnagyobb érdekessége a díjbirkózások lesznek, — melyekben nagy sereg champion között a világhíres magyar Czaja testvérek is részt vesznek.

— **Nagy lovassági gyakorlatok Somogyban.** Néhány héttel ezelőtti hírt adtunk arról a nagyszabású lovassági gyakorlatról, amelynek Somogyvármegye területe lesz a színhelye. Tízélt lovasezred vesz részt a hadműveletben a megfelelő tüzességgel. A rendkívüli érdekes hadijáték a Dráva és a Balaton között fog lefolyni és abból a föltevésből indul ki, hogy egy Horvátországból jövő hadsereg előnyomulást megakadályozza. — A lovasezredek nagyszabású Somogyvármegye közelében gyakorlatoznak. A hadijáték utolsó folynásai folyó hó 17-én kezdődnek meg, mert ekkor már az ellenséges csapatok közvetlen közelből teljesen szembe kerülnek egymással. Eredeti terv szerint a gyakorlatokon a budapesti negyedik hadtest lovassági hadosztálya vett volna részt, de a lovak közül külföldi erős influenza-járvány következtében nem mozdulhat el Budapestről. Helyette a temesvári hadtest lovassági hadosztálya jön a hadgyakorlatra és vonaton teszi meg az utat Temesvárról Bácsig. A nagy lovassági gyakorlaton, amint már jeleztünk, részt vesznek a zalamegyei lovasezredek is, még pedig a Balaton védő csapatok közül.

— **Aki a gőzfűrészebe ült.** Nagy József zalaegerszegi gépész kovács, — ki a múlt héten csatlóképpével Petrikerszturon dolgozott, tegnapelőtt borzalmas szerencsétlenségnek esett áldozatul, mely azonban szerencsére csupán testi épségében tett kárt. — A gépész hajította körfűrész padjára ült fel oly vigyázatlanul, hogy éppen a működésben levő fűrészre ült rá. — A fűrész természetesen rettentő sebet ejtett rajta úgy, hogy mire a kezdetleges kölések között Zalaegerszegre szállították, közel volt az elvérzéséhez. Hatalmas sebe nem életveszélyes ugyan, — de rendkívül súlyos s gyógyulása hosszú időt vesz igénybe.

— **A hőség és a nők.** Ebben a rekkenő forróságban a Le Matin meginterjuvotta a hírneves Brouardel professzort, miképpen óvják a nők az arcukat a poki melegtől. Brouardel így válaszolt: „Három recept van, amit minden nőnek használnia kell ebben a veszedelmes kánikulában. Az első: naponta többször 5—5 percig tartó hideg zuhany és lemosás. A második: a Yes Porcellánpouder. E nélkül egy asszony sem mehet ki a forró utcára. A harmadik: a Grand Fayence szappan, amely leköti a hőséget, s a bőr transpirációját elősegíti.” Ime, a franciák ebben a gyilkos melegben is legelső sorban a nőkre gondolnak.

— **Betörés az egerszegi főutcán.** Zalaegerszegről írja tudósítónk: Vakmerő betörés történt szombat reggélre virradó éjjel Zalaegerszegen. Sikota Ferenc fűszer-és csemege-üzletébe tört be még eddig ismeretlen tettes s onnan körülbelül 800 korona készpénzt elrabolt. A város központján, a Kossuth L.-utcában fekvő üzletbe az udvar felőli bejáraton át hatolt be az ismeretlen tettes, akinek a helyzettel ismerősnek kellett lennie, mert a regiszter kasszája a kellő szakértelemmel fosztotta ki s az íróasztal egyik fiókjában tartott pénz helyét is kutatás nélkül fedezte fel. A vakmerő tettes után nagy apparátussal nyomoz a rendőrség.

TÁVIRATOK.

Időjárás.

(A meteorológiai intézet jelentése.)

Budapest, augusztus 7.

Meleg, tulnyomóan száraz időjárás várható. Déli hőmérséklet 27,2 C.

Borzalmas rablógyilkosság.

Miskolc, augusztus 7. A borsodmegyei Edelény községben párját ritkító rablógyilkosság történt szombatról vasárnapra virradó hajnalban. Heisler Henrik, fiatal vendéglős, a neje és a vendéglős huga lettek a bestiális rablógyilkosok áldozata. A vendéglőst ifjú nejevel együtt kivégezték, magukhoz vettek minden készpénzüket, azután a vendéglős viruló szépségű 19 éves hugát meggyalázták, majd azt is kegyetlenül kivégezték és elhúgozták. A gyilkosságot csak hétfőn reggel fedezték fel a csendőrok, kik halva találták a vendéglős párt, a leány még élt, de néhány óra után szörnyű kínok között ő is meghalt. — A megremült lakosság, valamint a csendőrok is kőbor cigányokra gyanakodtak, de a nyomozás csakhamar más irányba terelte a csendőrok figyelmét a ügylászik, hogy a főtettes már kézre is került. — A csendőrok ugyanis letartóztattak egy edényi származású iparossegédet, Regula Edét, aki a borsodmegyei Bátor községben lakik a szombaton hazament. Edelénybe edesatyjához, aki ott asztalosmester. Szombaton éjjel Regula mulatott néhány társával, de vasárnap reggel elment és azóta több helyen megfordult és mindenütt pénzt váltott. Ezzel tette magát gyanúsá. — Regula a csendőrok kihallgatták s habár tagad, őt tekintik a szörnyű rablógyilkosság főtettesének. Most tettestársainak fel-

fedezésére irányul a további érteyes nyomozat. Három iparossegédet gyanúsítanak, kiknek a csendőrség remélhetőleg rövidesen nyomára fog akadni.

Tisza és a választófog.

Pöstyén, aug. 7. A vasárnap reggel megjelent lapok hozták azt a hírt, hogy a miniszterelnök számos kulturális intézményhez és egyesülethez leiratot intézett, amelyben az általános választójogról való véleményeknek írásbelfoglalását és tüzetes megindokolását kérte. A miniszterelnök leiratát, amely meglepetésszerűen került nyilvánosságra, élénken kommentálták politikai körökben. Egy hírlapíró elutazott Pöstyénbe és megkérdezte Tisza István grófot, mi a véleménye a miniszterelnök leiratáról. Tisza ezt válaszolta:

— Nagyon szép és szükséges az a felhívás, de sem a helyzetet nem fog változtatni, sem az obstrukciót nem szünteti meg.

A bécsi érsek halála.

Bécs aug. 7. Dr. Gruscha Antal bécsi bíboros érsek nyári lakában, hol a forró hónapokat évek óta töltötte szokta, az éjszaka váratlanul elhunyt.

Ötszáz sztrájkoló munkás.

Eperjes, augusztus 7. — A nagysárosi gőzmalom r. t. 500 munkása tegnapelőtt sztrájkba lépett. Miután a gyárvezetőség és a hatóság nagy zavargásoktól tart, sürgősen katonaság kirendelését kérték.

Öngyilkosság a telefonfülkében.

Budapest, aug. 7. Az éjszaka különös módon vetett véget életének a Vörösmarty-utcában lévő Hungária kávéházban Horváth Aladár ny. honvédfőhadnagy. A telefonfülkébe ment s ott fűbelölte magát és szörnyen halt. Hátrahagyott levelében azt írta, hogy gyógyíthatatlan betegsége miatt öli meg magát.

Óriási tűzvész és robbanás egy szeszgyárban.

Szolnok, aug. 7. A szolnoki Léderer-féle szeszgyárban óriási tűzvész ütött ki. A benzines hordók felrobbantak, a ház összedőlt, 17 munkás megsebesült.

Gabonaüzlet.

Budapest, aug. 7.

Készáru-üzlet:

20—30 fillérrel magasabb.

Háztartás-üzlet:

Buza októberre 11.30. Buzsa áprillára 11.50. Rossz októberre 9.27. Zab októberre 8.24. Tengeri júliusra 7.72. Tengeri augusztusra 7.62. Tengeri májusra 15.43. Repce augusztusra —.

NYILT-TÉR. *)

REGÉNY.

Érzelmek tüzeiben.

Irt: Stanley Weyman.

Elbucszott ezután Enidől és nyomban felkereste Almericet, aki már izgatottan várakozott rá Pomeroyval együtt.

— Mit mondott? — kérdezte tőle Almeric.

A tiszteletes ur még nem vesztette el minden reményét, nem akarta tehát megmondani az igazat. Remélte, hogy talán később jóra fordul minden és sikerülni fog tervének megvalósítása.

— Még semmit sem tudok — mondotta ezután Almericnek — Most csak arról igyekeztem meggyőződni, hogy milyen hatást tettél rá, fiacskám... Mondhatom hogy ügyes legény vagy... Már az első találkozás alkalmával megkedveltet magadat Eniddel... De tudod, hogy milyenek a nők... Megkínájk, hogy udvaroljanak nekik... Most tehát azon igyekeztem, hogy minél többször együtt lehess vele. Szedd össze minden képességedet és hódíts meg őt. Holnap ismét látogasd meg, de vigyázz ne igyál addig bort, mert nem szereti ennek még a szagát sem...

Almeric megfogadta a tiszteletes ur tanácsát s másnap újból megjelent Enid szobájában és megkezdte az udvarlást. Hamarosan meggyőződött azonban arról, hogy Enid nem nagyon érdeklődik iránta. Unottan hallgatta a szavait és amikor távozni készült, egy szóval sem marasztotta.

Almeric előbb Pomeroynak majd a tiszteletes urnak panaszolta el emiatt való keserűségét. Mind a ketten azzal biztatták, hogy később majd meg fog változni a leány viselkedése; nem szabad elcsüggednie, mert aki egy leányt meg akar hódítani, szembe kell annak szállnia a legnagyobb akadályokkal is.

Beszélgetésüket az öreg szolga belépése zavarta meg.

— Uram — mondotta Almericnek — három idegen ember közeledik a kastély felé az országúton. Észrevettem őket a felső ablakból. Bizonyosan idejönnek.

A tiszteletes ur megrémült, hogy ismét duhaj vendégek fognak érkezni a kastélyba, szigorú hangon mondta tehát Almericnek:

— Fogadd meg a jó tanácsomat fiam, senkibe ne bocsásd most a kastélyba.

Megint valami duhaj ifjak akarnak itt dárídót csapni nálad, hogy kártyázás közben elszedhessék tőled azt, ami még megmaradt számodra. Gondold meg fiam, hogy egy jó megjelenésű leány van most itt a kastélyodban s bizony nagyon megremülhetne ezektől a duhaj ifjaktól.

Meg sem várta ezután Almeric feleletét szigorú hangon mondotta a szolgának:

Nem szabad őket beeresztened, Zárd be a kaput is és kiáltás ki nekik, hogy nincs idehaza a gazdád.

Az öreg szolga maga is úgy gondolkodott, ahogyan a tiszteletes ur s el is távozott sietve, nehogy más parancsot kapjon Almerictől.

— Kik lehetnek azok? — kérdezte most kíváncsian Almeric. — Menjünk a felső szobába és pillantsunk le az országútra.

A tiszteletes ur nem ellenerte ezt s Almerickel és Pomeroyval együtt maga is felment a felső szobába.

Kitekintettek az ablakon s mind a hárman egyszerre kiáltottak:

Naponta frissen pörkölt

Cuba kávé K 4.—
Karlsbadi keverék kávé . . . 4.50
Cuba-Mocca-Jáva keverék . . 4.80

Kapható:

GELTCH és GRAEF

csomago- és fűszer-kereskedésben

Nagykanizsán.

*Nyomtatott a kiadótársaságos „Zala Hírlapkiadó és Nyomda Részvénytársaság” könyvnyomdájában Nagykanizsán.

Kiadóhivatal és kiadókörnyezet:
NAGYKANIZSA
 Kádarcya. 3.
TELEFON-SZÁM 78.
 egy melléklettel.

A szerkesztőség és kiadókörnyezet a
 szerkesztőség címére küldendő. — Kés-
 zítési megrendezésre nem vállalkozik és
 nem is levelezhet más vagy személyes
 levelezéssel a szerkesztőség.

Munkácsok és nyitvatartás díjtalanul
 más vagy fel a kiadókörnyezet.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben	Postai
készlet árva:	szétválasztás:
Egy hóra 1.20 K	Egy hóra 1.50 K
Negyedévre 3.50	Negyedévre 4.50
Félévre 7.—	Félévre 9.—
Egy év 14.—	Egy év 18.—

Egyes szám ára 6 fillér.

Munkácsok, hál kiadókörnyezet és magán-
 kiadókörnyezetnek 50 fillér.
 Előfizetési és kifizetési díjak 5
 forint. — Készletnyitási díj 5 forint.

XXXVIII. évf. 179. szám.

Nagykanizsa, szerda 1911. augusztus 9.

Zala Hirlapkiadó és Nyomda Rt.

Váltó-tilalom.

Nagykanizsa, augusztus 8.

Reform-termő nyáron, a mikor a hivatalfőnökök üdülés közben, a helyetteseik pedig az ideiglenes hatalom élvezete alatt eszméket és újításokat főznek be télire, reform-termő nyáron indítványozza most egy vidéki város főszámvevője: tiltás el a város pénztári és számvevő hivatalnokait attól, hogy maguk és mások részére váltókat elfogadják vagy zsíralók, minőségben aláírjanak.

Komoly, szép ötlet, s ha kell, illusztrációval magunk szolgálunk. Aradváros legutolsó főpénztárosa most azért mondott le állásáról, — mert menekült a pénz elől. Semmi bűnt, szabálytalanságot, hibát nem követett el. Ambiciózus, szakértő hivatalnok volt, aki életrevaló javaslatokat csinált a város pénzügyeinek modernizálásáról. És ezt a főtitkár elárta a köztisztviselő osztály harapós betegsége: az anyagi gond, az adósság. Ő, aki azelőtt pedáns, hidegvérű hivatalnok volt, egyszerre nyugtalan emberré vált. Félni kezdett a pénztől. Végre is úgy keresett megváltást az állandó izgatottság elől, hogy lemondott állásáról, a hivatalról, amelyet bizonyára irigyeltek tőle. Most kétségen kívül kisebb jöve-

delmű ember, de boldog, hogy nem kell pénzt kezelnie.

Ezen az eleven bizonyítékon kívül is sok minden szól a mellett, amit most Nagyváradon proponálnak. A nyomornak kísértése mindig ott a legnagyobb, — ahol a bűnre kész alkalom van. A tisztfejlő ember előtt a pénz, az idegen pénz alig egyéb, mint portéka, — anyag. Annál azonban, akit a hajnal azzal a gonddal ébreszt föl, hogy nincs meg a házberre való, a dél a hitelezők számláit hozza, az alkony pedig a váltó-óvásokat, az könnyen lát egyebet a pénzben, mint árut és anyagot. — Meglátja benne a lázítót, a mely elkeseríti, hogy ime annyi van abból, ami őt nyugodtá tehetné, s neki semmi, vagy csak egy morzsácska jut. Ezen a gondolaton túl azután sok minden következik — egész a bűnig. Abban pedig szintén igaza van a javaslatnak, hogy a váltózsíralások nem kevésbé veszélyesek, mintha az ember maga csinál adósságot: igen sok takarékosnak indult tisztviselőt a zsíralás, a zsírolók révén a vállára szakadt kötelezettségek rántanak az eladósodás lejtőjére.

A reform azonban mégis nehezen vihető keresztül. Első sorban, mert az eladósodott tisztviselő-osztály még meg van, s közöttük so-

kan ép a pénzükező, vagy számvevő szaknál dolgoznak. Sem ezeket nem lehet egyszerűen kiselejtezni, se pedig mások, jóra való és tehetségesek elől egészen elzárni az előmenetel útját, ha az a pénztár felé irányul, azért, mert adósságai vannak. — Egész külön pénztári tisztviselő-osztályt nevelni, vagyons és takarékos hűbőlt bájós. Ez egyébként a vagyonnak bizonyos előjogát jelentené, amely elvégre még se lenne igazságos. Ha pedig valamely fiatal tisztviselő előtt az előmenetel ép egy pénztári állás révén válik lehetségessé, aki ugyan nem adósságmentes, de lehet, hogy ép a jobb fizetés révén válhatik azzá: nem lenne-e kegyetlen dolog azt visszarugni azzal: neked váltóid vannak!

És mondjuk ki végre azt is: nemcsak a pénztári tisztviselőnél ad ingert a bűnre, a megtévedésre, ha füllig van a lejáratokban. — A pénzükezőnél közvetlenebb a veszedelem, de akinek módja van a részrehajlásra, akinek részrehajlása más számára jól kamatozik, aki viszont szívesen osztja meg ezeket a kamatokat a tisztviselővel, — az ilyen köztisztviselőt nem kevésbé kell féltetni a váltóktól és a zsíralásoktól, mint a pénzben vájkálót. Ilyen szemüvegen nézve csak az lehetne köztisztviselő, akinek nin-

csen adóssága: de lehetne-e Magyarország végrehajtani oly egy szakaszt, amely ezt kimondja.

Még jart se lehetne mondani: tessék jobban fizetni a hivatalnokokat, hogy ne szoruljanak váltókra. A törvényhatóságok szinte erejüket meghaladó módon csínálják a fizetésrendezéseket, a drágasági és egyéb pótlékokat és a községi adó százalékát főként a tisztviselők fölött való szükséges gondoskodás veri föl. S ha ez javít a helyzeten, az sohasé tapasztaltatott, hogy a fizetésrendezések után kevesebb lenne az eladósodott, elváltósodott hivatalnok, mint azelőtt.

Mindezek miatt aligha lehet az adósság- és váltó tilalmat a pénztári és számvevő-hivatalnokokon végrehajtani. A javaslat olyasmit kíván, ami mindenesetre jó lenne, ha meg lehet csinálni: de ki tehet róla, hogy ép Magyarországon nem lehet.

A Mura erejének értéke.

Irla: Bertalan Vince,
 budapesti tanár.

A mult közleményemben poetikusan emlékeztem meg a Muráról és oda kiadáltam, hogy a kacérul és szatujat rohanó, Zalamegyét csaknem egész szélességében érintő folyó nagy erőbeli tevékenységet rejt magában szabályozása esetén.

Elmélet és gyakorlat.

Irla: Borbély József.

Kevésell hat óra után Kovácsné, az alig huszonhat esztendő övegy, akit szilaj temperamentumáért általában vig övegynek neveztek, hirtelen fölkel a kis püls kanapéról, ahol eddig egy éretlen jogászgyerek ostobaságait hallgatta és gyöngyöden átkarolva a háziaszonyt, a fölébe sugta:

— Mariskám, ne vedd rossz néven, de nagyon rosszul érzem magam; hazamegyek.

Harszathné ijedten fogta meg barátjáné kezét.

— Mi bajod édesem? Hiszen egész délután ragyogó jókedved volt, — kérdezte megdöbbenve.

— Nem tudom, — válaszolt Kovácsné, — nagyon szédülök; legjobb lesz ha felülnek néköl távozom.

— Nem, ezt nem engedhetem, — tiltakozott a háziaszony, — az uram majd hazakísér.

A zsúrtársaság figyelemessé lett a párbeszéde.

— Mi az, mi történt? — kérdezték kíváncsian.

— El, semmi édesem, — szolt Kovácsné bágyultan, — egy kis rossz érzem magam. Hazamegyek; mulassatok tovább.

A jogász öntudatlanul ajánkozott, hogy ő is hazakíséri öngyógyulását, de az asszony állhatatosan megmaradt a szándékai mellett, hogy egyedül akar hazamenni.

— Majd beülök egy kocsiha, — mondta negyedóra alatti otthon vagyok; nem

érdemes ennyit foglalkozni a dologgal, csak muló rosszult az egész. Isien vetelek.

Kedvesen mosolygott s aztán távozott.

Akik ott maradtak, pár-percig még beszéltek róla, de aztán újra a rendes medrébe terelődött a társalgás. A háziaszony körül egy kis csoport az örökké aktuális cselédkérdést vitatta, a zongora mellett egy türelt bakla szemtelenkedett kevésbé tapasztalt udvarlójával, az urak vagy a vadászterítéteket mesélő házigazdát vetették körül, vagy az asszonyokkal foglalkozkodtak, az árva maradt jogász a képeket nézegette fontoskodó mértelennel, egy-egy őrizetlen pillanatban pedig bonbonokat rakott diákréten zsebre.

Igy tartott ez vagy nyolc óráig. Nyolc órákor rendes szokás szerint szétoszlott a társaság, lévén az összejövetel kizárólagosan uzsona jellegű. A legközelebbi viszontlátás reményében melegen elbucsuztak egymástól s aztán megindult kiki a maga útján hazafelé.

Kerekes Béla, az előnyösen ismert fiatal író Csathónéhoz csatlakozott. Állandó lovgája volt az érdekes szép asszonynak a szinte fellelgetett, mikor a zuzmarás februári után egyedül maradtak. Egy ideig szótlanul haladtak egymás mellett, az Andrássy-uton, ki a liget felé. Az asszony aprókat lépdelt a szinte kacérkodó a csipős hideggel. A férfi komolyan ment mellette a idegesen járatott sátabójával. Végre is az asszony törté meg a csendet.

— Ne essék kétségbe, kedves barátom, igazán nem érdemes. Mindössze csak arról van szó, hogy egyel kevesebb lesz a hódításaink száma.

— Tulságosan kegyellen hozzá Magda, — válaszolt a férfi, — nem érdemlem meg. Én szeretem magát.

— Tudom, ezt ma már mondta egy-szer.

— Ismétlem; százszor, ezerszer ismétlem: szeretem.

— Nézzé, én tudom, hogy maguk írók sokkalta mélyebben és lángolóbban tudnak érezni, mint más közönséges halandó, méltányolom is ezt a lelki kiváltságot és épen azért meg is bocsátom a vakmerőségét. Nem is, rosszul fejezem ki magamat, a tévedésért. Igen, mert itt pusztán tévedésről van szó. Rosszul választotta meg szerelme tárgyát és ha látja, hogy nem érhet célt, szépen visszavonul és kiábrándul.

— Az örüleibe kerget, Magda, ezzel a rettenetesen hideg okoskodásával. Mintha nem is egy husból és vérből való szerelme teremtett asszony, hanem valami múzeumi márványszobor mondaná ezeket, ép úgy hangzik a maga ajkairól.

— Azt csak maguk férfiak hiszik, hogy az asszony szerelmre van teremtve. Nem látják az árnyékot a fénytől.

Kerekes kérdő pillantással nézett Csathónéra. Az asszony folytatta:

— Igen, igen. Különbözn — tette hozzá mosolygva — ezt maguk férfiak nem érthetik meg.

A férfi hamarjában nem tudott válaszolni. Újra esond lett hát. Közben közeltek Csathók utcaja felé. Az asszony a sarkon megállott. Mielőtt bucsura nyujthatta volna kezét, Kerekes megazsolt:

— Tegen meg nekem egy nagy szívességet. Betárlunk meg egy kis negyedórát. Magának semmibe sem kerül, engem meg boldoggá tesz vele.

Alázatosan, esdekelve nézett az asszonnyra. Az egy pillanatra gondolkodott.

— Nem bánom, — felelte.

— És megindultak a liget felé. A hóval borított utakon egy lélek sem járt már ilyenkor. Az asszony fájni kezdett.

— G-irer vissza, hiszen majd megfagy a kezem, — szolt.

— Hát adja ide a kezét, majd megmelegitem egy kicsit.

Kezébe vette Magda apró, keztyűs kis kezét, gyöngyöden megveregette, végigdörzsölte, rálehel néhányszor s aztán megcsókolta. Az asszony keze egy kissé megremegett. Nehezelve szolt:

— Már megint. Engedje el a kezemet.

De Kerekes nem engedte el, az asszony meg nem igen erőszakolta. A férfi kezén át valami csodálatos melegség áramlott a testébe. — Régen ismerte már Kerekes, érdeklődött a sikerei iránt, nagyra tartotta és szerette hallani, ha dicsérték. Ő maga azonban sohasé hozta szóba, önmagától is félt, hogy lelke mélyén őrzött rokonszenve napvilágra kerül.

— Hát Magda, édes Magdám, — szolt meg reszkető, halk hangon a férfi, — vessen véget ennek a kizsárgyódnak. Neke magát ismerem, egyetlen nyugalom éjszakám sincs. Szüntelenül magam előttem, velem van, követ mindenhol a nem tudok szabadulni tőle. S nem is akarok. Ha márványszerű arcára nézek, a kétségbeesés környéke, viszont ha szép szemem végigsimogatja a lelkemet, hiszek az örök üdvösségben. Szenvedélyes szenvedés az életem, emésztő vágyódás minden percem. Emésztő vágyódás a magam csókjára, a maga életére. Hiszen maga boldogságra van teremtve.

Az asszony lehunyta a szemét, egész

Bogdánffy Ödön, a „Természettudományi Közlöny” 1906. évi augusztus havi számában „Magyarország vízi erői”-ről értekezvén, rámutat arra, hogy miután a község mennyisége nem kimeríthetetlen, feltétlenül újabb források után kell kutatnunk. Ilyen forrásokul kínálkoznak: a nap melege, a szél, a tenger-mozgás és a folyók.

De mivelhogy a szél, a tenger-mozgás és a nap melege által nyújtott energiának kiaknázására kell összes figyelmünket fordítani, mint amely energia a köszénnet is diadalmasan felveszi a hascot.

Bogdánffy azután kimerítőn foglalkozik a vízierő mikénti felhasználásával és munkaképességével s arra a következtetésre jut, hogy a folyók eleven erejének kiaknázására misem jövedelmezőbb, mint az elektromosság termelésére fordítani.

Ide vonatkozólag a többek között felemlíti a Mura vizét is, amelynél a kilométeres munkamennyiség háromezer lóerőnek felel meg. Ha már most szerinte egy lóerőnek egy évi tiszta haszna ötven koronát tesz ki, akkor elképzelhetjük, hogy a Mura parton hagyott ereje hány millió korona évi tiszta jövedelmet hord magában.

Ipari szempontból mily megbecsülhetetlen erőmennyiség és szociológiai szempontból mily hatalmas jóléti forrás rejlik a Murában! Gondoltak-e valaha e vidék intéző körei arra, hogy minő eleven kincsnek vannak birtokában?

Es ez a kincs annál értékesebb, mert a kifejezhető munkamennyiségen kívül megvan ott a nép sűrűsége és a természeti viszonyok is, amik az iparvállalatok, létesíthetése céljából fontosak. Mert Magyarországban — a városokat kivéve — egy négyzetkilométernyi területen, sehol sem lakik annyi ember, mint a Mura magyarországi folyója mentén, ahol egymást érik a kisebb-nagyobb, népesebbnél-népesebb falvak; állattenyésztése magas fokú, a talaja kiválóan alkalmas a len- és kender-termelésre, a természeti viszonyok is a legmegfelelőbbek, miért is a víz- és bórparagákat gyárilag kellene a Mura mentén meghonosítani, hogy különösen annak a szorgalmas, józan, takarékos vendégnek több állandó és virágzó keresetforrása legyen. Ha a Szentgotthárd-vidék jobbára erős németajkú érdekeltsege megérdemelte a dohány-, az óra-, a szelvénygyárt, mennyivel inkább rá kell terelni a figyelmeket az alsórendű és muraszombati járások legnagyobb részét

testén alig észrevehető remegés suhant keresztül. Elfogódott hangja bátorítatlan volt egy kisse, de azért határozottan szól:

— Nem lehet, edes barátom, higgye meg, nem lehet. — Nem lagadom, maga rokonszenves ember előtem. De lássa, én nagyon puritán elvekket vagyok felpáncélozva. Ismerem az értékeimet, tudom becsülni magam mindaddig, amíg valami van, ami megkülönböztet az általános, a tucat-asmányonyoktól. És ez a valami a házasetel szentélyének fanatikus tisztelete. Többre becsülöm magamat a legzüllöttebb perditánál, ha — hát tiszta szerelemből is — bemocskolnám az uram nevét. Tudnék szenvedni, tűrni, lemondani inkább, semminthogy hitvesi eskümet megazegjem. Jól élünk az urammal, szereljük is egymást, — nem zavarja a családi békénket apró összekoccanásokon kívül semmi, de az ilyen csekélység nem jön számításba. Igaz ugyan, hogy lánykoromban mindég olyan-nak képzeltem a házasetletet, amilyen az az első esztendőben volt, de hát tudja, a szerelemmel is úgy van az ember, mint az eddességgel. — Ha egyszerre akarja mind megenni, bizony elrontja a gyomrát és megcsorbul tőle. Mind amellet nyugodt életet élek s ha vannak is éjszakáim, mikor lázasan hanykolódom ágyamban, boldoggá tesz az a tudat, hogy minden-nél erősebb bennem, ismerem, a házasetel szentélyének fanatikus tisztelete. — Nyugodjék bele a megváltoztatásba, edes barátom, én sajnálom magat, ószintán sajnálom, de nem tehetek róla.

(Folyt. köv.)

képező vend lakókra, akikről ezideig még állami gondoskodás nem történt, legfeljebb abban, ahol a felekezetek nem bírták, állami iskolát kaptak; ámde ezek az iskolák bármily dicséretesen töltnek is be hivatásukat, kereseti forrást nem nyújtanak. A népnek pedig feltétlenül az kell, különösen a vendégnek, amelynek már nem eldorádója a magyarság-lakta kalásztól ringó rónaság, hol az uradalmak jószágát az aratógép tarolja le.

Alsórendűtől Regedéig a Mura mentén nincs egyetlen gyárilag berendezett ipartelep. Igaz, ennek jó részben a köszénhiány az oka, de ezen erőforrást nagyban pótolja a szabályozás alatt levő Mura vize.

A Mura szabályozását Gillyén Sándor mérnök vezeti, aki feladatának hűséges teljesítése mellett a magyar nyelv terjesztésében is buzgálkodik. Ő ismeri a Murát minden ízében.

Hallomás után tudom, mily terv alapján szabályozzák a Murát. De hogy sikerül-e a sellős lejtű vizet úgy mederbe szorítani, hogy medrére maga ássa s sikerül-e úgy, hogy a nagy tömegben rohanó árvis a mederből rombolólag ki ne lépjen és így évek hosszú fáradtságát tegye tönkre: nem tudom. Ha sikerülni fog, az utókor époló hálás lesz a munkálato-kat vezető mérnök iránt, mint amily hálás volt a Tisza szabályozását vezető Bertalan Lajos mérnök iránt, kinek szobrot emelt.

Az a magam tapasztalata után is tudom, hogy a Mura vizénél oly duzzasztásra, hogy a víz beraktározottassék, a másodpercenként nyert víztömeg nagy mennyisége folytán nincs szükség. Nem tudom azonban, vajon esések, zuhatagok híjjával a Murát jellemző és a sebesség-ből bizonyítható nem csekély lejtésű sellős, gyors, keringelő, örvényező víztömeg miként volna legkönnyebben, legolcsóbban elektromos energia termelésre felhasználható. Mi módon lehetne a víztömeg erejét kiaknázni?

Miként van a Po, az Etsch vizénél, amely vizek ellenkezőleg nem medret ásnak maguknak, hanem az alpécskből hozott anyaggal a medret folytonosan emelik, aminek természetes következménye, hogy az magasabban áll, mint a környező síkság, aminek azután természetes folyamánya az öntözésre szolgáló nyílt vízvezeték, mely oly termővé teszi Lombárdiát.

Miután a Mura vize és a partmenti lakosság jóléte magyar nemzeti, közgazdasági és közművelődési szempontból valamennyiünket érdekel, legközelebb rá fogok térni arra is, hogy kiknek kellene az ügyet kezükbe venni, hogy a Mura vizében rejlt eleven erő hasznosítható.

ORSZÁGGYÜLÉS.

Gróf Batthyány Pál kéréssel.

— Saját tudósítónk telefonjelentése. —

Budapest, augusztus 8.

A mai ülést, amelyet Berzeviczy Albert elnök vezetett, gróf Batthyány Pál, Zalaegerszeg népszerű képviselője foglalta le. Hat kérvényt adott be, mindegyik az általános választói jog mellett és a véderőjavaslatok ellen szól. A technikai obstrukció főgépésze azonban ma nem Lovász Márton volt, hanem Róth Endre; ő volt az, aki az elnök szokásos javaslatával szemben, hogy az iratok a kérvényi bizottságnak adassanak ki, ellenindítványt adott be, amely szerint a kérvények a közigazgatási és a pénzügyi bizottságnak is kiadassanak.

Elnök jelenti, hogy az első kérvényre nézve husznál több képviselő névszerinti szavazást kért, amit nyomban el is rendel. Az elnök indítványát 115 szavazattal fogadták el 16 szavazat ellenében.

A második, harmadik, negyedik és öt-

dik indítvány felett szintén névszerinti szavazást kért husznál több képviselő, de a szavazásnak holnapra való halasztásával. A hatodik kérvény felett ma szavaztak s természetesen az elnöki előterjesztés értelmében döntöttek.

Teleky József gróf a bíráló bizottság elnöke előterjesztést tesz Kristóffy József mandátumára nézve. Kristóffy a ház végleg igazolt képviselőnek jelentette ki.

Végül a tegnapi mára halasztott névszerinti szavazásokat ejtették meg; minden esetben az elnöki előterjesztés szerint döntöttek.

A politika eseményei.

— Saját tudósítónk táviratai. —

A politika teljesen kiszorult a — képviselőházból. Csak künn a folyosón merülnek fel jelenségek, de ezek is inkább feltűnőek, mint jelentékenyek. A mai napon két esemény foglalkoztatta a politikai köröket: a miniszterelnök nyilatkozata és gróf Károlyi József afférja.

Héderváry nyilatkozik.

Budapest, aug. 8.

A miniszterelnök ma délelőtt hírlapírók jelenlétében nyilatkozott arról a körrendeletéről, amelyet a választójog tárgyában kiadott. Khuen igen bizik abban, hogy az obstrukciót le fogja törni és jelzi, hogy nagy munkapárti programja van, amelyet keresztül fog vinni. Végbe akarja az állami és vármegyei tisztviselők státuszrendezését is vinni.

Gróf Károlyi József afférja.

Budapest, augusztus 8.

Szenzáció és szokatlan az az affér, amelynek egyelőre passzív hőse lett Károlyi József gróf, a pártionkülső függetlenségek elnöke. Minapi harcias képviselőházi beszéde miatt ma sértő tartalmú táviratot kapott Marienbadból gróf Sternberg Adalbertől, az ismert nevű osztrák képviselőtől. Sternberg oly feltételt mellett alkalmazza és tartja fenn erős sértéseit Károlyival szemben, ha vissza nem vonja azokat a szavakat Károlyi, amelyekkel képviselőházi beszédében a hadsereget megsértette.

HIREK.

Fedák Sári Nagykanizsán

Rostélyos-keresés közben.

(Saját tudósítónktól.) Az isteni Zsazsa jól ismert sárga autója ma délelőtt ismét bepöfögött Tótszerdahelyről Nagykanizsára. Az egész automobilozásnak, mint később kiderült, semmi más célja nem volt, — minthogy friss rostélyost vacsorázhasznak ma estére a tótszerdahelyi kuria vigkedvű vendégei. Zsaszának, — óh mily prózái ez az élet, — ma délelőtt semmi egyéb vágya nem volt, mint csupán az, hogy egy vagy két kiló szép piros marhasnak juthasson a birtokába. Mivel pedig már déli harangszó is elmúlt, mikor a rostélyosvásárlást megkezdődött, a Zsaszát kísérelő szép idegen hölgynek és egy elegáns urnak vele együtt a nyakukba kellett venniük a várost, hogy egy nyitva levő mészárszéket lellessenek, ahol a vágyva vágyott rostélyost meg lehet szerezni.

Igy jutottak Zsaszák a mi utcánkba is, ahol, mint ő maga mondta utána iramodó munkatársunknak, rögtön tudta, amint a Zala szerkesztőségének ügyfelmájára esett tekintete, hogy ma most nem kerül el végzetét, az interjú. Így is lőn. A rostélyoson kívül ugyan mit is kérdezhetett volna az újságíró Fedák Sárától, mint azt, hogy mi igaz amerikai művészturnéjának tervéről a hogy meddig marad itt Tótszerdahelyen.

Mellőve a kínos procedura részletezését, mellyel Fedák Sárától a feleleteket

valahogy ki lehetett csikarni, itt adjuk kerek foglalatját Zsazsa kijelentéseinek.

— Még nem tudok semmit, lesz-e valami az amerikai utból. Nem olyan kicsiség az, hogy arról csak úgy uk-muk-fuk lehessen határozni. Körülbelül két hete Anadon felkeresett James Amberg, az ismert nevű amerikai impresszárió, aki egy elsőrendű nagy newyorki színháznál vendégzerepelletni akart volna. Amerikai körutról szó sem volt egyáltalán és akkor föllentettek az aradi lapok is, ha erő irtak.

Kijelentette még a művész, hogy má e hónap végétől ismét le van köté Beöthy László színházához és az egyebeken felül attól függ elsősorban minden, hogy sikerül-e megegyezésre jutnia Bekthyvel az amerikai kirándulást illetőleg. Tótszerdahelyen még két hétig marad Zsazsa, amikor be kell rukkolinia a Király-színházhoz, hol nagy új szerepek várnak rá.

Miután pedig a rostélyost hosszas hasza után sikerült egyesült erővel egy fő-úti mészárszékből lefűlelnünk, Fedákék a Koronába vonultak ebédelni, honnan a pompás vadászsákmánnyal kora délután visszatértek a jó hívős tótszerdahelyi kastélyba, hogy onnan a legközelebbi rostélyosinségig elő ne jöjjenek.

— Új b. t. t. A hivatalos lap mai száma ismét magas királyi kitüntetéssel közli. Kállay Zoltán Hevesmegye főispánja a kitüntetés, kinek a király „a közszolgálati terén szerzett kiváló érdemei elismerésül” a belső titkos tanácsosi méltóságot adományozta.

— Építési engedélyek. Tegnap délután 5 órakor a városi képviselőtestület építésgyűjti bizottsága bizottsági ülést tartott, melyen nagyszámu kisebb-nagyobb építési engedély kiadásának javaslatáról határoztak. A bizottság az alábbi engedély kiadását javasolta: Spitzer Ernőnek Zárda-utca 1. szám alatt játékgár és lakóház, Leitner Ödön és Józsefnek Király-utca 37. udvari lakóház, Zerkovitz Albertnek Kiszalud-utcában istálló és ház belső átalakítása és a Kazinczy-utca 33. udvari lakóház építésére, Kern Károlynak Szemej-utca 2/c utcai lakóház, Csányi Eleknek Csányi-utca 26. mosókonyha, Rechnitzer Mórnak Erzsébet-tér 1. udvari raktár, Farkas Józsefnek Körös-utca 29. istálló Németh Istvánnak Rákóczi-utca 3/c udvari lakóépület, Tanczenberger Jánosnak József fűg-ut 61. alatt egy emeletes lakó-épület, Horváth Majdák Józsefnek Hunyadi-utca 4. sz. alatt utcai és udvari lakóépület és Weisz Mór kereskedőnek Kiszalud-utca 17-a szám alatt egyemeletes bérház emelésére. A bizottság foglalkozott még Beau Lajos cognacgyárosnak építési kérvényével is, amelyet aziránt adott be a városi tanácshoz, hogy a Csengery-ut 78. sz. telken saját költségére mintegy 30 munkaházat építhessen. E tervek nagyjában azonosak Blau Lajosnak azzal a már városi közgyűlésen is tárgyalt ajánlatával, mely szerint a szóban forgó telket három utcával felaprózva parcellázni szándékozott. A közgyűlés azonban jelentékeny feltöltést kívánt a telektulajdonostól, — továbbá 560 négyszöglet területnek iskolát és rendőrszoba céljára való díjmentes átengedését, végül azt is, — hogy az utcák létesítéséhez is járuljon hozzá némi költséggel. Blau Lajos újabb terve szerint saját maga építtetné fel a munkaházakat és a korábbi három új utca helyett csak kétletőnek létesítését tervezi, amennyiben a vasúti sínek mentén nem kötné össze a két kelet-nyugat irányú új utcáskát, melyek e szerint szakútcák lennének. A bizottság behatóan foglalkozott Blau Lajos kérvényével, — amelyet azonban csak ugyanolyan feltételek mellett talált elfogadhatónak, mint a minő feltételeket a telek feltöltéséhez az új utcák létesítése kérdésében Blau Lajosnak a közgyűlés szabott.

— Munkában az Ifjúságképző. A Nagykanizsai Általános Ifjúságképző Egyesület választmányának minap Boros János egyesületi elnök elnöksége alatt igen látogatott választmányi ülést tartott. A választmányi tagok a gyűlésen majdnem teljes számban jelentek meg és az értekezlet mindvégig a tenni akarás, az előretörés és a haladni vágyás jegyében folyt le. Többek között határozatban mondta ki a választmány, hogy miután az egyesület azon kedvező helyzeiben van, hogy tagjai sorában igen sok jó hangú és előadói képességgel megáldott egyént számíthat, műkedvelői kör fog alakítani. Ezen körönkénti működési körének és programjának megállapítására kiküldött egy háromtagú előkészítő bizottság, amely bizottság már a közel jövőben akcióba lép. Tekintettel pedig arra, hogy városunk fiatalosága erősen ambicionálja a sportot, de ezen vágyának kielégítésére alkalmas kör nem áll rendelkezésére, az Ifjúságképző Egyesület kebelében egy sport körönkénti fog szervezni és saját kebeléből egy 5 tagú bizottságot választott, hogy a kellő intézkedéseket minél hamarabb megtehesse és ezen igazán nemcsak főrekrutálást, hanem előbb megvalósíthatja. Az egyesület újabb ismét körülből 100 taggal szaporodott, s így mai taglétszáma megközelíti a 200-at.

— Az új színiszéken Pécsen. Pécsről írja tudósítónk: A szokottnál nagyobb várakozással néz a pécsi közönség az idej színházi szezon elé, miután Füredi Bélától: az új színigazgatótól várja, hogy az utóbbi években a színészet iránt lápiált idegenkedését megszüntesse. A közönség ezen véleményében aligha fog csalódni.

Füredi Béla úgy szervezte meg a társulatát, hogy annak minden egyes tagja elsőrendű erő. A színház belső képe is előnyösen megváltozott, miután az üllőhelyek kopottas plüshuzatát ujjal cserélték föl. Az előjelekből ítélve, azonban Füredi sem fog csalódni a pécsi közönségben. — A földszinti páholyok mind és földszinten öt sor már bérbe van adva, ami Pécsen még soha elő nem fordult.

— Lakások, elképzelhetők-e vén házban, vagy sok lakó után poloska nélkül? Mielőtt új lakások beépítenének, tisztítsuk azt ki alaposan Löcherer Cimexinnel. Ez eddig az egyedüli szer, amelytől a poloskák nyomban elpusztulnak, petéik pedig a Cimexin hatása folytán kiszáradnak és többé ki nem kelnek. Nem piszkít, foltot, szagot nem hagy, a legkényesebb bútort is tisztítható vele. Moly ellen egyedüli biztos szer. Kapható: a helybeli gyógyszerárakban. Egyedüli forrástár Zala és Somogy vármegyék Reik Gyula gyógyszerár Nagykanizsán.

— A dunántúli evangélikusok közgyűlése. A dunántúli evang. egyházkerület holnap, augusztus 9-én tartja Szombathelyen ez évi rendes közgyűlését, melyre Gyurdtz Ferenc püspök a minap bocsátotta ki a meghívókat. A közgyűlés tárgysorozata: 1. A közgyűlés megalakulása megnyitása és a jegyzőkönyvet hitelesítő bizottság megválasztása. 2. A kerületi közgyűlésre kiküldött két néptanító megválasztásáról szóló bizottsági jegyzőkönyv. 3. Az egyetemes közgyűlés elnökségének meghívó levele a f. évi rendes közgyűlésre. 4. Miniszteri leiratok, átiratok egyházi és világi hatóságoktól. 5. Püspöki jelentés. 6. A főiskolai nagybizottság jelentése. 7. Az egyházkerületi pénzügyi bizottság jelentése. 8. Az egyházkerületi népiiskolai bizottság jelentése. 9. Az egyházkerületi ének- és zenepártoló egyesület jelentése.

10. Az egyházkerületi véleményező bizottság jelentése. Ennek kapcsán: Egyházkerületi képviselők választása az 1911. évi egyetemes közgyűlésre. (Egyházkerületi közgyűlés 1903. évi jegyzőkönyv 6. pont.) Javaslat egyházkerületi tisztviselők választásához és bizottságok kiegészítéséhez. 11. Az egyházkerületi miszióügyi és kikeresztelési bizottság jelentése. 12. Az egyházkerületi számvéviszék évi jelentése. 13. Az egyházkerületi gyámintréti bizottság jegyzőkönyve. 14. Az egyházkerületi levéltáros jelentése. 15. Az egyházkerületi evangéliumi (lelkész) egyesület jegyzőkönyve. 16. A múlt évi egyházkerületi jegyzőkönyv egyes pontjai. 17. Kérvények. 18. Indítványok. 19. A jövő évi egyházkerületi közgyűlés helyének kiűzése. Az egyházkerületi közgyűlésen a nagykanizsai ág. ev. hitközség részéről Hüttler Lajos lelkésszel először többet részt vesznek.

— Előkelő hölgyek: Yes porcellán-poudert használnak. 3 és 5 korona.

— Az alsórendvai képviselőválasztás epilógusa. Megirtuk nemrég, hogy Hegedüs József alsórendvai asztalosmester a második fórumon is megnyerte azt a 800 koronás pert, amit Festetich Pál gróf, a visszalépett alsórendvai képviselőjelölt ellen indított, hogy a nála rendelt kortárszálók árát fizesse meg. A gróf azonban még most sem fizetett s így asztalos végrehajtásilag lefoglaltatta gróf Festetich Pál ingóságait. Ez-ellen a gróf felesége igényt adott be s a minap volt a tárgyalás a budapesti V. ker. járásbírósnál, hol a gróf felesége megesküdött arra, hogy a lefoglalt ingóságok saját tulajdonát képezik s így azok férje tartozása nevében el nem árverezhetők. Eddig a hísztória. Az asztalos, mint értesülünk, nem nyugszik meg az ügynek ilyen való elintézésében, hanem levelet ír a nemes gróf testvérbátyjainak, Festetich Tassiló hercegnek és gróf Festetich Jenő csáktornyai főrnak s megkérdezi tőlük: mint vélekednek az olyan adósról, aki többrendbeli bírói ítélettel szemben sem fizeti ki a tartozását.

— A hálósobák réme, a poloskák kiirtása eddig a lehetetlen dolgok közé tartozott. Mióta azonban a Löcherer Cimexinnel történtek próbák, beigazolódt, hogy a Cimexin nemcsak az élő poloskát pusztítja el nyomban, de a Cimexin hatása folytán a peték rögtön kiszáradnak és többé ki nem kelnek. A Cimexin mindent használható, szövetet, bútort, falat, vagy festést nem piszkít; nyomot vagy foltot nem hagy. Moly ellen egyedül biztos szer. Kapható: Reik Gyula gyógyszerárban Nagykanizsán és a készítőnél, Löcherer gyógyszerésznél Bártfán.

— Új vasuterv a Balatonhoz. Pápát a Balaton-partjával összekötő vasútra már van kétféle engedély. Most egy harmadikat kapott Szűcs Béla budapesti magánmérnök. Mint értesülünk a kereskedelemügyi miniszter Szűcs Béla magánmérnök, budapesti lakosnak a m. kir. államvasutak Pápa állomásából kiindulólág Kéttornyulak, Salamon, Doba, Somlyóvárshely, Káptalanfa és Nyírág közlések érintésével a dunántúli helyiérdeklő vasutak Tapolca állomásáig vezető szabványos, esetleg keskenyágányú helyiérdeklő vasútvonalra az előmunkálati engedélyt egy évre megadta. Valóban kíváncsiak vagyunk, hogy melyik engedélyből tesz végre-valahára egy igazi vasút, nemcsak papíron, hanem a síneken is.

— Kitűnő zongoraoctatót ad zongoratanárnól oklevéllel bíró urinó. — Bövebbet Fischer Pálófia Pia könyvkereskedésében Nagykanizsán.

TÁVIRATOK.

Időjárás.

(A meteorológiai intézet jelentése.)

Budapest, augusztus 8.

Meleg és túlnyomóan száraz idő várható. Déli hőmérséklet 29-4 C.

Az edénylél vérfürdő.

A nyomozás eredményei.

Miskolc, augusztus 8.

A borzalmas rablógyilkosság ügyében nagy apparátussal folytatják a vizsgálatot. Regula Ede, akit fogvatartanak, állhatatosan tagad ugyan, de már elég bizonyíték merült fel ellene. Ma házkutatást tartottak Regula kedvesének, Zsóka Teréz szüleinek és rokonainak a lakásán, de ennek semmi eredménye nem volt. A leány bevallotta, hogy kedvesénél látott pénzt, de annak eredetéről mit sem tud.

Czeisler Ilonát, a vendéglős hugát még mindig nem lehetett kihallgatni, — mert eszméletlen állapotban van.

Miskolc, augusztus 8.

A helyszíni vizsgálat alkalmával Czeislerék szobájában egy Miskolcra Edénybe szóló másodosztályú vasuti jegyet találtak. Regula zsebében ugyanilyen jegy volt, amelyre nézve nem tudott elfogadható magyarázatot adni. A jegyből azt következtetik, hogy Regulának bűntársa van, akivel Miskolcra felől vonaton egy időben érkezett meg Edénybe.

Miskolc, augusztus 8.

Czeisler Ilona állapota teljesen reménytelen. Az orvosok három baltautésti eredő sérülést konstátáltak a koponyáján. Minden ütés halálos, mert az agyvelőt is sértette. Az operáció sikerült ugyan, de megmenteni a leányt nem lehet.

Tanfériak fegyelmi vétségel.

Arad, aug. 8. Arad város közigazgatási bizottsága ma tartott ülésén fegyelmi vizsgálatot rendelt el Szőke Antal elemi iskolai igazgató ellen hivatali szabálytalanságok miatt, továbbá Szántó Alajos közsegi polgári iskolai tanár ellen növendékeinek durva ütlegetése és kötelességeinek elhanyagolása címén.

Kecskemét bajai.

Kecskemét, aug. 8. A háztulajdonosok tömegesen fordulnak a városhoz oly kérelemmel, hogy a város sajátítsa ki házaikat, mert nekik nincs pénzük a házak kijavítására. A város azonban nem felajánlhatja a kérelmeket, mert nincs módjában mintegy száz házat kisajátítani.

Lőporrobbanás nagy katasztrófával.

Róma, aug. 8. Tarentó közelében ma hajnalban levegőbe repült a katonai lőpor-torony. A detonáció annyira megrázta a talajt és a levegőt, hogy az egész város felébredt. Mindenki azt hitte, hogy földrengés van, az emberek rémülten ugráltak ki ágyaikból s kétségbeesetten jajveszékelve, félméletlenül futottak ki az utcákra. A robbanásnak száz emberdőlőzete van.

Tűz egy vasut állomáson.

Miskolc, augusztus 8. Nagy tűzvész pusztított a Miskolcra közel fekvő Mező-

nyékládháza állomáson. Egy mozdonyból kipattant szikrától tüzet fogott a pályaudvar melletti katonai rakár telekete s mielőtt annak oltását elkezdték volna, az egész épület minden benne levővel porrá égett. A tűz átterjedt a vasuti kátrára és a pályafentartási épületekre, melyek szintén egész felszerelésükkel elégett.

ÉRTESÍTÉS.

Dr. Miklós Dezső

ügyvédi irodáját Kazinczy-utca 1. számú épületbe (Városház, I. em.) helyezte át.

Gabonaüzlet.

Budapest, aug. 8.

Készáru-üzlet:

10 fillérrel magasabb.

Hataldó-üzlet:

Buza októberre 11.34. Buza áprilisra 11.53. Rozs októberre 9.21. Zab októberre 8.20. Tengeri augusztusra 7.63. Tengeri májusra 7.65. Repce augusztusra 15.40.

NYILT-TÉR. *)

HOLNAP

szerdán este Czár János „Vaskapu” vendéglőjében (Király-utca)

Sárközy Dezső elsőrendű cigányzenekara

HANGVERSENYEZ

5053

Naponta

frissen pörkölt

Cuba kávé K 4.—
Karlsbadi keverék kávé . . . 4.50
Cuba-Mocca-Jáva keverék . . 4.80

Kapható:

GELTCH és GRAEF

csemege- és fűszer-kereskedésében Nagykanizsán.

VITA

természetes hazai gyógyásványviz.

Kitűnő gyógyszer: gromor- és cukorbetegségek, kövén, hólyag- és vesebajok ellen.

Élőpohár 1/12-terrási a gyomereget azonnal megszünteti.

A vállalat tulajdonosa: 4249

„CONSUM” kereskedelmi részv. társ.

Budapest, VI. Teréz-körút 4. Tel.: 10-15.

Kapható minden jobb főzserüzletben és gyógyszerárakban.

Porrátelep, Sankutafal, Vasmegye.

*) E rovatban közölték nem vállal felelősséget a Szerk.

Vizmentes kazaltakáró és gépponyvák

elsőrendű gyártmány négyzetméterenként 2 koronától feljebb.

Gabonaszákak, tiszta lenből, kartellen kívül, K 1.20-tól feljebb jutából I.— K 4-től feljebb.

Elsőkőpeny, gátlerek munkásoknak, vízveder, abrakostársznya, kéve-kötő, lentümlök, zsinog, kender, gépola, gépzsir, petróleum, lótakaró

M. kir. márház nagydruda. Kőcsőponyvák kaphatók.

Hirsch és Szegő

gazdasági cikkek vállalatánál NAGYKANIZSÁN legolcsóbban beszerezhetők.

REGÉNY.

Érzelmek tüzeiben.

Irt: Stanley Weyman.

60

Lementek ezután az alsó szobába s most már Almeric is megparancsolta a szolgáknak, hogy ne nyissa ki a kastély ajtaját és sem kérésre, sem fenyegetőzésre ne engedje ki a szolgákat.

A tiszteletes ur ezután visszavonult egy távoli szobába és elhelyezkedve egy karosszékre, azon kezdte törni a fejét, hogy mit kellene most cselekednie.

Nagyon megrémült, amikor megpillantotta Dunborough lordot, mert nem volt nehéz kitalálni hogy mit végeztett jött ide. Nem kételkedett abban, hogy Eniddel akar találkozni s alkalmasint azt tervezi, hogy titokban megesküdjék vele. Hiszen segítőitársakat is hozott magával.

Igy gondolkodott a tiszteletes ur. De hirtelen mosolyogni kezdett és ezt mormogta a fogai között:

— Tuljárom az eszetenek... Elkészítetek.

Kiesztelte ezután a tervét. Elhatározta, hogy szép szóval vagy fenyegetéssel rá fogja bírni Enidet arra, hogy feleségül menjen Almerichez. Majd ő maga fogja összedadni őket.

XV. FEJEZET.

Az ostrom.

Soane erősen megkopogtatta a kastély ajtaját.

Dunborough lord és Fishwick ott állottak mögötte és várták az ajtó megnyílását. A kopogtatás azonban nem használ s Soane ekkor türelmetlenül kezdte döngögni az ajtót, mely azonban most sem nyílt ki.

Soane gyanakodni kezdett. Hátra szólt a lordnak:

— Alkalmasint kizártak bennünket, — mondotta. — Az a ravasz Thomasson meglátott bennünket és mindjárt kitalálta, hogy mi a célunk. De hiába való lesz minden ravaszkodása, be fogunk jutni a kastélyba.

Dühösen megdöngögte ezután az ajtót. Egyszerre kinyílt az ajtó felett levő kis ablak és kidugta rajta a fejét az öreg szolga.

— Ki zörget itt ilyen gorombán? — kérdezte boszus hangon. — Nincs idehaza a gazdám, senkit sem eresztettek be. Ezzel becsapta az ablakot.

Fishwick nyomban megjegyezte: — Ezek kitalálták a szándékunkat.

Soane boszusan fordult meg s kifelé indult a kastély kertjéből. A társai utána mentek.

Az országon megállt Soane és így szólt a lordhoz:

— Valami módon be kell jutnunk a kastélyba, mert Enid kisasszonyt rabba tették ott. Ki kell őt szabadítani. Thomasson kezéből, mert azt sejttem, hogy veszedelemben torog. Ha nem terveznék ellenfele valamit, akkor nem zártak volna ki bennünket a kastélyból.

— De mi módon juthatnánk be oda? — Ezt kell kitalálnunk. Egyelőre menjünk vissza a faluba s ott majd megbeszéljük, hogy mit cselekedjünk.

Fishwickhez fordult ezután és így szólt hozzá:

— Ön itt marad a kastély közelében és vigyázni fog itt, nehogy távoitunkban kiszorítsa onnan Thomasson Enid kisasszonyt és újból elvigye őt valahova, ahol már nem akadhatnánk rá.

— Vigyázni fogok, — mondotta Fishwick.

Soane és a lord felültek a paripákra és elváltak a falu felé.

Fishwick elvezette lovát a közeli berekbe és egy fához kötötte. Azután óvatosan visszament a kastélyhoz és leselekedni kezdett ott.

Ezalatt Thomasson megállapította a tervét és azután látni bement Enid szobájába.

Enid a mezőre nyíló ablaknál ült és Julia madarát etetgette.

— Leányom, — mondotta neki Thomasson, — most már kérésen meg kell mondanom neked, hogy mi a szándékom.

Enid megdöbbent a tiszteletes ur komoly arckifejezésétől.

Thomasson meg sem várta, hogy Enid kifejezési addhasson megdöbbenésének, így folytatta:

— Javadjon akaratom. Feleségül kell men-

nem Almeric lordhoz, még pedig ma...

(Folyt. köv.)

IRODALOM.

Kisajátítási útmutató címmel egy népszerű szakmunka jelent most meg. Elismerés illeti meg dr. Filesz Lajos, Kanda Pál és Nemes Győző társszerzőket, hogy nem törődve a közönség hagyományos közönyével, neki vágta a munkának és megírták illetve egybe állították vaskos kis könyvüket, amely magában foglal minden a kisajátításra vonatkozó tudnivalót. Gyakorlati kézikönyvet írtak meg tudományos alappal. A kisajátításról szóló magyar művek száma igen csekély és szerzőik érdemes munkát végeztek és el kell ismerni, hogy a „Kisajátítási Utmutató” című könyv hűzgot potol. Gyakorlati célokat szolgáló kézi segédkönyv amelyet magánhasználatra szántak a szerzők.

Nincsenek benne jogi fejtegetések, de azért nem is száraz gyűjtemény, hanem igazán kimerítő tartalmú kézikönyv amely felöleli a kisajátításra vonatkozó egész joganyagot és az összes adminisztratív tudnivalókat.

Tudnivalók vannak csoportosítva kizárólag vasuti kisajátításra vonatkozólag és kiválóan gyakorlati érzékre vall szerzők részéről, hogy a kisajátítás eljárásának során előforduló kérésekre, megkeresésekre, iratokra és nyomtatványokra vonatkozólag kimerítő mintatárat állítottak össze.

Az érdemes művet melegen ajánljuk az érdeklődők figyelmébe. Ára 5 korona. Megrendelhető Nemes Győző m. kir. államasuti ellenőr címén. Kolozsvár. Kereszt-utca 5.

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Felelősszerkesztő: NAGY SAMU.

Igazgató: BOROS JÁNOS.

16 éves katolikus fiú, ki a polgári iskola 4 osztályát jelesen végezte, gépész-lakatos tanoncnak elszegődne oly mesterhez, akinél ezen képességeit elnyerhetné.

208. sz. 1911. v. hgtó.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közzhírre teszi, hogy a letenyei kir. járásbíróságnak 1910. évi V. 189.3 sz. végzése következtében dr. Rothechid Jakab nagykanizsai lakos ügyvéd által képviselt Weiser J. C. nagykanizsai bef. cég javára 12 K 41 fillér hátralékos tőke s járulékairejéig 1911. évi június hó 28-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján felülfoglalt és 2275 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: gőzmozdony, cséplőgép, fecskendő, kőtrüsz, szerzámszekerény és gépszij nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a letenyei kir. járásbíróság 1910. évi V. 189.4 sz. végzése folytán 12 K 41 fillér hátralékos tőkekövetelés, ennek és pedig 54 K 83 fill. eredeti tőkének 1909. aug. 1-től 1910. december 3-ig, 12 K 41 fillérnek 1910. dec. hó 3-ik napjától járó 6%, kamatai és eddig összesen 65 K 45 fillérben bíróság már megállapított költségei erejéig Bánokszentgyörgyön a helyszínen leendő megartására 1911. évi augusztus hó 17. napjának d. e. 10 órája határidővel kiűzetik és ahhoz a venni szándékozók csannal oly megjegyzéssel hivatalnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legelőbbet ígérőnek, szűkebb esetén becsáron alul is elfognak adni. Amennyiben az elárverzendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatják és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendelhetik.

Kelt Letenyén, 1911. évi aug. hó 2-án.

SCHMIDT JÁNOS
kir. bír. végreh.

Gyümölcskosarakat

5 kg.-os nagyságban 28 korona,
8 kg.-os nagyságban 36 koronáért
100 darabonként szállít a

Muraközi Kosár és Fonottbutor Ipar R. T.
Muravidon, Zala megye. 5492-5

Gyár-utca 46. szám a. att
egy modernül épített ház

három szobával, a hozzá tartozó
melléképülettel és kertfel együtt

szabad kézből eladó.

Bővebbet ugyanott a háztulajdonossal. 5486

ENGLÄNDER BÉLANÉ

szül. LIDIT EMMA

Nagykanizsa, Király-u. 39.

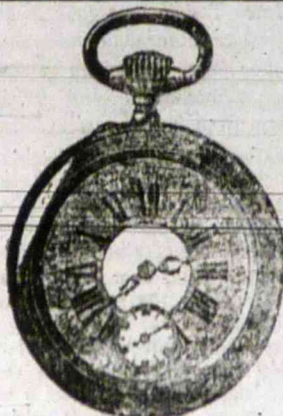
Elvállal mindennemű HAJMUNKÁT, bármilyen hajat 24 óra alatt elkészít. — Kész hajakat nagy választékban raktáron tartok. Ugyanott uraságoktól levett FÉRFI-
RUHÁK magas áron megvétetnek. 5345

Gyümölcs vásárlás
nagyban!

Balogh Tamás budapesti gyümölcsnagykereskedő kézzel szedett gyümölcsöt a legmagasabb áron egész napon át

átveszi

a „Vaskapu” vendéglőben.

Steiner Mór
óraműves Nagykanizsán.

Legpontosabb zseb-, inga-, fali- és ébresztő
órák, elsőrendű gyártmányok.

Ékszerek, gyűrűk, fülbevalók legújabb divatnak
remek választékban.

Látszerraktáramban elsőrendű csipetők,
szemüvegek kaphatók egy koronától feljebb.
Minden órajavítást pontosan és szakszerűen
eszközölök. — Legmagasabb napi áron törött
aranyat beváltok vagy kívánatra becserelek.

4631

Sikkes és elegáns csakis a Jancsec-cipő!

NAGYKANIZSÁN, Deák tér (Bayer cukrászda mellett).

Uideki megrendelésekhez

elegendő egy használt cipő
beküldése vagy papírra állva
a láb körrajza.

Ha üde és finom arcot őhajt!

HASZNALJON

IRMA

CRÉMET
SZAPPANT
PUDERT

szeplőt, májfoltot és pörsest eltávolít. — Actamas
anyagot nem tartalmaz. — Kapható:

REIK GYULA

„SALVATOR” gyógyszerárúháza
NAGYKANIZSÁN.

Kiadóháza és kiadóhelye:

NAGYKANIZSA

Kiadóháza 3.

TELEFON-SZÁM 78.

egy melléklettel.

A kiadóháza és kiadóhelye: Budapest, Károlyi utca 3. sz. A kiadóháza és kiadóhelye: Budapest, Károlyi utca 3. sz. A kiadóháza és kiadóhelye: Budapest, Károlyi utca 3. sz.

A kiadóháza és kiadóhelye: Budapest, Károlyi utca 3. sz. A kiadóháza és kiadóhelye: Budapest, Károlyi utca 3. sz. A kiadóháza és kiadóhelye: Budapest, Károlyi utca 3. sz.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben	Postai
házon kívüli	székhelyi
Egy évre 1.20 K	Egy évre 1.50 K
Negyedévre 3.50	Negyedévre 4.50
Félévre 7.00	Félévre 9.00
Egy évre 14.00	Egy évre 18.00

Egyes szám ára 6 fillér.

Műveltség, hűl kimutatás és megismerésnek szentelt 50 fillér.

Eljuttatás és csekély értékek díja 5 koronára. — Kiosztásdíj 6 koronára.

XXXVIII. évf. 180. szám.

Nagykanizsa, csütörtök 1911. augusztus 10.

Kiadóháza: Zala Hirlapkiadó és Nyomda Rt.

A közigazgatás.

Nagykanizsa, augusztus 9.

Németországban akadémiai tanulmányokat akarnak rendszeresíteni közigazgatási tisztviselők számára. A gondolat ebben a formában körülbelül semmit sem ér. A szobatudósok szobatudományának újabb megnyilvánulásai ezek s ahol áttér a gyakorlatra, ott azonnal csöndöt is mond. Kétségtelen, hogy a közigazgatás a mai formájában nem áll azon a magaslaton, amelyen állania kellene, hogy ellenszolgáltatást nyújtson a reá háramló súlyos terhekért. A terhek növekszenek és növekszik a tisztviselői létszám is, mert mind nagyobbak válnak az igények, anélkül azonban, hogy kielégítést nyerne.

Egy katona — beleszámitva a tábornokszolgától kezdve a kutyamósig mindent — átlag 1000 koronájába kerül a monarkának. — Egy tisztviselő pedig — fölösztva az arányt a miniszterelnöktől kezdve a falusi bakterig — 2500 koronába.

Amikor a közigazgatás hiábáiról beszél a közvélemény, nem arra gondol, hogy az atyafisági konneksziók révén bevásárolt, vagy kinevezett valaki goromba volt, — amiért megzavarták a pipázását. A kis ügyek aránylag gyors lefolyásuk Magyarországon, szinte azt lehet mondani, hogy itt zaklatásnak vannak kitéve a tisztviselők, mert a felek türelmetlenül sürgetik

a hivatalokban azt a névváltoztási ügyet, vagy illetőségi kérdést is, amelynek elbírálása a miniszteriumban késik már fél éve! Az igények rendkívül megnöttek ebben a tekintetben és számba sem jöhet két-három hét, — ami száz és százezer aktaszám ügyforgalma mellett csak pillanatot jelent, — már megnövekszik az egyéni hajlandóság előtt és panaszkodásra ad okot.

A közigazgatásnak néhány évtized óta előkelőbb földadatai vannak. Hosszu, patriarkális stagnálás után rájött ez az ország is különféle kulturszükségletek izére s tudja már, hogy nem csupán a részegen hazabotorkáló polgárok kedvéért van szükség az utcák világítására,

hogy a csatornázás és vízvezeték a népesedési statisztikát javítja, a halálózást csökkenti, hogy kövezni kell a tereket és az utcákat, mert nyugat felé haladva, nem tapasztalja mindenki magasszáru csizmában a sarat.

Amelyik város segíthet ezeken az állapotokon, az már segít is. —

Mert itt nem elég a jószándék, ide nagyon sok pénz kell. A kritika erejével csak azt a helyet szabad sújtani, amelyik anyagi képességei mellett ül a garason s amelynek a vezetősége gyöngye hozzá, hogy az autonómia öntudatába mélységes göggel belemerült szent egyszerűséget fölírja ebből a tompa álom-

ból s ha kell, akár kényszerítse a kulturális kötelezettségek teljesítésére. A magyar városok jelentékeny része, igaz, nagyon szegény és horribilis pótdával dolgozik. Azonban a gazdag városokban is százféle hiba van a rendszerben. De ezeknek mégis előbb van reményük a kibontakozásra, — mint amazoknak, amelyek még erkölcsi testület formájában sem föltétlenül hitelképesek. Hiszen számtalanszor megcsik, hogy egy város csak a kormány girójával kap bankkölcsönt.

Ha pedig mindent, de mindent a valamikor megalkotandó városi törvénytől várnak, sok csalódásban is lehet részünk. Épp olyan akadémikus ez a reménység, — akár csak a német terv. Mert a földadata magaslátán álló közigazgatásnak utána kell néznie, milyen helyi értékeket, gazdasági kincseket aknázhathat ki. S ha ki tudja aknázni, akkor már nincs panaszra oka, mert ő maga díktál.

Az osztrák helyzet.

Lembergben jelentik: Egy itteni lengyel újságnak jelentik Bécsből, hogy az osztrák kabinetnek, parlamentáris tétele szeptember hónap folyamán fog megtörténni. A kabinetben a csehek két tárcát követelnek maguknak. Hohenburger lovag igazságügyminiszter, Wickenburg gróf belügyminiszter és Mayer dr. pénzügyminiszter a parlamentáris kormányban is helyet fognak foglalni.

ORSZÁGGYÜLÉS.

Szászok a magyar nyelv mellett!

— Saját tudósítók telefonjelentése. —

Budapest, augusztus 9.

Kabos Ferenc elnökle alatt a szablonos technikai fogásokkal indult meg a mai ülés, amelynek meglepetése Schuller Rezső szász képviselő beszéde volt. A már untig hangoztatott nagyhatalmi frázisokkal támogatja a kormány kérvényi javaslatát, de hazafias szellemben beszélt a magyar nyelv jogairól, amelyeknek a hadseregben való érvényesülését — így mondta — sem ő, sem szász választói megakadályozni nem akarnak.

Az ülés megnyitásakor hét kérvényt mutatott be az elnök a véderő javaslat ellen. Javasolja ezeknek a kérvényi bizottsághoz való áttételét. — Ezzel szemben Lovász Márton a kérvényeket a közigazgatási és a véderőbizottsághoz is át akarja utaltatni. Elnök felteszi a kérdést az első kérvényre nézve, mire Lovász a Ház tagjainak megválasztását kéri. Az elnök erre megállapítja a határozatképességet s a többség az elnök javaslatát fogadja el. — A többi kérvényre husznál több képviselő névszerinti szavazást kér, de a szavazásnak holnapra való halasztásával.

Ezután megejtették a tegnapi mára halasztott névszerinti szavazásokat s a többség az elnök javaslata értelmében döntött.

Ezután áttérték a napirendre. A véderőjavaslat tárgyalására.

Schuller Rezső (szász) hangoztatja a javaslat szükségességét. A hadsereg mai állapotában nem felel meg a monarchia nagyhatalmi helyzetének és nem lehet biztos támasza a nagyhatalmi politikának. Ami a német szolgálati nyelvet illeti, az reájok, szászokra nézve előnyös ugyan, de a maga és szász választói nevében

Elmélet és gyakorlat.

Írta: Borbély József.

Kerekes leverten verdeste botjával a zuzmarás bokrokat. Csathóné annyi meggyőződéssel beszélt, hogy fölőleszenek lárta a replikázást.

— Forduljunk vissza, — szólt az asszony. — A negyedóra már régen lelet.

A férfi szólanul, fájdalmas szomorúsággal engedelmességet. Uccájuk sarkán az asszony melegen megszorította Kerekes kezét.

— Isten vele, barátom, én őszinte voltam és higgy meg, láj, hogy szomorúságot szerzem vele magának.

Kerekes megkérdezte: — És ha valamikor megváltoznak ezek a puritán elvei?

— Soha — válaszolt szilárdan az asszony s azzal el is tűnt az utca homályában.

Körülbelül tizenöt lépésnyire lehetett a háztól, midőn a kapu kisurrant egy nőnek. Gyorsan haladt el a fal mellett s aztán átvágott a másik oldalra. Csathóné előtt ismerősen látszott s a mint egy gázlampa fényében ismét feltűnt a tovasiető alak, meglepetéssel állt meg.

— Hiszen ez Kovácsné, — mondotta magában. — Megismerem a szívtelenséget, a kálváriát, meg a (jársárról) is. Mit keresel itt és most is?

Egy pillanat alatt rettentő szűkös hullámzottak át agyán meg a szívére. — Kovácsné hírtelen roszulni és a vártan

találkozás között megdőbörve keresett összefüggést. Gyorsan szaladt fel a lépcsőn és izgatottan csöngött be második emeleti lakásukba.

Amint az ebédőbe lépett, különös illat ütötte meg az orrát. Jól ismerte, Kovácsné parfümjé volt. A hálószobában találta az urát. Épen a tükör előtt állt és haját igazgatta. Meglepetve, kissé zavartan nézett a feleségére. Csathóné előtt összeavardott az egész szoba, a szívet mintha gyilkos kezek szorították volna össze, nem látott semmit, csak az ura kabátján egy hosszú szőke hajszálát. Kétségbeesett indulattal kiáltott fel: —

— Károly! Mit keresel itt te nálad Kovácsné?

Csathó zavartan hebegett: — Kovácsné? Nem volt itt. Senki sem volt itt ma.

Az asszony eléje állott. — Mit, nem volt itt? Hiszen találkoztam vele a lépcsőn. Még a haja is itt van a kabátodon. Még tagadod?

A férfi nem tudta hamarjában, hogy szabaduljon kiemeltelen helyzetéből. Igyekezett nyugodtnak látszani.

— De kérlek édesem...

— Semmi kérés, semmi édesem. Találkoztam vele a lépcsőn, itt a parfümjé a szobában, itt a haja a ruhádon. Ah, most már értem a hírtelen roszulást. Károly, te megcsaltál nyomorultan, gyálázatosan.

Minden idegétlén reszketett, a hangja éles, szinte bántó volt s egész testében remegett a felindulástól.

— Nyomorult, gyálázatos! — kiáltotta

még egyszer s aztán görcsös zokogással borult az asztalra.

Csathó nagyon kínos helyzetben volt. Idegeiben még ott bízsergett az elmúlt óra minden emléke s most maga előtt látta feleségét s hallotta a könyörtelenül fejére olvasott vádat. Nagyon röstelte az egész ügyet. Odament az asszonyhoz, de az sikoltva ugrott fel.

— Ne nyujj hozzám, — kiáltotta magánkívül.

— De kérlek Magdám...

— Nem vagyok a Magdám, semmi se vagyok, nem akarok hallani rólad többet. Eredj a szereződ után.

Benne volt a hangjában a szerencsés vetélytárs iránt érzett minden keserűsége. — A férfi lelt az asztalhoz, megfogta erősen az asszony kezét s határozottan szólt:

— Nem engedlek el a magam sem megyek el addig, amíg meg nem hallatsz.

— Ott perc az egész csupán s aztán tégy, amit akarsz. De addig, nagyon kérés, halgass meg.

— Itt volt az az asszony? Erre felel!

— Vágtat közbe Magda.

— Igen, itt volt, — válaszolta a férfi.

Csathóné újra leborult az asztalra és keservesen sírni kezdett.

— Ezért szerettelek annyira mindég, ezért voltam olyan hü hozzád, ezért kényeztettelek, ezért bálványoztalak, hogy most megcsalt ilyen nyomorultan, ilyen becsületlenül. És épen ezzel az asszonnyal.

— Beismerem, édes Magdám, hogy hibáztam, szólt Csathó, — nemcsak hi-

báztam, de vétkeztem. Egy önfeladott pillanat volt az egész s meggondolatlanul követtem el. Nem mentegéldözöm, nem szépigetem a dolgot, csupán néhány magyarázó megjegyzést fűzök hozzá. Ti asszonyok egészen másképpen gondolkodtok a házastársi hűségéről, mint mi férfiek. És a ti gondolkodástok a helyes, beismerem. Viszont mi a férfi természetében rejlő változatosságra való törekvés ellenállhatatlan kényszere alatt állunk, mikor vértünk hullámzásában elkövetünk egy-egy ilyen bálépést. De koránsem szabad ezt olyan tragikusan vennem, annál kevésbé, mert ime alázatosan és töredelmes szívvel, bűnömöt számba-bánva kérek most bocsánatot tőled, amiért rossz napot szerettem neked. Mert csupán erről van szó. Hidd el, édes Magdám én most is épen úgy szeretlek, mint házasságunk első hetében s így elméletben, esküszöm neked, sohasem tudnék mást szeretni kívüled. A gyakorlat azonban az ellenkezőt mutatja, de ez viszont nem más, mint jelentéktelen meggondolatlanúság, amit csak az alkalom idézett elő s ami irántad való lelki hűségemet távolról sem érinti. Nagyon láj, hogy így megbánótalak, de esküszöm, egy pillanattal sem változtatok azzal, hogy talán irántad érzett szerelmem csökkent volna. Rossz álom, kiserítő alkalom volt az egész, a hitvesi hűségnek jelentéktelen és csupán gyakorlati megszűnése. Mert más az elmélet és más a gyakorlat.

Magda idegesen szakította félbe: — És azt hiszed, hogy ez a gyakorlati

kijelenti, hogy ők, mint jó hazafiak nem hajóznak előnyeikről lemondani, ha a magyar nyelv törvényes jogainak érvényesüléséről van szó és nem szándékoznak akadályt gördíteni a magyar szolgálati nyelv behozatala elé. (Tetszés.) A javaslatot elfogadják.

Műdi Kovács János az ökörmzői visszaszolgáltatások ügyében interpellál; Székely Ferenc igazságügyminiszter megnyugtatóan kijelenti, hogy szigorú vizsgálatot rendelt el.

Egry Béla a triestti kolera-rendszabályok ügyében intézett interpellációt, amelyet kiadnak a szakminiszternek.

A jegyzők napja.

A zalavármegyei jegyzők közgyűlése.

— Kiküldött munkatársunk telefonjelentése. —

A zalavármegyei községi és körjegyzők egyesülete tegnap tartotta Keszthelyen évi rendes közgyűlést, Molnár szepetki jegyző, egyetelnök elnöklésével. A jegyzői karnak jogos, nagy sérelmei vannak; rengeteg a munkaanyaguk, igen nagy és terhes a felelősségük. Emelett anyagi javadalmazásuk a legmosztosabb, távolról sem arányos az állás súlyával és kötelességeivel. Ezek a hangos panaszok a tegnapi jegyzőgyűlésre is mintegy hatvan megyebeli jegyzőt hoztak össze, kik a közgyűlés terjedelmes tárgysorát mindvégig a legnagyobb figyelemmel kísérték.

Molnár elnök lendületes és élénk tevékeniséggel fogadott megnyitó beszédével kezdődött a közgyűlés. Az elnök megnyitó találóan vázolta azt a társadalmi forrongást, mely az egynemű erők tömörülését követeli meg. Szótartására buzdítja a jegyzői kart is, mely máris ért el eredményeket és ezek az eredmények a lakadalmi kitarással fokozódni fognak. Jelenti, hogy Odor Géza pénzügyigazgató levélben kimentette távolmaradását.

Ezután Takács Imre (Zalaapáti) egyetelnök felolvasta a nagy gonddal szerkesztett és igen terjedelmes elnöki jelentést, mely beszámolt az egyetelnök vagyonával és a segédjegyzői kérdés, valamint a közigazgatás reformálása tárgyában való szorgalmas tanulmányokat nyújtott. Ennek, valamint a számadásoknak az elfogadása után több fontos ügy tárgyalása került sorra.

A közgyűlés módosítást ajánl a vármegyei szabályrendelet 49 és 51 §-aihoz, az illetmények és a kutak építése tárgyában. — Elhatározták, hogy a segédjegyzői ké-

nemtudommsoda az én szerelmemnek, az én hűségemnek nem fáj, az én becsületem nem szennyezi be?

— Egyáltalában nem. Ismétlem, más az elmélet és más a gyakorlat. Nem lehet szó becsületéről, csak könnyelmű hibáról, ami azonban terád semmi ártalmat nem vehet. És most hogy bűnöm őszinte megbánással akarom levelezni, ne sujsz azzal, hogy elfordulsz tőlem, vagy tán hogy elhagysz, mert nem tudnék nélkülölni. Szeretlek, imádlak most ezerszer jobban, mint ezelőtt a aláztatosan könyörgök, fogadj vissza szívedbe, melyet úgy megbántottam.

Lehajolt a felesége kezéhez s hosszan, bűnbánattal csókolta meg.

Az este aztán nem beszéltek többet. Az asszony egy szót sem szólt az urához, vacsoránál alig evett egy-két falatot a vacsora után hamar lefeküdt. Sokat forgolódott ágyában, sír is még egy darabig, aztán úgy éjtől felé délig az asszony szoríva kezét, elaludt.

Másnap délután Kerekes Béla épen könyvvel közt kergélt, mikor hirtelen félénk csöngést hallott. Az inas egy ismeretlen hölgyet jelentett be. Sűrűn lefolyozott asszony lépett be a szobába s egy gyors mozdulattal felhajtotta falóját.

Maga! — kiáltott fel a férfi. — Maga ill, nálam?

— Igen, én ill, magánál, — szöjt vidáman körülnézve az asszony.

Kerekes kissé ostobán bámult rá.

— Hogyan, kérdezte zavartan, — hát a puritán élve?

— Jegyezze meg, édes barátom, — vágott zavára az asszony, — más az elmélet és más a gyakorlat.

És a legnagyobb lelki nyugalommal kezdte lefele húzni a keztyűjét.

(Vége.)

dést állandóan napirenden tartják és fölterjesztést intéznek az alispánhoz, kit megkérnek, hogy az államsegély kiutalásáért közbejelen.

A jegyzők és segédjegyzők fizetésrendezése gyökeresen csak a közigazgatás reformjával oldható meg, de addig is fölterjesztést intéznek a vármegyéhez, hogy a drágaságra való tekintettel átmeneti segélyként a jegyzők részére nyolcszáz korona többletet állapítson meg, a segédjegyzők javadalmazása pedig 1200 kor. fizetés és 240 kor. lakbér legyen.

Kívánja a közgyűlés a jegyzői nyugdíjszabályrendelet módosítását is és pedig, miután a nyugdíjalap jövedelme kevés, kéri a törvényhatóságot, hogy módosítsa a szabályrendeletet, hogy a községek az állami kiegészítés után is járuljanak hozzá a nyugdíjalaphoz. A szabályrendelet továbbá azt írja elő, hogy ha a jegyző 50 éves kora után nősül, halála után özvegye nem bír nyugdíjjogosultsággal. E rendelkezés ellen Szemző Gyula jegyző indítványára szintén eljárnak a törvényhatóságnál.

Ezután apróbb indítványok tárgyalása került sorra, köztük a keszthelyi járás jegyzőit, kik azt óhajtik, hogy a királyi nyolcvanadik születésnapja alkalmából a jegyzőknek a jövő évben egy év helyett két évvel számítsanak bele a nyugdíjba.

Végül megállapították, hogy a jövő évi közgyűlést Keszthelyen tartják, bár a tapolcai jegyző magához, Tapolcára invitálta a közgyűlést, ezt a meghívást azonban zajos tiltakozással elvetették.

Városi közgyűlés.

Néhány sürgős ügy.

— Saját tudósítónktól. —

Csak a minap tartott egy kánikulai közgyűlést Nagykanizsa város képviselőtestülete s ma ismét kitűzött egyet Vécsey Zsigmond polgármester folyó hó 12-én, szombat délután 3 órájára. A rövid időközben második rendkívüli közgyűlés egybehívását néhány sürgős ügy tette szükségessé, melyek között elsősorban a gimnáziumépítési tervek és a minap érkezett 20 ezer koronás államsegély felosztása szerepelnek. A közgyűlésnek mindössze nyolc pontból álló tárgysorozata a következő:

1. A gyámpénztár és a 7 éven felüli elhagyott gyermekek eltartási alapjai 1910. évi számadásának és mérlegeinek előterjesztése tanácsi javaslattal.
2. A gimnáziumi építési ügyben a részletes tervek és költségvetések elkészítése és újabb államsegély kérése tárgyában tanácsi javaslat.
3. A gimnáziumi államsegélyre vonatkozó záloglevelek átruházása tárgyában tanácsi javaslat.
4. A 1911. évi államsegély felosztása tárgyában tanácsi javaslat.
5. Csizgaházy Antal v. erdőmester szabadság iránti kérelme.
6. A katonatartási alaphól felvett 10 ezer korona kölcsön bejelentése.
7. Leitner József községi kötelekbe való felvétele.
8. Szigeti József, Fülöp Rozália és gyermekei, Szabó László és leánya községi illetőségének megtagadása tárgyában tanácsi javaslatok.

HIREK.

Megsülnek a kanizsai rendőrök.

Adjának nekik vászonruhát.

A kánikula, amely az idén ugyancsak próbára teszi az idegeket nemcsak hogy nem akar szűnni, ellenkezőleg napról napra fokozódik. A jó öreg nap annyit dolgozik a világűrben, hogy soha az életben nem éri elismerés ezért a tevékenységért. A rettentő hőség miatt az idei nyári divat terén már vakmerő kísérletek történnak a egy urlembert, aki máskülönböző bizonyos diákrét eleganciával szokott öltözködni, tegnap ebéd után panyókára vetette a vállán a kabátot s úgy vonult el a városháza előtt.

A ruházódásról sohasem esett még

annyi szó, mint mostanában s a könnyű szövetek értéke egyszerre főlászkótt.

A vonatokon mozgó pecsenyék utaznak, ott tartunk már, hogy megszűnik minden udvariassági tény s a fúrge kereskedelmi utazó könnyed „ugyebár, megengedi!” kiáltással húzza le a cipőjét, hasonló eljárásra buzdítja női utillarsát.

Amikor tehát úgy segít magán mindenki, ahogyan tud, lehetetlenség a legnagyobb számalommal nem nézni, micsoda gályarabb kosztümben szenvednek a rendőrök, kiknek esőben, hóban fagyban és 40 fokos hőségben egyformán ki kell tartani a posztján, különben lenne fegyelmi megelcsapatás. A homlokukról egész Niagara-zuhatok vágatnak alá a becsületes, vastag posztóruhára, amely ápolta, védte és eltakarta őket februárban. Februárban, amikor a kertek alatt megfagyott a kútja lábszára és farkasok üvöltése emlékeztetett a tél örmeire.

A katonák is kapnak vászonruhát, kétségtelen, hogy a gályarabokon is segít a humánus hajóskapitány, csak a mi rendőreink szenvedik át a mártírság minden kínját, amiért rendőrök lettek és nem országgyűlési képviselők.

Talán lehetne rájuk is gondolni néha, hogy sem tulságosan irigylésre méltó a sorsuk. A nyár és a tél között ruházatban is van különbség s a szolgálatot semmiben sem hátráltatja, ha kánikula idején nem a vastag posztó földi kimerült testüket.

— Uj tankerületi főigazgató. Főntartással közöljük ama hírt, amely szerint a nemrég elhunyt Várady Károly székesfehérvári tankerületi főigazgató utódja Berkes József főgimnáziumi igazgató lesz. A kombinációban levő Berkes József fiatal, ambiciózus ember, aki a pre montrei rendtagja s már eddig is jó neve van a pedagógusok előtt.

— A Balatoni Szövetség közgyűlése. Vasárnap tartotta közgyűlését a Balatoni Szövetség Balaton-Bogláron dr. Övdry Ferenc orsz. képviselő elnökele alatt. A közgyűlés több érdekes határozatot hozott. Nevezetesen elhatározta a Balatonvidéknek villamosvilágítással való ellátását, a mint arról előzetesen terjedelmes tudósításunk szótka, Balatonföldvár és Kárad, valamint Siófok és Kiliti között villamos vasutat építenek. A villanyfejlesztő telepet Szántódon fogják felépíteni és 1912. év júniusára már üzembe is akarják helyezni. A villamos vasutat esetleg Siófok utcáira is bevezetik. A balatoni hajózást szabályozni fogják és növelik a hajózatok számát. A közgyűlés átiratot intézett az érdekelt parlamenti helyiségekhez, hogy megtudja, mennyivel hajlandó hozzájárulni a vasutépítés költségeihez.

— Életveszélyes a bazaltkővezés. Valami nehéz átokként nehezedik erre a valóban jobb sorsra érdemes városra az a véz, hogy minden új alkotásunkról a legrövidebb idő alatt kiderül az, hogy elhibázott, használhatatlan. Így van ez a Nagykanizsán újabb mind nagyobb tért hódító bazaltkővezéssel is. Ahol a legrövidebb a kanizsai bazaltburkolás, a Teleky uton tűnik elő mostanában ennek használhatatlansága, sőt több, egyenes életveszedelemessége, mely a bazalttal burkolt uttesteken a forgalmat teljesen meg fogja bénítani. Amint ugyanis néhány éven át kopik a bazaltburkolat, annak kövei annyira simákká, oly csuszosakká válnak, hogy a lovak naponta tucatunként vágódnak el kapaszkodni nem tudó lábaikkal. A minap bár Inkey Józsefnek hirtőjába fogott lova zuhant el a Teleky-ut közepén, még pedig oly szerencsétlenül, hogy egyik lábát törte és ott a helyszínen agyon kellett azzni, — mire az értékes lovat egyenesen a gyepmesteri telepre szállították. A városban lakók közül csak néhányat említtünk, kiknek lova ott többé-kevésbé végzetesen elvágódott. Helta József gabonakereskedő kocsija a lovak eledele következtében az árokba szaladt és Heltainé kisseit a kocsiból. — Dr. Bentzik Ferenc ügyvéd lova a minap egymásra zuhantak,

Weisz Tivadar lova véresre sebezte lábait az elcsuszás következtében s ugyanígy jár naponta még számtalan ló, melyek között nemrég egy flakkerosnak egyik lova, — ott a kövezeten adta ki párját. — A közel jövőben tervezik legujabban a Szemere-utcának is ugyanilyen kis bazaltkockával való burkolását. Nem kellene talán ily előzmények után alaposan megfontolni, — jó lesz-e a város utcáinak ezzel a kis bazaltkővel való kiburkolását folytatni? A már javarészen kész Rozgonyi-utcán most már ugysem lehet segíteni, de a Szemere-utca, melyre óriási teherforgalom lebonyolítása vár, még megmenthető.

— Működik az ipartestületi jubileumrendező bizottság. A nagykanizsai ipartestület tudvalevőleg legutóbbi közgyűlésén elhatározta, hogy fenállásának 25 éves jubileumát a f. év szeptemberében impozáns keretek között fogja megünnepelni. Evégből egy 40 tagú vegyes bizottságot választottak, — melynek nyolc tagja az ipartestületen kívülállókból való. A nagybizottság tegnap este tartotta értekezletét az Ipartestület hivatalos helyiségében. Az értekezletnek mindjárt a legelső, nagyon helyes intézkedése az volt, hogy 10 tagú albizottságot választott a kebeléből, melynek feladata lesz az ünnepség részleteinek megtervezése és az alkalmas terminus megállapítása. A tíz tagú bizottság felét ipartestületi tagokból, felét pedig a testületen kívüliekből, a következőkből alakították meg: Halvax Frigyes iparbiztos, Hoffmann Henrik, Miltényi Gyula, Samu József és Somogyi Ede ipartestületi tagokból, Boros János, Dabrovics Milán, Eperjes Gábor, dr. Hegedűs György és Strém Ottó ipartestületen kívüliekből. Az albizottság öt napon belül tartozik javaslatot a nagybizottságnak különösen a jubileumi ünnepségek arányaira nézve megtenni.

— A balatonvidéki vasut menetrendje. A „Balatoni Szövetség” kérésére a balatonparti községeknek és fürdőhelyeknek nap-nap utáni panaszai és kérelmei folytán a magyar államvasutak szombat-helyi üzletvezetősége Balatonfüreden folyó évi augusztus 14-én délelőtt 11 órakor a Grand-Hotel I. emeleti éttermében értekezletet tart, melyen az összes érdekelt megjelenhetnek és a balatoni vasutak menetrendjére vonatkozó összes panaszokat szóval vagy írásban előadhathatják.

— A Mura szabályozásának felülvizsgálása. A Mura folyó Magyar-stájer határszakaszának szabályozása ügyében kiküldött állandó vegyes bizottság a létrejött megállapodások értelmében a végzett munkálatok felülvizsgálásának megkezdése a jövő évi munkaprogram előkészítése céljából augusztus 24-én délelőtt 9 órakor kezdi meg működését Radkersburgban. A vegyes bizottságban Zalavármegye képviselőjében valószínűleg Goszleth Lajos műszaki tanácsos fog megjelenni.

— „Edison”-Szálloda Budapesten. A lángelméjű feltaláló nevéhez méltó szálloda nyílt meg augusztus 1-én a főváros központján, 10 percrenyire a központi és nyugati pályaudvaroktól, a villamos vasut mentén. (Hársfa-utca 59) a Király-színház mellett. Az utazó közönség legkényelmesebb kielégítésének megkezdéséről gondoskodik olcsó árak mellett Pollák József a szálloda jóhírnév tulajdonosa. 80-e elegáns, a modern igényeket kielégítő szoba villamos világítással, központi fűtéssel, fürdőszobával stb. áll az utazó közönség rendelkezésére.

— Széna- és szalmaszállítás. A pozsonyi hadtesthadbizottság pályázatot bízott a Sopron, Szombathely, Kőszeg, Nagykanizsa, Kismarton és Nézsidei állomásokon elhelyezett csapatok és intézetek részére 1911. évi október hó 1-től 1912. évi szeptember hó 30-ig terjedő idő alatt szükségeltető széna, szalma, kőszén és tűzifa szállítására. Megjegyzendő, hogy széna és szalma szállítására irányuló ajánlatok kőszén és tűzifa szállítására irányuló ajánlatokkal együttesen nem tehetők. A versenytárgyalás Nézsidei állomáson tartott folyó hó 21-én, a többi állomásokon illetőleg pedig a soproni katonai élelmezési raktárnál folyó hó 17-én fog megtartatni. Részletesebb felvilágosítás a soproni kerek és iparkamaránál, az említt élelmezési raktárnál valamint a pozsonyi 3. hadtest hadbizottságánál szerezhető és ugyanezen helyeken a szállítási feltételek főszere is megtekinthető.

Szót kérek!

(A közönség rovata.)

Gorombák a kanizsai kofák.

Miert nincs elővásárlási tilalom?

A kofák gorombáskodása és hatalmaskodása miatt nem szűnnek meg a panaszkok. Egy úriúrnak a következő levelet küldötte be hozzánk:

Tekintetes Szerkesztőség!

A „Zala” többször szóvá tette már, hogy a kanizsai kofák túrhetetlenül gorombák. Minden ok nélkül szidalmakkal illetik a vásárlót, aki alacsonyabb árat merészelt kínálni az alkudozásban. Jaj különösen annak a szerencsétlen vevőnek, aki vidéki asszonytól akar vásárolni. Ez történt meg velem is. Egy asszonynál egy pár csirkét akartam megvenni. Alig hogy szóba álltam az asszonnyal, egyszerre négy kofa rohanta meg s kijelentették, hogy ne adjon el egy párat sem, mert ők megveszik mind. Mivel nem mentem el azonnal, sőt megjegyzésekkel illeltek. Ugy tudom, egyszer már volt szó arról, hogy életbe lépett az elővételi tilalom, amely szerint reggel bizonyos ideig a kofáknak nem szabad a termelőktől vásárolniuk, de ezt nem valósították meg. Elég kár pedig, mert a kofák nagyon fölszórják az árakat s még emellett hihetetlen vakmerőséggel viselkednek! Hatósági intézkedésre itt okvetlen szükség volna.

Tisztelettel

L. G.-né.

Ez a panasz, mit a levél hangoztat teljesen jogos, a tévedés csak abban van, hogy sajnos, Nagykanizsán még soha nem volt a piacon elővásárlási tilalom. A polgármester körülbelül öt esztendővel ezelőtt szerkesztett egy szabályrendelet tervezetét a piaci elővásárlás szabályozásáról, de azt az akkori belügyminiszter fellelte gyengén indokolt határozattal nem hagyta jóvá. Így hát e tekintetben bizony nagyon szabályozatlanok állapotaink, melyeket csak nagyon kevésbé enyhít rendelkezésünknek eléggé buzgó ügyelete, melylyel a piacon az ipartörvény ellen vélelőldözi. Ez azonban csak azok ellen, akiknek nincs szabályszerű iparigazgatásuk. Meg kell újulni csinálni azt a szabályrendeletet, — ha minden városban meg van az, — mert ne lehessen éppen Nagykanizsán is, hol oly égető szükség van arra.

TÁVIRATOK.

Időjárás.

(A meteorológiai intézet jelentése.)

Budapest, augusztus 9.

Meleg, túlnyomóan száraz idő várható, déli hőmérséklet 27/2 C.

Marostordai csendélet.

Marosvásárhely, augusztus 9. Maros-Torda vármegye közigazgatási bizottságának ma tartott ülésén ismét igen heves jelenetek játszódtak le. A helyettes polgármester érelyesen kikelt a vármegye illólagos rossz közbiztonsági állapotai ellen. Indítványára a bizottság elhatározta, hogy a jövőben esetleg előforduló esetekben nemcsak szigorú ügyelmi eljárást fog dr. Varga Lajos főkapitány ellen tenni, hanem minden anyagi kárért is felelőssé fogja őt tenni. A főkapitány megfellebbezte a határozatot.

Napszúrás a gyorsvonaton.

Prága, aug. 9. A prágai gyorsvonatról fordult Novotny Radoz mozdonyvezető meg halt. A vizsgálat megállapította, hogy a halál napszúrás okozta.

Beteg a pápa.

Róma, aug. 9. Újabb távirati jelentések szerint a római pápa állapota rosszabbra fordult.

Obstrukció az obstrukció ellen.

Arad, aug. 9. Arad város tanácsa ma délelőtti ülésében foglalkozott Versec város ismeretes átiratával, amely a törvényhatóságokat az obstrukció ellen való állásfoglalásra hívja fel. A tanács Varjassy Lajos polgármester indítványára elhatározta, hogy a közgyűlésen pártolólág terjeszti elő a verseci átiratot és hasonló felirat szerkesztését fogja javasolni. A tanács javaslat-óriási fölháborodást keltett a függetlenségi érzelmi törvényhatósági tagok között, akik rögtönzött értekezleten elhatározták, hogy a városi közgyűlésen obstrukcióval fogja a javaslat elfogadását megakadályozni. E határozat végrehajtása mégis bajosan sikerülhet, mert a törvényhatóság nagy többsége munkapárti. Érdekes azonban, hogy a közgyűlésen nem jelent meg Barabás Béla. Barabás ugyanis neheztel az aradiakra, mert a vértanúk síremléke tárgyában tett javaslatát nem fogadták el. Ki is jelentette emiatt, hogy nem megy többé a közgyűlésre.

Báró és kaszernő szerelmi iragédijája.

Kisvárdra, aug. 9. Kisvárdáról jelentik, hogy Perényi Lajos báró ma halálánál volt. Főzártn Erzsébet kávéházi pénztárosnőt a szülei lakásán, azután önmagát lőtte agyon. A báró levelet hagyott hátra, amelyben írja, hogy közös elhatározással mentek a halálba.

Sikkasztásért elítélt jegyző.

Arad, augusztus 9. Az aradi kir. törvényszék ma ítélezett. Mihályi Károly Szintye község jegyzője fölött. Bűnösnek mondotta ki sikkasztásban, és hat havi börtönrre ítélte.

Koleragyanus eset Budapesten.

Budapest, augusztus 9. Nagy ijedelmet okozott ma a városban egy koleragyanus eset. A nyugati pályaudvar előtt egy villamoson összeesett Kállay János 64 éves kőfaragó segéd. A villamos kocsit rögtön kivették a forgalomból és fertőtlenítették, ugyancsak a kalauzt és a kocsivezetőt. Kállayt a járványkórházban ápolják.

Rablógyilkosság vagy kéjgyilkosság?

Miskolc, augusztus 9. Szenzációs fordulat várható az edelényi rablógyilkosság vizsgálatának folyamán. Czeizler Gizella vallomástétel nélkül halt ugyan meg, de a nyomozat oly érelyesen folyik, — hogy nem sokára teljes világosság fog derülni a komplikált ügyre. Bilagysky kir. főügyész egy hírlapíró előtt kijelentette, — hogy a nyomozat eddigi eredményeit a további vizsgálat sikere érdekében nem árulhatja meg el, annyit azonban már mondhat, — hogy alapos gyanúokok sejtetik, hogy itt nem is rablógyilkosság, hanem inkább kéjgyilkosság történt. — A boncolás holnap lesz s az sokat ki fog deríteni.

Miskolc, aug. 9. Regula Edél, az elfogott gyilkost Edelénybe vitték a helyszíni szemle folytatására.

Gabonaüzlet.

Budapest, aug. 9.

Készlet-üzlet:

10 fillérrel olcsóbb.

Hatalm-üzlet:

Búza októberre 11.20. Búza áprillásra 11.47.
Rizs októberre 0.19. Zab októberre 0.34. Tengeri sügerezésre 7.71. Tengeri májusra 7.03.
Héja augusztusra 10.40.

Nyers-selyem

egy teljes ruhára 19 K
50 fill. Porfó
és vámmentesen házhoz szállítva. Kiváncra gazdag mintagyűjtemény.

Hennebergi selyemgyár Zürich.

Naponta

frissen pörkölt

Cuba kávé K 4.—
Karlsbadi keverék kávé . . . 4.50
Cuba-Mocca-Jáva keverék . . 4.80

Kapható:

GELTEN és GRAEF
csemege- és fűszer-kereskedésében
Nagykanizsán.

Kerestetik

2 szobás utcai lakás lehetőleg előszobával
— szobával —
november hó 1-ére.
Cím a kiadóhiv.-ban.

Az Odollal

való szájaápolás valóságos jótétemény. A szájbéli erjedési folyamatok, melyek a fogakat lassanként megromtják, biztosan megakadályozhatók és minden Odolöblítés után az egész szájbán üdítő frissesség terjed el.

Csak azoknak a cigarettázóknak

a kik egészségükre való tekintetből nem sajnálnak naponta 1-2 fillérrel többet kiadni

Clubspecialité

120 lap 20 fillér
70 " 12 "
V. djegy 1 doboz (100) hüvely 70 "

Bárki feladja címét egy levelezőlapon

HALASZ FERENCNEK

Budapest VII. Nefelejts utca 4.

kap próbául 2 könyvecskét

ingyen és bérmentve.

Orvosi tanácsra a lapok nyomtatlanok de minden lapocskában benne van a vedjegy és a gyors aláírása

„MODIANO” vianomással.

Mindennél kapható.

REGÉNY.

Érzelmek tüzeiben.

Írta: Stanley Weyman.

61

Enid rémülten ugrott fel helyéről.
— Nem szeretem! Nem megyek hozzá feleségül! — kiáltotta.
— Majd meg fogod szeretni később... Hallgass rám, kedves leányom... Nem szabad elszalasztanod ezt a nagy szerencsét... Előkelő helyet kapsz a társadalomban...
Enid ismét tiltakozni akart, de Thomasson rákiáltott nagy türelmetlenségében:
— Ne szólj egy szót sem... En javadat akarom és nem szabad elszalasztanod ezt a nagy szerencsét... Ne hidd, hogy csak a vagyonodért akar feleségül venni Almeric. Kijelentette nekem, hogy nem kell neki a vagyonod s beleegyezik abba, hogy lemondjál róla Soane javára...

Thomasson úgy gondolkodott, hogy a házasság után majd elintézik ezt az ügyet s Enid maga fog az ellen tiltakozni, hogy lemondassak a vagyonhoz való jogáról. Most csak az volt a célja, hogy előszelassa Enidnek abbéli gyanakodását, hogy Almeric csak érdekből akarja őt feleségül venni.

— Igaz ez? — kérdezte Enid meglepődve.

Thomasson nem talált alkalmas hasonlatot és csak azt ismételte meg néhányszor, hogy igaz, amit mondott. Megbocsátotta magának ezt a hazugságot, mert arra gondolt, hogy egy aggódó anya megnyugtatóra cselekszi mindezt. Egyébként meg volt győződve arról, hogy Enid számára csakugyan szerencsét fog hozni ez a házasság.

Gondolkodjál azon, amit mondtam, kedves leányom, félóra múlva visszatérek hozzád s megkérdezem tőled: beleegyezel-e a házasságba?

Thomasson ezután magára hagyta Enidet.

Néhány percig maga elé bámult Enid, majd összerázkódott, mintha hirtelen ütés érte volna. Megrettent attól a gondolattól, hogy feleségül menjen ahhoz az emberhez, akit nem szeretett. Kétségbeesésében a menekülésre gondolt és kitekintett az ablakon, hogy nem szökhetné-e ki rajta. Borzadva lépett hátra, amikor letekintett a mélységbe.

Mikor az ablakon kitekintett, úgy tetszett neki, mintha valaki az ablaka alatt levő bokrok között állna. Kitekintett ismét s most már meggyőződött arról, — hogy csakugyan ott áll valaki a bokrok között, amelyek azonban eltakarták az arcát.

Hirtelen az a gondolat ötlött az eszébe, hogy segítséget fogja hívni ezt az embert. De attól félt, hogy meghallják a kiáltását.

Hirtelen odarohant tehát az asztalhoz és ráírta egy darab papírosra ezeket a szavakat: „Mentsenek meg, nagy veszedelembe jutottam. Jöjjenek be a kastélyba és szabadítsanak ki innen. Masterson Enid”.

Ezután összegöngyölt a papírost és kidobta az ablakon a bokrok közé.

A másik pillanatban márféltant a papíros, felkapta a bokrok között álló ember és elrohant vele.

Fishwick volt.

Mikor elővasta Enid sorait, azonnal a papírához futott, rápillantott és a faluba vágta. Átadta azután az írást Soane-nak.

Alig olvasta el Soane az írást, már nyomban így szólt a társaihoz:

— Kerítetek egy hosszú létrát, de kell jutnunk a kastélyba!

Fishwick elrohant és nem sokára visszatért egy szekérrel, amelyen egy hosszú létra volt.

Mindnyájan felültek a szekérre és a kastély felé igyekeztek.

Még nem érkeztek meg a kastélyhoz, amikor Thomasson ismét megjelent Enid szobájában.

— Nos, leányom, — kérdezte, — mit határozottál?

Enid határozottan felelt:

— Nem megyek hozzá feleségül.

Thomasson dühösen toppantott:

— Ha magad józantságból nem vagy erre hajlandó, akkor majd kényszeríteni foglak rá... En vagyok most a gyámod és kötelességem gondoskodni arról, hogy el ne szalasszad a rád való szerencséd...

(Folyt. köv.)

Hideg és meleg vízvezeték.
Központi fűtés, villanyvillá-
gítás. Figyelmes kiszolgálás.
Értekezés minden modern
nyelvben. Szobaárak 3 K-tól.

Irodahelyiség: Nagykanizsa, Kazinczy (Vasúti)-utca 4. sz.
 Ögynökök felvétetnek.

Kiadóhivatal:
NAGYKANIZSA
Kecskeméti u. 3.

TELEFON-SZÁM 78.
egy működőkönyvvel.

A munkatársak által küldemények a munkatársak számára küldendők. — Kéz-írást megvárva nem vállalkozunk az újság-terjesztésre, hanem a munkatársak a szerkesztőség.

A munkatársak és nyitott díjtáblázat szerinti vezeti a kiadót.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben	Postai
három hónapra:	hátrétdíjjal:
Egy hóra 1.20 K	Egy hóra 1.50 K
Negyedévre 3.50	Negyedévre 4.50
Félévre 7.—	Félévre 9.—
Egy évre 14.—	Egy évre 18.—

Egyes szám ára 6 fillér.

Munkatársak, hírlapkiadók és magán-küldemények sorozatát 50 fillér.

Eljegyzei és a katonai értekezések díja 5 korona. — Készletnyújtás 6 korona.

XXXVIII. évf. 181. szám

Nagykanizsa, péntek 1911. augusztus 11.

Kiadóhivatal:
Zala Hírlapkiadó és Nyomda Rt.

Mezőgazdálkodásunk jövője.

Nagykanizsa, augusztus 10.

A kecskeméti gazdagylás egy-sítette a gazdatársadalmat a kis földi gazdálkodót, a közép és nagybirtokost. A haladás vágya örömeitől elfoglalja a gazdálkodással foglalkozókat, ez pedig nagy szó, mert hiszen tudjuk, hogy a gazdaosztály hazánkban legkonzervatívabb eleme. — Csakhogy nem elég a gazdasági haladás szándéka, tudás is kell hozzá. És most már a második lépésnél tartunk, annál, hogy ezt a felkeltőt érdeklődést miként lehetne a gyakorlat javára billenteni? És előáll egy régi mulasztásnak sürgős pótlása. Mi iskolarendszerünket idegenből és elméleti emberektől vittük. A módszer és nevelési kérdéseit az egész világon filozófiai írók és pedagógusok készítették. Nem is minősítették soha az iskolát gyakorlati célokra törekvő alkotásnak és azért az iskolaügy az élettel nem igen számolt. Csak most, amikor az általános tankötelezettség már nálunk is szép multra tekinthet vissza, — mikor az általános iskolakötelezettség eredményeit látjuk a népművelődésben, most vesszük észre, hogy népoktatásunknak a gyakorlati élet szükségével jobban kellett volna számolnia. A népiskolába járó gyermekek 80 százalékának a földművelés a kenyeré és amíg ezeket megtanítjuk az öt vi-

lágész tengereinek, öbleinek, szigeteinek, földjének, különféle bőri embereink ismeretére, amíg átvetjük a gyermekeket a görögök csatáitól a napoleoni összerokadásig és egy hatalmas számtömeggel terheljük a memóriát, amelyek zsinatok, — csaták és békeszerzés idejét mutatják, addig a földmívelő gyermekeknek az újabb és hasznosabb gazdaságviteléről semmit sem szólnak. — Sőt még arra sincs gondunk, hogy ösfoglalkozásának szeretetét vigye ki az életbe. Hogy ezen sürgősen változtatni kell, hogy ezen segíteni kell, azt mélyen érzi a földművelésügyi miniszter s addig is, amíg a gazdasági népiskoláról szóló törvényjavaslatot kollegája, a közoktatásügyi miniszter az országgyűlés tétő alá nem viszi: az első feladatnak azt vallja, hogy az átforgalmazó iskolák számára gazdasági szakismerettel bíró tanítókat nemzedéket kell nevelni. Azért létesült a komáromi földművelési iskolával kapcsolatos gazdasági tanítóképző és azért szervezték Kecskeméten a háztartási iskolát szintén az ottani földművelési iskolával kapcsolatosan és amint Serényi földművelésügyi miniszter mondotta, szándéka a földmívelőiskolák számát negyvenre szaporítani és ilyen kurzusokat, gazdasági tanítóképzőket paralell a földmívelőiskolákkal állítani. De még ez se minden. — Nagy mulasztások sürgős pótlása több oldalú tevékenységet tesz szük-

séssé. Mindent el kell követnünk, hogy a tanítótag az új szellem és irány követését megértse s hogy a legszükségesebb gazdasági ismereteket megszerezze. Ezért rendeztek a nyáron a földmívelőiskolákban gazdasági kurzusokat, amelyeken 320 tanító vesz részt, hogy a hat hét alatt legalább a legszükségesebb gazdasági ismereteket eltanulják és azzal a gondolattal menjenek vissza kulturmissziók teljesítésére, hogy ámbár szép dolog az, ha valaki a Baleari szigetekről, a kis és nagy Szundákról, a Golf áramlatról, a tridenti zsinatról tud, — de már mégis csak több hasznát veszi az ő növendéke annak, ha megtanítja a szemesre, oltásra, helyes trágyakezelésre, az egyoldalú kálásztermelés nyomorúságára, állattartásra és gazdasági számvitelre. Ismételjük, hogy mindezeknek az újabb ismeretek megszerzésére a kedv növekvő, soha ezek iránt az újabb fajta gyakorlati ismeretek megszerzésére a kedv élénkebb nem volt. — mint most, ebben az időben. A gazda, — akármilyen földön gazdálkodik is, érzi, hogy tanulnia kell és gazdálkodási üzemén változtatni sürgősen szükséges. Nem fogadja többé oly hitetlenséggel a külföldi gazdálkodásokról szóló híreket, amelyek arról szólnak, hogy a németek, az angolok, az amerikaiak a buzatermesüket kétszer annyira fokozták, mint a mi szűzmagyar földünk, ame-

lyet a világ Kánaánjának vallottak. A gazdálkodás egész új módszerrel kell kezdeni, mely tőkét s mellette egy kis kereskedelmi érzéket feltételez, hogy a gazda az árkülönbözteteket a maga javára használni tudja. Merjük mondani, hogy ha ezeknek a nagy szociális, népjóléti eszméknek a tanítók a maguk működési körében szószói, vezetői lesznek, ha nemcsak a nevelésükre bizott gyermekereget nevelik az élet számára, hanem felnőttek gazdasági kurzusát rendezik, a faiskola és tanítókert tekintetben példát adnak és mutatnak, — ez fogja valóra váltani azokat a vágyakat, melyek tanítói hajlékukban egzisztenciájukért oly sokszor elhangzanak. A több termelésből bekövetkező teherbírást fogja a népi dolgozó köztisztviselőnek sorsát jobbra fordítani.

Nekünk ebben a dologban az tetszik, hogy már nemcsak újság-cikkeket írunk. Végre a régi jászóért teszünk is. Kár volt eddig is várni. De mégis jobb később, mint soha.

Kristóffy Békéscsabán.

Saját tudósítónktól.

Kristóffy József a napokban választói közé utazik. Békéscsabai utazásának indoka az, hogy a békéscsabai parasztpárti kebelében nagy ellentétet merültek föl és bomlásnak indult. Kristóffy azért utazik le, hogy pártjának zűllését, ha lehet, megakadályozza.

Hanka.

Irta: Choinoky László.

Négy liter bor négy embernek nem sok, csak akkor, ha mind a négy szomorú. Akkor megárt, mint minden, ami a közönyt elzavarja. Ilyenkor veszedelmes haragudni, veszedelmes másnak a baján sajnálkozni és lökni a szép multra visszagondolni. Ezért árt meg hamar a bor, mert abban ott fekszik belefultan, holott mind a három, de valamennyi felébred, ha valaki lelép a földük a bort és egyenesen a meg-megjöttöknek rohannak neki legelőször. Valami örökre félbemaradt preceptor turkálta fel bennem mindezt, — ő beszélt ilyenre a harmadik liternél.

És a bevezetés után így beszélt: — Mindenestre különös, hogy Maróthy a zsinokról beszélt. Sejtetem sincs a zsinokról és árnyalatokról. Azt sem tudja, hogy a hétköznapnak is háromféle árnyalata van. Van szürke, sötétbarna és fekete nap. A szürke a legjobbak, ezeken az ember eszik. A sötétbarnákon már matematikussá válik a kifli is. Ezeket a napokat elborul az a ember. — De az elborulás csak külső, kívülről jön. Belső egy forrás és áll az ünnep. De jönnek a fekete napok! Ezeket végletlenül kicsinyű szüregrokk a görkört vagy veszedély kérdése. Ilyenkor az emberben önmagában örvad fel a befagyott undor, az mérgezi meg az ember nyálát. Várjatok csak! én nem vagyok rézség. Én már azon is tud vagyok, hogy hamar elhullajk a bortól. Egyetlen bizonyossággal tudom mindat,

amit mondok. — Vezekő Kristóffról fogok beszélni. Ki volt, mi volt ő? Mindenki és minden. Iradatizt volt a nyolcadik kerületben, de azonfelül szállodás, korcsmáros és uszorás. A Lónyay-utcában lakott négy szobás lakásban, de ő csak egy szobát lakott. A többi három filokban kiadta napilakóknak. Bizonyosan paktált a gazember a házmesterrel. — Az úgy volt eleinte, hogy valaki az ismerősök közül beosont hozzá este felé és azt mondta, — amiközben óvatosan kitétt az asztalra egy hatost, — hogy szívesen meginná egy fröccsöt.

— No mondhatom, magának is szerencsése van! — mondta Vezekő — éppen tegnap kaptam az apósomtól egy átalag vinkót.

Odattette a bort, óvatosan elvette a hatost és közben folyton beszélt, hogy feltűnő ne legyen a dolog. — Később, úgy kilenc óra felé a jövevény azt mondta: Meszse lakom edes Vezekő ur, nem megyek én ma haza! És ismét kitétt óvatosan harminc krajcárt. És ott halt. Utóbb perzse már a kis finomságok is elenyésztek. Valami állandó, biztos társaság kövült be a Vezekőnél. Néha már az is megesett, hogy puffra aludhatott egyikünk vagy másikunk. Voltak rendez-bentlakók és voltak bejárók.

A bejárók közt volt valami vén tót asszony, aki csak úgy egy-egy snapszra szokott benézni. A karján mindig ott állt az unokája, az apró kis Hanka. Szőke kis kóborját odahajlítva az öreg asszony vállára, többnyire aludt asszonyka, mert a vén-asszony néha betárolt egy kis pálinkát.

— Ettől elalszik szegényke és elfelejti, hogy éhes. Meg aztán ha elalszik, nem sir. Mert ha megnyitkannak is, az apja vágja, mint a repát.

December hetedikén este ötven lapultunk Vezekő piszkos szobáiban. Valami bort is ittunk, de csak annyira felt, hogy förtelmes desperációt tudunk eljutni a piszkosságra borhullamokon. Odakint szakadt az ólmos-eső és a gyász-ember ettől fél a legjobban, mert ez tolatkodó módon benéz a rongyos cipő lyukán keresztül.

A vén tót asszony csendesen, óvatosan besurrant, karján a kis Hankával. Rettenően szomorú, ráncos, rut arca még szomorúbb, förtelmebb volt. Pálinkát ivott, de a kis leányka most nem adott.

— Ugyis alszik szegényke! — molyogta, de csak nem ment el.

— Bezárják az ajtót, Koopa néni, — biztatta Vezekő.

— Itt hálók. A Hanka apja holtreszeg és ma bizonyosan agyonverné.

Vezekő vonogatta a vállát, mintha terhére volna a dolog, de hirtelen eldőltesztette a három hatost. És a vén tót asszony csak ott maradt. Szalmazsákok tetek le neki a földre, azon aludt. De Hanka egyetlen pillanatra sem tette le a karját. Még amikor elaludt, akkor is ott szorongatta a kis szőke jószágát. Amikor már innét is, onnét is felhangzott a horkolás, haikán odaszólt a vénasszonynak: — Mondja Koopa néni, miért nem teszi le a kis Hankát? Hízzem alszik! És magának letörli a karját!

Az asszony felült fektéből, riadtan nézett rám és gyűlölködve odasugta!

— Akkor is az enyém török le, nem az uré! Törődjék csak a maga dolgával!

Vállat vontam, befordultam és elaludtam. Hajnalban vad üvöltés vert fel bennünket. Vezekő láttam állni a szoba közepén alsóruhában, fázva, remegve, tőkeletlenül. Előtte állt egy óriási tót napzamos holtreszege. A Hanka apja. Üvöltött hebegve, részegen: — Itt vannak, ide jöttek! Hoi az a vén dög? — De ha mondom, hogy nincsenek itt! — mondotta gyáva nyoszörgőssal Vezekő, — talán azóta otthon is vannak már.

— Nem igaz! — üvöltötte a tót. — Tegnap délután megdöglött az a kis poronty és az öreganya ellopta.

Felrelokte Vezekőt és berontott a szobába. A vén tót asszony felszökött fektéből és a kis halottal besurrant a szoba legutolsó sarkába.

Vad üvöltözés, átkozódás támadt. A kis Hanka hideg, hamuszínű arca hátrahagyott, vékony kis karja tehetetlenül lóbálódzott a levegőben. A részeg tót óriás pedig feldöntötte az asztalt és már nyult a kis hulla után.

Felugrottam és hátulról úgy ütöttem fejbe a részeg disznót, hogy hanyatt esett. Ettől fogva óvatosan ávarodtak előttem a dolgok. Sőt, nehéz, szürke felhő nyargalt a szemem előtt. Bevittek a főkapitányságra. Milyen rémes nap volt ez! Ez koromfekete nap volt! Ilyen csak egy akad az ember életében. Szinte csak másnap este tértem magamhoz az öszekötöt vasuti hál pillérrel alatt.

ORSZÁGGYÜLÉS.

Csupa technika.

— Saját tudósítónk telefonjelentése. —

Budapest, augusztus 10.

Alig nyitotta meg Berzevicsy Albert elnök az ülést, megkezdődött a technikázás, amely mindvégig tartott. Sümegi Vilmos ugyanis szöveateszi, hogy a tegnapi névszerinti szavazások alkalmával megtörtént, hogy egyes képviselők helyett mások szavaztak; helyteleníti, hogy ennek a jegyzőkönyvben semmi nyoma nincs. Az elnök konstatálja, hogy az elnökség, ha ilyen szabálytalanságot észrevesz, mindig megteszi a kellő lépéseket, a jegyzőkönyvbe azonban az eddigi gyakorlat szerint ilyesmi nem kerül be.

Bemutatja az elnök a gróf Leltingen-szoborbizottság levelét, amelyben a szobor teleplezésére a képviselőházat megkérli. A ház a teleplezésen küldöttéleg képviselteti magát.

Ezután bemutat az elnök öt kérvényt az általános titkos választójog mellett és a véderőjavaslatok ellen. Javasolja ezeknek a kérvényi bizottsághoz való áttételét. Ezzel szemben Justh János a véderő- és a közigazgatási bizottsághoz is át akarja az iratokat léteitni, ami feltett husznál több képviselő névszerinti szavazást kéri. Az első kérvény felett a szavazás meg is történt; a többség az elnöki javaslatot fogadta el. A másik négy kérvény felett husznál több képviselő kérésére holnap fognak szavazni.

Ezután a tegnapi mára halasztott négy szabadságkérvény feletti névszerinti szavazást ejtették meg. Mind a négy képviselő szabadságkérését megtagadta a többség.

A szerelmes após rémítette.

Családi dráma Liszón.

A megmérgezett házaspár.

— Saját tudósítónktól. —

Valódi rémregénytemájú szenzációja van a városunktól alig másfélórányira fekvő somogy megyei falucsának, a Mörchelypusztával határos Liszó községben. A dráma önkéntelenül is Gorkij Maximnak „Lefelé a vizen” című remek novelláját juttatja az ember eszébe. Liszó községben is azt hitte magáról egy jó módú öreg gazdaember, hogy ő még nem vén és saját fia feleségére vetette a szemét. És mert az asszony szerette az urát és apósa totakodó ajánlatát visszautasította, az öreg boszúból mérget kevert fia és menyje ételbe, hogy mindkettőjüket elpusztíthassa. Mikor a merénylet láttá, hogy áldozatai halálkínok között vergődnek, félelmében öngyilkosságot követelt el. Ez a kis Liszó község nagy szenzációja, melynek részleteit így telefonálták meg Mörchelyről:

Megdöbbenő családi dráma játszódott le szombaton Liszó községben. Schmolc József 67 éves jó módú liszói gazda már hosszú idő óta szerelmi ajánlatokkal ostromolta József nevű fia 28 esztendőse feleségét. A csábító ígéretek dacára a menyecske mindig elutasította apóst. Legutóbb pünkösd napján intézett heves ostorbot Schmolc menyje ellen. Az öreg könyörgött, kért, rimázkodott, azt ígérte az asszonynak, hogy fél vagyonát ráírja, ha meghallgatja. A menyecske ekkor már türelmetlenül találta a helyzetet és úgy vélte ezen segíteni, hogy szót az urának.

E nap óta a lehető legfeszültebb viszony állt ura a fiatal pár és az öreg között, amit fokozott kínossá tett az, hogy közös háztartásuk voltak kényszerítve. Schmolc József azóta vatósággal kerítte a menyje. Az asszony csak olyankor szót az apóstához, ha az éppen elkerülhetetlennek vált. A szerelmes szülő öreg megsejtte, hogy a fia felesége retteg, irítozik

tőle, hogy benső fölháborodás gyöttri, valahányszor csak a közelébe ér. Ezzel a helyzettel sehogyse tudott megbékülni és így érlelődött meg benne az a rettelmes gondolat, hogy megöli a fiát, menyét és aztán végez a saját életével is.

A faluban nem igen tudtak eddig arról, hogy pünkösd óta miért változott meg egyszerre az öreg Schmolc József és miért nehezett a menyjére és fiára. A fiatalok elhallgatták mindenki előtt, hogy az öreg minő fölháborító ajánlatokkal sarkalta egyre a menyét. Röstelték családi szűgyenüket a világ számára adni. Id. Schmolc sem tett említést a harag okáról, de gyakran hangoztatta, hogy nem nyugszik addig, míg fiát és menyét el nem küldi a másvilágra.

Szombaton id. Schmolc József végre is hajította folytonos fenyegetését. Kora reggel a falval együtt bejött Nagykanizsra, ahonnan azonban jóval előbb tért haza, mint a fia. Ifj. Schmolc Józsefné gondos feleséghez illően ebédre várta haza az urát és az apóst. Ahogy a férj kifáradtan megerkezett és betépett a házba, azonnal ebédet kért. Az asszony nyomban tálat és hívta apóst is az ebédhez. Az öreg azzal tért ki a hívás elől, hogy ő már Nagykanizsán megebedelt, nem éhes. Nem is ült le az asztalhoz, úgy, hogy a fiatalok egymagukban ebédelték. Alig kezdtek hozzá az evéshez, mindketten valami szokatlan, furcsa ízt érztek az ételben. Az asszony egész zavarba jött, hogy az ebédje elromlott, de hogy éhes urát megnyugtassa, maga járt, elől jó példával és evett. Ami az ebédből megmaradt, azt az asszony a moslékos dézsába öntötte és odaadta a disznóknak.

Egy órával az ebéd után ifj. Schmolc József és felesége hirtelen rosszul lettek. Mindketten a gyomrukban érezték heves, görcsös fájdalmakat, amely oly erővel vett rajtuk erőt, hogy lábaikról leverte őket. A legkínosabb pillanatokban a férj testvére jött valamit kölcsönkérni a házhöz, s mikor bátyja és sógornője gyötörtő vergődését látta, azonnal hányató szert adott be nekik, amitől csakhamar jobban is lettek. Közben azonban az ételmaradékok kűnn az ölben megették a disznók és megdögltek.

Ifj. Schmolc József és neje hirtelen rosszulitéről — mert az első pillanatban koleraveszedelemre gondoltak — azonnal jelentést tettek a hatóságnál, de az orvosi vizsgálat hamarosan megállapította, hogy a házaspár majdnem mérgezésnek esett áldozatul.

A mérget az öreg Schmolc keverte az ételbe, amikor menyje néhány percre főzés közben kiment a konyhából az udvarra. A hatóság a vizsgálatot nyomban megindította. Id. Schmolc József tudta, hogy bűne ki fog derülni. Az öreg a büntetésről való félelmében hétfőn reggel beleugrott házának nyílt kútjába. Mire tetté-észrevették már halott bolt.

HIREK.

Vadnay Béla dr. halála.

— Saját tudósítónktól. —

Egy rendkívül érdekes, tartalmas és harcos egyéniség hunyta le tegnap szemből örök álmora Balatonfüreden. Mint ottani tudósítónk telefonálja, dr. Vadnay Béla Veszprémmegye volt tiszti főügyeaze, majd balatonfüredi ügyvéd és az általa alapított „Balatonfüred” című hetilap szerkesztő-tulajdonosa hosszas szenvedés után 52 éves korában elhunyt.

Korai halála, de még inkább ennek igen tragikus körülményei mélyen meghalják Vadnay dr. eseményekben gazdag életének közeli ismerőseit. Ennek a változatos pályafutásának a jellegze valamikor merész tetteit mutatott, oda, hova ennek a nagyszabású energiának szármarásánál,

hihetetlen munkabírásánál, akaraterejénél, ambíciójánál, imponáló megjelenésénél és eszményi hevületénél fogva el kellett volna jutnia; de aztán rövid krízis után váratlan katasztrófa következett be minden vonalon és Zala- a Veszprémmegye németi köreinek egykori vezető alakja, egy minden lehetőségben kínálkozó politikai karrier várományosa, a füredi szeszonélet egykori daliás hőse gyászos szegénységben, mindenkitől elhagyatva egy kamraszerű helyiség nyomorában fejezte be életét.

A Vadnay név közismert, előkelő név Magyarországon. Az elhunyt családjából politikai és publicisztikai kitűnőségek is kerültek ki és így Vadnay Bélát már a családi hagyományok is a szélesebb keretű érvényesülésre ösztönözték. Veszprémben nyitott ügyvédi irodát, mely a megye legnagyobb uradalmait számította kliensei közé. Csakhamar kiváló szerepet töltött be és pedig hosszú éveken át a vármegye társadalmi és politikai életében s emberfeletti munkabírása és igazán nagyuri életmódja ezt a pozíciót mindjobban megerősítették. Ékeskedett a magyar gentry sok szép erényében, de későbbi tragédiájának magvaként magában hordta ennek legfőbb hibáit is. Nyughatatlan vérmérséklete örökös háborúságokba sodorta személyek és klikkek ellen, melyek aztán, hogy a nagyuri költekezés és vágyont megemészítő politikai kísérletek anyagilag megrongálták, kamatosul visszafizették neki a kölcsönt. Vadnay dr. később Balatonfüreden nyitott irodát. Itteni szereplésére, arra a fáradhatatlan tevékenységére, mellyel minden pontján segíteni akart ezen az elmaradt fűrdőhelyen, ahogy ezt szórakoztatóvá, társas életet elevenné, vidámmá tette, — erre ma is halálával gondolnak azok, kik őt még előláncosként látták az Anna bálokon és konferenciaként a Kisfaludy színházi cabarekben.

Balatonfüred fejlesztése lett az eszménye. Ennek a szolgálatáért indította hetilapját, melyet lenyűgöző anyagi gondok közt, halálos ágyán is egymaga irt és szerkesztett utolsó pillanatáig. A hetilap hasábjai belevette a meghasonlott ember minden keserűségét és letele gyűlöletét mindenki ellen, kit ő távolról, haldoklásának szomorú helyéről hibásnak vélt. Nem volt művésze az írásnak; amit irt, az döcögött, darabos volt, de minden sorában egy vaserejű egyéniség határozottsága és lázas alkotó vágya lüktetett. Magyar volt minden betűjében, az a fanatikus hit pedig, mellyel a magyar faj jelenét áiólte és jövőjét álmodta: — tiszteletet parancsol. Tőlt a kezében halt meg: utolsó perceiben is volt még mondanivalója e világ számára, melyről a ki nem elégtetteit keserű mosolyával vált meg. Az a kézirat, melynek befejezését hirtelen halála megakadályozta, éppen lapunk, a Zala részére készült, mely legutóbb közölte megkapóan meleg és magvas emlékezeit a Balatonvidék néhány érdekes alakjáról.

Vadnay Béla dr. ma délután temették el Arácon. Temetése diszes volt, előkelő közönség vett azon részt. n. s.

— Póstatisztek kinevezése. A hivatalos lap mai száma kellemes meglepetésben részesíti a magyarországi pósta és távirdatisztek százait. Sok száz főre menő előléptetést közöl a lap, melyek közül a kereskedelmi miniszter Nagykanizsán a következőket nevezte ki: Schott Adolf pósta és távirda főtiszt felügyelő lett, Tóth Béla és Velldk János tisztakat pedig főtisztokká nevezte ki a miniszter.

— Pénzügyi kinevezés. A pénzügyminiszter, mint a hivatalos lap közli, Molnár Gyula zalaegerszegi lakót ideiglenes minőségű díjtalan pénzügyi számgyakornokká nevezte ki a zalaegerszegi pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőséghez.

— A Franz Lajos és Fiai r. t. első közgyűlése. Ma tartotta első évi rendes közgyűlését a mult esztendőben négy millió korona alapítókével Nagykanizsán alakult hatalmas vállalat, a Franz Lajos és Fiai gőzmalom és villamos üzem részvénytársaság. A délelőtti 9 órakor a Casinóban tartott közgyűlésen gróf Hoyos Miksa részvénytársasági elnök elnökölt. A közgyűlés mérlegét és a jelentést, miután azt az összes részvényesek nyomtatásban megkapták, felolvasták tekintvén a közgyűlés a 466,502 korona nyereséghez képest a részvények osztalékát 22 K-ban állapította meg, ami 5¹/₂%-nak felel meg. A felügyelő-bizottsági tagok megválasztása után Blau Lajos indítványára a közgyűlés köszönetet szavazott a részvénytársaság igazgatóságának és az ügyvezető igazgatónak, Pongor Henriknek, akinek éjjelt a nappallal összetevő nagy buzgósága eredményezte elsősorban a fényes anyagi sikert, mit a nagy vállalat megalakulásának már első esztendejében elért. Miután más fontos tárgy nem volt, a részvényesek illusztris társasága alig 20 percnyi ülésezés után szétoszlott és a r. t. igazgatósága igazgatósági ülésre vonult vissza. A közgyűlés lefolyásáról holnapi számunkban részletesen tudósítunk.

— Gyászrovat. Sulyos csapás érte Pásztor Miksa nagykanizsai zongoratanárt és családját. Évek óta betegeskedő kis leányuk, a 14 éves Margitka hunyt el tegnap este. A gyenge kis gyermek ez-előtt tíz évvel korához mérten rendkívüli zongorázótalentedével tűnt ki s bizonyára ugyanolyan reményteljes jövő várt volna rá, mint aminő immár kész művésznővé fejlődött nővére, Imuskáé. A kiszámíthatatlan emberi végzet azonban nem engedte teljesülni a mélyen sujtott szülők vágyát. Pásztor Margitka temetése holnap délután lesz.

Lapzártakor értesülünk, hogy ma délután elhunyt Nagykanizsán Horschetzky Sándor nyug. máv. főmérnök, 48-as tüzezhadnagy 86 éves korában. Halálában dr. Havas Hugó ügyvéd apóstát gyászolja.

— Mért késik a rendőrök és díjnyokok drágasági pótléka? Szombaton ismét városi közgyűlés lesz „Nagykanizsa képviselőtestületének. Aki a városi ügyeket valamiképpen figyelemmel kíséri, annak feltűnhetett az, hogy sem ezen, sem a korábbi egy-két városi közgyűlésnek tárgysorozatán nem szerepelt egy teljesen megértett, a végleges intézkedésre már rég elkészült ügy. A városi rendőrök és hivatalosolgák, valamint a napidíjasok drágasági pótlék iránt beadott kérvényei ezek, amiket még a tél folyamán adtak be a folyamodók, hogy rendkívül nehéz megéltetési helyzetükön a város némi drágasági-pótlék alakjában könnyítsen. Az ügy a körülményekhez képest elég elfogadható tempóban jutott a pénzügyi bizottság elé, mely a kérvényezőknak évi fizetésük 10 százalékát javasolta drágasági-pótlék gyanánt kiutalványozni. Ezzel szemben aztán mintha már elég is lenne léve a lélek üdvösségének, az ügy írásai megfeneklettek valahol az egyik előadói asztal aktatengerében és mulnak a hónapok anélkül, hogy a semmiféle tekintetben egy csepp irigylésre se méltó rendőrök csak a kilátást bírnák annak, hogy mostanában hozzájuthatnak ahhoz a kis aprópénzhez, mely oly nagyon kellene egy kis téli tüzelőfára, amit most lehet a legutányosabbban beszerezni, meg a gyermekeknek a közeli bevásárlásoknál egyre-másra, amit majd okvetlenül meg kell majd venni. Hígyék el, előjáró urak, van olyan sürgős ügy a rendőrök drágasági-pótléka, mint a 20 ezer korona felosztása, ami csak egy hete érkezett és holnapután már annak szétosztogatására határoznak. Talán fel lehetne még venni amatt az ügyet is a holnaputáni közgyűlés elnökei valódi közre.

— **A revolver gyerekkézben.** Könnyen végeztesse válhatott volna a baleset, melyet tegnap egy kis szusterinas egy kiskaliberű revolverrel okozott. A fiu, Turóczy Károly 12 éves cipésztanonc tegnap este 8 óra tájban a Teleky-uton haladtában egész lelkével egy kis forgópisztolyban gyönyörködött, amelyet egy negyedórával azelőtt szerzett valami ismerőstől, ki a pisztolyt új tulajdonosa részére meg is töltötte, de azzal a szigorú utasítással, hogy azt csak otthon a kertben szabad kilőni. A Karsai gyerek azonban nem állhatta meg, hogy fel ne huzzza a ravaszt és így nézegette tovább a rég elgyött jószágot. Amint így becézte a fiu a revolvért, az egyszerre csak elsült és a golyó egyenesen Grünfeld Iónának, — Grünfeld Mór Teleky uti kereskedő 18 éves leányának állát érte, aki az üzletajánlában álldogált. Nagy riadalom támadt az eset nyomában, mert első pillanatban azt hitték, hogy a szerencsétlenség sokkal nagyobb. Csak később derült ki ugyanis, mikor már az egész utca összecsendült, hogy a kis átmérőjű golyó csontot sem ért és hogy mindössze egész jelentéktelen sérülés történt. A csakhamar megjelent rendőrségi emberek a halálra rémült kislánstól elvették a balesetet okozó revolvért és mert a fiu nem akarja elárulni, hogy azt honnan szerezte, annak eredetét nyomozást indítottak. Grünfeld Iónka ugyan ágyban fekszik, de sajátkezűleg irt évelében nyugtatta meg Keszthelyen lakó szüleit, nehogy megijedjenek, ha netán a balesetről valamilyen hírt hallanának.

— **A világ legjobb szappana:** a Grand Fayence szappan. 1.50 korona.

— **Tűz a cséplőgép miatt.** Már hetek óta Hahót környékén dolgozott Grünfeld József magyarutcai cséplőgép-tulajdonos asináján. A múlt pénteken magában Hahót városában kezdte meg a géppel való teplest és mindjárt az első nap olyan szerencsétlenség történt, — mely az egész cséplőgép garnitúrát tönkretette és azonnali két hahóti gazda egész vagyonának miását idézte elő. A lokomobilból ugyan szikra pattant ki, amitől meggyulladt a körül felhalmozott rengeteg mennyiségű száraz szalma. A tűz pár perc alatt legnagyobb méreteket öltötte és alig egy óra alatt két gazdának lakóházát a melléképületekkel és az összes termést elpusztította. Ezzel azonkívül a tüzet okozó cséplőgép mindenestül. A tüzet az egész falu lakossága oltotta és azt csak másfélórai emeleti munkával sikerült a két gazda háza lokalizálni. A kár csak igen kicsi, hiszen fog biztosítás útján megtérülni.

— **A Franz részvénytársasági szelvények beváltása.** A Franz Lajos és társaság és villamos üzem r. t. mai gyűlésének határozata szerint a részvények osztaléka, szelvényenként huszonegy forinttal f. évi augusztus hó 12-től kezdve a Nagykanizsai Bankgyűlésnél pénzműködés fog kifizetett.

— **Kitűnő zongoraoktatást ad** zongoratanárnő oklevéllel bíró urinő. — Bögel Fischer Fülöp Fia könyvkereskedésben Nagykanizsán.

— **Öngyilkos járásbíróági jegyző.** A járásbírói írá tudósítónk: Szűcs József járásbíróági jegyző tegnapielőtti ölte magát és nyomban meghalt. — Szerencsétlen ember felesége két kis gyermekével augusztus 4-én Nagyatárról északra utazott Kerkapoly Lajos körzetébe, aki sógora. Szűcs családjának titeli használatát végzetes tettének elkövetésére, amivel hátrahagyott leányát, akit már hosszabb idő óta foglaltatott, öngyilkossága előtt a következők hagytak hátra: „Semmi bajom nincs, feleséges vagyok. Valami benső ósztól nem tudok letenni elkövetésére.” — Az eset a járásbírói általános részvételt kelt. — A jegyző mindössze 34 éves volt. Holtestét a Szigetvárra szállították, ahol ma este fél 6 órakor temették el.

— **A rendőrség egészségügyi vizsgálaton.** Megemlékeztünk néhány hete a polgármester alapos és körültekintő rendelkezéséről, mely a koleraveszély ellen mindennemű tisztaságot rendelt el. A rendőrség a rendelet kibocsátása óta legnap másodszor indult felfedező körútra, hogy ahol első látogatásakor észrevételeket tett, ezek megszüntetését, vagy figyelmen kívül hagyását konstatálja. Füredi János rendőrtiszt délelőtti és délután a két rendőrvosszal felváltva jár vizsgálni. A vizsgálat néhol megdöbbentő dolgokat konstatál. Vannak házak, melyeknek egyes lakásait lehetetlen lakott állapotban hagyni. Állatoknak sem való emberi lakásokat találtak néhol a vizsgálók, kik e helyeknek rövidesen való kiköltetését rendelték el. Sok kifogásolni valót találtak a korcsmákban és vendéglőkben is, amely helyeken pedig különösen kellene ügyelni a tisztaságra, mert ott fordul meg a legtöbb ember. — Mintegy 35—40 esetet kifogásoltak ezek között, amelyekből a rendőrség a legszigorubbán fog eljárni. A legáltalánosabb észrevétele a vizsgálóknak az, hogy igen sok udvarban nincs személdomb és minden piszkot és hulladékot a szél jóindulatára bízva, sok helyütt egy sorokba, — vagy pláne az udvar közepére, néhol a kutak közvetlen szomszédságába szórják. Ezen állapotok megszüntetését célozza a még napokig tartó szemlézés, amit a polgármesteri kolera-rendelet végrehajtása végéig végez a rendőrkapitányság.

— **Károlyi Ipolyka vendégszerepel.** Mint mohácsi tudósítónk jelenti, a jelenleg Mohácsra működő szabadkai szintársulatnak eddig nem volt olyan közönsége, — mint amint a jó társulat megérdemelte. Most Károlyi Ipolyka, aki szeptembertől a szabadkai szintársulathoz szerződött, vendégszerepel Mohácsra azon szerepekben, — melyekben a városi színházban is szép sikere volt és Mohácsra is élénk tetszéssel fogadta a közönség az ambiciózus fiatal színésznőt.

— **Az izraelita templomban a péntek esti istentisztelet f. hó 11-étől kezdve további intézkedésig d. u. fél 7 órakor kezdődik.**

— **A somogyi gazdák kára a száj- és körömfájás miatt.** Somogy vármegye alispánja a hétfői közgyűlés elé terjesztett jelentésében arról is beszámolt, — mennyi kárt szenvedtek a somogyvármegyei gazdák a száj- és körömfájás által. — A beszerzett adatok szerint, a vármegye 311 községe közül ősz óta 283 községben lépett fel a betegség, tehát mindössze 28 község maradt veszmentes. Ősz óta a vármegye területén 122065 szarvasmarha, 134130 juh és 114625 darab sertés betegedett meg. Ezekből 1736 szarvasmarha, 5845 juh és 6651 darab sertés hullaott el, nagyszámú szaporák. A betegség okozta kár hozzávetőleges számítás szerint a következő: egy-egy szarvasmarha, borjú értékét átlag 100 koronába, a bárányok és malacok értékét pedig csak 10 koronába számítva, csak az elhullás által szenvedett kár 298560 koronát tesz ki. De az el nem hullaott állatoknak a betegsége révén is érte károsodás a gazdákat. — A szarvasmarhákban a láz következtében beállott romlás, súly és tejcsökkenés, kórlátomás és különösen a forgalom korlátozása folytán beállott károkat is figyelembe kell venni. Hogyha minden egyes megbetegedett állatnál csak 20 koronát számítunk darabonként 2,441.300 koronát tesz ki. Ugy, hogy a ragadós száj és körömfájás miatt csak Somogy vármegye gazdái kerek 3 millió koronát kárt szenvedtek. A gazdák kára a hus és tej árának nagy emelkedése következtében némiképp megérül, de sehogyse térül meg a fogyasztó közönség kára, melynek a horribilis módon emelkedett árakat meg kellene fizetnie. A kár bizonyára Zala-megyében se lehet kisebb, mint Somogyban, sőt valószínűleg még nagyobb.

— **Bestiális suhanc.** Barsai levelezőnk írja: Egy elvetemült kőmíveslegény bestiális merénylete tartja nagy izgalomban Babócsa község lakosságát. Lerne György babócsai lakos Mari nevű leánykájára a bolhái bucsuról igyekezett hazafelé. Utközben találkozott Radics József 17 éves babócsai kőmíveslegénnyel, ki szintén hazafelé ment. Mikor a babócsai határban levő szőlőhegyre értek, a legény letelepítette a kislányt és megbecsületelte. A szerencsétlen gyermek súlyosan megsérült. Lerne azonnal a csendőrségre jelentette és feljelentette a bestiális kőmíveslegényt, ki ellen megindították az eljárást.

ÉRTESÍTÉS.

Dr. Miklós Dezső ügyvédi irodáját Kazinczy-utca 1. számú épületbe (Városház, I. em.) helyezte át.

TÁVIRATOK.

Időjárás.

(A meteorológiai intézet jelentése.)

Budapest, augusztus 10.

Meleg idő, elvélve csapadék és zivatar várható. Déli hőmérséklet 27.8 C.

Pusztító tűzvész.

Gödöllő, aug. 10. Báró Schossberger Viktor szeszgyári majorjában óriási tűzvész volt. Az összes cselédlakások, gabonarakarok, ököristállók és egyéb gazdasági épületek elégett. — Elpusztult 25 ökr, 10 bivaly és 120 méterháza buza. Borzasztó volt a veszélybe jutott állatok bősége, — megmentésökről azonban szó sem lehetett.

Akasztás lesz Szegeden.

Szalmának nem kegyelmezett a király.

Szeged, augusztus 10. A rablőgyilkosság miatt halálra ítélt Szalma István ügyében a szegedi kir. törvényszékhez leirat érkezett a kir. Kuriától. A törvényszék ítéleténél összeült és hat fegyveres őrral vettette elő a fogságban levő rablőgyilkost aki előtt az elnök kihirdette, hogy a királyhoz intézett kegyelmi kérvény kedvezőtlen eredménnyel jött vissza. Az elnök felolvasta a Kuria leiratát, amely így hangzik:

— Ő cs. és kir. apostoli Felsége legfelsőbb elhatározásával elrendeli, hogy az igazságszolgáltatás folyása elé akadály ne gördültsék és annak szabad folyás engedtettsék.

Ekkor Szalma Istvánhoz fordult az elnök:

— Ezzel átadjuk Önt a földi igazságszolgáltatásnak.

Szalma István meghajlik és így szólt:

— Köszönöm!

Az elnök: Van-e valami kívánsága?

Akarja-e látni családját, szüleit, rokonságát vagy más valakit?

— Semmi kívánságom nincs — felelt tompa hangon Szalma — nem akarok látni senkit.

A rablőgyilkost ezután a Csillagbörtönbe vitték, ahol már elkészítették neki a sírmondházat. Az ítélet végrehajtása reggel 7 órakor lesz. Ball Mihály hóhér-pribékjeivel az éjjel Szegedre érkezett.

Kristóffy a képviselőházban.

Budapest, augusztus 10. Kristóffy József Békéscsaba képviselője a mai ülésen jelent meg először a képviselőházban. Az elnöki emelvényen szemben levő ajtón lépett be. A házban élénk meglepetést keltett Kristóffy, — aki félórát töltött ott, azután eltávozott.

Regula még mindig fogad.

Miskolc, aug. 10. Az edényi rablőgyilkos makacs tagadásán a hatóságok minden erője megfáradt. Még mindig nem tört meg a bizonyítékok sulya alatt, úgy hogy még sok eredményre van szükség a teljes bizonyításhoz. A törvényszéki orvosok ma boncolták fel Czeisler Gizella holtestét. — A boncolásnál jelen volt Bulyovszky kir. ügyész is. A boncolás eredménye rácafozt a vizsgálóbíró és az ügyészség némely föltevésére. Így esett az a gyanu, amely kegyiilkosság fenforását feltételezte; sőt az is beigazolást nyert, — hogy a rablőgyilkosok a leányt nem becstelenítették meg, mielőtt kivégezték, mert Czeisler Gizellát az orvosi vizsgálat érintetlennek találta.

Elsüllyedt személyszállító gőzös.

London, aug. 6. Gibraltár közelében elsüllyedt az „Emir” nevű személyszállító gőzös, amelyen 116 ember volt. A hajó utasai és egész személyzete elpusztult.

Kazánrobbanás.

Rotterdam, augusztus 10. A Gutenberg-hajóban kazánrobbanás történt, amely hat ember halálát és 116 ember súlyos sebesülését okozta.

Letartóztatott gyárlgazgató.

Bécs, augusztus 10. A bécsi rendőrség me letartóztatta Dénes Béla technikus, — volt nagyváradi gyárlgazgatót, aki csödbe jutott s egy budapesti cégtől ezer koronás váltót csalt ki. Dénes Svájcba, onnét Bécsbe szökött, ahol hamis néven szerepelt, hogy a rendőrség figyelmét elkerülje.

Felozlatják a képviselőházat?

Graz, aug. 10. A Grazer Tagespost ma reggel megjelent számában állítólag teljesen hiteles forrásból jelenti, hogy a magyar képviselőházat az ősszel felozlatják.

Vizdály a trónörökös és a hadügy-miniszter között.

Bécs, aug. 10. A „Neues Wiener Journal” mai számát a bécsi ügyészség elko-bozta-szenzációs feltűnést keltő vezércikke miatt. A vezércikk a trónörökös és Schönaich közös hadügyminiszter között fenálló állítólagos ellentétéről szólt és részletesen tárgyalta a köztük történt sur-lódásokat. A konfiskált cikk Magyarországot is közelről érdekl, mert egyik leg-főbb passzusa szerint Schönaich bukása Magyarországot súlyos válságok küszöbére állítja.

Egy bejáró

takarítónőt

vagy

szobaleányt

keresek. Személyes mejele-nést kérek. Cim a kiadóban.

Naponta

frissen pörkölt

Cuba kávé N 4.—
Karlsbadi keverék kávé . . . 4.40
Cuba-Mocca-Jáva keverék . . 4.80

Kapható:

GELTCH és GRAEF

csemege- és fűszer-kereskedésben

Nagykanizsán.

Bevezető és kiadványok
NAGYKANIZSA
 K. újságja.
TELEFON-SZÁM 78.
 egy melléklettel

A szerkesztőség által küldött anyagok a szerkesztőség számára kizárólagosak. — Készenléti, megválasztási nem vállalkozik a szerkesztőség.

Előfizetést és nyilatkozatokat csak vasárnaponként fogadunk.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben	Helyben	Postai	Postai
házon kívül	házon kívül	házon kívül	házon kívül
Egy hóra 1.20 K.	Egy hóra 1.20 K.	Egy hóra 1.50 K.	Egy hóra 1.50 K.
Negyedévre 3.50	Negyedévre 3.50	Negyedévre 4.50	Negyedévre 4.50
Félévre 7.—	Félévre 7.—	Félévre 9.—	Félévre 9.—
Egy évre 14.—	Egy évre 14.—	Egy évre 18.—	Egy évre 18.—

Egyes szám ára 6 fillér.

Műveltség, kultúra és tudományok körében 50 fillér.
 Eljegyzési és szerkesztési díjak 5 koronára. — Közzétételért 6 koronára.

XXXVIII. évf. 182. szám. Nagykanizsa, szombat 1911. augusztus 12.

Zala Hirlapkiadó és Nyomda Rt.

A miniszterelnök levele.

Nagykanizsa, augusztus 11.

(H.) A mai politikai helyzet két főszempontja áll előttünk. Az egyik a hadsereg kibővítésének kérdése, a második a választói jog reformja.

Az első már bent van a parlamenti küzdelemben és a jövő titka, hogy milyen fordulatok fogják a sorsát eldönteni. Lesz-e az ellenzékben elég erő e fordulatokkal szemben? Lesz-e a kormánynak és pártjának nemcsak számbeli, hanem erkölcsi többsége mindvégig? — Ma még a nemzet szinte közönyösen áll e harccal szemben.

A másik nagy kérdés a választói reform, még nincs a fórumon, de sokkal jobban foglalkoztatja a közvéleményt. Sőt magában a parlamentben is olyan nevezetesen, bár háttérben álló kérdés, hogy a pártok már ma számolnak vele és alakulások láthatók e reform mellett és ellen az egész vonalon.

Az obstrukciót vezető politikuskok kezében ez a legerősebb fegyver. Azt vallják e fegyverrel kezükben, hogy ennek a reformnak kérésétől vitte az első nemzeti szükséglet és csak e reform alapján összegyűlt parlament dönthet jogosan olyan fontos kérdésben, mint a haderő emelése és az ezzel kapcsolatos súlyos terhek megszavazása.

A miniszterelnök a kormány nevében már több ízben nyilatkozott, hogy nem ellenzi a választói jog

reformját, tehát kiinduló pontjában ő is csatlakozik az ellenzék törekvéseihez. Időrend dolgában azonban először a katonai követelések letárgyalását kívánja.

De a választói reform óhajítása mindig erősebb lett a nemzet köztudatában. Nemcsak a népgyűlések hangos szava és óriási tömegei követelik, hanem a középosztály meggyőződése is ebben az irányban alakul át zajtalanul. Az általános, egyenlő, titkos választói jog ligája aláírási íveket küldött szét az egész országba és ezek a reformot követelő aláírások ezrével érkeznek meg a középpontba.

Magánjellegű nyilatkozatok után most akcióba lépett hivatalosan is a miniszterelnök. Kérdést intézett az ország közvéleményének tekintélyes szervezeteihez és számottevő kulturális intézmények férfiaihoz. Azt kívánja, hogy fejték ki álláspontjukat, okolják meg nézeteiket, hadd lássa a kormány a kérdés eszmévilágát a maga egész terjedelmében. Ezalatt elkészülnek a legutolsó népszámlálás idegő adatai. Ezeket mind összefoglalva, — igazán lelkiismeretes előmunkával akar a kormány a reform megvalósításához fogni.

Ime ennyire megérett a választói reform kérdése, ennyire áthatatott a közvélemény. Az ellenzéknek leghatalmasabb fegyvere lett és kormány komoly munkával készül megvalósításához.

Mert a mai viszonyok fönntar-

tása mellett már szólni se mer senki. Túlnötte már a mai kereteket a nemzeti élet. Tisztultabb a jogfelfogás, terjedő kultúra és a tömegek öntudata követeli, hogy jogot adjunk azoknak, akiknek eddig csak kötelességei voltak.

Ezen elvi szempontok mellett a mai választási rendszer bünei is szükségessé teszik a reformot. A vesztegetés és pressió eszközeivel nyert mandátumok nem érdemlik meg, hogy előttük tisztelettel hajoljunk meg.

Érdekek harca fog lefolyni, amíg e reform megvalósul és igen valószínű, hogy első formájában engedelményeket fog tenni a ma uralkodó érdekeknek, mert ezeknek az uralmát az elvi szempontok mároholnapra nem fogják megszüntetni.

Már maguk a testületek, amelyekhez a miniszterelnök felhívását intézte, jórészt bizonyos társadalmi osztály vagy szervezet érdekeinek propagálására létesültek. Mi sem természetesebb, mint az, hogy az általuk készített vélemény is ez fogja befolyásolni. Sőt felő, hogy a mai nap egyre erősödő kaszt-szellem növeli fogja már ebben az elvi munkában is a nehézségeket és különböző jelszavak nevében korlátokat emel a választói jog kiterjesztése elé.

Sőt még ha valami csoda folytán a véleményre felszólított egyesületek mindnyájan az általános, egyenlő, titkos választás mellett nyilatkoznának, magának a kor-

mánynak kellene meggondolni, — hogy elfogadja-e ezt egész terjedelmében. — Nem mintha ez nem volna helyes. Sőt a küzdelem nem is fog megszűnni, amíg igazán széleskörű, demokratikus formát nem nyer a választói jog. Hanem a kormányzás biztosítása szempontjából szinte lehetetlen a kormány részéről olyan berendezkedés, mely valamiképpen meg tudja tartani a meglévő állapotokat és nem megy vakmerő elszántsággal egy merőben ismeretlen világ ki nem számítható alakulása elé.

ORSZÁGGYÜLÉS.

„Semmi közünk Ausztriához“.

— Saját tudósítók telefonjelentése. —

Budapest, augusztus 11.

Lojális preludium az elnöki és kuruc befejező akkord a miniszterelnöki. De szereljük le fantáziánkat, nehogy ez ellentétes határközé valami érdekes állást képezzünk. Egy beszéd, egy interpelláció és — sok névszerű szavazás.

Berzeviczy Albert elnök javasolja, hogy a Ház Őfelsége előtt fejezze ki hódolatteljes jókívánságait közepedő születésnapja alkalmával. (Általános helyeslés.)

Bemutatta Baja város feliratát az obstrukció ellen s kéri, — hogy a kérvényi bizottságnak adassék ki. Ezzel szemben Lovisz Márton a közigazgatási bizottságnak is ki akarja adni. Husznál több képviselő névszerű szavazást kér előlő, de a szavazásnak holnapra való halasztásával.

Bemutatta még a brassói, szarvasi és gyomai függetlenségi polgárok népgyűléseinek kérelmét az általános választói jog és a véderőjavaslat tárgyában. Elnök ere-

Soilvég dala.

Irt: Felsőeszéri Hofbauer Olga.

Félmomái. A művészi esen elhelyezett butorok alig kivethetők. Néhány értékes kép díszíti a falakat. Virág ott, virág ott és mindenütt. Vázákban, cserepekben egész garmadákban állanak. A szögletben migon-zongora. Előtte feketébe öltözött alak. Kezei a billentyűkön nyugoznak. Melán, szomoruan tekint maga elé.

A függöny réssein beszűrődő napsugarak megáryozzák őzbe futó haját. Végtelenségig arcát, kezét táncolnak. A karca ujjak megremegnek. Önkénytelen végigkísért a billentyűkön.

Halkan, álomszerűen törnek elő a hangok. Soilvég dala két feleire. Fent, északon, tenger csöndes morajlása mellett szunnyad a kicsi Soilvég. Apró, halovány rózsaszírom. Anyja általó-dalt dúdászta. Soilvég alszik, mosolyog.

Soilvég arca pirban ég. Keble erősen hullámzik, szíve hevesen dobog. Szeme, a mély csillogású szemek sötét szempárban vesznek. Kar-karban, ajk-ajkon. Ah! az első, édes szerelmi csók. Soilvég feje szerelmes ifja vállán.

Első szerelme! Ah édes, bűbajos melódia! Reng a sálka. Boldog emberpár uszik tova. Kék a tenger. Kék a menny. Szeszélyes, tarajos hullámok nem fodrozzák a víz tükörét. Felhők nem zavarják az ég azurját.

Minden oly szép, bűbájos! Te édes, első szerelme, szívem mintha dallal von tele. Amorették keringenek, rózsaszírtól terhes a lég. Minden, oh mi bűbájosan szép! Csók, ölelés. Kézük előlő. A játék így tart tovább, tovább. Ha befejezték, kezdik újól — se-hossza, se vége.

Dallal, dallal kicsi Soilvég szerelmi násszót sz.

Szelek szárnyán felhők száguldanak, villámok cikáznak. Kicsiny bárkát tarajos hullámok táncoltatják.

Soilvég késéghesszelen fut fel a alá a parton. Ifja kint, a háborgó tengeren. Dörög, — Tenger-irtóztató, féltelmes moraja. Rettenetes.

Az Óceán összes szellemi-lelészabadul-tanak s féktelen, vad, örületes táncot járnak. Mind magasabbra-magasabbra paszkolják a hullámokat.

A távolban villám vakító fényénél kicsiny dióhéj imbolyog. — Gyöngye a kar... Elhaló segélykiáltások hangzanak.

Soilvég térdre omlik. Ima, itt mind hasztalan. Elemek féktelen dúlásával nem lehet fölvenni a harcot.

Vihar elől, hullámok elismultanak. Szegény, kicsi Soilvég! Első szerelmed romokban hever lábaid előtt.

En édes Soilvégem! En édes első szerelmem! ... Ertőlőn! csuszak le az ujjak a billentyűkről.

A feketeruhás alak hirtelen felugrik. Halvány arca bíborban ég. E dallal önmagát multa felől. E dal a világ hódolattal jelenit.

Mit hír, dicsőség! Mit ér ez mind neki? A szoba kicsiny, a levegő fullasztó, a virágok erős illata bódító. Ki, ki a szabadba! Ki, ki az emberek tömegéből! Ki, hol nem látja őt senki, hol mélységes nagy bánatát kizokoghatja.

Ó, az ünnepeit, a híres nagy daloktól, kit annyian irigyeinek, oh, jaj, de boldogtalan!

Megy! megy! nem lát, nem hall semmit. A kultúrviág messzi mögötte. Kihalt, kieltan a vidék.

Mit bánja ő, ki elől egy világ hódol, ki egy világot fellel.

Virág, fű, fa, sehol. Zord-kopár szirtek. Ez kell neki. Ilyen sivar lelke belül.

Felkapaszkodni a legmeredekebb oromra. Lábai alatt lent, mélyen, kavargó örvénylik, morajlik, zug, tombol a tenger. Szét tépdési haját. Vihar szaggatja ruháját. Vihar dul keblében. Gyászos, szomorú. Zsebéből összegyűrt lapot vesz elő. — Fekete keretű. Egy név rajta. Egy név, mely egykoron mennyi boldogságot ígért.

Ez miért, miért kellett így lennie? Miért, miért nem lehetett ő is boldog? Balga volt, ostoba volt ő, kit annyian irigyeinek.

Késő a bánat. Ó halott, ő meg egyedül. Valamikor régen, nagyon régen együtt kergették a himes pillangókat, együtt arattak a mezők és rétek virágait. Akkor még nem gondolt Soilvég dalára. Akkor még nem gondolt hódoló bókrokra és farengető tapokra. Akkor elég volt egy tekintet, — egy kézzorítás.

S ah! mind ennek vége! S miért? Megszállta a hiúság ördöge. Kicsiny lett a paplak. Kicsiny lett a falu. Lelekben nagy eszmék születtek. Ágyában csodánál csodásabb dalok születtek.

Ki a világba, hol a lélek megacélosodik, hol a lélek lerázza nyugós láncát.

Helye nem a pap szerény oldala mellett. Ó nem gyermekek anyjának született.

Ó benne lángelme fogamzott. — Istent szikra gyújtott agyában világszágát.

ket is a kérvényi bizottsághoz akarja utaltatni, de Lovász a közigazgatási és a véderőbizottságokhoz is. Névszerinti szavazást kérnek a szavazásnak holnapra való halasztásával.

Ezután megejtették a tegnapi mára halasztott névszerinti szavazásokat, melyek az elnöki javaslat értelmében dőltek el.

Forster Aurél Kossuth-párti képviselő a kormány-véderőjavaslatát bírálja és indokolja a kormány iránti bizalmatlanságát. Határozati javaslatot nyújt be az öndíj magyar hadsereg felállítására tárgyában. (Éljenzés.)

Miután a holnapi ülés napirendjét megállapították, gróf Batthyány Tivadar emelkedik szólásra és indítványozza, hogy mivel a hadügyminiszter lemondott és nagy zavarokat idézhet elő épen a szönyegen levő véderőjavaslat körül, a képviselőház napolja el üléseit a válság megoldásáig. (Helyeslés a baloldalon.)

Gróf Khuen-Héderváry Károly miniszterelnök kijelenti, — hogy az Ausztriában történt politikai eseményekhez Magyarország semmi köze, azok mireánk semmi befolyással nincsenek, Batthyány javaslatához tehát nem járul hozzá.

Ezzel az ülés véget ért.

A Franz Lajos és Fiai r.-t. közgyűlése.

— Saját tudósítónktól. —

Tegnap számunkban röviden tudósítottunk Nagykanizsa s egyben egész Dunántul egyik legnagyobb iparvállalatának, a négy millió koronás alapítókéval alakult Franz Lajos és Fiai gőzmalom és villamosági r. t. első évi rendes közgyűléséről. A csak nemrég részvénytársasági alapa helyezett nagy vállalatnak már első esztendejében oly hatalmas anyagi eredményei voltak, hogy e sikerről hetek óta a legnagyobb elismerés hangján beszélnek az emberek. A rendkívüli siker kulcsa elsősorban abban a szerencsés egyesülésben van, mely az új kor eszméitől ihletett arisztokratáinkat egyesítette a társaságban, mely az első közül való, kik az igazi jövő Magyarországot megteremtésében közreműködnek. Hatalmas anyagi időkeikkel egyesített szellemi tevékenységük hatása természetesen megfizetendődik abban a kiváló szakértelmű vezetésben, — melyet a fáradhatlan igazgató, Pongor Henrik a vállalat érdekében kifejt. A részvényesek illusztris társasága is érezte, — hogy e sikerért hálával és elismeréssel tartozik a vállalat igazgatójának, kinek érdemei a közgyűlésen hangos apostrofálásban részesítettek.

Ki a nagy világba! Felvenni a merész harcot, mely szégyenletes bukást, vagy a világ meghódolását jelenti.

Ragyogó fénylő csillag lesz utja gyémánt és drágakövel lesz behitve. Ő lesz a dalok anepelt királynője.

Ah igen! Merészen, felemelt fővel adta ezt tudatára.

Hiába minden kérés. Mind hasztalan. Nem látja a vonagló ajkat, nem a könnyörgő tekintetet. Ridegen, könyörtelenül taszította el a kezét.

Első szerelmén napirendre tér. Lábbal tiporja legszentebb érzelmeit.

Gondolta: feleli az első ölelést, az első csókot.

Mint csaldott! Első szerelme végigkísérte minden utján.

Egymás körül bolyongtak. Utak gyakran keresztezték egymást. Tekintetük vonzotta egymást. Leikük, vérük egymást kívánta, de az ajk, hideg, néma, elutasító maradt.

Ő im a dicsőség fénypontján áll. Ő meg halott.

Szemel szárazon bámulnak a messze tengerre.

A mindenek által bámult, búszke nő megroppan. Zokogva dobja magát a sziklára.

— Oh, jaj, mily egyedül vagyok.

A közgyűlésen gróf Hoyos Miksa elnökével résztvettek: Blau Lajos, ujnepi Elek Ernő, Franz József, Franz Rudolf dr., Gärtner Vilmos, Hirschler Sándor, gróf Keglevich Béla, Politzer Géza, Pongor Henrik, Radnai Jenő, dr. Rothschild Samu ügyész, herceg Sulkovszky Viktor, gróf Somssich Gyula, gróf Somssich Géza, Strém Dénes, Sidlauer Aladár és Warton Richárd részvényesek.

Elnök, gróf Hoyos Miksa megnyitván az ülést, üdvözölte a szép számmal megjelenteket és konstátálván, hogy a részvényesek 3997 részvényt tettek le s így a közgyűlés határozatképes. A jegyzőkönyv vezetésére dr. Rothschild Samu részvénytársasági ügyész, annak hitelesítésére pedig ujnepi Elek Ernőt és gróf Keglevich Bélát kérte fel. A mérleget, valamint az igazgatóság jelentését, miután azt kinyomtatva az összes részvényesek megkapták, felolvasottnak tekintették.

Ezután az évi nyereség miként való felosztása és a felügyelő-bizottság tiszteletdíjának megállapítása következett. E szerint, mint azt már tegnap közöltük, részvényenként 22 korona nyereséget szavaztak meg kiosztásra, ami 5 és fél százaléknak felel meg.

Strém Dénes indítványára, mely szerint felügyelőbizottság nagy ügybuzgalommal teljesítette a törvény által rá rótt kötelezettségeket, közfelkiáltással ujból Politzer Gézát, dr. Rothschild Samut, Sidlauer Aladárt, herceg Sulkovszky Viktort és Vidor Gyulát választották felügyelő-bizottsági tagokul, póttagokul pedig Hirschler Sándort és Strém Tivadart.

A választás után Blau Lajos konstátálta a rendkívül kedvező üzleti eredményt és ezért indítványozza, hogy a közgyűlés a társaság igazgatóságának hálás köszönetet szavazzon, amiért az igazgatóság tagjai nemcsak fényes neveikkel, de felelősségük tudatában a legmesszebbmenő munkássággal vettek részt a társaság felvirágoztatásában. Különösen hangsúlyozza, az ügyvezető igazgatónak, Pongor Henriknek nagy érdemeit és csak ezen kiváló nagy eredményeket látva érthetik meg az emberek, hogy mit jelent az, hogy Pongor igazgató már reggel 6 órakor a gőzmalomba koszik és íróasztalán még késő éjjel is világít a lámpa.

Az elnököt Hoyos Miksa gróf kijelenti, hogy a vállalat nagy sikeréből az orosz-lánrészt csakugyan Pongor Henrik igazgatót illeti, s ezért neki úgy az igazgatóság, mint az összes részvényesek nevében köszönetet szavaz.

Miután pedig más tárgyalni való nem volt, a közgyűlés rövid félórai tanácskozás után véget ért.

HIREK.

— Postai kinevezések. Régi kívánsága a posta- és táviró fizetvelő karnak, hogy az államvasuti fizetésrendezést ő rá is kiterjesszék. Sok értekezlet, küldöttségjárás. memorandum volt már ebben a dologban, de mindmáig hasztalanul. Évek óta nem volt már a költségvetésben erre fedezet a kezdve a gyakorlatoktól, a ki nem juthatót fizetéses fokozatba, egészen a felsőbb állásokig, minden fokozat csak várta-várta az előléptetést. Tegnap azután öröndetes meglepetésben volt részük a posta- és táviró-tiszteknek. A hivatalos lap egész sereg előléptetést közölt, százával jutnak felsőbb fizetési fokozatba a tisztviselők, még pedig minden rendfű és ranguk. A dolog magyarázata az, hogy Lukács László miniszter egyrészt a költségvetésbe is felvett erre az idén fedezetet, másrészt meg a negyven évet kiszolgált tisztviselőket nyugalmába helyezte és helyüket mind előléptetéssel betöltötte. Így azután a fizetéstelen gyakorlatok fizetéses állásba jutottak és fokozatosan fölfelel minden osztályban egy

sereg előléptetés történt. Tegnap már három nagykanizsai posta- és táviró-tiszt előléptetését közöltük, aminek azonban még az alábbiak tartoznak. Főtisztek lettek: Odlos Béla és Riedlmayer László tisztek, segédellenőre léptették elő Pusofszy Béla segéd tisztet, kezelővé Henel Lajosné kiadónőt. I. osztályu tisztekké Döme Lajos és Szabó Kálmán II. oszt. tiszteket, végül Molnár István gyakorlatot II. oszt. tiszte léptették elő a kereskedelmi miniszter. A volt kanizsaiak közül Róth Miksát a posta- és táviróhivatalok Pécselt tartózkodó építési osztály vezetője felügyelővé lépteti elő.

— Horschetzky Sándor halálához. Tegnap lapzártakor vett rövid hírnk hozta a szomorú ujságot, hogy Horschetzky Sándor egykori máv. főmérnök váratlanul elhunyt Nagykanizsán. A 86 éves öregur annyira értékes egyéniség volt s különben is kanizsai család sarjadéka, érdemes hát eseményekben gazdag életfolyását vázolni. Horschetzky Sándor édesapja orvos volt Nagykanizsán. Morvaországából szakadt ide, ahol az időben ritka tudományos közöltségével messze földön híres és keresett emberré lett. Tudománya és műveltsége azonban nem volt kizárólag szakmabeli, mert a rég elhunyt öregur európaszerite azzal a fordítással tette ismertté nevét, melyet Flavius-Josefus latin-görög és hébernyelvű „Zsidók története” című nagy művét német nyelven jelentette meg. Irodalmi munkássága szerezte meg neki először a Magyar Tudományos Akadémia, majd több külföldi tudományos egyesületnek is a levelező tagságát. Nagykanizsa kultúrtörténetében mint a zsidó hitközség oszlopos tagja és a hitközség több maig is fenálló jótékony intézményének egyik megalapítója írta fel nevét. Fia, a tegnap elhunyt Horschetzky Sándor 1826 ban Nagykanizsán született. Az ambiciózas ifjú épp egyetemi tanulmányai vége felé tartott Pesten, amikor a szabadságharc kitört. Az első önkéntesek közé állt és mint tüzér harcolta végig a két nagy esztendőt 1848. és 49-ét. A hadnagyságig vitte fel és tegnapig élvezte a 48-as honvédtiszti nyugdíját is. Részt vett az ácsi, isaszegi, nagysári és komáromi ütközeteknél. Majd tanulmányai befejeztével mint az osztrák-magyar államvasutak mérnöke vett részt a déli vasut

építésében is, amidőn Nagykanizsán is hosszabb időt töltött. Később főleg Erdélyben szolgált az államvasutakat s mindenütt, ahol megfordult, lelke volt mindenkor társaságainak kifogyhatatlan humorával és lebilincselő modorával párosult ötletességével. Midőn mintegy 15 éve nyugalmába vonult, Nagykanizsára tért meg, ahol késő öregkorában is megőrizte fiatalágának humorát és örök kedélyességét, amely különösen fiatal hölgyek társaságában néha szinte csapongóvá vált. Leikének idealizmusa aranyozta be életét, amit jellemző páratlan jószívűsége, mellyel nem tudta segítség nélkül senki nyomorát nézni. Ezzel a nagy szívével sokan rutul vissza is éltek. Nagy demokráciáját az az esete mutatta, hogy midőn nyugdíjaztatása alkalmával felebbvalói nemesi rangra való emeltesére tettek előtte célzat, a kitüntetés, mint elveikhez nem való, visszautasította. Egész élete utolsó évéig irigylésre méltó egészsáegnek örvendett, egy év óta azonban folyton gyöngéledett. Tegnapelőtt délután aztán jobboldali szélhűtés érte, amikor már látták közeli halálát, mely nagy, kiterjedt családot döntött gyászba és szomorúságba igen nagy számú tisztelőt. Temetése holnapután, vasárnap délelőtt fél 11 órakor lesz.

— Adomány a Szépitő-egyesületnek. A Franz Lajos és fiai gőzmalom és villamosági r.-t. tegnapi közgyűléséből kifolyólag 100 koronát adományozott a Nagykanizsai Szépitő-egyesületnek, amiért ez uton fejezi ki hálás köszönetet az egyesület elnökségére.

— Igazgató-tanítóválasztás Polán. Letenyi tudósítónk közli, hogy Pola község iskolaszéke f. hó 6-án tartott tanítóválasztó ülésén a községi iskola vezető tanítójává egyhangulag Kréjczy Antal adorfánfalvi (Adrianec) tanítót választotta meg 39 pályázó közül.

— Köszönetnyilvánítás. Franz Lajos és fiai r.-t. közgyűlése alkalmából 200 (kettőszáz) koronát adományozott a Legényegylet céljaira. A részvénytársaság, melynek vezetősége a Franz cég igazgatójának intencióit követve ez évben is (és pedig nagyobb mértékben) megajándékozta egyesületünket, mely hálára kötelezett bennünket nemeslelkűségével és csak kedves kötelességet teljesítünk, midőn ezért nekik a nyilvánosság útján is köszönetet mondunk azon kérelemmel, hogy egyesületüket nagybecsű jóindulatukban továbbra is megtartani sziveskedjenek. — Az egyesület elnöksége.

— Miért nem volt aratósztrájk? Az idén, mikor az ipari munkásság körében egymást érték a bérharcok, feltűnő dolog volt, hogy a mezőgazdasági munkákat országsszerite zavartalanul fejezték be. Aratósztrájk alig néhány esetben mutatkozott. Zalamegyében is csak egy gazdaságban történt jelenlétkien aratósztrájk mozgalom. Ennek az oka most pattant ki. Oka pedig az volt, hogy a munkások vezetői idejekorán tudomást szereztek a földmivélsügyi miniszter bizalmas rendeleteről, melyet még jóval az aratás előtt minden törvényhatóság vezetőjének s így Zsalavmegye alispánjának is megküldött a miniszter. Ebben a rendeletben a földmivélsügyi miniszter értesítette az alispánt, hogy a mezőhegyesi állami uradalomban munkás-tartaléksereget áll rendelkezésre és aratósztrájkok esetén rendes munkabérek mellett a hatóság innen megfelelő számú munkást szállíthat a sztrájkoló munkások helyére. — Az alispánok tudatták ezt a főszolgabírákkal, akik az egyes uradalmakkal szerződést is kötöttek sztrájk esetére. Azonban az állami tartalék munkásokat alig kellett valahol igénybe venni, mert a mezőgazdasági munkások vezetői idejekorán tudomást szereztek a miniszter intézkedéséről s figyelmeztették a munkásságot, hogy mindennemű sztrájkmozgalmtól tartózkodjék.

— Újból gázolt a pesti gyors. Ezt a hírcimet legjobb volna mint stereotípumot, állandóan szedve hagyni. Rövid öt-hat hét alatt most éppen ötödször írjuk le a tragikus hírcimet. A pesti gyorsnak legutolsó véres esete Fridau állomása mellett volt legnap reggel 4 óra s egynehány perckor. Egy uri ruhába öltözött 17—18 éves leány az állomástól mintegy 300 méternyi távolságban nekiugrott a Prager-hofból vágató 201. számú gyorsvonat mozdonyának, mely darabokra tépte. Hasztalan állították meg a vonatot, már csak a véres testrészeket tudták a kerekék közül előszedni. A vonat néhány percnyi késéssel folytatta útját és Nagykanizsára már rendes időben érkezett. A vasutasok nem tudják, ki volt a szerencsétlen öngyilkos urileány.

— Fonyód vágóhidat épít. Fonyódról telefonálja tudósítónk: Egy régen hiányzólt egészsáegügyi berendezést létesít Fonyód község. A képviselőtestület elhatározta, hogy a földmivélsügyi miniszter rendeleterének megfelelően kövágóhidat épít. Az építési tervezet ma ment föl a földmivélsügyi miniszteriumba.

— A nyaralóban számos család maga főz a természetben, hogy a főzéssel nem akar sok időt eltölteni. Ilyenkor szivesen vesz mindenki használatra kész cikkeket segítségül. A Maggi-féle huslevessécska csupán forró vízzel fedtve, azonnal kitűnő, kész huslevest ad. Miután a vidéken ritkán kerül vágásra marha, vigyátnak magunkkal Maggi-féle kockát és Maggi-féle izestőt.

Különös halál. Zalaszentmihályi tudósítónk írja: Rendkívül különös módon hagyta itt ezt az árnyékvilágot Szekeres István nagykapornaki körjegyző. A jegyző hetén kora hajnalban vadászni ment szolgája kíséretében. A sok járkálásban délelőtt 11 óra felé annyira elfáradtak, hogy egy fa alá dőltek valamiképp pihenni. Azonban mindkettőjüket csakhamar elnyomta az álom, s midőn a szolga nemsokára felébredt és gazdáját költögetni kezdte, ez nagy rémületre egyáltalán nem reagált az ébresztésre. A megremült szolga a közelben dolgozó emberekhez szaladt segítségért, de ezek is csak azt tudták már konstatálni, hogy a körjegyző meghalt és csak kihúlt holtteste nyujtózódik a fa árnyékában, hova pihenni dőlt. A körjegyző hírtelen haláláról csakhamar értesítettek annak családtagjait is, kik nagy sírás között vitették el az erdőből a család fő hulláját, melyről az orvosi vizsgálat azt állapította meg, hogy álomban jött szívzselkűdés oltotta ki életét. A váratlanul elhunyt körjegyző temetése szerdán, 1. hó 9-én volt a környék igen nagy részvétel mellett. A végtisztességen megjelent a pacsai járás egész jegyzői kara is, élén Pálffy László főszolgabíróval. A jegyzők külön díszes koszorút helyeztek elhunyt népszerű pályatársuk ravatalára.

Befizetések elhalasztása. A nagykanizsai segélyegylet szövetkezet (Pesti magyar ker. bankpalota, Csengery-ut 4.) értesíti t. részvényeseit, hogy a folyó hó 15-ére keddre eső befizetések az ünnep miatt a következő kedden, augusztus hó 22-én fognak megtartatni. Az igazgatósdág.

Szegény fiu még él talán. Egyik hajai újságából vettük át az itt következő hírt. Ez talán a legfurcsább csodabogara a vidéknek, ahol egész hihetetlen dolgok történnek meg. A hír így szól:

— Öngyilkosság. Mihalovics András 66 éves bajai napshalomosa megunt a életét és tegnap délután 5 órakor sok ember szemelátára felakasztotta magát a vasutnál egy fára. Az emberek, ahelyett, hogy levágták volna, befutottak a rendőrséghez. Amíg rendőrt kerítettek, ott himbálódzott a szegény ember egy fán. Mire a városházáról odaért a rendőr, persze már meghalt.

Van egy nyári kabarédal, melyben a rendőrtisztviselőt önkassziott emberhez hívják, mert nélküle nem mernek hozzányulni, sem megmenteni. A rendőrtisztviselő éppen a frizuráját igazítja a tükör előtt és egy másik közeghez utasítja a segítségért jövőket, mert az úgy nem tartozik rá. A kabarédal címe ez: „Szegény fiu, még él talán...” Ugy látszik, Baján valóban megtörtént ennek a cinos kis kabaré-versnek a története.

Mi van a cigarettában?

Téved, aki azt hiszi, hogy dohány.

(Saját tudósítónktól.) Mi lehet a cigarettában? Ugy-e kérem azt méltóztatik hinni, hogy ez a világ legfőlösegebb és legnaivabb kérdése. És ugyebár Önök már készen is volnának ezzel a felelettel!

— A cigarettában dohány van.

Hát ha ez így volna és ha a kérdésre ez volna helyes felelet, akkor nem is merészkelnénk volna elő ezzel a nagyon naivnak látszó kérdéssel. Am kénytelenek vagyunk kijelenteni, hogy a helyes válasz nem az, amit Önök adnának. Erre a kérdésre ily módon kell korrekcióval megfelelni:

— A cigarettában dohány és sok más egyéb van.

Mert az igazgathatatlan, hogy dohány is van benne. De csak is, mert kérem benne van a feleletben, hogy „sok más egyéb”. És a sok más egyéb pedig igen különböző minőségű és mennyiségű tárgyak komplexuma. Nevezetesen pedig elsőrendű és finom minőségű, vékony fonalu, szak-

érték által igen jónak talált zsinag, azután apró fadarabkák és a jó isten tudná meg, hogy mi minden. De tartozom megisméltetni és kijelenteni, hogy a szenvedélyes dohányosok kedvéért m. kir. dohány is van benne.

Ma délelőtt levélborítékban egy dráma cigarettát kaptunk. Az értékes (mióta a dohány árát fölemelték minden cigarettára értéktárgy) előkelően hullott az asztalra. Keilő ödvözlés után bátrak voltunk vizsgálat alá venni a rejtélyes tárgyat és azt volt szerencsénk tapasztalni, hogy az egész cigarettán egy finom zsinag darab húzódik végig. A barna dohány között frívól élénkséggel tűnkedett a fehér zsinagdarab, amelynek rendeltetése bizonyára nem az, hogy füst és hamuá legyen egy dohányzó ember szenvedélyének kielégítése céljából.

Talán egy kis emlék óhajt csak lenni ez a zsinag darab, amelyet a sors és a m. dohányjövődék egy cigarettába helyezett el. De mindenesetre kedves figyelem ez a kis ajándék, amelynek a cigarettára vedőjével együtt kell örvendeznünk.

Mert istenem, hátha abban a cigarettában egyáltalán nem lett volna dohány, — csak zsinag. Am a m. kir. dohányjövődék tudja mi a kötelessége. — A cigarettában dohány is volt. Mert fő a dohány.

TÁVIRATOK.

Időjárás.

(A meteorológiai intézet jelentése.)

Budapest, augusztus 11.

Lényegtelen hőváltozás, helyenként eső, vagy zivatar várható. Déli hőmérséklet 27-8 C.

Szalma Istvánt felakasztották.

Szeged, augusztus 11. A rablőgyilkosság miatt halálra ítélt Szalma Istvánt ma reggel végezték ki. A halálraítelt az éjjel 10 órakor elaludt és az örök csodálkozásra hajnali 3 óráig fel sem ébredt. Ekkor felkelt, megevett három szelet szalmit, megivott rá fél liter bort és reggeli hét óráig, amikor a bitófához vezették, harmincöt cigarettát szívott el. Ezenkívül azzal szórakozott, hogy számtalan műveleteket végzett, majd lelkészével beszélgetett, aki a siralomházban korán reggel felkereste.

A csillag bőrtön udvarán ezalatt megjelentek a hivatalos személyek és a sajtó képviselői, a bőrtön körül pedig nagy néplömeg tolongott. A bíró rendeltetése hat ór vezette elő Szalma Istvánt, aki nyugodtan lépdelt a lelkész kíséretében. Még egyszer felolvasták előtte az ítéletet, amit szintén nyugodtan hallgatott. Mikor a végzés pillanat bekövetkezett, Szalma István a bitófa alá lépett és megcsókolta a feszületet, amelyet a pap feléje nyújtott. A hóhér fellépett Szalmát a számlóra, nyakára tette a hurkot, mire Szalma hallhatatlan mormolta:

— Csak gyorsan végezzon!

A pibékek gyorsan összekötözték kezét lábát, mire a rablőgyilkos újra megszólalt, hogy megnyugtassa a hóhért:

— Bátor leszek!

Ezek voltak az utolsó szavai. Ezután megtörtént a processzus, az ítélet tökéletes végrehajtása. A rablőgyilkos függött a bitófal. Arca először vérvörös lett, majd teljesen eltorzult és elékélt. A hajál 7 óra 15 perckor következett be, 7 óra 50 perckor levették a holttestet a bitófáról, felboncolták, majd egyszerű fapokorsóba tették és elhantolták.

Gárzda-cigányok üldözése.

Arad, aug. 11. A kajaenő járásban a csendőrség egy tizenhéttagú cigánybandát üldöz, amely valószínűleg réme a járásnak.

A cigányok teljesen feldúlták a vidék közti tisztaságát vakmerő kalandjaikkal. József főherceg uradalmában meglámadtak az erdőfőri és lövöldöztek rá, meg is sebesültek. Majd Wenheim László gróf székuvarai uradalmában garázdálkodtak, ahol a kocsait félholtra verték s a lovakat elrabolták.

Sikkasztó bankpénztáros.

Bukarest, aug. 11. Fekete Lajos szamosújváribankpénztáros harmincöt ezer korona sikkasztása után megszökött. A sikkasztót világszerte körözték s most el is fogták Bukarestben. Kiadatása iránt megindult az eljárás.

A Károlyi-Sternberg affér.

Kardpárbajt vívtnak.

A gróf Károlyi József és gróf Sternberg Adalbert között felmerült affér elintézése hamarosan bekövetkezik. A különféle hebehurgyaságairól ismert osztrák mánást provokáltatta a képviselőházi beszéde miatt megsértett Károlyi s a segédek minden valószínűség szerint kardpárbajban fognak megállapodni. A párbaj valószínűleg még a mai nap folyamán meglesz, Bécsben azonban bajosan, mert a bécsi rendőrség tudva az ügyről, erősen les. Emiatt valószínűleg Pozsonyban fognak megverekedni.

Interpelláció a trónörökös és Schönaich viszálja miatt.

Budapest, aug. 11. Györfly Gyula képviselő ma délelőtt interpellációt jegyzett be, amelyben felelősségre vonja a kormányt a hadügyminiszeri válság előzményei tárgyában. Az interpelláció tudvalévőleg azokra az állítólagos viszáljokra céloz, amelyek a trónörökös és Schönaich között felmerültek s végül a hadügyminisztert állásában megrendítették.

Regula apja és öccse.

Miskolc, aug. 11. Regula, Edének, az edelényi rablőgyilkosnak az apját és öccsét a csendőrség fogva tartja, mert a nyomozás folyamán terhelő adatok merültek fel ellenük.

Választani fogunk?

Bécs, augusztus 11.

Beavatott helyeken erősen tartja magát a hír, hogy a magyar képviselőházat rövid idő múlva őszig elnapolják, azután feloszlatták.

Bécs, augusztus 11.

A Neue Freie Presse vezércikkben írja, hogy Magyarország nemsokára dönteni fog afelett, hogy helyesli-e az obstrukció, vagy nem.

REGÉNY.

Érzelmek tüzeiben.

Írta: Stanley Weyman.

Almeric és Pomeroy ügyet sem vetettek tiszteletes ur szavaira s azzal voltak elfoglalva, hogy magához térítsék az elalélt leányt. Hideg vízzel locsoltatták a homlokát és az arcát.

A tiszteletes ur izgatottan tipegett ide-oda a pamlag előtt s amikor észrevette, hogy Enid már kezd visszanyerni eszméletét, gyorsan hozzálátott a dolghoz.

Beszaladt a szobába, felkapta az asztalról az imádságos könyvét, azután az ablakhoz rohant és kitekintett rajta. Rémülten vette észre, hogy Soane már oda is támaszkodott falhoz a hosszú létrát s felfelé igyekezett rajta. Társai ott álltak a létra alatt és észrevehető türelmetlenséggel várták, hogy ők is indulhassanak Soane után.

Thomasson nem akarta vesztegetni az időt, gyorsan visszatért Enidhez, aki már akkor visszanyerte az eszméletét.

— Gyorsan, gyorsan! — kiáltotta Thomasson. — Már jönnek!

Almeric sem, Pomeroy sem értette, hogy mi történt s mind a ketten csodálkozva néztek az izgatott Thomassonra, aki izgatottan ismételte:

— Siessünk! Siessünk!

— Miért kell annyira sietnünk? — kérdezte Almeric.

— Majd meg fogod tudni később ennek az okát... Hallgass rám és ne vesztegesd az időt hiábavaló kérdésekkel... Már nemsokára itt lesznek... — Egy szót sem értek abból, amit tiszteletes uram beszél, — vágott a szavába Almeric.

— Jaj, jaj! — sópánszkodott Thomasson. — Mindennek vége, mindennek vége!... Hát nem hallod a zajt? Már jön Dunborough és Soane...

— Hízen az ajtó be van csukva s megparancsoltam a szolgámnak, hogy ne eresse be őket.

Most már teljesen elvesztette a türelmét Thomasson és haragosan kiáltotta:

— Hiszen nem is az ajtón jönnek azok be, hanem az ablakon... Érted meg már, hogy nagy veszedelemben jutottunk! El akarják rabolni Enidét... Meg kell történnie az esküvőnek, mielőtt ideérkeznek... Fogd meg azonnal Enid kezét, hadd kezdjem el a szertartást.

Almeric odakiáltott ekkor Pomeroynak: — Hozd elő a kardomat s a magadérol se feledkezzél meg.

Pomeroy elrohant és néhány perc múlva visszatért két karddal a kezében.

Enid mozdulatlanul nézte ezt a jelenetet. Zavart tekintete elárulta, hogy még nem tért teljesen magához. Zavartan tekintetett ide-oda, mint aki mély álomból ébredt fel és hirtelen nem tudta megérteni, hogy mi történik körülötte.

Thomasson lehajlott Enidhez és felemelte őt a pamlagról majd odaszólt Almericnek: — Fogd meg a kezét.

Almeric engedelmességet tett Thomasson azután gyorsan kinyitotta az imádságos könyvét és olvasni kezdte az esketés szertartását bevezető imát.

Még nem jutott az ima végére, amikor lótas-futás zaja halatszott kívülről, majd hirtelen kinyílt az ajtó és berohant a szobába Soane Dunborough lorddal és Fishwickkel együtt.

A tiszteletes ur ijedtében kiejtette kezéből a könyvet, Almeric pedig eleresztette Enid kezét.

Naponta

frissen pörkölt

Cuba kávé K 4.—
Karlsbadi keverék kávé . . . 4.40
Cuba-Mocca-Jáva keverék . . 5.80

Rapható:

GELTCH és GRAEF

csemege- és fűszer-kereskedésben
Magyarországon.

lyesen leint. Ha ő szidja, teheti, mert még szebbnek, jobbnak akarja látni; de más ne tegye!

— Hja, Kaposvár! — az egy modern, fejlődő város, mely gözerővel rohan előre a ki tudja, hol áll meg. Mi volt még tíz éve is és micsoda ma! Van egy sereg vicinálisa, monumentális törvényszéki palotája, elkészült a gyönyörű színháza, új szállója, egy részen új városrészt nőtt ki a földből, van neki ez, az, ésálóbijje, azegény Kanizsa, hogy elmaradt ifjabb testvérétől!

Ezt így sóhajtottuk el itt-ott, naponta és mélyen átértéztük, ha ezt mondjuk. De ám az idegenben ne mondja senki ezt, mert nem tényleg. Ha végigsétálunk Kaposvár fő-utáján, egyszerűen kikérjük magunknak, hogy ezt a várost ma még egy napon említsék Kanizsával. Az igaz, hogy rohamosan fejlődik Somogyországban ez a nagy faluja; megyeszékhelyi állapot, továbbá agilis városfejlesztő vezetése és társadalmi rózsás jövőt jósol neki; de ma? Kérem, kérem! — ez egy nagy mezőváros, jendszertelen össze-vissza utcáival, botrányos piszokjával, fojtogató porfelhőivel és képtelen, lábbeli pusztító járdájával. Nem túlzás; való tény, hogy ennek a városnak nincs egy négyzetméter elfogadható járdája. Aszfalt van itt-ott, ha nem is bőven, — közel sem olyan arányokban, mint nálunk, — de ez elejétől végig reparációra szorul. A kanizsai közvélemény már rég kiszersziettette volna velünk azokat a háztulajdonosokat, kiknek háza előtt oly repedezett, gödrös, lábficamító járdák ékeskednének, mint a legtöbb kaposvári ház előtt. De szomorú látvány ez a tönkrement aszfalt, olyan, mint a cigánykontráson a megkopott, kirongyolt szmoking. Látszik, hogy nem ur, nem beleszületett az, aki viseli, — még csak meg sem szokta. Mindez nem túlzás: a kaposi por, piszok és járda vigasztalan látvány a kanizsai szemnek, mely végig a mi fő-utunkon és innen ki a vasutállomásig, tehát egyfolytában óriási területen a legsimább, legegényetesebb, ideálisan tiszta és egész aszfaltjárdában gyönyörködhet.

Kanizsa tágas térségei nyílegyenes Csen-gery és Sugár útja, széles, levegős fő útja, nagyvárosi Kazinczy utcája után egyszerűen komikus hat Kaposvár belvárosának zeg-zugos, levegőtlen, fejlesztésre alkalmatlan utcarendszere, melynek mindene van, csak rendszere nincs. Nem az elfoglaltság mondatja velünk, — ennek itt semmi értelme sem lenne, — hanem igaz, hogy Kaposvár még nagyon „fiatal”. — Levegőszük a kalapot fejlődésének gyors tempója előtt; hiszen már az is nagy ismerés, hogy egyáltalában párhuzamot vonunk közte és Kanizsa közt, holott a mi városunk már akkor kiváló és nevezetes pontja volt a Dunánálunk, mikor Kaposvárot még hírből sem ismerték a kulturigényekkel teljes városi életet. Kanizsa már akkor egyik legélénkebb és leggazdagabb városa volt az országnak, mikor Kaposvár még falusi állóörökké ékeskedett. Tehát kétségtelen, hogy Kaposvár fejlődésének tempója messze meghaladja a stagnáló Kanizsáét, de tarthatatlan az az állítás, hogy Kaposvár városi jellege máris megközelítette Kanizsáét. — Kaposvárotól lortong minden, széles vonalú haladás bontogatja ott a szárnyait, de ma még külsőségein erősen dominál a falusi jelleg. Mindenesetre megirigyeibetjük életteljes haladását, de mai állapota még nagyon messze van attól, hogy Kanizsának példát adhatna. — Itt hát nincs baj, és ha éppen egy várost már mai kifejtettségéért meg akarunk irigyeibet, ezt mást keresünk, ne Kaposvárot. Ebben a városban még határozatlan sok a falu; az a város, melyben a félmillió színház, elhanyagolt lelkek szomszédságában bűszkélkedik, hol a monumentális törvényszéki palota előtt a sárban megreked a szekér, hol

egy hatalmas méretű új szálló olyan fő-után terpeszkedik, melyen állíthatatlan a por, nagy a piszok és járhatatlan a járda, — ez a város nagy oroszlátkormókat mutogat, de egyelőre még nem megállapodott jellegű, nem kifejtett város.

Kaposvárról még sok tanulságos mondanivalónk van. Cikkünk keretén messze kívül esne, ha mélyebben bocsájkoznánk egy város dolgainak a tárgyalására; ezek vázlatok csupán, de van még néhány észrevételünk, melyeknek tárgya kanizsai szemnek fűző áttekintésre sem maradhatott rejtve. Ezekről legközelebb.

Szobrászati remek Becsehelyen.

A restauráló művész levele.

Közel két hete lapunk hírvonatában olvasható volt, hogy a „letenyei róm. kath. plébániához tartozó fióktemplom” annak kegyurai: özv. Szalacszy Farkasné, özv. Schmidt Emilné és Stromszky Ernő környékbeli földbirtokosok nagy áldozatkészséggel restauráltatják. A pompás stílusú, olasz eredetű oltárokat és a szöszöket újkorabeli pompájába állítja vissza Várady Gyula festőművész. A közleményre vonatkozólag a restauráló művészől most a következő levelet vettük, — mely mindenképpen érdemes a közlésre. Íme a levél egész terjedelmében:

Igen tisztelt Szerkesztő Ur!

Engedje meg, hogy becses lapjának, a „Zalának” f. évi augusztus hó 2-án kelt számában „A letenyei kis-templom restaurálása” című közleményt a következőkben kiegészítsem. Az említett templom Becsehelyen van, nem pedig Letenyén és hogy a kicsi jelző erre mennyire nem illik rá, arra nézve ide iktatom a Pallas nagy lexikon 17. számú pótkötetében erre vonatkozó jegyzetét, melyet Karácsonyi János történelmszűnik irt a következőképpen: „Bekcsényi (bexini) főesperessé. Igy neveztek hajdan a zágrábi püspökség azon részét, mely Muraköz és Alsólandva környékét foglalta magában. Nevét a zalavármegyei Becsehelytől vette (hajdan Bekesehelytől). Bexini néven ma is meg van, de most már csak Muraközre terjed ki.”

Ezen jegyzetből is világosan látható, — hogy Becsehely és annak temploma fontosabb szerepet vitt hajdan, mintsem hogy most annak egyszerűen nevét is elhallgassuk. Nem ez a főoka azonban annak, hogy soraimmal alkalmatlankodom igen tisztelt Szerkesztő Urnál, hanem inkább arról a kiváló szép és ugy művészi, mint iparművészeti szempontból igen nagybecsű fő- és két mellékoltárról, valamint a szöszökről akarok megemlékezni, mely igazán pártját ritkítja! E fából faragott és igen gazdag kivitelű oltárok és szöszök valószínűleg a XVII. század elejéről valók és úgynevezet „jezsuita barokk” stílusban készültek. Igazán remekművek e kornak!

Hogy mi uton kerültek ezek ide? Nem tudom, de az egyik mellékoltár kövének latin felirásából világosan kideríthető, — hogy 1760. évben hozták a „hordozható” oltárkövet Zágárból. Ez időtől fogva restaurálva nem voltak a most midőn a templom kegyurai azokat nagy anyagi áldozatok árán, ismét régi pompájukba visszaállítani akarják. — Szerény személyemet tünettek ki azon szerencsével, hogy azoknak teljes restaurálásával megbízta.

E munkát, mely mintegy három hónapot vezet igénybe, igen szívesen vállaltam el, mert ezek a vallásosság igaz lelkesedésétől áthatott emberek, igaz művészzel és szeretettel dolgoztak műveiken. — Szinte meglepő, hogy egy-egy olyan óriási fa-kolomból milyen könnyedséggel faragták ki a szobrokat, amikkel megtestesítették vallásos lelküknek gazdag fantáziáját. Igaz

nagy lelkesedés kellett ilyen és ehhez hasonló mű megalkotásához, hogy ilyen sok apró és nagyobb dolog a végén egy egész és harmonikus-összetartozó legyen. — Engem is magával ragad a lelkesülés, ha látom és naiv, de erős lelkű olasz mesterek munkáját.

Részben ezen lelkesedésem is készlet arra, hogy e néhány sort megírjam a hogy figyelmét minden Becsehely táján járónak felhívjam arra, hogy ezt megtekinteni el ne mulassza s hogy a szepet és művészt szívesen látó szemével is meggyőződhessen arról, hogy csakugyan nem letenyei kis-templom ez, hanem a régi pompájába visszahelyezett „becsehelyi Nagy Templom”!

Kérem igen tisztelt Szerkesztő Urat még, hogy a nevezett lapszám hibás információból származó tévedését kijavítani kegyeskedjék, mely szerint én, mint a lap rólam megemlékezik „képzőművészeti m. tanár” volnék. Az igazságnak megfelelően, én a Kir. József Műegyetem vízépítészeti tan-székén segéd-tanári minőségben tevékenykedem ugyan, de fő hivatásom a festő-művész. Ugy lehet, hogy akitől ez az információ származik, talán csekély személyemet többre becsülte, mint az érdemem s így ruházhatott fel olyan címmel, amilyennek létezéséről tudomásom sincs. Ezzel szemben én magamra nézve a legmagasabb és legmegtisztelőbb címet mégis csak mindig az egyszerű festő-művész megszólításban látom.

Becsehely, 1911. augusztus 10.

Kiváló tisztelettel

Várady Károly
festőművész.

A Balatonpart fejlesztése

A Balatoni Szövetség közgyűlése.

— Saját tudósítónktól. —

Rövid távirati tudósításunk számolt be a Balatoni Szövetségnek minap Balatonbogláron tartott évi rendes közgyűléséről. A rendkívül élénk látogatott közgyűlésről, melyen megyénk világhíressége, a szép magyar tenger igen nagy kulturális előrehaladásának perspektívái bontakoztak ki, az alábbi részletes tudósításunk számolt be.

A közgyűlésen, melyen dr. Ördöri Ferenc orsz. képviselő ügyvezető alelnök elnököl, igen sokan jelentek meg és képviselve volt itt a Balatonnak valamennyi fűrdőtelepe. Az elnöki jelentés örömmel mutatott rá arra a hatalmas fellendülésre, — mely a Balatonnál különösen az idén tapasztalható. Ezzel arányban áll a Szövetség iránt tanúsított élénk érdeklődés. Csak a folyó évben félezer új tag lépett be a Szövetség kötelékébe, ami igazolja azt, hogy a Szövetség helyes uton végzi a Balaton fejlesztésének irányító munkáját.

Nagy tetszést keltett a jelentésnek az a kiemelkedő része, hogy a Szövetség kiküldött bizottsága a Szövetség nevében megköthette a villamosvilágítás szolgáltatása ügyében való szerződését. A jövő év jun. elsejével megindul az áram és a Balaton alsó partjának fűrdőtelepei Siófoktól Fonyódig és Tihanyon át Balatonfűrdőig! Almindig egy közös telepből nyeri villamos fényben fognak uszni. A szervező munka javában folyik. Igen sikeres munkásságra mutatnak rá a Szövetség az egyes fűrdőtelepeknek egymással való érintkezése és a közlekedés megjavítása ügyében. Javítja az élelmiszert termelőtelepek beállításával, hogy a Balatonnál való tartózkodás olcsóbb legyen. Nagy gondot fordít arra, hogy a fűrdőtelepek és a közutak, továbbá a birtokok a közegészségügy, — a jó ízű kárára egyáltalán semmitte tegyenek. Ellenben arra törekedjenek, hogy a nyaraló közönségnek kellemes helyzetet teremtsen, a fűrdők látogatottságát előmozdítsák. A szövetség napról-napra intés el számos olyan panaszt is, melyet jól el-

intézni csak társadalmi uton lehet. Örömmel mutatott rá a jelentés, hogy a Balatonnál nincs egy talpalatnyi hely, amire nagy gondot ne fordítana a Szövetség, s ez egészen bizonyos, hogy nagy ösztönzést fog adni arra nézve, hogy a Balatonparton új villa csoportok és szállók keltezzenek.

A jelentést élénk helyesléssel vették tudomásul, mely után Kvassay Jenő miniszteri tanácsot, Zichy János gróf minisztert, Bezzerdj Viktor államtitkárt és Széll Kálmán titkos tanácsost egyhangú lelkesedéssel a szövetség tiszteleti tagjává megválasztották. Ezután 24 választmányi tagot választottak a választmány kiegészítésére. Tárgyalták a villamosvilágítást, illetve erőközpontokhoz csatlakozó villamosvasutak kérdését, elhatározták, hogy a Szövetség felir a belügyminiszterhez, rendeleti uton tiltsa el beteg állapotoknak a fűrdődény alatt a Balatonban való fürdését. Tárgyalták, hogy minő álláspontot foglaljon el a Szövetség a vasúti közlekedés, a hajózás, az utak megjobbítása kérdésében.

Közgyűlés előtt igazgató-választmányi ülés volt, melyen 153 új tagot vettek fel a Szövetség kötelékébe. A választmány a közgyűlési tárgyak megbeszélése mellett foglalkozott még a vasúti közlekedés, a körtelefon létesítése, a Sió-csatorna kiépítése, a badacsonyi turista menedék megépítése, a Czigány Károly emléké, a zöldsejtermelő telepek szervezése, a fűrdő könyvtárak és sok más kérdéssel.

Igen imponáló nagy munkát végez a Balatoni Szövetség, ámde a balatoni életet valóban jelentékeny és kellemessé azonban csakis a fűszabadulás tehetné,

ha Balatonfűrden és Siófokon minden korlátozás nélkül érvényesülhetne a vállalkozási szellem, ha ott modern, penzióra berendezett nagyszállók épülhetnének, ha oda modern állapotok költözködhethetnének be, ha nem azért menne oda a magyar közönség, mivel a Lidóra nem mehetett, hanem mivel ott ugyanolyan civilizált állapotokat talál, mint a külföldi üdülő és fűrdőhelyeken, szóval ha a közönség megkapná pénzéért, amit azért jogosan követelhet.

A Balatoni Szövetség tényleg tesz, mozgolódik, ujjí, tervez, de Balatonfűrden, Siófokon, melyek most nincsenek olyan kézben, mint az kívánatos lenne, a Szövetség világfűrdőkké nem teheti, amíg ott szabadon mozgó tőke nem viheti előbbre a ma igényelt fűrdői kényelem ügyét.

ORSZÁGGYÜLÉS.

Interpellációk özöne.

— Saját tudósítónk telefonjelentése. —

Budapest, augusztus 12.

Náday Lajos elnök az ülés megnyitása után szabadságkérdéseket jelentett be. Tóth János, Déry Zoltán és Kelemen Béla kértek szabadságot, husznál több képviselő pedig névszerinti szavazást a kérvények fölött, de nem ma, hanem a Ház legközelebbi ülésén. Majd öt kérvényt mutatott be az általános választói jog mellett és a véderőjavaslat ellen, kéri ezeknek a kérvényi bizottsághoz való utalását. — Az elnöki javaslattal szemben Ráth Endre kéri, hogy az iratok a közigazgatási és a pénzügyi bizottságoknak is kiadassanak. Előírt is névszerinti szavazást kér husznál több képviselő a legközelebbi ülésen.

Napirendre volt tűzve Baja városa közönségének felirata, illetőleg az elnöknek erre vonatkozó javaslata és Lovász Márton ellenjavaslata. A megjelölt névszerinti szavazás az elnök javaslata értelmében döntött.

Elnök javasolja, hogy a Ház e hó 16-án, szerdán tartsa legközelebbi ülését. A Ház hozzájárul.

Beck Lajos interpellációt intézett a belügyminiszterhez a szombathelyi színház- és tárgyházban és kárterítést kíván a károsult színházaknak.

Ráth Endre a pénzügyminisztert interpellálja meg a törvényellenes késedelemmel kiszabott örökösödési illetékek és a földi dóhányköltemények szabályellenes kezelése tárgyában.

Baththydy Tivadar gróf a törvényhatóság és állami alkalmazottak szolgálata és anyagi viszonyai tárgyában interpellál.

Vázsonyi Vilmos meginterpellálja gróf Zichy János vallás- és közoktatásiügyi minisztert, amiért az Országos Tanító Szövetséget önkényesen megfenyegette a feloszlattal.

Az interpellációkat kiadják a szakminisztereknek, amivel az ülés véget ért.

HIREK.

Az ujságírókért.

Szeged város Zalavármegyéhez.

Szeged város törvényhatósági bizottsága egy köriratot intézett valamennyi törvényhatósághoz, amelyben felhívja őket, hogy jelenjenek be alapító tagul a magyarországi hírlapírók nyugdíjintézetébe. Az ujságíró munkásságát ritkán honorálják s ép ezért jól esik nekünk, hogy a magyar metropolis, amely maga 4000 koronát adományozott azon egyesületnek, mely az elagott, munkaképtelenné vált ujságírók, haláluk után ezek családjairól gondoskodik.

Ez a körirat Zalavármegyéhez is megérkezett, tehát a közeljövőben a mi törvényhatóságunknak is alkalmunk lesz foglalkozni vele. Igaz, hogy Zalavármegye közgyűlési termében lehetett már olyan hangot is hallani a hírlapíradalomról, amely nem egyeztethető össze a modern társadalomnak a saját hivatásáról valótlon előkelő felfogásával: mindamellett reméljük, hogy a megyegyűlés nagy többsége úgy fogja ezt a tárgyat elintézni, amint az egy modern magyar vármegye képviselőjéhez méltó.

A szegedi szótár különben szó szerint így hangzik:

Kedves Barátaink és Atyáink! A Magyarországi Hírlapírók Nyugdíjintézete ez évben ünnepelte fennállásának harmincadik évfordulóját, mely alkalmat kötelességszerűen fölhasználni kívántuk arra, hogy elismerésünket és halánkat kifejezésre juttassuk azon hathatós támogatásért, amivel a magyar sajtó városunkat fejlődés iránti törekvéseiben, különösen pedig az árvíz utáni újjáépítés nehéz munkájában részesítette és négyezer korona alapítékával alapító tagul léptünk be az egyesületbe, kimondván, hogy az alapítéke kamattal fejében évi 160 koronát költségirányzatunk terhére az egyesület pénztárába befizettünk. Az ország tekintélyes lapjai mind behatósan foglalkoznak hasábjaink a törvényhatóságok, a vármegyék, városok és a községek közelítései és közgyűlései, és fölívják a vezetőkörök, valamint az érdeklődők figyelmét, alkalmat adva a hozzájárulók megnyilatkozására, nem kicsinyelhető befolyást gyakorolnak a közvélemény irányítására és jelentős tényezői az előhaladásnak. Ennek a munkának értékét kívánjuk méltányolni és elismerni, másrészt a törvényhatóságok elismerésének megnyilatkozásával a magyar sajtó erkölcsi színvonalának emelésére óhajunk közrehatni, amidőn határozatunkról értesítve Benneteket, arra kérünk, hogy az említett cél elérését hasonló határozatokkal támogatni méltóztatassatok. Szeged szabad királyi város törvényhatósági bizottságának 1911. június hónap 30-ik napján folytatva tartott rendes közgyűléséből — **László György dr. polgármester.**

— Megjutalmazott zalavármegyei tanító. A Magyar Földhivatalintézet által a latenyésztés emeléséért a földművelésiügyi miniszter rendelkezésére bocsátott összegből a 2-ik négyosztály Kócsai jutalmát **Danits Sándor**, strádovári állami elemi népiskolai igazgatónak ítélte oda a kiküldött bizottság.

— **Gróf Batthyány Tamás** — **József főherceg kamarása.** Gróf Batthyány Tamás zalaegerszegi honvédszázados, cs. és kir. kamarás szék kintetése érte. József főherceg meghívta titkárának. A kiutazást a hivatalos lap így közli: A király Németújvári és Szabadbáthány Batthyány Tamás gróf pápai 7. honvéd századrendbeli százados, ezrednél létszám feletti való vezetése mellett József főhercegnek szolgálattevő kamarásává nevezte ki.

— **Tanácsülés.** Tegnap délelőtt Nagykanizsa város előjárósága rendes heti tanácsulást tartott, melyen a ma délutáni közgyűlés tárgyainak előkészítésén kívül csak a hivatali folyó ügyek elintézésével foglalkoztak.

— **Az egerszegi új törvényszéki elnök hivatalban.** Zalaegerszegről írják lapunknak: **Horváth Sándor** a zalaegerszegi kir. törvényszéknek dr. Degre Miklós helyébe ujonnan kinevezett elnöke szerdán foglalta el állását. Az új elnököt dr. **Fritz József** kir. táblabíró, h. elnök üdvözölte a tisztikar élén, míg a testületileg megjelent ügyvédi kar részéről **Czinder István**, a zalaegerszegi ügyvédi kamara elnöke fejezte ki a kar tiszteletét. Az új elnök a napokban a Császárfürdőbe utazik, ahonnan visszatérve, szept. hó közepén kezdi meg hivatali működését.

— **Hétfőn országos vásár lesz.** Holnapután, hétfőn Nagykanizsán országos vásár lesz, az u. n. Nagyboldogasszonyi vásár. A vásár egyelőre csak kirakodó és lóvásárnak van jelezve, de van a reménynek egy kis sugára, mely biztat, hogy talán lehet abból marhavásár is. A polgármester ugyanis tegnapelőtti sürgős feltevést tett a megye alispánjához arról, hogy Nagykanizsán és ennek 5 kilométeres kerületében (az egy Bajcsát kivéve) mindenütt megszűnt a marhák ragadós száj- és körömfújása s így semmi törvényes ok nincs többé Nagykanizsán a vásári tilalomra. Remélhető, hogy az alispán sürgőnyleg fog intézkedni, hogy a holnapu áni nagyvásár egy évi keserves tilalom után semmiben se korlátozassék. Igaz ugyan az is, hogy ehhez egymagában kevés az engedély, mert azt kellő időben közölni is kellene a környékbeli lakossággal, de tán még erre is jut némi idő.

— **Racz Sándor fővárosi tanár fiu-internátusa.** (Budapest legszébb és legégyeszegebb részén, a Dunaparton a parlament mellett) folyoz teljes ellátásra, elemibe, polgáriba, reálba, gimnáziumba és kereskedelmibe járó tanulókat. Az intézet közvetlen közelében vannak az V. kerületi állami reáliskola és gimnázium, keresk. akadémia és felsőkereskedelmi, fővárosi polgári iskola. Az internátusban kiváló középiszkolai és szaktanárok készítik elő a tanulókat leckeikre. Francia, német és angol tanítás és beszélgetés, zene torna. Magántanulóknak külön kurzusok. Prospektust szívesen küld az intézet igazgatója: **Racz Sándor** fővárosi felső keresk. isk. tanár, V. Személynök-utca 7.

— **A mai közgyűlés póttagjai.** Néhány pontból, — de fontos tárgysorozati pontokból álló közgyűlést tartott ma délután Nagykanizsa város képviselőtestülete. A közgyűlés nyolc pontos tárgysorozatát már a minap ismertettük, az azonban a mai nappal három póttaggyal bővült, melyek az alábbiak: 1. A csász. és kir. katonai betegápolóház (katonakórház) tervezése és művelése tárgyában tanácsai javaslat. 2. A Szemere-utca alsó szakaszának kibúrkolására a vállalkozó által beadott ajánlat bemutatása tanácsai javaslatlalt (lásd erről szóló hírtünk), a végül 3. két illetőségi ügy.

— **Szélesítik a Kazincy-utca kövezetét.** A Kazincy-utca poráról már panaszos levél is jelent meg a Zalaiban. Az egyébként igen szépen rendezett Kazincy-utcaiban az okozta a fengernyi port, hogy a vasútra járó rengeteg fiakkert mind a kövezett kocsiut és a járda közötti földpadkán jártatták azok tulajdonosai, hogy így járműveiket jobban kiméjék. Nem használtak ez ellen a rendőrkapitányság tiltó rendelkezései sem, a kocsi folyton csak a kövezet mellett fuikároztak. Nemrégiben aztán a mérnöki hivatal előterjesztésre elhatározta a városi tanács és a közgyűlés is, hogy a Kazincy-utcának még hiányzó utpadkjait mindkét oldalon egész a Szemere-utcaig kiegészíteti. A napokban kezdék meg ezt a munkát a Zerkovitz-féle épületek kapujánál, hol a klinker részére két munkás ássa a padkának földjét. Egyelőre csak az egyik oldalon készítik el a kövezet szélesítését, mert a kövezetre szórt föld így is sok területet foglal el a kocsi utjából. Ha ez készen lesz, akkor fognak a túlsó oldali földszív kövezésébe, amit az új földalatti csatorna fölé fognak készíteni. — A munka teljes végeztével a Kazincy-utca padkjának már csak a majormenti oldalon a Szemere-utcától a szénperjelerakó gödör innenső sarkáig terjedő kis része marad kövezetlenül, — de a jövő tavasszal ezt is kikövezik.

— **A székesfővárosi Szent Rókus kórház főorvosai** már egy emberöltővel ezelőtt megállapították, hogy a természetes **Ferencz József**-késérővíz rendkívül kedvező vegyalkatrészeivel fogva nemcsak könnyen bevehető, hanem a többi késérőgyógyszerekhez képest kisebb mennyiség bevétele után még rövidebb idő alatt hoz kedvező eredményt, mint azok. Ezért mint igen hatásos hashajtót a **Ferencz József**-vizet kiválóan ajánlják. — **Kapható** gyógyszertárakban és fűszerkereskedésekben.

— **Esküvők.** Az elmúlt héten házasságot kötöttek Nagykanizsán: Tóth József cipészsegéd **Painstingl Teréziával**, **Taschner Rudófi** szabósegéd **Madarász Julíanával**, **Leitner Aladár** kereskedősegéd **Fischer Irmával**, **Mözes Pál** kereskedősegéd **Györi (Hoch) Irmával** és **Kelemen József** cipész **Kozári Máriával**.

— **A Szemere-utca kövezése a mai közgyűlésen.** A ma délutáni városi közgyűlés póttagysorozatán szerepel, mint az egy más hírtünkben is olvasható, a Szemere-utca alsó szakaszának kibúrkolására a vállalkozó által beadott ajánlat bemutatása tanácsai javaslatlalt. Tudvalevőleg a Szemere-utca imént csatornázott nyugoti fele részének bazalkockával való kibúrkolását a f. hó 2-án tartott rendkívüli városi közgyűlés határozta el, utasítván a városi tanácsot, hogy erre nézve kössön megállapodást a Badacsonyi bazaltbánya részvénytársasággal, mely jelenleg a Rozgonyi utca burkolásáért foglalkozik. A tanács ajánlatlaltéire hiva fel a bazaltbányát, mely a mérnöki hivatal által előirányzott 13920 korona költségből 3 százalékot engedett, míg a Rozgonyi-utcánál engedménye csak 2 percentet tett ki az előirányzathoz képest. Ha a közgyűlés a r.-i. ajánlatlalt elfogadja, úgy a Szemere-utca kövezésének munkáját jövő hétfőn, f. hó 21-én megkezdik és azt a kikötések szerint 30 nap alatt elkészítik a vállalkozók.

— **Befizetések elhalasztása.** A nagykanizsai segélygyűlést szövekeztet (Pesti magyar ker. bankpalota, Csengery-ut 4.) értesíti t. részvényeseit, hogy a folyó hó 15-ére keddre eső befizetések az ünnep miatt a következő kedden, augusztus hó 22-én fognak megtartatni. Az igazgatóság.

— **Gyászrovat.** Az elmúlt héten elhunytak Nagykanizsán: **Nagy Anna** 1 és fél éves, özv. Tóke Györgyné szül. Almási Erzsébet 74 éves magánözv. Bóli Józsefné szül. Iharosi Katalin 34 éves, Bagonyai Ferenc 64 éves napszamos, Klein József 9 hónapos, Halász Margit 15 npos, Pásztor Margit 14 éves, Horschetzky Sándor nyug. m. v. főmérnök 85 éves és Czimmermann Józsefné szül. Ponstingl Franciska 62 éves napszamosnő.

— **Lakások, elképzelhetők e vén házban, vagy sok lakó után poloska nélkül?** Mielőtt ily lakásba beköltöznénk, tisztítsuk azt ki alaposan Löcherer Cimexinnel. Ez eddig az egyedüli szer. — amelytől a poloskák nyomban elpusztulnak, petéik pedig a Cimexin hatása folytán kiszáradnak és többé ki nem kelnek. Nem piszkít, foltot, szagot nem hagy, a legkényesebb butor is tisztítható vele. Moly ellen egyedüli biztos szer. Kapható: a helybeli gyógyszerárakban. Egyedüli főraktár Zala és Somogy vármegyék Reik Gyula gyógyszerár Nagykanizsa.

— **Napbarnulás és szeplők ellen** legjobb a Grand Fayence szappan 1.50 K.

— **Fényképészeti készületek működnek.** Mindazok, akik a fényképezést, a legvonzóbb és mindenki által könnyen megtanulható sport iránt érdeklődnek, ajánljuk az A. Moll cégnek Bécs, I. Tuchlauben 9. cs. és kir. udv. szállító-1854 óta fennálló fényképészeti eszközök, különlegeségek áruházát, amelynek képes árjegyzékét kívánatra szívesen küldi el bérmentve a cég.

— **A hálozobák réme, a poloskák kiirtása** eddig a lehetetlen dolgok közé tartozott. Mióta azonban a Löcherer Cimexinnel törtétek próbák, beigazolódott, hogy a Cimexin nemesak az élő poloskát pusztítja el nyomban, de a Cimexin hatása folytán a peték rögtön kiszáradnak és többé ki nem kelnek. A Cimexin mindenütt használható, szövetet, butort, falat, vagy festést nem piszkít; nyomot vagy foltot nem hagy. Moly ellen egyedüli biztos szer. Kapható: Reik Gyula gyógyszerár Nagykanizsán és a készítőnél, Löcherer gyógyszerésznél Bártfán.

— **Szilági és Diskant** miskolci gépgyáros cég kitűnő könyvszerkeztető és víznyomásu borsajtóira, valamint legújabb "Villám" centrifugális bogozó és zúzógépre felhívjuk olvasónk figyelmét. Kiemelendő különösen a cég által feltalált és készített "Rákóczy, Kincsem és Hegyalja" borsajtók, nemkülönben a nagyüzemi préseléshez készített Rákóczy ketős kosaru sajtók, melynél a régi világ fából készített prés: zseniálisan egyesítve van a modern technika vívmányaival. — A sajtók felső része acél, alsó része faszervezet. Ennélfogva a must sehol sem érintkezik a vasrészekkel, hanem csak a fával, ami a must színet, ízét, zamátját nem befolyásolja. A törkölyt sem kell összevagdálni. hanem kisebb darabokban is ki lehet venni. Az 1901. évi temesvári, az 1902. évi egri, az 1906. évi nagyvárad és az 1902. évi pozsonyi II. mezőgazdasági orsz. kiállításra a cég borsajtoi első díjjal, aranyéremmel lettek kitüntetve. A cég üzlesei árjegyzékét kívánatra minden érdeklődőnek megküldi.

— **Valami a cigarettázóknak!** Melyik cigarettázó nem tudja, hogy mit jelent egy cigarettázó? Ha fáradt, elszív egy cigarettát és egész felirszólnék érzi magát; ha éhes, elszív egy cigarettát és könnyebben bírja az éhséget; ha jóllakott, elszív egy cigarettát, ami megkönnyíti neki az emésztést; ha gondjai vannak, akkor ezen gondok sokkal kevésbé golyosaknak látszanak, ha azok fölött cigarettájának kékesen gomolygó füstjét nézve gondolkodik; ha összekoccon a feleségével, akkor büfelejtőül elszív egy cigarettát örömben. Erthető és természetes tehát, ha minden cigarettázó ezen cigarettához, amely olyan fontos szerepet játszik életében, a lehető legjobb cigarettapapírt akarja használni. Igen ám, de melyik a legjobb? Hiszen minden gyáros azt állítja a magáérol, hogy az övé a legjobb és bizony nehéz a választás. Ki adja meg a jó tanácsot? A legjobb általános tanács az, hogy csak olyan papírt használjunk, amely régi és nagy gyárból származik. A régi és nagy gyárnak megvan hozzá a pénz és a szíve, hogy csak a legdrágább és legjobb anyagot szerezzék be, farítsa mindig raktáron és ilyen gyárnál minden a cigarettázó annak

SALVATOR

kiváló bőr- és lithumoz gyógyforrás
vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, cukorbetegságnál, vörhenynél, emésztési és légzőszervi szorvok hurutjainál kitűnő hatású. Természetes vasmentes savanyúvíz.

Rapholtó ágyúnyelkhoroskondokban és gyógyvizekben.

SCHULTES AGOST

Székely-Lipóci Salvatorforrás-vállalat Budapest, V. Radófi-rakpart 8.

kitéve, hogy ugyanazon név alatt ma ilyen, holnap pedig egy más papírt fog kapni. Ezért ajánlhatók a Modiano-gyár gyártmányai. A Modiano-gyár egyike a legrégebbi és legnagyobb gyáraknak ezen szakmában az egész világon. Szállít a világ minden részébe már jóval több, mint egy negyed század óta. 1000-en és 1000-en szívják naponta ezen gyár gyártmányait és szívják megnyugvással, mert tudják, hogy a valódiság iránt meg nem téveszthetők, mert minden lapocskában és minden hüvelyben benne van víznyomással a gyáros neve „MODIANO”.

— Egy kanizsai házaspár zsarolása. Érdekes panaszt tett a rendőrkapitányságon Metz Frigyes, az Osztrák-magyar bank nagykanizsai fiókjának pénzeszedője. — Metz Frigyesné a minap ajánlott levelet kapott Zágrábról, melynek írja 20 koronát kér a címzettől, különben, fenyegeti az asszonyt, különféle titkait el fogja árulni az urának. Metzné egyáltalán nem reagált a levélre, hanem átadta azt az urának, aki türelemmel várta a fejleményeket. — Nemskára új levél jött Zágrábról, de az már nem Metznéhez, — hanem a férjhez volt intézve. A házaspár nagy érdeklődéssel bontotta fel a levelet, melynek nagy titkaira mindketten igen kíváncsiak voltak. De a férjhez intézett levél sem a fenyegetések beváltását tartalmazta, — hanem most már oda módosította fenyegetéseit a titokzatos levélíró, hogy amennyiben a férj sem küld neki 20 koronát, úgy Metznéről kompromittáló dolgokat fog nyilvánosságra hozni. A pénzt a zsaroló mindkét levélben „Vele Mirovitz Zágráb post-restante” címre kérte. A rendőrkapitányság a zsaroló ellen eljárást indított és megkeresle a zágrábi rendőrkapitányságot, — hogy a gazembert nyomozza ki.

— Az ügyvédképzés reformja. Az ügyvédi szervezetmódosító törvényjavaslat a képviselőház előtt fekszik. Ebből most már pár hét alatt kétszázötven törvény lesz, amely az ügyvédi gyakorlatot két évvel meghosszabbítja, a jelölti gyakorlat megkezdését a teljes szigorlat letételétől (ill. a doktoratus megszerzésétől) engedi csak meg. Ne áltassa senki magát azzal, hogy a törvényelőnyosságot fog gyakorolni, hanem mindazon jelöltek, akiknek jogi vizsgájuk (szigorlat ügyvédi) van hátra existenciájuk követelő parancsának tekintésé azt, hogy hátralevő vizsgáikat letegyék. Kiszámíthatatlanul súlyos hátrányok fenyegetik a késlekedőt. Eltekintve az idővesztéségtől a reform már is gyökeres rendszerváltozást jelent. Az új rendszer az egész vonalon a vizsgák anyagának megújítását és eddig nem ismert szigorúságot és precizitást hoz majd magával. E tendencia különben már is érezhető, mert a cenzorok lépten nyomon fokozódó követelményeket támasztanak a vizsgázóval szemben. Aki tehát csak teheti, fogjon a készüléshöz, amelynek egyedül célravezető: időt, fáradságot és költséget megtakarító gyors és biztos módját „A jogi vizsgák letétele” c. munkában (IV. kiadás, Negyvenedik ezer) találja leírva. Díjmentesen küldi Dr. Dobó, Kolozsvár, Bolyai-u. 3.

NESTLÉ
gyermeklisztle

vissza felfőzve
csacsémok, gyermeknek, valamint
gyomorbetegnek

régebevált tápláléka
30 év óta kipróbálva
és orvosilag ajánlva

Tiszta alpesi tejet

tervezés
1 doboz 1 kanál 80 ml.,
minden gyógyszerárban és
drogeriában kapható.
Preparátum ugyanott.

Táviratok, telefonjelentések.

Időjárás.

(A meteorológiai intézet jelentése.)

Budapest, augusztus 12.

Lényegtelen hőváltozások mellett helyenként eső vagy zivatar várható. Déli hőmérséklet 22 C.

Elfogták a garázda cigányokat.

Arad, augusztus 12. Az aradi csendőröknek sikerült elfogni azokat a cigányokat, akik heteken át állandó rettegésben tartották egész járásokat. Ezek követték el József főherceg és Wenkheim László gr. uradalmában a rablásokat és gyilkosságokat. A csendőrök a garázda cigányokat átadták az aradi kir. ügyésznek.

Készül már a gyufamonopólium.

Bécs, aug. 12. A Fremdenblatt jelenti: A tanácskozások nagyban folynak a gyufamonopólium tárgyában. Az ügy annyira előrehaladott állapotban van, hogy a tanácskozások mihamar véget érnek és úgy Ausztriában, mint Magyarországon rövid időn belül életbe lép a monopóliumot.

Villámsújtott család.

Szentendre, augusztus 12. Tragikus véget ért Lebő Ferenc, a budapesti helyi érdekű vasút szentendrei raktárnoka. A raktárnok az állomáshoz félkilométernyire levő veteményes kertjében dolgozott feleségével és tizenhárom éves leánykájával. Ott érte őket a zivatar és mind a hármat agyonsújtotta a villám.

Három ember tűzhalála.

Gyoma, aug. 12. Ma kigyulladt és leégett Adler András és Fia villamos erőre berendezett nagy gőzmalma. — Az oltási munkálatok között három ember meghalt. A kár 250,000 korona.

Zsilinszky Endre tisztí rangja.

Arad, aug. 12. A hírhedt nevű csabai gentrynek, ifj. Zsilinszky Endrének igen érdekes becsületügye van a hadseregben, amelyhez mint tartalékos huszárkadétör-mester tartozik. Zsilinszky, aki polgári állására nézve ügyvédjelölt, a bécsi I. huszárezredben szolgált, s most az aradi 3. honvédszázadhoz kapott behívót fegyvergyakorlatra. Most fog előadni, lehet-e tiszt Zsilinszkyból, aki az ismeretes Achim-ügyből kifolyólag állott a gyulai esküdtbíró előtt. Katonai körökben azt tanácsolták Zsilinszkynek, hogy ne várja be a kuria döntését, hanem kérjen katonai becsületügyi eljárást, annál is inkább, mert a kuria döntése a katonai becsületbíró eszmében úgy is irrevolans. Zsilinszky elfogadta ezt a tanácsot és legközelebb bevonul fegyvergyakorlatának teljesítésére az aradi ezred pankotai osztályához.

A Károlyi Sternberg ügy.

Bécs augusztus 12. Sternberg Adalbert gróf politikai affért akar csinálni abból a hóborzot ügyből, amelybe Károlyi József grófot belekeverte. Most már vannak segédei is: Lichtenstein Adolf és Salm Sándor hercegek, az utóbbi ma délelőtt érkezett Prágából Bécsbe. A segédek tanácskozása délután 3 órakor kezdődött.

Nagy erdőégés.

München, augusztus 12. A schwarz-waldi erdőt felgyújtotta egy mozdonyból kipattant szikra. A tűz már 15 kilométer vonalban ég, álcapott a bencések erdejére és veszéllyel fenyegeti a bencések kolostorát is.

Tüntető urhölgyek.

Zára, augusztus 12. A szokolisták ma zászlók alatt vonultak a vasúti állomásra, hogy a kongresszusra utazzanak. A közönség nagy tüntetésekben lört ki, amelyek a vonat indulásakor megújultak. A rendőrség alig bírta a tüntetőket, akik közül sokat le is tartóztattak. Érdekes, hogy az utcai tüntetésen számos előkelő uriaszony és leány vett részt.

Pangermán diákok.

Versec, augusztus 12. „Deutsche Hochschule in Ungarn” cím alatt a főiskola tanulók egyesületet alkottak, — amelybe a külföldi főiskolákra járó magyar ifjakat akarják tömöríteni. Az egyesület a napokban ünnepélyre készül, amelynek egész programja tüntetésen német jellegű. — A többi verséci és délvidéki német származású diák tiltakozik ez ellen, — amit felhívásokban fejeztek ki s meg fognak jelenni az ünnepélyen is, hogy az esetleges pangermán tulkapásokkal szembe szálljanak.

Lőporrobbadás.

St. José, aug. 12. Egy lőporraktár felrobbant, ami huszonegy ember halálát és negyven ember megsebesülését okozta. A robbanás miatt sok ház összedőlt.

STOCK : COGNAC : MEDICINAL

szavatelt valódi borpárat

CAMIS & STOCK

gőzpároló telepéről

BARCOLA.

Egyedüli cognac gőzfűző állandó hivatalos vegyi ellenőrzés alatt.

Kapható minden
● ● jobb üzletben.

Szerkesztői üzenetek.

B. K. Budapest. A cikkekre vonatkozó megjegyzései alig tartoznak a dolog lényegére. — Tényleg voltak sajtóhibák (7 m. rudgrás), de ezektől eltekintve is ránk nézve az a fontos, hogy Sportegylet alakuljon Nagykanizsán, nem pedig az, hogy kik ma a magyar sportélet kitűnőségei. Aestivus. Berlin. A levél igen szép, de túlságosan távol esik a vidéki lap olvasóinak eszmekörétől.

IRODALOM.

Egy nétkölzhetetlen térkép jelent meg a napokban a Baiaonról és annak környékéről. Az első ilyenmű vállalkozás, amely feltűnő megismerési a párfoglat. Különösen van megajázolva és igen könnyű a térképen eligazodni, mert minden batar, nevezetesebb pont, kastély, rom, ipartelep stb. stb. oly pontosan van feltűntetve, hogy a turistáknak és a Baiaonon utazóknak megfizethetetlen szolgálatot tesz. E térkép Németh József könyvtárus (Budapest, I. Fehérvári-ut 15.) kiadócégnél kapható.

Tisza István és Herczeg Ferenc kitűnő folyóiratának, a Magyar Figyelőnek augusztus elsejei száma gazdag tartalmával és előkelő íróival méltóan sorakozik az eddigi számokhoz. Bernát István az „Általános választói jog határáról az Egyesült Államokban” ir alapos forrástanulmányokra felépített cikket. Alexander Bernát nagyszabású esszéit iri korunk művészi mozgalmairól, amelyek az illusztris szerzőnek álláspontját és felfogását a nálánál megszokott világossággal domborítják ki. Kenedi Géza „A beszéd művésze” címén a retorika mai szerepéről értekezik. Természettudományi cikket Szabó Zoltán a „Botanikai kertek feladata” címén közöl. A szépirodalmi rovatban találjuk Szöllősy Zsigmond kitűnő novelláját „A legnagyobb gavallér” címen, míg Herczeg Ferenc folytatja a „Vörös kakas” gyűjtő név alatt összefoglalt szatirikus jellemzést amelyek megdöbbentő élességgel mutatnak rá a jelszavak és gyakorlat közt különbségre. A tartalmas feljegyzések rovatban ezúttal sok irodalmi vonatkozású cikket találunk, amelyek szempontjaik eredetiségénél és megírásuk irodalmi előnyeinél fogva, szerencsésen egészítik ki e rendkívül gazdag tartalmat.

A Magyar Figyelő előfizetési ára negyedévre 6 K, félévre 12 K, egész évre 24 korona. Kiadóhivatal Budapest, VI. Andrássy-ut 10.

Szénelőkészítés címén kiváló szakmunka jelent meg Zsigmondy Árpád az ismert nevű bányamérnök és ny. bányafelügyelő tollából. A művet az Országos bányászati és kohászati egyesület pályadíjjal tüntette ki s ugyancsak ez az egyesület vállalkozott a könyv kiadására is. A mű annak a törekvésnek áll szolgálatában, hogy a gyárak a legkülönbözőbb nagyságú szénkeverék helyett a sokkal kiadósabb osztályozott szenet használják s a könyv éppen arra nézve nyújt részletes utalgazítást hogy miként kell a szenet szemmagyság szerint osztályozni. A mű 148 ábrával van illusztrálva s 17 táblázat van hozzácsatolva.

Csodálatos fejlődés. A „Kultura” 8. száma ismét pontosan megjelent. Több lapnál, különösen a folyóiratoknál tapasztaltuk, hogy tartalmuk az első számokhoz képest fokozatosan elapadosodik, addig a „Kultura” folytonos fejlődése arra a meggyőződésünkre vezetett, hogy tartalmát és művészi kiállítását illetőleg minden kritikán felüli és nemcsak hazánk, hanem egész Európa irodalmában is a legelső helyet foglalja el. Csekély előfizetési díja (negyedévre 5 korona), e valóban gyönyörködhető irodalmi lap mindenki számára hozzáférhetővé teszi.

Évszázadok óta ismert.

MATTONI FÉLE

GISSHÜBLER

szőlőgyógyító-bárád

Karlshad, Hertenbad, Franzensbad stb. kuráknál; minden Magyarban kapható.

Vizmentes kazaltakaró és gépponyvák

elsőrendű gyártmány négyzetméterenként 2 koronától feljebb.

Gabonaszákak, tiszta lenből, kartellen kívül, K 1.20-tól feljebb jutából 1.— K-tól feljebb.

Esőköpeny, gallérok munkásoknak, vízveder, abrakostarisznya, kéve-kötő, lentőmlők, zsineg, kender, gépjár, petróleum, lótakaró

M. kir. marhasó nagyváruda. Nöcsőponyvák kaphatók.

Hirsch és Szegő

gazdasági cikkek vállalatának
NAGYKANIZSA
legolcsóbban beszerezhetők.

ÉRTESÍTÉS.

Dr. Miklós Dezső
ügyvédi irodáját **Ka-**
zinczy-utca 1. számú
épületbe (Városház,
1. em.) helyezte át.

aki egészséges bő-
rápolásra tart, kü-
lönbözően pedig a szep-
ségeket akarja eltün-
tetni és finoman,
fehér és puha teint
akar elérni csak

Egy hölgy

Vesszőpari-
Lillomszappant
(vesszőpari- védjegy-
vel) használ.
Bergmann & Co.
Tetschen a. E.
Darabonként 80 fillé-
rért minden gyógy-
szertár, drogeria, il-
latoszer üzletben stb.
kapható.

VITA

természetes hazai gyógyásványvitz.
Különböző: Gyermekek és cukorbetegségeknek,
kövérség, hólyag- és vesebetegségek ellen.
Főleg a VITA-törzs a gyomorbetegségek elleni megelőző.
A vállalat tulajdonosa: 4249
„CONSUM” kereskedelmi részv.-társ.
Budapest, VI. Tere-utca 4. Telefon 10-13.
Kapható minden jóbb élelmiszerüzletben és gyógyszerüzletben.
Főosztály: Sopron, Vasvári Pál utca.

PALMA

AVALODI
KAUCSUAROKNaponta
frissen pörkölt

Cuba kávé K 5.—
Karlsbadi keverék kávé . . . 4.50
Cuba-Mocca-Jáva keverék . . 4.80

Kapható:

GELTCH és GRAEF

csemege- és fűszer-kereskedésében
Nagykanizsán.

ELSŐRANGU GYÓGYFÜRDŐ

LIPKAI SZLAUVONIA

BIZTOSAN GYÓGYIT

Előzetes, tudományos, gyógyászati vizsgálatok,
kísérletek, statisztikai felmérések, gyógyászati
kérdések, statisztikai és orvosi felmérések.
Időnyegesen éven át! Kiválóan
propaganda igény!

REGÉNY.

Érzelmek tüzeiben.

Irtá: Stanley Weyman. 64

Dunborough szembe állt vele és feléje
fordította kardjának hegyét:

— Majd eldönti a kardunk, hogy kinek
van itt több joga: önnek-e vagy nekem?

A tiszteletes ur kétségbeesetten rohant
hol Soanehoz, hol Dunboroughhoz, de
mind a ketten félretaszították őt az ut-
jokból. Végre odaállt Almeric és Pomeroy
elé és összetett kézzel kezdték rimázkodni
hozzájuk:

— Ne engedjétek meg, hogy össze-
csapjanak! . . . Akadályozzátok meg a
vérontást.

Almeric nyugodtan felelt neki:

— Ugy látom, hogy valami tiok lap-
pang ez úgy mögött . . . Én nem értem,
hogy mi történik itt . . .

— Magam sem értem — szólt közbe
Pomeroy. — Majd odafordult Almerichez
és ezt mondotta neki:

— Barátom, álljunk félre az utból.
hadd végezzék el előbb azok az ügyüket,
Almeric nyomban visszadugta a hüve-
lyébe kardját és Pomeroyval együtt hátra-
vonult az ablak mellé. Onnan nézték
azután, hogy mi történik.

Enid mozdulatlanul állott a helyén és
kerekre nyílt szemmel bámult a két dühös
ifjura, akik kivont karddal álltak egymás-
sal szemben.

— Jól van! — kiáltotta Soane. —
Kardunk döntse el az ügyet.

Össze akartak csapni, de a tiszteletes
ur kétségbeesetten ugrott közéjük s most
már Enidhez fordult könyörögve:

— Akadályozd meg a vérontást leányom!
— kiáltotta.

Enid már tudta a két ifju vetélkedé-
sének okát.

Maga is azt óhajtotta, hogy ne történ-
jék miatta vérengzés. Odalépett tehát
Soane elé és így szólt hozzá:

— Eressze le a kardját, mert semmi
célja sincs ennek a vetélkedésnek. Is-
mértem az ön szándékát és kijelentem ön-
nek, hogy nem fog célt érni sem erőszá-
kossággal, sem könyörgéssel. Ön méltat-
lanul s lovaghoz nem illő módon bánik
velem . . . Meg kell önnek mondanom,
hogy semmiféle mesterkedéssel sem fogja
elérni abbéli célját, hogy megfoszson
jogos örökségemtől.

Soane leeresztette a kardját és néhány
pillanatig csodálkozva nézett Enidre. Majd
nyugodt hangon mondotta neki:

— Ugy látom, hogy én valami félre-
értés áldozata vagyok . . . Meg kell ön-
nek mondanom, hogy én nem akarom
megfosztani önt jogos örökségétől, soha-
sem volt ez szándékomban. Sőt éppen
azért jöttem ide, hogy megvédelmezzem
az ön érdekét és megszabadítsam önt
azoktól az emberektől, akik veszedelmebe
akarják dönteni.

Elővette ezután a Fishwick okmányát
és átnyújtotta Enidnek.

— Íme, — mondotta — magam hoz-
tam el önnek azt az okmányt, amelynek
segítségével hozzájuthat az örökségéhez.
Megígérem önnek, hogy semmit sem te-
szek ön ellen ebben az ügyben. Hízen
én csak az ön javát óhajtom . . .

Dunborough hirtelen odalépett most
Soane elé és így szólt hozzá:

— Ön tehát befejezte itt a dolgát, most
már az enyém következik . . . Jól tudja
ön, hogy mi a szándékom Enid kiasz-
szonnyal. Ő az enyém és feleségül fogom
venni . . .

Enid haragosan vágott a szavába:

— Nem vagyok az öné!

A tiszteletes urat egyszerre megvissza-
taltta Enidnek ez a kijelentése. Oda is
lépett nyomban a haragtól piros arcú
leányhoz és a fölébe ugta:

— Jól mondottad leányom . . . Uta-
sítsd vissza Dunborough lordot, hízen
csak az örökségéért akar feleségül venni.

Mindannyiuk között csak Fishwick
örizte meg a nyugalmát. Ott állt Enid
közéjük és különösen Thomassonra
figyelt. Nem kerülte el a figyelmét az
sem, hogy Thomasson odahajolt Enidhez
és azokat a szavakat sugár a fölébe
Dunborough lordról.

Hirtelen megragadta Thomassont kar-
jánál fogva és félre huzta őt a szoba
egyik sarkába.

(Vége következik.)

Gabonaüzlet.

Budapest, aug. 12.

Készáru-üzlet:

Változatlan.

Hataldó-üzlet:

Buza októberre 11.25. Buza áprilisra 11.45.
Rosa októberre 9.16. Zab októberre 8.36. Ten-
geri augusztusra 7.50. Tengeri májusra 15.35.
Repce augusztusra — —.

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Felöltszerkesztő: NAGY SAMU.

Igazgató: BOROS JÁNOS.

Kereskedelmi tanfolyamot
kitűnő sikerrel végzett
kisasszony

kitűnő bizonyítvánnyal és refe-
renciákkal megfelelő irodai állást
keres nagyobb cégeknek, rész-
vénytársaságnál.

Szíves megkeresések EISLER
ZSIGMOND urhoz Alsódóm-
borni intézendők.

Őszi trágyázáshoz

Szuperfoszfát

és

Thomassalak
legolcsóbb gyári árakban
kapható

REICHENFELD GYULÁNÁL

NAGYKANIZSÁN,
Deák Ferencz-tér 5. szám.

BUTOR!!

Gazdagon felszerelt raktár min-
deneml asztalos és kárpitos

Butorokban.

Készíték és nagy választékban rak-
táron tartok angol börgarnitúrkat
1 kanapé, 2 fotel . . . 320 K-tól.
Salon garnitúrákat kanapé, 2 fotel
4 szék 240 K-tól.
Szőnyeg-, ebédlő-divánokat 70 K-tól.
Tükrös, rézrudas szőnyeg-
divánokat 80 K-tól.
Szövet divánokat 40 K-tól.
Ottománokat 32 K-tól.

Nagy választék:

Függönyök, Ottomán, Takarók és
Butorszövetekben

SOMOGYI EDE

kárpitos butorraktárában
NAGYKANIZSÁN, Kazinczy-utca
(Városház épület).

Varrógép és motorkerékpárok,
azonkívül motorcséplőgépek ja-
vitása csakis

Bród és Weber

czég NAGYKANIZSA, Erzsébetkirályné-
téri javítóműhelyében eszközöltetnek a leg-
pontosabban és a legulányosabban. 5455

Örökös állást nyerhet bárki havi
500 korona jöve-
delemmel, ha sorsjegyek részletfizetésre való
eladásának képviselőtét a

Budapesti Erzsébetvárosi Takarékpénztár Rt.-nél
(Budapest, VII. Károly-kört 13.) elvállalja.

Szakértelem nem szükséges.

Mint mellékfoglalkozás is üzethő.

Alaptőke 7 millió korona.

Az észéki kölcsönös segélyző szövetkezet

Nagykanizsán székelő dunántúli vezérképviseletisége

— kizárólag havi fizetésre alkalmaz úgy helyben mint vidéken —

ügyes üzletszerzőket

Ajánlatokat

Szegő Mór,

Az Eszéki kölcsönös szövetkezet dunántúli vezérképviseletiségehez
nyújtandók be.

Irodahelyiség: Nagykanizsa, Kazinczy (Vasúti)-utca 4. sz.

TELEFON: 210.

ENGLÄNDER BÉLANÉ

szül. LIDIT EMMA

Nagykanizsa, Király-u. 39.

Elvállal mindennemű HAJMUNKÁT, bármilyen haját 24 óra alatt elkészíti. — Kész hajakat nagy választékban raktkáron tartok. Ugyanott uraságoktól levett FÉRFI-
RUHÁK magas áron megvételnek. 5345

Kiskanizsán,

postaut. mellett, Hunyadi-tér 22. sz.

házban

egy — **peküzlet**és **BOLTHELYISÉG**

azonnal kiadó. Bővebb felvilágosítással szolgál a tulajdonos: Günsberger Ignác Kiskanizsa, Rác-u. 36.

Rz idő vasfoga

rég bebizonyította, hogy 50 év óta a legbiztosabb kezelést érünk el.

Egy kipróbált, a keresettek közül a legjobb és hatásos gyógyfűvekből gondosan előállított étvágyelősegítő, emésztés előmozdító és enyhén levezető házi szer, mely a mértékletlenség ismert következményeit, hibás diét, meghűlés és elhanyagolás által előidézett székrekedést, mint gyomorégést, székszorulást, mértékletlen savképződést és görccsszerű fájdalmakat csillapítja és megszünteti, ez a **dr. Rose-féle balzsam**, Fragner B. prágai gyógyszerárúházból, fél üveg 1 kor., egész üveg 2 korona.

Figyelem! A csomagolás minden részén törvényileg bejegyzett védjegy van.

Főraktár:

FRAGNER B. és királyi udvari szállító.

A „Fekete Sas”-hoz Prága, Klimešova 203. Nyugatkapu szíján. — Postai szétküldés naponta 2 kor. 20 hírlap díjra való beküldése után egy kis üveg barmetve küldetik meg Ausztria és Magyarország bármely részére.

Raktár: Ausztria és Magyarország gyógyszerárúházaiban. Főlerakat: Török József gyógyszerárúházaiban Budapest, Király-utca.

Sugár-ut 29. számú házban (volt tisztifékezde) 1 nagy utcai, 1 udvari szobából álló lakás

november hó 1-re kiadó.

Balatonvidéki hegyi szőlőszetéből **CSEMEGE-SZÖLÖT** postakosárként **4 koronáért** bérmentve utánvétellel szállít **OSSKÓ PÉTER** nyug. főellenőr Nagykanizsán. 5352

Gyakornok

felvétetik

Zerkowitzi Albert cég irodájában.

LÓLA

fésűk és fogkefék kaphatók droguériákban és minden jobb pipere kereskedésben, valamint szaküzletekben.

Azonnali belépésre

kerestetik egy

Gépész

a **KURJA** pusztára. Állomás Csömödér. Napi fizetés 8 korona és egy liter bor, koszt nélkül. — Ideutazásá meglesz fizetve a felfogadottnak.

Immár tízenyolcadik esztendője

adjuk tíznaponként a magyar hölgyközönség kezébe a Magyar Asszonyok Közlönyét, a pompásan szerkesztett „HÁZTARTÁS”-t.

A „HÁZTARTÁS” az egész országban el van terjedve, minden magyar asszony, minden jobb család asztalán megtalálható, — érthető tehát, hogy ilyen óriási elterjedés mellett minden olyan cikk, vagy áru, amely a divatot, kézimunkát, lakást, konyhát, háztartást, gazdaságot, szőlőszetet, baromfi-tenyésztést, méhészetet, főzőpolást, gyermekszobát, ruházatot, elelmézést, kozmetikát, szépséget, egészséget, kertészetet, utazást, nyaralást, fűdözést és sportot érinti, a „Háztartás”-ban való hirdetés útján a legjobban értékesíthető.

Lapunk minden száma

garantált 18.000 példányban lesz szétküldve

azt vásárlóképes, jobb közönség olvassa.

Ha tehát készítményeinek, áruinak a magyar uriasasszonyoknál, családoknál, háztartásoknál, szóval a hölgyközönségnél piacot akar teremteni, és nb. Cégét sikerrel öhajítja ismertté tenni, akkor nem nélkülözheti a „Háztartás”-hirdetési rovatát.

Az ország legelőkelőbb cégei tanuskodnak arról, hogy hirdetési rovatunk eredményt illetőleg felülmúl minden egyéb reclamat. Arra kérjük, ne térjen ajánlatunk felett napirendre, a nem mindennapi siker fogja arra indítani, hogy állandó hirdetője legyen a „Háztartás”-nak.

Néhány próbárhirdetés már fényesen meggyőzi arról, hogy a magyar uriasasszonyok szükségleteik beszerzésénél feltétlenül figyelembe veszik a „Háztartás” hirdetési rovatát.

Eljőnyös hirdetési áraink és a hirdetések alakmintaival, ugy-szintén mutatóvényszámmal kívánatra készséggel szolgál

a „Háztartás” Kiadóhivatala

ERDŐS JÓZSEF lapvállalata

Budapest, VI., Eötvös-utca 36. sz. Telefon 173—17.

Első nagykanizsai nagy gőzmosó és fényvasaló intézet

Eötvös-tér 29-ik sz. (Szenthiromság t. ellené. e.) Ingek, gallérok, kélzók, női felsőruhák, bluzok, csipkefüggönyök és mindennemű szövetruhák fővárosi modell szerint tisztítók és nagy felelősséget vállalkoznak. — Tessék egy próbatisztítással meggyőződni és a n. é. közönség legkényesebb igényeinek megfogok felelni. — Vasalónők, mosónők és tanuló lányok fizetéssel felvétetnek. Teljes tisztelettel **OLBAN JÓZSEF.**

Tüzifa eladás.

Fiatál, szép hasábfá (bük és cser vegyesen) erdei ölenként 21 fteret megrendelhető

GRÜNFELD MIKSÁNÁL

Kinizsi-utca 5. sz.

Nyersolaj Szívógáz Diesel Benzin

MÓTOROK
ÉS LOKOMOBILOK

Gyors Gyárlítás
Kedvező Feltételekkel
Mosszarmó Jótállás

Drezdai Motorgyár R.-T.
Németország legnépesebb, legnagyobb motorgyára. — Vezérlépv. elől

GELLERT IGNACZ
ÉS TÁRSA
Budapest, V., Koháry-utca 4.
(Alkotmány-utca sarok.)

Férszabigépek, Gőzgépek, Gőzkazánok, Motorok, Sínek, Szivattyúk, Malomgépek, Modern transmissiók, Távírdahúzólok minden méret és nagyságban kaphatók: **Abeles Emil**
Kas. és gépszállítási Budapest, V. kerület, Váci-ut 28. szám — Gépek eszközök kölcsönzési szolgálat
Telefon 123-21 — Burgonytör. — Borsod.

A VASMEGYEI TAKAREKPÉNZTÁR
RESZV.-TÁRS.
ARUOSZTÁLYA
SZOMBATHELY.

Ajánl: Mindennemű mezőgazdasági és ipari gépeket, malomberendezéseket, benzín- és nyersolajmotorokat, cseplőgép-garnitúrákat, gép- és nyersolajat, műszaki cikkeket, zsák, ponyva és kötél-árakat, mindennemű műtrágyát kartellen kívül, vetőmagvakat, erőtakarmányféléket, belföldi és porosz kőszén, kővascs-szenet, meszet és cementet, — tűzőtő felszereléseket stb.

Mérseklert árak!
Műtárgyak Szombathelyi Kiállításánál
Közzét. iroda: Károlyi-utca 7.
Raktár: Széki Károly-utca 28.
Árjajánlattal és költségvetéssel díjmentesen szolgálnak.
Képzett és tapasztalt munkások

ZALA Hirlapkiadó és Nyomda R.-T.

Nyomdai műintézet

Vonalozó intézet.

Könyvkötészet. — **Nagykanizsa.** Üzleti könyv gyár.**ZALA politikai napilap kiadóhivatala.**Legjobban be-
rendezett**könyvkötészetünkben**

könyvtári kötéseket, diszkötéseket, naplókötéseket, iskolai kötéseket, aranyozásokat a legjobban és a legteljesebb kiállításban olcsó árak mellett készítenk.

A Készül a

Mindenféle kereskedelmi, pénzügyi, közgazdasági, egyházi, iskolai nyomtatvány. — Árjegyzékek, művek, meghívók, eljegyzési és esketési értesítések, gyászjelentések, névjegyek, falragaszok, körlevelek és mindenféle izléses kiállítású reklám nyomtatványok.

Nyomdai iroda:
Kiadóhivatal:

Szerkesztőség:

Kazinczy-ú.

3.

Melczar-féle ház.

Telefon: 78.

Gyárt:

Üzleti könyveket, ügyvédi és egyéb jegyzőkönyveket és naplókat, zsebkönyveket,

iskolai írófüzeteket, rajzfüzeteket, rajztömböket, vázlatkönyveket, mintazásokokat, számközlőket, bevásárlási könyveket, dobozokat, naptárakat, papírzsákokat.

Áraink a legjutányosabbak!

MAYERKLÖTILD

vilányörre berendezett

mosó és fényvasaló intézete

Nagykanizsa, Fő-ut. 13. (Rózsas vendéglő mellett.)

Fiók és gyűjtő-telep Kazinczy-utca 8.
(Kath. Legényegylet épülete.)

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy a volt Vindis Anna-féle üzlet helyiségében a közönség kényelmére egy fiók és gyűjtő-telepet rendeztem be, hol felügyeletem alatt, úgy mint eddig is, a nagyérd. közönség legkényesebb igényeinek is meg fogok felelni.

Egy garnitúra
Clayton és Schuttelworth
8-as cséplőgép

teljesen használható állapotban futányos áron **ELADÓ**.
Cím a kiadóhivatalban.

4087

Ha üde és finom arcbőrt óhajt!

HASZNALJON

IRMACRÉMET
SZAPPANT
PUDERZ

szeplőt, májfoltot és pörseést eltávolít. — Ártaalmas
anyagot nem tartalmaz. — Kapható:

REIK GYULA„SALVATOR” gyógyszerárban
NAGYKANIZSÁN.**Klithia a bőr ápolására**az arcbőr szépítésére és finomítására **PUDER**

Legelegánsabb toillette, báli és salon puder.

Fehér, rózsaszín, vagy sárga.

vegyileg analizálva és ajánlva dr. J. J. Pohl cs. és kir. tanár által Bécsben.

ellamerő levelek a legjobb körülmény minden dohozhoz mellékelve vannak.

GOTTLIEB TAUSSIG

cs. és kir. udv. toillette szappan és illatszer-gyára. Főraktár: I. Wollicelle 2.

Szétküldés utánvél, vagy az ősszeg előzetes beklidése mellett.

Egy doboz 2 kor. 40 fill. Kapható a legtöbb illatszer-, drogua- kereskedésben és gyógyszerárban, Nagykanizsán: Alt és Böhm, Kelti M. Mór, Kreiner Gyula, és Geltsch és Graef cégeknel.

Steiner Mór

óraműves Nagykanizsán.

Legpontosabb zseb-, inga-, fali- és ébresztő órák, elsőrendű gyártmányok.

Ékszerek, gyűrűk, fülbevalók legújabb divatnak remek választékban.

Látszerraktáramban elsőrendű csipetők, szemüvegek kaphatók egy koronától feljebb. Minden órajavítást pontosan és szakszerűen eszközölök. — Legmagasabb napi árban törött aranyat beváltak vagy kívánatra becsérlek.

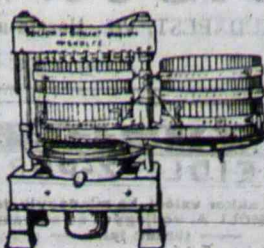
4631

Minden ekinetben utolérhetetlenek a világhírű

Eredeti **MOTOROK**
„Otto”Benzin, Benzol, Petrolin,
Szivógáz üzemre és**lokomobilok.****LANGEN & WOLF**

Wien, X., Laxenburgerstrasse 53.

1902. borászati kiállítás,
Eger: I. díj, díszoklevél és
aranyérem. 1902. orsz. g.

kiállítás, Pozsony: I. díj.
aranyérem. 1906. Nagyvárad
I. díj, díszokl. 1931. temesvári kiállítás, I. díj, díszokl.

Árjegyzék ingyen.

Az 1907. pécsi kiállítás aranyérem és díszokl.

Borsajtók

legújabb rendszerű, könyök szerkezetű „Kossuth”, „Kincsem”, „Hegyalja”, „Mabille” és „Acélorsós”, a magyar bormelők legkedveltebb borsajtói.

Legjobb rendszerű víznyomású (hidraulikus)

KETTŐS KOSARU SAJTÓK

nagyüzemi préseléshez.

Sajtóink főelőnye: A must seholsem érintkezik vasrészekkel. — Egyszerű kezelés. Óriási erőfejlesztés. A törköly egy darabban és könnyen kivethető.

Egy ember által könnyen kezelhető.

Szőlőzúzó és bogozók. „VILLAM” legújabb centrifugális bogozó- és zárógépek.

Szilagyi és Diskant gépgyáros, Miskolc.**Sikkes és elegáns csakis a Jancsec-cipő!**

NAGYKANIZSÁN, Deák-tér (Bayer cukrászda mellett).

Jancsec-cipő!

Videki megrendelésekhez

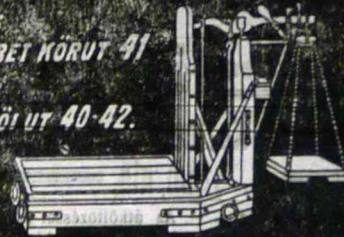
elegendő egy használt cipő

beküldése vagy papírra állva

a láb körrajza.

5118

MAGYAR
MÉRLEG-ÉS GÉPGYÁR
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
BUDAPEST

IRODA:
ERZSÉBET KÖRUT 41GYÁR:
GYÖMPÖI UT 40-42.

ELSŐRENDŰ
GAZDASÁGI, KERESKEDELMI-ÉS VASUTI-
MÉRLEGEK.
KÉPVISELŐK KERESZTETNEK.

Modernül berendezett speciális gyárunk

már 40 év óta felülmúlhatatlan

a sajtoló-gépek gyártása terén és üzleti körökben

a legjobb hírnevnek örvendő.

Kérje bor, gyümölcs-sajtó, hidraulikus sajtó, gyümölcs és szőlő-örölő, szőlő-zúzó, szőlő-szemző és must csináláshoz szükséges teljes készületeket tartalmazó — 332-es számú speciális árjegyzékünket.

Kitüntetések 680 éremmel, első díjjal stb.

PH. MAYFARTH & Co.

Wien II. Taborstrasse 71.

1500 munkás és hivatalnok.

Képviselek kereszteknek.

A főváros központján. Vilamos megálló. 10 perc a központi és nyugati pályaudvarhoz. — 80 legmodernebben berendezett szoba.

EDISON-SZÁLLODA

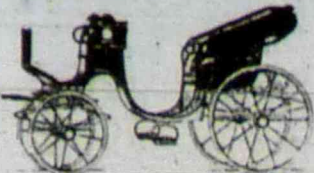
BUDAPEST, VII., Hársfa-utca 59. sz. (Király-utca sarkon.)

Tulajdonos: Pollák József.

Hideg és meleg vízvezeték. Központi fűtés, villanyvilágítás. Figyelmes kiszolgálás. Értekezés minden modern nyelvben. Szobaárak 3 K-tól.

Bazsó Testvérek

kocsi-gyára és lóvasaló műhelye
Nagykanizsán, Teleky-ut 6. szám.

Készít és állandóan raktáron tart könnyű és divatos új kocsikat. ELVÁLLAL: Lóvasalást, kocsik átalakítását, tisztogatását és bérelését. Kötő munka! — Jutányos árak!

MOLL-FELE SEIDLITZ-POR

csak akkor valódi, ha mindegyik doboz MOLL A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor- és altestbántalmak, gyomorgörcs, gyomorfájás, rögzített székrekedés, májbántalom, vértelenség, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen, a jeles házasságnak évfordulója óta mindig nagyobb terjedést szerzett. Ara egy leposztott eredeti doboznak 2 korona.

Hamisítások törvényileg fenyítettek.

MOLL-FELE SOS-BORSZESZ

csak akkor valódi, ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel és „A. Moll” leírattal van zárva. A Moll-féle sóborszesz nevezetesen mint fájdalomcsillapító bedörzsölési szer **készvény, csúsz és meghűlés** egyéb következményeivel legismertebb népszerű. Egy üveg eredeti üveg ára 2 korona.

MOLL Gyermekszappanjai. Legújabb módszer szerint készített **legjobb gyermek- és hölgyzappant** a bőrkészlet ápolására gyermekek s felnőttek részére. Ara dobozoként 40 fillér. 5 darab 1 kor. 80 fillér.

Minden darab gyermekszappan Moll A. védjegyével van ellátva.

Főzetékhelye:
Moll A. gyógyszerész, c. kir. udv. székfőnök
által Bécs, Tuchlauben 9. sz.
Videki megrendelések naponta postautárvét mellett teljesítenek.

A raktárakban tessék határozottan „MOLL A.” aláírásával és védjegyével ellátott készítményeket kérni.

Raktár Nagykanizsán: Rosenfeld Földi Fia

Első kanizsai szőrmemegővő intézet

Eötvös-tér 9. sz.

Felhívom a n. é. köz. nésg becses figyelmét, kik a szőrme és egyéb téli ruhát, valamint szőnyeget, függönyt molykár ellen biztosítani akarnak (a tárgyak tűz és betörés ellen is biztosítva vannak) az általam direkt ezen célra berendezett, pormentes szekrényekkel ellátott kifogástalanul tiszta és száraz raktárhelyiségeimre, hol mindenki személyesen meggyőződhetik a hozzám adott tárgyak pontos és lelkiismeretes kezeléséről.

Bármilyen szűcs munkát jutányosan készítek.

Kiváló tisztelettel

4844

Robinson Gyula szűcsmester.

Egy erősítő szer

gyengegyomruaknak

és azoknak, a kik meghűlés, vagy a gyomor túlterhelése, nehezen emészthető, nagyon meleg vagy túlhideg ételek élvezete folytán

Gyomorgyengeség, mint Gyomorfurúrt, Gyomorgörcs, Gyomorfájások, Felfújódás stb.

minden betegségeket kaptak, körülmények között a

Dr. Engel-féle Baldrianumot

használgák.

Baldrianum. a legfőkéletesebb hatású gyomorbarnak bizonyult a gyomorgyengeségeknél, különösen ha ezek még kezdetlegesek, mert megakadályozza azok következményeit, mint az **idegesség, álmatlanság, szédülési rohamok, elfojódás** stb.

Különös összetételénél fogva, mely tartalmaz **Samorborit, Baldrian csöpet, málnayrupot és cserecsnyeleket**, a **Baldrianum** igen jó hatással van **székrekedésnél** és határozottan erősítőleg hat az egész emberi szervezetre. A **Dr. Engel-féle Baldrianum** nem tartalma semmiféle káros szereket és így gyengék és gyermekek is még hosszabb ideig is ihatják. Leghatásosabb, ha azt reggel éhgyomorra, vagy este lefekvés előtt szedjük egyszerre egy likőrs pohárral. Gyenge emberek és gyermekek részére a **Baldrianum** meleg vízzel hígítandó és egy kevés ézokor teendő bele.

A **Dr. Engel-féle Baldrianum** üvegekben 3 és 4 koronáért kapható Magyarországon összes gyógyszerárakban. — Direct vásárolhatjuk Nagykanizsán, Kiskánizsán, Tószentmárton, Nemesdéd, Nemesvid, Csákány, Nagykároly, Békés, Noksenty, Szentlázló Tótfalu, Kerkaszentmiklós Muraszterdahely, Csáktornya, Letenye Katovó, Perlek, Vidovec Aladomboru, Légrad, Bükköd, Murakeresztur, Iharosberény Böhönye, Tapsony, Szakácsi, Marcali, Sámson, Kéthely, Vóra, Szentgyörgy Apáti Keszthely stb. gyógyszerárakban, ugyancsak Magyarországon minden nagyobb és kisebb helységben levő gyógyszerárakban.

Dr. Engel-féle Baldrianumot a nagykanizsai gyógyszerárak 3 és több üveg megrendelésénél az eredeti árák mellett Magyarországon bármely helységbe szállítják.

Övünkodjunk utánzatoktól! Kérjünk határozottan **Dr. Engel-féle Baldrianumot.**

Értesítés.

Igen tisztelt vevőimnek szíves tudomására adom, hogy üzletemet már

áthelyeztem Kazinczy- (vasuti) utcza 6. szám alá

a Dr. Szabó-féle házba. — Az átköltözéssel teljesen rendben vagyok s így nagyrabecsült vevőimet továbbra is a megszokott pontos, figyelmes és gondos kiszolgálásban részesíthetem.

Tisztelettel **KAUFMANN MÓR** férfitiszabó Nagykanizsán, Kazinczy-utca 6. szám.

Brünn-Königsfeldi gépgyár motorosztálya

A monarchia legelőkelőbb gyára.

Egyedárusító: ABELES EMIL, Budapest, V. Váci-ut 14.

Teljes cséplőgarnitúrák és malomberendezések

Elismert tény, hogy cséplőgarnitúráink a leg-gazdaságosabban és legmegbízhatóbban működnek.

Teljes transzmissziótelepek, gézgépek, gőskaszánok és egyéb gépészeti berendezések.

Benzin
Nyersolaj
Szívógáz
Diesel

MOTOR

Szívógázmotorjaink, valamint Diesel-rendszerű nyersolajmotorjaink üzemköltsége óránként és lóerőnként cca 1—1½ fillér.

Eddig 50.000 lóerő üzemben!

Gyorsanfutó „IDEAL”
KERETFÜRÉSZEK
fűrésztelepek, asztalosműhelyek teljes berendezése.

Alacsony és magas nyomású

Szivattyúk

gőz-, transzmisszió-, villany- vagy motorüzemre bármely vízellátási és ipari célra.

Költségvetés, árajánlat- és mérnöki tanácsok díjmentesen szolgálok.

Beosztásig és kiadványok:
NAGYKANIZSA
Kasszonya. 3.

TELEFON-SZÁM 78.
egy melléklettel.

A szerkesztőség a kőszíni munkát a
szerkesztőség címére küldendő. — Kés-
zen áll a szerkesztőségnek a köz-
vetlen levelezést nem fogadjuk a
szerkesztőség.

A szerkesztőség a kőszíni munkát a
szerkesztőség címére küldendő. — Kés-
zen áll a szerkesztőségnek a köz-
vetlen levelezést nem fogadjuk a
szerkesztőség.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben	Postai
házon kívülre	székhelyénél
Egy évre 1.20 K	Egy évre 1.50 K
Negyedévre 3.50	Negyedévre 4.50
Félévre 7.—	Félévre 9.—
Egy évre 14.—	Egy évre 18.—

Egyes szám ára 6 fillér.

Mulatságok, ball. kimutatások és egyéb
közlemények sorozatát 50 fillér.
Eljegyzési és elosztási díjak díja 5
korona. — Kiosztástól kezdve 6 korona.

XXXVIII. évf. 184. szám

Nagykanizsa, kedd 1911. augusztus 15.

Zala Hirlapkiadó és Nyomda Rt.

A nagykanizsai polgári iskolák.

A tanulók kiszorúlnak.

I.

Két hét múlva megkezdődnek a beíratások és a nagykanizsai állami polgári iskolákban előreláthatólag ismét vissza fognak utasítani 60-70 tanuló. Többet nem, mert a már nagyszámu elutasítások hírére igen sok szülő meg sem kíséri gyermeke beíratását, habár az feltett szándéka volt is. — Valamikor ez Nagykanizsán megütközést keltett, de most, mintegy hat évi ismétlődés után annyira megszoktuk, hogy a közönség ezt a kiálló anomáliát olybá kezdi már venni, mintha ez valami változhatatlan, elemi természetű csapás volna, amelyen segíteni nem is lehetséges.

A polgári leányiskolában nagynehezen keresztülvitték néhány évvel ezelőtti az első osztály párhuzamosítását. Ez az intézkedés azonban csak akkor ment volna orvoslás szándékba, ha következetesen folytatják, ha szívós kitartással szorgalmazták volna a megkezdett párhuzamosítás kiterjesztését a további osztályokra is. De mivel ez meg nem történt, most ott tartunk, hogy az első osztályt végzett leányok egy része nem juthat az iskola második osztályába, tehát egyszerűen nem folytathatja megkezdett polgári iskolai tanulmányait, mert a II. osztály nincsen párhuzamosítva. S az a szomorú következménye is megvan ennek, hogy a második leányosztály létszáma 60 és 70 között hullámzik, ami pedig az eredményes tanítást bizony kétségessé teszi. Az első osztály párhuzamosítása óta a helyzet annyira megváltozott, hogy elkelne még egy újabb első osztály is. Ha tehát a leányiskolát olyan mértékben és időben fejlesztették volna, ahogyan a szükség kívánta, ha az évről-évre ismétlődő és egyre nagyobb mértékű visszautasításokkal nem teszik lehetetlenné számos iskoláztatni akaró szülő szándékát, továbbá, ha ezek a visszaszűkülések nem hatnának visszafelé az iskoláztatási kedvre: akkor a mi polgári leányiskolánknek I. osztálya három lehetne, II., III. és IV. osztálya pedig kettő.

A fiúiskolában még egyik osztály nincs párhuzamosítva. Ez határozottan meggátolja az iskolát annak a feladatnak a teljesítésében, amely a polgári iskolát életre hívta.

Igen sok szülő csak azért kénytelen gyermekét a gimnáziumba íratni, mert a polgáriban nem vették fel. Nagykanizsán tehát éppen a megfordítottja történik annak, ami egészséges iskolai viszonyokkal bíró városban történik. Tudvalevő, hogy a gimnáziumot amugy is elárastja egész sereg olyan tanuló, aki képtelen a tudományos pályára, s így csak fölösleges teher a gimnáziumban, amely ezek miatt nem fordíthat kellő időt és gondot a rátermett ifjuság előkészítésére. S a helyett, hogy ezeket okos propagandával a polgári iskolába tereljük, a mi szerencsétlen viszonyaink között már az is megesett, hogy a polgáriban megbukott diákok, — aki pár perccel később jelentkezett, — nem lehetett ismétlőnek felvenni: s mivel onnan kiszorult, beíratkozott a — gimnáziumba. Ott még volt hely s az igazgató humánus ember, hát sajnálta visszautasítani.

Megjegyzendő, hogy a polgári fiúiskola első osztálya ötven tanuló elhelyezésére alkalmas és ennyi is egy osztály törvényes létszáma. Az igazgató kénytelen azonban a kir. tanfelügyelőség engedélyével évenként 64-65 tanuló felvenni. Beszöritanak az osztályba annyit, amennyi csak belefér. Ilyen osztályban is képtelenség a tananyag teljes és kívánatos eredményű feldolgozása, de az iskola kényszerhelyzetben van, s még így is kénytelen évente mintegy harminc tanuló visszautasítani, akiknek szülei sokszor heteken, hónapokon át zaklatják az igazgatót: nem maradt-e ki egy-egy tanuló, akinek helyébe a gyermekük felvehető volna?...

Mérlegelnünk kell ennek az anomáliának várható sajnós következményeit és keresnünk kell az eszközöket és módokat azok elhárítására. Ezekre pedig legközelebb visszatérünk.

Városi közgyűlés.

Az államsegély felosztása. — A Szemere-utca kövezése. — Katonai kórházépítés.

Saját tudósítónktól.

Szombat délután Nagykanizsa város képviselőtestülete ezidén már második kánikulai közgyűlését tartotta. A kánikulai jellegzetes csak fokozta, hogy alig néhány vörösfenyő lézengve a földet levegőjű ugratásban, hol a leggyakoribb szavazatoló sem talált harminckettőnél több embert. Ezek a kevesek is alig várták, hogy mielőbb véget érjen a három pótpontra is bővült tárgysorozat, mely, hogy mielőbb lepergessen, egyetlen egyt kivéve, egyikhez sem szolt hozzá senki.

Már negyed négy óra volt, mikor a rendkívüli közgyűlést megnyitotta Vécsy Zsigmond polgármester. Szabón Gyula dr. főjegyző, az előadó gyorsan hadarva olvasta fel a városi gyámpénztár és a 7 éven felüli elhagyott gyermekek eltartható alapjainak 1910. évi számadatát, amiknek nagyon kevés embert érdeklő számadatát már a mérlegek elkészültével közöltük.

Nagyobb figyelemmel hallgatták a gyér számú városatyák az új gimnázium építésére vonatkozó előterjesztéseket, melyek során a főjegyző az ügy egész történetét részletesen ismertetett. Bálint és Jámbor budapesti műépítésként elkészültek a monumentálisnak tervezett új gimnáziumnak vázlatterveivel és költségvetésével, amiket a gimnáziumépítő bizottság elő terjesztettek. A főjegyző felolvasta a bizottság jegyzőkönyveit, melyek alapján a városi tanács azt javasolta a közgyűlésnek, hogy készítsék el a részletes terveket, amelyek kivétel a gimnázium felszerelésén kívül 834 ezer koronát igényelne. Mint hogy pedig csupán 520 ezer korona áll e

Horsetzky Sándor.

Írta: Halis István.

A napokban egy kedves öregúr ment el közülünk a másvilágra. Horsetzky Sándor. Augusztus 13-án temették, a világot egyverletével évfordulóján.

Jó kedvét, humorát öregségében sem veszítette el. Azt mondotta nemrégiben:

— Büszke vagyok rá, hogy Kanizsán én vagyok a legöregebb 48-as honvédtiszt! Mert az embernek mindig büszkének kell lenni valamire! Az egyik arra büszke, hogy báró, a másik meg arra, hogy „adózó polgár”. Vannak, akik a fiatalággal büszkékednek, miért ne lehetnek én büszke az öregségemre?

Mint ebből a kevés beszédből is meg lehet állapítani: Horsetzky Sándor mosolygó szemmel nézte a világot és derült volt a filozófiája. A magas életkor, a sok tapasztalat és a műveltség lehetővé tette, hogy igazi bölcs módjára a kicsi dolgokban is megtalálja a lényegeset, másrészt pedig semmibe se vegye azokat az eseményeket, melyeket a közönséges mérték szerint fontosnak tartunk.

Olyan nagy távozás válságot okozott el a mi korunknak, hogy onnan a mi kiváló embereinket és a mi harczainkat igen sokszor nevelésnek látták.

Az eseményekről és az emberekről minden letekerítő nélkül ki szokta mondani gondolatait, melyek mindig eredetiek és találók voltak. Megengedte magának az igazmondás luksuszát: igaz, hogy vagy-

niilag független volt. Kapott kétezer forint nyugdíjat, s örökölt báró Schey-Fülöp után százötven forintot.

A forradalom alatt tüzértiszt volt. Ugy beszédközben kértem egykor, hogy mondjon el valami nevezeteseit, ami vele történt 48-ban. A legtöbb ember igyekszik nagyot mondani arról a legendás időről. Ő pedig azt felelte:

— Nem igen érdemes róla beszélni! Néha fáztam, máskor melegem volt. Olykor lödöztem. Az egész országot végigjártam és mindig kártyáztam!

Az öregúr különben főmérnök volt a magyar állam-vasútnál. De ez már olyan régen volt, hogy alig emlékezünk rá.

Hivataloskodása alatt sok jellemző história történt vele. Egyet említek:

Szabadságot kért egyik tisztivelője. Horsetzky nem azt mondta: „Majd meg-látjuk, engedi-e a hivatalos munka, hogy szabadságot adjunk!” Hanem minden nagykérdés helyett kezelt nyugjot a tisztivelőnek és barátságosan mondta: „A szabadságot megadom! Tegye le az írószerszámát és menjen! Mulaasson jól és ne gondoljon a hivatalra!” A hivatalnok azonban örösködött, hogy még valami sürgős ügyet el fog végezni mielőtt elmegy. Horsetzky nem engedte: „Csak hagyjon itt mindent, barátom! Ne féljen a munka nem szakad el!”

Csoda-e, hogy ilyen viselkedés mellett a főbe is emelkedett volna érte a tisztivelő? Nyugdíjazásakor azt mondta:

— No, én velem rossz üzlet csinálnak a nyugdíjazással! Mert megörzöm az egészséget! Haskötőt fogok viselni mindig. Sokáig élek!

A mi mértékünk szerint csakugyan sokáig élt. Nyolcvanhat esztendőig.

Az öreg úr mindig azon volt, hogy vidám perceket szerezzen minden ismerősének. Ha egy-egy finom anekdotával kedveskedhetett, szinte látszott az arcán, hogy mennyire örül.

Az én gyöngémét hamar kitapasztalta. Egyszer meglepett valami foszladozott régi képpel, mások egy megfakult írású régi oklevéllel. Tudta, hogy örömet szerez nekem az ilyenekkel. Apjának, Horsetzky Móricnak egy kis cédulára írt főjegyzését is átadta, melynek tartalmát közlöm, mert városunkra vonatkozik.

Az 1842. augusztus 31-én este 7 órakor, aztán megint esti 10 órakor, a végül szeptember elsején reggeli 3 órakor dörgéssel és morajlással kísért nagy földrendes volt Kanizsán. Az emberek megrémülve ugráltak ki ágyukból. Sok épület megrongálódott. Ilyen erős földindulásra a legöregebb benézöltek sem emlékeztek.

Horsetzky Móric, nagyjövődelmü, híres orvos volt Kanizsán. A mostani Grünhuth-ház volt az övé. Csaklára minden évben gyarapodott, vagy tizenhét gyermeke volt. S mikor a hitközség előjáróságának egyik tagja aggódva kérdezte, hogyan lehet el-tartani annyi gyereket, hát a doktor mosolyogva felelte:

— Jehova adta őket, hát majd gondoskodik is, hogy legyen nekik mit enni!

Különbön pedig olyan szabadelvű szellemen neveltette őket, hogy egyik Horsetzky gyerek kikerestekedett. A másik évben meg a másik Horsetzky gyerek keresztelkedett ki. A következő új esztendőkor aztán imiggy kérdésködködtek a kanizsai zsidók?

— Hát az idén melyik Horsetzky gyerek lesz keresztény?

Horsetzky legnevezetesebb cselekedete mégis az volt, mikor mentette a hitközség kincseit.

A kanizsai hitközség tudniillik rögtön elhatározta, hogy ezüst kancsóit és aranyozott ezüst bilkomait felajánlja a hazának, mielőtt megjelent 1848-ban Szemere Bertalan belügyminiszter főhivása a magyar papírpénz érc-alapjára való adakozásra.

A hitközség Horsetzky doktort bízta meg a kincs Pestre szállításával. — Horsetzky tehát elindult a Hahót-Sümege-Palota felé vezető posta úton egy szekérrel. Harmadik napra szerencsésen meg is érkezett Pestre, és jelentkezett az ezüst átadása végett a pénzügyminiszteriumban. Ott meg se nézték az ajándékok, hanem utasították, hogy vigye le a pincébe. A doktor lement a pincébe, és roppant meglepetésére azt látja, hogy az óriási pincében minden fölügyelet nélkül van garmadában hordva az ország által eddig ajándékozott kincs: arany, ezüst gombok, nyakláncok, antik-ékszerek, gyertyatartók, gyűrűk, serlegek, karkötők, képernyők.

céla rendelkezésünkre, a hiányzó összeg iránt a város forduljon a kormányhoz, mely számos magyar várost segélyezett iskolaépítési terveinek keresztülvitelében. Miután pedig a kegyes tanítórend a párhuzamos osztályokat megfelelő számú tanerőkkel ellátni nem képes, a szerződileendő világi tanárok fizetését szintén vállalja a kultuskormány a költségvetése terhére, mint azt számos más városban tették. Mindezeket *deputáció* kéri a kormánytól, melynek tagjait, ha e dolgok időszerűek lesznek, a közgyűlés határozata szerint a polgármester kéri fel a tetézése szerint kiválasztandó képviselőtestületi tagok közül.

Meglehető érdeklődés kísérte a városi tisztviselői 1911. évi 20 ezer koronás államszegélyének felosztására vonatkozó bejelentéseket. Miközben a főjegyző a felosztási tervezetet olvasta sebes hadarással, odakönn megeredt az őt hét óra levele várta záporosodó, amely a már-már teljesen unalomba vesző közgyűlés humor-fakasztója lett. A zápor ugyanis valahogy bevert az előzői pulpitus mellett a második emelet ablakon és vígan csörgedezett az első sorban ülők cipőjére.

Nem is csak, szólt valaki az általános figyelemre, mely a főjegyzői felolvasásról teljesen a tiszteletlen tolokodóra, a becsúrgó esőre terelődött.

Nem ám, álljon csak alája, szólt az egyik elsősorbeli városatyja, ki jédten menekült hátrább a zuhany elöl.

Álljon alája a városi mérnök, annak a reszortjába tartozik, — felelte erre nagy derűtséget kelte az első hangnak jó száraz helyen ülő tulajdonosa.

De aztán megint csak a felosztási tervezetet hallgatták tovább, amely ugyanugy osztja fel a 20 ezer koronát, mint azt tavaly és tavalyelőtt tették miniszteri jóváhagyásokkal.

Remete Géza szólalt fel e tárgynál, azt kifogásolva, hogy Czulek József városi kézbesítőt megint kihagyták a fizetés kiegészítését élvezők közül.

A polgármester kijelenti, hogy a vitás kérdés miatt Czulek államszegélyét ismét felretették és ha a mielőbbi remélhető városi törvény végérvényesen intézkedik a városi alkalmazottak fizetéséről, akkor a kézbesítő, ha megilleti, egy összegben meg fogja kapni mindazokat az államszegélyösszegeket, amiket ez években részére felretettek.

A felosztást még Hegedűs László és Eperjessy Gábor rövid felszólalásai után helybenhagyta a közgyűlés.

Szóval a magyar pénz ércalapja. A doktor megrémül, hogy mit csináljon, mert így nem bocsáthatja prédára a kezére bízott kincset! Némi tanakodás után megfordult és haza kocszott. „Megmentette” a kincset, mert Windischgrätz nem vitte el az elrabolt érc-alappal. Maig is meg vannak az ezüst edények a hitközség birtokában. A művészibb kancsókat két év előtt lefotografálta Tandor Ottó műgyemtemi tanár.

A főmérnök a Centrál-kávéházba járogatott. Bród fiskálisnak szokott kibicelni, és jóízű mondasáival állandó derűségben tartotta a kártya-asztal mellett levőket. Ugyancsak a közelben szokott kibicelni egy adóhivatalnok, kire valahányszor rágezett a főmérnök, mindannyiszor azt morogta:

— Ki nem állhatom az adószedőket! Bárcsak mindannyit fölakasztanák!

A magyar ember szája ize szerinti olyan kívánság ez, hogy mindenki neveletl rajta. Nekem pedig eszembe jutott a Bécsi Képes Krónikát, melyben meg van írva, hogy lázadó magyarok szintén azt követelték Andráskirálytól, és később Bélától is, amit a főmérnök kívánt:

„Akasztassanak föl az adószedőket!”

A kedves öregur nyolcvanhat éves volt, mégis hamar halt el. Mert én sokkal hamarabb utolértem az abszolút lökéletes-ségben, hol nem lesz se földmérés, se tanácsos, se gazdag, se szegény, — hanem csak meghalt ember. Még adószedők se lesznek. Legőregebb honvédtiszt! Micsoda örömek várnak ránk!

A katonai betegápolóház (kórház) általános és részletes terveinek 3300 koronáért való elkészítésével Rauscher Miksa szombathelyi műépítéssz megbízta a közgyűlés. A kórház, melyet a kincstár bérli fog fizetni a városnak, 120—150 ezer koronába fog kerülni.

Miután még jóváhagyták a városi tanácsnak a Szemere-utca alsó felének bazaltkővezérsére vonatkozó javaslatát, úgy, ahogy azt szombati lapunkban ismertettük, (13922 koronáért, melyből a lakók 4000 koronát fizetnek) néhány illetőségi ügy elintézése után a közgyűlés alig egy óra multával véget ért.

A belügyminiszteri tárca betöltése.

Készül a választójogi reform.

— Saját tudósítónk táviratai. —

Budapest, augusztus 14.

Politikai körökben híre jár, hogy legközelebb betöltik a belügyminiszteri tárcát. E kombináció szerint Jakabffy Imre államtitkár lesz a belügyminiszter.

Ugyan ezen forrás szerint a kormány december elejére elkészül a választójogi törvénytervezettel, mely alapvetően a szavazati jogosultságot a magyarul való írás-olvasáshoz köti.

A jegyző ur magánügye.

Egy közmondás szerint minden kakas ur a maga szemétdombján; ennek a közmondásnak a gondolati menetét kiegészíthetjük azzal, hogy egy szemétdombot mindenki talál, hol ur lehet. Eleve is tiltakozunk a föltevés ellen, hogy a közmondásos „szemétdomb” megjelölésből bárki is kicsinylést olvasson ki a zalavármegyei községi és körjegyzők tiszteltreméltó és tavékeny egyetere vonatkozólag, mint amelyről a következőkben olyképpen lesz szó, hogy az módot nyújtott egy különben szűk hatalmi körrel rendelkező urnak arra, hogy a maga igazságtalanságát közérdekű sérelemmé magasztalhasa fel. Csáktornya nagyközség jegyzője kétségtelenül közelebb áll a jegyzők egyesületéhez, mint állunk mi és így nem lep meg bennünket az, hogy az egyesület előtt velünk szemben magának erőszakolta ki az igazságot, mely azonban így is roppantul kétséges igazság marad. Az idézett közmondás pedig olyan értelemben vág ide, hogy ime a csáktornyai jegyző ur is talál egy kört, melyben ur volt, melyben vezetett s melyre sikerült rákényszeríteni a maga tarthatatlan ügyét.

Mint a Zala tudósította, a megyei jegyzőegylet hűfőn közgyűlést tartott Keszthelyen. Ezen a közgyűlésen — mint értesülünk — lapunknak a megyei jegyzői karban levő számos előkelő barátja indítványt terjesztett elő arra nézve, hogy miután az egylet működése megkívánja a legszélesebb körű nyilvánosságot, szerezék meg a Zalának, mint a megye egyetelen, elterjedt és erős közéleti sullyal bíró lapjának a támogatását s az egylet hivatalos dolgait itt közöltesse. Mondanunk sem kell, hogy mi, kik dolgoztunk már a megyei jegyzői kar érdekében, kik e téren talán elért eredményekre is rámutathatnánk, kik talán olyan példára is hivatkozhatnánk, hogy egy alapítatlanul üldözött jegyzőt tisztán a mi nyilvánosságunk mentett meg a kenyerre elvesztésétől, mondom: az erős rokonszenvenél fogva, mellyel a tiszteltreméltó testületi dolgai iránt mindenkor viseltettünk, mi nagyon megbecsüljük azt az erkölcsi értéket, mely az előterjesztett indítványban rejlik; de viszont rá kell mutatnunk arra, hogy a mi tisztán erkölcsi előnyeinkkel szemben állnak a másik oldalon azok az anyagi előnyök, melyeket a jegyzők ettől remél-

hetnek, ha súlyos sérelmeik utat találnak a legszélesebb körű nyilvánossághoz. — Még csak annyit, hogy mi eddig is tudtuk, mivel tartozunk Zalamegye felelősség, nagy munkát végző és rosszul dotált jegyzőinek s ezt tudni fogjuk ez után is, tekintet nélkül arra, hogy Dénes (a keresztnévét, sajnos, nem tudjuk) csáktornyai jegyző ur szerel-e bennünket, vagy sem.

Nos, a közgyűlésen az történt, hogy Dénes ur szólásra emelkedett s negyven fokos lázban hevesen tiltakozott az ellen, hogy az egylet hivatalos összeköttetést találjon a Zalával, mely szerinte „ahol teheti, bántja a jegyzőket, támadja a községek vezetőségét, amint hogy minden ok nélkül bántalmazta őt, a csáktornyai jegyzőt, továbbá Tapolca és Keszthely elöljáróságát”.

A csáktornyai jegyző ur kifakadása mögött ugyan leplezetlenül előbujt az a bizonyos lólab, nyilvánvaló volt, hogy valami homályos magánügyét igyekszik itt a jegyzői kart érintő közügynek feltolni s ezért bizony viharos leintésekben részesült, a közgyűlés még sem akarta elmergesíteni a dolgot s ezért az indítványt egyelőre levették a napirendről. Más alkalommal fognak felelte határozni. Megjegyezzük, hogy a csáktornyai jegyző felszólalását a tapolcai jegyző (keresztnéve, ha jól értettük, Jenő; a családnevét, sajnos, nem értettük meg) olyan parlagi megjegyzésekkel kísérte, melyek arra vallanak, hogy Jenő ur egy évtizeden belül aligha olvasott újságot; úgy látszik, Tapolcát enélkül is el lehet közigazgatni, csak kérdés: hogyan.

A jegyzők egyletét igazán nem akarjuk abban befolyásolni, hogy a maga leg-sajátabb ügyében miként határoz, hogyan akar a maga ügyével eljárni a nyilvánosság elé, de rá kell mutatnunk a lehathatározottabbra arra, hogy két, egyéni hiúságban megbántott ember a maga vélt privát sérelmét hogy tojja fel közügygé és hogy az egész kar jól felfogott érdekét hogy jártsa ki, hogy bukaltja el tudatosan és szándékosan csupán azért, hogy a maga kicsinyes hiúságát és leplezett igazságtalanságát fedezze. Meg kell mondanunk, miben álltak azok a „támadások”, melyek oly fájdalmasan érinthették Csáktornyát, Tapolcát s Keszthelyt. Csáktornyán az történt, hogy egy beteg utazót jecsuktak, mert kórházi költséget kért a csáktornyai hitközségi elnöktől s aztán csekély három hónapig a fogságban tartották, hol a beteg ember talán örökre meggyomorodott. Ezt az esetet a Zala megírta, anélkül, hogy egy szóval sértette; vagy vádolta volna a községi elöljáróságát, ellenben vádolta magát a rendszert, mely ilyen kegyetlenségre kötelezi a tisztviselőt. Erre a mi tárgyilagoss, igen kiméletes tudósításunkra írt hozzánk a jegyző ur egy rideg, elutasító hangú levelet, melyet, persze, mi sem hagyunk válasz nélkül. Hogy az így a mi igaz ügyünk volt, ennek az a bizonyossága, hogy tudósításunk megjelenése után az a szerencsétlen ember nyomban kiszabadult a csáktornyai urak kezei közül. A csáktornyai jegyző urnak, Dénes urnak ez a sérelme.

Jenő urnak, a tapolcai jegyzőnek meg az a malheurje volt velünk, hogy tévedésből az autokrata orosz császárnak képzelvén magát, kolosszális nagyságának egyik tudatos percében meg akarta rendszabályozni a tapolcai helyzetet. Hát nekünk ez ellen volt néhány szavunk a kollégiálitás és a sajtószabadság tisztas nevében.

Hogy Keszthely is neheztel, ezt igazán nem gondoltuk. A közgyűlésen jelenvolt keszthelyi főszolgabíró a tanunk, hogy a dolog úgy történt, hogy két francia legény, mert magyarul egy szót sem tudván, nem igazolhatták magukat, lecsuktak és bizony már nem tudjuk: két vagy

három hónapig a keszthelyi tömlőben felejtették őket. Végre is, a Zala igen kiméletes és a halóságok iránt a kelletténél is udvariasabb tudósítása nyomán a francia konzul szabadította ki a peches frátereket.

Ez az a három eset. — A Zala egyik jegyzőt sem bántotta, sem a közigazgatást; ezt és magukat eléggé bántotta, eléggé gyomoravágtá a három jegyző ur, vagy két esetben a szolgabíró ur, kik közül az egyik túzott kissé, a másik szigorúan megbüntette a franciát, mert az nem tud magyarul, a harmadik pedig föltétlen dícséreteket akart megrendelni egy újságnál s ezzel a kísérletével rosszul járt. Már most tisztelhetjük kérdezzük miféle kötelességeket akar róni a jegyzőegylet egy apra: azt-e, hogy a kar önértéki tultengésben szenvedő Jenőnek

a hiúságát legyezgesse; azt-e, hogy ha téved a jegyző, vagy a szolgabíró, akkor hagyja a tömlőc fenekén elrothadni a franciát, vagy a galiciát (akkor is, ha kiszabadításuk senkinek, tehát a jegyzőnek a sérelmét sem jelentik), vagy annak a kötelességnek a teljesítését várja el az egylet a láptól, hogy e dologos, többre hivatott kar jogos érdekeit minden erejével és önzetlennül támogassa, legjobb tehetsége szerint járuljon hozzá ahoz, hogy a közigazgatás e mostoha gyermekei végre kellő figyelemben és méltánylásban részesüljenek, mert hiszen az ő munkájuk nagy és hivatásos és az ő helyzetüknek minden vonalon való javítása igazán kiváló társadalmi, elsőrendű nemzeti érdek. Ha ez az utóbbi eset áll fenn, ha így gondolják, akkor parancsoljanak velünk a jegyző urak, akár hivatalos jelleggel, akár e nélkül. De se hivatalosan, se anélkül nem vagyunk arra hajlandók, hogy zsurnalisztikai hivatásunk teljesítését a helyzetből megelégedkezett tapolcai jegyző hiúságának a legyezgetésében lássuk, amihez — ha a Zala mióváltával, súlyával, eredményeivel tisztában vagyunk, ő mégis csak tulajdonosan — Jenő, vagy az legyen a dologunk, hogy olyan hibákat takargassunk, melyeknek elhallgatása bűn és kötelesség-mutasztás. Amíg a csáktornyai jegyző jó-járatban lesz, addig oka lesz rá, hogy velünk meg legyen elégedve. — Ártatlanul vádolt jegyzőért már messzemenően kiállunk, de nyilvános közgyűlésen felpanaszolni azt, hogy nyilvánvaló helyteleniséget, francia fogdosást, nem helyeslünk, nem fedezünk a nyilvánosság jóváhagyásával, ehhez legalább is nagyfokú bátorság kell. Dénes ur rendelkezik az erkölcsi bátorság e magas fokával; neki gratulálunk; de a közgyűlés, ha tekintetbe akar lenni a kerári kimélete, mégis disztinálhásiott volna megállapítván, mi a jegyzői kar közügye és micsoda Dénes ur vereséget szenvedett magánügye.

Más megyék és városok.

(=) Veszprém halad. Veszprém város szombati rendkívüli közgyűlésén elhatározta, hogy a vízvezetékét, tekintettel az egyre emelkedő vízzükségre, egy villamos motorral kibővíti és ezzel együtt a városban a nappali áramot is behozza. Kimondotta továbbá a közgyűlés, hogy a város adósságainak konvertálására és újabb beruházásokra körülbelül három millió koronás kölcsönt vesz fel.

(=) A kaposvári új színház. Kaposvárról jelentik, hogy a fél millió korona költséggel épített új színház csaknem teljesen készen van. A nézőtér és a színpad padlója lerakva, a színpad zsinorpadlásokkal. Még hiányoznak a páholyok plüssölése, néhány helyen az ablakok és a nézőtérén a székek. A székek fölrakásával három nap alatt elkészülnek. A színház körül tér rendezési munkálataival is gyorsan haladnak és a jövő héten már befutása lesznek.

Merénylet

Tomasics horvát bán ellen.

A tönkrement gyógyszerész bosszuja.

— Saját tudósítónk távirata. —

Tomasics dr. horvát bán ellen tegnap, vasárnap délelőtt a budapesti Duna korzón merényletet követte el, mely azonban nem járt súlyosabb kimenetellel. A merényletet egy gyógyszerész követte el, kiről még nem tudni, hogy politikai okokból cselekedett-e, vagy magánbosszuját akarta-e végrehajtani.

Budapest, augusztus 13.

Tomasics dr. horvát bán ellen, ki Budapesten tartózkodik, ma délelőtt 11 órakor a Duna-korzón orvítamadást követett el. Tomasics a korzón egy karosszékekben ült, mellette **Chawrak** osztályfőnök, midőn egy középkorú férfi hozzárohant s hátulról balról, majd bottal fejbeverte a bánt. **Chawrak** osztályfőnök esernyőjével a bán védelmére kelt és a támadóra ütött, aki erre elmenekült, de a rendőrök elfogták és **Mattuszek** zágrábi gyógyszerészt azonosították. A merénylet állítólag összeállításban van a horvát ellenzéki mai-kontensekkel.

Budapest, augusztus 14.

Ma megállapították, hogy a bán ellen elkövetett merénylet tisztán magánbosszú műve volt. **Mattuszek** kihallgatása alkalmával azt vallotta, hogy neki annak idején **Rauch** bán Cirkvenicában patikajogot adott s ezt **Tomasics** elvette tőle, miáltal családjával nyomorba jutott. **Khuen-Hédervári** gróf miniszterelnök Tárlalomniból részvéttáviratot intézett **Tomasics** bántól s megbotránkosását fejezte ki az orvítamadás felett, egyben örül annak, hogy a bannak nem történt nagyobb baja. **Maga Tomasics** így nyilatkozott a támadásról:

Chawrak osztályfőnökkel ültem a Duna-korzón s éppen szivarra akartam gyújtani, midőn észrevettem, hogy valaki szalad felém. Azt hittem, a mellettem levő széket akarja elfoglalni, azonban ő hirtelen ököllel és bottal rámvágott. **Chawrak** esernyőjével védelmemre kelt, mire a merénylet elszaladt.

Mattuszeket a rendőrség őrizet alá vette s miután sem pénze, sem lakása nincs, letartóztatták és átadták a büntető bíróságnak.

A megsértett Kristóffy.

— Saját tudósítónk távirata. —

Budapest, augusztus 14.

"**Kristóffy József** bevonul" címmel a Budapesti Hirlapban cikk jelent meg, melyben a lap csodálkozását fejezi ki afelett, hogy **Kristóffy** megjelenését a képviselőházban némán tűrték és a cikk élesen támadja **Kristóffy**t.

A volt ügyvivő ma kijelenti, hogy a B. H. ellen sajtóper indít, ma este pedig — úgy mond, — nyilatkozatot fogok közzé tenni, mellyel mindenkorra véget akarok vetni annak, hogy megtorlatlanul támadják személyemet.

Kosztka Emil

öngyilkossága.

Egy híres gavallér halála.

— Saját tudósítónk távirata. —

Budapest, augusztus 14.

Nagy feltűnést kelt főváros szerte az az elterjedt hír, hogy dr. **Kosztka Emil** honvéd főorvos, a emzeti kaszinó tagja hajnalban **apponította magát**. **Kosztka** nevét kártyaafférel és párbajai révén országwide ismerték; többek közt ő volt az, ki a szállójává vált "Emil te császár" kiáltással **Babó** Emil volt képviselő hamis játékát teleplezte.

Kosztka rák beteg volt s hozzátartozói előtt többször célzott önmérz szándékára, melyet ma reggel egy őrizetlen pillanatban végrehajtott.

Sternberg levágta Károlyi fülét.

Pozsonyban volt a párbaj.

(Saját tudósítónk távirata.)

Pozsony, augusztus 14.

Sternberg Adalbert és **Károlyi** József grófok ismeretes afférja tegnap fejeződött be Pozsonyban. Említettük ugyanis, hogy a bécsi rendőrség állandóan éber figyelemmel kísérte az affér fejleményeit s emiatt a párbajt ösztök területen megvívni nem lehetett. A segédek hosszas tanácskozás után Pozsonyot választották a lovagias küzdelem színhelyéül.

Egy pozsonyi külvárosi szálló termében állították szembe a két mágna. Az első összecsapás után meg kellett a feleket állítani, mert **Sternberg** csapása teljesen lemeteszte **Károlyi** fülét, de maga **Sternberg** is kapott a fején egy jelentéktelen sérülést.

A párbaj után a felek nem békültek ki.

HIREK.

Két híres aviatikus Nagykanizsán.

Umlauf kapitány és Bier főhadnagy utban Kaposvár felé.

— Saját tudósítónktól. —

Tegnap este a Centrál kávéház terraszának neveztes vendégei voltak, kiket a közönség nagy érdeklődéssel figyelt. A bécs-budapesti legutóbbi repülőverseny két híres hőse, **Umlauf kapitány** és **Bier** főhadnagy voltak ezek, kik közül az első tudványdolgát a verseny győztese lett, a második pedig a légi ut háromnegyed részét megtéve lezuhant s majdnem halálos katasztrófa érte.

A bátor katonatisztok alkonyattájjában autómobilon érkeztek Bécsből és néhány órai pihenés után 10 órakor Sánc felé elrobogtak hatalmas alkalmatosságukon. Az aviatikus katonatisztok Kaposvárra igyekeztek, hol repülőgépeikkel a szlavóniai hadgyakorlatokon résztvesznek. Őt repülőgép érkezik holnap-keddén Kaposvárra, melyeknek ott külön hangárokat építettek. A két katonatiszt kivül még **Warchalowsky Adolf** is résztvesz az érdekes hadgyakorlaton, ahol az aeroplánok földterítő szolgáltatásokat fognak végezni. Ezt a mérész vállalkozók úgy végzik, hogy minden pilóta egy utat és a megfigyeléshez szükséges összes készülékeket magával viszi és négy óráig lesz képes a levegőben maradni. A hadvezetőség ennek a gyakorlatnak eredményeire képest fog majd további repülőgépmegrendeléseket eszközölni.

— A holnapi ünnep miatt a **Zala** legközelebbi száma szerdán este jelenik meg.

— Szerkesztőségünkől. **Nagy Samu** felelős szerkesztőnk szabadságáról visszakeresztvén, ismét átvette a lap szerkesztését.

— Orvosi hír. Dr. **Balla János** orvos Nagykanizsára hazaérkezett s orvosi gyakorlatát ismét megkezdte.

— Áthelyezés a vasutnál. **Keller Dávid** főellenőrt, a nagykanizsai vasútállomás pénztárnokát a Déli-vasut igazgatósága Komáromba helyezte át a vasut képviselőjének.

— Az ipartestület jubileuma. — A nagykanizsai ipartestület negyedszázados jubileumi ünnepségére már nagyban folynak az előkészületek. Tegnap a szűkebb rendező-bizottság ülést tartott, — melyen megbeszélte az ünnepség részleteit és ezeket a nagybizottság elé fogja terjesztetni.

— **Kövessy igazgató nyilatkozata.** Valószínűleg emlékeznek még olvasóink **Kein Gyula** Polgári Egyleti főpincér Nyíltéri közleményére, mely a **Zala** e hó 2-iki számában jelent meg. Erre a feltűnést keltő közleményre válaszul **Kövessy Albert** szinigazgató alábbi nyilatkozata, mely ugyan idejében érkezett hozzánk, közlése azonban kiadódhivatalunk egy sajnálatos tévedése folytán késői. Mi vártuk a szinigazgató e megnyilatkozását, mert tudtuk, hogy van a dolgra vonatkozólag mondanivalója. **Kövessy igazgató** nyolc éven át volt a kanizsai színház igazgatója s e hosszú idő alatt őt jellemző ideális korrektességgel vigyázott arra, hogy a társulat reputációján ne essen folt. Most, hogy társulata szétoszlott, nincs eszköze, melylyel társulatának két könnyelmű, tágabb lelkiismeretű tagját kötelességeik teljesítésére kényszeríthetné, két ember inkorrektiségeit azonban egy 60—80 tagból álló egész társulatot megróni, — ez legalább is elhamarkodott ítélet. Nincs olyan foglalkozási ág, melynek két kötelességmulasztó tagja ne lenne s halottunk mi már ügyvédekről, orvosokról, katonatisztekről is, kik ebbe a hibába estek, anélkül, hogy ez az egész karra árnyat vetne. A szinistársulat többi félszáz tagja uri emberként távozott tőlünk s őket **Kövessy igazgatóval** együtt mindenkor gentlemánok megillető szívélyességgel várjuk vissza.

Kövessy igazgató urnak mindenben helytálló nyilatkozata a következő:

"Siótok, 1911. aug. 4.

Mélyen tisztelt Szerkesztő Ur!

A "**Zala**" aug. 2-án megjelent nyíltéri közleményére vonatkozólag megjegyzem, hogy én magam tettem meg a fejelentést az országos szinészegetársulatnál azok ellen a tagok ellen, akik oly rutul visszaéltek a közönség bizalmával.

A nyíltterező ur csak abban tévedett, hogy az én nevemet is forgalomba hozta még pedig ferde világiásban. Mindenki tudja, hogy én igazgatásom kezdete óta pontosan fizetem tagjaimat, sőt ezzel meg sem elégszem, hanem a legtöbb társulati tag felhónapra előre kikapja a fizetését.

Kétszeresen kellemetlen tehát reám nézve is, ha ilyen botrányos dolgok fordulnak elő, de bármennyire bosszant is a dolog, mégsem vagyok abban a helyzetben, hogy azon tagoknak kifizessem a körcsmai adósságát, akik két hét múlva eltávoznak társulatomtól, akik előre felvették fizetésüket és nekem is nagy összeggel adósok.

Gyakori eset volt, hogy a maradandó tagok adósságáért nemcsak, hogy jóállást váltaltam, hanem ki is fizettem, anélkül, hogy a tagtól levontam volna, pusztán azért, hogy a szinészet erkölcsi hitelén csorba ne ejtessék.

A nyíltterező ur tehát túllőtt a célon és rossz helyen kopogtatott. Sokkal helyesebben tette volna, ha néven nevezte volna azokat az urakat, akik vele szemben ilyen rutul jártak el. Kár volt ebbe az afférba belevonni a társulat azon tagjait, akik minden alkalommal becsületesen megfizették kötelezettségüknek.

Azon reményben, hogy t. Szerkesztő Ur b. lapjában helyt fog adni soraimnak, vagyok kiváló tisztelettel **Kövessy Albert**."

— Elhalasztotti befizetések. A nagykanizsai Takarékpénztár által alapított Önszegélyző szövetkezet a keddi befizetéseit, tekintettel az ünnepre, pénteken fogja megtartani.

— Gyújtó villám. Kővágóórszón folyó hó 10-én nagy zivatar volt, mely alkalmával a villám Csökrő Mihály gazdálkodó házába leütött. A tűzoltók gyorsan megjelentek és nekik köszönhető, hogy a szomszéd épületeket megóvták a tűztől.

— A legényegyleti meghívó. A kath. Legényegylet f. hó 20-iki nyári mulatásának meghívott már teljesen expedált a mulatság rendezőse. Akik tehát levelekből meghívót nem kaptak és arra számoltak, szíveskedjenek exiranti ígéretekkel **Eperjessy Gábor** egyleti elnök urhoz fordulni.

— Hol lehet **Hajós** rendőrbiztos? A körülbelül két héttel ezelőtti Nagykanizsáról eltűnt rendőrbiztosról, **Hajós** Ferencről még mindig nincs semmi biztos hír. A fővárosi Államrendőrség kutatása semmi eredménnyel nem járt és most már mind kétségtelenebbé válik annak a kombinációnak valószínűsége, hogy **Hajós** Amerikába ment, de nem szökött, mint rosszakaró ismét mondani fogják. Annak a devescéri leányának, kivel **Hajós** eltűnt, a fivére s édesapja ugyanis már évek óta Amerikában dolgoznak, s úgy látszik, hogy ezek ott a nyomavészelt rendőrbiztosnak, aki előtűnt mint B. Karolin vőlegénye volt ismeretes, valami állást szereztek. A körözésre még sehonnán nem jött értesítés.

— Gyászrovat. **Neumark** Jenőné szül. **Schwarz** Antónia Orosztonyban 41 éves korában hosszas szenvedés után meghalt. Az elhunytban **Strém** Károly nagykanizsai fakéreskedő neje nővérét gyászolja.

— A mai vásár. Ugy külsőre, a felületes szemlélő előtt sokkal jelentékenyebbnek tűnhetett fel a mai országos vásár, mint amennyit az belső tartalmára nézve valóban jelentett. Különösen a kirakodó vásárnak volt ének a képe, bár annak kínálata sokkal nagyobb volt a szinte meglepően kicsi keresletnél. — **Marhavásár nem volt.** — Az alispántól ugyanis ma reggel sem érkezett intézkedés a minapi feltejesítésre, mely azzal az indoklással kérte a marhavásári tilalom megszüntetését, hogy Nagykanizsán és annak 5 kilométeres kerületében megszünt a száj- és körfőfájás. Ugyálszik **Bajcsa** miatt nem oldotta fel az állapán a marhavásári tilalmat, mert ott még nem szűnt meg teljesen a járvány. A lóvásár igen nagy forgalmat produkált, bár a felhajtott közel másfélszer ló között csak nagyon gyéren volt értékes anyag. Mindazonáltal nagyon jelentékeny volt a lóvásár kereslete is és sok száz lólevelet írt át új tulajdonos nevére a vásári biztos. A kanizsai vásárok elmaradhatlan rekvizitumai, a vásári tolvajok ma is szépen működtek, annak ellenére is, hogy a gondos rendőrkapitányság már tegnap este és az éjszaka összefogdoztatta ugy a helybeli, mint a vidékről beszálángozott hamis kártyásokkal és közismert vásári tolvajokat, kiket ma egész nap a rendőrtanyán megfigyelés alatt tartottak. Eleget loptak helyettük a kevésbé notóriusok, kik közül többet elesieptek a rendőrök és csendőrkök.

— Meglett a női zárka. Vagyis a "női szakasz", ahogy azt a rendőrség emberei a saját külön humoruk nyelvén nevezik. Tegnapra virradó éjszaka öt csavargó családfeányt kísérték be a cirkáló rendőrök a kapitányságra. A helynéküli családfeányokat részint a kórházba, részint pedig illetőségi helyeikre, a környékbeli falvakba szállították. Még utnak sem indult azonban a gyengébb nemnek öt meglehetősen gyengécske képviselője, mikor újabb öt nőt bocsátottak be a "női szakasz" hatalmas retesszel ellátott ajtaján. Őt vásári tolvaj volt ez, kik a sátrakból kisebb-nagyobb holmikat loptak és tetten érték őket. A tolvajok egy részét átkísérték a járásbírószághoz, a kórházba valókat és a toloncúra küldötteket pedig már színién elexpedálták.

— Halálos baleset az országuton. Végzetes szerencsétlenség történt tegnap Ukk és Sümeg között az országuton. **Varga József**, **Tischler** Károly rábakecskedi kocsisa Sümegre hajtott. — Egy ideig a szekér mellett lepedve követte a kocsi, majd egyszerre fel akart ugrani a haladó kocsisra. Ugrásközben azonban oly szerencsétlenül zuhant az utra, hogy agyrázkódást szenvedett. A szerencsétlen embert vérző fejjel, eszméletlen állapotban találták az országuton. Beszállították a celdőmőki kórházba, de néhány perccel utóbb meghalt. A halálát megállapította, hogy **Varga** halálát saját vigyázatlansága idézte elő.

— Ismét egy hulla. Az alsórendű járásban levő Felsőbeszterce község határában heitlen, megint egy hullát fogtak ki a Murából. Ez már a negyedik hulla az idén, amit Felsőbesztercenél a Murából kifogtak. A most kifogott hulla egy 30 év körüli férfié, aki bizonyosan fürdés közben fulladt a vízbe, mert mikor a révészek kifogták, csak egy uszónadrág volt rajta. Kiletét eddig nem sikerült megállapítani.

— Lakások, elképzelhető-e vén házban, vagy sok lakó után poloska nélkül? Mielőtt ily lakásba beköltöznénk, tisztítsuk azt ki alaposan Löcherer Cimexinnel. Ez eddig az egyedüli szer, amelytől a poloskák nyomban elpusztulnak, petéik pedig a Cimexin hatása folytán kiszáradnak és többé ki nem kelnek. Nem piszkít, fojtat, szagot nem hagy, a legkényesebb butor is tisztítható vele. Moly ellen egyedüli biztos szer. Kapha ő: a helybeli gyógyszerárkban. Egyedüli forrástár Zala és Somogyvármegyék Reik Gyula gyógyszeriára Nagykanizsa.

Tolvaj cselédek.

Az áruló fotográfiák.

Nyomozás a kanizsai üzletekben.

Saját tudósítónktól.

Steiner József bagolasánci mészáros szolgálatában állottak Földesi Julcsa 17 éves ihárosi és Mencsik Lina 18 éves szemiklói illetőségű cselédek. Steiner József üzleti ügyeiben igen gyakran vidéken volt elfoglalva s ilyenkor otthon a mészáros-üzletben neje szokott felügyelni. A cselédek ezt az alkalmat arra használták föl, hogy gardájuk iróasztalának fiókjából az ezüstpénzt állandóan dezmálják. A lopást oly furfangos módon követték el, hogy egyikük mindig kiállt az udvarra nyíló konyhaajtóba leleskedni, míg a másik bent a szobában a lopást végezte.

A lopott pénzen saját céljaikra fehéreneműket, csipkekötényeket, selyem fejkendőket, derékfűzőket, elegáns cipőket, szentképeket, ezüst gyűrűket és toalettcikkeket vásároltak Nagykanizsa különféle kereskedéseiben. A vakmerőségük nem jarmert határt. Még le is fényképeztették magukat egy nagykanizsai fényképésznél, mely tettük azután veszítüket okozta.

Ugyanis Földesi Julcsa fényképeit hazaküldi anyjának Ihárosba, ki őt egy levelezőlapon keményen megdorgálta a haszontalan és fölösleges pénzparázásért. A véletlen éppen úgy hozta magával, hogy e levelezőlap Steiner József kezébe került, aki előtt gyanusnak tűnt föl a dolog. Steiner a nagykanizsai fényképészhez fordult fölvilágosításért, aki előadta, hogy a cselédleányok nála fényképeztetették magukat s a végzett munkálatokért neki illően megfizettek. Nagykanizsán több kereskedésben — Steiner kérdészködéseire mindenütt azt a választ kapta, hogy a cselédleányok értékes dolgokat vásároltak, melyekért készpénzzel fizettek.

Steiner följelentésére az ügy a csendőrség kezébe került. A nyomozás során a leányok egymásra vallottak és beismerték, hogy gardájuk iróasztal fiókjából apránként 640 koronát ellopkodtak. — A kárösszeg azonban ennél jóval nagyobb, minek számszerű pontos összegét a vizsgálat lesz hivatva kideríteni.

A lopott holmikat a csendőrség lefoglalta. A tolvaj leányokat letartóztatták.

TÁVIRATOK.

Időjárás.

(A meteorológiai intézet jelentése.)

Egyelőre lényegtelen hőváltozás várható. helyenként eső, vagy zivatar, később hősüljedés. Déli hőmérséklet: 27-6 C.

Fejérváry báró jubileuma.

A legmelegebb királyi leirat.

Bécs, augusztus 14. A bécsi katonai rendeleti közlöny mai száma legfelsőbb kéziratot közöl, melyet öfelsége Fejérváry báróhoz intézett. A leirat megemlékezik arról, hogy Fejérváry *hatvan éve tagja* a véderőnek s ez idő alatt neve „a hadsereg legjobb nevei közé” emelkedett. „Bármily állásban — mondja a leirat, — bármily feladatott bízam Öntre, azt a legnagyobb megelégedésemre végezte el”. Ezután a kézirat megemlékezik Fejérváry báró hadi tetteréről, melyért a Mária Terézia rendet kapta s végül közli, hogy a san-martini harc emlékére a király érmet vezetett, melyet változatlan nagyrabecsülésé jeléül legjobb kívánataival adományoz jubiláló katonájának.

Pusztító felhőszakadás.

Karlóca, aug. 14. Karlócán ma délelőtt rettenetes felhőszakadás pusztított. A villám iriázatos detonációtól kísérve belesapott egy háromemeletes házba, melyet annyira megrongált, hogy az épületnek több fala leomlott. A vihar az összes telefonhuzalokat tönkre tette. A vizet a kanálisok nem tudták befogadni és az árvíz az egész várost elöntötte.

Megakadályozott magyar színelőadás.

Eszék, aug. 14. Mitrovicán hangos botrányral akadályozták meg a minap érkezett magyar színtársulat tegnap esti előadását. A horvát publikum zajos tüntetést rendezett a magyar előadás ellen, úgy, hogy a rendőrség beavatkozásával lehetett csak békességet teremteni. A rendőrség több zavargót letartóztalt.

Sztrájk egy gépgyárban.

Budapest, augusztus 14. A budapesti szivattyú és gépgyár részvénytársaságnak 800 munkása ma reggel sztrájkba lépett. Miután a gyárvezetőség zavargásoktól tart, rendőrség készenlélet kéri, amit a főképítárság meg is adott.

A hőség öröltje.

Arad, aug. 14. Nádas György aradi iparos e türelmetlen hőségtől megörült és esztét veszítve a Marosba ugrott, mely az uszni nem tudó embert elnyelte.

Haldios vasuti karambol.

Harminc halálos sebesült.

München, aug. 14. A bajorországi Stahlenberg város pályaudvarán az este borzalmas összefutkozás történt. Egy fires mozdony belerohant a müncheni gyorsvonatba, melynek utolsó kocsiját izzéporrá zúzta. A karambolnak harminc haldiosan sebesült ember lett az áldozata.

A magyargyűlölet örjögője.

Marosvásárhely, aug. 14. Szinte érthetetlen brutális botrányt rendezett tegnap az itteni Royal kávéházban dr. Dorka

Mihály ügyvédjelölt. A notárius magyargyűlöló fiatalember haldiosan megverte dr. Vletku Lajos nevű kollégáját, mert ezt magyar lársaságban látta. Az örjögőt letartóztatták.

Élelőtítés a gyakorlaton.

Debrecen, aug. 14. A debreceni 3. és a nagyváradi 4. honvédszolgálatok együtt gyakorlatoznak a város határában. Tegnap Takács tábornok azt vette észre, hogy a füle mellett egy éles töltés sivitott el. Azonnal beszüntették a tüzelést és fegyvervizsgálatot tartottak. Ekkor kiderült, hogy az élelőtítés Neuhaus Károly nagyváradi őrsvezető fegyveréből származott, akit letartóztattak. Anyomban megindított vizsgálat kiderítette, hogy az őrsvezetőt a tábornok nemrég szigorúan megdorgálta, s ezért az bosszút forrált ellene, amit a gyakorlati életem Manlicherével akart a tábornoknál végrehajtani.

REGÉNY.

Érzelmek tüzeiben.

Írta: Stanley Weyman.

— Önnek az a meggyőződése — kérdezte tőle — hogy Dunborough lord csak a nagy örökség kedvéért akarja feleségül venni Enid kisasszonyt? — Nehezen lehetne engem meggyőzni arról, hogy nem ez ébresztette fel benne azt a könnyelmű szándékot — felelte a tiszteletes ur. Fishwick még közelebb hajlott hozzá és a fülebe suttogta: — Ha megigérném önnek, hogy öt perc alatt teljesen lehetlenné tenném ezt a házasságot, mennyit adna ön nekem ezért?

— Képes volna ön erre? Meg tudná ezt cselekedni? — kérdezte örömmel a tiszteletes ur.

— Öt perc alatt elintézem a dolgot és sem önnek, sem a lady-nak nem kell többé félnie attól, hogy Dunborough lord feleségül fogja venni Enid kisasszonyt.

Thomasson hirtelen kivette a zsebéből a pénzes zacskóját és odanyomta a Fishwick kezébe.

— Százötven font van benne — suttogta Fishwicknek. — Ugyannyit fog kapni a ladytől is ezt megígérem önnek.

Fishwick gyorsan zsebre vágta a pénzt és a másik pillanatban már ott állott Enid előtt és így szólt hozzá:

— Kisasszony, fel kell önt világoztanom valamiről... Az az okmány, amelyet Soane ur átadott önnek, az első szótól az utolsóig hamis.

Soane néhány pillanattal megdöbbenve bámult Fishwickre, azután vállon ragadta őt és megrázta:

— Tehát nem az eredeti okmányt adta ide nekem?

Fishwick nagynehezen kiszabadította magát Soane kezéből, azután így folytatta:

— Nincs más... En gyártottam ezt tréfából... De most jut eszembe, van még belőle egy másik példány is... Az első példány, amit elrontottam.

Belenyult a zsebébe és kihúzott onnan egy darab papirost és átnyújtotta Soane-nak. Szakasztott olyan volt ez, mint az Enidnek átnyújtott okmány, csak hogy nagytenafolt díszlenkedett rajta.

— Hamis ez is, mint a másik, — jegyezte meg Fishwick. — Mese az egész amit Enid örökségéről mondtam.

Enid egy tengerészlány árvája és semmi köze sincs a Soane-örökséghez.

— Igaz ez? — kérdezte Soane.

— Esküszöm rá, hogy igaz!

Enid, aki eddig mozdulatlanul hallgatta ezt a beszélgetést, hirtelen elővette az írást, összetpette és ledobta a földre.

Azután odafordult Thomassonhoz:

— Vigyen haza azonnal! — mondta neki. — Most már kezdem sejtetni, hogy valami ármánykodásnak lettem áldoztatva.

Dunborough is megszólalt: most. Odalépett Enidhez és megfogta a kezét.

— En még most sem mondtam le szándékaimról. Feleségül veszem azt — mondotta neki.

Soane haragosan felállt Dunborough lordot és most ő fogta meg Enid kezét.

— Kisasszony — mondotta neki — elhiszi-e végre, hogy én nem vagyok a szándékomból és nem az örökség megszerzése volt a célom... En kijelentette, hogy feleségül veszem azt, mert szeretem.

Enid zavartan nézett fel Dunborough lordra, hol Soanera.

A tiszteletes ur nagyon meg volt rémülve Dunborough kijelentése miatt és izgatottan suttog Enidnek:

— Soane ajánlotta fogadja el!

Enid szeme Soanén pilant meg. Homszasan nézett Soane szemébe, amelyből kisugárzott a szerelem tüze.

— Bocáson meg nekem — mondotta Soane-nak kérielő hangon. — Bocáson meg nekem, amiért olyan méltatlannal gondolkodtam önről... Most már meggyőződésem arról, hogy ön a világ legnemesebb szívű embere.

— Már megbocsátottam önnek — suttogta a szavába Soane. — Mondja tróbt, mondja, hogy boldoggá akar-e engem tenni az egész életemre?

Enid szó nélkül odaborult Soane nyakához.

Dunborough kiáltotta: a kártyát és a másik pillanatban odaugrott Almeric Pomeroyval együtt: megragadták őt és félrevonultak. Enid és Soane közelebb.

A tiszteletes ur nem akarta elszalasztani a jó alkalmat, odalépett a szerelmek pár elé és olvasni kezdte az esküvői szertartását bevezető imát, majd folytatta a szertartást annak rendje és módja szerint. Végül rájuk adta az áldást.

Alig végezte be az esküt, Julia azzal a jelentéssel lépett be a szobába, hogy egy ócska fogat állott meg a kályhánál.

— Ez a mi fogatunk — mondotta a tiszteletes ur. Éppen idejében érkezett meg.

Sürgéni kezdte ezután az ifjú párt, hogy gyorsan töljenek be a fogatba és térjenek ezen haza, majd kénytelenek voltak elhagyni a kályhát.

Soane karonfogta ifjú feleségét és kísérelte vele a szobából. Kézen fogva behangzott kívülről a kocsirobogás... A fogat elindult az ifjú párral.

Dunborough, akit még mindig erősen tartott a karjainál fogva Almeric és Pomeroy, bosszusan kiáltotta:

— Eresszenek már el, hiszen most már mindennek vége!

Erre azután eleresztette őt Almeric tréfásan mondván neki:

— Hiszen én is úgy jártam, ahogyan te... Vigasztalódjunk meg a csapjunk rá egy jó mulatsággal!

Ugy van, ugy van! kiáltotta a tiszteletes ur örömmel.

Pomeroy oda suttog Almericnek:

— Kerítsd elő a kártyát és igyekezzél azon, hogy Dunboroughtól nyerd vissza, amit mások elvettél tőled. Így azután te is jól fogsz járni és végtel mindenki meg lesz elégedve a sorával.

Aztalhoz ültek valamennyien, csak Fishwick állt ott az ablaknál s mialatt az aranyakat csörgette a zsebében, vidáman bámult az országúton robogó kocsit után.

(Vége.)

Gabonaüzlet.

Budapest, aug. 14.

Készárú-üzlet:

10 fillérel magasabb.

Hataldó-üzlet:

Buza októberre 11.42, Buza áprillásra 11.62.
Rozs októberre 9.28, Zala októberre 8.40, Tengeri augusztusra 7.00, Tengeri májusra 13.35.
Ropos augusztusra —

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Felelősszerkesztő: NAGY SAMU.

Irgató: BOROS JÁNOS.

Vizmentes kazaltakaró és gépponyvák

elsőrendű gyártmány négyzetméterenként 2 koronától feljebb.

Gabonaszákak, tiszta lenből, kartellen kívül, K 1.20-tól feljebb jutából I. — K-tól feljebb.

Esőköpeny, gallérok munkásoknak, vízveder, ábrakosztisznya, kévkő, lentőmők, zsinag, hender, gévolaj, gápszir, petróleum, látható

M. kir. marhasó nagydrán. Kőcsőponyvák kaphatók.

Hirsch és Szegő

gazdasági cikkek v. ligatánai
NAGYKANIZSA
legolcsóbban beszereshető.

NYILT-TÉR.

VITA

természetes hazai gyógyásványvz.

Külföldi gyógyszer, bromid- és cukorbetegségeknek, köszvény, hólyag- és vesetáji betegségek ellen.

Független VITA-labor a gyógyszeripart azonnal megszünteti.

A vállalat tulajdonosa: 4249

„CONSUM” kereskedelmi részv.-társ.

Budapest, VI. Teréz-körút 4. Telefon 10-13.

Külföld minden jobb létesítményében és gyógyszerárakban.

Párkányi, Sóskaftala, Vasmegye.

PALMA**Gyakornok**

felvétetik

Zerkowicz Albert cég irodájában.

ENGLÄNDER BÉLANÉ

szül. LIDIT EMMA

Nagykanizsa, Király-u. 39.

Elvállal mindenféle HAJMUNKÁT, bármilyen hajat 24 óra alatt elkészít. — Kész hajakat nagy választékban raktáron tartok. Ugyanott uraságoktól levett PÉRFIRUKAK magas áron megvételnek. 5245

Sikkes és elegáns csakis a Jancsec-cipő!

NAGYKANIZSÁN, Deák-tér (Bayer cukrászda mellett).

Üdéli megrendelésekhez
ellegendő egy használt cipő
beküldése vagy papírra állva
a láb körrajza.

5118

Értesítés.

Igen tisztelt vevőimnek szíves tudomására adom, hogy üzletemet már

áthelyeztem Kazinczy- (vasúti) utca
6. szám alá

a Dr. Szabó-lé. házba. — Az átköltözéssel teljesen
rendben vagyok s így nagyrabecsült vevőimet továbbra
is a megszokott pontos, figyelmes és gondos kiszol-
gálásban részesíthetem.

Tiszte- **KAUFMANN MÓR** férfitábor Nagykanizsa,
fejtél Kazinczy-utca 6. szám.

BUTOR!!

Gazdagon felszerelt raktár min-
dennemő asztalos és kárpitos
Butorokban.

Készíték és nagy választékban rak-
táron tartok angol bőrgarnitúrákat
1 kanapé, 2 fotel . . . 320 K-tól.
Salon garnitúrákat kanapé, 2 fotel
4 szék . . . 240 K-tól.
Szőnyeg-, ebédlő-divánokat 70 K-tól.
Tükrös, rézrudas szőnyeg-
divánokat . . . 80 K-tól.
Szövet divánokat . . . 40 K-tól.
Ottománokat . . . 32 K-tól.

Nagy választék:

Függönyök, Ottomán, Takarók és
Butorszövegekben

SOMOGYI EDE

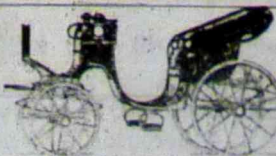
kárpitos butorraktárban
NAGYKANIZSÁN, Kazinczy-utca
(Városház épület).

• Legjobb ártító ital

MATTONI FÉLE
GISSHUBLER
SÁVANYÚVIZ

Iso tisztá,
szén-savú gyógyvíz,
kőszén-savú szén-savú,
az egész szervezetet
felhígítja

Bazsó Testvérekkocsi-gyára és lóvasaló műhelye
Nagykanizsán, Teleky-ut 6. szám.

Készít és állandóan raktáron tart
könnyű és divatos új kocsikat.
ELVÁLLAL: Lóvasalást, kocsik át-
alakítását, tisztogatását és bérelését.
Kitűnő munkát — jutányos árak!

MAYER KLOTILD

vilányörre berendezett

mosó és fényvasaló intézete

Nagykanizsa, Fő-ut 15. (Róza vendéglő mellett)

Fiók és gyűjtő-telep Kazinczy-utca 8.
(Kath. Legényegylet épülete.)

Van szerencsém a n. é. közönség b.
tudomására hozni, hogy a volt Vindis
Anna-féle üzlethelyiségben a közönség
kényelmére egy fiók és gyűjtőtelepet
rendeztem be, hol felügyeletem alatt, úgy
mint eddig is, a nagyérd. közönség leg-
kényesebb igényeinek is meg fogok felelni.

ZALA

NYOMDA RÉSZV.-TÁRS.

NAGYKANIZSA.

KAZINCZY-UTCA 3. SZ.

:: Készít mindennemű ::

nyomtatványokat

üzleti könyveket,

meghívókat, név-

jegyeket s eljegy-

zési kártyákat ::

művészi kivitelben, leg-
jutányosabb árakon. ::

Kéz- és lábizzadást
azonnal megszüntet az
ANTISUDOR.

Egy üveg 80 fillér. — Kapható:

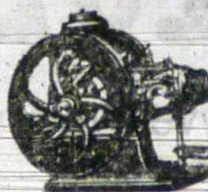
REIK GYULA „SALVATOR” gyógyszerárában

5214

Nagykanizsán.

Frischmann Elek és Társa
MOTORGYÁRA SZOMBATHELY

Ajánlja mind egyike legjobbnak bevált

szívógáz, nyers-
olaj és benzín
motorjait

Myersolaj és benzínlokomobilos cséplőkészletek.
MAGÁNJÁRÓ BENZINLOKOMOBILOK.

Házai ipari Olcsó árak! Képző fi-tesési feltételek

Első kanizsai szőrmemegővő intézet
Eötvös-tér 9. sz.

Felhívom a n. é. közönség becses figyelmét, kik a
a szőrme és egyéb téli ruhát, valamint szőnyeget, fűg-
gönyt molykár ellen biztosítani akarnak (a tárgyak tűz
és befőzés ellen is biztosítva vannak) az általam direkt
ezen célra berendezett, pormentes szekrényekkel ellátott
kifogástalanul tiszta és száraz raktárhelyiségeimre, hol
mindenki személyesen meggyőződhetik a hozzám adott
tárgyak pontos és lelkiismeretes kezeléséről.

Bármilyen szőrmeműkét jutányosan készítek.

Kiváló tiszteltet

4844

Robinson Gyula szőrmester.

Első nagykanizsai nagy gőzmosó és fényvasaló intézet

Eötvös-tér 29-ik sz. (Szentháromság átellenére.) Ingek, gallérok, kézelők, női felsőruhák, bluzok, csipkefüggönyök és mindenféle szövetruhák fővárosi modell szerint tisztítók és nagy felelősséget vállalok. — Tessék egy próbatisztítással meggyőződni és a n. é. közönség legkényesebb igényeinek megfogok felelni. — Vasalónők, mosónők és tanuló leányok fizetéssel felvétetnek. Teljes tiszteltet! ORBAN JÓZSEF.

Sugár-ut 29. számú házban (volt tisztiféltkező) 1 nagy utcai, 1 udvari szobából álló lakás

november hó 1-re kiadó.

Balatonvidéki hegyi szőlőszetéből CSEMEGE-SZŐLŐT postakosaranként 4 koronáért bérmentve utánvétellel szállít OSSKÓ PÉTER nyug. főellenőr Nagykanizsán.

Az Eszaki kölcsönös segélyező szövetkezet dunántúli vezérképviselőse.

Ismeretése a kiházasítási osztálynak:

Minden csoport 1200 üzletirészből áll. Egy üzletirész összege 2000 korona. E csoport tagja lehet egy legfőbb 2 üzletiréssel 1—21 éves korban levő minden leány. A belépési nyilatkozat aláírása alkalmával üzletirészenként 10 korona beiratási díj fizetendő. Minden csoport tagjai 6 osztályba soroztatnak és pedig:

az I. oszt. tartoznak leányok a betöltött 6 életévig	
az II. " " " " " " " " " " " "	9. " "
az III. " " " " " " " " " " " "	12. " "
az IV. " " " " " " " " " " " "	15. " "
az V. " " " " " " " " " " " "	18. " "
az VI. " " " " " " " " " " " "	21. " "

A tagsági díjak a következők:

az I. osztályban évi 24 korona	az IV. osztályban évi 60 korona
az II. " " " " " " " " " " " "	az V. " " " " " " " " " " " "
az III. " " " " " " " " " " " "	az VI. " " " " " " " " " " " "

Üzletirészenként és egész, fél- vagy negyedévi, kivételesen havi részletekben is fizethetők. A kiházasítási járulékok, melyekből a szövetkezet a férjhezmenet tagoknak a hozományt fizeti ki, a következők:

az I. II. és III. osztályban K 2—	az V. osztályban K 5—
az IV. " " " " " " " " " " " "	az VI. " " " " " " " " " " " "

üzletirészenként. A tagsági díjak és kiházasítási járulékok a tag férjhezmeneteléig, de legalább 3 évig fizetendők, még akkor is, ha a tag ezen idő letelte előtt menne férjhez.

Az esetben, ha valamely tag kiházasítási járulékokban már 1200 koronát befizetett anélkül, hogy közben férjhezment volna, megszűnik minden fizetés. Az ilyen tagnak férjhezmenetele esetén a hozomány az alapszabályok értelmében ki fog fizetett.

Ha a leánytag atyja, illetve a fizetésre kötelezett egyén 3 évi tagság után elhalna — minden további befizetés megszűnik, az illető tag hozománya mindazonáltal férjhezmenetele esetén ki fog fizetett.

A tagdíj és a járulékok fizetési kötelezettsége megszűnik 3 évi tagság után: ha a tag férjhez megy, vagy ha járulékok fejében 1200 koronát befizetett.

Ezen utóbbi esetben a hozomány a férjhezmenés alkalmával vagy ha addig férjhez nem menne — a tag 24. életévének betöltésével okvetlen kifizetett.

A beiratási díjak a belépési nyilatkozat aláírása alkalmával fizetendők.

Az Eszaki Kölcsönös Segélyező Szövetkezet hazánkban az egyedüli kölcsönösségi napon működő segélyező szövetkezet, mely a törvény által előírt biztosítékkal rendelkezik és tagjainak ezáltal teljes biztonságot nyújt.

A szövetkezetnek ezenkívül saját intézeti palotája van, míg a farsaléki alapok már 1910. év végével tetemes összeget tettek ki.

További felvilágosítással készséggel szolgál

Szegő Mór,

Irodahelyiség: Nagykanizsán, Kazinczy (Vasuti)-utca 4. sz.

Ügynökök felvételnek.

Kiskanizsán,

postaut mellett, Hunyadi-tér 22. sz. házban egy — **péküzlet** és **BOLTHELYISÉG** azonnal kiadó. Bővebb felvilágosítással szolgál a tulajdonos: Günsberger Ignác Kiskanizsa, Rác-u. 36.

Egy garnitúra

Clayton és Schuttletworth

8-as cséplőgép

teljesen használható állapotban jutányos áron ELADÓ.

Cím a kiadóhivatalban.

Steiner Mór

óraműves Nagykanizsán.

Legpontosabb zseb-, inga-, fali- és ébresztő órák, elsősorú gyártmányok.

Ékszerek, gyűrűk, fülbevalók legújabb divatnak remek választékban.

Létszerektáramban elsősorú csipetők, szemüvegek kaphatók egy koronától feljebb.

Minden órajavítást pontosan és szakszerűen eszközölök. — Legmagasabb napi áron törött aranyat beváltok vagy kívánatra becserélek.

4631

VONALOZÓ-INTÉZET

Üzleti könyvek gyára. Nyomdai műintézet.

Könyvkötészet.

KÉSZIT

mindenféle kereskedelmi, köz-igazgatási, pénzügyi, egyházi, gazdasági, iskolai nyomtatványt a legolcsóbb áron.

Nyomdai iroda:

Kazinczy-utca

3.

Telefon: 78.

GYÁRT

Üzleti könyveket, ügyvédi és egyéb jegyzőkönyveket, naplókat, bevásárlási könyveket, stb. e szakba vágó munkákat.

Zala Hírlapkiadó és Nyomda R.-T.

XXXVIII. évf. 185. szám Nagykanizsa, csütörtök 1911. augusztus 17. Zala Hírlapkiadó és Nyomda Rt.

A nagykanizsai polgári iskolák.

Követelje a város a párhuzamosítást.

II.

Nagykanizsa, augusztus 16.

Mint mindenütt, Nagykanizsán is az volna a polgári iskola egyik legfőbb célja, hogy a tudományos pályára nem készülő elemek között, tehát a nép legszélesebb rétegeiben hódítson, azok kulturálgényeit az elemi népoktatás színvonalára fölé s így a népműveltséget magasabb fokra emelje. Hogy erre Nagykanizsán milyen szükség van, annak egyik lelegeklátásabb bizonyítéka az a nagy tömeg irni-olvasni nem tudó inas, amelyet az iparos tanonciskolában kell a beüvelés mesterségére megtanítani.

Hogy a nép legszélesebb rétegei valami nagyon megbecsülnék az iskolát, azt épen nem mondhatni, e téren azonban a műveltség képest jelentékeny haladás mutatkozik. Mind jobban terjed a tömegek között egy haladó szellem, — amely a műveltség bizonyos fokának szükségességét és gyakorlati hasznát beláttatja. — Nagykanizsa népe e tekintetben nem maradt el, a felvilágosultabb és élesebben látó elemek már régen ambicionálják, hogy gyermekeiket polgári iskolába járassák. — S hogy ez az üdvös áramlat mind szélesebb körökbe

hatoljon, ahöz semmiféle agitáció nem szükséges. Magától terjed ez, a jó példa vonzó ereje vagy ha úgy tetszik: az utánzás hajlama révén. Egyik szülő a másiktól látja, egyik a másik után csinálja. — Ez végeredményében a népkultúra emelkedésére vezet, ami — hiszen főlegesen is említeni — minden téren érezteti üdvös hatását. S a városok polgárságának magasabb intelligenciája kétségkívül nagy részben a polgári iskolák hatásának köszönhető. Bizonyosság reá az, — hogy a polgári iskolákra Budapest fordítja a legnagyobb gondot s a vidéken a legnagyobb és legintelligensebb városok.

-Sajnos: Nagykanizsán a polgári iskola ezt a feladatot nem oldhatja meg. Nálunk az iskolázási kedvet nem fokozhatja évről-évre nagyobb tömegekben. Sőt a közönség ilyen irányú hajlamait előbb-utóbb le is fogja lohasztani azzal, hogy a jelentkezők nagy részét nem veszi fel, s ki tudja, hány olyan gyermeket utasít vissza, akinek példája másik tizedt is az iskolába vonzott volna. Az az egészségtelen állapot tehát, hogy a polgári iskola osztályait nem párhuzamosítják, Nagykanizsa fejlődésében mihamar igen érezhető hiány lesz. — Különösen iparos és részben földmivelő generációnknak emiatt le kell maradnia abban a haladásban, amelyre más városban mindenki számára nyitva áll az út. Örölnünk kell, ha a nép

ben készséget tapasztalunk az iskolázásra, nemhogy még akadályokat is tűrjünk, amelyek útját állják a nép kulturális haladásának.

Az iskola igazgatósága minden évben megteszi a maga kötelességszerű felterjesztését: kéri a párhuzamosítást. A kérésnek azonban semmi fogantatja. A miniszteriumnak megvan ilyesmire a sajátos felelete: „Nincs fedezet”. És nem is volna sehol párhuzamosítás, ha ebbe a feleletbe mindenütt bele nyugodnának. Mégis van minden évben egy csomó párhuzamosítás. Ugyan hol? Hát bizony nem ott, ahol csak az iskola kéri, a város vezetősége pedig fumigálja az iskolát, tudomást sem vesz róla. Hanem igenis ott, ahol a város vezetősége az iskolát a polgárság szükségletének tekinti és nem nézi közömbösen azt, hogy a polgárok gyermekeit évről évre nagy tömegben visszautasítják, hanem kezébe veszi az ügyet s addig jár miniszterhez, ügyosztályvezetőhöz, addig küldi a város és a vármegye protektorait a kérés sürgetésére, szorgalmazására s kimondhatjuk: *forszirozására*, míg végre mégis csak nyélbeütik a dolgot. Láttunk már nem egy polgármestert, sőt főispánt, alispánt is, aki ilyen ügyben fáradt. És Nagykanizsának sem fog a sült galamb a szájába repülni!

Ha a helyi vezető tényezők akarnák, a mi polgári iskolánkban

már most szeptemberben meg lehetne csinálni a szükséges párhuzamosításokat. A leányiskolánál megvan az az igen súlyos argumentum, hogy egyes leányok, akik az első osztályt elvégezték, tanulmányaikat nem folytathatják, mert a másodikból kizsorulnak. Ami a fiúiskolát illeti, ott talán még súlyosabb argumentum is akad. Évről évre többen utasítanak vissza az első osztályra jelentkezők közül. Azonkívül az állam már kettővel apasztotta a tanári állások számát, mióta az iskolát a községtől átvette. Az egyik állás megszüntetésének volt oka és értelme; az ugyanis akkor történt, mikor az iskola hatosztályosból négyosztályúvá lett. A másik állás a most lefolyt tanévben maradt betöltetlen: mikor az igazgató nyugalmomba vonult s az igazgatással megbízták a tantestület egyik tagját. De mivel a nyugdíjazott igazgató helyét egyszerűen nem töltötték be, a tanári létszám minden ok nélkül ismét apadt eggyel. Nem értjük, hogy Nagykanizsán, e fejlettebb város igen népes iskolájában miért kell kevesebb tanárnak lenni, mint egyes, hozzánk képest nagyon kicsi és primitív községek polgári iskoláiban, amelyeknek feleannyi növendékük sincsen?... Nos, ha a miniszter épen a mi iskolánkon akarja a legnagyobb takarékoságot kifejezni, ám jó: adjon még egy osztályt és töltsse be az üresen

Berlini levél.

Irta: Sommer József.

Berlin, augusztus.

Szobatudós filozófusok, s penzszűke miatt otthon rekedtek gyakran példátlanul – különösen ilyenkor nyári időben – avval a sok bajjal, ami az utazó emberiséget fenyegeti. Eritik pedig ezeken nemcsak az egymás ölében való ülést a vasuti kocsikban, a podgyászhalónak ágyul való felhasználását, hanem ami fő: az önálló lelti élet elhanyagolását a külső nevezetességek miatt. Megjelenik a lát-határon egyszerre Kant, az otthonnyaralók védőszentje, – aki egész életén keresztül nem vonult ki csendes otthonából a mégis Kant volt. De az éremnek másik oldala: még a lélek művelésére is jó hatással lehet más emberek megfigyelése, különösen a mi amatőr-filozófusunknál, akiknél az ítéletek alapja legfőképpen az önmegfigyelés. Talán semmi sem igazolja jobban ez utóbbi felfogást, – mint a „Reichsdeutschek”-ok tanulmányozása; az ő saját-ságuk talán egész Európában legjobban élelkenek a magyarokéval.

A német pontosság! Berlinben kiszáll az ember a vonatból, ott fogadja mindjárt a lektátiyes „Schulzmann” a lenyegető Autó! Droschke! Kiáltások kíséretében cédulákat lényezik az érkező markába nyomni...
5 ózinte hálaival eltielve, hogy nem szorítottak a kezembe egy „auf eigenen Füßen” cédulát, kitépek a hatalmas városba. Első pillanatra meglepő kép! Száz meg száz

lygalmi eszköz, szíves hajlandósággal az azzonali elhiprára? Kocsi, omnibusz, autó, villamos és autóbusz, mely utóbbi a német keresztelezésben a Krafidroschke nevet vette föl. Ami különös a nyári Berlin képen, az az, hogy rendkívül kevés katonát jár az utcákon; még Köpenickben sem bírtam a leggodnobb körültekintéssel egy kapitányt sem megpillantani. Helyettük azonban számtalan tábla, felirat emlékeztet, — hogy a német pontosság fővárosában vagyunk. A Fridrichstrasse közepén, körülbelül 10 méter magasságban, minden oldalról hozzáférhetetlen helyen ez a felirat hirdeti a villamos drótokon a berlini óvatosságot: *Drat nicht berühren! Lebensgefahr!* Ez porosz méretekre van alkalmazva. Szinte eszembe jut erről, — hogy mily különös volt, mikor egy berlini ismerősem arra a kérdésre, hogy hol lakik, így felelt: „Im Tiergarten.“ „Sie gehören auch dorthin“ — gondoltam haragosan én, avataltan idegen. — „Ja ja, dort ist es ziemlich teuer“, — felelte szerénykedve a berlini. Tényleg Berlinben az emberek a Tiergartenben, az elegáns állatok pedig a Zoologischer Gartenban laknak.

Berlin tiszára Hohenzollern-város. A porosz nem szereti kelletlenül jobban a dicszaját, de buzéka red. Már Berlinben való tartózkodásom első napján észrevettem ezt, s így bámúlaira ragadtam ismerőseimet orientáló képességgemmel, — amikor szavaltam. Kimegy az ember a Fridrich-Strasse-n át a Fridrich-Passageon, eljut a Wilhelm-Strasse-ba, s keresztül szeli a Wilhelm-Platzot, megkerüli a Fridrich-

Denkmal-t, elmegy a Wilhelms-Bad fölé, kijut a Friderich-Wilhelm-Platzra stb. Tényleg itt minden Friderich és Wilhelm, azán ha egy Friderich és egy Wilhelm összehatalakoznak, lesz belőlük Friderich-Wilhelm. Egyébként korántsem könnyű a tájékozódás Berlinben. A nyílegyenes utcák átszelnek öt-hat széles teret is, s emellett nevük ugyanaz marad. Ez nem nagyon kegyeskedő az idegenre. Még kevésbé a hotelek és korszakák. Mi Hungáriában élő és Ausztriában nyaraló elkenyézettet magyarak, akik megköveteljük a szállótól, – hogy legyen „alt renommie” és nem rennoviert, nem nagy örömtől lelünk a berlini vendéglőkben. Az étlapról mindjárt felénk mosolyog egy német specialitás: súlyos büntetést kell elszenvednie annak, – aki az étel mellett valami szeszest italt nem fogyaszt. Megbüntetik minden tal ételnek egy-két márkával. Weinzwang! – Hát még a tészták! Was für Mehlspeise haben Sie? – hangzik a naiv kérdés. – „Schiller-Locken, Goethe-Kuchen, Klopstock-Bomben” – mondja ő. Szegény Schiller, Goethe, Klopstock megfordulnak halotti hamvaikban, ha tudnák, hogy így habaly, liszté válna mennyi keserűséget okoznak a késő utódoknak!

Bizony a művészet iránt nem sok ér-
zekék van a jó berlinieknek. Berlint a
maga három és fél millió lakomával össze-
sem lehet hasonlítani művészeti tekintetben
a kis Münchennel. Igazi művészeti nevezet-
tessége csak egy van: a Fridrich (I)-
Museum. Néhány valóban szép Tizian,
Rafael, Rembrandt, Palma Vecchio, Tin-

oretto, Vasquez, a németek közül Holbein, Cranach, Dürer méltó büszkesége Berlinnek. Csak ne volnának a pontos Berlinben! A legtöbb nagy festő képe alatt annak az utókor előtt ismeretlen család neve szerepel, s mintegy mellesleg odavetve: „genannt Tiziano, genannt Cinabue. Hej, ha azok a „genannt“-ok ily pontosak lennének volna, de kevés művész maradt volna reánk. — Általában a német nem alkotó, hanem inkább boncoló, kritizáló tehetség; ebben van ereje. Színházai, meg a nyáriak is kiülönék, noha üresek. Szívesebben mennek ilyenkor a beenszüllötték a mulatókba, táncstermekbe, a melyekben a szolid Berlin kímélt, — de biztos léptekkel halad Páris felé. Kimennek ilyenkor az előadásokba, Grunewaldba, Halensee, Potsdamba. — Az utóbbiban a Versailles-stílusú királyi palotának és képtárnak meg nyár idején is sok a látogatója; különösen a német vidékeik. „Die jemalde Galerie ist etwas frei“, — hallottam egy prúd porosa miután megkegyezését a királyi képtárnra. No, ha ereken állt volna, őt nemcsak derékig, hanem nyakig fejlőtőléteték volna Michel-Angelo alakjait a sötéti kápolnában.

Szép vársz ez a Berlin, de sok furcsasággal tünik fel benne az egészséges magyar szemnek merrengve. Gondolja el az ember a Spree partján a szép Dunát, a magyar metropolist, a szép Magyarországot, hol edesebb a dal, izletesebb a tünde-csuza, a jó magyarok szorgalmasabbán idegálják a hegy levét — Weinwang nélkül.

hagyott állást. Akkor Nagykanizsán ugyanannyiba fog kerülni öt osztály, mint másutt négy osztály. Ebben az esetben a tanári kar jobban meg van terhelve, mint másutt, a szolgálati viszonyok nehezebbek lesznek, mint másutt; de legalább nem zárják be az iskola kapuit a tanulni vágyó ifjuság előtt. Mert ez már csakugyan — *kulturbotrány!*

De meg fogunk emlékezni legközelebb még egy kulturbotrányról: a nagykanizsai polgári iskolák lehetetlen épületeiről.

ORSZÁGGYÜLÉS.

Névszerinti szavazások és Interpellációk.

— Saját tudósítónk telefonjelentése. —

Budapest, augusztus 16.

Dolgoztak a régi sablonnal: ma is interpelláltak és névszerint szavaztak, mint tegnapelőtt, azelőtt és mint hetek óta minden nap. A kép változatlan, csak a nevek mások.

Elnök: Kabos-Ferenc. Bemutatta Kecskemét város polgármesterének feliratát, ki köszönetet mond a képviselőház részvételért és azért, hogy a képviselők egy napi fizetésüket átengedték a megromlott város javára. Majd bemutatta az elnök Somogy megye, Temesvár, Selmecbánya felirát az obstrukció ellen (éljen az obstrukciónak); a feliratokat kiadták a kérvénybizottsághoz, — ezután pedig az ellenzéki lelkesedéstől kísérve azok a feliratok kerültek sorra, melyek az általános választójogot követelik és a katonai javaslatok ellen foglalnak állást. Az ellenzék természetesen nyomban névszerinti szavazást kért, ennek holnapra való halasztásával együtt; ezen az ülésen a legtöbből úlaról maradt kérvények felett szavaztak. Szabadságot természetesen ma sem adtak az ellenzéki képviselőknek.

Győrffy Gyula a hadügyminiszterválságról interpellálta a miniszterelnöket; kérdezi igaz-e, hogy Schönaich hadügyminiszter elhagyja állását és hogy milyen befolyások érvényesültek a lemondás körül. Minthogy a most tárgyalt katonai javaslatoknak Schönaich a szerzője, kérdés, Schönaich utóda vállalja-e ezeket a javaslatokat.

Végül Csermák Ernő a triesti kolera behurcolása ellen tett hatósági intézkedésekről interpellált.

Nagykanizsát feloldották a zár alól.

Vége a szájl- és körömfájásnak.

— Saját tudósítónktól. —

A kanizsai kereskedők és iparosok sokáig vissza fognak emlékezni az ideai esztendőre, amely valóságos gyászévet jelentett nekik. A félelmetesen emelkedő drágaság amugy is visszazsorította a közönség vásárlóképességét a lehető legszűkebb keretek közé, de a kereskedők még ezen szűkresabott keretek között sem bonyolíthatták le ügyleteiket, mert a ragadós állatbetegség miatt elzárták a piac elől az egyedül értékes vásárlóközönséget, a vidéki gazdanevet.

Hosszas huza-vona után, a tél elején, már valóban a tizenkettedik órában végre megszűnt a szárvasmarhák között csaknem egy teljes évig uralkodott ragadós betegség és a kanizsai kereskedők nem kis örömmel megnyitották a vásárokat, és a már-már tönkre jutott kiskereskedők és kisiparosok a legszebb reményekkel

várhatták, hogy legalább némiképpen regressálhatják magukat.

Alig indult meg azonban a vásárlási kedv, a csapás rövidesen ujult erővel zúdult a kanizsai kiskereskedőkre. Újból, fokozott mértékben kitört kora tavasszal a járvány, melynek következtében több kisiparos és kiskereskedő volt kénytelen a nagy fáradtság és küzdelem árán kivívott önállóságáról lemondani. Különösen a kisiparosok között találunk olyanokat, kik becsukták műhelyüket és elszegődtek ismét segédnek. A kisebb hentesek és mészárosok sorait valósággal megtizedelte a hosszú zarálat.

Az elmúlt hét közepén *Elschleger* Elemér az új városi állatorvos konstatálta az örvendetes tény, hogy Nagykanizsán megszűnt (még pedig remélhetőleg véglegesen) a járványos marhabetegség és sürgős felterjesztést tettett a polgármester által a megye alispánjához, hogy Nagykanizsát oldják fel a tilalom alól. Az alispán feloldó határozata megjött, ami azonban nem jelenti azt is, hogy Nagykanizsán újból tehet marhavásárokat tartani, csupán annak nincs ezenül akadály, hogy innen, Nagykanizsáról marhákat lehessen ismét kivinni.

Ez a feloldás természetesen nagyon kevésbé segít a helyzeten, mert a vidék népe így még mindig nem fog a városba tödulni, hol eladni szokta a marháját, nem pedig marhát vásárolni. A vásárok tilalma amiatt áll fenn még mindig, mert Homokkomárom, Sormás, Szeptenek, Bagolasánc és Bajcsa még most is mint inficiált községek vannak nyilvántartva. Fürst Sándor kanizsai járási állatorvoson áll, hogy e községek is mielőbb mint véstől mentesek legyenek az alispánhoz felterjesztve, amikor nyomban meglehetne nyitni a kanizsai vásárokat. Ez pedig a hozzáértők szerint a jövő hét folyamán okvetlenül remélhető.

Rövidjáratu hajózás a Balatonon.

Folytonos közlekedés a két part között

Zala megye szegélye.

Szaporítják a gőzhajók számát.

— Saját tudósítónktól. —

A balatoni hajózásnak egy régen érzett hiánya, hogy a két part között nincsenek rövidjáratu hajók, amelyek nemcsak hogy a kirándulási kedvet fokoznák, de gazdasági és kereskedelmi szempontból is igen nagy jelentőségűek lennének.

A balatoni szövetség már régebb óta tervezte, hogy a két part között rövidjáratu hajókkal élénkíti a forgalmat, de annak egyik akadály az volt, hogy Somogy- és Zalavármegyék a hajózás föllendítése érdekében nyújtott évi segélyeket a hosszujáratu hajózáshoz költötték. A szövetség legutóbbi közgyűlésén azonban sikerült ezt az akadályt is elhárítani, amennyiben a hosszujáratok megtartása mellett a rövidjáratu hajózást is beállítják.

A tervezet szerint: Fonyód-Badacsony, Balatonboglár-Révfülöp, Balatonföldvár Tihany és Siófok Balatonfűred között reggeltől estig folytonosan közlekedő hajókatokartok léptetnek életbe.

A rövidjáratu hajókon kívül az eddigi menetrend megváltoztatásával hetenkint 5 hajó jár a Siófok-Keszthely között.

Az eddigi menetrendnek értéke csak addig volt meg, míg a veszprémi és zalai partokon végig vonuló balatoni vasút meg nem nyílt. Most azonban, hogy a Balaton mindkét partján vasút vonul végig, csakis a rövidjáratu hajók felelhetnek meg a célnak, mert a közönségnek az az érdeke, hogy a két part mentén épült vasutakhoz csatlakozást kapjon.

De kereskedelmi szempontból is különös elismerést érdemel ez az újítás, mert az áruforgalmat a két vasút között gyorsan lehet lebonyolítani. A szövetség a hajózáratok illetén való megváltoztatásáról Somogy- és Zalavármegyékkel azzal a kéréssel értesítette, hogy az évi hozzájárulást a megváltoztatott hajózáratoknak is adja meg annál is inkább, mert a hosszujáratok, bár korlátozva, de ezentul is megmaradnak.

Hogy mennyire egészséges és kíváncs ez a reform, azt legjobban igazolja Veszprémvármegye törvényhatóságának elhatározása.

Veszprémvármegye eddig a balatoni hajózást nem segélyezte. A balatoni szövetség legutóbbi közgyűlésén azonban a vármegye képviselője bejelentette, hogy amint a rövidjáratu hajózás életbe lép, Veszprémvármegye szintén hozzájárul évi 3000 koronával a hajózás költségeihez.

Az új hajóközlekedés természetesen a hajók számának szaporítását is maga után vonja.

Pusztító viharok.

Gyilkos villámcsapások.

— Saját tudósítónk táviratai. —

A hosszú heteken át tartott szárazságot felváltotta országszerte az eső, de ezt oly rettenetes pusztítások kísérik, hogy szinte jobb volna némely helyen, ha inkább még most is a mindent elperzselő kánikula tartana. Két helyről is a legrettenetesebb viharról jött távirati tudósításunk.

Mátészalka, aug. 16.

Tegnap, Nagybölgasszony-napján leirhatatlan idő vonult végig a városon és annak határában. A legnagyobb felhőszakadás közepette. Hódáson a villám egy pajtába ütött, ahol három embert agyon-sújtott. — Mídhárom szerencsétlenül járt ember szénén égett.

Sátoralfajhely, aug. 16.

Itéletidő pusztított tegnap az egész Hegyalján. Egy szőlőpincének erese alatt ültek Mandel Pinkász meiszó az apósával, továbbá Marker Éliás és ennek Fried Hermann nevű 11 éves unokaöccse. A villám irtozatos dörrenéssel beütött a pajtába és az eresz alatt ülők valamennyiét kivégezte.

A korcsmáros gyilkosa.

A vő megölette apását.

— Saját tudósítónktól. —

A zala megyei Belatincz községből jelentik a Zaldnak: Közel három hónapja már, hogy — mint a Zala megírta, — meggyilkolták a zsidahgyi kormarost, — Kercsmár Istvánt.

Május 23-án reggel 6 órakor a zsidahgyi korcsma előtt eszméletlenül, véresen találták a falu korcsmárosát: Kercsmár Istvánt. A korcsmáros melléből patakolt a vér, arca halvány volt, már meg voltak számlálva percek. — A korcsmáros egyre gyengült, ereje teljesen elhagyta és dél-előtt 9 órakor örökre elaludt.

Reggel 6 órakor találták meg Kercsmárt. Mellén seb tárogott, amelyet egy puska-golyó okozott. A korcsmáros eszméletlen állapotban feküdt a földön és csak egy nyolc óra tájban tért eszméletre, amikor megkérdezték tőle, hogy ki lötte meg.

— Nem tudom, — felelt a haldokló, — aőtét volt, nem ismertem meg.

Röviddel ezután a korcsmáros kiszendvedt. Ez idő alatt Pórs János zsidahgyi lakos a szomszédos Muraszombatba ment, ahol jelenlétét tett az esetről a járásbírósnak. Azt hitték, hogy Pórs János a gyilkos és a gyanút alaposá tette az a körülmény, — hogy Pórs haragosa volt

Kercsmárnak. Pórs azonban igazolta al-bíjt.

Később Pórs Jánost mégis letartóztatták és átadták a bíróságnak. Pórs mindent tagadott, végre mégis megölt és tegnap írhedeimesen bevallott mindent.

Bevallotta, hogy Kercsmár Istvánt veje, Koczén István befutására ölte meg, aki 300 koronát ígért neki, ha Kercsmárt el-leszi láb alól. A gyilkos vallomása alapján a csendőrség most Koczén is letartóztatta, és legközelebb mindkettőjüket a kir. ügyészség fogházába szállítják.

HIREK.

Aviatikai kísérletek.

Repülőgép- gyakorlatok Kaposvárott.

— Saját tudósítónktól. —

Mint legutóbb megírtuk, az ideai katonai hadgyakorlatok legérdekesebb mozzanatainak Kaposvár lesz a színhelye. A hadvezetőség már régebben elhatározta, hogy a katonai aviatikus osztályt — mely eddig még a kísérletezéseknél tart — kibővíti és a monarchia több helyén aviatikus osztályokat létesít, melyek a földterítő szolgálatot teljesítenék. Az ideai hadgyakorlatokon tesznek először kísérletet a repülőgépekkel és a kísérletek központjait Kaposvári választották.

Amint már a tegnapi számunkban is jeleztük, a bécsi katonai repülőgép-osztály parancsnoksága távirati uton értesítette Kaposvár város vezetését, hogy tegnap hétfőn 8 tiszt és 14 katonai repülőgépekkel Kaposvárra érkeznek a kérésre, hogy elszállásolásukról gondoskodás történjen. — Az aviatikus tiszték, — mint ma Kaposvárról jelentik, — oda is érkeztek.

A repülőgépek az esztendőm-körös-belovári hadgyakorlatok keretében lognak operálni. Állomáshelyük a kaposvári Honvédtér lesz és innét szállnak föl naponta részint Székesfehérvár, részint Verőce felé. A repülőgépek a katonai földterítő szolgálatot fogják teljesíteni. Állandóan négy aviatikus tiszt végzi a földterítő szolgálatot és pedig Umlauf kapitány, Miller, Blaschke és Stohanzl főhadnagyk. — A katonai repülőgépek úgy vannak konstruálva, hogy a pilóták egy utast és a megfigyeléshoz szükséges összes készülékeket magukkal vihessek és legalább négy óráig a levegőben maradhasanak. — Minden fölszállás után visszatérnek Kaposvárra, úgy, hogy e hó 25-éig állandó repülésforgalom lesz Kaposvár fölött.

— Gr. Batthyány Tamás távozása Zalaegerszegről. Zalaegerszegről írják lapunknak: Köszölk, hogy Öfelsége gróf Batthyány Tamás zalaegerszegi huszárkapitányt József főherceg szolgálattevő kamarásává nevezte ki. A magas királyi kitüntetés Zalaegerszeg ura társadalmának nagyon szimpatikus tagját érte, aki ittartózkodásának idejé alatt rendkívül megnyerő modorával, előkelő egyéniségével Zalaegerszeg város polgárságának osztatlan tiszteletét és legnagyobb becsülését szerezte meg magának. Ép olyan mértékben fájjalja tehát minden egerszegi ember a város egyik legrokonszenvesebb tisztjének távozását, — mint amennyire örül is egyszersmind mindenki a magas kitüntetésnek, melynek az részese lett. A kamarás gróf huszárkapitány Kistapolcsányban már megkezdte a legmagyarabb főherceg oldalán szolgálatát.

— Huszárok Nagykanizsán. Egy napra ismét délcég huszárvendégei vannak Nagykanizsán. A Marburgban állomásozó 16-os körös huszárezred vonul át Nagykanizsán 650 lóval és 600 emberrel, kiket a teljes tisztikar vezet. A huszárok mind török metszett alföldi fiúk, kik a Balaton és Dráva közötti lovassági gyakorlatokra igyekeznek, melyek holnapra

hó 17-én kezdődnek. Különös felszerelésük is elárulja, hogy vizigyakorlatra készülnek, amennyiben a huszárok municiószekerein hatalmas csónakok is vannak, amiket a Dráván fognak alkalmazni. A huszárok egy napi pihenőt tartva, holnap hajnalban vonulnak tovább Kaposvár felé, hova holnap déli tájban érkeznek.

— **Új doktor.** Neumann Ernő brüsszeli bankhivatalnokot, Neumann Ede dr. nagykanizsai főorvosi fiát, mint értesülünk, a brüsszeli egyetemen, miután vizsgáját kitüntetéssel letette, a nemzetgazdaságok doktorává avatták.

— **Egy földünk sikerei.** Biró (Broch) Malvin nagykanizsai származású énekművész neve nem ismeretlen nemcsak a Zala, de a fővárosi lapok olvasói előtt sem. A kisasszony, ki jeles talentumát a budapesti Zeneakadémián kepezte ki a tökéletes énekművészetig, jelenleg a Fodor-jéle konzervatórium énektanárja. Művésze azonban a legmagasabb helyről is teljes elismeréssel részesült és legutóbb a vallás- és közoktatásiügyi minisztérium oly nagy összegű ösztöndíjjal részesítette, aminél magyar művésznek még soha nem kapott. Az ösztöndíj rendeltetése, hogy annak segítségével Biró Malvin külföldre menjen tanulmányait folytatni és művészetét a legmagasabbig fejleszteni. Biró Malvin egyébként már a múlt esztendőben kapott egy szép stipendiumot, a Somssich-félt, melynek összegét azonban ez az állami jutalom összehasonlíthatatlannul meghaladja.

— **Épül a szénkénegraktár.** Egyik nyáreleji városi közgyűlés határozta el a Járási Gazdakör kérelmére, hogy a város ingyen telket ad egy Nagykanizsán létező szénkénegraktár építésére. Mivel a szénkénegraktár létesítését a földművelésügyi miniszter jóváhagyta, annak építését a minap kezdte meg a Sándor melletti marhavásártér szomszédságában Geis Viktor építőmester. A raktár építésének költségeit a Gazdakör fedezi.

— **Istentiszteleti énekek.** Kartischmaroff Leó főkanonok Nagykanizsán 102 egyházi éneket adott ki, melyek rendkívül szép kiállításban Éberle Józsefnél Bécsben jelentek meg. Negyvenhét évi működésének eredménye ez a mű. Az élet zajában élő emberek talán egykedvűséggel fogadják a jelentést a műről, de a templomba járó iz. felekezeti emberek kegyelettel és igaz lelki örömmel vesznek majd tudomást róla. A kanizsaiaknak ezek a harmonizált egyháziénekek, kedves ismerősök, mindmegannyi vigasztaló szavak, felemelő énekek; akik azonban nem voltak abban a helyzetben, hogy 47 éven át élvezhessék Kartischmaroff Leó előadó művészetét és egyházi zenéjének megindító harmóniáját, azok a szívemelő arabarium-stílusban írt rövid énekek harmóniumon vagy orgonán tanulmányozhatják. A hitközségeknek és az abban működő kántóroknak a mű megépítéséig nélkülözhetetlen vezérfonalul fog szolgálni művészi színvonalon álló istentisztelet berendezéséhez. (V.)

— **A cirkusz.** Kitűnően szervezett nagy cirkusz működik tegnap óta a Kazinczy-utcai sörházudvarban. A cirkusz már volt egyszer Nagykanizsán, hol kitűnő programjával heteken át a legnagyobb sikereket aratta. E dus programmban, mely azóta természetesen egészen új számokkal bővült, a legnagyobb változás az, hogy most pompásan idomított lovak is vannak Wollneréknak. — A tegnap esti megnyitóbemutatóra zsúfolásig megtelt a cirkusz hatalmas sátorja közönséggel. A műsor fénypontra egy rendkívül idegizgató látvány, egy fejtű járó artista mutatványa volt, amelyhez hasonló még csak egyetlen egy van a kontinensen. Kitűnő a zenebűvészek (2 nő 1 férfi), a kutyatrakciók, egy erőművész, — ki atletikai produkciókkal szerepelt, egy pompás ha-

beszélő negyedórás állandó derűtségben tartotta a nézőket a végül felülmúlhatatlannul ügyesek voltak a magyar bűvészek, — kik valóban sok ötletességgel végezték nehéz szerepüket.

— **Jótekonycélú vásár Balatonfűreden.** A balatonfűredi Kisfaludy Sándor társaság a fürdővendégek bevonásával a Balatonfűreden emelendő „Szegény szivebetegek otthona” és a fürdőtelepen létesítendő emléktáblák alapja javára kitűnő eredménnyel végződő jótekonycélú vásárt rendezett. Az ünnepélyre ezrevel jöttek a szomszéd fürdőtelepekről is, hogy ki-ki lerója adóját a jótekonycélú asztalára. Az árusításnál közreműködő hölgyek nemes versenyre keltek, hogy a jótekonycélú céljának minél több jusszon. A tiszta jövedelem megközelíti a kétezert koronát.

Közreműködtek: a pezsgő és borsátorban báró Dániel Ernőné, gróf Török Józsefné, Ruffi Pálné, Langer Istvánné, Abaffy Odónné, Bezeredy Lászlóné, Révay Odónné urasszonyok; Kubinyi Boriska, Tóth Mariska, Abaffy Ilus, Milek Annus, Mann Lenke, Konrád Lili, Köves Mariska, Ágh Irén, Kuller Margit, Veress k. a. urleányok. Cukrászdában: Rusztur Béláné, dr. Sümei Józsefné, Kovács Béláné, Sörös Mészöly Szeréna, dr. Drucker Viktorné, dr. Fuchs urasszonyok. Csmezz k. a. Sümei Marica, Kardos Ilus, Köves Erzs, Hahn Paula, Friedmann Vilma urleányok. A szivarosboltban: Minder Györgyné, Simmerlik Mórné, Halmi Gézané, Sugár Sándorné urasszonyok, Barcza Margit, Látrányi k. a., Schuller Gizi és Teri, Grünhut nővérek, Link Ili, Sugár Ziza urleányok. A háztárpárnát: Báró Spényiné Blaha Lujza, Blaha Sándorné, Horváth Mihályné, Szilasi Józsefné, Dobner Rozsóné, Ribáriné, Goldberger Mariska, Kejner Gyuláné, Kardos Ignác, Reiner Miksáné, Veres Józsefné, Áuer Albertné, dr. Földi Józsefné, Szalay Pálné, Nagy Józsefné, Darvas Béláné, Tanczer Józsefné urasszonyok. Lukács Edit, Mann Ilus, Kardos Rózi, Hercics Mariska, Stolcer Zizike, Kardos Juci, Friedmann Olga, Szilvi Annus, Besenyi Dusi, Farkas Piroka, Szalay Lili, Rónay Mariska, Koller Lujza, Herczeg Mariska, Sturm Margit, Vörös Vilma, Szilvi Bösi, Farkas Klári és Margit, Drachos Klári urleányok. Mézeskalács sátorban: Dr. Arácsi Gyuláné, Reinfeld Gáborné, Dóczy Mórné, Farkas Józsefné, Farkas Kálmán urasszonyok. Erney Ella, Erney Annus, Stern Margit, Komáromi Ibolya urleányok.

— **Pusztító felhőszakadás.** Még mi Kanizsán epedve lestük a felhőket, amelyekből egy kis enyhét adó esőt reméltünk, addig a szomszéd Somogyvármegyét orkánzerű viharok pusztították. Leghevesebben a vihar Kaposvár és Siófok közti dűhögött, hol oly nagy pusztítást vitt végbe, hogy néhány napra a vasúti összeköttetés is megszakadt, sőt a távírdaforgalmat is be kellett szüntetni, mert a villám beütött a telegráfálózatba és azokat elpusztította.

— **A vallássértő Harkányi Gizi.** Harkányi színművész Bihari Ákos színtársulatának szubrettje volt, midőn a társulat Kanizsán működött. Innen Giza kisasszonynak a szezon közepén kellett távoznia, mert működésével az igazgató nem volt megelégedve. Azóta nem hallottunk róla s már azt hittük, hogy végleg nyugatomba vonult, mig nem most egy ügyetlen incidens révén ismét magára terelte figyelmünket. Krémer Sándor szabadkai igazgató társulata ez idő szerint Mohácson játszik és a társulatnál primadonnáskodik Harkányi Giza. Minap, nem tudjuk, milyen darabban, megismételte Kürty Klárának hírhedt trükkjét, hogy egy nadrágszoknyás részletnél belevonta a dologba Szib Máriát is, ami talán egyetlen módja annak, hogy öregedő művésznők még feltűnést keltsenek. A közönség piszeve fogadta a gyenge értékű „rőtönzési”, egy szabadkai lap pedig a következőképpen becűli túl Harkányi Giza izléstelenségének fontosságát:

Mi azonban megígértük egyet. Ha Krémer Harkányi Gizivel mer bejőni Szabadkára, akkor színtársulatával együtt itt nagyon keserves napokat fog megélni. Olyan dobutcai színészhözvetlen Szabadka katolikus társadalma majd elégtételt szerez magának, ha Mohácson

nem bírnak, majd elégtételt szereznek mi, szabadkaiak, a megsértett katolicizmusnak is.”

— **Koszorupótló adomány.** F. hó 14-én elhunyt Horvath Sándor nyugalmazott államvasuti főmérnök ur iránti kegyelet jeléül adakoztak: a gyászoló család, dr. Havas Hugó ur és neje 100—100 K, László Lázár ur és neje, Nép-takarékpénztár 20—20 K, dr. Villányi Henrik ur és neje, Spitzer Sándor ur és neje Bécs, Havas Samu ur és neje, Havas L. like és Géza, Weise Hugó ur, Weiser József ur és neje, Heltai József ur és neje dr. Schwarz Károly ur, Breuer Izidor ur és neje, Fleischner Miksa ur, Rosenberg Rihárd ur és neje, Lázár Soma ur és családja, Seidmann Samu ur, dr. Olp Mór ur és neje 10—10 K, összesen 380 K. A nagykanizsai tisz. szentegylet.

Szerelem, hatvanhét oldalon

— Szerkesztőség vendége. —

— Saját tudósítónktól. —

A szerkesztőségbe egy jól öltözött fiatal ember kopogtatott be. Fekete haja, fekete szeme, fekete ruhája és fekete szegélyű köténye volt és egy sárga fedélű könyvet szorongatott a hóna alatt. És a sárga borítékon színharmónia kedvéért lilá betűk voltak. Kissé bizonytalan és kissé ismerős meghajlással jelentkezett a szerkesztő asztalánál:

— Bárdos Jenő vagyok — rebegte és a szava úgy suhogott mint egy vég selyem.

— Ez csak poeta lehet, — mormogta a rendőri riporter, aki a költőket nem tartja becsületes embereknek s ezért gyorsan kivontak a szobából.

És miután mindannyian azon töprengtünk, hogy miért olyan ismerős jellegűek az ismeretlen Bárdos Jenő mozdulatai, ő egészen közel hajolva sugta:

— Kereskedőseged . . .

Majd azt is elárulta a kérdezősködésekre, hogy szerelmi ügyben időzik Nagykanizsán és nagyon szerelné, ha vasárnap irnának a könyvről. Arról a 67 oldalos könyvről, amely sárga borítékban és a hóna alatt volt és amelynek ez a címe:

SZERELEMRŐL . . .

— Regény.

Írta: Bárdos Jenő.

Zichy János gróf kultuszminiszter ur ő excellenciája figyelmébe ajánlva.

És — bántó célat nélkül mondván — a pultra élénken emlékeztető grációzitással kérte:

— De lehetőleg kérem vasárnap tessék írni a könyvről. Vasárnap olvassák a lapot legtöbben. Ő is akkor olvassa . . .

Tehát írjunk erről a Szerelemről, — hanem is, éppen vasárnap — amelyet szerzője isten tudja, miért éppen Zichy János gróf figyelmébe ajánl. Nem is olyan rossz erről a regényről írni. Sokkal rosszabb elolvasni. Bárdos Jenő álmai vannak benne. Egy kereskedőseged álmai. Neki valószínűleg drágák és fölöttébb csodásak, de nekünk kissé mulatságosak. Mert ilyeneket álmodik:

„Egy ismert arisztokrata szalonjának sikos parkettjén ismerkedtek össze Adorján Imre főispáni titkár és Fodor Károly kereskedőseged.”

Sőt mi több, Adorján megkérdi a háziasszonytól:

„Kereskedőseged? Itt! Ebben a társaságban? Hogyan ismerték meg? Ki mutatta be?”

„Imreházy herceg mutatta be, mint legjobb barátját!” — feleli a háziasszony.

Ilyen naiv álmokon kívül — amelyek csak addig himporosk és nem-kacagtatók, amíg a kereskedőseged szűk fantázia világából ki nem kerültek a nyomtatott papírra — ezeken kívül egy rettenetesen zavaros és banális szerelmi történet és egy lezáró előszó van a kultuszminiszternek dedikált kötetben.

Az előszó elárulja, hogy a kereskedőseged iszonyatosnak találja foglalkozását és író akar lenni, mert az írókat ilyennek látja:

„Ti — akik lustán manikűrözött körmeiteket szájakotokban tartva hajhászítok a nagyszerű kéjes gyönyöröket; Ti, akik hevenyészve megírt soraitokkal karriereteket romboltok össze; Ti, akik most hatalmas vagytok, mert a hatalom ott hever a lábaitok előtt, vajjon gondoltok-e arra, hogy ha a szerencse nem kedvezett volna nektek, éppoly láthatatlan pontok lennétek mint én?”

Igy álmodik Zichy kultuszminiszter számára Bárdos Jenő és író akar lenni, „lustán manikűrözött, a hatalmat lábal előtt hevertelőd” író.

TÁVIRATOK.

Időjárás.

(A meteorológiai intézet jelentése.)

Budapest, aug. 16.

Változékony, szeles, hűvös idő várható, keleten sok helyütt csapadékkal. Déli hőmérséklet 20.5 C.

Merénylet a bán ellen.

Budapest, aug. 16. A büntető járás-

bírósg mára tüzte ki a Tomasics horvát bán ellen elkövetett merénylet ügyének tárgyalását. A tárgyalásra sok tanult idéztek meg, de mivel ezek nagy része és maga a sértett bán sem jelentek meg, a tárgyalást elhalasztották.

Tragédia a sineken.

Pozsony, augusztus 16. A reménytelen

szerelm borzalmas tragédiát rögzített ma reggel Pozsony közelében a vasúti sineken. Horváth János és Molnár Krisztina hajnalban Bazinból érkeztek Pozsonyba. Egy szállóban szobát vettek s ott leveleket írtak, melyekben bejelentik, hogy miután szülei ellenzik házasságukat, megválnak az élettől. Ezután kísérták a vágányokhoz és egymást átölve a bécsi gyorsvonat elé vetették magukat, mely mindkettőt agyongázdolta. Holttesteket beszállították Pozsonyba.

Báró Fejérváry Géza ünnepése.

Temesvár, aug. 16. Báró Fejérváry Géza tábornagynak, kinek nagy ünnepségek között jubiláják 60 éves katonai szolgálatát, Temesvár város közönsége üdvözlő táviratot intézett. — Fejérváry Géza báró ugyanis Temesvár díszpolgára, kinek a város távirata őszinte tiszteletét fejezte ki, s hálával és büszkeséggel szölt a benső kapcsolatáról, mely közte és a jubilans között fenáll.

Meghalt Baron tanár.

Budapest, aug. 16. Nagy gyász van a tudományos világnak. Dr. Baron Jónás híres egyetemi professzor, a budapesti iz. kórház sebészeti osztályának vezetője ma reggel a kórházban rosszul lett. — Emiatt kocsin hazahajtott, ahol lefeküdt és egy csésze teát ivott meg. Rosszullete azonban rohamosan fokozódott, úgy, hogy a kiváló tudós félóra alatt meghalt.

Hítesgyilkos miniszteri tisztviselő.

Budapest, aug. 16. Schwarz Ottó kereskedelmi miniszteri tisztviselő ma reggel feleségét, aznl. Král Mariskát rövid szót váltás után hábaszúrta, úgy hogy a szerencsétlen asszonyt haldokolva szállították a kórházba. A hítesgyilkos hivatalnokot a rendőrség letartóztatta.

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Felelőszerkesztő: NAOK SAMU.

Igazgató: BOROS JÁNOS.

IRODALOM.

Uj magyar Shakspeare-fordítás. A Magyar Könyvtár sorra adja ki most Shakspeare műveit, amelyeket nagy költségek, Vörösmarty, Petőfi, Arany fordítottak, azokat az ő-fordításukban a többiek, melyek a régi fordításban többé-kevésbé elavultak, egészen új, irodalmi becsű fordításban. Eddig az Oihello, a Romeo és Julia, a velencei kalmár és a III. Richárd jelent meg ilyen új magyar szöveggel, most legújabbán pedig Shakspeare egyik nálunk legnagyobb hatást ért darabjával, az Antónius és Cleopatrával bővült a sorozat. A darabot Hevesi Sándor fordította a kiváló Shakspeare-búvár széleskörű tudásával s a finom, stíliszta művészetével. Ebben a fordításban adja a darabot a Nemzeti Színház s így várhatólag ez fog hamarosan álmenni a köztudatba. A füzet a Lamper R. (Wodianer F. és fia) cég kiadásában megjelenő s Radó Antal által szerkesztett Magyar Könyvtár három számát foglalja el; ára 90 fillér.

Aurora. A szokotti művészi kiállításban jelent meg az Aurora 14—15. száma, melynek tartalma gazdag és változatos. Vészi Margit: A ballet reneszánsza (képekkel). Rella Pál: Budapest revüje. György Oszkár: Versek. Kaffka Margit: Példa az egy igaz emberről és az ő két igaz asszonyáról (novella). Gerő Ödön: Az új művészet és a közönség. Garvay Andor: Trézsi gyűlölködik (jelenet). Fellel változatos és gazdag tartalma a rovatok is, melyek közül kiemeljük a Hét rovatát, az elmúlt hét főbb eseményeinek képből és írásban való kommentálásait, míg a Szemle rovatban Lázár Béla Színi-nyelvi-könyvéről, Gordon Craig művészetéről, az írók szervezkedéséről, Balling Mihályról és Thakeraýról találunk érdekes írásokat. Számos művészi illusztráció díszíti az Aurora legújabb számát is. Terjedelmes Lapszemle és Közgazdasági rovat egészíti ki a vastag kettős számot, mely 60 fillért minden könyvkereskedésben és hírlapelárusító helyen kapható. Az Aurora előfizetési ára egy évre 14 korona, félvre 7 korona, egyes szám ára 40 fillér. Mutatványszámot a kiadóhivataltól (VIII., Füg. Sándor tér 3.) lehet kérni.

Első nagykanizsai nagy gözmosó és fényvasaló intézet

Eötvös-tér 29-ik sz. (Szentháromság átellenére.) Ingek, gallérok, kézelők, női felsőruhák, bluzok, csipkefüggönyök és mindenféle szövetruhák fővárosi modell szerint tisztított és nagy felelősséget vállalok. — Tessék egy próbatisztítással meggyőződni és a n. é. közönség legkényesebb igényeinek megfogok felelni. — Vasalónők, mosónők és tanuló leányok fizetéssel felvétetnek.

Teljes tiszteléssel ORBÁN JÓZSEF.

Helybeli divatárú üzletben

egy segédet felvesszünk.

Cím a kiadóhivatalban.

Fogait nem

résztesítheti nagyobb jótéteményben, mint mikor az Odollal való rendszeres száájápoláshoz szokik.

Naponta frissen pörkölt

Cuba kávé K 4.—
 Rarisbadi keverék kávé . . . 4.40
 Cuba-Mocca-Jáva keverék . . 4.80

Kapható:

GELTEN és GRAEF

csemege- és fűszer-kereskedésben

Nagykanizsán.

MUSCUM
BUZIÁSI PHONIX ÁSVÁNY VIZ

BAKTERIUM-MENTES

természetes ásványvíz

ODIT-GYÓGYIT.

ODIT-GYÓGYIT.

Vese- és hólyagbajoknál, a vesemedence idült hurutjainál, húgykő- és fényképződésnél, a legutolsó és a kiválasztó szervek hurutos bántalmainál kitűnő hatásának bizonyult.

Orvosilag ajánlva.

Főlerakat: FLEISCHHACKER IGNÁCZ

cégnél, Nagykanizsa, Király-u. 14.

Telefonszám: 161. szlm.

ZALA Hirlapkiadó és Nyomda R.-T.

Nyomdai műintézet

Könyvkötészet.

Nagykanizsa.

Vonalozó intézet.

Üzleti könyv gyár.

ZALA politikai napilap kiadóhivatala.

Legjobban be-

rendezett

Könyvkötésze-

mükben

könyvtári kötéseket, diákkötéseket, naplókötéseket, iskolai köteteket, aranyozásokat a legjobban és a legbiztosabb kiállításban olcsó árak mellett készítünk.

A Készül A

Mindenféle kereskedelmi, pénzügyi, közgazdasági, egyházi, iskolai nyomtatvány. — Árjegyzékek, művek, meghívók, eljegyzési és esketési értesítések, gyászjelentések, névjegyek, falragaszok, körlevelek és mindenféle izléses kiállítású reklám nyomtatványok.

Nyomdai iroda:

Kiadóhivatal:

Szerkesztőség:

Kazinczy-u.

3.

Meczer-féle ház.

◇

Telefon: 78.

Gyárt:

Üzleti könyveket, ügyvédi és egyéb jegyző-

könyveket és naplókat, ◇ zsebkönyveket,

iskolai írófüzeteket, ◇ rajzfüzeteket, ◇ rajztömböket, ◇

vázlatkönyveket, ◇ mintázatokokat, ◇ számkönyveket, bevá-

sárlási könyveket, dobozókat, ◇ naptárakat, papírzaccokat.

Áraink a legjutányosabbak!

Ha üde és finom arcbőrt óhajt!

HASZNALJON

IRMA

CRÉMET
SZAPPANT
PUDERT

szeplőt, májfoltot és pörseést eltávolít. — Ártaimas anyagot nem tartalmaz. — Kapható:

REIK GYULA

„SALVATOR” gyógyszerárában
NAGYKANIZSÁN.

Ároktisztogatás.

Gróf Széchenyi Manó ur balatonmogyoródi birtokán (vasuti állomás Komárváros) a keleti berekben levő u. n. Csongrádi árok a kitisztogatáshoz készített terv és földtömegszámítás alapján kitisztogatandó. A kiemelendő és a part egyik oldalára dobando összes földmennyiség 4878 m³.

A tervek és földtömegszámítás betekinhető Vogel József mérnöknel Sopronban, vagy Lichtenstein Sándornál, uradalmi bérlet, Balatonmogyoródon. Az ároktisztogatás árlejtés útján lesz a megbízhatóbb vállalkozónak kiadva. Ajánlatok vagy dr. Östör József uradalmi ügyészhez, Sopron, Színház-utca 23., adandók be

folyó évi augusztus hó 23.-áig

vagy legkésőbb a helyszínen, 1911. évi augusztus hó 25-én délelőtt 9 óráig, amikor Balatonmogyoródon azok fölött döntetni fog.

A nyertes vállalkozó tartozik a munkát folyó évi augusztus hó 28-án megfelelő erővel megkezdeni és záros határidő alatt befejezni.

Bejelentés és közlések:
NAGYKANIZSA
 Kazinczy u. 1.
TELEFON-SZÁM 78.
 egy mellékállomással.

A postaküldemények (Bécsi Hírlap) a
 postaküldemények címére küldendők. — Kés-
 zésű magánlevelekre nem vállalkozunk és
 általában leveleket nem vesz figyelembe
 a postaküldemény.

(Helyettesítő és nyitóléti díjtáblázat —
 ezt van fel a kiadóval.)

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben	Postai
Árslap horvát	székhelyi árslap
Egy hóra 1,20 K	Egy hóra 1,50 K
Negyedévi 3,50	Negyedévi 4,50
Félévi 7,—	Félévi 8,—
Egy év 14,—	Egy év 18,—

Egyes szám ára 6 fillér.

Munkatársak, házi munkatársak és magán-
 közlemények soronként 50 fillér.

Eljegyzési és csekései árslapjának díja 5
 korona. — Készleteljenek 6 koronára.

Kiadóhely: Budapest.

XXXVIII. évf. 186. szám.

Nagykanizsa, péntek 1911. augusztus 18.

Zala Hirlapkiadó és Nyomda Rt.

A nagykanizsai polgári iskolák.

Az épület nem való iskolának.

III.

Nagykanizsa, augusztus 17.

Az a Kazinczy utcai vén szürke ház, amelynek földszinti részén áll. elemi, emeleti részén pedig az áll. polgári iskolák vannak, minden idegen szemében erősen kompromittálja Nagykanizsa közoktatás-ügyét. Nem azért, mert kopott és ösdi a külseje, hanem azért mert belső berendezése minden tekintetben pedagógia és higiénia ellenes, pusztán a levegője elég arra, hogy minden szülő féltse tőle a gyermekét. Egy előkelő nagykanizsai tisztviselő orvos nyilatkozata szerint ez az épület földig lerombolandó; de mi hozzá merjük tenni, hogy még lerombolás után is a legrádikálisabb módon fertőtleníteni kell azt a szerencsétlen felket, amelyen ennek a városnak legbűzösebb és leegésztetlenebb levegőjű épülete áll. Hogy mennyire respektálják minálunk a közönség legfontosabb érdekét: a közegésztettség-ügyet, talán semmi sem mutatja inkább, mint az, hogy nem törődnek ezzel az épülettel, amelybe (az iparos és kereskedő tanonciskolák növendékeit is beleszámítva) mintegy kétezer növendék jár.

A Kazinczy utcai iskola épületének mellékhelyiségei egyes belgrádi szállókra emlékeztetnek. Első sorban kevés a helyiség, a gyermekek már emiatt sem végezhetik szükségletüket. A berendezés primitív s az emeleti részen még jól záró ajtók sincsenek ilyen állapotok városi iskolákban sehol sem találhatók, de ma már jobb falukban sem. A folyosókon emiatt éjjelnappal állandó a bűz, amely különben már a kapu alatt is sokszor megcsapja az embert.

Állandó itt azonkívül a léghuzam. De ne olyan közönséges mértékűre gondoljunk ám, amely csaknem minden nagyobb épületben tapasztalható. Hanem akkora ez, hogy számos gyermek betegedett meg már tőle, a polgári iskola tanári testületében pedig nincs egyetlen egy sem, aki ennek az épületnek valami bajt nem köszönhetne. — Okozott már nemcsak néhány napos roszulást, hanem hosszasan tartó és súlyosabb jellegű reumatikus bántalmakat, amelyekből nem is

gyógyulhat ki az, akit ehhez az elátkozott házhoz köt a sorsa.

Arra, hogy ez a ház méltó sorsára jusson, leromboltassék s az iskola egy legalább félig-meddig megfelelő épületet kapjon, még vérmesebb fantáziával sem lehet gondolni. Csak reparációról, pótlásról álmodoznak egyes képzelődők. De milyen hiu álmodozás! Az iskola — nem is tudjuk hányszor — kérte a várost (mert az épületet a város gondozza), hogy az emeleti folyosót zárja el csapóajtóval. A város megtagadja. Bizonykodhatik az iskola váltig is, hogy nem fényűzésről (!) van szó, — hanem egy minimális áldozatról, amely egészségi szempontból még halasztást sem tűr, — hivatkozhatik az iskola orvosi véleményekre, bármire, — a tanácsnak az mind nem imponál. Kétezer tétel egészségének érdeke: bagatel dolog!

Mondhatunk talán ennél is jellemzőbb esetet. A miniszter a télen rendeletben hívta fel az iskolát, hogy az épület és a berendezés tűzbiztonsági állapota felől meggyőződjék, az esetleges hiányok pótlására pedig sürgősen tegyen lépéseket. A tanári testületnek tehát nyomban konstatálnia kellett, hogy az osztályok ajtó, és az épület kapuja befelé nyílnak. Emellett konstatálta, hogy az osztálytermeket a padok annyira betöltik, hogy részint a padoktól, részint a fogsoktól tűzvész esetén a legnagyobb mértékben meg van nehezítve a tanúk menekülése. A termeket a tanács meg nem nagyobbíthatja, az bizonyos. De hogy a befelé nyíló és egyszárnyú ajtók kifelé nyílókkal és kétszárnyúakkal kicseréltesse, arról már tehetne, sőt kellene is tennie. — Az iskola nyomban meg is kereste a tanácsot eziránt. A tanács pedig... a másik oldalára fordult és tovább aludt.

Békel Ignác fiumei polgári iskolai igazgató, aki mint miniszteri iskolalátogató, minden évben megjelent, az idén is megfordult az iskolában. Látogatása után értekezletet tartott a testülettel és kijelentette, hogy a testületnek kötelessége mindent elkövetni egy alkalmas iskolaépület nyerésére, mert ez az épület iskolai berendezésével együtt teljesen alkalmatlan. Az iskolalátogató ezenkívül a miniszterhez is jelentést tett a nagykanizsai polgári iskolák tarthatatlan állapotáról és a miniszter sürgős in-

tézkedését kérte. Az iskola már tényleg kapott is egy felhívást, — amely az épületről való sürgős jelentés tételét rendeli.

Tud-e erről a város vezetősége? S érdekli-e? Valószínűtlen. Mert ha érdekli, nem kellett volna külső tényezők kezdeményezését várnia, hanem önként kezébe vennie ezt, mint a város közönségének fontos ügyét és néhány év alatt feltétlenül sikerült volna a dolgot dűlőre vinni. Rá tudnánk mutatni olyan esetekre, hogy a minknél sokkal különb állapotban lévő épületekből kitélepitett az állam polgári iskolákat és kétszázezzerkoronás palotákat emelt helyettük. Még pedig Nagykanizsánál hasonlíthatatlanul kisebb, jelentéktlenebb helyeken. De azokon a helyeken sem ment az úgy, hogy az állam ráerőszkolta a városokra a drága palotákat. Dehogy! A városok kikönyörögték, kideputációzták, kijárták vagy kioroszakolták.

Nagykanizsán az épület kérdése duplán is aktuális. Sehol az országban ugyanis ennyire népes és fejlődő polgári fiu- és leányiskolákat nem tartanak közös igazgatás alatt. Ez csak olyan kisebb helyeken van még, ahol az iskolák gyér népeségük. Itt is már régen el kellett volna a két iskolát választani és külön igazgatás alá helyezni. Ehez azonban legelső lépés a megfelelő épületek emelése.

Mi — abból kiindulva, hogy itt nem egyesek, hanem a nagyközönség érdekéről van szó — szívesen megkérnénk akárkit is arra, hogy tegyen lépéseket a nagykanizsai állami polgári iskolák függő kérdéseinek elintézésére iránt, járjon közbe, hogy az iskolák tarthatatlan állapotán segítsenek. Sajnos azonban, nem tudhatjuk: ki reszkirozna Nagykanizsa közönsége érdekében némi fáradságot?

ORSZÁGGYÜLÉS.

Szavazás a végtelenségig.

— Saját tudósítók telefonjelentése. —

Budapest, augusztus 17.

A képviselőháznak ma igazi fehér napja volt, amennyiben a névszerinti szavazások csendes folyását semmi egyéb esemény, még interpelláció sem zavarta meg. „Igen” és „nem” töltötte ki az egész időt és itt-ott a változatosság kedvéért megjelentek egy-egy kérvényt.

Nórány Lajos elnök hat kérvényt mutatott be a választójog mellett és a véderő-javak ellen és indítványozta, hogy ezeket adják ki a kérvényi bizottságnak.

Beck Lajosnak az az obstrukciós ötlete támadt, hogy a kérvényeket a pénzügyi s a közigazgatási bizottságok elé is utalják. Erről névszerinti szavazást kértek olyképpen, hogy öt kérvény felett a leközelebbi ülésen szavazzanak, a hatodikról pedig ma. Ez a szavazás meg is történt s természetesen a többség az elnök indítványát fogadta el. Ezután még hat tegnapról maradt kérvény felett szavaztak egyenként, szépen, tempójában. Szavaztak, szavaztak s talán még most is szavaznának, ha közben az ülésterem órájának kismutatója nem érkezke rá a hármásra, mire az elnök a mai ülési berekesztette.

A dunántúli aviatikai gyakorlatok.

Blaschke és Miller légi utja.

Umlauf kapitány utban van.

— Kiküldött munkatársunktól. —

Kaposvár, augusztus 17.

Kaposvárott tegnap megkezdődtek a katonai repülőgépgyakorlatok, melyek az egész ország figyelmére számot tarthatnak. A repülőgépek is bevonult a haditechnika arzenáljába s nekünk most van először alkalmunk meggyőződni róla, mennyire mentek vele a közös hadsereg aereonausa tisztjei. Bier főhadnagy és Umlauf kapitány világhírű sikerei már ékes dokumentumokat szolgáltatnak s most arról győződünk meg, hogy kivülük is még több kitűnő pilótája van a hadseregnek, kik nemcsak hozzáértéssel, hanem katonas bravourral és merészséggel is kezelik a Daimler motorral hajtott gép kormányát. Kaposvárott tegnap este Blaschke és Miller tisztiek szálltak fel nagyon szép sikerrel.

Miller főhadnagy nagyon kedves, barátságos ur.

— Ha valami fölvilágosításra lesz szüksége, mondja németül, csak tessék hozzám fordulni.

Mindjárt meg is kérdezem, hogy mi van Umlauf kapitánnyal.

— Várjuk, de nem tudjuk mikor jön, délután, este fel, holnap. Nem bizonyos, mondja most magyarul.

Ezután apróra megmagyarázza a gép részeit, majd elköszön és ezernyi közönség lelkes csodálattal kísérel beül a gépbe. Elsőnek azonban Blaschke főhadnagy emelkedik fel. Fölemeli a kezét, a gépet elengedik, 20—25 métert szalad a monoplán, aztán hátrakapja a szél és már fön van a levegőben. Nem magasan, tíz-husz méternyire. Amint az első fordulához ér, hirtelen ránt egyet a listát a csavarán és a monoplán egy vakmerően éles fordulattal változtatja meg irányát és magasabbra csap. A fák fölött látszik már és amint jobbra megfordul, lekerül egész Toponár alá. És ahogy az ég fehér hátteréből óriási sasként szédítő magasságban a közönség felé ível, a csodálat szinte elakad a szemekben, az éljenek megmozorol és telekettetőit csöndességben kíséri a gépet a nézők bámulása.

A közönség nem tudja győzni bámulattal és elragadtatva éljenek mikor a madárember a feje fölött kerek és egy-

szerre csak az történt, hogy elállt a motor katógása. A következő pillanatban mindenkiben elhűlt a vér. Blaschke csaknem nyilegyenesen bukott, zuhant alá. Egy pillanatra tartott csak az egész. Talán ötven méternyire a föld közelében újra vízszintre billentette a gépet és simán, minden rázkódás nélkül leszállt. Az emberek csak ekkor kaptak észbe: hogy Blaschke egy veszedelmes produkciót végzett. Odafönt elállította a motorját és gépet lezuhantotta. Tíz percig volt fönn a levegőben.

Egyszerű eljenzéssel fogadták amint beérkezett a hangárok elé. Legombolta a sapkáját és mosolyogva mondta:

— Százötven méter magasban jártam. Egy kis szél fúj, de az nem baj.

Most Miller beszáll a gépbe. Iróztatos lendüléssel indul meg újra a propeller, kipattan egy-egy szikra is, — reszketető csönd van, csak a berregő zugást lehet hallani, a könnyű kerekek megindulnak és 10—15 méter futással levegőbe lendül. A könnyű, mesebeli lény már a messzi erdő fölött van, balra fordul és úgy látszik, mintha nyomná a föld felé valami.

Eltűnik a honvédtutai kertek fái mögött. Mindenki azt hiszi, hogy leesett és ijedt zugás veri föl a teret.

— Hol van Miller? Mi van Millerrel?

Nincs semmi baj. Ott fut már a kerti fák között és mintegy száz méter magasságban közeledik a közönség felé. A gép gyorsaságát nem lehet szemmel mérni, csak érezni a sebességét, mikor fölöttünk elröpül. — A fordulóba pompásan bedől Miller főhadnagy. Csodálatos biztossággal viszi őket és a gép egy percre sem ingadozik. Nagyszerűen uszik a levegőben, gyönyörűen röptül és semmi kedvet sem mutat arra, hogy leszálljon.

Most éles szögben hirtelen megfordul és nekivezéni gépet a felhőnek. Mindig és mindig magasabba száll, nagyobb és nagyobb körökben, az erdő fölött már oly magasban jár, hogy szabad szemmel arra a nagy távolságra alig lehetett látni. De ahony nagy ivben egyre közeledett, még mindig magasabba szállt. — Már hallani sem lehetett a motor katógását, csak a nagy grifmadarat, régi gyermekesek ólommadarát láttuk a fejünk fölött. Úszott az égbe fonségesen. Még egyszer megjárta emelkedőben a mezőt és mikor az erdő fölött járt, kis csöndes ivben ereszkedni kezdett.

A hangárktól ötven-hatvan méternyire földet ért, de csak azért, hogy egy hatalmas ugrással ismét a levegő hátán teremjen. Hatalmas taps, rivalgás üdvözölte Miller főhadnagynak ezt a bravuros mutatványát. Huszonöt perce, hogy a gép rohanva vágott a levegő keresztül és a szemek kifáradnak a nézésben. — Most a közönség fölött bugott el még egyszer, fény villan meg a sárgaréz benziniartón, eljenzéssel, kendőkalapengetéssel üdvözlik, de már elszáll a gép és biztos fordulóval a Mező-utca fölé röpül. Fél nyolc van, éppen egy félóra, — hogy Miller a levegőben jár, körös-körül sűrű koromfeketé felhőket űz a szél, óles vastagságu villámok hasítják végig a felhőkárpitot, a mikor a monoplán szép, lassan földet ér.

A főhadnagyt, egyetvő rivalgás és eljenzéssel fogadja, amely tíz percig nem szűnik meg. A közönség körülveszi és rajongó szeretettel kíséri a hangár fele.

— Háromszáz-háromszázötven méter magasban járt, mondják a tisztiek.

— Jól van, jól van, köszönök, ich danke, mondja mosolyogva, de a közönség nem szűnik meg az eljenzéssel, míg egyszer csak hatalmas dörögés szól bele a földi ünneplésbe, jön a zivatar. Az emberek hamarosan szétosznak és a katonák is neki állnak a két gép biztonságba helyezésének. Mindegyik sátorhoz négy-öt fegyveres baka áll, a sátorban kigyul a mécses, a katonamechanikusok dolgoznak.

Székely Mihály

Bécsből Budapestre repült.

Felszállás Kecskemét javára.

— Saját tudósítónk táviratai. —

Budapest, aug. 17.

Székely Mihály, a kiváló magyar aviatikus, ki Bécsben időzött, tegnap Budapestről távirati felszólítást kapott, hogy vasárnap a budapesti ügyelő versenyterén a kecskeméti lakosság javára rendezzen felszállást. Székely elfogadta a meghívást és ma reggel felszállt a bécsi mezőn, hogy Budapestre repüljön.

A repülés kitűnően sikerült.

Székely reggel 6 órakor emelkedett fel Bécsben s 150 méter magasban átröpülve a Fertő taván, 8 órakor simán leszállt Győrött, hol benzint vett és megtergélizett. Innen tovább folytatta útját és délelőtt háromnegyed 11 órakor megérkezett a budapesti Rákos mezőre.

Látogatás a szomszédban.

(Kaposvár.)

Szomszéd városunkról, Kaposvárról írt minapi cikkünk, melynek legközelebb folytatása lesz. — élénken foglalkoztatja a kaposvári sajtót. A *Somogyi Napló* egész terjedelmében közölte cikkünket, bár azt hiszi, hogy az elfoglaltan tülöz a város szépséghibáit, míg másik lapársunk, a *Somogyi Hírlap* a következő beismert megjegyzésekkel kíséri azt:

Lapunk utóbbi számában mutatványt közöltünk abból a cikkből, mely a *Zala*-ban jelent meg Kaposváról. Érdekesen megírt cikk, telve bántó igazságokkal. Mert sokak előtt bántó az igazság hangzatosága, hát csak úgy puffogott azoknak a háta, akik többel, kevessele hozzájárultak ama bántóan szégyenletes állapotok megteremtéséhez, melyeken könyörtelen kezek el végigsuhanított nagykanizsai kollégáink. És hiába, kelemetlen bár éltérünk, de abban a cikkben élethű tükört nyújtott a kaposvári viszonyokról. Hadd hallják hál idegentől azokat a ferdességeket, melyekre a helyi sajtó munkásai számtalanszor rámutattak. Am nekünk be akarták törni a fejünket, kioltak bennünket a közgyűlési tereméből, sőt egy félreismert közjogász városfőja azt a csiklandozó indítványt is meg akarta tenni, hogy minden újságírótiltsanak ki a város területeiről. Nem rajta mulott, hogy ez a bornírtág meg nem örkítettett, de mindinkább bebizonyult, hogy amit a helyi sajtó munkásai írtak a városi ferdéről, dezséről, az — kiméletes, enyhe volt. A haladásnak nem lehet útját állani. Azzal a városi rendszerrel, vezetéssel, melyet őseink az olajmécseknél és fagygyertyánál kezdtek meg, nem lehet folytatni a repülőgépek korszakában. Kaposváron a Honvédtérén pedig napok óta fürge pilóták, karscu monoplánokon szelik a levegőt...

Aranymosás a Murában.

Egy pénzcsoporth vállalkozása.

— Saját tudósítónktól. —

Alsólendvai tudósítónk írja a Zalának: Évek óta halljuk, hogy egy pénzcsoporth engedélyt szándékozik kérni arra, hogy a Murából gépek segítségével aranyat moshasson. — A Murából már évtizedek óta mosnak ugyan aranyat a folyammenti földművesek, akik a poralakban kimosott aranyat a nagykanizsai m. kir. adóhivatalnál értékesítik, — de nagyobb szabásu aranymosást csak próbaképpen eszközöltek a Murán, amint tudjuk, nem a legfényesebb eredménnyel, sőt némi kudarcral. Annál bizalmatlanabban vettük azt a hírt, hogy mostanában egy konzorcium alakult, — amely egyáltalán nem tördök az eddigi alvár eredménytelenségekkel, hanem modern gépek és megfelelő munkaerő segítségével nekifog az aranymosásnak. És amit lehetetlennek tartottunk, arra alaposan rácsóított a valóság.

Minthiteles forrásból értenélünk, — a

pénzcsoporth lényeg megalakult és már legközelebb teljes erővel megkezdik a mosási munkát az Alsólendva szomszédságában levő Muraszerdahelynél. A szükséges gépek három vaggonnal már a mult hét csütörtökjén megérkeztek Muraszerdahelyre, hol azokat már másnap felállították és próbáképpen üzembe hozták. Néhány nap múlva teljes erővel megkezdődik a kincsmosás az aranyporos-medrű Mura homokos aljából s tart addig, amíg a vállalkozók rá nem jönnek arra, hogy nekik sem érdemes a Mura vizét többre becsülni a valódi értékénél.

Zalavármegye

selyemtenyésztése.

— Saját tudósítónktól. —

Bezerédj Pál, a földmívelésügyi m. kir. miniszternek a selyemtenyésztés emelése céljából kiküldött meghatalmazottja, kiadta az 1910. évről szóló jelentését, melynek egy példányát ismertetés céljából hozzánk is beküldötte.

A rendkívül érdekes és a selyemtenyésztés érdekében nagy agilitásról és eredményességről tanuskodó jelentésnek Zalavármegyre vonatkozó részét a következőkben ismertetjük.

Az 1910. évben a selyemtenyésztő községek, különösen a tenyésztők száma Zalában emelkedett. Gubókért kifizettek Csáktornván, Túrján, Pö.öskén összesen: 16.446 koronát.

A selyemtenyésztési felügyelőség fennállása óta Zalavármegyeiben gubókért kifizettek: 204.291 koronát.

Nagy baj, hogy a selyemtenyésztés emeléséhez föltétlenül szükséges szederfaállomány még mindig nagyon kevés a mi vármegyénkben. Itt csak nagy áldozatok árán képesek beszerezni a tenyésztők a szederfalombot. A kedvezőbb helyzet inkább csak kivétel. Vannak olyan községek, ahol a tenyésztők 4—10 kilométer távolságra kénytelenek elfáradni lombért. Ennek a megszüntetése céljából a selyemtenyésztési felügyelőség 1910-ben is 121.200 darab 2—3 éves iskolázandó szederfacsemetét és 4.967 darab kiltetésre alkalmas szederfát osztott ki. Néhány községben a szederfa-tenyésztés nagy fontosságát már megértették és ugynevezett *epreskerteket* létesítettek, ahol a tenyésztők egy tömegben találja a szederfákat.

A csáktornyai járásban: Belica 2000 □-öl, Drávavásárhely 3000 □-öl, Muraszentmárton 600 □-öl, Nyírvölgy 600 □-öl, Ráckanizsa 1.600 □-öl, Szentilona 300 □-öl, Zalaujár 800 □-öl; a perli járásban: Drávaszentistván 800 □-öl, Kisszabadka 1.200 □-öl és Tüskeszentgyörgy 400 □-öl nagyságu szederkerlet létesített.

De azért még mindig nagy a szükséglet. A zalavármegyei lakosoknak még az eddigienél is nagyobb buzgalmat kell kifejtenők. Ami arra való tekintettel, hogy vármegyénk kiváló egyénei is felkarolják a selyemtenyésztés ügyét, bizonyára meg is fog fog történni; mert sok függ a vezető férfiak agitációjától.

Bezerédj Pál felügyelő nagy sulyt is helyez az ő működésükre és jelentése kapcsán hálás köszönetét fejezi ki: Arvay Lajos alispánnak, Goszleth Lajos kir. főmérnöknek, Szalmay József csáktornyai járási főszolgabíróknak lelkes támogatásukért.

Ugyancsak köszönetet mond: Dénes Béla csáktornyai jegyzőnek, Petrics Ignác csáktornyai községi bírónak, Torday János csáktornyai áll. tanítónak; Dobsa Kálmán muraszentmártoni körjegyzőnek, Danits Sándor atridóvári áll. igazgatótanítónak, Krampatis József atridóvári tanítónak, Zabó Ferenc bazai körjegyzőnek, a Kisfaludy Gyula tüskeszentgyörgyi körjegyzőnek, Zala József perliki jegyzőnek, Tóth Sándor perliki áll. isk. igaz-

gató-tanítónak, Czira Sándor drávodói jegyzőnek, Karner Agoston drávodói isk. igazgató-tanítónak, Kódsz Antal bottonyui tanítónak, Farkas Béla bottai tanítónak, Déli vaspálya-társaság tisztelvezőségének, Parapatics János gyepekújáni vendégülönek, Moltesz Ferenc bottornyai lakatosmesternek, kik az ügy lelkes felkarolásával voltak szívesek előmozdítani egy a szederfatenyésztést, mjt a selyemtenyésztést.

Legbensőbb köszönetét nyilvánítja herceg Fest-tits Tassiló, a kezezhelyi uradalom tulajdonosának, Krausz Béla kapolcsi nagybérőnek, Mesterházi Jenő szepeki földbirtokosnak, kik a birtokukban levő szederfák lombozását megengedik.

HIREK.

— A megyei állandó választmány ülése. Zalavármegyei állandó választmánya e hó 26-ikán, továbbá szeptember 4-ikén ülést tart és ezeken a szeptember 12-ikén tartandó megyegyűlés tárgysorozatával foglalkozik.

— A kultuszminiszter Zalabau. Zichy János gróf vallás- és közoktatásügyi miniszter, — mint tudósítónk táviratozza, — Móról Balatonfüredre érkezett. — Gróf Széchenyi Béla koronaőr Hévízre érkezett és több hetet ott tölt.

— A Teleky-uti csatornaépítés. Az egy ízben több hétre megszakított Teleky uti csatornaépítés munkája a végfele tart. Az utca mindkét oldalán teljesen kész a tágas téglacsatorna, melynek közel egykilométeres vonala a csupa egyforma cementhidakkal szép, városi látványt nyújt. A napokban kezdik a Mitán-féle üzlet, Bazsó József kovácsműhelye és a Sas korcsma közötti térségnek csatornázását. Itt a mostani bűzhödő nyitott árkok helyén földalatti betoncsatornákat létesítenek és az így kiképezett egységes nagy teret parkirozni fogják. — Ugyanekkor végzik majd a Teleky-ut egyéb részeinek (ahol a járda és kocsiút között elég széles a hely) parkozási munkáit is, — miáltal a Teleky-ut is végleg elveszti eddig eltagadhatatlan falusi jellegét és e külső effektusokkal egyszerűen hozzá fog tartozni a városhoz. A csatornaépítés tehát, aminek szünetét nemrég egy hozzánk intézett panaszos levél reklamálta, a kitűzött terminusra, augusztus 20-ra elkészült.

— Jánosi Gusztáv halála. Jánosi Gusztáv címzetes püspök, veszprémi nagypüspök, — kedde este Veszprémben, hetven éves korában meghalt. Az elhunyt főpap kiváló költő és műfordító volt.

Gimnáziumát szülővárosában, Veszprémben kezdte és Székesfehérvárott folytatta. 1858-ban belépet a veszprémi papnevelő-intézetbe s itt végezte theologiai tanulmányait. 1863-ban szentlelti pappá s egy évig tanár volt a kaposvári gimnáziumban. 1865-ben Ranolder János veszprémi püspök maga mellé vette s Jánosi az egyházmegye székhelyén mint levéltáros, szentszéki jegyző, utóbb püspöki titkár működött. Titkárja, majd oldalkanonokja volt Kovács Zsigmond veszprémi püspöknek s egyszersmind püspöki rodagazgató 1887-ig. Kanonokká 1883-ban nevezték ki s 1885-ben a Szent Benedekről nevezett barchi apáti címét kapta. Szellemi látókörét nagyban tágították e két püspöknek oldalán tett utazásai, különösen az a kilenc hónap, amelyet püspöke oldalán a vatikáni zsinat alkalmával. A költészet terén eredeti munkái csak pályája kezdetén jelentek meg elszórvva a lapokban, köztük Arany János lapjaiban: a Szépirodalmi Figyelőben és a Koszoruban is. Utóbb teljesen csak külföldi költők áttüztetésével foglalkozott, az általa fordított költői művek megválasztásával is bizonyosságot adván nemes ízlésének 1867-ben Veszprémben jelent meg első e nemű gyűjteménye „Nyugat költőiből” címmel, Lamarque, Théranget Hugó Viktor, Schiller, Goethe, Heide, s. b. műveiből. Azután lefordította „Aranyson Arden Enoch”-ját, majd Longfellow „Arany legenda”-ját. 1890-ben jelent meg

legsikerültebb fordítása, Milton „Elveszett paradicsom”-a. E három nagyszabású angol fordításán kívül álltette nyelvünkre az olasz Torquato Tasso „Meggzabadított Jeruzsálemet” is. Az egyházi irodalom terén is dolgozott. Irodalmi érdemeiért a Kisfaludy-társaság is tagjai sorába választotta.

— A zalavármegyei tanítótestület közgyűlése. A zalavármegyei általános tanítótestület e hó 28-án Keszthelyen, a városháza dísztermében tartja évi rendes közgyűlését, melynek tárgysora a következő:

1. Előadás a patronázs-egyesületről. Tartja: Jurecky Iván, nagykanizsai kir. ügyész ur.

2. A kisdédvásról felolvas: Hall Cecília, csáktornyai áll. ovónő.

3. A tanítók szolgálati-pragmatikájáról felolvas: Brauner Lajos csáktornyai áll. tanító, a Muraközi Tanítói Kör elnöke.

4. Az ismétlő-iskola reformjáról felolvas: Horváth János, zalaezerségi áll. c. igazgató-tanító.

5. Alapszabályok módosítása.

6. Tisztaítás.

— Dr. Pillitz Sámuel orvos, egyházi szabadságának letelével Nagykanizsára visszatért és orvosi gyakorlatának folytatását már átvette.

— Gyászrovat. Péterfalvi Molnár Elek ügyvéd, a Festetics grófi uradalmak nyugalmozott ügyésze 89 éves korában Csáktornyaiban meghalt. Temetése tegnap folyt le nagy részvétel.

— Kilrtotta a családját. Csáktornyai tudósionk jelenti: F. hó 14-én a varasdi törvényszéken ötnapos tárgyalás után befejezték a főtárgyalást a varasdi Kávor Ignác ügyében, aki atyját és mostohaanyját megölte. Kávor február 21-ik éjszakáján behatolt szülei házába és baltával megölte atyját és mostohaanyját, mostohatestvérét pedig súlyosan megsebesítette. Ennek a családi tragédiának az eredete egy hosszú örökségi pörre vezethető vissza, melyben Kávor Ignác azzal hibáztatja atyját, hogy megrováidította őt anyai örökségében. A vádlott bevallotta tetteit és kijelentette, — hogy az örökségi perben hozott ítélet által, amely őt tönkretelítette, olyan kétségbeesés fogta el, hogy elhatározta, hogy megfosztja magát atyján és mostohaanyján. Életfogytig tartó súlyos börtönrre ítélték.

— A Gyáriparosok Szövetségének őszi munkaterve. A Magyar Gyáriparosok Országos Szövetsége most tette közzé őszi programját, mely közgazdasági elemléneket, de különösen ipari kifejlődésünknek legjelentősebb problémáit akarja megoldozni és megoldásra juttatni. A gyáriparosok legelső őszi tanácskozásukat annak a kérdésnek behatol megvitatására szánták, hogy az államsegélyezés mely iparágaknál és milyen feltételek mellett válhat be. Az erre vonatkozó szaktanácskozományt két referálum vezeti be, melyeket Borbély Lajos országgyűlési képviselő és Paul Vilmos kir. tanácsos, a brassói kamara elnöke készítettek. A Gyáriparosok Szövetsége összes bocsátja tagjainak tanácskozása elé az állami üzemek és gyárak versenyének kérdését is, melyre Hegedűs Lóránt dr. országgyűlési képviselő, ügyvezető-igazgató dolgozza fel az adatokat. A szövetség őszi munkarendjén szerepel az ipárhitel kiépítésének nagylátosságú kérdése is, — melyet Felner Frigyes dr. egyetemi magántanár, az agrárbank igazgatója készített elő, a külföldi anyag teljes felhasználásával. Miután a hajózási kérdések törvényhozási rendezése az ősszel aktuálissá válik, a Szövetség napirendre tűzte a magyar folyamhajózási kifejlesztésének ügyét, különösen a magyar gyáripar és ipari kivétel nagy szempontjai szerint állítván föl kívánalmait. A gyáriparosok kebelében működő vállalati pénztárak országos köteleke a munkásbiztosítási törvény reformját készíti elő, melynek módosítását illetőleg a kérdések most kerülnek szét.

— Kövessy vagy Füredi? Ujvidéken télen ezideig kizárólag szerb szintársulat játszott, míg tavasszal hat éven át a pécsi szintársulat talált ott jó nyári állomásra. Amint Füredi Béla elnyerte a pécsi szintársulat, rögtön lépéseket tett a pécsi-ujvidéki kapcsolat főtartása érdekében és el is nyerte a játszási engedélyt, mégis azon kikötéssel, — ha Ujvidéken télen magyar szintársulat nem játszik, mely esetben a játszási engedély csak föltételes. Vagyis, ha téli szinigazgató akad, akkor az adott játszási engedély nem kizárólagos. Kövessy Albert, aki évek hosszú során át az ujvidékiek meglegedésére működött ott, — nem nyervén jobb téli állomást, hatósági támogatással megalakította az új munkást szini kerületet, (Ungvár és Munkács), mely fölsozította Ujvidéket, hogy csatlakozzék ezen kerülethez. Különösen az ottani főispán buzgósságának tudható be, — hogy Ujvidék tanácsa a propagációt elvben elfogadta és Kövessy Albertnek kiadta a játszási engedélyt a téli hónapokra is, — amikor ott a szerb szintársulat nem játszik a Dungszyky-féle színházban. A munkást szini kerület most újabb fölsozítást intézett Ujvidékhez, hogy három évre kötelezőleg lépjen be a kerületbe, mert csakis így engedhetnék át a téli hónapok közül kettőt Ujvidéknek. Ujvidék városa a szinügyi bizottság megalakítása után ezen felszólításra azt válaszolta, hogy a kerületbe egyáltalán be nem lép, mert ők a színházat tére Kövessynek, — mint Ujvidéki szinigazgatónak engedték át, aki egyuttal igazgatója lehet a munkács-ungvári kerületnek is. Kövessyt pedig fölsozították, válasszon az ungvár-munkács és Ujvidéki igazgatói titulus között, mivel Ujvidék színészetét menten minden kötelezettségtől és kerületi kötelektől önállóan kívánja intézni. Kövessy ezen föl hívására még nem válaszolt, de ha a kérdést megfelelően eldönteni nem tudná, akkor újabb fölsozítást az új pécsi szinigazgatónak föltételese kiadott joga, míg ha Ujvidéken nem játszhatna, akkor mindjárt a pécsi szinidény után Nagykanizsán kezd meg előadásait.

— Ünnepi misék holnap és vasárnap. Holnap, — augusztus hó 18-án a királynak 81-ik születés napja lesz, vasárnap 20-án pedig a magyarországi nemzeti ünnepe, szent napja. E két napon a szentferenc-rend nagykanizsai tagjai ünnepies istentiszteleteket tartanak, amikre átriatokban hívta meg a plébános a városban lévő hatóságokat. — Holnap délelőtt 10 órakor háláadó istentisztelet lesz az alsótemplomban, vasárnap, 20-án pedig 11 órakor szentbeszéddel kezdődő ünnepies istentisztelet. Mindkét misét nagy katonai parádé kíséretében fogják tartani.

— Háláadó istentisztelet az izr. templomban. Dicsősegesen uralkodó kiálynok Ő Felseje I. Ferenc József születése napjának évfordulója alkalmából, az izr. templomban folyó hó 18-án, pénteken este fél 7 órakor, a péntek esti istentisztelet fog tartatni. Mit is ezennel közüdomásra hoz a hitközségi elöljáróság.

— Budapesti leány-internátus. Ujvidéken lakó, zenetanulmányait Budapesten végezni óhajtó urilányok a budapesti „Lovas-féle Zenekonservatórium” akadémia előkészítőben (VI., Andrássy-ut 67 sz.) internátusba felvétetnek. Az igazgatóság kívánatra levélbeli értesítést küld. A végzett növendékek oklevelet nyernek.

— A száj- és körömfájás. Nagy megnyugvást kellett tegnapi közleményünk, mely arról számolt be, hogy Nagykanizsa városban ismét megszűnt a márhák ragadó száj- és körömfájása, a járás állategészségügye pedig a legkevesetlőbb kiállítását nyújtja annak, hogy rövidesen újból meg lehet nyitni a vásárokat is Nagykanizsán. E héten pedig elérte azt is, hogy felévre szóló visszacsúszás után most ismét arról számolhat be a statisztika, hogy Magyarországon ismét apadt a vesztől sújtott községek száma. Mert még a múlt héten 3587 inficiált községek volt

Magyarországnak, addig most már csak 3508 ilyen községek van, — vagyis 79-el kevesebb. Ez apadásból egyébként Zala-megyére csupán egyetlen egy esik, míg Somogy megyére is mindössze kettő. — Zalában ugyanis a múlt héten 168 volt az inficiált községek száma, míg most 168, Somogyban pedig 43 volt és 41 van. E számoknak mostanában azonban rohamos apadás várható, míg növekedés csak az ország északi és keleti megyéiben van kiállításban, hol a járvány most lépett fel első ízben.

— Harc a vadörzökkel. Izgalmas küzdelme volt a minap Vojkovits Boldizsár városi erdőőrnek és Petrőczy vadörnek Kiskanisza mellett, az u. n. Dékangódi mezőszéiben egy orrvadászt. Az örök hajnali 2 órakor elbujtak a kukoricában, hol napkeltekor csakugyan megjelent az orrvadász, kit vártak. Az orrvadász hamarosan öt lövést tett valami nyulféltre és ezután megindult az örök leshelye felé. Midőn ezeket észrevette, először megdöbbsent, majd vállához kapta puskáját, amit az iménti lövések óta ismét megöltött és ellenfelére duplázott. A lövések azonban célt tévesztettek és a vadörök tűzbe vették az orrvadászt. Ez futás közben újra töltött, de már nem volt ideje a puskát újból használni, mert földőzi nagyra a nyomába értek, úgy hogy a puskát eldobni volt kénytelen, hogy jobban szaladhasson. Így sikerült is elmenekülnie, a vadörök azonban a puskát felvették s azt átadták a rendőrkapitánynak. A rendőrség a puská nyomán kutatja, ki volt az emberölést is megkísérli orrvadász, akin alaposan elfogják verni a port merénylőjét.

— Egy rendkívüli ember. Második szulott nézőre volt tegnap a két napja Nagykanizsán működő kitűnő Wollner-féle cirkusznak. A cirkusz legfőbb erőssége és a közönségnek máris dédelgetett kedvence az August, aki a maga nemében páratlanul sikerült dolgokat produkál. Az első, mit nem lehet említés nélkül hagyni, az, hogy a bohóc tökéletes, sőt hortobágyi magyarsággal beszél és minden mozdulattal hahotára fakasztja a nézőt. Ez az ember mint zenebohóc egymagában megérdemli az elismertetést, ami azonban mint valószínű ezermesterrel illeti meg. Mindent tud, mindenhez ért s nélküle hiányos volna a műsor. A tegnap bemutatott újabb produkciók között szerepeltek pompásan idomított kutyák és egy felül-mozgathatlan ügyességű labdázó művész, aki többek között egyszerre három egő fátylával is labdázott. Ma, csütörtök este mutatja be csodálatos képességét a plakátokon arasznyi betűkkel reklámozott „bilincskitörő ember”, mr. Stardo. Stardo tegnap bemutatkozni jött szerkesztőségünkbe, magával hozván különböző drasztikus szerszámait, hogy közvetlen közelből győzzön meg bennünket arról, hogy nem személynyesztés, amit művelni fog. Stardót mint politikai bűnöst az orosz rendőrség pár éve Szibériába vitte, hol kényszermunkát kellett végeznie. Emberről ekkor ébredt különös képességének tudatára. A legszorosabbra fűzött bilincseiből kiszabadította magát és bár szökése közben megégyt az elfogást, különös képessége révén pár nap múlva újból sikerült megszöknie, ezuttal már teljes szerencsével. Stardo vagy 15 féle különböző bilincsből kiszabadította magát, amiket nagy erőfeszítéssel csatoltunk csuklóira. Ezenkívül egyetlen szál segítségével kiszabadította magát egy alaposan összeláncolt kényszerzubbonyból is. Azt mondja, hogy 200 koronát fizet annak, ki úgy meg tudja láncolni, hogy kötelekeiből két perc alatt nem lesz képes magát kiszabadítani. Mi nem tudjuk volna tőle megvenni a két száz koronát és az a véleményünk, hogy mulasztást követ el, aki a rendkívüli embert még nem nézi.

TÁVIRATOK.

Időjárás.

(A meteorológiai intézet jelentése.)

Budapest, augusztus 17.

Egyelőre lényegtelen hőváltozás várható, elvélve esővel. Déli hőmérséklet 18.8 C.

A király balesete.

Ischl, augusztus 17. A lapok megírták, hogy tegnap, kikocsizás alkalmával egy keskeny úton, melyet meredek szakadékok szegélyeztek, a király fogatának páripái megbokrosodtak s Ő Felseje komoly veszélyben forgott. Szerencsére a nekivált lovakat idejében megfékeztek s az uralkodó nem érte baj. Ma közlik, hogy a király kifogástalanul érzi magát, a tegnapi kalandnak, melyet különben túlozva közöltek a lapok, nyoma sem látszik rajta. Az első, ki Ő Felseje állapota után kérdezősködött, Vilmos német császár volt, ki megnyugtató választ kapott.

Az argentinai hus.

Bécs, aug. 17. Ma délelőtt az osztrák miniszterelnöki palotában miniszteri tanácskozás volt, melyen az argentinai hushozatalra vonatkozólag a magyar kormány által tett követeléseket vitatták meg.

Tömeggyilkos villámcsapás.

Abaujszántó, augusztus 17. Vaskő községben tegnap rémes vihar dühöngött. A villám lecsúszott egy pajtára, hová a vihar elől hat ember menekült. Ezek közül négyet megölt a villámcsapás, a másik kettő pedig megsebesült.

A bécsi kolera.

Bécs, aug. 17. Hivatalosan közlik, hogy a kolera megbetegedett munkásszony állapota kedvezőtlen; a járványosztályban lévő betegek állapota szintén súlyos.

Rostand automobilos balesete.

Páris, augusztus 17. Súlyos automobil katasztrófa érte a nagy francia poétát, Rostand Edmundot. A költő tegnap automobilján kirándult, midőn egy kanyarulattal az auto felborult és lezuhant egy öt méter magas töltésről. — Rostand a felborult automobil alól került, honnan súlyos sebekkel szabadították ki. Életveszélyes állapotban vitték a nyaralójába, hol valószínűleg operációt végeznek rajta.

Az egy napos anya öngyilkossága.

Arad, aug. 17. Rémes öngyilkosságot követelt el egy egy napos anya az itteni kórházban. Karácsonyi Jenőné volt a szerencsétlen, ki gyermekágyi láznak öntudatlan állapotában a II. emeleti kórterem nyitott ablakához rohant és levetette magát. Szörnyet halt.

Naponta frissen pörkölt

Cuba kávé R 4.—
Karibadi keverék kávé . . . 4.40
Cuba-Mocca-Jáva keverék . . 4.80

Kapható:

GELTCH és GRAEF

csemege- és fűszer-kereskedésben

Nagykanizsán.

Vizmentes kazaltakaró és gépponyvák

elsőrendű gyártmány négyzetméterenként 2 koronától feljebb.

Gabonaszákak, tiszta lenből, kartellen kívül, K 1.20-tól feljebb jutából I.— K-tól feljebb.

Esőköpeny, gallérok munkásoknak, vízveder, abrakostársznya, kéve-kötő, lentőmlők, zsineg, kender, gépját, gépsztr, petroleum, lótakaró

M. kir. mahasó nagyváru. Kőcsőpnyvák kaphatók

Hirsch és Szegő

gazdasági cikkek vállalatnál
NAGYKANIZSÁN
legelőcsöbben beszerezhetők.

Gabonaüzlet.

Budapest, aug. 17.

Készaru-üzlet:

10 fillérrel magasabb.

Mataridó-Bujos.

Buza októberre 11.44. Buza áprilisra 11.64.
Ross októberre 9.44. Zab októberre 8.41. Ten-
geri augusztusra 7.83. Tengeri májusra 16.40.
Repce augusztusra —.

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Felelősszerkesztő: NAGY SAMU.

Igazgató: BOROS JÁNOS.

Helybeli divatáru üzletben

egy segédet
felvesszünk.

Cim a kiadóhivatalban.

MAYER KLOTILD

villanyerőre berendezett

mosó és fényvasaló intézete

Nagykanizsa, Fő-ut. 15. (Róza vendéglő mellett.)

Flók és gyűjtő-telep Kazinczy-utca 8.
(Kath. Legényegylet épülete.)

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy a volt Vindis Anna-féle üzlethelyiségben a közönség kényelmére egy flók és gyűjtőtelepet rendeztem be, hol felügyeletem alatt, úgy mint eddig is, a nagyérd. közönség legkényesebb igényeinek is meg fogok felelni.

1180 1911.

Árverési hirdetmény.

Atulirott bírósági végrehajtó a keresk. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a nagykanizsai kir. törvényszék 1911. évi 3325. Pol. sz. végzése következtében dr. Fried Ödön nagykanizsai ügyvéd által képviselt Nagykanizsai Tárházak r. társaság bej. cég javára Franz Windhagers Wwe cég adós ellen 6380 K s jár. erejéig a Nagykanizsai Tárházak r. társaság bej. cég hitelezőnél betárolt s 12405 koronára becsült 12450 kgramm tömegű, mint kézi zálogtárgy árverésen eladatik.

Mely árverésnek a nagykanizsai kir. járásbíró 1911. évi V. 760.1 sz. végzése folytán 6380 K tökekövetelés, ennek 1911. évi július hó 31. napjától járó 5. kamatai, $\frac{1}{2}\%$ váltó-díj és eddig összesen 68 korona 60 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Nagykanizsán (a Nagykanizsai Tárházak r. társaság helyiségében) lerndő eszközésére 1911. évi augusztus hó 26-ik napjának délutáni 4 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legelőbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Nagykanizsa, 1911. évi aug. hó 10.

MAXIMOVITS GYÖRGY,
kir. bír. végrehajtó.

230 1911. végreh. sz.

Árverési hirdetmény.

Atulirott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a letenyei kir. járásbíró 1911. évi Sp. 7. számú végzése következtében dr. Lakó Imre letenyei lakos ügyvéd által képviselt Németh Mariska zalaegerszegi lakos végrehajtó javára 400 K s jár. erejéig 1911. évi július hó 7-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján felbirtogalt és 1052 koronára becsült következő ingóságokra, úgy mint kávéházi berendezés, szoba bútor és kocsi nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a letenyei kir. járásbíró 1911. évi V. 99.1 számú végzése folytán 400 K tökekövetelés, ennek 1911. évi január hó 1. napjától járó $\frac{1}{2}\%$ kamatai és eddig összesen 66 K 80 fillérben bíróság megállapított költségek erejéig Letenyén, a helyszínen 1911. évi augusztus hó 26-ik napjának d. e. 10 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legelőbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felbirtogaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltni fog.

Letenye, 1911. évi augusztus hó 11-én.

SCHMIDT JÁNOS,
kir. bír. végrehajtó.

Az eszéki kölcsönös segélyző szövetkezet

Nagykanizsán székelő dunántúli vezérképviselősége

kizárólag havi fizetésre alkalmaz ugy helyben mint vidéken

ügyes üzletszerzőket

Ajánlatokat

Szegő Mór

Az Eszéki kölcsönös szövetkezet dunántúli vezérképviselőségéhez nyújtandók be.

Irodahelyiség: Nagykanizsa, Kazinczy (Vasuti)-utca 4. sz.

TELEFON: 219.

Kéz- és lábizzadást

azonnal megszüntet az

ANTISUDOR.

Egy üveg 80 fillér. — Kapható:

REIK GYULA „SALVATOR” gyógyszerárában

5214

Nagykanizsán.

ZALA Hirlapkiadó és
Nyomda R.-T.

Nyomdai műintézet

Könyvkötészet.

Vonalozó intézet.
Üzleti könyv gyár.

ZALA politikai napilap kiadóhivatala.

Úszó trágázáshoz

Szuperfoszfát

és

Thomassalak

legolcsóbb gyári árakban kapható

REICHENFELD GYULÁNÁL

NAGYKANIZSÁN,

Deák Ferencz-tér 5. szám

Legjobban berendezett Könyvkötészetünkben könyvtári köteteket, diákköteteket, naplóköteteket, iskolai köteteket, aranyozásokat legjobban és a legkisebb költségekben olcsó árak mellett készítünk.	Készül Mindenféle kereskedelmi, pénzügyi, közgazdasági, egyházi, iskolai nyomtatvány. — Árjegyzékek, művek, meghívók, eljegyzési és esketési értesítések, gyászjelentések, névjegyek, falragaszok, körlevelek és mindenféle izékes kiállítások reklám nyomtatványok.	Nyomdai iroda: Kiadóhivatal: Szerkesztőség: Kazinczy-utca 3. Meczer-féle ház. Telefon: 78.
--	---	---

Gyárt: Üzleti könyveket, ügyvédi és egyéb jegyzőkönyveket és naplókat, zsebkönyveket, iskolai írófüzeteket, rajzfüzeteket, rajztömböket, vázlatkönyveket, mintazásoskönyveket, zsebkézikönyveket, bevásárlási könyveket, dobozokat, papírtárgyakat, papírzacskókat

Áraink a legjutányosabbak!

Kossuth az obstrukcióról.

— Saját tudósítónk távirata. —

Budapest, aug. 18

Kossuth Ferenc tegnap hazaérkezett Budapestre és az első alkalmat megragadta arra, hogy az ellenzék harcmódorát saját helyeslésének a kifejezésével fedezze. Az ellenzéki akcióról Kossuth egy újságírónak a következőket mondta:

— *Helyeslem az akciót és helyeslem annak formáját is, még pedig ama végtelenül világos és egyszerű parlamentarizmus tétel alapján, amely szerint egyike azoknak az okoknak, melyek a parlamenti forradalmat jogosossá teszik: a többségi erőszak. — Azt pedig tagadni sem lehet, hogy amikor a kormány és a többség oly éleibevágóan fontos és oly érzékeny anyagi terhekkel járó javaslatokat, mint a katonai reform, abban az időszakban tárgyalja a Házban, amely időben a negyven esztendő óta gyökeres változást szenvedett és pihenési periódusa volt a magyar országgyűlésnek: ezzel kísérletet tesz arra, hogy az ellenzéknek operatív kifárasztása. És ez — úgy-e bár? — nyilvánvaló erőszak, amellyel szemben minden hatékony védekezés teljes mértékben jogosult.*

Hullámozó Balaton tetején.

Egy képtelen hajóvállalat.

— Saját tudósítónktól. —

Tegnapelőtt volt szó a Zalaiban arról, hogy a Balatonra gőzhajózási társaság mily „nagyszabású” reformok tervével foglalkozik, ami azt a megnyugtató látszatot kelti, mintha ez a társaság valóban a maximumra fűtött ambícióval igyekezne betölteni fontos hivatását. A társaság új hajóábrát indít, új hajót épített és más egyéb, csupa olyan dolgok, melyek helyesek, kívánatosak, azt azonban alig igazolják, hogy ezekért a társaságnak elismerést szavazzanak. Mert a reformokkal a hajótársaság nem tesz egyebet, mint hogy élvezni találja a negyedrészt annak a feladatnak, melyre vállalkozott.

Tudni kell, hogy ennél a hajótársaságnál, mely egy megszűnt korábbi részvénytársaság romjain épült, tehetetlenebb, fukarabb, hanyagabb vállalkozás nem is képzelhető, valósággal ásatag intézmény, melyet minden alkalommal egy-egy oldalbaütéssel kell arra figyelmeztetni, hogy az élvezeti segélyek ellenében kötelességei vannak. És pedig szép és fontos kötelességei, mert úgy kellene lennie, hogy a balatoni kultusz fejlesztésének ez a vállalkozás legyen egyik kiváló tényezője. A Balaton mentén údölők kedvtelése között első helyen állna az, ha a gyönyörű partvidéket gyakran behajózhatnánk, ha olcsón és gyorsan megközelíthetnénk a szomszéd fűrdőhelyeket, vagy a szemben levő partot. De ez nem csak kedvtelés, passzió, hanem elsőrendű szükséglet is és a társaságra nemcsak az a feladat vár, hogy kirándulókat szállítson, hanem hogy a Balaton melléki gazdasági élet lebonyolításában is részt vegyen.

Már most a helyzet az, hogy a Balaton nagy taván a társaságnak három kétes tisztaságú hajója cirkál, még pedig a hét legtöbb napján csupán sófok és Fűrdő között s vannak igen jó látogatott fűrdőhelyek, melyekhez hetenként csak egyszer van szerencséje a Helikának, vagy a másik kisebbeszerű vízi alkalomosságának, a legtöbb fűrdőhelyen pedig egyáltalában soha nem kő ki a három dreadnought. Hogy egyebet ne említsünk, a veszprémiak az Almádiát hetenként csak egyszer lát hajót, ami kizárja azt, hogy a kedves fűrdőhely vendégei is behajózzák néha a nagy vizet. A hajók közlekedése is hanyag, rendszertelen, hol negyedórával előbb indulnak a menetrendi időnél, hol meg másfél órával később, aszerint, hogy valamelyik sílófoki fűrdővonatnak nincs-e késése. Hja, a társaság takarékosan gazdálkodik, a vonatot meg kell várni,

hát ha hoz egy korona husz filléres utast. Az sem tartozik a ritkaságok közé, hogy a már elindult hajó egy elkésett utas meneti díja kedvéért negyedik méterrel is visszatér.

Az egész vállalkozás, így, amint ma van, e szakszerűtlen, hanyag és garaszkodó kezelés mellett egy nagy képtelenség, mely rendeltetését meg sem közelíti. Éppen arra jó, hogy jövedelméből néhány ember urasan megéljen, — ezért azonban igazán nem érdemes, hogy a vármegye anyagi segélyeket adjanak. Ezt a segélyt Veszprémmegye már legutóbb meg is tagadta és Zalában is nagy hajlándóság volt erre. Ugy látszik ettől ijed meg annyira a társaság, hogy most reformokat és egyebet ígér, Zalavármegye azonban helyesen teszi, ha az ígéretekben nem bízik túlságosan és bizalmának majd csak akkor adja újabb felét, ha a társaság ígérései már nem csupán ígéretek lesznek. Végre is a szép Balaton s az egész magyar fűrdőkultusz még sem arra való, hogy kihasználja, kiuzsorázza mindenki, minden intézmény, amely hozzáfér.

A kaposvári repülések.

Umlauf kapitány lezuhant.

— Saját tudósítónktól. —

Napok óta egyetlen kérdés izgatja a kaposvári közönséget, hogy a bécs-budapesti repülés ünnepelt győztese Umlauf kapitány mikor érkezik meg repülőgéppel Bécsből Kaposvárra. Ez a repülés most már végleg elmarad, mert a neves aviatikust tegnap délután a Lajta melletti Brucknál baleset érte, *biplánjával lezuhant*. Szerencsére azonban Umlauf kapitánynak semmi komolyabb baja nem történt.

A váratlan katasztrófa híre tegnap délután 6 órakor érkezett meg Kaposvárra. Miller főhadnagy, a katonai repülőgéposztály ideiglenes parancsnoka a Lajta melletti Bruckból a következő táviratot kapta:

„Rittmeister Ritter von Umlauf umgestürzt, Flugmaschine havariert“
(Magyarul: Umlauf lovag kapitány lezuhant, a repülőgép tönkrement.)

A távirat óriási megdöbbenést és mély részvétet keltett a katonai pilóták között s a legnagyobb izgalommal tárgyalták önmaguk között Umlauf kapitány balesetét. Egy hírlapíró rögtön a távirat vétele után fölkereste az egyik pilótatisztet, aki a váratlan katasztrófáról a következőket mondta el:

— Umlauf kapitány balesete mélyen megrendít mindnyájunkat, de igen örülünk, hogy magának a derék kapitánynak komolyabb baja nem esett. A hivatalos táviratban kívül még egy magántávirat is érkezett, amely segíteni engedi a baleset részleteit. Umlauf kapitány az eredeti tervnek megfelelően Bécsújhegyből tegnap délután 1 óra tájban indulhatott el „Pfeilflüge” nevű biplánj Kaposvárra és utirányát a Lajta-melletti Bruck felé vette, — ahol a közös hadsereg legnagyobb tábor és lövésiskolája van. A tábor határában levő erdőség fölött a gép hirtelen fölmondta a szolgálatot és lezuhant. Umlauf kapitány az egysúlyt vesztett gépből kiesett és egy fa ágain megakadt. Komoly baja azonban nem történt. A gép teljesen tönkrement.

— Kérdem-e az itteni gépekből egyet Umlauf kapitány elé? — kérdezte tudósítónk.

— Nem, — felelt a pilóta-tiszt. Umlauf kapitányt itt ugyan már egy teljesen felszerelt repülőgép várja, de ezt csak majd a 21-én kezdődő gyakorlaton fogja használni. A bécs-kaposvári repülésről most már végleg le kell mondani. Umlauf kapitány vonaton jön Kaposvárra.

Tegnap ismét az „Adler” és a „Condor” gépek repültek. Először Blaschke főhad-

nagy szállt föl az „Adler”-en. Pontban 6 óra 45 perckor indult a gép. Közel 200 méteres gurulás után 30 fokos szögben emelkedett fölé a csakhamar 150 méter magasságban néhány merész fordulat után a város felé vette az útját és teljes 15 percnyi repülés után 7 órakor simán leszállt. A közönség valósággal tombolt örömeiben.

Blaschke leszállása után Miller főhadnagy „Condor”-ját tolták a starthoz. A gép 7 óra 7 perckor emelkedett a levegőbe. Tegnap ismét 200 méteren fölül szállt, de már a főtárlásnál látható volt, hogy a kedves modoru főhadnagy, a kaposváriak kedvence, nem volt jól diszponálva. Valószínűleg Umlauf kapitány balesete hatott rá nyomasztóan.

A közönség a keddi bravuros repülés után ismét valami meglepő produkciót várt a főhadnagytól, de ezuttal csalatkozott, mert Miller főhadnagy 8 percnyi repülés után 7 óra 15 perckor leszállt.

Zenei szenzáció

a kanizsai őszi szezonra.

A szimfonikusok Nagykanizsán.

— Saját tudósítónktól. —

Az állami intézményt képező Országos Szimfonia Zenekar, melyet a vallás- és közoktatásügyi minisztérium tart fenn oly célból, hogy az ország vidéki városaiiban nagyobb szabású hangversenyeket rendezzen, melyekhez a vidéki városok közönsége csak nagy anyagi áldozatok árán juthat. Különös célja pedig a klasszikus zene megkedveltetése és terjesztése. Ezen állami zenekar három évi fennállása óta eddig Marosvásárhelyen kétszer, Szegeden 2-szer, Hódmezővásárhelyen 2-szer, Temesvárott kétszer, Miskolcon három, Kassa három, Eger kétszer, Nagybecskerek kétszer, Debrecen kétszer, Nyíregyházán kétszer, Újpesten kétszer Szabadka, Újvidék és Zomborban rendezett, a fővárosi ötven hangversenyt leszámítva, klasszikus zeneestéket.

A vidéki városok sűrűn kérelmezik a minisztériumtól az ily kulturális missziót teljesítő hangversenyeket. A kultuszárca tárgyalása alkalmából a törvényhozás ki-lencven ezer koronával felemelte, illetőleg megszavazta a zenekar múlt évi dotációját. A kultuszminisztérium Czollner Béla kebelbeli fogalmazót küldte ki az egyes városokban tartandó hangversenyek feltételeinek megállapítása végett.

Az őszi folyamán Sopron, Pozsony, Nagykanizsa és Pécs városra rendez a szimfonikusokkal egy-egy koncertet. A minisztérium megbízásából Czollner Béla tegnapelőtt felkereste városunkat és Molnár Viktor közoktatásügyi államtitkár egyenes utasítására felkereste Zerkovitz Lajos bornagykereskedőt, az ilyen kiválóbb kanizsai események lelkes barátját, majd Sabján Gyula dr. városi főjegyzővel érkezett és megállapodott abban, hogy az őszi folyamán, valószínűleg októberben a szimfonikusok Kanizsán is rendeznek koncertet. A hangverseny programja valószínűleg a következő lesz: I. Wagner — Tannhäuser nyitány (esetleg Goldmark Sacuntala nyitány) II. Mozart — Szerenád, III. Battykay — Magyar ábránd, IV. Csájkovszky — III. szimfonia.

A szimfonikusok, akik már annyi dicsőséget szereztek szerte az országban, megvagyunk győződve, hogy Nagykanizsára sem hiába jönnek, s a helybeli közönséget is meghódítják művészetükkel és innen is visszamegynek egy babérlevelet abba a koszoruba, — mellyel a műértő közönség elismerése adózott nekik mindenütt, ahol eddig megfordultak.

Reméljük, hogy mint a legtöbb városban, — úgy nálunk is rendeznek ifjúsági matinéit, melyen a tanulóifjúság 20 filléres belépti díj mellett élvezheti a klasszikus zene szépségét. Meg kell még említenünk,

hogy a szimfonikusok zenekara 60 tagból áll és a koncertet maga Kun László fogja dirigálni.

A szimfonikusok estélye — művészi programjának ismertetésére még vissza fogunk térni.

A halál torkában.

Vasuti karambol a Király-utca végén.

— Saját tudósítónktól. —

A nyár elején a sánci vasúti átjárónál a déli gyorsvonat előtűtte Löwenfeld Joachim sánci bérőnek egyik gazdasági szerkerét három darab sorvetőgéppel együtt. A kocsinak halálos rémületén kívül csodálatosképpen más baja nem történt. — Ugyanez az eset ismétlődött ma hajnalban a Király-utcai vasúti átjárónál, hol a bécsi személyvonat egy tótszerdahelyi gabonafuvarosnak szerkerét ütötte el, pozdórává zúdvá a kocsi, de a rajta ülő fuvaros mindössze egy jó nagyot repült s már szaladt is megbokrosodott lovai után. A hátborgongató eset részletes körülményei a következők:

Jarnecz József tótszerdahelyi fuvaros három társával együtt szállította az északi borsfai korcmáros gabonáját Nagykanizsára, hol a termést meghatározott helyen kellett beraktározniok. A négy, kicsipelt gabonával rakott szekér hajnalban, valamivel 4 óra előtt ért az élenk forgalmu kikanizsai uton a sorompóhoz, éppen midőn a bécsi személyvonat érkezésének volt az ideje. A szekerek egymásután dőccögték át a síneken, melyet sorompó nem zárt el. Leghátul ment a négy szekér között Jarnecz József kocsija. Midőn a szekér-lovai épp a sínpar között lépdelték, e pillanatban vette észre Jarnecz a fölök alig 20—25 méternyire robogó vonatot, mely rémes sebességgel közeledett feléje. Halálos rémületében ösztönyszerűleg a lovak közé vágott, így remélvén a halál torkában lévő ember bizodal-mával a menekülést.

Jarnecznek csak alig sikerült megmen-teni a bőrét, mert a következő másodperc-ben odaérkezett vonat teljes sebességével rohant bele a szekérbe, melyet azonban szerencsére csak hátulsó felében ért. A szekér ezer darabba zúdvá törött széj-jel nagy recsegés-ropogás közepette, a rajta lévő gabona, mint a polyva szóródott szanaszét, de a gazda, ki a szekér elején állt, szerencsésen megmenekült. — Hatalmas ívben lödült a összeülőközés ereje a kocsiut szélére, ahol félig eszméletét veszve terült el. Az izgalmas esettől megvadult lovak pedig a szekérnek épen maradt rudjával és a két első kerékkel sebes vágatásba törtek, — és alig tudták azokat a Király-utca közepe táján a járőrökkel megállítani.

A fuvarosnak halálos rémületén kívül mi baja sem történt és a katasztrófa lát-tára összesereglettek tanácsára sietve a főkapitányságra ment, hol izgalmas esetét jegyzőkönyvbe foglalták. — A rendőrség nyomban megindította a nyomozást annak megállapítása iránt, hogy kit terhel a felelősség a dologért, mely egy hajszál híján a legnagyobb szerencsétlenség lehetett volna. A rendőrkapitányságról a vasúti állomásra ment Jarnecz, hol szintén részletes jelentést tett a vele történetekről és a főnökségnél bejelentette kárigényét, ahol megígérték neki, hogy szenvedett káráért a legrövidebb idő alatt kárpótolva lesz.

Mint értesülünk, a karambol az őrházi segédőr hanyagsága okozta, aki elaludt és a gelsei állomás jelzésére elmulasztotta a sorompó leeresztését. Az erre vonatkozó igényállás felderítése végett a vasút is külön nyomozást folytat.

HIREK.

— **A király születésnapja.** Ötélése-gének mai 81. születésnapján díszes istentisztelet volt a Szentferenciek templomában. A díszmisen megjelentek az összes Nagykanizsán található állami, megyei és városi hatóságok, valamint nagyszámu katonaság, melynek soraiban ott voltak a jelenleg Nagykanizsán fűződő marburgi huszárezred tisztjei is nagyszámmal. Festői látványt nyújtottak a templom ünnepi félhomályában a rendkívül díszes közös huszártiszti parádésruhák.

— **Az ipartestület jubileuma.** Tegnap este ismét ülést tartott a nagykanizsai ipartestület 25. éves jubileumának rendezésére kiküldött nagybizottság. A bizottsági ülésen a szűkebbkörű bizottság megállapodásait terjesztették elő a jubileumi ünnepség részleteire vonatkozólag. Eszerint most már az ünnepélynek véglegesen megállapított napja szeptember hó 17-e (vasárnap) lesz. Az ünnepség díszes istentisztelettel fog kezdődni d. e. 10 órakor a felsőtemplomban, majd 11 órakor a városház nagyertermében az ipartestület diszközgyűlésével folytatódik, a melynek programján az elnöki megnyitó, az ipartestület 25 éves történetének ismertetése és ünnepi beszéd szerepelnek. Déli 1 órakor bankett lesz, majd este táncmultság, amelyet dr. Hegedűs Györgynek a „Munka értékéről” szóló szabadelőadása fog megelőzni. Az ünnepélyen való közreműködésre felkéri a Nagykanizsai községi és művészeti kört is. A népiünnepélyt, mit a bizottság eleinte tervezett, végleg elejtették, mert annak megfelelő megrendezéséhez a bizottság az időt keveseli. A jubileumi alkalmából az ipartestület mint már megírtuk, 200 koronát fog elagott és munkaképtelen nagykanizsai iparosok között szétosztani. Aki e pénzből valamire reflektál, annak pár soros kérvényét mielőbb jó lesz az Ipartestületnél benyújtani. A jubileumra meghívják a város összes testületét és hivatalait, valamint a soproni kereskedelmi és iparkamara területén levő és az összes somogy megyei ipartestületeket.

— **Bíróági kinevezések.** A királyi születésnapján megjelent hivatalos lap szokott bőkezűségével öröndeztetni meg ma is a magyar bíróságok tagjait. Hasábkra terjedő névsorokban közli, az előléptetéseket, melyek az uralkodó születésnapjához fűződnek. A nagyszámu előléptetések közül Zala megyét az alábbiak érdeklik: Szupits Antal zalaegerszegi járásbírói ítélőtáblai bírói címmel és jelleggel adományozta meg a felség dr. Szécs Gerő zalaegerszegi kir. ügyészét pedig a VII. fiz. osztályba léptette elő, végül Müller Ferenc tapolcai járásbírónak megengedte, hogy törvényszéki bírói minőségben saját kérésére a győri királyi törvényszékhez mehessen át.

— **Uj tanítói állás.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter a nagykanizsai áll. el. iskolák III. igazgató körzetében (Kis-kanizsán) levő ráculcai I. vegyes osztályt szétválasztotta és az új osztály vezetéséhez egy új tanítónői állást szervezett, az új helyiség beburkolására pedig közel nyolcszáz koronát folyósított. — A szétválasztás tárgyában már több felirat ment a közoktatásügyi kormányhoz, sőt a kis-kanizsaiak köldötséget is menesztettek. Az eredménytelen lépések után végre Bosnyák Géznak, a nagykanizsai választókerület képviselőjének, sikerült a halasztást nem tűrő szétválasztást kistárgatnia. A szétválasztás céljaira szervezett tanítónői állásra a vallás- és közoktatásügyi miniszter Szabó Mária ökl. tanítónőt, Szabó István kis-kanizsai igazgató leányát nevezte ki.

— **Uj 20-as honvédtisztek.** A hivatalos lap számos katonatiszti kinevezést is tartalmaz mai számában, — amiket a király augusztus 18-án, születés napján szokott eszközölni. — A nagykanizsai 20. honvédegyalogezredhez hadnagyként kinevezettek a Ludovica Akadémia végzett növendékei közül Dömös Gyula, Sütő László és Schmidt Tivadar, zászlósokként pedig a honvéd hadapródiskolák IV. évfolyamát végzett növendékek közül a következők: Krátky György és Pócsy László.

— **Uj rend az anyakönyvi hivatalban.** A folyó hóban tartott első rendkívüli városi közgyűlésen határozták el, hogy a városházi egyhuzamos munkarenddel összhangzásba kell hozni a városházán lévő állami anyakönyvi hivatal munkarendjét, annál is inkább, mert az újonnan kinevezett anyakönyvvezető dr. Sabján Gyula városi főjegyző, kinek d. u. nincs hivatalos órája. Ma kezdődött meg az új rend az anyakönyvi hivatalban, ahol nov. hó 1-ig a következő lesz az időbeosztás: A hivatalos órák naponta 7-től 1-ig tartanak, de a felek részére hétköznapon csak 8-tól 12-ig, vasár- és ünnepnapokon pedig 9-től 11-ig lesz nyitva a hivatal. Nov. 1-étől kezdve téli időrend lesz az anyakönyvi hivatalban is, ugyanolyan, mint a városházi hivatalokban.

— **A Szent István napi utazási kedvezmények.** Holnap Nagykanizsáról is nagy emberáradat indul meg az ország fővárosába, mely e napokban kedvezményes áron érhető el. Tájékoztulás közöljük, hogy a Déli vasút Szent István napi menetdíjmérséklése a következő: aki egy másodosztályú jegyet vált Budapestre, az ezzel utazhat harmadik osztályban Budapestre és vissza; egy első osztályú jegy második osztályban való oda- és visszautazásra jogosít, két második osztályú jegyért pedig első osztályban lehet utazni oda- és vissza. E jegykedvezmények három napon át érvényesek, még pedig szombaton, vasárnap és hétfőn.

— **Gyászrovat.** János Ágoston holnap helyezik örök nyugalomra. Elhunytáról a veszprémi káptalan a következő gyászjelentést adta ki: A veszprémi székeskáptalan szomordított szívvel tudatja, hogy méltóságos és főtisztelendő János Ágoston dulmi vál. püspök, püspökhelyettes, általános ügyhallgató, veszprémi székesegyházi nagyprepost, a Kisfaludy Társaságnak és a Szent István Társulat tudományos és irodalmi osztályának tagja, stb. stb. f. évi augusztus 15-én este 9 órakor, életének 70-ik, áldozópapságának 48-ik, kanonokságának 28-ik évében a szentségek felvétele után, szívzselhűdés következtében váratlanul elhunyt. A boldognak lelkiudveért folyó hó 17-én délelőtti 9 órakor a veszprémi székesegyházban lesz az engedszelő szent mise-áldozat bemutatva, hült tetemei pedig f. hó 18-án délután 5 órakor fognak a kanonoki lakásán beszenteltetni és másnap délelőtti 9 órakor a kenesei plébánia-templomban tartandó ünnepélyes gyászmise után az ottani római káth. temetőben a feltámadás reményében nyugalomra tétetni. Veszprém, 1911. augusztus 16. Imádkozunk érte!

— **A világ legjobb szappana:** a Grand Fayence szappan. 1.50 korona. — **Vihar a Balatonon.** Faluszemesről jelentik, hogy tegnapelőtt hatalmas vihar vonult végig a Balatonon. A zuhogó záporos több mint egy órán át tartott. A villám is lecsapott Faluszemes egyik házába, melyben éppen egy budapesti nyaraló család tagjai húzódtak meg a vihar elől. A villám a házat fölgyújtotta és a ház összes ablakait betörtte, de a szobában lévő nyaralóknak az ijedségen kívül baja nem esett. A falubeliek szakadó záporban kezdtek oltani a tüzet, amelyet az esőben igen rövidesen elfojtottak. Röviddel ezután a villám ismét lecsapott és az ugynevezett Bagolyvárba ütött be.

— **A nagykanizsai magántisztviselők választmánya** ma este a Polgári Egyetben ülést tart.

— **Az ifjúságképző egyeslet tagjai** kedvezményes áron cirkuszjegyeket naponta este 6 és 7 óra közt válthatnak Sattler Géznál.

— **Tenyészállatdíjazás Légradon.** A Zalavármegyei Gazdasági Egyesület a nagykanizsai gazdakör közreműködésével és a földmívelési miniszter támogatásával szeptember 7-én Légradon tenyészállatdíjazást rendez. Az állatdíjazáson résztvehet minden kanizsai járási gazda saját tenyésztésű nyugati szarvasmarhája. A díjazásra felhajtandó állatok száma és minősége szeptember 1-ig a gazdakörtől kéri hivatalnál (Nagykanizsa Sugár-ut 18) bejelentendő. Ezt megelőzően aug. 29-én Galambokon lesz tenyészállatdíjazás ugyanoly feltételekkel.

— **Vadestély a Badacsonyban.** A vadászat megkezdődésével újból megkezdődtek a Badacsony pompás emlékü vadestéi is. Az első vadestély ma lesz a Badacsonyban Sárközy Dezső jeles cigánybandájának hangjai mellett.

Az aréna

Összes anyagát megbízásból ELADOM. — A lebontás a vevő kötelessége. Csillag Jenő.

TÁVIRATOK.

Időjárás.

(A meteorologiai intézet jelentése.)

Budapest, aug. 18.

Változékony idő várható lényegtelen hőváltozással, elvélve, főleg északon esővel. Déli hőmérséklet 21-6 C.

A király születésnapja.

Budapest, augusztus 18. Ma a székesfőváros minden templomában hálaadó istentisztelet volt a király születésnapja alkalmából. Az összes középületek zászlódiszt-öltöttek. Délelőtti a Vörmezőn nagy katonai díszszemle volt, mely után a Ludovika végzett növendékei közül többet hadnaggyá avattak. Ischlből táviratozzák, hogy az uralkodók a világ minden részéből üdvözlő táviratokat küldtek királyunknak.

A tabáni postarablás.

Budapest, augusztus 18. A vakmerő postarablás, melyet tegnap délután Budán a tabáni postahivatal ellen elkövettek, lázasan foglalkoztatja a rendőrséget. Tudvalevőleg úgy történt a rablás, hogy két férfi jelent meg a hivatalban és az ott levő két postakezelőnél mellének revolvert szegezve, ezektől elvettek ezer koronát s aztán megszöktek. A rendőrség ma lázasan nyomoz a vakmerő rablók után. Azt a napszámot, kit tegnap letartóztattak, ma szabadon bocsátották, mert alibit igazolt. A rendőrségen ma megjelent Molnár István budai polgári iskolai tanuló és elmondta, hogy ő éppen a rablás idején akart bemenni a postahivatalba, de az egyik rabló elkergette és így kiállt utána: — Takarodj, mert keresztlől lölek!

Ugyancsak jelentkezett a rendőrségen egy Schwab Gyuláné nevű asszony, ki oly fontos adatokat szolgáltatott, — hogy ezek alapján valószínűleg még ma kézrekerülnek a postarablók.

Pusztulás a Hegyalján.

Sátorfaj-Ujhely, aug. 18. Zemplénvármegye közigazgatási bizottságának mai

ülésén az alispán szokása jelentése kapcsán tudatta, hogy a Jég a Hegyalján megbecsülhetetlen károkat idézett elő s csaknem az egész szőlőt elverte. A bizottság elhatározta, felir a pénzügy- és a földművelési miniszterhez az agrár-kölcsönöknek 25 évre való kitolása végett. Érteik továbbá a megyében gyakorlatozó katonaság vezetőjét, hogy a katonaság hozzon takarmányt magával, mert a megyében takarmányhiány van.

Leégett falu.

Ungvár, aug. 18. Ung megye Forbás községben rettenetes tűzvész pusztított az éjjel. Százkilencvenhat ház a földig leégett és ötvennégy család koldusbotra jutott. A községben leirhatatlan elkeseredés uralkodik a községben. A tűz okát nem ismerik.

Tömeges halál a templomban.

Lemberg, aug. 18. Borzalmas katasztrófa történt a galíciai Rabona községben. A község felett vihar vonult át s a villám bevágott a zsinagógába, melyben éppen istentisztelet volt. A villám négy embert megölt és nyolc másik eszméletét vesztette és súlyos égési sebeket szenvedett.

Rekord a Dunán.

Nagybecskerek aug. 18. Neumann Gyula nagybecskereki orvos, a hajóesylet elnöke tegnap és ma Nagybecskerekől fővezetett Temesvárig és onnan nyomban visszatért; e 188-kilométer utat egyfolytában 24 óra alatt megtette, bár a Dunán heves vihar dühöngött.

A zúlési utján.

Sátorfaj-Ujhely, aug. 18. Az itteni törvényszék Káráz Károly volt községi jegyzőt hat évi börtönrre ítélte. Az elzúllott ember kirabolott egy boltot s a büntetett rabizonyították.

Elfogott szőkevény örmester.

Temesvár, augusztus 18. Hdbermann Péter gyalogos-örmester megszökött ezredétől és Pancsovára utazott, hol át akart

Naponta
frissen pörkölt

Cuba kávé K 4.—
Karlsbadi keverék kávé . . . 5.50
Cuba-Mocca-Java keverék . . 5.80

Kapható:

GELTCH és GRAEF
csemege- és fűszer-kereskedésben
Nagykanizsán.

kelni a Dunán, hogy Törökországba utazzék. Azonban elfogták és visszahozták az ezredhez, hol lefokozták és fogságba vették.

A szerelem öngyilkosa.

Resicabánya, aug. 18. Rombauer Árpád máv. főtiszt az éjszaka, midőn szolgálatból hazament, fölbőltte magát és szörnyet halt. Öngyilkosságának oka rokonságának ellenzése, melyek nem engedték, hogy szerelmeseit nőül vehesse.

Egy főrend halála.

Budapest, aug. 18. Lónyay Sándor cs. kir. kamarás, főrend és vott főispán az éjszaka Budapesten váratlanul elhunyt.

Halálos találozás.

Budapest, aug. 18. Ma délelőtt a Rózsa és Lukács-féle gyárnak egyik épülő fala munkaközben beomlott és egy asszonyt valamint egy kőművest maga alá temetett. Míg a mentők ezeknek halálos sérüléseit köztették, eközben a gyár más részében ledőlt egy 5 mázsás lendítő kerék, mely egy lakost agyon lapított.

A Matica sikkasztási ügye.

Ujvidék, aug. 18. A „Matica” irodalmi társaság sikkasztó-főpénztárosának, Manojlovićnak vagyonára ma elrendelte a vizsgálóbíró a büntügyi zárlat foganatosítását.

Csaló és sikkasztó gróf.

Bécs, aug. 18. A rendőrség letartóztatta gróf Deposititis Bélát, egy cseh grófi család fogadott fiát, aki miután anyai örökségét elpredálta, csalásra és sikkasztásra adta a fejét.

Hivességi kassza

Budapest, augusztus 18. Gerle Ferenc kófaragósegéd, kit régi betegsége miatt a belgyógyászati klinikán kezeltek, ma reggel hazaszkótt lakására, ahol feleségét meglátva örültség tört ki rajta és egy fejszét ragadva agyoncsújtotta hitvesét. A gyilkosság után visszavittek a kórházba, honnan a szerencsétlen egyenesen a Lipótmezőre szállították.

Egy bank kormánysegélyért.

Déva, aug. 18. A Dévai hitelbank pénztárát tömegesen megrohanták a betevők, mert kitudódott, hogy a Hunyadi faipar részvénytársaság bukásánál nagy veszteségek érték a bankot. A veszteség nagy zavarban Lukács László pénzügyminiszterhez fordult távirattal, hogy a kormányt közbelépésre bírja, hogy gátolja meg a nemzeti vidék egyetlen magyar bankjának összeomlását.

Áltestő mérnök.

Bécs, aug. 18. A rendőrség letartóztatta Goldfaden János mérnököt, aki festőnek adván ki magát, a brünni kereskedelmi kamarától óriási pénzüsségeket csalt ki.

Gabonaüzlet.

Budapest, aug. 18.

Készáru-üzlet:

5 fillérrel magasabb.

Hatalmód-üzlet:

Buza októberre 11.45. Buza áprilisra 11.65.
Rosa októberre 9.48. Zab októberre 8.57. Tengeri augusztusra 7.88. Tengeri májusra 16.50.
Repce augusztusra —

Főszekesztő: SZALAY SÁNDOR.

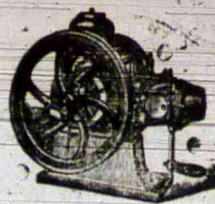
Felelősszekeresztő: NAGY SAMU.

Igazgató: BOROS JÁNOS.

EREDETI

BOLINDER-féle

nyersolajmotorok és
nyersolajlocomobilok!

Csak

Szabó Emil és társánál
kaphatók. 4603

Budapest, VI., Teréz-körút 46. sz.
Benzin motorok. — Szívógázmotorok.
Teljes malomberendezések. — Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Kérjük a címre ügyelni.

Első nagykanizsai nagy közmosó és fényvasaló intézet

Eötvös-tér 29-ik sz. (Szentármány Attila-é.) Ingek, gallérok, kézek, nő felsőruhák, blúzok, csipkefüggönyök és mindenféle szövetruhák fővárosi modell szerint tisztított és nagy felelősséget vállalok. — Tessek egy próbatisztítással meggyőződni és a n. é. közönség legkényesebb igényeinek megfogok felelni. — Vasalónők, mosónők és tanuló leányok fizetéssel felvétetnek. Teljes tiszteltet ORBÁN JÓZSEF.

Két évi jóállás.

Az „JOLLA” több mint 2000 orvos által legmegbízhatóbbnak van ajánlva.

KAPHATÓ: Geltsch és Graef drogeriájában, Belus L. és Reik Gyula gyógyszer-tárában.

STOCK : COGNAC : MEDICINAL
szavatelt valódi borpárlat
CAMIS & STOCK
gőzpároló telepéri
BARCOLA.
Egyedüli cognac gőzfűtő állandó hivatalos vegyi ellenőrzés alatt. Kapható minden jobb üzletben.

18576 911.

5591

Hirdetmény.

Nagykanizsa város rendezett tanácsa ezennel közhírré teszi, hogy a város összes erdeiben termett 1911. évi gubacsnak eladása tárgyában az

1911. évi augusztus hó 22. napján d. e. 9 órakor

a városi számvivői hivatalba nyilvános szóbeli árverés tartatik, hol a termett gubacs a legtöbbet ígérőnek készpénz fizetés mellett eladni fog.

Kelt Nagykanizsán, 1911. évi augusztus hó 18-án.

Dr. SABJÁN s. k.
h. polgármester.

Ha üde és finom arcot óhajt!

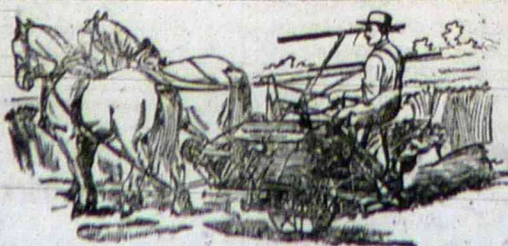
HASZNALJON

IRMA CRÉMET
SZAPPANT
PÜDERZ

szeplőt, mélyfoltot és pörsest eltávolít. — Ártaalmas anyagot nem tartalmaz. — Kapható:

REIK GYULA „SALVATOR” gyógyszer-tárában
NAGYKANIZSÁN.

MASSEY-HARRIS C. R. T.

Fűkaszálo aratógép és földmívelő eszközök
gyára.

Toronto, Északamerika.

A világ legjobb gyártmányai.

Arjogyzéket kívánatra ingyen küld a

Massey-Harris C. R. T.

Budapest, V., Alkotmány-u. 20. sz.

Az eszéki kölcsönös segélyző szövetkezet

Nagykanizsán székelő dunántúli vezérképviselősege

kizárólag havi fizetésre alkalmaz úgy helyben mint vidéken

ügyes üzletszerzőket

Ajánlatokat

Szegő Mór,

Az Eszéki kölcsönös szövetkezet dunántúli vezérképviselőségéhez nyújtandók be.

Irodahelyiség: Nagykanizsán, Kazinczy (Vasuti)-utca 4. sz.

TELEFON: 219.

NAGYKANIZSA

TELEFON-SZÁM 78

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAT.

Helyben	Postán
Évi ár 1,20 K	Évi ár 1,30 K
Nyugdíjára 3,50	Nyugdíjára 4,00
Féléves 7,-	Féléves 8,-
Egy évi 14,-	Egy évi 16,-

Egyes szám ára 6 fillér.

Munkatársak, kiadók és szerkesztők munkájához szükséges kiadásokért 50 fillér.
Előfizetőknek a kiadásokért 50 fillér.
Kiadó: Kálmánffy János

XXXVIII. évf. 188. szám

Nagykanizsa, vasárnap 1911. augusztus 20.

Zala Hirlapkiadó és Nyomda Rt.

Sport- és fürdőtelep.

Szép tervek Nagykanizsán.

Nagykanizsa, augusztus 19.

Ezelőtt 25 esztendővel **Hütter** Lajos nagykanizsai ág. ev. lelkes, — aki akkor fiatalsága legszebb idejében tele volt tervekkel, alkotási készséggel, — részvénytársaságot akart szervezni azért, hogy ez a részvénytársaság fürdőt, szép fürdőtelepet létesítsen a Principális-csatornában. Mielőtt azonban erre nézve a kezdőlépéseket megtette volna, Nagykanizsa akkor való vezetőjével, **Babóchay** György polgármesterrel is közölte tervét s egyben óhajtott tudni, hogy esetleg a város részéről mind és mily mértékű támogatást remélhetne a megalakuló részvénytársaság.

Nagykanizsa akkor való anyagi viszonyai — úgy látszik — nem voltak valami nagyon alkalmaskak az efféle vállalkozások támogatására, mert a tervező **Hütter** Lajos lelkes semmi biztató ígéretet, sőt még csak a kiviteli munkára bízott ígét sem kaphatott. Így azután a szép és közegezségi szempontból beláthatatlanul nagyfontosságú terv visszahúzódott valahová a tervező lélek legcsendesebb rejtekébe, — honnan legfőlebb égető nyári melegek idejében tört csak föl egy-egy nehéz sóhaj alakjában.

Ámde az idő, a haladás szelleme az életrevaló gondolatokat, terveket nem hagyja a lelkek rejtekében. Előhívja azokat bizonyos, megérthetetlen telepítési hatások útján is.

Mi történik ugyanis huszonöt esztendő múlva?

Egy alvó intézményt, mely alig pár évvel még virulása teljességében volt, fölébresztenek az agilis munkára szervezkedő, — tömörülő erők. Fölébresztik, új működésre hívják elő az ifjúságképző Egyesületet. Ez az Egyesület gyönyörű munkaprogrammot állít össze, melynek keretében szerepel egy sport- és szakszervezés is. A vezetés **Vécsey** Zalmon polgármesterünk elé járul, előterjeszt tervét és arra kéri városunk fejét, hogy egy sport-telep számára szíveskedjék egy területet kieszakoztatni. Polgármesterünk ágyában egyszerre megvilágít a gondolat, hogy ennek a sport-telepnek létesítésével kapcsolatosan mindjárt fürdő-telep is lehetne csinálni. Meg is ígéri az ifjúságképző Egyesület köldötté-

gének, hogy a Principális csatorna mellett van a városnak 12 hold rét-területe; ebből készsággel esz-közöl ki területet a sport-szakszervezés részére, annál is inkább, mert ezzel kapcsolatosan fürdő-telepet is lehet létesíteni.

Ime tehát a fürdő-telep terve is csak alvó-leányzó volt, mely életre ébredt egy szintén álmaiból fölkel-keltett társadalmi intézmény élet-működése következtében. Nagyon örülünk, hogy ez az életre ébredés éppen városunk polgármesterének felkeltésén történt; mert az ő agilitás, megvalósítási készsége az eszközök és módok készenléte is támogatni fogja.

Hisz sport-egyesületek támogatására más városok 20—30 ezer korona támogatást is készséggel megadnak. Miért vonakodnék vagy szűkmáruskodnék ezen a téren éppen Nagykanizsa, akinek polgármestere is oly szép és dicséretes megértéssel lát a sportnak területét és alkalmát még fürdő-teleppel is kibővíteni és teljessé tenni?

Hisszuk, hogy városunk polgármesterének e szép megértéséhez és nemesfelfogású támogatási készségéhez szívesen fog csatlakozni képviselőtestületünk is. Így azután Nagykanizsa nemsokára egy sport-és fürdő-teleppel fog gazdagodni.

Légrád lefokozása.

Egy híres pecsét.

Írta: Haller Jenő.

Légrádot megalázták kégyetlenül. Az alázat fölemelt és megtisztult, ám a megaláztatás lesújt és elernyeszt. Ezért tesszük szövé.

Nem keressük, kinek köszönhetjük, hogy a fényes múltú Légrád kiváltságos város (privilegium oppidum) elvesztette ödon rangját és szűkre községgé vedlett. De úgy éreztük, hogy a rideg bürokráziának csorbát ejtett Légrádon és egy tollvonással megsemmisítette egy helység történelmi nevezetességét, letörtölte becsületet feltárlóit a tiszteltetreméltó ödonaság palináját is egykorba helyezett olyan községekkel, amelyeknek bölcsojához történelmi emlékek nem tapad, amelyek fejlettségét fölött egykor a halál anyja is véni villogtatta szabilyját... és amelyeknek körébe nem a dicősebb koronázta archaizmus hánvása, hanem a hirtőrlatlanság rösdaját ágyalta bele az idő.

Ez pedig méltatlanság és kegyetlen-ség a Zrínyiek kedvelt városával szemben. Ugy hallom, hogy annak idején, amikor (gondolom 1908-ban) szóba került, hogy Légrád pöcséjét megváltoztassák, — a község elöljáróság nem tudta bebizonyítani: miért „kiváltságos Légrád város” g címe.

En — szerény erőm nekifeszítésével — megpróbálom a bizonyítást órálok alapján, talán visszakapjuk az elvesztett címet.

Légrádnak már 1446-ban is volt vára, amelyet Hunyady János és Székely János bán szállított meg.

Azóta a község egyebet se felt, mint félkézzel hadakozott, félkézzel meg épített. És mivel itt volt az ország „véghaza” és Magyarország kulcsa: a vár lakossága, hol Szalavónibán, hol pedig Kanizsán nyugtalanította a kontyos főurókat, amivel megbecsülhetetlen szolgálatait tett a hazának, saját élete kockáztatásával és gyakran a saját kenyere árán is.

A „város” szó a váracsóból lett, amint-hogy a szláv nyelvben a grad: várat és és várost is jelent (vagy a németben a Schloss is hasonló értelem). — Így kapta Légrád is a váracsóból a város, majd a város, később (1850-ben) pedig a „Mező” „Város” elnevezést.

Az első kiváltás 1557-ben éri a várost, amikor (l. Werbőczy Corpus juris-ának 17. §-át) a véghegy népe jutalmul Chátr és Pálha szigetét nyeri — vilásegeért.

1643 óta azidőn egyre-másra hull a királyi (és főleg a császári) kegy jutalmak alakjában a legrádiakra. Ez főleg a két Zrínyi (Miklós és Péter) érdeme, a kik mint a birtok urai és főkapitányjai ezer módot nyújtottak a levantelemek a személyes biztonságot megnyilvánítására.

III. Ferdinánd (1643) megengedte egyik oklevelében, — hogy a legrádiak akadé- nélküli kereskedjenek bárhol, még a kapcsolt részekben is, árucikkeikkel és élelmiszerikkel.

1681-ben Lipót ezeket a jogokat meg- erősít.

1695-ben megkapják Kalkonyasszonyt, Tasaházát, a keresztségi apátságot stb.

1707-ben József császár az országos és helyi csokon elsőbbségi jogot ad a legrádiaknak.

Ugyancsak ebben az évben nyeri el Kutast és Belezsát.

1681-ben Wolfgang Jakab gróf tábor- nok bizonyrag-levelet ad ki arról, hogy a legrádiak mentették meg Gyelekvec népet az orzán dúlástól.

1759-ben Mária Terézia a vám-fizetés alól mentesíti Légrád népét.

1708-ban a király megerősíti a várost kiváltságban.

1693-ban Légrád „Cameratica Donatio” kap vilásegeért és adóját is elengedi Li- pót király.

1840-ben a zágrábi „General Com- mandó” — egy érelemből külföldi pa- naszra azt írja: „Legrád városnak a vá- és helypénz fizetése alól az összes határ- szeleken föl vannak mentve”.

Amikor 1667-ben a fova és gyalogse- reg — Miklós halála után — jogai bi- ztosítását kéri, Zrínyi Péter bán ezt a ha- tározatot írja indoztatásként: „Hagyuk tisztgyelötnöknek, hogy az előbeny ígassá- gokban tarírhák meg az várost”.

1850-ben a város nyomtatványai így kezdődnek: „Mi, a szabad, és Királyi Kiváltságos Légrád Mező Városnak kap- tány” stb.

Mind ezekből kézzelfoghatóan tesszik ki, hogy Légrád joggal viselte a „kiváltságos” jelzőt és a „város” elnevezést.

Kár volt tehát ettől az ártatlan cím- től elttitni.

De, ha már a kiváltságok el is vesze- ltek, értékeiket: itt van a milliónak ördög- ingatlanokban, amelyhez a község lakos- sága királyi kegyelemből, de saját elszá- nása és önmegtagadásával párosult bajnok- ság révén jutott.

Ez az élő valóág maradt meg száza- dokon át a holt betűk árnyéka mellett.

És még egyet!

Légrádnak ez a kor már adni nyegem adhat semmit, de ne is vegyen el gyö- nyörű emlékeiből semmit.

Ne kívánja tehát egyik hatóság sem azt, hogy az elkobzott pöcsényomó után most már a régi dicsőségre emlékeztető a királyi aláírással ellátott pergaméneket is szolgáltassa be a város.

Ne feledjük el, hogy Légrád ma is „véghaza”, mint Zrínyi Ádám örökös fő- kapitányunk mondaná.

Ne feledjük, hogy e község lakóinak nagy része ma még magyar anyanyelvű, ha tud is magyarul.

Ez a község ma is az ország peremén van és ma is — kell, — hogy védőbá- lyaja legyen a félve őrzött államiságnak és a nemzeti gondolatnak.

De nem úgy fogjuk nemzeti tartalom- mal és magyar szellemmel megtölteni a legrádi ember lelkét, ha megfosztjuk attól a pöcsényomótól, amely emlékeztethet minden, — a községzáróiról kikerült — ügyirat láttára e város hajdani híressé- gére és ősei megbecsülésére; nem úgy konzerváljuk szívében a hazaszeretet és az eszmék és az eszmények kultuszát, ha lelke homályos öntudatából a muli nagy- ságra utalás helyett még az aszozolási letevéseket is kikerítjük, hanem ha a város- házán a mult erekeiyéből muzeumot csinálunk, — ha Zrínyi leveleit a vasajtó zárja alól a szemek elé varázsoljuk; — ha megírattuk Légrád történetét; — ha megbecsüljük fegyvertárat; ha emléktá- állítunk a piacon Zrínyinek, a költőknek, az „Áfium” c. rapasodikus bronzra sze- zőjének, Zala megye főispánjának, Légrád kapitányának, a nemzeti ideák harcosa- nak és a csaták üzbén és az egy kob- jában megrostált liberalizmus fölött baj- nokának.

Ne pusztítsunk, hanem menítsük, gy- rapítsunk és emlékezzünk emlékeztetőnk, hogy az a legrádi horvát gazda — bárhova fordul, bámerre tekint is, — a piacon, az iskolában, a városházán, sőt az ügy- iratokon még ottthon is lássa a mult nagy- hírosait és azok tetteiből merítsen ok- lást, sarkalást, bátorítást, akaratot a jövő küzdelmeihez, a jelen gondjához.

Még az iskolában is bevinnék a Zrínyiek emlékeztetőt és Légrád történetét és ki- osztatnám azt a milliónak vagytonú község terhére vizsgálatokkor az V. és VI. osztály tanulói között. Hadd olvassák egész órá- tikon át magyar úkapák tetteit. Hadd érezzék, hogy ők maguk is magyarok és legyenek büszkéek szülőföldjükre és eszti- mizásukra.

Csakis így lehetne a nemzeti öntudatot megtermékenyíteni; csakis így lehetne magyar szellemben nevelni és az emlékek kultuszát csakis az iskola révén lehetne állandósítani a fogékonyabb ifju nemze- dek szívében.

Mikor haza vetődtem Sávónia székelyéről, hogy Antuszást eről gyűjtsek ismét jövendő kulturmunkához: hajdonyúkatként érintett Légrádot, emlé- földemnek lefokozása... Abban, hogy új erőforrássá bukkantam volna az ősi rögökön, újabb kétség és aggodalom bu- rra állapodott a hangulatomba. De tudni megengedi érnem a Gondviselés, hogy a megalázott Légrádot rehabilitálni fogja a

a hatóság és visszaadja a tévedésből el-
kobozott jogait.

Hissza csak címről van szó... Az
egyetem rektora ma is úgy kezd: Nos,
rector magnificus... pedig a fölséges
többes csak a királyi illeti meg — ma-
napadé.

Igen kérem az illetékes faktorokat, hogy
már a helyeilek és a nemzeti gondolat
megszilárdítása végett is szívelejk meg e
község egyik igénytelen fiának jeremiá-
ját, amit a közérdek szeretete és a szülő-
föld imádata csalt tolla hegyére.

A kollégák.

Igazságok a szomszédból.

Nagykanizsa, aug. 20.

„Látogatás a szomszédban” c. cikkünk
még mindig foglalkoztatja a kaposvári
sajtót. Érdekes, hogy a *Somogyi Napló*
tegnapi száma meglehetősen indignációval
hárlja el Kaposvártól a Zala őszinte szá-
vail, — amelyek ha néhány kellemetlenül
őszinte megjegyzést tartalmaznak is, —
távolról sem árulnak el egy szemernyi
rosszakaratot sem.

Nem lep meg bennünket, ha bármely
város megtámadott nimbuszának védel-
mezői között a város sajtóját látjuk a leg-
tevékenyebbeknek. A közönség sok vonása
éppen a sajtóban tükrözik vissza leginkább,
így a lokálpatriotizmusnak is a sajtó a
harsonája. Csak Kaposvártól lep ez meg
bennünket, mert ez az a magyar város,
amelynek elmaradottságát és hibáit a saj-
tója olyan zajos akcióval üldözte s ez az
a magyar város, amelynek vezetősége oly
brutális módon állott bosszút az újságíró-
kon, hogy a közgyűlési teremből kitaszította
őket. Modern és haladó városban szokott
ez megtörténni? Nem, ezt eddig Mucsá-
ról sem hallottuk s ha Göre Gábor kivé-
li is adóba kalandjainak köllését, arra még
sem igen vetemedne, hogy a riporterek
kitégye a szűrt a faluházáról.

Mindert pedig nem azért emlegetjük
fel, mintha rekriminálni akarnánk. A kapos-
vári sajtó viszonytárságos napjairól meg-
mondjuk a véleményünket annak idején
nemcsak mi, — hanem az egész magyar
sajtó. Csak azért mutatunk vissza a kapos-
vári sajtóüldözés kritikus napjaira, hogy
annál szembetűnőbb legyen a S. N. mostani
állásfoglalása, sikrasszállása. Látjuk
feleym: a kaposvári újságírók még a jó-
akaró és tárgyilagos újságírókat is indexre
teszik, ha az kissé megszólja azt a várost,
amely úgy bánt el öveik, ahogyan a leg-
utolsó falunak sem szabad a hírlapíróval
bánnia.

Igen, — a cikk első sorai meglepnek
s azt tovább olvasva, úgyunkban a cikk
gondolatmenetével párhuzamosan ilyen
gondolatok vibrálnak:

— Furcsa? Nem is olyan igen furcsa.
Sőt talán inkább természetes. Ki írja ezt?
Újságíró. És mi az újságíró? A legroz-
sább „hazafi”, mert létszéknek minden
hibáját erősen megnagyitva mulatgatja pub-
likumának. De a legjobb hazafi, — mert
minden idegen kritikát szigorúan meg-
vámol a város határán s ha kissé sok
benne az igazság, el is kobozza felét. —
Megvédelmezi ő szükséges esetén a torony-
sáját is, bárha onnan a szűrt kitétek.
Bizony, jobban szeretik a pártijukat, mint
azok a mérges szenátorok és egyéb kori-
feusok, akik sós vizbe áztatott kötéllél
szeretnek szűkebb hazájukban a cenzura
modern és áldásos funkcióját gyakorolni.
Nem új tanulság, de mindenesetre olyan,
amelyet nem lehet elég gyakran leszögezni!

Nem volnánk azonban tárgyilagosság, ha
a *Somogyi Napló* válaszában egyes la-
tagadhatatlan igazságait elhallgatnánk. —
Kaposvár egyik-másik tekintetben túlszá-
nyalta Nagykanizsát, mert mi nem mond-

hatjuk el azt, amivel a S. N. dicsekszik,
hogy „vannak filharmonikusaink, — akik
hónaponként kétszer polom pénzért nyu-
tanak előbbi hangversenyeket”, vagy hogy
„szakaszvezeteli szabadiskolánkban heten-
ként tartanak felolvasásokat budapesti
szociológusok, szocialisták vagy szabad-
gondolkozók és ezek a felolvasások óriási
érdeklődés mellett mennek végbe; előbbi
urhölgyek és munkásszorongók szoron-
ganak egymás mellett és türelemmel, meg-
értéssel hallgatják a némelykor órákat
igénybe vevő előadásokat”. Ezt mi Nagy-
kanizsáról még nem mondhatjuk el, bár
rámutathatunk arra, hogy fiatal progresszív
mozgalmaink erőteljes fejlődés útján van-
nak. De nem is akarta a Zala megvonni
elismerését Kaposvártól ebben a tekintet-
ben. A Kaposvárról szóló ismertetés még
nem ért véget abban az egy cikkben s a
folytatásban nem hunyunk szemet azon
örvendezés tény fölött, — hogy a modern
cseméke térfoglalása Kaposvárnak szép
jövőt ígér.

Választójogi népgyűlés Nagykanizsán.

A szociáldemokraták kezdeményezik.

Átirat a függetlenségi párthoz.

— Saját tudósítónktól. —

Az az erős mozgalom, amelyet a véderő-
javaslatok tárgyalása és a választói-reform
kérdése megindított, akciósá szolgáltatta a
nagykanizsai politikai pártokat is.

A helybeli szociáldemokrata párt e hó
11-iki vezetőségi értekezletén oly irányu-
tárat hozott, hogy augusztus 27-én
a helyi függetlenségi pártszervezet bevo-
násával nagygyűlést rendez és a gyűlés
imponzás és nagyarányú sikere érdekében
arra mindkét párt országos szervezetét és
a megye országgyűlési képviselőit is meg-
hívja.

E célból a függetlenségi pártot a kö-
vetkező átirattal keresték meg a szoci-
álisták:

A függetlenségi 48-as párt tekin-
teljes vezetőségének,

Helyben.

A véderőjavaslatok ellen és a választó-
jog érdekében megindult országos harc-
ból mi is ki öhajjuk a részünket venni.
Pártvezetőségünk e hó 11-én tartott
értekezletén elhatározta, hogy augusztus
27-én e célból nagygyűlést rendez.

Tekintettel arra, hogy ezen kérdésben
mindkét országos pártszervezet egységes
harcot folytat, a közös cél érdekében
mi is szükségesnek tartjuk, ha ez ügy-
ben a I. Előnkétség vezetése alatt álló
pártszervezettel egységesen járunk el.

Föltelesennek tartjuk ezáltal részle-
tesebben megjelölni azokat az okokat,
amelyek ezen együttműködést úgy ne-
külnek, mint Önöknek parancsolóan kö-
telességünkké teszik, azonban arra nyoma-
latékosan kell hogy rámutassunk, hogy az
országos választásokon megszerzett
pozíciójuk megerősítése és megtartása
érdekében is szükséges, hogy a kon-
templált nagygyűlés minél jobban si-
kerüljön.

Szíveskedjenek átiratunkat a helyzet-
hez mért komoly megvitatás tárgyává
tenni és — tekintettel a rövid időre —
elhatározásukkal mielőbb velünk közölni.

A függetlenségi párt az átirattal még
érdemileg nem foglalkozott, azonban az
egyik vezető emberüktől nyert információ
szerint a beadvány intencióival teljesen
egyeztetnek, csupán az előkészítő mun-
ka kellő megvalósítása céljából tartják
szükségnek a nagygyűlés idejét az ep-
tember hó elejére kitolni.

A szociáldemokrata párt nagy erővel
készt, hogy a gyűlés minél nagyobb szá-
bású és sikeresebb legyen a valószínű,
hogy ebben az irányban a függetlenségi
párt élénk tevékenységet fog kifejteni.

A kanizsai rendőrök nyomorúsága.

Szaporítani kell a személyzetet.

Tisztességes fizetést a legénységnek.

— Saját tudósítónktól. —

Alig van olyan kevéssé méltányolt fog-
lalkozási ág a világban, mint a rendőré.
Ennek természetes magyarázata van, amely
egyszerűsággal igen nagy mértékben beca-
natossá teszi azt a nagy tévedést is,
amibe e téren a nagyközönség beleesett.
A publikum alig lát ugyanis többet a
rendőr működéséből, minthogy az nap-
hosszat áll az utcákon, aztán sétál egy
keveset, majd felváltják, aztán megint
álldogál, majd ismét sétál, amíg csak
a szolgálat véget ér. Az már aztán nagyon
keveseknek jut az eszébe, hogy a rendőr
a 40 fokos melegben, meg a 26 fokos
hidegben is jóformán egyazon köntösben
végzi szolgálatát, az „ácsorgást”, amitől
más teremtet lény a fálnak szaladna.
Arról meg aztán már éppenséggel senki
nem tud, ami ez a sok ácsorgást össze-
köti, s ami szinte kizárja, hogy egy rendőr,
legalább Nagykanizsán, valaha kibírhas-
sa foglalkozását addig az időig (40 évig),
amíg teljes nyugdíj jogosultságot elérhetné.

Ujabbán két dolog teszi felette aktu-
álissá ezt a kérdést, a nagykanizsai ren-
dőrnymorúság régóta lappangó kérdését.
Az egyik ok a kormányzat az a messze
jövőbe tett ígérete, hogy a vidéki ren-
dőrséget államosítani fogják, a másik pedig
az a felfejdulás, mely egy, körülbelül
7-8 napja megjelent hírlinket megelőzte,
hogy a városi előjáróság hónapok óta
kérelmetli a rendőröknek a pénzügyi bi-
zottság által javasolt drágasági pótlékát
városi közgyűlés elé terjeszteni. Ez a két
ok indított bennünket arra, hogy igaz
világításban mutassuk be a legnagyobb
nyilvánosságnak a nagykanizsai rendőrség
hírhírtelentül terhes szolgálati rendjét és
még bihetetlenebb fizetési akálját, azok-
kal az összes anomáliákkal együtt, me-
lyek annak szervezetében fennállanak.

Nagykanizsán van összesen 36 rendőr.
(A listéről itt egyáltalán nincs szó.)

Ezek hely és szolgálati rend szerint így
oszlának meg: Egy polgári rendőr a
büntügyi osztályban nyomozó szolgálatot
végez. Öten a kiskanzsai (VI—VII. kerület)
közlélményi lájkai el, négyen pedig az
Eötvös tén a rendőrszobában végeznek
felváltva szolgálatot. Két rendőr mint
tiszt szolga van elfoglalva, hárman ál-
lóan irodai szolgálatban vannak és egy
végez portási teendőket. Marad tehát 20
ember, kik a központi szolgálatot (jel-
nappal) végzik.

Minden frázishalmaznál többet ér,
ha röviden elmondjuk, hogyan végzi
szolgálatát 10—10 ember, egymást 24
óránként felváltva. Tehát reggel 6 órakor
bejön 10 rendőr. Ezek közül öten kimen-
nek posztjaikat elfoglalni. Két óra múlva
bemennek a rendőrtanyára „pihenni” és
a másik öt megy ki helyettük az utcákra.
A pihenés a mi speciális viszonyaink
között abból áll, hogy a „pihenőket”
elküldik kézbesíteni, ott, ahova a kapi-
tányságról rendőri hívnak, rendet terem-
teni, avagy bűnjelkeket felfogni, stb. stb.,
ami a kapitányságnál elfajta munka csak
elképzeltető. Ujabb két óra elmúltával
ismét kezdődik a posztolás, a így megy
ez két óránkénti megszakítással egész
este 8-ig. Ekkor az őrszemeket bevonják
s csak a főuton marad két posztoló
rendőr éjszakára, itt is kétórán felváltással.
A többiek pedig reggel 6-ig felváltva
őrszaktokra indulnak a város különböző
részeibe. Azt hícné az ember, hogy
most a két órai pihenők alkalmával már
csak jut idő valóban alvásra s egy kis
igazi pihenésre is. Tuloznánk, ha azt
mondanók, hogy egyáltalán nem jut. De

a legtöbbször hogyan mulik el ilyen két
órás pihenő idő. Az őrszakt majd minden
éjszaka behoz egy-két három részeget,
két, más ut hármat, és őrszobán át cipel-
nek be a pricse, a zárhába. Felesleges
megjegyezni, hogy a deliokvna nem
láthatja ilyenkor és nem szorosan
összezárt ajkakkal, Sőt ellenkezőleg. —
Aztán egymásután jönnek csörgőzőrgő
puskák a őrszaktok. Alvásról tehát itt
alig lehet szó.

A 24 óras szolgálat után a rendőr
reggel 6 órakor haza megy, de délelőtti 9
órákor már ismét tartozik szolgálatra
jelentkezni, mely délután 1 óráig és dé-
után 3-tól 6-ig tart. Ekkor rendes körü-
mények között haza mehet, de másnap
reggel 6 órákor ismét kezdődik 24 óras
szolgálat, úgy, ahogy fentebb leírva van.

Ugynevezett szabad napja 10—12
naponként lenne a rendőrnök, ha ekkor
véletlenül nincs éppen országos vagy heti
vásár napja. Mert ha vásár van, akkor
délig a szabadnapos rendőr is a vásári
kocsikat tartozik dirigálni. Ha mulatság
van, ott két korona külön díj fejében
olyan rendőr tartozik virraiztatni, kiknek
másnap kora reggel kezdődik 24 óras
szolgálat, így már három éjszaka nem
alhat az illető.

Az ugynevezett fizetések e szolgálato-
kért a következők: a tizedesek és a pol-
gári rendőr nyugdíjuk levonásával minden
évesen 62 koronát kapnak a markukba,
az I. oszt. rendőrök 53 koronát,
a II. osztályuk pedig 49-et.

Mind ezekhez még évi 120 korona lak-
bér és természetben kapott ruha jár.

Hát ezek az állapotok mindenképpen
tarthatatlanok. A város közbiztonsága ily
módon egyáltalán nincs megfelelő módon
adminisztrálva, a rendőriégénység napon-
ként folyó hatósági emberkínzás áldozata
és egyenesen kényszerítve van arra, hogy
nevelésesen csekély javadalmazása mel-
lett minden eszközzel igyekezze helyze-
tén segíteni. Oly sok ezer korona van
gavallérosan elkönyelve a városi költség-
vetésben, hogy az a költségvetés nagyon jól
elbírná még 6—8 új rendőrnök is az eddiginél
jóval becsültebb honorárlását. Nem 10,
hanem 30, vagy 50, esetleg 100 percentes
drágasági pótlék lenne a becsületes díjazás,
amit a közérdeket szolgáló hivatali gépe-
zeteknek talán egyetlen tagja annyira meg
nem érdemel, mint a kanizsai rendőr-
legénység.

A politikai helyzet.

— Fővárosi tudósítónktól. —

Budapest, augusztus 19.

Hétfőig csend van a politikai pártkö-
rökben és a parlamentben. — A legtöbb
képviselő vidékre utazott s a kormány leg-
több tagja is távol van immár a főváro-
stól. Még tegnap hosszabb szabadságra
ment Lukács László pénzügy- és keres-
kedelmi miniszter, Gasteinba, az obstruk-
ciós bonyodalom dacára. — Ma délután
Khuen-Héderváry miniszterelnök, belügy-
miniszter, Őfelsége személye körüli minis-
ter és horvát miniszter utazott el, báró
Skerlecz Iván miniszteri tanácsos kísé-
rében hédervári birtokára, ahonnan hétfőn
reggel tér vissza a fővárosba. Nincs lithon
Serényi sem és elutazott Justh Gyula is.

De itthon van Kossuth. Lithon van és
nyilatkozik a helyzetről. Még pedig igen
barclasan, helyeselve a technikai obstruk-
ciót. Kossulhot ma igen sok pártíhe
kereste fel, akiknél belföldön információ-
t a történetekről és a történendőkéről.
Hétfőn már ott lesz a képviselőház ülése
és úgy lehet, még e hónapban fel is
szólal a véderőreform ellen. Kossuth
mostani kedélyállapotán nagyon bekü-
keny a Justh-párt iránt és legtöbb vágya
a háromféle saakadt negyvennégyeseket
egy klubban egyesíteni. — A választójogi
reformot nyílt kérdésként hagyja. Erről

tanácskoztak már ma délelőtt Déay Zoltán-nal. Párthívei tegnap este nagy számban várakoztak a pártklubban, de Kossuthot még délután is annyian látogatták, hogy elfáradt és nem ment el a pártkörbe.

Kossuth nyilatkozatán kívül még egy említésre méltó sajtó-nyilatkozat kellett fel az érdeklődést. Tisza István egy Pósi-nyilvánosságban kelt és „Az Újság”-ban megjelent cikkében, kiindulva Apponyi azon szavából, hogy a véderőreform halogatása kockázattal jár, koromfekete képét festi a kettő monarchia külpolitikai helyzetének és arra lyukad ki, hogy borzasztó felelősség hárul azokra, akik a nemzeti veszély elhárításának útjába állva, szánalmas elvakultsággal önkéntes játékaik.

Umlauf kapitány Kaposváron.

Nem sikerült a repülés.

— Saját tudósítónk távirata. —

A kaposvári aviatikus napok várva-várt favoritja, Umlauf kapitány, a bécs-budapesti repülőverseny győztese ma délelőtt Kaposvárra érkezett. Pont tíz óra volt, amikor katonás alakja hirtelen fölött az Erzsébet-kávéház teraszán. Egy asztalnál már egész csomó liszt várta a kiváló aviatikust s amint Umlauf a lársaságot megpillantotta, egyenesen feléje tartott. Az asztal előtt megállt, katonásan összehajolt a bokáját, szalutált, kezét fogott a tisztekkel, azután közéjük állt. Reggeli rendelt s jóízűen evett.

Majd beszélgetni kezdett. Elmondta, hogy Bécsben vasárnap fölszállt és Kaposvárra repülőgépen akart eljutni. Vasárnap este fél szerencsésen megérkezett Lajtabruck-ba, ahol leszállt. — A gép már a földet érte, a motor azonban még mindig működött. — Így történt, hogy a gép a földön beletűzött egy fába s a balszárnya összeesett. Umlaufnak ugyan semmi baja nem esett, de a gép megvizsgálása közben konstata, hogy az az összeesés következtében annyira megrongálódott, hogy kijavítása hosszabb időt vesz igénybe.

— E hónap 30-ikáig azonban teljesen rendbe jön a gépem — mondotta Umlauf — s akkor aztán ismét fölszállok, körrepüléseket fogok végezni Ausztria északi tartományaiiban. Végtelenül sajnálom, hogy Kaposvárra nem sikerült a repülésem. — Gyönyörű ut lett volna.

Umlauf ezados valószínűleg augusztus 25-ig marad Kaposváron és részt vesz a repülőgyakorlatokon. Az Erzsébet-szállóban bérelt szobát, az első emeleten, a 11-es számú.

HIREK.

Kié Szent István napja?

A szent jobbkéz ünnepét illi hónap az egyház és a nemzet, mely ezen a napon egy közös pontban összeforr. Eddig azonban ezen az ünnepen az egyházi jelleg volt a túlsúlyos és Szent Istvánban elsősorban is mindenekelőtt azt a királyi ünnepelték, akit az egyház szentté avatott. Róma védőjét, Róma világi hatalmának uttoróját s csak közben és mellesleg jött szóba az is, ami István király magyar nemzeti tartalmát és jelentőségét megadja, hogy őriztök és egymással vetélkedő nemzetségek összevissza kaoszából megteremtette és megalapozta a magyar királyságot.

Most azonban fordulat történt: maga az Egyház deklarálja, hogy Szent István nap nem az egyháznak, hanem a nemzetnek az ünnepe. Szeptemberben konferenciát tartanak a katolikus egyház magyarországi püspökei s ezen a kon-

ferencián azzal a motu proprioval készülnek foglalkozni, amelyet a pápa az ünnepnapok rendezése s az ünnepek számának korlátozása tárgyában kibocsátott. Hír szerint a magyar püspökök az eddigi szokásban volt ünnepek valamennyiének a fontartását fogják kérni a pápától. Szent István napját azonban kikapcsolják a kérelem köréből azzal az indoklással, hogy az nem annyira egyházi, hanem nemzeti ünnep.

Ezt a hirt — mely jó forrásból ered — regisztráljuk, megemlékezvén a nagy királyról, kinek ihletettsége a kereszténységet behozta és nemzeti államformánkat megteremtette.

— A honvédkerületi parancsnok Nagykanizsán. Lóskay Gábor altábornagy, a székesfehérvári V. honvédkerületi parancsnok a jövő hét szerdán, 1. hó 23-án ismét Nagykanizsára érkezik, hogy a felsőmagyarországi nagygyakorlatra induló 20. honvéd gyalogezred felett meg-egyszer szemlét tartson. A kerületi parancsnok ezúttal csak egy napot fog Nagykanizsán tölteni.

— A 20 ezer korona felosztása. A ma egy hete tartott városi közgyűlés határozott a legutóbb érkezett 1911. évi 20 ezer korona államsegélynek a városi tisztviselők között való felosztásáról. A közgyűlési határozatot a tegnapi tanácsülés tárgyalta és annak végrehajtása fránt intézkedett. A tanács úgy határozott, hogy az ismeretlen helyen tartózkodó Hajós Ferenc rendőrbiztos és az államsegélyét illetőleg elvi döntés előtt álló Czuk József városi kézbesítő részére megállapított fizetékiesztési összegeket a városi-pénztárba helyezi mindazidőre, amíg csak e pénzek hovaforrására nézve végleges intézkedés nem történik. De a többi többi tisztviselők sem kaphatják meg 4—5 napon belül a 1. évi államsegélyeket, mert a szükséges írásbeli munkát annak hamarabb való kifizetését akadályozzák.

— A déli vasút beruházásai. A déli vasút ügyeinek rendezése végett már hosszabb idő óta folynak a tárgyalások. Sajnos a déli vasút államosításáról, mely egyedül egészséges gyógyító szere lenne ennek a beteg vasut társulatnak, szó sincs a most folyamatban levő tárgyalásoknál, melyek a vasut anyagi helyzetének megjavítását célozzák. Pedig bármily akadályokba ütközik is, mégis csak az osztrák vonalaknak Ausztria, a magyar vonalaknak pedig a magyar állam által való államosítása hozhatná rendbe a vasut ügyeit, melynek magasabb tarifák által fokozott bevételei mellett sincsen elegendő jövedelme, hogy abból csak némiképp megfelelő rész is juthatna, akár csak az elsőbbségi kölvények tulajdonosainak. A megindított tárgyalások alatt az osztrák kormány hajlandónak nyilatkozott, hogy segít a társulat pénzügyi helyzetén, még pedig azon célból is, hogy végre eszközölhessen vagy 32 millió korona elengedhetetlen beruházás, melyből 20 milliót új személy és teherszállító kocsi beszerzésére, 12 milliót pedig másnemű berendezésekre fognak fordítani.

— Eljegyzés. Ifj. Sárközy Géza, az Osztrák-magyar bank nagykanizsai fiókának tisztviselője eljegyezte Löwensohn Margitot Belegről.

— Szentistvánnapi munkaszünet. A nagykanizsai fűszer- és élelmiszer kereskedők elhatározták, hogy üzleteiket Szentistvánnapiján zárva tartják, miért is ajánlatos, hogy a közönség szükségletét idejében beszeresse.

— Születési horbályműhelyek. Holnapután, — hétfőn Nagykanizsán minden horbályműhely egész napon át zárva marad. E szokásos eseménynek az a magyarázata, hogy a napon lesz Aradon a horbályok országos gyűlése, — melyen a kanizsai mesterek is részt vesznek, mivel a gyűlésen igen fontos tárgyak kerülnek szóba. A hétfői munkaszünetért a közönség egészen megértő elindulást kéri.

— Mit csinál Junga Sebő? Junga Sebőről, a pokolgépes nagykanizsai századosról azóta, hogy a katonai fogházból kiszabadult, semmit sem hallottunk. Junga most ismét jelentkezik a nyilvánosság előtt, ezúttal azonban nem gyilkos szenzációval, hanem tisztességes kenyérkereső foglalkozásával. Kanizsán közudomáso, hogy ez a talantumos ember sok mindenhez ért: kiváló fizikus, vegyész, elsőrendű fényképész és befejezett festőművész. Most ebben az utóbbi minőségében jelentkezik s a Háztartás című lapban hirdeti, hogy elvállalja régi képek restaurálását. Jungát különben most már Endrődi Sándornak hívják s e megváltozott néven folytat megváltozottan csendes, békés, polgári életet.

— Keresztur ünnepe. A király születés napját Balatonkeresztúron is megünnepelték. Az ott gyakorlatozó 11. huszárezred tisztikara és legénysége díszben részt vett az istentiszteleten, melyet Novák Domonkos ny. zalakoppányi plébános pontifikált. Öveges László kereszturitanító énekkisérletével. Az istentisztelet végén a jelenvolt közönség elénekelt a Himnusz.

— Nagyon sokféle hashajtó van, de ezek között nagyon kevés, mely az orvosok részéről követelt minden kívánalomnak teljesen megfelel. Ilyen a természetadta Ferencz József-keserűvíz, melynek számos vegyi vizsgálata bebizonyította, hogy sóartalma az összes keserűvizek közt a legnagyobb. Kénsavas nátrion és kénsavas magnesium tartalma jóval több s éppen ez a két só gyorol első sorban jótékony hatást a belekre. Azokra nézve, akik megzavart emésztésk miatt folytonosan kénytelenek hashajtószereket használni, az igazi Ferencz József-keserűvíz valódi jótékony hatású. — Hatása enyhe, de megbízható és hosszabb használatnál sem marad el soha. Kapható a fűszerkereskedésekben és gyógytárakban.

— Ötlet. Napok óta érdekes parlamentári eseménynek készül Eitner Zsigmondnak, a temperamentumos zalai képviselőnek hétfői felszólalása, melynek keretében indítványt terjeszt elő arról, hogy képviselők kitüntetések, címeket és ordókat ne fogadhassanak el. Egyik kormánypárti lap nagyon a lelke vette Eitner Zsiga tervezett indítványát s ezt hétfői számában illusztrációval akarja kísérni. Pályázatot hirdet olyan rajzra, mely „Kossuth Ferencet ábrázolja, midőn a Lipót-rend nagykeresztjével tünteti ki önmagát.” Ezt a rajzot a lap hétfői számának címlapján fogja közölni.

— Gyászrovat. Az elmúlt héten elhunytak Nagykanizsán: Domonkos Ferenc 4 hónapos, Dolmányos György 5 hónapos, Szabó Ilona 10 hónapos, Reich János 11 éves tanuló, György Teréz 14 hónapos, Meilinger János 59 éves csizmadia, Major Jánosné szül. Német Katalin 61 éves házmesterné, Kovács Sándor 9 hónapos, Gáspár Sándor 4 hónapos, — Miklós Etelka férj. Branisa Mihályné csizmadia neje 56 éves, Freischmidt Vincéné szül. Köves Erzsébet 68 éves napazárnő, özv. Ungár Fülöpné szül. Weisz Julia 54 éves, Munkácsai Rozália 1 hónapos, Matkovics Pál 44 éves napzármas és Kovács László 65 éves földműves.

— Rácz Sándor fővárosi tanár liu-internátusa. (Budapest legszebb és legelőszegesebb részén, a Dunaparton a parlament mellett) fölvesz teljes ellátásra, elemibe, polgáriba, realba, gimnáziumba és kereskedelmibe járó tanulókat. Az intézet közvetlen közelében vannak az V. kerületi állami realiskola és gimnázium, keresk. akadémia és felsőkereskedelmi, fővárosi polgári iskola. Az internátusban kiváló középiskolai és szaktanári képzésű elő a tanulókat lelkükre, Francia, német és angol tanítás és beszélgetés, zene, torna. Magántanulóknak külön kurzusok. Prospektusát azieszen küld az intézet igazgatója: Rácz Sándor fővárosi felelő keresk. isk. tanár, V. Személylök-utca 7.

— Napbarnulás és szeptők ellen legjobb a Grand Fayence szappan 1,50 K.

— Kövezik a Szemere-utcat. A sok vizontagságon keresztül ment Szemere-utca most amerikai tempóban borza be azt a sok mulasztást, — amit a mostoha esztendőknél során szenvednie kellett. Allig készült el a sokat sürgetett földalatti csatornája ez utcának, a lakók sebiben közvetítési folyamodtak a városhoz, mely ajánlatukat oly kedvezően fogadta, s ami a legelőbb, oly gyorsan el is intézte azt, — hogy ma reggel már az első csákányütés megtörtént a Szemere-utca közepén, hogy a bazaltkővezet fundamentumát megassza. Napok óta számos szekér bazaltkővel hordtak a Szemere-utca, mely az u. n. bazalt nagykokával lesz burkolva. A szakértők azt mondják, hogy a nagykok-kővezet korántsem oly veszedelmes, mint a kis kocka, amínovel a Teleky-ut van burkolva, hol egymás után törik ki a lábukat a lovak. — A Szemere-utca kővezetésének munkálataira 30 napi ideje van a vállalkozó bazaltbánya részvénytársaságnak s így a kővezés legkésőbb szeptember hó 18-ára készen lesz.

— Esküvők. Az elmúlt héten házasságot kötöttek Nagykanizsán: Lőrinc János kocsis Németh Erzsébettel, Varga Ferenc cipészeged László Viktóriával és Vizely Sándor szabóeged Czukelder Annával.

— Az ügyvédi pálya megnehezítése. Az ügyvédi szervezettől való törvényjavaslat a képviselőház előtt fekszik. Ebből most pár hét alatt kétségtelenül törvény lesz, mert hiszen Székely miniszter és Balog államtitkár többször kifejezték, hogy ezt a kérdést tekintik az igazságügyi és kultuszárca legelőbb és leggyorsabb megoldási követelő problémájának. Az ügyvédielőtti gyakorlat meghosszabbítására vonatkozó törvényjavaslat már befejezett a képviselőházba. Ez az új törvény az ügyvédielőtti gyakorlatot két évvel meghosszabbítja s a gyakorlat megkezdését a doktorátus megszerzésétől teszi függővé. Akiknek tehát jogi vizsgát (szigorlat, alapállamvizsga, ügyvédi) vannak hátra, saját érdekükben siessenek, mert az új rendszer az egész vonalon a vizsgák anyagának megizsuzerződését és eddig nem ismert szigorúságot és precizitást hoz majd magával. E tendencia különben már is érezhető, mert a cenzorok lépten-nyomon fokozódó követelményeket támasztanak a vizsgázóval szemben. Ne állítsa senki magát azzal, hogy a törvény méltányosságot fog gyakorolni, hanem fogjon azonnal a készüléshöz, amelynek egyedül célravezető: időt, fáradságot és költséget megtakarító gyors és biztos módját. A jogi vizsgák letétele” c. munkában (IV. kiadás, negyvenedik ezer) találja leírva. Díjmentesen küldi Dr. Dobó, Kolozsvár, Bolyai-ut. 3.

— A Legényegylet köréből. Szent István napja alkalmából a Kath. Legényegylet tagjai felkértek, hogy az ünnepi főistentiszteleten minél nagyobb számban megjelenni sziveskedjenek. Gyűlékezés d. e. 10 órakor a plebánia-templom főbejárataánál.

— A Balatonhoz való közlekedés javítása érdekében Lukács László kereskedelmi miniszter nagyobb érdeklődést hivatolt össze. Az érdeklődésen a máv. igazgatóságának a szombathelyi, zágrábi és budapesti üzletvezetőiségeknek, valamint a Balaton Szövetség-nek képviselői vettek részt. Alaposan megvitatták az érdeklődés összehívásáig felgyülemlett kívánalmakat, hogy a miniszternek az érdeklődés körülményeiről előterjesztést tehessenek. A Balaton Szövetség nevében Ördy Ferenc orsz. képviselő mondott közönetet az érdeklődés résztvevőinek az előterjesztések részletes lefárgálásáért.

— Lakások, elképzelhetők e vén házban, vagy sok lakó után poloska nélkül? Mielőtt ily lakásba beköltöznének, tisztítsuk azt ki alaposan Löcherer Cimexin-nel. Ez eddig az egyedül szer, — amelytől a poloskák nyomban elpusztulnak, — pedig a Cimexin hatása folytán károsodnak és többé ki nem kelnek. Nem pusztul, fölött, azot nem hagy, a leggyorsabb butor is tisztítható vele. Mely ellen egyedül biztos szer. Kapható: a helybeli gyógyszerárakban. Egyedül Iórátkir Zala és Somogyvármegyék Reik Gyula gyógyszerára Nagykanizsa.

— **Hat ember halálos veszedelme.** Lengyeltöltő tudósítónk írja: izgalmas, vérfagyasztó jelenet játszott le a hétfői Lengyeltöltőben. Pakó József kereskedő szalmafedés háza ismeretlen okból ki-
gyult. A házban lakó Horovic László a községbeliek segítségével a lakásban levő butorait igyekezett megmenteni. Ép az utolsó fordulóra mentek be az emberek a már lángoló épületbe néhány butor-
darabért, mikor a ház égő tetőzete óriási robajjal beomlott és elzárta az ajtót előlük. A később beest emberek az ablakon igyekeztek menekülni, de az izzó zsaratnokoktól az is tűzet fogott. Az égő ház körül gyűlt nép rémesen jajve-
szekelt, mindenki azt hitte, hogy az égő épületbe szorult 6 ember a lángokba vész. Az utolsó pillanatban, amikor a sűrű füsttől már csaknem eszméletüket veszítették, sikerült a háznak udvar felőli ablakát kifeszíteniök és azon keresztül menekültek meg a biztos halál elől.

— **Vadestély a Badacsonyban.** A vadászat megkezdődöttével újabb megkezdődtek a Badacsony pompás emlékü vad-
estélyei. Az első vadestély ma, szombaton lesz a Badacsonyban Sárközy Dezső jeles cigánybandájának hangjai mellett.

— **Értesítés.** A magyarországi mun-
kások rokkant és nyugdíjgyelet nagykaniz-
sai fiókpénztár vezetősége ezúton tudatja a t. tagtársakkal, hogy a befizetések e hó 27-én lesznek megtérve.

— **A holnapi táncestély.** A Legény-
egylet szokásos nyári táncvigalma iránt élénk érdeklődés nyilvánul főleg a tánc-
kedvelő ifjúság körében, kik már nehezen várják, hogy a nyári szünet végét jelentő első mulatság megtörténjen. — A tánc-
ban gyönyörködők (de nem táncolók) kedvére a rendező-bizottság az emeleti páholyokat is rendelkezésre bocsátja, melyekből egy hat koronáért lesz kapható. A mulatság, mely az egyszerűség jegyében rendezik, mindig megfelelt a be-
léje helyezett várakozásnak és kellemes szórakozást nyújtott azoknak, kik ked-
velően szeretnek mulatni.

— **Szállagyi és Diskant miskolci gép-
gyáros cég kiűnő könyvszerkezetű és víznyomásmű borsajlóira, valamint legújabb „Villám” centrífugális bogozó és zúzó-
gépére felhívjuk olvasóink figyelmét.** Ki-
emelendők különösen a cég által feltalált és készített „Rákóczy, Kincsem és Hegy-
alja” borsajlók, nemkülönben a nagy-
üzemi préseléshez készített Rákóczy ket-
tős kosaru sajtók, melynél a régi világ fából készített présszerűen egyesítve van a modern technika vívmányaival. — A sajtók felső része acél, alsó része fasz-
keret. Ennélfogva a must soha sem érint-
kezik a vasszerkezettel, hanem csak a fával, ami a must színét, ízét, zamátját nem be-
folyásolja. A törkölyt sem kell összevagy-
dalni, hanem kisebb darabokban is ki lehet venni. Az 1901. évi fémessvári, az 1902. évi egri, az 1906. évi nagyvárad és az 1902. évi pozsonyi II. mezőgazdasági orsz. kiállítá-
sion a cég borsajlói első díjjal, arany érmmel lettek kitüntetve. A cég üzle-
sérgezzék kívánatra minden érdeklődőnek megküldi.

— **A holnapi cirkuszelőadások.** Nap-
ról-napra szorosan megtöltött széksorok előtt tartja előadásait a Sörház-udvarban a Wollner-féle cirkusz, melynek pom-
pás műsora szakadatlanul vonza a közön-
séget. Holnap, szent István napján két előadás lesz a cirkuszban. Az első dé-
lután négy órakor kezdőltől helyarával, a másik pedig este 8 órakor rendes hely-
arával. A két előadás egymástól semmi-
ben nem különbözik, s mindkettő a cirkusz legjavá programját mutatja be számos rendkívül ügyes emberből álló társulata.

— **Fényképezési kézikönyvek** műk-
velőknek. Mindazok, akik a fényképezet, a legvonzóbb és mindenki által könnyen megismerhető sportként érdeklődnek, ajánljuk az A. Moll cég új kézikönyvét. — Tüchla-
ben 9. cs. és kir. ud. kiállító. 1911. óta lennálló fényképezési kézikönyvek, melyek-
ségek árúháza, amelynek képes kéziköny-
vét kívánatra szívesen küldi el bérmentve a cég.

— **Nincsenek díjmentes anyakönyvi tanúsítványok.** Az ovodákba és elemi iskolákba való beiratásuknál elégséges volt eddig, ha a szülők rendes születési biz-
onyítvány helyett bétely és kiállítási díj-
mentes anyakönyvi tanúsítványokat sze-
reztek be gyermekeik születéséről. Nem-
régiben ezt a belügyminiszter betiltotta és elrendelte, hogy iskolai beiratás céljára csak rendes anyakönyvi kivonat (születési bizonyítvány) alkalmazható, mert a tanu-
sítvány használatá 200 koronáj terjedelmű bírsággal büntetendő. — Az erről szóló figyelmeztetés ma reggel óta a nagykanizsai állami anyakönyvi hivatal ajtaján is olvasható.

— **A király bon-motja az ischii balesete után.** Ők királyunk hidegvé-
rére eklatánsan engedélyeztetni az a kis bon-mot, amelyet ischii, majdnem végezettség vált balesete után pár perccel mondott, s amelyet már szelvényben-ho-
szában beszélnek. A veszedelmes kocsiból kiszállva, ugyanis gyalog ment a király Lipót bajor herceggel, aki menetközben egyszerre lehajolt a földre, fölött egy dobózkát s meglepetve kiáltott fel:

— Nini, egy doboz YES-pouder!
Királyunk is kezébe vette a dobozt, édesdeden elkacagta magát, s így szólt:
— YES-porcellánpouder? Ja, ez az a pouder, amitől a bécsi asszonyok oly szépek!

A király e bájos mondását kíséretének egy tagja beszélt el a bécsi Jockey Klub-
ban.

— **Vizsgálják a mozgósítási irato-
kat.** Lehet, hogy nem minden korszerű jelentőség nélkül való, hogy ma reggel Pozsonyból, a hadtestparancsnokságtól egy százados, Szatmáry Sándor érkezett Nagykanizsára, hol a város katonai ügy-
osztályában a mozgósítási iratokat revide-
álta. A titokzatos vizsgálatnál, mely jól őrzött ajtók mögött történt, a kapitánynak, a városi főjegyző, a tb. aljegyző és Csányi János katonaiügyi előadó voltak segít-
ségére.

— **A hálózobák réme, a poloskák kiűtése** eddig a lehetetlen dolgok közé tartozott. Mióta azonban a Löcherer Cime-
xinnel történtek próbák, beigazolódtak, hogy a Cimexin nemcsak az élő poloskát pusztítja el nyomban, de a Cimexin ha-
tása folytán a peték rögtön kiszáradnak és többé ki nem kelnek. A Cimexin min-
denütt használható, szövetet, butort, falat, vagy festést nem piszkít; nyomot vagy foltot nem hagy. Moly ellen egyedül bi-
tos szer. Kapható: Reik Gyula gyógy-
szertárban Nagykanizsán és a készítőnél, Löcherer gyógyszerésznél Bártfán.

NYILT-TÉR. *)

Tekintetes

Zalabéri Samu urnak

Szeptetnek.

Mindenfelé hangoztatott fenyegetéseire csak azt akarom megjegyezni, hogy velem csak szigorúan a lovagias szabályai szerint tárgyalhat, mert mihelyt a tette-
geséghez fordul, az ellen egy fogok védekezni, ahogy általában közönséges uton-
állók ellen védekezni szokás.

Egyébként tegyen egy, ahogy jónak látja! Résen fogok állni!

Szeptetnek, 1911. augusztus 18.

Bokor Sándor,

állatorvostanhalgató.

*) E rovatban közöltékért nem vállal fele-
lősséget a Szerk.

SALVATOR

kiváló bőr- és lithiumos gyógyforrás

vess- és hólyagbajoknál, köszvényénél, csukorbetegségnél, vörhenyénél, amő-
bás és idegrendszeri szorvosok hurutjainál kitűnő hatású. Természetes vasmentes savanyúvíz.

Rapholt ásványvízforrásadatképek

szeged és környékén.

SCHULTES AGOST

Szeged-Lipóti Salvatorforrás-változó

Budapest, V. Rudolf rakpar 8.

TÁVIRATOK.

Időjárás.

(A meteorológiai intézet jelentése.)

Budapest, aug. 19.

Változékony idő várható lényeg-
telen hőváltozással, helyenként eső-
vel, zivatarokkal. Déli hőmérséklet 21.5 C.

A kirdlyszertő „Nap”.

Megvonták az utcai árusítási engedélyét.

Budapest, aug. 19. A fővárosi lapok megírták, hogy A Nap teg-
nap számát vezércikke miatt, mely sértő hangon írt a királyról, a fő-
város területén elkobozták. A kir-
ügyészség s a rendőrség kikül-
döttél ma délelőtti megjelentek a lap nyomdájában és elkobozták a tegnapi vezércikk öntvényét. Ezzel azonban még nem elégedtek meg a hatóságok, melyek, — bármily hatalom is A Nap — mégis na-
gyobb hatalmak s ma a főváros polgármestere megvonta A Nap utcai árusítási engedélyét, amiről sürgősen értesítette a rendő-
séget is.

Regula sir.

Miskolc, augusztus 19. Regulát, az edényi borzalmas családirtás tettesét erős csendőrfedezettel Miskolcra hozták és beszállították az ügyészségi fogházba. Az állomáson tüntetésektől tartottak s ezért Regulát egy megelőző állomáson le-
szállították s kocsin vitték Miskolcra. Itt Regula, midőn a szá-
mára kijelölt cellába lépett, sirva fakadt.

Megszökött a Jegyző.

Badn, augusztus 19. Bercsy köz-
ség körjegyzője, Dombszky Lajos e hó 13-ikán elment hazulról s azóta nyoma veszett. Nagy adós-
ságot hagyott hátra, de egyéb baj is van, mert kiderült, hogy 18 ezer korona hivatali pénz is elcsikkasztott. A hűtlen tisztviselő feleségét és két gyermekét itthon hagyva Amerikába szökött.

Sztrájk.

Győr, augusztus 19. A bádgos és sze-
relő munkások béremelési követelvé-
sétől eltiltva. A hatóság zavargások-
tól tart.

Kristóffy otthon.

Makó, aug. 19. Kristóffy József szülei látogatására hazakereszt Makóra. Szülei lakásán fölkereste a város több előkelő polgára és meghívták egy banketre, melyet tiszteltetésre rendeztek. A társaságban Kristóffy a hozzá intézett üdvözlő beszédre azt válaszolta, hogy politikai kijelentéseket most nem tehet, csupán önműt fejezi ki afelett, hogy szülővárosában szeretettel fogadják.

A kisteleki boszorkány.

Szeged, aug. 19. A kisteleki lömges emberirtás ügyében a hatóság a legze-
lebb körben folytatja a vizsgálatot. Ujabban még nyolc holttest exhumálását rendelték el, mert erős a gyanú, hogy ezek is Gierzán Klára bábaasszony ál-
dozatai.

Keresik a postarabóknak.

Budapest, aug. 19. A budapesti (tabán) postarabók ügyében ma tízenket detektív autómobilon elindult a Déli vasút vonala mellett a községekben a postarabókat ke-
resik, eddig azonban eredménytelenül. — Ma Lukács László pénzügyminiszter is érdeklődött táviratilag az iránt, hogy nyoma akadnak-e már a rablóknak.

Félt a büntetéstől.

Trencsén, aug. 19. Matusek József tiszt-
szolgának azt parancsolta a százados, hogy hajnalban nyergelje meg a lovat, őt pedig költse fel. — A legény egész éjjel mulatott s elmulasztotta kötelességét. Mikor reggel haza került, a százados már nem volt otthon. A legény félt mulasztá-
sának következményeitől, és emiatt agyon-
lőtte magát.

Újságzállító repülőgépek.

Berlin, augusztus 19. A Morgenpost című nap világra szét ujjatst kezdem-
nyezett. A lapvállalat aeroplánokat vásá-
rolt, amelyeket kizárólag lapszállításra alkalmaznak. Az első felszállás ma reg-
gel 4 óra 20 perc körül volt és a pilóta egy nagycsomó újságot az Odera melletti Frankfurtba vitt az előfizetők részére. A lapok Frankfurtba két óránál idővel hamarabb érkeztek, mint egyébkor, a gyorsvonattal.

Nikita merénylője Magyarországon.

Szabadka, aug. 19. Egyik léglagvár munkásának egy lezúrtított külső csavargó szebbnél-szebb aranygyűrűket kínált olcsón megvételre. A rendőrség gyanusnak találta a zúzott embert, kit bekísértek a kapitányra és megállapították róla, — hogy egyike annak a három Obrenovic fiúknak, kik a szerb-osztrák-magyar kon-
fliktus idején, mintegy másfél évtizede Nikita montenegrói fejedelem ellen siker-
telen merényletet követtek el. A csava-
gónak két bátyját a merénylet után elfog-
ták és kivégezték, de ő megmenekült s azóta Európaszerte csavargó. A gyanus embert innen az újbudai határrendőrség-
hez vitték, mely őrizet alá vette és kutat viselt dolgai után.

Bihari Luci — főpincér.

Szilágyszent, aug. 19. Bihari László te-
hetőség vidéki színésze megvált pályá-
tól és itt egy vendéglőben főpincéri állást vállalt. (Bihari László egy szezonon át Nagykanizsán működött bátyjának Bihari Ákosnak színtársulatánál, ahol ő volt a nagy népszerűségnek örvendő, tényleg talentumos Bihari Luci.)

Közfürdőségi tiszték megmérgezése.

Lisabon, augusztus 19. Titokzatos eset történt tegnap Novában. A tisztikar ebedje után 35 tiszt halálosan rosszul lett. A betegek mindegyik mérgezés tünetei mutatkoztak. A dögöt politikai bosszu művének mondják, mert itt csak a katonaság hive a közfürdőségnek, míg a polgári elem mind királypárti. Mind a 35 megmérgezett tiszt haldoklik.

Zászlóhecc Varazsdon.

Várad, aug. 19. Tegnap, a király szü-
letésnapján az itteni m. kir. pénzügyig-
gatóság épületére kiűzték a magyar nemzeti lobogót. Ez nagyon bántotta a horvát lakosokat, mely csoportosult az épület előtt és hangosan követelte a zászló elvételét. Majd ostromolni kezdték az épületet és dühöngő lömget csak a pol-
gármesternek sikerült lecsillapítania, ki rábírta a pénzügyigazgatót, hogy vonassa be a lobogót. Midőn ez végre nagysokára megtörtént, a nagyobb zavargásnak eleje végett.

Az angolországi vasutassztrájk.

London, aug. 19. A belügyminiszter ma reggel kommunikált adott ki, melyben közli, hogy az angolországi vasutassztrájk tegnap az egész országba kiterjedt, de mindentől a katonai hatalom urálja a helyzetet. Londonból hét zászlóalj kato-
naiságot Hullba küldtek. A kereskedelemi miniszter maga tárgyal a sztrájkolókkal és a vasutársaságokkal, hogy a köztiük felmerült konfliktus mielőbb méltányos befejezést nyerjen.

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Felkészítők: NAGY SAMU.

Igazgató: BOROS JÁNOS.

hazai gyógyásványviz.
gyomor- és emésztőbetegségek,
bél-, és vesebetegségek ellen.
és a gyomortáji ártalmak megelőzését.
vállalat tulajdonosa: 4249
kereskedelmi részv. társ.
P. Teréz-körút 4. Telefon 16-18.
jobb közérzetért és jó gyógyhatásért,
széles körben, Veszprém.

Naponta
rissen pörkölt
Kávé K 4.—
badi keverék kávé . . . 4.50
Mocca-Java keverék . . 4.80
Kapható:

ELTCH és GRAEF
mege- és fűszer-kereskedésében
Nagykanizsán.

Igen jó eredménnyel alkalmazzák
MATTONI FELE
GISSHÜBLER
SAVANYUVIZ
A legújabb
megtalálástól,
a paraf és horgok
használatát, 1944- és
melléklet-nyitással.

MUSCHONG-BUZIÁSFÜRDŐ
BUZIÁSI PHÖNIX ÁSVÁNYVIZ

BAKTERIUM-MENTES

természetes ásványviz

ODIT-GYÓGYÍT. ODIT-GYÓGYÍT.

Vese- és hólyagbajoknál, a vesemedence idült
körülményeinek, húgyúti- és hólyagbetegségeinek,
és a kiválasztó szervek hurutos bän-
talmánál kitünő hatásának bizonyult.

Orvosi ajánlva.

Pólerakat: FLEISCHACKER IGNÁCZ

cégénél, Nagykanizsa, Király-u. 14.

Telefonszám: 161. szám.

IRODALOM.

A Magyar Figyelő 16. számában báró Roszner Ervin: Az olasz választói jog és reformja címen nagyérdékű tanulmányt kezd, amely az olasz választói reformok egész történetét eredeti források alapján összefüggő és rendszeres átnézetben, de egyúttal a történeti higgadt objektivitásával adja. Nem kevésbé érdekes Tisza István grófnak egy szintén történelmi cikke, amelyben egy a gróf Bethlen-család birtokában levő, eddig teljesen ismeretlen-kéziratot mutat be. E kézirat gróf Bethlen Mihály európai bujdosását beszéli el. Igen érdekesek a szám azon cikkei, amelyekben Eöttevényi Nagy Olivér, egy a magyar kérdésszóló új francia munkát ismertet és egy másik cikk, Almásy László tollából, „Az esküdszék” intézményéről eredeti és érdekes nézeteket ad elő. A szépirodalmi részben Lovik Károly elbeszélését találjuk. A gazdag „Följegyzések” rovat pedig méltóan sorakozik a szám gazdag tartalmához. A Magyar Figyelő előfizetési ára negyedévre 6.—korona. Kiadóhivatal: Budapest, VI. Andrássy-ut 10. szám.

A család kincse. Szébbnél-szebb elbeszélések, költemények, értékezők: szövegképek, műmellékletek, könyvdiszkek tartálnak a Kultura 9. számában. Valóságos diszkertjévé irodalmunknak . . . és művészi kincse minden család szalonjának. A Kulturát a haladás, a fejlődés jellemzi. Szerkesztője a legszerencsésebb műveltséggel válogatja össze témáit és képeit. Modern minden részében és finom munkálkodása a szűztiszt irodalom és tökéletes művészet gondos, szerető ápolása. A 9. szám tartalma is igen érdekes.

A „Nyugat” Ignotus, Fenyő Miksa és Osváth Ernő szerkesztésében megjelenő szépirodalmi és kritikai folyóirat augusztus 16-án megjelent 16. számában folytatja Halász Imre Szilágyi Dezsőről írt cikksorozatát. A „Nyugat” gazdag és érdekes tartalmából kiemeljük még: Füst Milán: Elégia. (Vers), Kortsák Jenő: A márnák. (Novella), Kemény Simon: Versek. Gellért Oszkár: Versek. Barta Lajos: A jó üzlet. (Novella), Nagy Zoltán: A sárga Khán. (Vers), Felek Gyéza: Salon des Indépendants. Ignotus: A kezdet. Ady Endre: Versek. Tersánszky Józsi Jenő: Tavaszi történet. (Novella), Zsádányi Henrik: Az elfoglaltság szeléről. Figyelő: Fenyő Miksa: Kaffka Margit: Talizánok évek. Szabó Dezső: Ernest Renan: Az akropoliszi ima. Faragó Miksa: Kossuth Lajos iratai. Várady István: Vitéz Miklós: Évtordulók. Felek László: Méray-Horváth K.: Politika és szociológia. Tihanyi László: A középtengeri egyensúly. A Nyugat fémunkatársai: Ady Endre, Ambrus Zoltán, Babits Mihály, Halász Imre, Hatvany Lajos, Móricz Zsigmond. A Nyugat előfizetési ára: egész évre: 24 K, félévre 12 K. Egyes szám ára: 1 kor. 20 fillér. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Mörleg-utca 9. Mutatványszámot kívánatra díjlanul küld a kiadóhivatal.

Gabonaüzlet.

Budapest, aug. 19.

Készlet-üzlet:

10—20 fillérrel magasabb.

Határvidék-üzlet:

Buza októberre 11.57, Buza áprillatra 11.75, Ross októberre 9.50, Zab októberre 8.80, Tengeri augusztusra 7.95, Tengeri májusra 16.80, Repce augusztusra —.

Örökös állást nyerhet bárki havi 500 korona jövedelemmel, ha sorjegyek részletfizetésére való eladásának képviselőjévé válik.

Budapesti Erzsébetvárosi Takarékpénztár Rt.-nél (Budapest, VII. Károly-körút 13.) elvállalja.

Szakértelem nem szükséges.

Mint mellékfoglalkozás is üzhető.

Alapítóke 7 millió korona.

Gyakornok

kerestetik

azonnali belépésre; havi 60, esetleg magasabb fizetéssel

Zerkowicz Albert céghez. 5581

BUTOR!!

Gazdagon felszerelt raktár mindenféle asztalos és kárpitos

Butorokban.

Készíték és nagy választékban raktáron tartok angol bőrgarnitúrákat
1 kanapé, 2 fotel . . . 320 K-tól.
Salon garnitúrákat kanapé, 2 fotel
4 szék 240 K-tól.
Szőnyeg-, ebédlő-dívánokat 70 K-tól.
Tükrös, rézrudas szőnyeg-dívánokat 80 K-tól.
Szövet dívánokat 40 K-tól.
Ottománokat 32 K-tól.

Nagy választék:

Függönyök, Ottomán, Takarók és Butorszövetekben

SOMOGYI EDE

kárpitos butorraktárban
NAGYKANIZSÁN, Kazinczy-utca
(Városház épület).

A hölgyek tudják legjobban mily fontos a

szép, üde arc

mily hatalom és kincs az, mily előnyökben részesül egy szép nő.

Szépnek lenni azonban nagy feladat, nem elegendő, hogy valaki csinos, fess és kedves legyen, hanem a legfontosabb, hogy az arcára tiszta sima legyen.

A nők tudják ezt és ezért nagy gondot fordítanak az arcuk ápolására, a szépség fenntartására és emelésére.

A PÖLDES-FÁLO

MARBIT-CRÈME

az egyedül szer, mely 5—6-azori használat után biztosan eltávolít kiütéseket, pattanásokat, miteszt, szeplőket, málfoltokat, ráncokat és az arcot fehéríti, üdül és fiatalítja.

A Pöldes-féle Margit-crème teljesen Ártalmatlan, páratlan és csodás arc-szépítő. Kapható az egész világon. Tégelye 1 K és 2 korona. — Készíti és postán küldi: PÖLDES KELEMEN gyógyszerész ARADON.

Kapható Nagykanizsán: Belus Lajos, Prager Béla, Reik Gyula gyógyszerárakban, Gellisch és Graef drogeriájában. — Takarékpénztár: Föld Jenő, Reichard Jenő gyógyszerárakban.

Két szoba

első emeleten és pedig egy utcai butorral és egy udvari butor nélkül, irodának is igen alkalmas

azonnal kiadó.

Közelebbi értesítés

Kürschner Ignácznál

5592 Erzsébet-tér 23. sz. alatt.

Két évi jótállás.

Az „OLLA” több mint 2000 orvos által legmegbízhatóbbnak van ajánlva.

KAPHATÓ: Gellisch és Graef drogeriájában, Belus L. és Reik Gyula gyógyszerárakban.

MAYER KLOTILD

villanyerőre berendezett

mosó és fényvasaló intézete

Nagykanizsa, Fő-ut 15. (Rózsá vendéglő mellett.)

Flók és gyűjtő-telep Kazinczy-utca 8 (Kath. Legényegylet épülete.)

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy a volt Vindis Anna-féle üzlethelyiségben a közönség kényelmére egy flók és gyűjtőtelepet rendeztem be, hol felügyeletem alatt, úgy mint eddig is, a nagyrészt közönség legkényesebb igényeinek is meg fogok felelni.

Kitűnő

fájdalomcsillapító, gyulladást akadályozó és antiszeptikus ható

Prágai házikenőcs

mint a legmegbízhatóbb kötszer. Megóvja a sebeket, enyhíti a gyulladást és fájdalmakat, hűsítőleg hat és elősegíti a vérképződést és gyógyulást. Postal szétküldés naponta. 1 doboz 70 fillér. Postán 3 K 16 fillér előzetes beküldése után 4 doboz, 7 K beküldése után 10 doboz szállított bérmentve Magyar-Osztrák ország minden állomására. 4442

Figyelem! a szer elvezetése, a készítő nevére árra és védjegyre. Valódi csak 70 fillér. Főraktár: B. Prager cs. és kir. a „Fekete sas”-hoz Prága III. Ecke der Nerudgasse 203., továbbá Török József, dr. Egger L. és Egger J. gyógyszerárakban Bpestben. Egy próba elegendő ahhoz, hogy a nélkülözhetetlenségéről és jószágáról meggyőződjön.

Kapható minden gyógyszerárban.

Egy OKOS tej

minden alkalommal

Dr. Oetker-féle vanília-cukrot 4 12 fillér

használni a drága vaníliacső helyett.

Ez a legjobb fűszer tészta, kakaó

és tea, csokoládé és krémek, kuglup, mártások, tejszín, pudding és torták részére.

Finom vagy porcukorral keverve mindennemű tészta behintésére páratlan és rendkívül kiadós, így kuglup, fánk, császármorssa stb.

1 csomag 4 12 f. pótol 2—3 csövet.

Mindenütt kapható minio recepttel.

Tészta sütéséhez csak a VALÓDI

Dr. Oetker sütőpor 12 f. használandó.

Vizmentes kazaltakaró és gépponyvák

elsőrendű gyártmány négyzetméterenként 2 koronától feljebb.

Gabonaszákak, tiszta lenből, kartellen kívül, K 120-tól feljebb jutából 1.— K-tól feljebb.

Esőköpeny, gallérok munkásoknak, vízveder, abrakostársalva, kéve-kötő, lentőlők, zsineg, kender, gépolaj, gépzsír, petróleum, lótakaró

N. Kir. marhasző nagydruda, Rőcsönponyvák kaphatók.

Hirsch és Szegő

gazdasági cikkek vállalatánál NAGYKANIZSÁN legolcsóbban beszerezhetők.

Magyarázat

arról, hogy miért éppen a SCHICHT-„SZARVAS” MOSÓSZAPPANNAL lehet a következő mosási eljárásnál a legjobb eredményt elérni:

1. A SCHICHT-„SZARVAS” MOSÓSZAPPAN az összes szappanok között a legjobb.
2. Kiadósága folytán a legolcsóbb is egyúttal.
3. Tiszta voltáért 25.000 Koronával szavatolnak.
4. Rendkívül enyhe és konzerválja a szöveteket.
5. Mert ezen szappan maga is könnyen oldódik, tehát a szennyet is könnyen feloldja.
6. Hideg vízben is nagyszerűen lehet vele mosni és megátolja a szövetek szételését és összenesését.
7. A SCHICHT-„SZARVAS” MOSÓSZAPPANNAL való egyszeri átsimítás megfelel más szappannal való 3-4-szeri átsimításnak.
8. A SCHICHT-„SZARVAS” MOSÓSZAPPAN használata által időt, fáradságot és pénzt takaríthatunk meg.
9. Fehériti a ruhát és feleslegessé teszi a napon való fehéritést.
10. Készítési módja egészen különleges és erre a célra csakis a legjobb nyersanyagok használatnak fel.
11. Gyártásánál évtizedek tapasztalatait használják fel.
12. Ezen szappan tökéletesítésén folytonosan dolgoznak és e célból minden találmányt felhasználnak.

Mindez az „ASSZONYDICSÉRET” mosó-kivánatra is érvényes.

Hirdetmény!

Aki pénzt, időt és fáradságot akar megtakarítani, kövesse ezen mosási eljárást:

A ruha beáztatása. Csak annyi vizet veszünk, hogy az egész ruhát éppen ellepje és a vízbe annyi „Asszonydicséret” mosó-kivonatot teszünk, hogy a felkavarásnál habozzék és azután a ruhát éppen át áztatjuk.

A tulajdonképpeni mosás azután csak nagyon kevés fáradsággal fog járni, ha SCHICHT-SZAPPANT, SZARVAS védjegyűt használunk. Mert minden tisztáltságot már feloldott az „Asszonydicséret” mosó-kivonat és most már csak az szükséges, hogy ezen feloldott szenny a SCHICHT-„SZARVAS” MOSÓSZAPPAN habja által leköttesék. Minden fáradságos dörzsölés és zörömpölés elkerülendő; a ruhába erősen beleevődött foltokat úgy távolítjuk el, hogy a ruhát a foltok helyén mindkét oldalán SCHICHT-„SZARVAS” MOSÓSZAPPANNAL bekenjük és azután összegöngyölve, egy óra hosszáig állni hagyjuk. Ilyen módon minden szennyet könnyen lehet kimosni.

Ha a vízbe, amelyben a ruhát főzzük, kevés SCHICHT-„SZARVAS” MOSÓSZAPPANT vagy „ASSZONYDICSÉRET” mosó-kivonatot teszünk, az nagyon célszerű. Igen fontos, hogy a ruhát bőseges vízben többször gondosan kiöblítsük, amíg az összes, a SCHICHT-„SZARVAS” MOSÓSZAPPAN által feloldott szennyrészecskék el vannak távolítva és az öblítővíz teljesen tiszta marad.

Sikkes és elegáns csakis a Jancsec-cipő!

NAGYKANIZSÁN, Deák-tér (Bayer cukrászda mellett).

Jancsec-cipő!

Videki megrendelésekhez

elegendő egy használt cipő
beküldése vagy papírra állva
a láb körrajza.

Helybeli divatáru üzletben

egy segédet
felvesszünk.

Cím a kiadóhivatalban.

ENGLÄNDER BÉLANÉ

szül. LIDIT EMMA

Nagykanizsa, Király-u. 39.

Elvált mindennemű HAJMUNKÁT, bármilyen hajat 24 óra alatt elkészít. — Kéz haját nagy választékban raktáron tartok. Ugyanott szőrszálakról levett FÉRFI-
RUHÁK magas áron megvételnek. 5345

Tűzifa eladás.

Fiatal, szép hasábfu (bűk és cser vegyesen) erdei ölenként 21 frtért megrendelhető

GRÜNFELD MIKSAÁN

Kinizsi-utca 5. sz.

LOLA

fésűk és fogkefék kaphatók droguériákban és minden jobb pipere kereskedésben, valamint szaküzletekben.

Szülő öltöny

fejlesztés piros Delaware, európai és amerikai győ-
— keres és sima szőlővess-
szőlő név- és árjegyekkel legyőz-
és bementve küldjük meg mindazoknak, akik
címüket tudatják. Megjegyezzük, hogy Ma-
gyarország legelőkelőbb és legmegbízhatóbb
fő hordas ármelléki saját szőlőtelepeinken
termelt több mint 470 fajta legkiválóbb
bor és csomagosított öltöny és
valódi szőlőtől fejlesztett piros „De-
laware” gyökres és alma vesszők,
továbbá a Kesző közeg határában lévő
egyik immunis fekete homok majorságunkban
termelt ucsyáron 170 különböző legkivá-
lósabb fajt- európai gyökres szőlővesszőből
és együttevén 4 millió darabot a legmód-
szeltesebb árak mellett becsütünk a
dizs. Kiemeljük szíves tudomásul azt is,
hogy a világhírű legkiválóbb lugaaszó-fajok
csakis nálunk kaphatók, 1 fő ezekből legke-
vesebb 1000 fűrt legkiválóbb szőlő terem.
Hagyjunk birtalmat árjegyekkel egy hasábfu
sem hiányozzon. Ünnepi árak már József
Terve nagypirokonok 184 holdas szőlő-
vany-telepe, Kertváros (Biharmegye), 508

Eladó üzlet.

Zalamegyében, bírósági székhelyen

korcsma, szálloda, kávéház

vezetés hiánya miatt sürgősen eladó
a divatos berendezéssel együtt.

Kitűnő üzletmenet fogyasztási bárcák-
kal igazoltatik.

Ár 24 ezer korona. Átvehető 4-5 ezer
koronával.

5519. Cím a kiadóhivatalban.

Első nagykanizsai nagy gőzmosó
és fényvasaló intézet

Eötvös-tér 29-ik sz. (Szentháromság
átellenébe.) Ingek, gallérok, kézelők, női
felsőruhák, blúzok, csipkefüggönyök és min-
dennemű szövetruhák fővárosi modell szerint
tároltak és nagy felelősséget vállalok.
— Tessek egy próbatájtással meggyőződni és
a n. é. közönség legkényesebb igényeinek
megfogok felelni. — Vasalónők, mosónők
és mauló leányok fizetéssel felvétetnek.
Teljes árték: ORBÁN JÓZSEF.

Úszó tróféjához

Szuperfoszfát

Thomassalak

legolcsóbb gyári árakban
kapható

REICHENFELD GYULÁNÁL

NAGYKANIZSÁN,
Deák Ferencz-tér 5. szám.

Steiner Mór

óraműves Nagykanizsán.

Legpontosabb szob-, inga-, fali- és ébresztő
órák, elsőrendű gyártmányok.
Ékszerek, gyűrűk, fülbevalók legújabb divatnak
megfelelően választékban.

Lánczerraktáramban elsőrendű csaptelek,
szemüvegek kaphatók egy koronától feljebb.
Minden árajávitást pontosan és szakszertesen
eszközök. — Legmagasabb napi árban törött
aranyat beváltok vagy kívánatra becserelek.

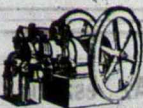

Frischmann Elek és Társa MOTORGYÁRA SZOMBATHELY

Aldnija mind egyike legjobbnak headit

szívógáz, nyers-
olaj és benzín
motorjait

II. Nyersolaj és benzínlokomobilos cséplőkészletek. III. MAGYARJÁRÓ BENZINLOKOMOBILOK. Hazai ipar! Olcsó árak! Képző iskolával feltételek

Ha ide és finom arcot öhajjt!

HASZNALJON

IRMA

CRÉMET
SZAPPANT
PUDERZ

szeplőt, májfoltot és pörseést eltávolít. — Ártnalmas anyagot nem tartalmaz. — Kapható:

REIK GYULA „SALVATOR” gyógyszerárban
NAGYKANIZSÁN.

Modernül berendezett speciális gyárunk

már 40 év óta felülmúlhatatlan

a sajtoló-gépek gyártása terén és üzleti körökben

a legjobb hírnévnek örvend.

Kérje bor, gyümölcsajtó, hidraulikus sajtó, gyümölcs és szőlő-őrölő, szőlő-zúzó, szőlő-szemző és must csináláshoz szükséges teljes készületeket tartalmazó — 332-es számú speciális árjegyzékünket.

Ritünlözve 680 éremmel, első díjjal stb.

PH. MAYFARTH & Co.

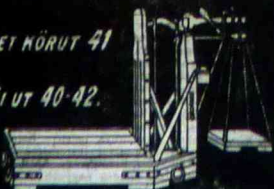
Wien II. Taborstrasse 71.

1500 munkás és hivatalnok.

Képviselők kerestetnek.

MAGYAR MÉRLEG-ÉS GÉPGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG. BUDAPEST

IRODA:
ERZSÉBET KÖRUT 41
GYÁR:
GYÖMRŐI UT 40-42.

ELSŐRENDÜ
GAZDASÁGI, KERESKEDELMi és VASUTI
MÉRLEGEK.
KÉPVISELŐK KERESTETNEK.

Tisztelt háziasszonyaink

szíves figyelmébe ajánljuk

az „Uj PATRIA” pótkávé

a „BIVÁLY” gyári jeggyel.

A kávéfőzetet

zamatosabbá és ízletesebbé teszi, annak szép barna színt kölcsönöz.

Egy főzőpróba

meggyőző annak kiváló minőségéről.

Értesítés.

Igen tisztelt vendégemnek szíves tudomására adom, hogy üzletemet már

áthelyeztem Kazinczy- (vasúti) utcára
6. szám alá

a Dr. Szabó-féle házba. — Az átköltözéssel teljesen rendben vagyok s így nagyrabecsült vendémei továbbra is a megszokott pontos, figyelmes és gondos kiszolgálásban részesíthetem.

Tiszte- KAUFMANN MÓR férfitábor Nagykanizsa,
léttel Kazinczy-utca 6. szám.

ZALA Hirlapkiadó és Nyomda R.-T.

Nyomdai műintézet — Vonalozó intézet.
Könyvtárat — Nagykanizsa. Üzleti könyv-gyár.

ZALA politikai napilap kiadóhivatala.

Legjobb berendezett

Könyvtárakban

könyvtári köteteket, díjazottakat, naplókat, képeket, lakóhálókészleteket, aranydíjakat a legújabb és a legkisebb méretűben olcsó árak mellett készítenek.

A Készül A

Mindenféle kereskedelmi, pénzügyi, közgazdasági, egyházi, lakóhálókészletek, művek, meghívók, eljegyzési és esküési értesítések, gyászjelentések, névjegyek, falragaszok, körlevelek és mindenféle izléses kiállítású reklám nyomtatványok

Nyomdai iroda:
Kiadóhivatal:
Szerkesztőség:

Kazinczy-ut.

3.

Mecsek-utca 14.

Telefon: 78.

Gyárt: Üzleti könyveket, könyvet és egyéb jegyzeteket és naplókat, szakkönyveket,

lakóhálókészleteket, rádiókészleteket, rádióműveket, vázlatkönyveket, mintakönyveket, reklámkönyveket, bevásárlási könyveket, dobozokat, naplókat, papírcsokokat.

— Árunk a legjutányosabbak! —

Redakció és Műhely
NAGYKANIZSA
 Község, 2.

TELEFON-SZÁM 78
 egy működőszámmal.

A munkatársak és a közönség számára
 a munkatársak és a közönség számára
 a munkatársak és a közönség számára

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben	Postai
Iskolában	Iskolában
Egy évre 1.30 K	Egy évre 1.30 K
Negyedévre 3.50	Negyedévre 4.50
Félévre 7.-	Félévre 9.-
Egy évre 14.-	Egy évre 18.-

Egyes szám ára 6 fillér.

Munkatársak, hírlapírók és szerkesztőknek 50 fillér.

Egyéni és családi előfizetők 50 fillér.

XXXVIII. évf. 189. szám.

Nagykanizsa, kedd 1911. augusztus 22.

Kiadóhely: Zala Hírlapkiadó és Nyomda Rt.

A városok törvénye.

Irtá: Almásy László dr.,
 orsz. képviselő.

Nagykanizsa, aug. 21.

Az államnak az a ténye, hogy a városokat államsegélyben részesíti, megállapítása annak a jogviszonynak, amely az állam és a városok között abban a tekintetben áll fenn, hogy amíg egyrészt a városok állami feladatokat képező teendőket teljesítenek, addig másrészt az állam honorálja, segíti őket. Ez a jogviszony eddig egyoldalú volt, mert a városok eddig is teljesítették az állami feladatokat, és ezzel szemben az állam semmiféle kártérítésben vagy segélyben nem részesítette őket. Az állam eme kötelezettségének teljesítésére csak a közelmúltban és pedig etikai szempontból vezéreltetve gondolt, mert hiszen a városoknak semmiféle kényszerítő eszköz nem volt a kezükben arra, hogy a „do ut des, facio ut stb.” jogszabályt az állammal szemben alkalmazhassák. Az állam lelkiismerete a polgármesterek egyesületének a folytonos sürgetésére ébredt fel, és végre is az állam vezető férfiai felismerték a fenti változott helyzetet és megadták az első segélyt. Dicséret illeti ezért egy polgármesterek egyesületét, mint a kormányférfiakat is! Amikor e kérdést tárgyaljuk, fátynak vetünk a multa s legyünk a városok

soknak bármily jóakarói és barátai, senki sem keresi közülünk az államot a múltban tett szolgáltatások ellenértékét, hanem szólunk csakis a jelenről s még inkább a jövőről. Az első lépés az állami segély állandósításának a kimondása és lehetőleg felemelése, a második a városok közigazgatásának külön törvény által való rendezése.

Ugy tudom, hogy a jelenlegi kormányzat a városoknak nyújtandó segély felemelését és állandósítását nemcsak tervezi, hanem de facto is megkezdte s annak megvalósítását a parlament rendszeres munkálkodásának bekövetkezésekor mi sem fogja akadályozni.

Régi gyakorlaton nyugvó elv, hogy a törvénynek a megváltozott viszonyokhoz kell alkalmazkodnia.

Az 1886. évi XXII. t.-c., amely a rendezett tanácsú városoknak és községeknek ugyszólván alaptörvényét képezi, az alkotásának idején fennálló közéleti viszonyoknak általában véve megfelelt. Azóta a városok háztartása, az állami feladatok terjedelme, a népnek igénye, a kultúra, egészségügy stb. olyan intenzív és széleskörű fejlődést értek el, hogy a hivatkozott törvény keretei és rendelkezései szűknek és hiányosnak bizonyultak. Más a városi és más a községi élet. E nagy közigazgatási és társadalmi egységeknek külön-külön törvényre van szükségük, mert közöttük az

alapelvek és irányzatokban is nagy különbség van s így a jelenlegi helyzet a fenti törvény által szabályozva s a különbségek a szabályrendelet által kiegyenlítve — megfelelő rendezett állapotot nem képezhet. A városok kultúra, egészségügy, adó, honvédelem szempontjából nagyobb jog és hatáskörrel kell, hogy bírhassanak, mert nagyobb kötelezettségeket teljesítenek. Ma, a várossá való alakulás magától a képviselőtestülettől függ, ennek pedig elhatározását igen különböző körülmények igen sokszor öletszerűleg befolyásolják. Nem a népesség száma, nem az illető helység kulturális centrumának minősége, a fejlettebb műveltség, előnyös fekvés vagy elhelyezkedés, az adminisztráció, közlekedés, a kultúra társadalom és műveltség szempontjából, hanem az illető község képviselőtestületének felfogása állapítja meg. Így azután vannak igen gyöngye városok s önmagukat túlhaladó községek.

Szerzett jogoknak sérelme nélkül, az állami s ebből folyólag hazafias nagy érdekeknek, általános elvi szempontoknak törvényben való megállapítása s e szempontokból származó feltételeknek törvényben való kimondása képezze alapját a városi jelleg megállapításának s a városok ne öletszerűleg a beteges ambíció kielégítése alapján alakuljanak, s a községek ne a szűkkeblű rideg önzés érde-

keinek megvédelmezése céljából tartózkodjanak a városi jelleg megszerzésétől, hanem az ország magasabb kulturális, közművelődési, honvédelmi, közgazdasági, társadalmi, közegészségügyi, közlekedési, igazságügyi és adminisztratív érdekei legyenek döntők a községek jellegének és fokozatának megállapításánál a törvényhozás intézkedése szerint. Részletekbe itt nem bocsátkozhatunk, csak azt hangsúlyozzuk, hogy a városok kellő irányban való fejlesztése, ápolása és gondozása egy olyan nagy nemzeti érdek, mely az állam anyagi, erkölcsi, honvédelmi és kulturális szempontból való előrehaladásának elsőrendű biztosítékát képezi. Ennek pedig első alapvető feltétele egy jó városi törvény megalkotása, amely biztosítja a városnak a jogát, de biztosítja a jó közigazgatást, az igazi műveltséget s a kultúra fejlődését, amelyek hivatászerű központjainak természetesen éppen a városoknak kell lenniök.

Aranyat mosnak a Murból.

Nagyszabású bányászati művelet vármegyénkben.

— Saját tudósításokból.

Már évek hosszú sora óta hallani lehet arról az úgy bányászati, mint közgazdasági szempontból nagy fontossággal bíró témáról, hogy a Mura medrének homokjában olyan mennyiségű arany van, hogy az eddig csak kis mértékben szűrt arany-

A betyár.

Irtá: Pásztor József.

Vámos arcán valami kelletlen, fanyar érzés felbőzött, mikor hazáért a városból. A felesége az arcába nézett a mintha már kitálatla volna a gondolatait, kérdezte tőle:

— Történt valami?

Vámos mosolygani kezdett, de a mosolygása is keserű volt.

— Mégis történt veled valami? — faggatta tovább az asszony.

Vámos leült. Egy kicsit elterpeszkedett egy szőnyegben. Körülnézett, a kővén aráról letört a könnyű izgatottság s halkán sóhajtott:

— Csak hogy itthon vagyok. Ha nőlen emberek társaságába kerül az ember, akár a hermetik köz jutna. Már sokszor megfogadtam, hogy elcsapom az összes nőlen barátomat. Az ember úgy van ezekkel, mint a szegény ember hitelen megfogadodik. Jobb, ha kerül a szegények társaságát. Hidd el, a nőlen emberek nekünk férjnek elleneségek. Egy kicsit idősebbek volnának férjhez, de meg vannak arról győződve, hogy mi irigylünk őket.

— Az asszony titelmentlenül közbeesett:

— Dehát mégis csak történt veled valami?

— Semmi különös — felelt a férj. — Találkoztam Tahival, Tahi Elekkel.

— Az asszony arca kicsit felidőnkült.

— Feljött Pestre? — kérdezte.

— Igen. Egy hete.

— No és a Tahival való találkozásból vonta le ezeket a sófét véleményeket?

— Hát igen. Azaz, hogy... Mindenestre nagyon megváltozott Tahi. Nagyon megváltozott.

— Az asszony nyugodtan sóhajtott:

— Azt hiszem, hogy tévedsz. Éppen Tahi. Hiszen még nagyon is fiatal. És igazán nem lehet ráfogni, hogy nem fizet a nőket. Szinte tudatos hódolatát és tartózkodását van irányunkban. Több-azért jött olyankor, amikor te nem voltál itthon. Néha órákat töltöttek együtt. Egy kicsit hallgató, naiv, de nagyon kellemes ifjú volt, aki soha semmivel sem árulta el, hogy fizetlentől gondolna reám. Ötöngöd hódolatát nézett reám mindig.

— No, most nagyon meglepne, ha találkoznál vele — szólt közbe hirtelen a férj.

— Ugyan? — kérdezte az asszony.

— Éppen ez az, ami engem megbotránkoztatott. Ez az ember is elbetyárosodott.

— Az asszony nevetett.

— De kériél Tahi! Nevetéses vagy!

— Az egész azért van, mert valami asszonnyal volt dolga — szólt bosszusan a férj.

— Az asszony szeme megcsillant. Milyen az orkosh fordult!

— Beesett róla? Szép?

— Persze, hogy beesett. Elmondta az egészét. Mondhatom, nincs benne valami szenzációs. De végre mégis egy úgynevezett tisztaságos asszony. Ez látszólag asszony. A buta, egyetlen diákazerelem után

egy úri asszony, aki elég cinos bizonyára. Miért ne lenne cinos, hiszen annyi cinos asszony van a világon s az ilyenek többnyire cinosok.

— Ki hitte volna, hogy Tahi? — szólt az asszony s az arcán finoman elbűbös mosoly játszadozott.

— Azután nemcsak erről van szó. De ami különösen felháborított, az más...

Nem is akartam neked elmondani.

— Az asszony megfogta a férfi karját, a szeme melegen fellobbant.

— Beszélj, kériél szépen.

— Hát csak az, — kezdte Vámos — hogy megmutattam neki a legújabb fotográfiát... Éppen a zsemben volt az, amit mamáknak akartam küldeni...

De nagyon megbántam, hogy megmutattam neki.

— Miért? — kérdezte az asszony. — Talán csunya vagyok a képen?

— Nem azért, hanem egy megjegyzést tett a nyakadra.

— Az asszony elpirult. Megtöbbször mondta: — Ugyan! Talán nem tettsz neki?

Vámos elkomolyodott.

— Sőt, talán túlságosan is tettsz — kezdte lassan. — Éppen ez az. Ahogy a nyakad megdicsérte, ahogy néhány szót mondott róla. Nohát ebben volt valami bántó. Végre is mondhat valaki egy férj szemébe is általános megjegyzést a felesége szépségéről, de így...

— De hát mégis mit mondott? — kérdezte palástolt legatonommal az asszony.

— Hagyjuk, kériél...

— De én hallani szeretném!

— Hiszen nem is a szavak, de ahogy

mondta. A szavaiban valami perfid bátorság volt... A fiatalok vakmerősége.

— Beszélj hát, kériél! — kiáltott türelmetlen szemrehányással az asszony.

Vámos kelletlenül felelt:

— Hát csak azt mondtam, hogy... hogy egy-egy asszonnyal olyan szépségek vannak, — amikben állandóan nagy tömeg férfinak kellene gyönyörködni.

Egy kicsit elvörösödve tette hozzá:

— Ilyen persze a te nyakad is! Hát nem betyárság ez? Nem is tudtam, hogy mit feleltek rá. De láttam a szeméből: neki egészen közömbös volt, hogy mit feleltek. Ő csak a te nyakadra gondolt.

A te nyakadra! Képzheted, milyen kellemetlen volt ez!

— Az asszony maga elé nézett.

— No persze — mondta, de gondolatai máshol jártak.

Másnap az ura nem volt otthon, amikor a szabadság jelentette, hogy Tahi itt van.

— Az asszony elpirult. Erősen elhatározta, hogy a régi hangon fog vele beszélni, de valami különös izgalom fogta el. Néhány percig várakoztatva Tahit, amíg másik ruhájába bújott. Válogatott a hási ruhái között. Minden asszonynak vannak közömbös ruhái, amikhez semmi emlék sem fűződik. De némely ruhában egy-egy emlékecske áraszik, melyek emlékeztetnek a múltra.

— Az asszony maga elé nézett.

— No persze — mondta, de gondolatai máshol jártak.

Másnap az ura nem volt otthon, amikor a szabadság jelentette, hogy Tahi itt van.

— Az asszony elpirult. Erősen elhatározta, hogy a régi hangon fog vele beszélni, de valami különös izgalom fogta el. Néhány percig várakoztatva Tahit, amíg másik ruhájába bújott. Válogatott a hási ruhái között. Minden asszonynak vannak közömbös ruhái, amikhez semmi emlék sem fűződik. De némely ruhában egy-egy emlékecske áraszik, melyek emlékeztetnek a múltra.

— Az asszony maga elé nézett.

mosást nagyobb arányokban is érdemes folytatni. — A Mura aranytartalmaról már Mária Terézia korában tudták az emberek a Mura-menti földművesek már ekkor foglalkoztak a kismértékben való arany-mosással, amit bizonyít az az oklevél, amelyben Mária Terézia privilegiumot adott a Mura melletti vend és horvát lakosság-nak az aranymosásra. — Körülbelül ettől az időtől fogva mintegy 170 km. területen állandóan mossák a Mura aranyát a mura-parti földművesek, akik a kimosott aranyat a nagykanizsai kincstári adóhivatalnál szokták beváltani. A nagykanizsai adóhivatalnál évente mintegy 15–20 kilogramm aranyat váltanak be s 1884-től 1902 évig összesen 26749 kilogramm aranyat váltott be az adóhivatal körülbelül félmillió kor. értékben. Az átlagos évi beváltás tehát 12 kgr. volt.

Nagyobb arányokban, gépek segítségével azonban csak most szándékoznak aranyat mosni a Mura kanyargós, szeszélyes vízéből. Egy angol konzorcium ugyan már 1903-ban végzett próbaműveket gépekkel a Murán, — George Towner Sisson, a híres clondykei aranymosó pedig 1908-ban próbálkozott meg egy szakszerű próbaművevel, de úgy az angol konzorcium, mint a híres amerikai aranykutató hamarosan abba hagyták a kísérletezést, mert úgy találták, hogy a mai aranymosással csak a környékbeli parasztioknak érdemes foglalkozni, akik a mosással legfeljebb a napszámukat keresik meg, — de ennél többet ők sem tudnának keresni ezen az „üzleten”.

Sporzon Pál, a magyaróvári gazdasági akadémia tudós professzora azonban már nem vesztette el olyan hamar a türelmét és kedvét, mikor 1903-ban először kísérletet tett az aranymosással. Ő négy esztendőig tartó szakadatlan és beható tanulmányozás után arra a megállapodásra jutott, hogy ha az eddig létezett aranymosó gépeket tökéletesíteni tudják annyira, hogy azok a kiemelt homok aranytartalmaiból nagyobb mennyiséget tudnak megőrizni és csak kisebb mennyiséget veszítenek el, az aranymosással nagyban is érdemes foglalkozni, mert az bőségesen meghezó a kamatait a bevételekkel tökéletes és fáradozásnak. Sporzon Pál e felfedezés után egyelőre abbahagyta a további kutatást és az általa szervezendő pénzcsoporthoz, mely a szükséges gépekkel a nagy-szábas aranymosást fogja eszközölni, — sietve lefoglalt 400 zárlatmányt.

Az utóbbi években azután misem lehetett hallani Sporzon Pál nagyszabású vállalkozásáról, úgy, hogy már-már azt hittük, elejtette az aranymosás eszméjét. De nem így történt. Sporzon Pál a közelmúlt éveket sem töltötte tétlenül, hanem szerveztet maga mellé egy kellő anyagi erővel rendelkező pénzcsoporthoz, és midőn már úgy a szükséges pénz, — mint a gépek megvoltak, a múlt héten, augusztus 18-án egész csendben, jóformán a környékbeli lakosságnak is a tudta nélkül, az Alsóendvén melletti Mura-szerdahelyen megkezdte az aranymosást.

A nagyarányú munkálathoz szükséges kotró- és mosógépek s dinamók 3 vagonnal már augusztus 10-én megérkeztek Mura-szerdahelyre. A kolosszális gépi-erőket már másnap felállították és próbaképpen működésbe is hozták a „Mekka” nevű sziget közelében, honnan fokozatosan haladnak majd a Murán felfelé, Stajerszág irányában.

A munkálatokat Hodlicska Imre temesvári mérnök vezeti a saját maga által konstruált mosógéppel, amelynek a többi hasonló gépekkel szemben az az előnye van, hogy a kimosott homok aranytartalmából 95%-ot megőrizt és csak 5%-ot veszít el Csodiuska mellett még egy fő-gépész, egy gépész és körülbelül 30–40 napszamos szorgoskodik a bugó, zakatoló gépek körül.

A roppant érdekes látványosság-számba menő bányászati művelet szenzációja most a Mura vidékének, amelynek népe sürri tömegében megy nézni az arany-keresők őröngös munkáját, amely hogy miként fog bevélni, az a jövő litka, de hogyha bevélik: bőségesen fizet majd Sporzon Pál és társainak anyagi és erkölcsi áldozatát nem néző fáradozásait.

Oszeszy M. Viktor.

A vas-zala-soproni vasút kiépítésének új terve.

— Saját tudósítónktól. —

A balatonvidéki helyiérdekű vasútak műzeralibis közlekedési viszonyaitulon-tul ismeretesk a dunántúli utazóközönség előtt. Akár a vasúti, akár a győrmegyei vagy soproni vidékről megközelíteni a zalai Balatonvidéket, kinszenvedéssel határos. Ez állapotokat szánálándó s hogy Vas megye észak-keleti vidéke vasúttal nyer-

jen, alakult meg néhány évvel ezelőtt az a sárvárvidéki érdekeltség, élén gróf Bathányi Lajossal és Herbat Géza vasi alispánnal, mely érdekeltség a vas-zala-soproni helyiérdekű vasút közszeg-zalabéri vonalának kiépítésére nyert engedélyt. Az engedélyezési okirat szerint ez a vonal Zalaabér közszegől indulna ki és Túrje, Sárvár, Bük, Csepreg és Felsőslázi érintésével Közszegen nyerne kapcsolatot a soproni hálózattal. Ha e vasutvonal kiépül, akkor a zalai felsővidék Túrjén át összeköttetést nyer a Dunántúl egyik legvirágzóbb vasúti gócpontjával, Szombathelytel.

A tervezett vasutvonalnak kereskedelmi, közgazdasági jelentőségét már több ízben volt alkalmunk érdeme szerint méltatni. Ezúttal nem is térünk ki erre, de a tervnek egy újabb és jelentős módosulásáról adunk hírt.

Egy zalaszenti grófi érdekeltség ugyanis a közelmúltban koncessziót nyert a zalaszenti grófi — lapolcai helyiérdekű vasút kiépítésére. A nyert koncesszió arra bírta a zalaszenti grófiakat, hogy a közszeg-sárvár-túrjei tervezett vasutvonal végállomásának Zalaabér közszeg helyett Zalaszentgrófiat nyeljék meg, amely esetben a vas-zala-soproni vasút Tapolcán át közvetlen összeköttetést nyerne az egész Balatonvidékkel. E tervnek megnyerendő Vasvármegye közönségét, tegnap Malatinszky Lajos zalaszenti grófi főszolgabíró vezetésével küldöttség jár Herbat Géza alispánnál, kérve a módosított tervnek elfogadásra való ajánlását és támogatását. Malatinszky főszolgabíró a zalaszenti grófiak nevében terjedelmes memorandumot nyújtott át az alispánnak, amely memorandum részletesen rámutat a zalaszenti grófi összeköttetés nagyfontosságú előnyeire.

Herbat Géza, — aki, mint találóan megjegyezték meg a deputációzás alkalmával, ma-holnap dunántúli vasútkirálya hívja ki magát, — átvette a memorandumot és válaszában kijelentette, hogy az érdekeltség azt beható tanulmány tárgyává fogja lenni s ha a zalaszenti grófi összeköttetés kedvezőbb eredményeket hoz a kiállításba, úgy előre is legmesszebbmenő jóindulattal és támogatással biztositja a zalaszenti grófiakat.

A vas-zala-soproni vasút engedélyezéseinek érdekeltsege a legközelebbi jövőben tárgyalás alá fogja venni a zalaszenti grófiakat memorandumát.

ORSZÁGGYÜLÉS.

Eltner Zsigmond indítványa.

A miniszterelnök „A Nap” ellen.

— Saját tudósítónk telefonjelentése. —

Budapest, augusztus 21.

Szavaztak ugyan ma is bőven a képviselőház ülésén, ez mégis nyújtott némi üdítő változatosságot. Már magában Eltner Zsigmánknak, a zalai képviselőnek az indítványa alkalmas arra, hogy figyelmet keltsen, a miniszterelnöknek erre adott válasza meg egyenesen pikáns. Ennél kevésbé mulatságosabb a „Nap” ügye, melyről szintén ma tárgyaltak s amely még komolyabbná fordult azáltal, hogy a miniszterelnök, ki nyomban válaszolt Bathányi Tivadar gróf interpellációjára, helyeselte a főváros polgármesterének eljárását. Az ülés egyebekben így folyt le:

Elnök: Kabos Ferenc, ki kegyelettel elmentálta Lónyay Sándor főrendet s Richter horvát képviselőt, majd felolvas-tott két feliratot, melyek a véderőjaysalok ellen foglaltak állást. Jusch János indítványozta, hogy az első adják ki a köz-igazgatási, a második pedig a pénzügyi bizottságnak, mire husznál több képviselő névszerűen szavazást kért és egyuttal kérték ennek holnapra való halasztását. Hasonló elbánásban részesült még további öt kérvény.

Ezúttal figyelemmel meghallgatták Eltner Zsigmond indítványát az összférhetetlenségi törvény oly irányú módosításáról, hogy a képviselők mandátumuk tartama alatt kitüntetés, címek, rangot ne fogadjassanak el, és ilyen kitüntetésre képviselőt a kormány ne is terjeszthes-sen le.

Eltner beszéde alatt érkezett a terembe Kossuth Ferenc, kit az ellenzék zajos él-jezésével és tapsokkal fogadott.

Klauer-Hédervary gróf miniszterelnök nyomban válaszolt Eltner indítványára. A kitüntetés joga — ugymond — az uralkodót illeti meg és ezt a jogot korlátozni nem lehet. Egyebekben a tapasztalat azt bizonyítja, hogy a kitüntetésnek nincs le-győztesző hatása, mert hiszen sok képviselő, kiket korábban kitüntettek, ma ellenzék pártosaok. Ut. Kéri az indítvány elvetését, ami 116 szavazattal 38 ellenében meg is történt.

Következett a tegnapi maradt névszerű szavazás, mely után az elnök je-

gyon is szabadon hagyta. Dacosan, mélyen felsóhajtott, mikor megnézte magát a tükörbe, azután szemérmesen, maga előtt egy picit elfordulva mosolygott.

— Hiszen tulajdonképpen majdnem gyerek még... Vagy ilyen hamar férfi lett volna — susogta.

A haját megigazgatta, az arcát gyöngéden letörölte, a kezét, nyakát és különösen ezt beállatosította s könnyen, frissen, kedvesen lépett a fiatal ember elé, azzal az elhatározással, hogy elbűvölő fölénységgel elkápráztatja s az újjára engedi.

Eleinte egészen közömbös dolgokról beszélgettek, de hirtelen el-elhalgattak s kínos, izgalmas csendült közibük. — Az asszony zavartan feszengett, észrevette, hogy Tahi egyre a nyakát nézi. Nézi csillag, áthévelt pillantásokkal, fájdalommal, elpátlott háttal.

Az asszony hirtelen egy kicsi csipke-kendő után nyúlt s ügyesen, finoman a nyakába kötötte. — De a nyaka most még jobban fehérlett. A kendő fekete volt s a finom sejtymintákból összeállított virágok közül diadalmasan sugárzott elő a puha, bájosan hajló nyak bájosos félsége.

A csend parázsos volt. Az asszony már állta. A szemét leéltve, remegő kacérkodással kérdezte Tahitól:

— Téli magának ez a csipkekendő, hogy így néz?

S már felpillantott azelőtt mosolygással. Tahi hirtelen fellobbanva felelt:

— A kendő nem... a kendő nem, hanem a nyaka.

Felugrott. Közelebb lépett az asszonyhoz. Az asszony megjégedt.

Tahi hevesen beszélt:

— Mindig csodálom a nyakát. Tulajdonképpen ez volt a legtitkosabb, leg-őszintebb vágyam, hogy megcsókoljam s csak bámultam. Magamba szívtam a szépségét és csak hanggattam, megdöbentem a szépsége.

Hevesen az asszony felé lépett s felindulva mondta:

— És most, ha belehalok is... Hirtelen a háta mögé fordult — az asszonyt nézve s a nyakát megcsókolta.

Az asszony felsikoltott. Tágranyit szemmel bámult a Tahi arcába, aki kifűszesedett arccal, mint egy rakoncátlan subanc állt előtte s elszántan várta az asszony szavait.

Az asszony arcát előntötte a pír. Hátrátartott. A hangja elfulladt, — amint Tahi felé kiáltotta:

— Meg-mer-e tenni! — Meg mer-e! Hát mi jogom? Micsoda címen? Betör ide mint egy rabló. Alávalóság! Érti? Takarodjék!

Majd közelebb lépve hozzá, szikrázó szemmel mondta:

— Hát adtam-e én alkalmat valaha magának arra, hogy ezt megtegye? Mi? Talán kacérkodtam magával? Vagy elcsábítottam? Hát olyan asszony vagyok én?

Tahi könyörgő pillantást vetett az asszony arcába s áthévelt szavakkal kérde:

— Hallgasson meg kérem... esedezem... Hallgasson meg s aztán ítéljen el.

Amint ideig jártam ide magukhoz... Magához... Mert maga miatt jártam ide... Szerelmes voltam, vagy nem, az más kérdés, de én fiatal voltam, nagyon fiatal s maga is fiatal volt a na-

gyon szép. Bennem aludt egy erő, a bátorság, a férfiaság, csak néztem bután... Aztán nyöszörgőtem otthon az ágyamban. Nem tudtam elaludni... Most nyáron, hogy vidéken voltam, megismertem egy asszonyt... Az enyém lett.

Eleinte gyönyörűséggel szerettem, aztán meguntam... És mindig csak magára gondoltam. A maga hőfehér nyakára, aminél szebbet soha életemben nem láttam. És életemben magam melől az az asszonyt. Lázadoztam, fogcsikorgatva gondoltam arra, hogy mennyi ideig jártam ide, évek teltek el, a fiatalságom múlt és nem csókoltam meg a maga nyakát. És azután már csak az volt a gondolatom, hogy megcsókolom a maga nyakát. Lehajlotta a fejét s lassan folytatta:

— Megtörtént.

Majd hirtelen fölvetette a fejét s lázasan mondta:

— En megzabadtam a vágytól s maga sem lett kevesebb.

— Befűszásg — mondta az asszony, s föléig vörös volt az arca.

— Az, — felelte Tahi. — Tudom. Én nem törődtem a következzéssel. Átadtam az urának, vagy azt mondhatja, hogy ugorjam le itt az ablakon a harmadik emeletre. Amit akar... Revolver is van nálam.

Az asszony meghökken. Tahi felé lépett. A szemé egyezre tele lett jedséggel, majd hirtelen támadt gyerekes el-lágyulással.

— Tahi! — szól a férfira gyöngéden. Majd könyörgőszel az anyás szelidséggel átédesegett tekintettel nézett a férfi arcába, amint ébredő mosollyal, remegve mondta:

— Ne csinálok boldogokat. Tahi... edes Tahi, hát miért csinál boldogokat?

A vállai egy picit szemérmesen, gyöngéden felé tolt s egy ropke, hirtelen álm-vrító pillantást vetve Tahiféle, biztatóan mondta:

— Ha akarja... még egyszer... a nyakamom meg egyszer.

S már tele is lett a szeme megadó, frissen pörgő könyvekkel.

A Tahi szeme fellobban. Megragadta az asszony kezét. Tisztelettel megcsókolta. A szemében hálás szelidség sugárzott, — amint mondta:

— Köszönöm, hogy megértett. Mert megértett. Meglehet érteni azokat a szegény rajongókat, — akik halálos vágygal gondolnak valami szépre... Tudom, hogy mit akar most mondani. — Sokáig nem fog látni. És ha újra találkoznak, senki nagyobb tisztelettel és hódolattal nem néz magára, mint én... Csak egyre kérem. A nyakát ne mulassa többé nekem.

Tahi elment. Az asszony még sokáig nézett utána. Azután a tükörhöz lépett s a nyakát nézte. Sokáig nézte. Majd egy kicsit sírt. Az urát már derűsen, nyugodtan fogadta:

— Hallottam, Tahi volt itt, — szólt az ura komolyan. — No, ugy-e? Ugy-e?

Az asszony a meztelen nyakára hirtelen egy könnyű kendőt dobott. Elfordult s lassan mondta:

— Tévedsz. Semmi. Éppen semmi. Olvart volt, mint régen.

Rápillantott az urára azeliden, mosolygva s a kendőt gyöngéden összehúzza a nyakán.

lentette, hogy Batthyány Tivadar grófnak sürgős interpelláció előterjesztésére adott engedélyt.

Batthyány Tivadar gróf interpellációt intéz a miniszterelnökhöz. Támadja a kormányt amiatt, hogy „A Nap” kolportage-engedélyének megvonásával megsértette a sajtószabadságot.

Khuen-Hédervári gróf miniszterelnök kijelenti, hogy Batthyány Tivadar annyiban téved, hogy a történetekért a kormányt okolja, holott a főügyészség a a polgármester a saját iniciatíváiból jártak el; ami azonban az ő véleményét illeti kijelenti, először: hogy a kolportage-engedélynek semmi köze sincs a sajtószabadsághoz és az kedvezmény, melyet a hatóság nyújt, másodsor, hogy az a lapkölcstelenül terjeszt, mely megméltatja a társadalmat; ez ellen már rég kellett volna cselekedni. Míg A Nap a kormányt támadta, addig semmi bántódása sem esett, azonban mindezek után határa és kijelenti a Ház előtt, hogy ha a Nap e tárgyban hozzá, mint belügyminiszterhez felebbez, ő jövő fogja hagyni a polgármester intézkedését.

A miniszterelnök válaszáat gr. Batthyány Tivadar gróf nem vette tudomásul, mire névszerint szavazás következett s ennek után a Ház tudomásul vette a kormányelnök válaszáat.

Ezzel véget ért az ülés.

Szekely Mihály repülése.

— Saját tudósítónk távirata. —

Budapest, augusztus 21.

Szekely Mihály a kiváló magyar aviatikus tegnap a budapesti űgőverseny-térén a kecskeméti jávára felszállást rendezett, melyet mintegy 5 ezer főnyi közönség nézett végig. Szekely háromszáz méter magasságban bámulatos produkciókat végzett, bemutatta a siklóleszállást, nyolcas repülést stb. A közönség nagy ovációkban részesítette Szekelyt, ki holnap visszatartik Bécsbe.

HIREK.

Nyaralási utóiz.

(Délután. Most jön be nyaralása után először a törzskávéházba az egyik ur. Le van törve, az arcáról olyan hangulat árad, mint egy krematorium-tervrajzról. A barátfia, aki arra van utelve, hogy a hat téli hónapban délutánonként négytől hétig az öleiben üljön, nézi, nézi, aztán szomorúan szól:

— Hát essünk rajta gyorsan keresztül. Halljam!

— Mit?

— Pajás, te most jöttél haza. Hat hét keserve, kudarc, kellemetlenség, bánatos gyötrelme mozog benned; egy teleirt panaszkönyv vagy, amit revidálni kell. Hát én ezt már tudom, beveszek mindent csak kérlek, ne hat hónap alatt add be nekem mindezt, hanem most, egyszerűen, husz perc alatt. Tehát kezdjed. Alkottál rossz időt volt.

— Nem. Az idő jó volt. Csodálatos, de ami fürdőnkben jó volt. Faib különvonalon jött le, és tanulmányt írt róla.

— Hm! De drágaság volt, mi? Elszólt minden pénz, letélt?

— Nem. Nagyon szépen kijöttünk a pénzből. Sőt haza is hoztunk. Én kártyán megnyerem az idei költséget, a feleségem a jövő évi.

— Ugy? Hanem azért szorított a fürdőn?

— Nem. A szomszéd fürdőn rettenetes volt a drágaság, ott behozták a dollár-számlát. A mi fürdőnk pedig olyan olcsó volt, hogy pezterében szapultottak.

— Hanem a személyzet? Csak lopta a vendégeket?

— Nem, a vendégek lopták a személy-

zetet, de a renomé kedvéért még feljelentést sem tettek ezek tenni.

— Ugy? De legalább anaiztoltok.

— Egy percig sem. Minden este bál volt, minden bál előtt kabaré, minden kabaré után szépségverseny, minden szépségverseny után verekedés, minden verekedés után párbaj, úgy hogy a táncig sohasem jutottunk el.

— Eszerint mérhetetlen fiacot kellett kifizetni?

— Nem kellett, sőt nem is volt szabad. Ékszer nem szabadott viselni, nagy kalapot sem, midert sem, selyemharisnyát sem.

— Képzem, az asszonyaitok milyen rosszul érezték magokat alafrokkban.

— Fürdőkosztümben jártak a parkban is, abban kellett a dínérhez is ülnök.

— Teringettél! Az szép lehetett. Képzem mennyi szerelmi kaland, házasságtörés esett meg.

— Szavamra, egy sem. Mert a férfiak is fürdőkosztümben voltak kötelesek járni mindenütt és így a nők gyönyörűen kiábrándultak belőlük.

— Na, hát ez nem járja!

— Én is azt mondom.

— Azelőtt legalább meg volt az örömről, elégtételről nekünk otthonmaradottnak, hogy mikor hazajöttök telesírókat, telepanaszokjatókat a várost. Leegye, kiuzsárazva, agyonfárasztva és halálra bosszantva jöttek haza és a kis örömet, — amit a nyaralásnak nyújtania kellett volna, megölte, elfeledtette, fölkrelette az utóiz, ami a pár héttől a szatokban, zsebekben és szivetekben marad. És most? Még panaszkodni sem tudsz. Hát nyaralás volt ez?

— Nem volt nyaralás. A feleségem is sir, a leányom is sir, nem mernek ki-menni az utcára, — nem mernek vizitbe menni, — mert nem henegethetek el a panaszaikkal. Valaki, aki jól nyaralt, az reá nézve megalázóbb, mintha egyáltalában nem ment volna nyaralni. Nem sirni egy nyaralás után, ez rosszabb jel, — mintha tolonckocsiában, halálos betegen hozták volna haza bennünket. Hol fogok én az egész hétre témát találni magamnak a káromkodáshoz a veszekedéshez? Hol fogok én levezető csatornát, villámhárítót találni a feleségem idegességére, bosszúvágya kitöréseire? Hol? Jó nyaram volt, rossz telem lesz.

— Oh jajt! (Szomorúan belel a barátja ölébe és megadással szivja be a krematorium-hangulatot.)

Aida.

— Szent István ünnepe Nagykanizsán. — Az első magyar király ünnepe Nagykanizsán a kereskedelmi és ipari életnek rendes vasárnapi szünetétől eltekintve tisztán a templomokra szorítkozott. Az összes kanizsai templomokban fokozott ünnepélyességgel istentiszteletet tartottak; a hivatalos ünnepi istentisztelet a Szent Ferenc-rendiek templomában volt, hol a katonaság és a polgári hatóságok küldöttel igen nagy számmal jelen voltak. Ugy a honvédség, mint a közös hadsereg egy-egy század legénységével volt képviselve a Cintóriumban, hol a mise alatt a katonák disz-

túzet ádta. A templomban belül mindkét tisztikarnak összes Nagykanizsán időző tagjai és a polgári hatóságok a hivatali főnökkel élőkön megjelentek. A nagymise előtt Dallos Bertalan ferencrendi szerzetes emelkedett színvonalu hazafias szónoklattal foglalkozott a nap jelentőségével a modern eszmék elleni küzdelemre idézve a nagy király szellemét. A prédikáció után kezdődött a négy papos nagymise, mely a szónoklattal együtt egynegyed 11 órától pont délig tartott.

— Esküvő. Heisler Izso szeptember hó 3-án tartja esküvőjét Nagykanizsán Bun Ella kisasszonnyal, Bun Samu felső kereskedelmi iskolai igazgató leányával.

— Egy tanító ki-ütetése. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Pesty Lajos nagyrécei tanítót elismerése jeléül 200 korona személyi pótlékban részesítette és neki az igazgatói címet adományozta.

— A hivatalos lapból. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Steiner Szilárd erzsébetvárosi állami főgimnáziumi tanárt a zalaegerszegi állami főgimnáziumhoz, Grosz Valéria körmendi állami polgárleányiskolai tanítónőt a keszthei áll.

polgári leányiskolához helyezte át. — A miniszter Láng Máriát a drávavásárhelyi, Krampatics Magdolnát a ráckanizsai Grész Malvint lendvahosszúfalvi, Böröczky Máriát a sümegi, Nuzsi Stefániát a csáktornyai állami elemi iskola tanítónőjévé kinevezte, — továbbá Bittner Gizella felsőstúbniai tanítónőt a muracsányi és Madarász né Kravics Matild rudolfsnádi tanítónőt a zalaegerszegi állami elemi iskolához áthelyezte.

— Színészek Tapolcán. Tapolcáról írják, hogy Szalkay Lajos igazgató székesfehérvári színtársulata két hetes tapolcai szezonját szeptember elsején kezdi.

— Egy internátus tanulói Nagykanizsán. Egy csapat pirosposztás, a kellemesen eltöltött vakáció friss emlékeiről boldog urifü megjelensége élénkítette tegnap Nagykanizsának napsütéses utcáit. A budapesti Gábor-internátus tanulói voltak ezek, kik két tanárük vezetésével július hó 5-én Franciaországba mentek s ott egy kis körutazás után Montblanc alján Sergoosban töltötték pajzán örömeik között a nagyvakációt. Mintegy tíz napja indult el onnét hazafelé a 14 vig fű — gyalogszerrel. Mintegy 150 kilométert tettek meg így Sergootól egészen be Schweiz szívébe, honnét uljukat vonaton, Tirolon és Steierországon át folytatták. Így jutottak Nagykanizsára, hol egy éjszakára megpihennek és csak ma reggel utaznak tovább Budapestre.

— A legényegylet tegnapi mulat-sága. A kánikulai szünet után mindig a Kath. Legényegylet Szent István napi nyári mulatósága szokott mintegy a szezonnyitója lenni az öszféle mindörbűben rendezett mulatságoknak, melyek fő virágzásukat mindenkor január hónap első felében érik el Nagykanizsán. A legényegylet tegnapi mulatósága a néhány napja ismét fellépett abnormis forróság ellenére is kitűnően sikerültnek nevezhető. A szép számmal megjelent társaság a legnagyobb

kedélyességgel a reggeli órákig együtt maradt a Polgári Egylet emeleti termében. Az első négyest 84 pár táncolta.

— Birkózómatahek a cirkuszban. Mai naptól kezdve oly vonzó érdekes-séggel bővül a sörházudvari cirkusz műsora, mely lehetővé teszi azt, hogy a cirkusz még heteken át a legsúlyosabb látogatottság közepette Nagykanizsán maradhasson. Díjbirkózók érkeztek Nagykanizsára, hogy itt is összemérjék az egész kontinens sport iránt érdeklődőinek figyelmével kísért rendkívüli erejüket. Hét Európászerte ismert mesterbirkózó kezd meg ma este gyönyörű mérkőzését a cirkuszban köztük a magyar híresség, a világbajnok Czaja József is.

A birkózók, kik mesterségük legjava képviselői, a következők: Czaja József magyar matador, világbajnok. Gosch János berlini, — Hohenbüglér György müncheni, Sternberg Miksa horvátországi, Lindmayer gráci, Küselbach Rudolf sziléziaimesterbirkózók és a legkiválóbbak egyike Paskowszky, a lengyel champion. Ma este Czaja és Hohenbüglér, valamint Paskowszky és Lindmayer mérkőzése iránt az egész város népe a legintenzívebben érdeklődik.

— A szájl- és körömfájás. A „Földművelési Értesítőnek” ma megjelent száma újból a legjobb kilátásokat nyújtja Zala és Somogy megyéknek a szájl és körömfájás járványának apadását illetőleg. — Lassan, de biztosan hétről-hétre fogy ismét a fertőzött községek száma, mely bizonyos, hogy nem fog ismét a múlt esztendei meglepetéssel, a váratlan fordulatú szaporodással kedveskedni. A múlt héten közölt adatok szerint Zalamegyében 167 inficiált község volt, Somogyban 46, az egész országban pedig 3508. Ezek a számok a következőleg adatlak. f. hó 19-ig, szombatig: Zalamegyében 155 re, Somogyban 41 re, az országban pedig 3310 inficiált községre, vagyis 198-cal kevesebbre, mint a múlt heti összegezés volt.

NYILT-TÉR. *)

Nyilatkozat.

Egy Bokor Sándor nevű 20 éves fiu nyilatkozata jelent meg ellenem a Zalában. A fiu attól fél, hogy neveletlen viselkedésért kikap tőlem és kijelenti, hogy vele csak szigoruan lovagias uton lehet tárgyalni. Nekem azonban, kenyerkereső, családós embernek igazán egyéb gondjaim is vannak, mint hogy egy éretlen gyermekkel komédiázzam és azért még egyszer tudtára adom, hogy ha nem fér a bőrébe, úgy bánok el vele, mint azzal kell ki-védetelen nőt a nyílt utcán neveletlen durvasággal inzultál, úgy bánok el vele, mint éretlen tacsokóval kell: kiporolom egy rövid, vékony, de csipős nádpálcával és pedig becses testének ama részén, melyen a tacsokókat kiporolni szokás.

Több nyilatkozatom nincs a számára. Csak nádpálcám van.

Szeptetnek, 1911. augusztus 21.

Zalabéri Samu.

*) E rovatban közöltek nem vállal felelősséget a Szerk.

Budapesten székelő

Ögyes, fiatal Könyvkötő segéd

Állandó alkalmat

zást nyerhet a

Zala Nyomda R. T.

könyvkötészetében

hova ajánlatok nyuj-

tandók be, 22

Elsőrangú biztosító társaság

az ország nagyobb városában megfelelő össze-

költéssel rendelkező

Főügynököket,

továbbá

főügynökségi vezetőket (titkárokat), kezelő

tisztviselőket, elemi és életbiztosítási üzlet-

szerzőket keres.

Ájánlatok a kor és eddigi működés megjelölésével

Hausenstein és Vogler. (Július és Társa)

hirdetési irodájába, Budapest, „Nyugati-
fogorlat” 3000” jelleg alatt küldendők.
Feltétlen diszkrétú biztosítottak!

Naponta

frissen pörkölt

Cuba kávé K 4.—

Karlsbadi keverék kávé . . 5.50

Cuba-Mocca-Java keverék . 4.00

Kapható:

GELTCH és GRAEF

csemege- és fűszer-kereskedésben

Nagykanizsán.

TÁVIRATOK.

Időjárás.

(A meteorológiai intézet jelentése.)

Budapest, aug. 21.

Meleg idő várható, helyenként zivataros esővel. Déli hőmérséklet: 27 C.

Vége az angol vasutas sztrájkoknak.

London, auguszt. 21. Az angolországi vasutasztrájk, mely nemcsak Anglia, hanem az egész világ kereskedelmére nézve erősen éreztette kártékony hatását, az angol közigazgatási életet beláthatatlan veszedelemmel fenyegette, ma végre megszűnt. A kormány közbenjárására sikerült megegyezést létesíteni a sztrájkoló munkások és a vasutársaságok között.

Tönkrementek az exsah seregét.

London, aug. 21. A nyárvégnek szenzációs külpolitikai eseménye Perzsia detronizált császárijának, Mahomed Ali Mirzának forradalmi törekvése, melylyel fiától, az új sahtól a trónt vissza akarja szerezni. Mint kábeltelegrám jelenti Teheránból, az exsah felkelő seregét a kormány csapatai 8 órai elkecseregettküzdelem után teljesen tönkre verték.

Egy világhírű gyár égése.

Frankfurt, aug. 21. Ma hajnalban kigyúlt a világhírű Oppel-féle gép és automobilgyár és teljesen elhamvadt. A kár meghaladja a négy millió márkát. A tűz folytán 1300 munkás kenyér nélkül maradt. Az oltásnál számosan halálosan megsebesültek és több halálos égés történt.

Megvan a póstarablók — ruhája.

Budapest, aug. 21. Az Attila-körúti postarablás ügyében a nyomozás vasárnapi eredménye annyi, hogy a rablók ruháját egy budai ház kapujában megtalálták. Bizonyos tehát, hogy a rablók tettük elkövetése után új ruhát vettek fel, következésképpen még Budapesten tartózkodnak.

A gróf kastély rablói.

Vác, aug. 21. Az éjszaka hat bekormozott arcu rabló betört gróf Berchtold kastélyába és azt kirabolva; elmenekültek. A rablolt értékek jelentékeny összeget tesznek.

Megdobták gróf Khuen nejét.

Győr, augusztus 21. Győr környékének rakoncátlan gyermeképe azt a szokást kezdte, hogy a síhederek a vonatokat és automobiloikat követve dobálják. Emiatt már több szerencsétlenség történt. Tegnap gróf Khuen-Hédervay miniszterelnök neje automobilkirándulásra ment Győrből és Halászi nevű községébe a fiuk nagy követekkel kezdtek hajigálni az autót. — A sofőrt egy kő súlyosan megsebesítette, egy másik nagy kő pedig a grófnő lábához esett, de őt magát nem érte. A miniszterelnöknek a falubeli csendőroknál jelentést tett a dologról s a csendőroknak letartóztaták a dobálózók egyikét ki a sofőrt megsebeszte.

Jégeső Zemplénben.

Sátorajaujhely, aug. 21. Hétfő volt ma délután Szabolcsi Magyarországon. Zemplénvármegyében leírhatatlan idő tombolt, mely Mezőlaborcán volt a legrettegettebb. Teljes háromnegyedórát dió nagyságú jég esett, úgy, hogy a környék összes termése elpusztult. A fősolgabíró utirgis segélyért táviratozott a belügyminiszternek. A vihar a szatmári állomás épületének tetőjét leszakította.

Egy buborék ember rémtette.

Belgrád, aug. 21. Páratlanul borzalmas gyilkosságot vitt véghez Pasics kovács. A kovács műhelyébe hozott egy cigányt, — akit ott leaszott, azután felemelte, megégette, hamvait pedig elhintette a szobájában. Letartóztatásakor azt vallotta, hogy egy román kolostor mellett nagy kincsek vannak eldávva és egy cigányasszony azt jósolta neki, hogy megtalálja a kincseket, ha egy elevenen elfogott ember hamvait háza padlójára hinti.

Gabonaüzlet.

Budapest, aug. 21.

Késmáru-üzlet:

10—20 fillérrel magasabb.

Ménfő-üzlet:

Buza októberre 11.79. Buza áprillera 11.97
Ross októberre 9.77. Zab októberre 9.01. Tengeri augusztusra 8.16. Tengeri májusra 16.60
Repce augusztusra —

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Felelőszerkesztő: NAGY SAMU.

Igazgató: BOROS JÁNOS.

Egy vagy két vidéki fiu olcsó
teljes ellátást kaphat

Kossuth Lajos-tér 20. szám alatt.

Bővebbet ugyanott.

STOCK
: COGNAC :
MEDICINAL
szavatalt valódi borpárlat
CAMIS & STOCK
gőzpárlat telepérről
BARCOLA.
Egyedüli magyar párlat
Állandó hivatalos vagy
ellenőrzés alatt.
Kapható minden
● ● jobb üzletben.

ZALA
NYOMDA RÉSZV.-TÁRS.
NAGYKANIZSA.
KAZINCZY-UTCZA 3. SZ.

„Készít mindennemű
nyomtatványokat
üzleti könyveket,
meghívókat, név-
jegyeket s eljegy-
zési kártyákat :
művészi kivitelben, leg-
jutányosabb árakon. : :

Teljesen elkülönített bejárás
elegánsan berendezett szoba
szeptember hó 1-re kiadó.

(Erzsébet királyné-tér 14., Szeidmann-ház, földszint. 5604

Gyakornok

kerestetik

azonnali belépésre; havi
60, esetleg magasabb fize-
téssel

Zerkowicz Ilbert céghez. 5581

Helybeli divatárú üzletben
egy segédet
felvesszünk.

Cim. a kiadóhivatalban.

Első nagykanizsai nagy gőzmozó és fényvasaló intézet

Eötvös-tér 29-ik sz. (Szentármáság átellembe.) Ingok, gallérok, kézfők, női felsőruhák, blúzok, csipkefüggönyök és mindenféle szövetszövetek, fűzők, modell szerinti tisztított és nagy felelősséget vállalok. — Teseik egy próbatartással meggyőződai és a n. é. közönség legkényesebb igényeinek megfogok felelni. — Vasakónok, mosónők és tanuló leányok fizetéssel felvétetnek.

Teljes tiszteltet! ORBÁN JÓZSEF.

Ha üde és finom arcobőrt óhajt!

HASZNALJON

IRMA
CRÉMET
SZAPPANT
PUDERZ

szeplőt, májfoltot és pörseést eltávolít. — Ártaimas
anyagot nem tartalmaz. — Kapható:

REIK GYULA „SALVATOR” gyógyszerárúháza

NAGYKANIZSÁN.

5335/911.

5599

Versenyárgyalási hirdetés.

A Kerka, Cserta, Alsóválicska vízfolyások és ezek mellék-vízfolyásainak összesen mintegy 400,000 köbméter földmozgósítást iránt-igénylő munkáinak vállalatba adása ügyében a munkálatok végrehajtásával megbízott novai, alsólendvai és letenyei járási fősolgabírák nevében nyilvános zárt ajánlati versenyárgyalást hirdetek, mely

1911. évi szeptember 20-án délelőtt 9 órakor

Csömödér községben az iskola termében lesz megtartva. A kötendő szerződés mintája és annak kiegészítő részét képező általános és részletes feltételek, Zala vármegye alispánjának 7828/1904. és 9609/1910. számú jogerejű határozata, ugyszintén a szombathelyi m. kir. kulturmérnöki hivatalnak 1464/1910. számú műszaki tervén hivatalos helyiségében Alsólendván szeptember 18-ig bezárólag a délelőtti hivatalos órák alatt megtekinthetők. Netáni szóbeli felvilágosításokért a szombathelyi m. kir. kulturmérnöki hivatalhoz kell fordulni. Az általános feltételek szerint kiállítandó és felszerelendő ajánlatok nálam a délelőtti hivatalos órákban, legkésőbb azonban a tárgyalás napján a versenyárgyalás megkezdéséig hozzám nyújtandók be. A tervezetben felvett egységarak az ajánlattételnél nem jönnek figyelembe. A bánatpénz az Alsólendvai Takarékpénztár R.-T.-nál letétbe helyezendő és az erről szóló elismervény a zárt ajánlat-hoz csatolandó. Nem vehetők figyelembe az olyan elismervények, a melyek szerint a bánatpénzt az ajánlattevő helyett más tette le saját tulajdonjogának fentartásával, valamint az olyanok sem, a melyek szerint nem készpénz vagy óvadékképesnek nyilvánított értékpapír lett letéve.

Alsólendva, 1911. augusztus 17.

Székely Emil

fősolgabíró.

Néhány perc múlva Umlauf szétlatta a karját, mire a katonák a gépet elengedték. Őrült gyorsasággal gurulni kezdett és körülbelül kétszáz méternyi gurulás után lassan emelkedett.

— Elbillent, lezuhant! — tört ki a nézőkből a félelem.

A biplán balszárnya tényleg félrebillent. Ismét a földön gurult, rossz irányban, a térnek azon a részén, ahol leghepesebb a talaj. Majd megint emelkedett kisse, aztán egy pillanat, a gép elűnik, *irratatos porfelhő támad.*

— Lezuhant, agyonlőtte magát! — rémüldöznek minden oldalról és az ezernyi nép rohamban fut a porfelhő irányában. A kirendelt katonák azonban visszahírták a népet és a lezuhanás helyére csak a hivatalos személyek siettek. Odarobogott a mentő-autó és a város mentőköcsija is.

Mire azonban odaértek, Umlauf és Halikó már a földön állottak, sértetlenül. Mosolyogva integettek az odarohanóknak. *A veszély órási volt.* A gép közvetlenül a Bauer-féle téglagyár telepe előtt zuhant le a kukoricások közé s ha csak ötven méterrel odább törték a leesés, a katasztrófa elkerülhetetlen. A Bauer-féle téglagyár telepe ugyanis egy nagy és igen mély völgyben van és ha a gép a völgy meredek lejtőjére ér, *okvetlenül maga alá temeti mind a két aviatikust.*

Ezuttal tehát Umlauf élete is egy hajszálon függött s pusztán csak a szerencsének köszönheti, hogy megmenekült.

A gép összes kerekai izzé-porrá törtek. Az egyik szárny teljesen használhatatlenné vált, a másik erősen megrongálódott. A gép orrán lévő facsavár darabokra tört, egyedül a motor maradt épen az egész szerkezetből.

— Huszezer korona zuhant ezekre a kukoricákra — jegyezte meg az egyik pilóta.

Azután a montörök hozzáfogtak a biplán leszereléséhez, majd darabokban a kettes számú hangárba vonszolták.

A nap már egészen elűnt a látóhatárról, amikor Blaschke repülőgépe megindult. Sokakat félelem fogott el a sötétedés miatt. Borús volt az ég, sűrű és komor állófelhők takarták s ilyenkor rohamosan hajlik a földre az est.

Blaschke azonban merészen fölzállt. Szaladt-szaladt a gép-madár, majd a levegőbe szökött s azonnal gyorsan emelkedett. Néhány perc múlva a Buzsáki-erdő fölött egészen elűnt a szem elől, aztán keleten ismét előbukkant, nagy gyorsasággal jött a Honvéd-tér felé, a tér fölött nyugatra fordult, majd ismét keletre és megint belevesszett az égből ködösségbe.

Pont tizenöt perc múlva szép lassu tempóban leereszkedett a Honvéd-térre. Blaschket a nézők éljen-rivalgással üdvözölték.

Azután a nagy lérségre egészen ráborult az est és a nép széjjel oszlott.

HIREK.

A Murába lőkött gyerek.

Egy molnár halálos tréfája.

— Saját tudósítónktól. —

Végzetes szerencsétlenség lett abból a tréfas évdősből, mit a zalamegyei Molnár-község egyik molnárja művelt egy 15 esztendőes horvát fiúcskával, kit hírtelen támadt haragjában a Murába dobott, de a következő percben, mikor hírtelenséggel megbánta, már nem segíthetett, mert a folyó árja elragadta a fiút, kinek holttetéjét csak napok múltával vette ki a folyó. A végzetes esetet így közlik velünk:

Németh György molnárnak Kotor és Molnár közt van egy vízimalmja a Marán. Mult vasárnap, i. hó 13-án nagy csapadék ment le a faluból a folyó-

partra jászani. — A fiukkal tréfálkozott a molnár is, akit egy *Székely* Rókus nevű 15 éves fiú valami apró csínytevésével megbosszantott. — A molnár úgy félig tréfásan félharagból megragadta a gyereket és belevágta a Murába, — mely a malmok körül több méter mélységű. — A következő percben már szívesen mentette volna a molnár a fiút, de az sehol nem volt látható a víz színén. A fiuk társuknak katasztrófáját látva, ijedten rohantak haza és a falu népe nagy riadalommal jött a folyó partra, hol azonban mindenki csak az egyformán folydogáló vizet nézhette.

A csendörök feljelentésére már a büntető eljárás is megindult a meggondolatlan molnár ellen, midőn a fiu holttétét Légrádnál mult pénteken kivette a víz. A nagykanizsai törvényszék vizsgálóbírája dr. Schwarz Károly törvényszéki és dr. Hajós Soma magánorvossal boncoltatta fel a holttétet. A molnárt szabadon hagyták, mert csak gondatlanságból okozott emberhalál miatt indított ellene eljárást a nagykanizsai kir. ügyészség.

A vashegyi erdő titka.

Feleséggyilkosság a vagyonért.

— Saját tudósítónktól. —

Alsólendvai tudósítónk írja: A vashegyi erdőben vasárnap a csendörjárőr egy borzasztóan összevert asszonyt holttétre bukkant. A vizsgálat megállapította, hogy a meggyilkolt asszony *Joszt* Károlyné sz. Kuhár Mária vashegyi lakos. A csendőség gyanúja a férjre, *Joszt* Károlyra irányult, aki azért követhette el a gyilkosságot, hogy a felesége vagyonát örökölje. *Joszt* ugyanis pusztá érdekből vette néhány évvel ezelőtt nőül Kuhár Máriát, akit vagyonos asszony híreben állott.

Joszt tagadja a gyilkosságot, de ez mit sem használ, mert tanuk vannak, akik szombaton délután együtt látták *Joszt* Károlyt a feleségével az erdő felé menni. *Joszt* az erdőben az asszonyra támadhatott s egy doronggal addig verte, amíg életet velt benne. A feleséggyilkos ember aztán nyugodtan hazament és még aznap este nagy murit csapott a vashegyi kormában. Részeg volt még akkor is, mikor a csendörök vasárnap kihallgatták. *Joszt* a roppant terhelő bizonyítékok dacára is tagad, de ennek ellenére letartóztaták és bekísérték az ügyészség fogházába.

— Szétosztották a huszezer koronát.

Kisebb szenzációval, de semmivel sem kisebb örömmel vettek fel ma Nagykanizsa város tisztviselői az 1911. évi 20 ezer koronás államsegélynek reszjuk jöl részét, mint ahogy az most két esztendője először történt. Kifűnő hangulat uralkodott ma az egész városházépület tikkasztó hivatalszobáiban, hol, ha mindig ilyen jó kedvvel, ilyen serényen folya a munka, mint ma, az általános örömtől óstönzött ambíció mellett, akkor jelentékenyen redukálni lehetne a tisztviselői kar számát. De államsegélyosztás csak egyszer van egy esztendőben, azért hát beszéljünk inkább holnap majd a személyzet-szaporításról. A hivatalnokok egyébként csak 65 és fél percentjét kapták a 20 ezer koronából annak az összegnek, amelyre fizetésük a belügyminiszteri rendelet értelmében kiegészítendő lenne. Nem jutott ugyanis több az arányos elosztásnál, mint 65 és fél százalék az államsegélyből, melynek, hogy teljes összegű államsegélynek lenne nevezhető, éppen 30 ezer koronának kellett volna lennie. Panaszokdát is egyesek, hogy a kormány az ígért 30 ezer korona helyett csak a régi 20 ezret adta az idén is. Ámde azért nagy és általános volt a meglepetettség. Csak a díjnosok és rendörök vigasztalanok, mert nekik egy krajcár sem jár az államsegélyből és a tanács csak nem akarja már egyszer folyóztatni hitvány kis drágasági pótlékat, csakéty fizetésük 10 százalékát, amit a pénzügyi bizottság megazavazott.

— Miniszteri kiküldött Nagykanizsán. a közvágóhid építése ügyében. A céljának csak nagyon hiányosan megfelelő nagykanizsai közvágóhidat tudvaleg újajlépíttetni szándékozik a város. Erre nézve már csináltattak is általános terveket Rauscher Miksa szombathelyi műépítésszel. A tervek kivitele azonban új ingatlanvásárlásokat tenne szükségesé, mert a vágóhid átalakítására nem elég nagy annak jelenlegi telke. Evégből a város a vágóhid szomszédságában ingatlan-kisajátításokat tervezett, aminek megengedését, az illetékes kereskedelmi miniszteriumtól kérte. Ezt a dolgot a földmivélsügyi kormányhoz tette át, mely előzetes tanulmányozás végett *Wuest de Velberg* Jenő átlategészségügyi felügyelőt küldte le a központból Nagykanizsára, hogy itt egy a kisajátítás, mint a vágóhidépítés kérdésében tájékozódjék és észrevételeiről a miniszterium megfelelő szakosztályának jelentést tegyen. Ma reggel Nagykanizsára érkezett a felügyelő és dr. *Sabján* Gyula h. polgármester, *Klrdy* Sándor v. mérnök és *Elschleger* Elemér v. állatorvos kíséretében több órát a közvágóhídon töltött, hol a szóban forgó kérdés legapróbb részletei iránt érdeklődött és magának bőséges jegyzeteket készített. Ha *Wuest de Velberg* felügyelő információi alapján a miniszter megengedi a kisajátítást, akkor foglalkozhat a város a közvágóhid-átalakítás végleges és részletes terveinek elkészítésével.

— Büntetik a nem öntözőket. Néhány nap óta ismét oly rettenetes kánikulai hőség uralkodik az ország felett, — hogy ez a közigazgatási hatóságok figyelmét szükségképpen rátereli a kolera veszélyére és az utcáknak ezzel a legszorosabban összefüggő tisztasági kérdésére. A főkapitány a rendőrségneknek uőbi szigorú utasítást adott, — hogy ügyeljen arra, betartja-e a város népe az utrendőri szabályrendeletben foglalt kötelességeit. A rendörök már szombat reggelre huszonkét esetet jelentettek be amitt, hogy a háztulajdonosok nem öntöztették az előirt, napenként kétszeri időben házaik járdáját. Ma ítékezett a feljelentettek felett a rendőrbíróság és a huszonkét eset közül több mint a felénél 10 koronát meghaladó pénzbüntetést rótt ki azok ellen, kik amitt egyszer már voltak büntetve. A többiekre 1—5 koronás pénzbüntetést róttak.

— A zárórával megint baj van. A nagykanizsai kereskedőségeknek éppen lapunkban megindított mozgalma eredményezte a nagykanizsai kereskedők amaz egyöntetű elhatározását, hogy üzleteiket naponta pontosan 8 órakor zárják. Ez a megállapodás azért volt egyöntetű, hogy akadjanak, kik azt minden lehető alkalommal megszégik. Panasz érkezett hozzánk több kereskedő ellen, kiknek üzletei még esti negyed, sőt félkilenc órakor is nyitva van, ami a megegyezés nyilvánvaló megsértése. Ez a szöszegés azt eredményezheti, hogy a megegyezést a többi kereskedő sem tartja magára kötelezőnek s akkor ismét lábrakapnak a korábbi zavarok. Ennek az elkerülésére végezt kívánatos lenne, ha a megegyezéshez minden kereskedő a legazigorubbán ragaszkodna.

— Lemondott orvos. *Hets* Endre dr. sümegi közsegi orvos állásáról lemondott. Hets csupán 2 hónapig volt Sümegnek orvosa.

— Ritka családi ünnep. Nem mindennapi megható családi ünnepe volt e hó 17-én Óhídon *Sélley* Károly gazdának. E napon ülte meg nejével, *Bíró* Erzsébettel házasságának 50 éves évfordulóját s ugyane nap tartották meg fiait: *Sélley* Lórást és *Sélley* Elek házasságuknak 25 éves jubileumát. Az egyházi megáldás d. e. 10 órakor volt az óhídi kat. templomban, a lakodalmi ebéd pedig délután 6 órakor.

— Az Ifjúságképző választmányi ülése. A „Nagykanizsai Általános Ifjúságképző Egyesület” választmánya vasárnap ülést tartott. Egyik legégetőbb kérdése volt az alapszabály ügyének elitézése. Ugyanis az egyesület új alapszabályokat készít és evégett legközelebb közgyűlést tart. Foglalkozott továbbá a választmány a sport-egylet ügyével is. Tekintettel arra, hogy a sport-különítmény tagja ülést lenni az Országos Sport Szövetségnek, feltétlen szüksége van külön alapszabályokra, hogy önálló intézmény jellegével bírjon. Ezek az alapszabályok már el is készültek. — Ezzel kapcsolatban meg fog változni az egyesület neve is. Elveti az eddigi hosszú, jelzőkkel teli nevét és a rövidbe, jobban hangzó Ifjúsági Kör nevét veszi fel, míg a sport-különítmény neve Ifjúsági Kör Sport Egyesülete lesz. Megállapított a Sport Egylet színe is, mely zöld-sárga lesz. Hosszasan tárgyalta a választmány a sportbizottság indítványát a sportie ep ügyére vonatkozólag. Ugyanis egy társaság terpe vette a telep mellett egy fürdőnek a létesítését és így az odavaló kimenetel kétszeresen kellemes lesz; azonban a telep a városon kívül lévén, gondoskodni kell az odajutás kényelmese és gyors lebonyolításáról is. Ezt úgy vélte megoldhatónak a választmány, hogy felkarolja azt az indítványt, amelyet Dobó Márius ur Nagykanizsa város tanácsához benyújtott autotombusz-járatok engedélyezését iránt és ha a vállalkozó tervéhez a városi tanács hozzájárul, úgy megállapodást létesít vele a telephez vivő, állandó autotombusz-járatok alkalmazása iránt. Miután pedig a tagok száma napról-napra örvendetes módon szaporodik és emélfogva az egylet jelenlegi helyisége már is szükséges bizonyult, elhatározták a választmány, hogy az egyesület utcafeleli részét letemesen bővíteni fogja. Azonkívül az udvar feleli részen egy tanácsközlönytársaságot olvasótermet, a műkedvelői kör részére pedig külön ének- és zenetermet rendez be, zongorával, harmoniummal, cimbalommal felszerelve. A választmány 54 új jelentkezőt vett fel kebelebe tagnak és ezzel a rendes tagok száma 254-re emelkedett. Az egyesület tagjai kedvezményes cirkusz, színház, mo i és fürdőjegyeket fognak élvezni, ugyszintén kedvezményes gyógyszerekben részesülnek.

— Jegyzőválasztás Zalabaksán. A lemondás folytán megüresedett zalabaksai aljegyzői állást pénteken töltötték be az érdeklt községek. A választási aktuson *Székely* Emil alsólendvai járási főszolgabíró elnököl. A választók bizalma a pályázó *Toplak* István csesztregi aljegyző felé irányult, akit meg is választottak zalabaksai aljegyzőnek. A választás után társasébd volt, melyen a helyi intelligencia köréből számosan részt vettek.

— A Drávába fúlt. *Beli* Bálint tíz éves légrádi fiú a légrádi határban fürdés közben a Drávába fúlt. Holttétét ez ideig nem sikerült megtalálni.

— Előkelő hölgyek: Yes porcellán-poudert használnak. 3 és 5 korona.

— Elűnt vasuti gyakornok. *Halmos* Géza rajki születésű 23 éves vasúti gyakornok, — ki a zalazsentgróti állomás személypénztárához volt beosztva, a mult héten elűnt. Főnökhöz intézett levelében bejelentette, hogy öngyilkos lesz s kési, hogy tettének okát ne kutassák. A megéjtett pénztárvizsgálát mindent példás rendben talált és senki sem sejt, hogy mi volt a fiatalember végrezes elhatározásának indító oka. Még eddig nem sikerült kinyomozni, hogy vajon sötét tervét végrehajtotta-e.

— Játék a fegyverrel. Sulyosan sebesült fiút szállítottak be tegnapelőtt Kiskomáromból a nagykanizsai kórházba. A fiú *Vég* János gazdának István nevű 14 éves fia, valahogy hozzájutott apjának revolveréhez, melyet addig nézegetett, addig forgatott, míg az elsült és bal vállát keresztűllőtte. A fiú állapota súlyos, de nem életveszélyes.

— Egy járás megcsonkítása. A zalamegyei *Nyírd* és *Szék* képviselőegylet elhatározta, hogy a vármegyétől kérelmezn fogják a két községnek, melyek eddig a sümegi járáshoz tartoztak, a *topolcai* járáshoz való csatolását. A kérelmet azal okolják meg, hogy a két község járásbírósa és illetéksabása már Tapolcán van, kívánatos, hogy közigazgatásilag is oda tartozzanak.

A cirkuszi mesterbirkózások. Mint tegnapi számunkban jeleztük, a szépen látogatott Wollner cirkuszhoz megérkeztek a híres professzionista birkózók, hogy Nagykanizsán is bemutassák gyönyörű mérkőzéseiket, mely más városok lakosságának gyakran ezreit tartja lázús érdeklődésben. Tegnapi este két pompás mérkőzéssel megkezdődött a birkózások ciklusa, melynek közönségén már első este megfeszült, hogy a dolog állandó és jelentékeny szórakozást fog nyújtani a város minden rendű és rangú közönségének. Tegnapi közleményünkben hat birkózó bajnok érkezéséről számoltunk be, de ezeken kívül még megérkeztek a *matchre Piojescu román, Derma orosz és Milovanov Vlagimir szerb* bajnokok is. Elvezetés látvány volt, amint a kilenc hatalmas izomembert bemutatják a közönségnek. A felvonulás után, miután még a közönségből egy állandó versenybíró bizottság is megalkult, felállt az első pár, hogy összemérje erejét. *Paskevsky* a lengyel és *Derma* az orosz nyitották meg az izgalmas versenyt. Gyönyörű küzdelem után 11 perc múltán *Derma* vállalati érték a szőnyegre. Még meg sem szűnt a közönség óvációja, már megkezdte a favorit, *Czaja* és a bajor *Hohe-büger* a mérkőzést. Felelőleges mo' dani is, hogy *Czaja* győzött és a 12 perces inkább csak a közönség szórakoztatására huzta ki, mint kényeszerűségből. A kitűnő társaságról különben a maga eredeti lármáján így írt *Borbély Gyurka* bátyánk, az egerszegi tanár-szerkesztő hetilapjában, — midőn néhány hete a cirkusz ott produkálta magát, nem kis élénkséget adva az egyébként koránfekvő megyeszékhely esteinek: „A magyar cirkusznak rokonszenves tagjai vannak, különösen a házbeszélő, a vékony testű bilincstörő, az izmos súlyemelő s láncszakító. Nagyobb zajt csinált azonban az európai hat birkózó bajnok, — kik itt vendégszerpeltek versenyzőkkül. Nevük a következő: *Hohenbüger müncheni, Lindmayer gráci, Smilt Antal bécsi* (ez most nincs a bajnokok között *Szerk.*), *Küsselbach Rudolf sziléziai, Piskovszky lengyel* és *Czaja József magyar*. — A müncheni kövér (a bajorok sok sört isznak), birkózás közben nyökdécseléssel, prüszköléssel mókázik, de nem győzi szusszal, s van egy rossz tulajdonsága, amiért nem is eresztém én únnepélyes mérkőzésre, — mikor legyőzik (s ez gyakran megeshik), haragszik s nem fog kezét. — A gráci sokkal sudárabb s élénk gimnasztikus. — A sziléziai barna nagytest, komoly, nem fárad hamar, tehát erős is. — Legnagyobb, legsebb szál legény a lengyel, jóval magasabb mindeniknél, nem kövér, de magasságához mérten hatalmas fejlettségű, arányos növéss, egyenes testtartás, rá nézve szentül hiszi a közönség, hogy ő a legerősebb; birkózás közben rug, morog, csikorog, dömböl; természete az örületes ideges, dühös veszekedés, a szabályokat vagy nem akarja, vagy nem tudja megtartani: csip, harap, szur, ököllel üt, kaszál a lábával, bolondnak és értelmellenesnek hinné az ember; a közönség óriási abszurditására mélyen hajtogatja magát s a közönség kénytelen kacagni. De mindennek fölött erős s ez nagy érték, sok hibát feleltet; utolsó este a rendőrség ellátotta leléptét, mondják, hogy az úgy az alispán elé került, akár így, akár úgy, de a lengyel megfogadta, becsületszávára fogadta, hogy rendszeren és csendesen viseli magát s most a közönség megjelenezte, részvevett s becsületére váltik, hogy fogadását az utolsó este híven meg is tartotta. — *Czaja József* a magyar, derék nagytest, csupa vas-izom; fiatalon, borotvált arca, szelíd mosáru, lányképi; küzdelem közben mosolyog, ha ellenfele szabálytalanságot csinál, — azt mondja; hogy szabad neki; ereje mellett igen okos; végig csak védekezik; csak egyszer támad, de akkor végez; de nem elégszik meg azzal, — hogy ellenfelet legyőzi: bravurra győzi le; — különben a kisebbekkel egyszerűen végez, hanem a nagyokat magyar mikásán megtáncoltatja. — Ma, kedden, három mérkőzés lesz, *Czaja* — *Milovanov* (szerb), *Piojescu* (román) — *Lindmayer* (gráci) és *Hohenbüger* (bajor) — *Paskovszky* (lengyel) küzdenek egymással, hogy ki legyen az 500, 300 és 200 koronás díj, — amit a direktor a győzők részére kitűzött, s amely díjak a kilenc jeles birkózót idecsábították.

Felgyújtott szénakazai. Zalaeszményi János szénáját a gazda fia cigarettájával, melyet vizsgálatlanul eldobott, felgyújtotta. A gyors segítségnek köszönhető, hogy a tűz nem terjedt tovább.

Súlyos baleset munka közben. Zalaeszményi tudósítónk írja, hogy Sebestyén Vendel ottani gazdára ráesett a szénaszekér-nyomórúdja és agyrázkódást okozott. A szerencsétlen ember állapota reménytelen.

Lakások, elképzelhetők a vér házában, vagy sok lakó után poloska nélkül? Mielőtt ily lakásba beköltöznénk, tisztítsuk azt ki alaposan Löcherer Cimexin-nel. Ez eddig az egyedüli szer, — amelytől a poloskák nyomban elpusztulnak, petéik pedig a Cimexin halála folytán kiszáradnak és többé ki nem kelnek. Nem piszkál, foltot, szagot nem hagy, a legkényesebb bűz is tisztítható vele. Moly ellen egyedüli biztos szer. Kapható: a helybeli gyógyszerárakban. Egyedüli főkutató Zala és Somogyvármegyék Reik Gyula gyógyszerár Nagykanizsa.

Kolera-riadalom a szomszédban. A szomszédos csáktornyai járásban, Százkón a kolera réme kísérteti a múlt napokban. Az esetről a következőket jelentik lapunknak: Szombaton reggel a csáktornyai járási főszolgabíróhoz jelentés érkezett, hogy Százkó községben egy földműves, névszerint *Szmrtnyik József* kolera-nyanus tünetek között megbetegedett. Szalmay főszolgabíró, a járásorvos és a járványorvos erre kimentek Százkóra s miután ott a járásorvos, mint az elsőfokú közegészségügyi hatóság szakértője, a beteg kolera-nyanus tüneteket konstatalt, úgy a beteget, mint a vele előzőleg érintkezettek a legszigorúbb elkülönítés és zárlat alá vették, amelynek elnöközésére a főszolgabíró csendőrfőnököt vezényelt ki.

A „Nap” rikkancsa a kormányelnökhöz. Budapest, aug. 22. A „Nap” utcai árusításának megvonása legerősebben az utcai rikkancsokat érintette, akik egy ma délután megjelent lapban nyílt levelet intéztek *Khuen-Hédervary* miniszterelnökhöz, arra kérve azt, hogy adja vissza nekik kenyérüket.

Feljelentett bécsi cég. Budapest, aug. 22. Lengyel Zoltán feljelentést tett a vizsgálóbírónál dr. Robitzek Lipót hamisan-bukott bécsi-kereskedő és László Mór, a cég budapesti képviselője ellen. A cég bukása sok magyar céget rántott magával. Lengyel biztosítást kér a hamisan bukott cég vagyonára.

Ki a postarabó? Budapest, aug. 22. Erzsébetfalván a Groszmann-féle nyilvános házban a rendőrség letartóztatta és erős fedezet mellett a fővárosba hozta *Wichner Béla* notórius csavargót, akiről az a gyanú, — hogy ő lehetett a budai postarablás egyik tettese.

Tűz és robbanás a vasútállomáson. Budapest, aug. 22. Erzsébetfalván a helyi érdekű vasút állomáson ma hajnalban kigyulladt egy waggon, melynek közelében egy másik kocsi volt tele tüllennyel. — Az égő kocsitól az a waggon is tüzet fogott és a rengeteg tüllennyel őrlási detonációval felrobbant. Az állomáson álló összes vasúti kocsik elpusztultak, de szerencsére emberéletet n m pusztított a katasztrófa. — A kár körülbelül 200 ezer korona.

A beteg váladékából pedig mintát küldtek a budapesti kolera-laboratóriumba megvizsgálás végett. A bakteriológiai vizsgálat mánap megejtetvén, kiderült, hogy *Szmrtnyik József* nem koléris. Erre a megfigyelés alatt álló egyéneket szabadon eresztették s a csendőroket visszavezényelték Csáktornyára.

Halálos pisztolypárba segédek nélkül. Mindkét fél meghalt. — Saját tudósítónk távirata. — Erzsébetfalva, aug. 22. Párját ritkító halálos viaskodás folg le ma Erzsébetfalván, még pedig nyílt utcán, egy kocsmá előtt. *Sipők János* és *Weininger János* együtt mulattak egy kocsmában, ahol mulatság közben összevesztek. Mindkettnél volt revolver hat-hat golyóval megtöltve, kimentek tehát az utcára s egymástól tíz lépésre szembéálltak. Megkezdődött a lövöldözés. Az utcáról ijedten menekültek a járókelők, mert a revolverből számos golyót löttek ki. A furcsa párbaj azonban igen szomorúan végződött. Mindkét fél súlyos sebekekkel a kórházba került, sőt kórházba kellett vinni *Tóth Andor* is, ennek a játéknak ártatlan áldozatát, aki éppen arra járt s szintén kapott egy golyót. *Sipők* és *Weininger* már meghaltak a kórházban, *Tóthot* súlyos sebével még ápolják.

Halálos házbeomlás. Budapest, aug. 22. Az illóí-ut 101. számú háznak egy része beomlott és a lezuhanó téglák 3 munkást maguk alá temettek. Mindhárom ember a halál áldozata lett.

A bán merénylete uton. Eszék, augusztus 22. *Mattusek* gyógyszerész, ki Tomasic horvát bán ellen múlt vasárnap a budapesti Dunakorzón az emlékeztetés merényletet elkövette, ma a vizsgálóbíró kihallgatta. Eszékrol két deklatív Zárabba viszi *Matuseket*, hol a bánhoz intézett fenyegető levelei miatt indítanak elene eljárás és ott fogva tartják.

Megölt és kirabolt nagybirtokos család. Boroszló, aug. 22. Az éjjel álarcos rablók törtek be *Wassermann* nagybirtokos kastélyába, sőt, valamint feleségét és leányát megfojtva kirabolták. De nem sok pénzt tudtak elvinni, mert a földbirtokos ugyane nap tette takarékpénztárba egész pénzkészletét. A rablógilykosságot a földbirtokos viszonyainak jó ismerői követhették csak el, akik tudták, hogy *Wassermann* a napokban adta el több környékbeli urolalom természetét.

Magyar uszó diadala Angliában. London, aug. 22. Az Angliában minap lezajlott uszóversenyek első győztese *Wecker* belga uszó, — a második pedig *Baronyi* András magyar mester-uszó lett.

NYILT-TÉR. *)
Budapesten székelő

Elsőrangú biztosító társaság
az ország nagyobb városaihoz megfelelő összeköttetéssel rendelkező

Főgynököket,
továbbá
főgynökségi vezetőket (titkárokat), kezelő tisztviselőket, elemi és életgazdál-tal-szerzőket keres.

Ajánlatok a kor és eddigi működés megjelölésével
Hausenstein és Vogler (János és Tórsz)
hirdetési irodájába, Budapest, „Nyugdíj-jogosultság 4866” jellege alatt küldendők.
— Feltétlenül diszkrétó biztositattik! —

Naponta
frissen pörkölt

Cuba kávé K 4.—
Karlsruhi keverék kávé . . . 4.50
Cuba-Mocca-Jáva keverék . . 4.80

Kapható:
GELTEN és GRAEF
csemege- és fűszer-kereskedésében
Nagykanizsán.

VITA
természetes hazai gyógyásványvíz.
Kitűnő gyógyász: gyomor- és emésztőbetegségek, lehasadás, hólyag- és vesebetegségek ellen.
Főpohár VITA-tartós a gyomortól azonnal meggyógyított.
A vállalat tulajdonosa: 4249
„CONSUM” kereskedelmi részv.-társ.
Budapest, VI. Törzs-béret 4. Telefon 10-12.
Kapható minden jóbb élelmiszerüzletben és gyógyszerüzletben.
Forrástelen: Székelyföld, Vas megye.

PALMA

AVALODI KAUCSEKSAK

MUSCHONG-BUZIASFÜRDŐ
BUZIÁSI PHÖNIX ÁSVÁNYVÍZ

BAKTERIUM-MENTES
természetes ásványvíz
ODIT-GYÖGYIT. ODIT-GYÖGYIT.
Vese- és hólyagbajoknál, a vesemedence idült hurutjainál, húgykő- és fényképződésnél, a légutak és a kiválasztó szervek hurutos bántalmánál kitűnő hatásának bizonyult.
Orvosiilag ajánlja.
Főlerakat: FLEISCHHACKER IGNÁZ
cégűrl, Nagykanizsa, Király-u. 14.
Telefonszáma: 161. szám.

*) E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a Szerk.

Gabonaüzlet.

Budapest, aug. 29.

Készárú-üzlet.

5 fillérrel olcsóbb.

Matatide-üzlet.

Buza októberre 11.67. Buza áprilisra 11.82.
Rosa októberre 9.86. Zab októberre 8.90. Te-
geri augusztusra 8.08. Tengeri májusra 16.80.
Kecse augusztusra

2847 tkv. sz. Érk. június 2.

Árverési hirdetmény.

A perlati kir. járásbíró, mint tkvi hatóság közli, hogy Vuk Lénárd muracsányi lakosnak az 1766 p. 911 sz. ítélet alapján, vagyonközösség megszüntetése végett a nagykanizsai kir. törvényszék, a perlati kir. járásbíró, területei fekvő 1. a muracsányi 974 sz. tkvben felvett 320 b. hrsz. ingatlan 1092 K. 2. a muracsányi 974 sz. tkvben felvett legelő illetőség 10 K. 3. a muracsányi 974 sz. tkvben felvett erdő illetőség 10 korona, összesen 1112 korona kiküldési árban, mint becsárban az 1911. évi szeptember hó 12. napján d. e. 10 órák Muracsány közp. házánál dr. Tamás János perlati ügyvéd vagy helyettese közbenjöttével megtartandó árverésen eladaini fognak.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt alulírott tkvi hatóság és Muracsány község előjáróságánál megtekinthetők.

Perlat, 1911. évi június 3-án.

STIGLBAUER s. k.
kir. járásbíró.**ENGLÄNDER BÉLANÉ**

szül. LIDIT EMMA

Nagykanizsa, Király-u. 39.

Elvállal mindennemű **HAJMUNKÁT**, bármilyen haját 24 óra alatt elkészíti. — Kész hajakat nagy választékban raktáron tartok. Ugyanott uraságoktól levett **FÉRFI-RUHÁK** magas áron megvételnek. 5345

Gyakornok

kerestetik

azonnali belépésre; havi 60, esetleg magasabb fizetéssel

Zerkowitz Róbert céghez. 5581

Sikkes és elegáns csakis a Jancsec-cipő!

NAGYKANIZSÁN, Deák-tér (Bayer cukrászda mellett).

Jancsec-cipő!

Vidéki megrendelésekhez

elegendő egy használt cipő beküldése vagy papírra állva a láb körrajza.

NIA

Kéz- és lábizzadást

azonnal megszüntet az

ANTISUDOR.

Egy üveg 80 fillér. — Kapható:

REIK GYULA

"SALVATOR" gyógyszerárúháza

Nagykanizsán.

5214

Ögyes, fiatal Könyvkötő sebed

állandó alkalmazást nyerhet a

Zala Nyomda R.-T.

könyvkötészetében hova ajánlatok nyújtandók be.

Első nagykanizsai nagy gőzmosó és fényvasaló intézet

Eötvös-tér 29-ik sz. (Szent háromság utca) n. e.) ingek, gallérok, kézelők, női felsőruhák, blúzok, csipkefüggönyök és mindennemű szövetruhák fővárosi modell szerint tisztítók és nagy felelősséget vállalok. — Tessék egy próbatisztítással meggyőződni és a n. é. közönség legkényesebb igényeinek megfogok felelni. — Vasalónők, mosónők és tanuló lányok fizetéssel felvételnek.

Teljes tisztelettel OLBÁN JÓZSEF.

Két szoba

első emeleten és pedig egy utcai butorral és egy udvari butor nélkül, irodának is igen alkalmas

azonnal kiadó.

Közelebbi értesítés

Kürschner Ignácznál

5592 Erzsébet-tér 23. sz. alatt.

Eladó üzlet.

Zalamegyében, bírósági székhelyen

korcsma, szálloda, kávéhá

vezetés hiánya miatt sürgősen eladó a divatos berendezéssel együtt.

Különb. üzletmenet fogyasztási bárcákkal igazoltatik.

Ár 24 ezer korona. Átvehető 4—5 ezer koronával.

5609. Cím a kiadóhivatalban.

Steiner Mór

óraműves Nagykanizsán.

Legpontosabb zseb-, inga-, fali- és ébresztő órák, elsőrendű gyártmányok.

Ékszerek, gyűrűk, fülbevalók legújabb divatnak remek választékban.

Látszerraktárban elsőrendű csipetlők, szemüvegek kaphatók egy koronától feljebb.

Minden órajavítást pontosan és szakemberi eszközökkel. — Legmagasabb napi árban törött aranyat beváltak vagy kívánatra becsérlelek.

4631

Vasalónők és tanuló-lányok

állandó alkalmazásra azonnal felvételnek

Mayer Klotild

gőzmosodában Nagykanizsán, Deák-tér 9.

Van szerencsénk a nagyérdemű közönséget tisztelettel értesíteni, hogy cipő-akciót tartunk újonnan felszerelve egy alakítottuk át, hogy mindenki találhat illeszkedő megfelelő cipőt raktárunkon urak, hölgyek és gyermekek részére egyaránt óriási választékban. — **Saját gyártmány!** Cipőink jó minőségűek teljes felelősséget vállalunk. — Tanulóknak különösen erős iskola-cipőket ajánlunk.

Kiváló tisztelettel

MILTÉNYI SÁNDOR és FIA

Nagykanizsán, Fő-uton, a városházában.

Szülő oltvány fajtiszta piro Delaware, európai és amerikai gyökerezésű és sima szőre-szőrű név- és árjegyzékünk **1-gyen** és bérmentve küldjük meg mindazoknak, akik címüket tudatják. Megjegyezzük, hogy Magyarország legelőkelőbb és legmegbízhatóbb 164 holdas és melléki raját szőlőtele, eink-n termelt több mint **170 fajt** legkiválóbb **bor és csenekes** oltvány és valódi szavato fajtiszta piro „Delaware” gyökerezésű és sima vesszők, továbbá a Keszérű-község határában levő egyik immunitás-község homok majorságunkban termelt ugyanazon 170 kőbőző legkiválóbb faj-európai gyökerezésű szőlővesszőkből és együttvéve 4 millió darabot a legmértékesebb árak mellett becsárunk a d-ára. Kiemeljük szíves tudomásul azt is, hogy a világhírű legkiválóbb lugaszőlő-fajok csakis nálunk kaphatók, 1 tő ezekből legkevesebb 1600 forint legfinomabb szőlőt terem. Hasznos tartalom árjegyzékünk egy házból sem hiányozzon. Cím: **Ma-nár-Jász-De-Társ** nagyboltosok 164 holdas szőlőoltvány-telepe, **Értarcsa** (Biharmegye). 5.96

Teljesen elkülönített bejárású elegánsan berendezett szoba szeptember hó 1-re kiadó.

(Erzsébet királyné-tér 14., Szeidmann-ház, földszint. 5604

Őszi trágázházhoz

Szuperfoszfát

és

Thomassalak

legolcsóbb gyári árakban kapható

REICHENFELD GYULÁNÁL

NAGYKANIZSÁN,

Deák Ferencz-tér 5. szám.

Egy garnitúra

Clayton és Schuttlworth**8-as cséplőgép**

teljesen használható állapotban jutányos áron ELADÓ.

Cím a kiadóhivatalban.

4687

Első kanizsai szőrmemegővő intézet

Eötvös-tér 9. sz.

Felhívom a n. é. közönség becses figyelmét, kik a szőrme és egyéb téli ruhát, valamint szőnyeget, függönyt molykár ellen biztosítani akarnak (a tárgyak tűz és betörés ellen is biztosítva vannak) az általam direkt ezen célra berendezett, pormentes szekrényekkel ellátott kifüggetlenül tisztaság és száraz raktárhelyiségeimre, hol mindenki személyesen meggyőződhetik a hozzám adott tárgyak pontos és teljességgel kezeltéről.

Bármennyi szőrmunkát jutányosan készítek.

Kiváló tisztelettel

4644

Robinson Gyula szőrmester.

Rendelvények és hirdetések:

NAGYKANIZSA

Kisbánya, 3.

TELEFON-SZÁM 78.

egy melléklettel

A munkatársak által közölt hírek a munkatársak által közölt hírek. — Kérjük megvárni a munkatársak által közölt hírek. — Kérjük megvárni a munkatársak által közölt hírek.

A munkatársak által közölt hírek a munkatársak által közölt hírek. — Kérjük megvárni a munkatársak által közölt hírek. — Kérjük megvárni a munkatársak által közölt hírek.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben	Postai
hónapok havonta:	évi előfizetés:
Egy hóra 1.20 K	Egy hóra 1.50 K
Nagyobbra 3.50	Nagyobbra 4.50
Félre 7	Félre 9
Egész évre 14	Egész évre 18

Egyenlő részletekben 6 fillér.

Munkatársak, akik kint vannak a munkatársak által közölt hírek. — Kérjük megvárni a munkatársak által közölt hírek. — Kérjük megvárni a munkatársak által közölt hírek.

XXXVIII. évf. 191. szám. Nagykanizsa, csütörtök 1911. augusztus 24.

Zala Hirlapkiadó és Nyomda Rt.

Fényes és a Zsilinszkyek.

Nagykanizsa, augusztus 23.

... én a becsület és általában az erkölcsi értékeket másképp mérlegetem, mint azok az emberek, akik saját házában agyonverték a védetlen Achimot és akik nem az ügyész gyilkossági vádjáért sértődtek meg, hanem az én röpiratomért.

Fényes Samu dr., aki ezeket a szavakat mondta egy öt felkereső fővárosi hírlapíróknak, Nagykanizsán is általánosan ismert egyéniség. Nagy irodai sikerei országossá tették már régen a nevét, de a mi közönségünknek más alkalma is volt megismerni őt akkor, amikor előadásával erős progresszív mozgalmat teremtett városunkban.

Hát imne, Fényes Samu párviadaira hívják az előkelő Zsilinszky-fiuk, — mert Fényes röpiratának egyes kifejezéseit magukra nézve sértőnek találják. Őket megsérteni pedig halálbüntetés terhe alatt tilos, — nemde? Hiszen Achim Andrást is halálra ítélték ő uraságuk és ítéletüket végre is hajtották. A Zsilinszky-fiuk emiatt bíróság elé kerültek ugyan, de eddig kutyababuk sem esett. Nemcsak egész Békésvármegye, hanem egész Magyarország tudja, hogy miért. S a Zsilinszkyek már megint tele vannak löhetéssel és vághatékussal. Azt a rutint, amelyet az agyonlövés terén maguknak szereztek, nem

volna kár paragon hevertetni? — Dehogyan nem! Értékesíteni kell azt. Nem utolsó dolog ám a dicsőség; aki azt megkóstolta, örökké szomjazni fog rá. Mily feledhetetlen is az a nagy dicsőség, mikor Békésgyula hölgyei éljenzéssel, kendőlobogtatással üdvözölték őket az esküdtzék fölmentő verdiktje után! Kéio sem feledkezett meg a győzelmes hősről: a Budapesti Hirlap áradó vezércikkben fjelegte az ifjak hervadhatatlan nagy érdemét, Achim András elpusztítását s olyan magasztaló hangon irt a két ifju leventéről, mintha ők foglalták volna vissza Buda várát a törököktől, ők mentették volna a hazát. — No, ennyi ováció után a Zsilinszky fiuknak könnyű volt észre venniük, hogy Achim András kiirtása után ők épen olyan gáncsnélküli lovagok, mint voltak s aki rájuk görbén néz vagy róluk görbe szót ír: csak neki kell szegyezni a revolvert, vagy a kardot. Vagy elhallgat, vagy — puff belé!

Ezek az ifjak jól indulnak, nagy urak lesznek még Magyarországon. Még képviselők lesznek — ha be nem jön addig az általános választói jog, — vármegyéjükben alkirályok lesznek s ha sorra kerül: a gyorsvonatot is meg jogják állítani.

Vannak; hiába, bizony mégis csak vannak Magyarországon olyan „destruktív” elemek, olyan elru-

gaszkodott emberek, akik még az uri becsület-kodexet, a lovagiasági szabályokat sem respektálják s akik a parasztképviselő megölését sem a vadászati jog alapján bírálják el, mert még a parasztot is ember-számba veszik. — Ilyen felforgató elveket hirdet Fényes is. A Zsilinszky-fiuk azonban töltött pisztollyal és kifent karddal állanak résen és bármely pillanatban hajlandók ismét pályázni a gyulai hölgyek elragadtatót ünneplésére és az olyan sajtó magasztalására, amely az ellenfélt is tiszteli, de csak akkor, ha — agyon van löve.

Én jámbor halandó azt hittem, hogy a Zsilinszky-fiuk megragadva a kedvező alkalmat, a felmentő verdikt után Amerikába vándorolnak új életet kezdeni. Én nem tudtam volna azon a helyen megmaradni, ahol lépten-nyomon egy ember véres árnyéka jelenik meg, ahol minden paraszt tekintetében ezt a szemrehányást látom: Te ölted meg az én szeretett vezéremet! Még a tengerentúl is csak nagysokára maradt volna el mögöttem az üldöző, mardosó lelkiismeret. Ugy látszik, csak az én demokrata lelkiismeretem ilyen tökéletlen, lám, a Zsilinszky-fiuk lovagias és nagyuri lelkiismerete már sokkal célserűbb lelkiismeret, a mely még Csabán, a Mészáros-utcában sem furdalja őket. Az ő

lelkiismeretük olyan nyugodt, érintetlen, zavartalan, hogy még lovagiasági szerepükből sem estek ki s ha Fényes Samu, az író, az ügyvéd nekik nem tetsző módon kommentálja a véres drámát, ha nem ovációt, hanem szigorú megtorlást kíván egy veszett kutya-ként kiírtott emberért: két urat küldenek Fényeshez. „Jöjjen csak ki maga firkász a gyepre, van ám go'yo' még a pisztolyunkban”...

Minden kultúrember természetesen tartja, hogy Fényes dr. nem követi az ifjakat a vagóhídra, hanem megvetően legyint az ilyen barbár allűrökre és folytatja küzdelmét az igazság fegyverével. Ez méltó öhozza. A Zsilinszkyek megköszörik kardjaikat, töltőgetik pisztolyaikat. Ehhez meg ők értenek, ez öhozzájuk méltó és eddig sajnos, azt tapasztalhatták, hogy ez Magyarországra nem is veszedelmes. Csak arra kell vigyázni, hogy rangbeli emberbe ne menjen a golyó.

Fényes Samu dr. párbajozni semmi esetre nem fog. — Hát a Zsilinszky-fiuk? Megelégednek-e vajon azzal, ha a segédek egyoldalú jegyzőkönyvvél fejezik be az ügyet? Hátha nem elégednének meg? S ha a Zsilinszky fiuk eddigi prakszúsként kutyakorbáccsal és töltött revolverrel mennének be Fényes dr. lakásába, csodálkoznék-e

A kis szórakozott.

Írta: Zsoldos László.

Ötven Patykóné vacsorázó társasága asztalborítás után visszavonult a szalonba. Valamelyik fiatal hölgy zongorához ül és klímperozni kezdett a türelmes billentyűkön. Többen — jobbára feleségeitől apróbb csoportokba verődve hatban beszélgettek színtelenről, politikáról, főzáról, meg valami szenzációs bűnügyről összevissza; én pedig az étkeleni hamis zongorázástól megörten, csöndes rezignációval nézegettem a drága, noha nem éppen elsőrendű berendezés apróságait. Egy-egy csak az ablaknál a sarokban, megállók egy oszlopocska előtt.

Hát ez a kutyá — fordulok a háziaszonyhoz, aki alkalmasint dicsőre megjegyzéseimet vársz szegődött mellem — ez a kitömött kis kutyá mit keres itt, nagyságos asszonyom?

A faragott oszlop tetején tudnillik egy annak rendje és módja szerint preparált, kitömött közönséges larka kutyá guggolt, a hátsó lábán ülve, s füvegzemével mezeven, figyelőn és szinte kihívón bámult ránk.

— Ez a kutyá? — szólalt meg Patykóné, kivéve a szájából a cigarettát. — Ez a kis kutyá eddig a padlásokon hevert, kedves Sándor, de most az új berendezéshez lehozattam. Susó. Ez volt a becsületes neve, amíg élt. Susó.

Szippantott a cigarettából és úgy mondta tovább.

— Nagyon hü állat volt szegény! Ritka hü állat. Képzeld...

A kis övegy megint szippantott. Aztán mialatt elmélázva nézte a két füstkarikát, értelmes hangon egészítette ki a mondatot:

— Képzeld, utána dögölt a szegény uramnak.

— Na, — gondoltam, végigpillantva Erzsikének (így hívták a keresztnevén a háziaszonyt) világos, csipkés, kivágott pongyoláján — ez érdekesnek ígérkezik. Résztétél nyugtattam meg tehát a tekintetemet a hü állaton, miközben csöndesen kérdeztem:

— Csakugyan?

Erzsike lassan bólogott a kenderszíni, bóbissatásával.

— Bizony, kedves Sándor. A megbotogult férjem (mert a csipkés pongyolában grasszáló övegyeknek a híves társuk sosem volt „uruk”, csupán „férjük”) nagyon szerette Susót és mindig magával cipelte mindenütt. Én, megvallom ósintén, ki nem állhattam a kutyát, mert mindig hozzám dörgölődött és, tudja, bepisskított. Szegény férjemmel akárhányszor összekoccantam volt emiatt.

Most a feleségem is odalépett hozzánk, hogy miről diskurálunk.

— Erről, kedvesem, — biccentett a fejével Patykóné a kitömött állat felé és ábrándos szemmel magyarázta tovább, most már az én oldalbördámhoz fordulva:

— Tudod, kedvesem, nem egyszer sirtam mérgemben, hogy ezaz a kutyával mennyit bíbelődik, én hozzám pedig alig van egy-két szava. Szeretném tudni, Lojzi, — láthatom ki egyszer előtte valóvalgal kikelve magamból — szeretném tudni,

Lojzi, hogy kit szeret maga voltaképpen: a kutyáját avagy engem?

— És képzeld, a férjem a szemem közé nevelt.

— Hát persze, hogy Susót szeretem, — felelte bántó kacagással. Mert Susó, látod, mindig és akárhöl jól érzi magát velem, te pedig csak akkor, ha társaságban vagyunk.

— Ilyen! mondott nekem az az ember, isten nyugosztalja szegényt.

— Pedig — folytatta — miután a zongorázás elől mind a hárman behurduztunk az oszlop mögé a sarokba, — pedig én igazán nagyon szerettem a férjemet.

— Meghiszem — szólt közbe a feleségem, bizonyára, csakhogy mondjon valamit.

— Igaz — folytatta az övegy — hogy Lajosnak szép vagyona volt, én meg szegény leány voltam, de viszont ő már tulaját a harminctől évén, amikor engem elvetett, holott én mindössze tizenhét esztendő voltam. Ő a pénzét, én meg a fiatalomat áldoztam föl a családi élet oltárán.

A feleségem ijedt meglepetéssel pillantott rám, mintha csak azt akarta volna (bátfelészni) kérdezni:

— Szent isten, hát odaadni a fiatalagunkat annak, akit szeretünk, az áldosat?

— Én azonban hunyorítottam egyet feljé a szememmel, hogy hagyja csak savatlanul beszélni a mi davegyűnkét és így Erzsike áradóva folyt tovább a szót.

— Nos, én nagyon szerettem a férjemet, ő pedig mindig a kutyájával báljódott.

Susó oda! — Aztán bánta is ő, hogy én kívül beszéltek, vagy, hogy ki udvarol — már a szó ártatlan értelmeim mondom — nekem! Vérg tudott érteni azzal, hogy akármilyen lehettem volna miatta, nem volt féltékeny.

Akaratlanul is elnevettem magamat.

— Ezt jól mondta, nagyságos asszonyom! Az asszonyoknak az önértéket érzi, ha féltékeny rájuk az uruk, de a hiúságukat sebezni meg, ha nem féltékeny.

Patykóné, azt hiszem, nem valami nagyon érte meg a megjegyzést, mert csak a szemét meresztette rám egy pillanatra, aztán kissé csillapultan folytatta:

— Na jó, hisz, nem szemrehányásképp mondom, mert azért most már tudom, hogy szegény férjem is szeretett.

Amikor már nagy beteg volt szegény és én ott ültem az ágya mellett, beh sokszor cirogatta a kezemet és úgy utaltatja, mivel már nem tudott hangosan beszélni:

— Erzsikém, lelkem, fogsz-e rám gondolni, ha egyszer meghaltam?

Ex már szomorú részlet volt és mi megilletődve néztük, ami: az övegy hirtelen előkészítette a szabkendőjét és megtörlögette vele a szemét.

A társaságban, úgy látszik, észrevették ezt a szemtörlögetést, mert egyszerre négyen is odasompolyogtak körém.

— Mi történt?

— Erzsike, te sírsz?

— Valami szomorú emlék, nagyságos asszony?

A zongorázás is elhaltatott, s a hamszen látszó kiaszony hamiatlatlan kiváncsisággal fordította felénk a fejét:

— Erzsike, mi baj?

HIREK.

Támadás a sajtó-
szabadság ellen.

Bizalmas rendelet az alispánokhoz.

— Saját tudósítónktól. —

Az országgyűlés, meg az egész sajtó elsőrangú kérdést csinált A Nap című újság feltűnése és izgalmas afférjából. A kormány azonban — mint az a miniszterelnök nyilatkozatából is látható — elszánt és komoly lépésekkel akar nyakára hágni véresszáj, kiméletlen és eszközeiben nem válogató ellenségének, A Napnak. A két inkriminált közleményt tartalmazó számnak elkobzása és a polgármesteri rendelet, a mely a lapnak az utcán való árusítását megtiltja, nem volt elég. Megtiltották a lapnak a vasúti állomásokon való árusítását is, sőt, mint értesülünk, a kormány bizalmas rendeletben hívja fel a főispánokat, hassanak oda, hogy A Nap elárulását a törvényhatóságok alispánjai, illetőleg polgármesterei a vidéken is tiltásuk be. Ez annyit jelentene, hogy A Nap ország-szeriét mindenütt meg volna fosztva legnagyobb piacától, existenciájának alapjától: az utcától. A lap elveszíti a levegőjét, az életét.

Ezt helyesli ugyan a kormány legbizalmasabb orgánuma, a Budapesti Napló és helyesli még két lap: az Alkotmány és a — Budapesti Hírlap, de elítéli minden más újság, feltűnést keltő módon elítéli olyan orgánumok is, amelyek nem csak hogy távol állanak A Nap irányzatától, hanem más kérdésekben inkább keresik a kormány álláspontjához vezető ösvényeket.

Ahelyett, hogy a magunk részéről véleményt mondanánk A Nap ellen indított akciónál, visszaidézzük a néhai való darabon-időket, amikor Deák Péter főkapitány nap-nap után bejött a Zala szerkesztőségébe, hogy ellenőrizze: elég jó hazafiaknak tarjuk-e a lézengő Ritterek közül rögtönzött darabon főispánokat, a sikkasztás miatt elcsapott tisztviselőkhöz közlő össze-szedett alispánokat, főszolgabírákat? Mi tapasztalatból tudjuk, — mi az, mikor a hatóság rádül a sajtóra és hatalmi eszközökkel nyomja el a vélemény szabadságát, a törvény uralmát.

A Napot a hatalom minden eszközével igyekszik eltörölni a föld színéről, — nem törődve azzal, hogy akciója a kivívott általános emberi jogok legértékesebbjeinek egyikét, a sajtószabadságot támadja meg gyökereiben. — Beszélni sem lehet arról, hogy ez az intenció érvényesülhessen, aminthogy nem lehetséges az sem, hogy holnapután 1911 helyett 1847-et írjunk.

— Vidéki hírlapokról — Baltházár püspökhöz. A tisztántali református egyházkerület most beiktatott püspöke: Baltházár Dezső dr., tevékeny igazgatósági tagja a Vidéki Hírlapokról Országos Szövetségének is és minden alkalomot fölhasznált arra, hogy a vidéki sajtó iránt való rokonszenvét kifejezésre juttassa. A püspök beiktatása alkalmából a V. H. O. Sz. elnöksége a következő táviratot küldte Debrecenbe:

„Méltóságos Baltházár Dezső dr. püspök urnak Debrecen. Üdvözlőjük az Úr szolgáját, kinek megadották, hogy egy kerületnek fejedelme legyen. Üdvözlőjük a mi Szövetségünk igazgatósági tagját, aki fejedelmi méltóságában is szorgo maradt velünk a gondolat-szabadság oltáránál. Fenkölt szellemének dicsőségét, nevének örökösét magad teremtéséért, mi már csak a testvéri szeretet virágait fonhatjuk koszorúba, mely nekünk is jóleső elismerést jelent. A Vidéki Hírlapokról Országos Szövetsége nevében: Szóvay Gyula elnök, Palócz László titkár.

— A zalamegyei iparostanonciskolai tanítók közgyűlése. Az Iparostanonciskolai Tanítók Országos Egyesületének zalamegyei köre I. hó 27-én délután 5 órakor Keszthelyen, a közégi elemi népiskolában tartja évi rendező közgyűlését a következő tárgysorozattal: 1. Előki megnyitó és bejelentések. 2. A múlt közgyűlés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesítése. 3. „Az új iparörvény előtt” címmel felolvas: Földes Miklós, nagykanizsai áll. polg. fu- és közégi iprsiskolai tanító. 4. Indítványok. 5. A kör székhelyének kijelölése. 6. Tisztaújítás.

— Huszárok pióták utban. Napok óta tart a lovas ezredek folytonlása Szigetvár, Bács, Kaposvár felé. Mindenfelől híreket kapunk mily sok bajt okoz a huszárság elhelyezése, ámde nem is a mindenkori szívesen látott huszárság és huszár tisztéké, hanem a lovaké, melyek miatt egy-két éjszakára kisebb helyeken biz a gazdák saját lovaikat meg kell zavarni megszokott kényelmükben. Szeged, Szabadka, sőt még távolabbi alföldi garizónokból Szlovánián át történik a felvonulás. Mintegy 16 000 lovas vonul fel a drávi és baltoni dűltéshöz. Kilenc cs. és kir. és magyar lovas dandár, és a hadvezetőség nagy érdeklődéssel kíséri ezen stratégiai szempontból fontos felvonulást, melynek méretei minden eddigi lovas gyakorlatot meghaladnak. Mindenképpen nagy fontossággal is bír a hadsereg fegyverkésztségére, mint győzik le a vizakadályt a rendelkezésre álló erővel, usztatási ügyességgel. A Kaposvártól átlomásozó repülőgépi osztály mai napon már megkezdte megfigyeléseit a magasságban, hogy hirtadásaikkal akadályokat gördítsenek az átülés ellen. Mint tudósítónk Kaposvárról jelenti, tegnap a civil pilóta, Illner is odaérkezett, aki részt vesz a főlzállásban. Holnap már Barcsig terjedő repüléseket végeznek a Kaposvártól elhelyezkedett pilóták, akik e hó 24-én onnét elávoznak, hogy azután más gyakorlóterén repüljenek föl, de előre be nem jelentett időponiban és előre nem tudott helyekről. A lovasság főfelügyelői, Brudermann Rudolf lovag lovassági tábornok és Hauser Lipót báró, a lovas hadosztályparancsnokok sorából pedig Ferenc Sándor főherceg is részt vesznek az érdekes lovassági gyakorlaton, mely közelünkben folyik le, anélkül, hogy annak legkisebb része is vármegyénkire kiterjedne. — Csakis átlonulás közben érintették egyes ezredek Zalamegye egyes részeit, — így Nagykanizsát is, honnén csak tegnapelőtt mentek tovább az átlonuló marburgi közös huszárok.

— Hivatásának áldozata. Keszthelyről telefonálta tudósítónk: Tragikus vég érte Dervarics Gyula cserepesmestert, ki sok veszéllyel járó hivatásának lett áldozata ma délelőtt Keszthelyen. A cserepes a kétemeletes gimnáziumépület feletti tatarozta már néhány nap óta és már a vége felé tartott munkája, midőn a tető alsó peremén áldogálva elszédült és a tetőnek há omemeletnyi magasságból arccal az udvarra bukott. Borzalmasan össze-lörte magát a szerencsétlen ember, kinek a gyorsan előhívott orvos, dr. Mojzer már csak bedőlt haldit konstátálta. A szerencsétlenül járt cserepes özvegye és hét apró gyereket hagyott maga után, kik reménytelen sirással és zokogással állják körül kenyérkeresőjük önszerencsétlen holttestét. A nyomorban maradt család iránt városzeriye igen nagy a részvét.

— Egy kisgyermek tűzhalála. Borzalmas tűzhalálról ad hírt szigetvári tudósítónk. Tegnapelőtt reggel 7 óra tájban történt a Diópusztán, hogy Heresznyei Jánosné ottani családasszony egy félórát átment a szántónál lakó szőlőjéhez beszélgetni. Ez idő alatt az otthon hagyott alvó, két és fél éves Anna nevű leánykájára fölébredt, a szekrényhez székelt tett és onnét levett egy doboz svéd gyufát, melyet

gyújtogatni kezdett. — Amidőn édes anyja hazament és a szobába lépett, irítozatos látvány tárult szemé elé. Ott állt a szoba közepén a szegény kis teremlész — és a meggyulladt kis inge lobogólánggal égett rajta. A súlyosan sebesült leánykához rögtön kivitték Vajda Ignác dr. szigetvári kör-orvost, de dacára a gyors orvosi segítségnek, a leánykát nem menthették meg, — mert még aznap iszonyu kínok között meghalt.

— A kaposvári új színház, melyet szeptemberről 2-án nyit meg Polgár Károly pozsonyi szinagázgató, csaknem teljesen készen várja megnyitását, de viharoknak veti előre árnyékát, amit a Somogyvármegye annak költségeiről ír, mondván a következőket:

El kell ismernünk, hogy a múlt évben át, sok botrány között épült kaposvári új színház szép. Ebben azonban egy csöppnyi érdeme nincs a színházépítő bizottságnak. Teljes szűz szűzlelkkel került többé a színház, mint amennyire a színházépítő bizottság a városi képviselő esztől felhatalmazást kapott. A kétszáz-ezer koronára preliminált költségből (melyet sok egyéb színházi felszereléssel az állam ad Kaposvárnak 25 évi részletekben,) a végén négyszáz ezer korona lett. Ott, ahol 102 százalék a városi póladó, az utcák pedig kövezellenek és folyton porosak és piszkosak, ott nem drága színházra van első sorban szükség, különösen amikor a színház még hosszú években át nyári állomás maradhat csak. Ehhez megfelelt volna 10—15 évre egy 60—80 ezer koronás aréna is. Viharos, nagy hullámokat fog még verni a színházépítés a képviselőtestület közgyűlésén.

Gyilkos szerelem.

Az öcs és a sógorasszony.

— Saját tudósítónk telefonjelentése. —

Sopron, augusztus 21.

Megrendítő és részleteiben rémregénybe illő szerelmi dráma tartja izgalomságban a kismartoni járásban levő Szarvó község lakosságát. Egy fiatal suhanc tegnap éjjel szerelmi féltékenységből vadász fegyveréből rálőtt a bátyja feleségére, s azon életveszélyes sebet ejtett. Azután önmaga ellen fordította a fegyvert s szíven lőtte magát. A rémes drámaról következő részletes tudósításunk számol be.

Szarvó községben Kucsénics Lajos földmives régóta inkább orrvadászatból él, mint a földművelésből. Egész orrvadásztársulatnak a feje s a társulat tagjai nagybárára a saját kiterjedt családjából kerülnek ki. Az orrvadász-mesterség gyakori és közeli érintkezésbe hozta őt unokaöccsével, a 21 esztendő Kucsénics Istvánnal, aki ezen a címen igen bejáratos volt a Kucsénics házhoz. A legényt azonban az orrvadászatot kivül más is vonzotta a bátyja házhoz. Vonzotta a bátyja virágjában levő felesége, akibe szenvedélyesen beleszeretett. Mint a következmények mutatták, a csinos asszony sem idegenkedett a fiatal sógortól, sőt annyira szította ezt a szenvedélyt, hogy a legény már azt követelte tőle, hogy végték szakítson az urával. Az asszony ezt is megígérte a szerelmes fiúnak s állítólag fölhatalmazta, hogyha még egyszer az urával találja, agyonlöheti.

A menyecske azonban ezt a fogadalmat valószínűleg csak a legény megnyugtására tette, mert mikor tegnap este Kucsénics István ellátogatott a bátyja házához, az ablakon keresztül meglátta, hogy a férj és feleség egymás mellett vannak. — A féltékeny legény benyitott a házba és lestrőfolta a lámpát. Aztán vadászfegyverét az asszony fejének szegezte s épen el akarta sütni, mikor a fal mellett fekvő Kucsénics Lajos felébredt és észrevette. Egy pillantás műve volt azután, hogy a férj felrökölte a fegyver csövét s a postagolyóra lőött fegyver nem az asszony fejének, hanem csipőjének irányult és eldördült. A golyók tenyérnyi sebet ütöttek az asszony csipőjén.

A merénylő legény a lövés után kirohant és az őt üldözőbe vevő Kucsénics az udvaron még a fegyverrel föbe ütve, elmenekült. Az éj csöndjét aztán nem sok idő múlva még egy fegyverdörrenés verte fel.

Réggel a falubeliek jelentették a községhez, hogy Kucsénics István holtan fekszik a bátyja kerje mögött. Az előjáróság azonnal kiment a véres harc színhelyére, ahol Patyi Dezső dr. megállapította, hogy Kucsénics István szíven lőtte magát és nyomban meghalt.

A véres dráma másik áldozatát, Kucsénics Lajosné életveszélyes sebével be-szállították a kórházba.

Táviratok és telefonjelentések.

Időjósítás.

(A meteorológiai intézet jelentése.)

Budapest, aug. 23.

A hőmérsék csökkenésével zivataros esők várhatók. Déli hőmérséklet 30-6 C

Héderváry és Justh az obstrukciónál.

Bécs, aug. 23. A N. W. Tagblatt budapesti tudósítója előtt Héderváry miniszterelnök így nyilatkozott:

— Nekem mindegy, hogy az obstrukció milyen eszközökkel dolgozik, mert az obstrukciónak szeptember közepére úgy is meg kell szűnnie. Én és a többség nem fogunk taktikát változtatni, hanem az ellenzék fogja végre belátni, hogy eddig követett taktikája helytelen s ezzel beáll az alkotmányos fordulat, amely lehetővé teszi a véderőjavaslatok tárgyalását.

Justh Gyula erre a nyilatkozatra így reflektált:

A jelenlegi parlamenti helyzet másképp meg nem változhatik, csak akkor, ha a kormány a véderőjavaslatokat visszavonja, az általános választójogot pedig beten-jesztli a Ház elé és tárgyalattja.

Aki tévedésből az unyósát lötte le.

Kardosbény, aug. 23. Jónás István gimnáziumi tanár féltékenységi jelenetet rö-

tónözve, roppant izgalomságában revolvert rántott, s azzal feleségére lőtt. A golyó azonban nem a tanár feleségét, hanem az asszony édes anyját találta, akinek halántékán át a fejébe hatolt a golyó. Az asszony pár pernyi kínlódás után meghalt.

A Nap rikkancsai a polgármesternél.

A főváros kárpótoltja öket.

Budapest, aug. 23. Az a szokatlan eljárás, mit a magyar szabadság ellen intézett támadásban a minden állami hatalomtól független fővárosi alpolgármester tanúsított nagyon furcsa és pikáns helyzetet teremtett a fővárosnál. A Nap rikkancsai ugyanis, akiket keresetüktől fosztott meg az alpolgármestertől támogatói merénylet, ma délelőtt dr. Ráth Endre orsz. képviselő vezetésével megjelentek a városházán és Vasváriécs alpolgármesternél deputációztak. — Hol nevükben Ráth Endre kérte az alpolgármestert, hogy nyuljon kárpótást a kényerüktől megfosztott rikkancsoknak. Az alpolgármester válaszában nyomban kihirdette az ügyben hozott határozatát, mely szerint sürgősen felhívja az egyes kerületek előjáróságait, hogy állapítsák meg a kerületeikben lakó rikkancsok károsodását, ami a Nap kárpótásának megvonása által öket érte és ennek arányában kárpótolták a rikkancsokat.

Nyomtatott a kiadótulajdonos „Zala Hírlapkiadó és Nyomda Részvénytársaság” könyvnyomdájában Nagykanizsán.

rata pártnak a függetlenségi párthoz intézett átirata, mely szerint f. hó 27-én népgyűlést kívánnak tartani, a Zalában megjelenti, mert a szociáldemokrata párt megbízottjai előtte kijelentették, hogy tekintettel arra, miszerint a függetlenségi párt már korábban elhatározta a népgyűlés megtartását a fentebb már ismertette okokból eláll, de hazafias kötelességének tartja a szociáldemokrata párt, hogy a függetlenségi párt népgyűlését minden erejével támogassa, s a népgyűlésen a párt egyik vezérébbről is a legnagyobb készséggel meg fog jelenni; az értekezlet ezen bejelentést is örömmel fogadja, a mellyel az értekezlet a legnagyobb lelkesedéssel s azon elhatározással távoztak, hogy a függetlenségi párt, tekintettel a tagok jelentkezésére ujonnan szerveztetik a függetlenségi kör fog alakítani.

A muraköziek megkísértése.

A „Povjesti Medjumurje“ (Muraköz története) c. történelmi munka tendenciája.

Írta: Haller Jenő.

II.

A továbbiak során azt állítja dr. Horváth, hogy a 14. században Muraköz a horvátoké volt. Fölleve, hogy ez igaz, hogyan lehet az, hogy noha Muraköz szláv terület volt, ahol a helynevek is szláv gyökerekké válnak (mint pl. Lepgrad, Dubrava, Melickinja, Fradisce, Lazina, Kujinja stb.) s noha H. szerint Horvátországhoz tartoztak: az oklevelekben nem horvát, hanem magyar néven említetnek? Nem Gorican, hanem Kerechen (1255-ben), nem Jalse, hanem Gelse; vagy 1334-ben „Ecclesin sancti Laurencii de Perlok — nem pedig Prelog és ugyanez évben Chaktornya, — nem pedig Csakovec, ahogy ő írja következetesen.

Azon éppen nem ütközhetünk meg, hogy szerinte Zalamegye 1248-ban Horvátországban volt. Az szerinte egészen természetes. Azt meg éppen komikusan egyszerű dolog kisütni, hogy a Csákyak neve: noha Csákyornya is fölül nyerte címét: hajdan Cakic volt, vagy a budai Bánffy-család sarjadékai Banicok voltak stb.

Az meg pláne magától értődik, hogy Zrínyi Ilona, a legkurucabb Thököly Imre felesége tüzes „hrvatica“ volt.

Nem kevésbé bizonyos az is, hogy Ráttay György, akit a magyar irodalom történet magyarnak vall, szintén — horvát. Hogy lenne az, hiszen — diákként írta meg „Memorial regum et banorum“ c. művét.

De már az ellen horvát szempontból tiltakozunk, amit H. ur a 159. lapon is. Szinte Zrínyiújvár „Kakonyán, egy is síkságon“ (l) volt, ahol a Kupa folyón van az átkelés. Előben is Kakonya fokozatos emelkedettségű helyen terül el, másodsor pedig Kakonya partjait nem a Kupa (alán Kulpa?) nyaldossa, hanem a Mura.

Zrínyi Miklós természetesen vérbeli illír. Ennek az állításnak ellenkezőjét egyik lapban régen bebizonyítottam már. Most csak annyit, hogy Zrínyi a légrádi horvát „hősök“ bajnokságától nem volt úgy elragadtatva, mint a l. szerző.

A szerző ur ugyanis így is a 169. oldalon: „Szerencsés volt a légrádi horvát helyőrség...“ Ez arról értesült, hogy Kanizsáról (1663 aug.) 300 lönyű török sereg érteit utának a vezér táborra felé. A harcra szomjas légrádi horvátok — mintegy 200 lovas — megverték őket“ stb. És most ugyanennek a „harcra szomjas“ horvát seregnek a főkapitányát és gazdáját, magát a „horvát“ Zrínyi Miklóst idézzük, aki 1659-ben így szónokolt a pozsonyi diétán: „Tudjátok meg, igaz pápista vagyok. De kicsoda bolondság vinne engem arra, hogy az én légrádi

evangelikus (tehát magyar) viteltemet... kiűzzem onnét. Akitet ismeret p'pista katonákat (vagyis horvát „viteltemet“), 10 törökre se mernék velük menni. De az evangelikusokkal, ha velük harcba megyek: soha győzelem nélkül meg nem térek...“ Így fest az elfogulatlan „horvát“ Zrínyi Miklós megvilágításában a légrádi horvátok viteltsége. — Egyébként megjegyezzük, hogy pl. 1664-ben a légrádi helyőrség létszáma 1500 lönyű volt; 1631-ben pedig több volt a protestáns magyar, mint a katolikus horvát. Amiből éppen nem következik, hogy a katolikusok közt nem lett volna magyar, vagy hogy a horvátok közt nem volt — hős. Hiszen pl. maga Zrínyi Péter a legerősebb horvát daliák egyike volt, pedig ő is Légradon lakott sokáig.

Kellemetlen melléki irányzatossággal keveri bele a Muraköz történetébe H. az egyetlen tiszta magyar szerzetes rendnek, a pálosoknak ügyét, mintha csak azt akarná mondani, tegyelek ti, derék muraköziek is úgy, mint Malecsics Oáspár tette, aki 1699-ben követeli, hogy a horvátországi pálosnak szakadjanak el magyar testvéreiktől. Barilovic Lajos rendfő ezt nem engedi meg. De Barilovic holta után a pálosok szándéka megvalósul mégis, mert Malecsics lett a rendfő...

A 288. lapon folytatja lehetetlen és nevelésesen abszurd állításait a szerző.

Azt mondja Novi Zrínyiről ugyanis: „Ezt a várat 1661-ben építette Zrínyi Miklós a Muraközben s ez Horvátországban fekszik, közel Kanizsához...“ Van rá tanuja is: Ortelius redirivus vagyis Meyer. Ez a tanu n'ulus testis. Mert ez a tanu egyik k'pén Légradot a Murán'ra teszi. Ha Meyer olyan megbízható, akkor már az is elhihető neki, hogy Kanizsa is Muraközben van. Mert Zrínyiújvár, Kikonyán, Somogyban volt, a Murán'ul. Ha pedig a Murán'ul volt, akkor nem lehetett a Muraközben. Ha pedig nem volt ott, akkor Horvátországban még kevésbé lehetett. Látnivaló tehát, hogy nála a cél szerinti az eszéköt még a komolyság rovására is. Horváth egyébként Légradot is Muraközhez számítja, pedig az már Zrínyi idejében is itt volt, ahol ma s ez kitűnik nemcsak az egykorú képekből, hanem Erdődy Miklós gróf bár leveleiből is, aki ezt írja 1683. aug. 5-én „praesidii Legradiensis et totius Insulae Murakoez supremus capitaneus“. Tehát a bár se foglalja egy kalap alá Muraközzel, hanem külön-külön említi meg, tehát Muraközön kívül.

Horvát elfelejti a gyelekoveci horvát plebánost citálni, akinek Liber Memorabiliuma szerint a viléz domború, perlati és kofori horvátok alaposan elpholták horvát testvéreiket, hanem helyette Perczel magyarjaira keni azt a merényletet, amely 1859. októberében történt... Mert így — tárgyilagossá.

Felütné különben, hogy Horvát nem merít magyar forrásból, ha pedig merít, úgy csak olyasmitt, ami célja elérését közvetve elősegíti. Leggyakrabban támaszkodik Račkira, Kizsára, Kukuljevicre és Orteliusra meg Bedekovichra. Ez a Bedekovich, aki 1752-ben kiadja „Natale solium sancti Hieronymi“ c. művét, maga is elfogult történetíró. Könyvében meghóvátosít mindenkit, akár Horvát R. Ex utóbbi „Igen jó horvátok“ tartja Bedekovichot, akit sürűn citál is. Bedekovich azt is be akarta igazolni, hogy Szent Jeromos stridói horvát volt. De ezt még hi olvasója, Horvát R. se hiszi el neki...

No, de ne folytassuk! Befejezésül hadd álljon itt még e könyv Mecénásának előszavából ez a részlet:

„Szózat a muraközi horvátokhoz! — Hadd legyen annak bizonyossága ez a könyv, hogy a horvát faj vérbeli eredete és rokonsága kötelekelt elszakítani nem lehet, mert ezek Muraközt kedves horvát

hazánkhoz fűzik... Egy a bölcösk. Egy a nevünk, dalunk s ez a történelem se más, mint gyászos tőrédéke a horvát nemzet nagy történelmének. Közös az ősi dicsőségünk is... Ebből a könyvből közös őseink szelleme szól hozzátok, hogy el ne oltjátok szívetekben azokat az érzelmeiket, amelyek illeket a Zrínyiekre és Frangepánokra emlékeztetnek... Muraköz ősi időktől az a gyöngy volt, amely a horvát koronán (l) a legragyogóbban szikrázott. És ha ma magyar állampolgárok vagytok is (hát van horvát állampolgár is?) ki áll annak útjában, hogy szívetekben meg ne őrizzék a szerelmet horvát hazátok iránt! Elt senki el nem veheti tőletek és nem is szabad elvennie... A hazaszeretet közt hozzánk benetelel. Ez a könyv arra való, hogy ez a költ. lék még jobban megvilágosuljon...“ stb. Aláírva: dr. Pero Magdié.

Ezek után várom, lesz-e nekünk magyaroknak is egy árpunk vagy Magdié-féle Mecénásunk, aki megírja a Muraköz hű és a történelmi igazságnak megfelelő történelmét. Ha már a horvátok is elérkezettnek látják ennek az idejnek, ugyan mit vesztegetünk még mi? Én azt hiszem akadna Magyarországon is magyar történetész, aki nem sajnálna a fáradságot; akiben lenne annyi kegyelet, hogy le kiismeretes legyen; annyi hazaszeretet, hogy lendületes tudjon lenni és annyi idealizmus, hogy — objektív akarjon lenni. Mert ha valamire, hát a történelmesre ráillik a mondas, hogy az íróban az igazság szeretetének uralkodnia kell a győzelem vágya felett. Még akkor is, ha az illelő — Horvát! (Vége.)

Meglesz a vizitársulat.

Igennel szavazott a herceg.

— Saját tudósítónktól. —

Ismeretes a Nagykánizsa határában folyó Principális kanális partmenti birtokosságának az az egyesítése, melynek célja volt egy vizitársulat alakítása. A vizitársulatra azért van szükség, hogy a kanálismenti berék vízei a Korpaváriót Murakeresztéig terjedő részen is épűgy állandó gondozás alatt legyenek, mint azt az ettől északra eső részeken a kőgyárberki vizitársulat végzi, miáltal e területek termőképessége a maximumra fokozható. A kanizsai vizitársulat megalakításának ügyében több értekezlet volt a városházán és a mindenképpen kíváncsatos megalakítás meg is történt volna, ha a legnagyobb érdekeltései p'rti birtokos, a Batthyány-Strattmann hercegi hitbizomány ennek passzív magatartásával újrat nem állja. Mintegy két hónapja részletesen ismerlettük azokat a tartóhatatlan okokat, melyek a hitbizománynak ezen érthetetlen passzivitását magyarázták.

Ugy látszik, a hitbizomány urának, — Batthyány-Strattmann Ödön hercegnek nem volt tudomása ezen okok tartóhatatlanságáról, mert amint a Zalának hozzá juttatott cikkét olvasta, nyomban intézkedett, hogy a hitbizomány tovább ne veszen gátat ezen százaknak kiváló érdekét képviselő vizitársulat megalakításának. — Ennek folytán Pálffy Alajos erdőmester, a hitbizomány nagykánizsai és ludbregi uradalmának igazgatója tegnap megjelent a polgármesteri hivatalban és leadta ott a hitbizomány igen szavazott a vizitársulat megalakításához. Az írásbeli nyilatkozat, mely Batthyány-Strattmann Ödön herceg sajátkezű aláírásával van ellátva, most már biztosítja a vizitársulat megalakulását, mert a hercegi partmenti ingatlanok a berki földeknek mintegy 40 százalékat teszik, s így a hercegnek az összes szavazatok 40%-át kitevő szavazata eldöntötte a szavazás eredményét.

Nem lehet ezek megírásánál elmulasztani annak apostrofálását, hogy a „kanizsai herceg“, kiről az a hit járja, hogy

ridég, hozzáférhetetlen és a kanizsai érdekekkel mindig szembehelyezkedő görög főúr, — a valóságban nagyon mellényos, szíves és minden jóra kapacitálható, akit csak helyesen kell informálni s akkor minden szép és jó várható tőle. Csak legyen, aki informálja!

ORSZÁGGYÜLÉS.

A munkapárt is obstruál.

— Saját tudósítónk telefonjelentése. —

Budapest, augusztus 24.

Nem hiába, hogy még a munkapártihoz közel álló lapok is elidélk „A Nap“ obstruál, ez az akció tényleg visszafelé sült el. Annnyira felfordította a közönség is zavaros parlamenti helyzetet, hogy most nyílt üléseken a kánizsai, a naponta bekövetkező zárt üléseken pedig a munkapárt obstruál. Ez pedig nemcsak az obstrukció, hanem az egész parlamentáris mus iránt országos cödmört kelthet.

Berzevicsy Albert elnök nyitotta meg az ülést s bemutatta Kaposi dr. levelet, amelyben meghívja a képviselőházat a Kossuth-szobor letelezésére. A ház küldöttségileg képviselőt magát a letelezési ünnepélyen és koszorút kád a szoborra.

Elnök bemutatja több törvényhatóság főiratát az obstrukció ellen. — Javasolja ezeknek a kényvti bizottsághoz való áttételét, Lovdász Márton pedig más bizonyosságokhoz is at akarja tétetni. — Husznál több képviselő névszerinti szavazást kér a szavazásnak holnapra való halasztásáért.

Elnök jeleni, hogy Hock János napirend előtt le akar szólni A Nap ügyében de nem adott rá engedélyt. A ház többsége sem engedte meg.

Beck Lajos sürgős interpellációt mondott ugyancsak A N p ügyében. Husznál több képviselő zárt ülést kért, — mire munkapártiak kivonultak, csak néhány ellenzéki maradt benn. Farkas Pál öntására az elnök kimondta, hogy a ház nem határozatképes és félórára felüggesztette az ülést. Ez a szünet meg is ismétlődött.

Hock János támadja a kormányt a saját szabadság sérelme miatt.

Öt perc szünet után megkezdődött a nyílt ülés, amelyen Györfly Gyula interpellálta a miniszterelnököt, kereskedelemügyi és belügyminisztereket A Nap ügyében. Az interpelláció szövege ugyanolyan mint tegnap az Abraham Dezsőé.

Az interpellációt kiadák a szakminisztereknek s ezzel az ülés véget ért.

HIREK.

Füzdőlevél a sakkversenyre

Karlsbad, aug. 21.

A II. nemzetközi sakkverseny, melyet karlsbadi sakk-club rendez, ma vette kezdetét a „Kurhaus“ játéktermeiben a fővárosi közönség óriási érdeklődése mellett. Bárnyára nem annyira a díjak nagysága (3000 korona az I. díj), mint inkább a világhírnévű játékosok csábása okozta, hogy a mesterek szokatlanul nagy számmal vesznek részt a versenyen.

Huszonhatan seregletek össze a világ minden tájából, hogy a nemes tornán ösmérjék szellemi erejüket. A legnagyobb contingens Oroszország szolgáltatta. — tengerentúlról itt van Marshall, a tipikus yankee, beretvált arc, hosszú, középen lassított vöröses haj, vékony hegyes orr mindenki, mint régi ismerőst hívó Temperamentumos játékaival elragadtatást nézött. Honfitársai közül vele jöttek Chas. kinek Chicago az otthona és Jaffe, először vett részt európai versenyen. Perlis neve a sakkvilágban jól ismert. Kikaró játékos, ki mindig az első kö foglal helyet. Chanceal a mostani versenyen sem csakélyek. Az övé volt az első győzelem, mert már négy órai küzdelem után feladásra kényszerítette ellenét Burnt.

Schlechter a leghiggadtabb játékos, megtestesült flegma. — Rendkívül óvatos kerüli a cserét, szereti, ha sok figura a táblán, melyeket pontos számításai

Nyomtatott a kiadótulajdonos „Zala Hírlapkiadó és Nyomda Rt.”-nek, amely a Magyar Könyvkiadók és Nyomdászati Vállalatok Szövetségének tagja, engedélyével. A kiadvány a Magyar Könyvtári Szövetség (MKSZ) nyilvántartásában van.

Nagykanizsa
Könyv- és papírkészítő
TELEFON-SZÁM 78.
egy melléklettel

A szerkesztőség által kiadottak a
szerkesztőség címére küldendők. — Kér-
jük, hogy a szerkesztőség nem vállalja a
megjelenő leveleknek nem versek, gyűjtés
a szerkesztőség.

A szerkesztőség az értekezési díjaknak nem
vont felelősséget a kiadójával.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben	Postán
három hónapra	három hónapra
Egy hóra 1.20 K	Egy hóra 1.50 K
Negyedévre 3.50	Negyedévre 4.50
Félévre 7.—	Félévre 9.—
Egy évre 14.—	Egy évre 18.—

Egyes szám ára 6 fillér.

Műveltség, helyi közéletnek és magán-
közéletnek szolgálnak 50 fillér.Előfizetési és reklámszámok díja 5
korona. — Kiosztószolgálat 6 korona.

XXXVIII. évf. 193. szám.

Nagykanizsa, szombat 1911. augusztus 26.

Zala Hirlapkiadó és Nyomda Rt.

A bojkottált gyerekek.

Nagykanizsa, augusztus 25.

Bécsben a háziurak nem adnak lakást a sok gyerekes családnak, s ez, valljuk be, a háziurak föltétlen joga. Jog, a melyet leszögeztek és a mellyel élnek a Bécsnél kisebb városokban s a melyre példát találhatunk Kanizsán is, azon háztulajdonosok sorában, a kiknek módjuk van válogatni; hogy kit fogadjanak be lakóul, kit ne. A kinél persze gondot ad az, — hogy nem marad-e üresen két-három lakás egy negyed, vagy egy félúton át, az természetesen nem olvasza ilyen kegyetlenül a gyermekek számánál. De a többi megtehető. Nemcsak azért, mert az a ház, a melyet örökölt, vagy vett, vagy a melyet épített, egy tekintélyes amortizációs költséget kiharcolván és másodhelyi váltókölcsönt kiprotesztálván, ez a ház, az angol közmondás szerint is, az ő vára, a hol ő a várur, a lakók pedig a vazallusok. De objektív szempontból is. A gyerekek rongálják a lakást, zavarják a ház csöndjét, s egyébként is sok kellemetlenséget okoznak, — a melyek a házbérrel nincsenek eléggé megfizetve. — A házmasternek is több baja van az ilyen családokkal; talán a járványok is könnyebben ragadnak oda. Szóval: lakónak nincs kellemesebb a jóra való, kedves, meddő házaspárnál, vagy az olyan családnál, a hol csak egy, az asztal mellé szögezett, — guvernanttal őrzött gyerek van.

Bécsben — komoly újsághírek mondják — a háziurak e szigorú elve miatt a sok gyerekes családok százával kóborolnak az utcákra és a külső határban, sőt egy ötgyerekes családapa föl is akasztotta magát, mert a családja számára nem tudott lakást kapni. — Nálunk nem jutott még ennyire a dolog; vannak még házak, ahol megüti valami a hatgyerekes család. De az áramlat, hogy „csak gyerektelen családnak adjuk ki a lakást” itt is megvan, mint mindenütt másutt s különösen a bécsi hír olvastán, gondolkodóba ejti az embert.

Az egyik oldalon állami kötelességgé akarják tenni, hogy a gyerekek szaporodása érdekében, vagy igazabban: a szaporodás korlátozásának eltöltése érdekében tegyen valamit. Törvényt akarnak az egyke ellen; kivételes rendszabályokat akarnak a kultúra azon hódításával szemben, a mellyel a legalsóbb néposztályokat is megfelfuttatják arra, hogy övják a feleségüket. Gyerekeket, gyerekeket — s csak ép az állami aranyérem hiányzik, a mellyel Franciaország példájára, a szaporó anyákat kiüntetik. S viszont nap-nap mellett olvasni híreket a bűnös szülész-
nőkről, a kik segítséget nyújtottak egyes asszonyoknak abban, hogy ne váljanak, vagy pedig ne váljanak újra anyákká.

Az embereknek kedvük lenne kérdezni: kik tesznek többet a gyerekszaporodás ellen: az övszer-
rek terjesztői, a szülész-
nők, vagy

pedig a háziurak, a kik a sok család apát nem akarják lakóul fölvenni? — A kérdés azonban nem lenne igazságos. Jogállamban mindenki azt is úgy cselekszi a birtokával, amit akar; ha ez a birtok egy háromszobás lakás, annak adhatja ki, aki neki, vagy mondjuk: az érdekeinek a legalkalmasabb. De amikor ilyen erős ellentétet küzdenek egymással: melyik az erősebb? És mi használ a helyzet? Az utópisták társadalom-be-
rendezése, mikor az összes gyerekeket az állam neveli föl, segítene a lakásprobléma e kellemetlen oldalán is. De mikor következik ez be, ha egyáltalán bekövetkezik.

Bécsben egy szerencsétlen lakó nem győzte bevárni. S még sokan lesznek, akik, ha nem is kötik föl magukat, de elkeserednek ezen az igazságtalanságon. Hiszen az öt gyerek magában is nagy gond, — hát ha még lakást se kap miattuk az ember!

Nagy, jelentős probléma ez. A legutócsabb, hogy egyetlen parlamentnek, egyetlen város közgyűlésének nem jutott eszébe, hogy vele foglalkozzék.

Vérhasjárvány Sümegen.

Országossá lett a botrány.

Mit tapasztalt Fényes László.

Tegnap számunkban rövid hírvir-
tositás számolt be a zalamegyei Sümeg
nagyközségben dúló rettenetes vérhas-
járványról. A borzasztó betegség fő oka,
a sümegi kutak fertőzöttsége nem utolsó,
az arról szóló panaszoknak sok visszhangja

hallatszott a Zalában is. Jólátsunk tehát
bevált: itt a járványok egyik legrette-
tesebbike, a vérhas. A dologgal az „Est”
című fővárosi napilap részletesen foglal-
kozik, jeles riporterét, Fényes Lászlót
küldvén ki Sümegre, ki az alábbi érdekes
tudósításában számolt be a sümegi vérhas-
járványról:

Sümeg nagyközség hatezer lakossal
Zalamegyében. Közútaival régóta bja
van, mert azok, noha mélyen fekszenek,
sekelyes vizirialmuak. A fertőző beteg-
ségek annyira állandósultak a községben,
hogy a megyei katonaság, noha, kö-
szeg határában tartja gyakorlatait, elszállá-
solva mégis a szomszédos községekben
van, éppen a veszedelmes víz miatt.

A község már két esztendőre elhatá-
rozta, hogy vízezzék letélt. Azonban a
szükséges anyagi ereje nincs meg hozzá
és a belügyminisztériumtól eddig még
hiába kért segédletet. A múlt évben
tífuszjárvány volt és akkor a község
vizét Farkas István főszolgabíró a belügy-
minisztériumba küldte bakteriológiai vizs-
gálat végett. A bakteriológiai intézet a
következő véleményt adta:

7974/910. 7. c. A. m. kir. belügyminis-
terium. Bakteriológiai vizsgálat.

Mind a három kutban a baktériumok
rendkívül elszaporodtak. A lajos-kut jel-
zésű víz ezenkívül penészgombák nagy
mennyiségben is mutatja. A tífuszok oko-
zója a rendkívül sok baktériumok között
nem volt megállapítható, azonban kons-
tálható, hogy mind a három víz, de külö-
nösen a Pressing- és a Lajos-kut jéz-
vizek, szerves anyagokkal, illetve azok
bomlási termékeivel és baktériumokkal
erősen szennyezettek. Minél fogva a viznek
sem ivásra, sem áztatási célokra való
használata nem engedélyezhető.

Mikor ez a leirat megérkezett, a főszol-
gabíró dr. Lukonics Gábor járássorossal
egyetértően kiutazta a kutakat és kö-
zös veder használatára szorította a közön-
séget, eltiltani azonban a vizfő nem tudta,
mert nem tudott a lakosságnak másféle
vizet adni. Később a közös veder hasz-
nálattól is el kellett állni, mert ez nem
ment le a kutra, úgy hogy kénytelen volt
az előjárás megengedni, hogy a lakos-
ság saját edényeivel merítsen vizet.

Ez év június közepén történt azután,
hogy felülről sok behurult a község-
ben. Június 14-én jelentette először dr.

A szárnyas deák.

Irt: Herczeg Ferenc.

Azon a vidéken, ahol ez történt, sokat
esett az eső, de ha nem esett, akkor sárga
kód vonult a hegyek közt. Egészen lenn,
a mely völgykanyarban fekszik a fekete
város. Ezer esztendő, repedezett agyag-
falaival olyan volt, mint egy kihűlt nagy
légléggel. A sokkémény, merdek ház-
tetőkön borzas tolu varjúmadarak karog-
nak, lenn pedig a nyirkos síkterek ho-
mályában, sárgaképi polgárok per-
lekedtek. A fekete város polgárai olyan
szembélyes és irig termetű emberek
voltak, mintha nemcsak a házukat, hanem
a szívüket is eltele volna a penész.

Élt a városban egy ember, valami Pál
deák, az nem volt olyan, mint a többi.
Neki meg volt a csodálatos adománya,
hogy nyitott szemmel is tudott aludni és
hogy arról tudott álmodni, amiről akart.
Ha elvágta napi munkáját, hazament a
szőlőre, szép simára paskolta a vánk-
sát, a nyakába huzta rongyos köpönyegét
és ravasz várakozással a szivében, elaludt.
Eber állapottában kopott és alázatos kis
emberke volt, amint azonban szendergni
kezdett, az álom ködéből egy másik Pál
deák emelkedett ki, aki hatalmas, merész
és fényes volt, akár egy ifjú herceg.

Az álom hercege ura volt minden
kincsnek és élvezetnek, mivel repülni tu-
dott. Akarnia kellett csak és tüstént szár-
nyat nőtték, melyek kiemeltek a fekete
város dőhös levegőjéről. Ritmikus hullám-
vonásban, a repülés gyönyörűtől mámor-
osan, keringett az égboltozaton. Fölötte a
holdfényben ragyogó felhőzsigetek közt,
titokzatos légi záradékok csapatok keresz-
tezték egymás útját, alatta pedig, a város
fekete tömegében elszórt szentjánosbogár-
ként csillogtak a virrasztó mécsesek.

Éjjel az óvé volt a világ minden gaz-
dagsága. A királyi kincstár őrei fölhöröl-
tek álomban, ha elcsúszott fölöttük a szár-
nyas deák. Ott benn azután, a vasajtók
mögött, fejére tette a gyémánt koronát,
könyökig vágkált az igaz gyöngyben és
újra át pergette a drágaköveket, melyek
szelíd fényvilágítottak az éjszakában.
Ha az álom hercege megunta játékát, to-
vább szállott. Bolygó ablakok nehéz, bár-
sony függönyeit megemelve, becsont a
fejedelmi hölgyek illatos ágyházába. Ha
máskor a bűnös szépek aranyhintójukon
végigdöcögtek a városban, a kopott kis
deák ravaszul mosolygott utánuk sőt
odujából.

A hathetes órái eső idején menasz utra
is elment. Délben, a kék tenger partján,
ismert egy gúrpengéstől hangos kerlet,
ott brókáruhás nemes hölgyek és ékes

beszédű leventék sétáltak a márványszob-
rok tövében. Téli idején gyakran átkelt
a nagy tengeren és fölkereste a páma-
ligeteket, hol díszes, komoly és szép
emberek térdepeltek a bálványképek előtt
és hosszú csőrű, peckes szentmadarak jár-
tak a fák alatt.

Oly nagy volt a deák hatalma, hogy a
mult időkhöz nem lehetett ő előtte tiltak.
Aranycsészeből itta az ázsiai szatrapák borát,
mikközben fehér rabnók táncát nézte; édes,
enyhe nyári éjszakán a szép királynéval
aranyágyján evetelt lefelé a halkán zugó
Nilus; majd denevéreként kuporodva a
császári páholy oszlopán, káprázó szem-
mel gyönyörködött a cirksusz harci játé-
kaiban.

A fekete város polgárai sehog sem
tudták megérteni, hogy miért olyan önzé-
setesen hallgat, olyan ravaszul elégedett
a deák. Sanda szemmel nézték, éppen és
gyanakodva lesték, kerdeiben csak su-
góval emlegették, később már fenszókval
hangoztatták, végül pedig nagy kiáltozás
lámadt a fekete városban:

— A deák a gonosszal cimborál!
Törvény elő állították. Amint meglátta
a kánpodát, már nem lagadozott sem-
hanem megvallotta boldog tilták.
— Máglyára vele! — mondák a pol-
gárok.

A máglya a piac közepén tornyosult.
Köröskörül sok ezer ember nyüzsgött. A
férfiak, a nők és a gyermekek arra egy-
formán sárga, a szemek egyformán sárga
volt. Szőnyeges páholyban trónolt a város
ispánja, egy kicsi, kövér, vadkanfejű ember.

A bakó meggyújtotta a máglyát, a so-
kaság pedig elkezdett ujjongani. A polgá-
rok úgy vélekedtek, hogy nagy és fölemelő
dolgot művelnek, ha megégetik az egyet-
len embert, aki repülni tud.

A deák figyelmesen nézte a piros lán-
gok táncát. És ekkor úgy vette észre,
hogy itt valami nagy csoda készül. Az
imént még sárga és gonosz volt minden
ember arca, most már piros és boldog
mindegyik. A tűz alkalmassal fölmelegítette
a penészes szívüket? S a piac képe is
megváltozik. A lobogó tűz megárazozza
a fekete falakat, az ablakok pedig vak-
ítóan ragyognak, mint az óriási drágakövek.
Most magasan fölcsap a láng. A deák
fölként az égre. Ime a tűz fölmelegíti
a ködöt és elperszeli a fekete felhőket. —
Ezentúl örökké fényes lesz az ég a város
fölött!

— Ezért érdemes száz halállal meghalni!

— A deák.
— A város mosollyal várta a lángok
tisztá és forró dőlését.

Lukonics Gábor járásorvos, hogy Strausz Ilona vérhasban meghalt. Ettől fogva a béluhratos és vérhas-belegek száma folyton emelkedett, úgy hog' a község képviselőtestülete kedden, augusztus 22-én heves vita közben foglalkozott a járvány terjedésével.

Dr. Lukonics jelentette, hogy az ő tudomása szerint 14 vérhaseset van. Ezzel szemben a képviselőtestületi tagok nagy része, így maga Adorján Sándor községi bíró, Németh János plébános, Malomszky községi jegyző, Polgár József körjegyző felszólalt és annak a nézetüknek adott kifejezést, hogy a vérhasesetek száma ennél sokkal nagyobb, mert naponta kéthárom temetés is van a községben. A lakosság, mely jobbára földmivelő, eltiltja a betegkezeket.

A képviselőtestület azután még kedden délután sürgőnyleg fordult a belügyminiszteriumhoz, hogy járványorvost küldjön ki és főleg az ivóvíz miatt fellépett járvány végleges megszüntetése céljából a megépítendő vízvezeték ügyében haladéktalanul küldjön ki egy szakkozéget, hogy az a községgel egyetértően a vízvezeték létesítéséhez szükséges első lépéseket megtegye, mert mindaddig nem szűnnek meg a községben a járványos betegségek, míg vízvezeték nem lesz. Maga a lakosság rendkívül meg van ijedve és 6-700 betegről beszélnek. Ez azonban épp úgy nem felel meg a valóságnak, mint a hogy nem felel meg a járásorvos hivatalos véleménye, mely szerint csak 14, illetve legnap óta 18 vérhasmegbetegedés történt.

A két vélemény között levő nagy különbség onnan ered, hogy a járásorvos nem tud minden esetről, a nép titkolja azokat, a megijedt lakosság pedig túloz. Az anyakönyvi hivatal feljegyzéseiből konstatálom, hogy ebben az esztendőben Sümegen 113 születés és 148 halálozás volt, amely utóbbiak közül csak öt van hivatalosan vérhasnak bejelentve és 12 béluhratnak. Ellenben kétségtelen, hogy a községnek napzámosok által lakott részében igen nagy a megbetegedések száma.

E közegészségügyi állapotokkal szemben a községben három orvos. Ezek egyike, dr. Biró József, maga is megbetegedett vérhasban és kis leánya is vérhasban fekszik. Ugyancsak megkapta ezt a betegséget Farkas István főszolgabíró kis leánya is. A másik orvos, dr. Hets Endre, akit májusban választottak meg községi orvosnak, lemondott állásáról és távozásban van, mert a belügyminiszterium 1600 koronás fizetését május óta még nem utaltványozta ki. A járásorvos pedig beteges, szánta ember, aki a 6000 lakosú községben ilyen körülmények között nem teljesíthet kellő közegészségügyi szolgálatot. A belügyminiszteriumtól mindezt, noha Eitner Zsigmond képviselő is eljárt a járványorvos kiküldése ügyében, semmi értesítés nem érkezett. A lakosság nagyon meg van ijedve és a fertőzött víz miatt attól lehet tartani, hogy a járvány még nagyobb mértékben terjed.

F. L.

Kossuth választójoga.

Távolodás a két függetlenségi párt között.

— Saját tudósítónktól. —

Ha eltekintünk attól, hogy az obstruáló ellenzék ma is szívesen folytatta a Nap-érdekében megindított parlamenti akcióját zárt ülésel és sürgős interpellációval: a mai nap eseményeinek homlokterében is Kossuth állásfoglalása áll a választójogi reform kérdésében, — amely máris igen kellemetlenül hatott Justh Gyulára és pártjára s amely — ha ugyan-e csapásban halad a Kossuth-párt jövő érdekében, — nem igen alkalmas sem arra, hogy a Kossuth-párt együtt maradjon, sem arra, hogy a Kossuth-párt a Justh-párttal együtt működhesen.

Tudva van, hogy a Kossuth-párt nevesebb tagjai, talán az egy Barabás Bélát kivéve, régóta és következetesen ellenzik a Justh-párt szövetségét a nemzetközi szociáldemokratákkal s a különféle szociológus ligákkal és Kossuthal együtt azon az állásponton vannak, amelyet tegnap és tegnapelőtt fejtett ki Kossuth.

Kossuth Ferenc tegnap a képviselőház kupolacsarnokában a ceglédi szociáldemokraták küldöttségétől újból nyilat-

kozott erről a nézetéről és nyilatkozata igen izgatott szöveghátra vezetett közté és a szociáldemokraták között. Meg kell említenünk, hogy mikor Justh Gyula a kinos jelenet híre hallotta, kijelentette, hogy ő az általános szavazati jog kérdését nem engedí a magyar supremácia szempontjából kezelni és hogy ő most már elmegy Ceglédre gyűlésen Kossuth ellen beszélni; és most a Justh-párt lapja sajnálattal konstatálja, hogy az az álláspont, melyet Kossuth ma a Kondor Bernátok előtt kifejtett, veszedelmesen egyezik a Tisza István gróf álláspontjával és amely kishitűséget lát Kossuth időszertlen nyilatkozatában.

Ezek után már legközelebb ismét össze-tűzésre lehetünk elkészülve a függetlenségi pártok között, ami csak az obstrukció gyengítésére vezet, dacára Justh Gyula mai nyilatkozatának, mely alább következik:

Budapest, augusztus 25.

(Saját tudósítónk távirata.) Justh Gyula a képviselőház folyosóján, arra a kérdésre, hogy mit szól Kossuth Ferenc tegnapi nyilatkozataihoz, új választott:

Kossuth Ferenc tegnapi nyilatkozata a véderőharcot egyáltalán nem érinti. Az ellenzék közdelme ennek a kormány-nak a megbuktatására irányul, a véderőjavaslat ellen egytől harcolunk, azután pedig a további teendőkre a pártok szabadkezelt nyerne. Akik azt hiszik, hogy ezt a közdelmet Kossuth nyilatkozata gyengíti, — csalódnak.

A leszámolás.

Gyilkosság a dióskálai bucsún.

— Saját tudósítónktól. —

A magyarországi bucsuk arról nevezetese, hogy a falu népe akkor szokott „leszámolni” azokkal, akikkel egy éven át kisebb-nagyobb nézeteltérések folytán feszült viszonyba került. — A leszámolás rendszerint egy-egy emberélet végét jelent, mert a bucsunapi leszámoló gondoskodni szokott arról, hogy véres munkája előtt megfelelő mennyiségű „enyhítő körülményt” igyeke, ami felette biztatóvá teszi rá nézve, hogy nem fog a leszámolásért akasztófán kimulni. A szentistvánnapi dióskálai bucsu szintén emberhálálal vált emlékeztetéssé. Egy egész falka berugott alak rárontott a korszakban egy java férfikorban lévő családok földműves emberre, ki több napon át kínlódott szenvedett sebeibe, míg végre tegnapelőttre meg tudott halni.

Horváth István 46 éves gazda volt a véres bucsu áldozata, akinek évközben több haragosa támadt a faluban. A csendes, jószándéku parasztagazda gyanulatlanságban a szentistvánnapi este felé a nagykorcsmába, hol több haragosa nyakalta az üvegörsöt. A közbizság legények rögtön beledöböztek Horváthba, akit néhány perc múlva úgy megrögztek, hogy ez még védekezni sem volt képes a támadás ellen. Egy-két másodperc múlva már hét sebből vérezve feküdt a korcsmaszoba piszkos padlóján. A gyilkosok pedig a vér láttára kijózanodva egymás hátán keresztül menekültek véres munkájuk színhelyéről. Horváthot hazavitték a lakására, ahova orvost hívtak, de ez sem tudott rajta segíteni. — Két napig a legnagyobb kínok között vergődött a szerencsétlen ember, míg végre szerda reggelre kiadta lelkét. Ötvege és három serdülőkorabeli gyermeke siratják tragikus halálát.

A csendőrség értesítésére a nagykanizsai törvényszék vizsgálóbírája és mindkét törvényszéki orvos kiment tegnap Dióskálba, hogy a meggyilkolt emberen a törvényszéki boncolást megtegyék. — A boncolás eredményei szerint a tödő és a szív sérülései okozták Horváth István halálát. — A csendőrség erőlyesen kutatja, hogy kik voltak a korszakban mutató legények közül a gyilkosok.

ORSZÁGGYÜLÉS.

Zártülés a sajtószabadságért.

— Saját tudósítónk telefonjelentése. —

Budapest, augusztus 25.

A képviselőházban ma annyi történt, hogy — ismét nem történt semmi. Zártülés volt, melyen ezúttal Polónyi Géza védte a sajtószabadságot, ami akkor is tiszteletreméltó téma, ha Polónyi is az, aki kiáll a sikra. A zártülés természetesen a már megszokott körülmény folyt le: tanácskozásképtelenség és végül tanácskozásképtesség konstatálásával.

Az ülésen Berzeviczy Albert elnökölt, ki bemutatta a ceglédi népgyűlés feliratát, az általános titkos választói jog mellett, melyet Kossuth Ferenc terjesztett a Ház elé, majd bemutatta az elnök a Magyar Gazdaságszövetség kérvényét az argentinai husbehözatalról. Az elnök javasolta, hogy mindkét feliratot adják ki a kérvényi bizottságnak, mire Egy Béla az utóbbinak a közigazgatási bizottsághoz való kiadását kívánta. Erre természetesen husz képviselő aláírásával névszerinti szavazást kértek és egyúttal ennek holnapra való halasztását kérték.

Csermák Ernő engedélyt kér, hogy a napirend előtt a szepesszombati katasztrófáról beszélhessen, azonban az engedélyt nem kapja meg, mert ezt a tárgyat az elnök szerint interpelláció alakjában kell előterjeszteni. Erre a bevált recipe szerint husznál több képviselő zárt ülést kért, majd Vermes Zoltán, a tanácskozásképtesség megállapítását kívánta. Az elnök megállapította, hogy a Ház nem tanácskozásképes és az ülést félórára felfüggesztette, majd ismét fel kellett függeszteni az ülést, mert a képviselők még mindig nem voltak együtt tanácskozásképes számban. Az ülés harmadszori megnyitásakor 42 képviselő volt már az ülésteremben s így megkezdhetők a zárt ülést, melyen Polónyi Géza az új sajtótörvény betervezését sürgette.

Vádray Zsigmond: Azt nem obstruáljátok meg?

Beck Lajos: Nem fogjuk megobstruálni. Polónyi Géza kijelenti, hogy a sajtótörvény tervezet betervezését és letárgyalását az ellenzék nem akadályozza meg.

Bathidy Tivadar gróf pártja nevében közli, hogy ezt a most folyó vitát az ellenzék nem a véderőjavaslatok ellen folytatja, hanem tisztán a sajtószabadság védelméért.

Miután nyílt ülésen megállapították a holnapi ülés napirendjét, az ülés véget ért.

Nagy hadijáték a szomszédunkban.

A dunántúli gyakorlatok.

— Saját tudósítónktól. —

Barcs, aug. 24.

Négy nap óta szokatlan élénkség költözött erre a vidékre. Most folynak a dunántúli nagygyakorlatok, melyeken hét közhadseregbeli lovasezred, hat honvédezzred, három lovas tüzérszázadosztály, öt lovassági gépjárműosztály, három lovassági táviróvonal, két tábori szikratáviró, két lovassági utászcsapat és hat repülőgép vesznek részt. Három repülőgépe van a támadó és három a védő félnek. Barcsan van a három katonai pilóta, Verőcén pedig a három civil: Warchalovszky, báró Economó és Flesch. A merre csak jár az ember, itt és a szomszédos megyékben mindenütt masírozó csapatokat lát. Barcsan van a főhadiszállás. Itt van a gyakorlatok vezetője, Brudermann lovassági főfelügyelő és több magasrangú vezérkari tiszt. Ugyancsak Barcsan szállak az egyik csapat: a két fél, melynek Korda vezérőrnagy a parancsnoka. A másik fél, melyet a vörös szín jelez, Kapesvölgyi székeli és parancsnoka Kirehbach altábornagy.

Eddigél csak kisebb összerakások voltak, tegnap kezdődött meg az első nagyobb csata. A hadgyakorlat vezetője a vörös fél számára a következő feladatot tette ki:

Az ellenséges két hadsereg Horvátország északnyugati részén, a Dráván túl

már átkülte előcsapatait egészen Légradig. A vörös sereg előcsapatai, melyek egy feltételezett hadsereg jobbszárnyára vannak, délfelé kanyarodnak le, hogy átkeljenek a Dráván és itt támadják oldalból és hátba a két hadsereg lovassapatait. Ilyen körülmények között mindkét sereg azon törekszik, hogy minél előbb átkeljen a Dráván. Az átkelés már 21-én megkezdődött. A tizenhatodik huszárezred két százada uszva átkelt a Dráván. A vörös lovasság főtömege legnap ment át a Dráván részint csónakokon, részint tutajokon, részint uszítva. Nagyszámu hídacsapatt van itt, mely az átkelést vezeti. Itt vannak a dunántúli flotta őrájáró csónakjai is, melyek azonban eddig nem mehettek fel az őrájáró csapatokig, mivel a Dráva vizállása igen kicsiny.

A döntő ütközet holnapra várható.

Újszállítás repülőgépen.

Székel Mihály Győrben.

— Saját tudósítónk távirata. —

Budapest, aug. 25.

Székel Mihály, a kiváló magyar aviatikus most nagy szorgalommal gondoskodik róla, hogy a magyar aviatika terén is teremjenek szenzációk.

Székel ma reggel 5 óra 10 perckor felszállt Budapestre és 7 óra 30 perckor Győrbe érkezett repülőgépjével. Magával vitte „Az Újság” című napilap 370 példányát, amelyeket átadott a Győrben rá várakozó Fröhlich János hírlapírónak, aki a lapokat automobilon hordta székkel a városban. Minden példányra rá van nyomtatva:

— Ezen példányt Székel Mihály repülőgépen hozta Budapestre Győrbe!

Egy példányt aláírtak s beküldték a Nemzeti Múzeumba.

HIREK.

— A kanizsai honvédség a királygyakorlaton. A 20. honvédegylezred összes zászlóaljai holnap, szombaton mennek el Nagykanizsára. — Budapestet át Ungvárra utaznak honvédek, ahol a székesfehérvári V. honvéderkület csapatainak keretében részt vesznek, mint beosztott honvédség, a felsőmagyarországi királygyakorlatokon. Az ezred új parancsnoka, Seide Rezső ezredes vezényli — és részt vesz a gyakorlatokon Daempff Henrik vezérőrnagy, dandárparancsnok is. Honvédek szeptember 10-én érkeznek vissza Nagykanizsára.

— A kolera és a kanizsai posta. Hogy mennyire kísért a kolera réme és mennyire szükség van a legközelebbi védekezésre, annak érdekes bizonyossága az a távirat, amelyet a pécsi postaigazgatóság küldött a nagykanizsai postafőnökséghez. A táviratban a pécsi postaigazgatóság utasítja a nagykanizsai főnökséget, hogy minden olyan csomagot, amely főzéléket, húst, gyümölcsöt s általában olyan szállítmányt tartalmaz, amely alkalmas a kolera bacilluszainak továbbterjesztésére, foglaljanak le és adják át a város hatóságának. Ha aztán a város hatósága a csomag tartalmát orvosilag felülvizsgáltatta, a posta a csomagot továbbszállíthatja, esetleg — a vizsgálat eredményéhez képest — megtagadja a továbbítást. Szóval: az óvatosságok már a kanizsai postán is élelőbelpiek, ami legkialtöbb jele a fekete rém közel-ségének.

— Automobilközlekedés Nagykanizsán. Megemlékeztünk arról az ajánlatról, mit Dobó Márton a városi tanácsnak tett arra nézve, hogy több autóbusszból álló automobiljáratot hajlandó Nagykanizsán létesíteni, ha erre neki mindazidőre szűző kizárólagos jogot adnak, amíg csak Nagykanizsán másfajta közlekedési vállalat (villamos, lovasut stb.) nem létezik. A tanács még nem döntött ennek az ajánlatnak ügyében, de Strasser Márton nagykanizsai optikus az ötletet gyakorlati kivitelrel máris megvalósította. — Strassernek

ugyanis egész nyáron át volt egy Keszthelyi és Hévízi között közlekedő automobilja, melyet ott egy sofőr vezetett. Az optikus a fűrdőszekrény befektetésével a minap hazahozott a Keszthelyről autóját, a minthogy a szükséges iparrendelével rendelkezik, itt Nagykanizsán fog egész időn át is automobiljáratokat létesíteni. A nyolc üléses 24 lóerős Pegot-féle automobil egyelőre csak Nagykanizsán Keszthely között fog közlekedni, ha utas akad, naponként. A szezon elmúltával azután városi járatok lesznek, elsősorban is az állomásra minden vonatkereséshez. Az automobil azonban a legmesszebb utakra is jutányos árban ki lehet majd bérelni. Az életre való vállalkozás első útja vasárnap lesz Keszthelyre, majd innen Badacsonyra, hol vasárnap délután fél 6-kor Lányi Antal aviatikus hadnagy Bleriot-monoplánján felszáll és a Balaton fölött fogja a repülési produkálni. A pompás automobilkirándulásra azombart délutánig kell jelentkezni Strasser Márton úrletében.

— A pécsi színházról új szezonja. Pécsről írják lapunknak: Hétfőre már együtt lesz Pécsen az új színház és megindulnak a próbák, hogy szeptember 7-én jól betanult előadással induljon meg a színi idény. A bérlet, mely csütörtök A. B. és C. előadásokra oszlik (minden premier más bérlet napra esik), és sehol sem oly szerény összegű az ország elsőrendű színházában, mint nálunk, máris fényesnek mondható és ezért érthetően, miért lehet most csupán első ízben olyan bérlet a mi színházunkban is, melyről eddig pécsi színházról álmodni se mert. Földszinten, melyet nálunk jobban keresnek, mint az emeleti páholyokat (míg más városokban ez fordítva van) egyik bérletre se kapható már páholybérlet, és az emeleti páholyok egy része is már le van foglalva minden estére. — A földszinten is már nehézséggel jár bérletet kapni, s így, eltekintve a társulatelsőrangú voltától, bizonyos az is, hogy még nem volt nálunk olyan színházi élet, mint amilyen ez évben lesz.

— Footballmérkőzés Nagykanizsán. Még csak néhány hete, hogy az Ifjúsági Kör Sportegylete megalakult a footballcsapata máris — a közönség élénk érdeklődése mellett — naponként treniroz a katonai gyakorlóterén, hogy a tavaszi bajnoki mérkőzések már részvevőben. Holnapután, vasárnap délután 5 órakor tartja az Ifjúsági Kör Sport Egylete reprezentatív football csapata első training-matchet az I. K. S. E. Ifjúsági csapatával. A csapatok összeállítását a következő I. K. S. E. válogatott (fekete dresszben):

Schreiber
Löke — Szerb
Kertész — Meiczner — Strem
Hütter — Singer — Kantz — Róna I. — Kocsis.

I. K. S. E. Ifjúsági csapata (fehér dresszben):

Rajki
Krausz — Völgyi
Blach — Horváth — Neu
Strem — Róna II. — Nagy — Pollák — Hirschler.

Felhívjuk közönségünket ezen érdekes és szép felolvasásnak ígérkező match megtekintésére.

— A tegnapi bírókészség. A helybeli cirkuszban folyó nemzetközi professzionista bírók verseny negyedik napjának szenzációja a Czaja magyar világbaíró és Paskowszky lengyel málador közti mérkőzés volt. A lengyel tegnap is folytatta dumaságainak sorozatát: rug, harap, gáncsol, morog, ordít, csikorog. Ilyen lehetett a vadonban élő ősember, ha küzdelemre került a sor. Czaja nem reagált ellenfele durvaságaira, dühön mosolygott, de egy-egy erősebb ütést kamatoztatva visszaváradt, mert úgy vélekedett, hogy ezzel tartozik a magyar virtuosa oly féltékenyen őrködő közönségének. Hazafias örömmel konstatalljuk, hogy a bírókészség trüppben a legkifogástalanabb, a legszimpatikusabb, leguribb bírók — a magyar. Küzdelmük változatos látványosság után időntetlentli végződött, és így legközelebbi újabb mérkőzésük, közönségünk még egyszer gyönyörködhetik titáni küzdelmükben és a mérkőzés után valószínűleg alkalma lesz látni egy élő „busuló lengyelt”. A nagyerejű szellemi bajnok, Küsselbach, 4 percnél küzdelm után fektette vállára a szerb Milovanovot. — Pompás élvezetet nyújtott a Darna (oros) és Plojtescu

(román) közti mérkőzés. Előbbi közép, utóbbi könnyűsúlyú, s így sokkal fűgében mozognak, mint a nehézsúlyú óriás kollégák. — Támadásnak, védekezésnek mindkettő mestere. — A leglehetetlenebb helyzetből is macskafüggeséggel sikliknak ki. 16 percig tartó, szemet kápráztató küzdelmek, miután a könnyebb román teljesen kifutott, az orosz győzelmével végződött. — Ma ismét érdekes mérkőzésekben lesz része közönségünknek. — Ugyanis két földink — Schaffer Jend asztalos-szék és Mészáros József állásépítő elég erőt és bátorságot érez magában, hogy a professzionista bajnokokkal megmérkőzzék. Előbbi az öreg müncheni tával, Hohenbügelrel, utóbbi Plojtescu román bíróval fog találkozni a porondon. Kívülük még a Küsselbach — Paskowszky és Czaja — Lindmayer (gráci) közti mérkőzések szerepelnek a műsoron.

dr. M. F.

— Nádassy államsegélyt kapott. A mikor a szombathelyi aréna ledgett, — a szombathelyiek mindent elkövettek, hogy a társulatot talpraállítsák és küldöttséggel járultak a kultuszminiszter elé, hogy kormánysegítséggel támogassa a tönkrement színházgatót. Ekkor a miniszter 1500 korona segélyt utalt ki és egyáltalán nem nyújtott reményt arra, hogy ez a segítség csak egy része annak, amivel Nádassy társulatát támogatni akarja. Már-már azt hitték, hogy a kormány elzárkózik a további segélynyújtás elől, amikor tegnap Nádassy értesítést kapott, hogy a kultusz-kormány három év alatt förlészhető tízezer korona kamatmentes kölcsönt bocsát rendelkezésére, ezenkívül új díszleteket ad az Operából és a Nemzeti színházról az elégett díszletek helyébe. Ez a segítség mindenesetre elegendő ahhoz, — hogy Nádassy olyan társulatot szervezzon, amely a vidéki igényeinek megfelel.

— Megnyílik a Modern Színpad. Nagy Endre kabaréjában szombaton, e hó 26-án lesz a szezonnyitó-előadás, amelyen egy sereg színpadi tréfa, bohózat és új kuplé kerül bemutatásra. A társulat tagjai nagyjából azok, akiket a közönség az eddigi szezonok során a színpadon fogadott: Medgyaszay Vilma, Hadrik Anna, Kökény Ilona, Szegő Józsa, Szász Ilona, Vidor Ferike, Sajó Géza, Kövály Gyula, Boross Géza, Magyar Lajos, Huszár Károly, Boldizsár Andor, Papp János, Máhr Nándor. A szezonnyitó-előadásban mutatkoznak be a kabaré új tagjai: Felhő Rózi, a szegedi színház volt primadonnája, Marosi Adél, aki a Magyar Színháznak volt a tagja és Bánya Kató, az Országos Színházakadémia növendéke. A konferencieir tisztelt természetesen Nagy Endre tölti be.

— Egy közveszélyes ördült szökése. Tóth Ferenc, mint köz- és örvészélyes ördült került a közközház megfigyelő osztályára. Napoleonnak képzelte magát a szerencsétlen ember, aki áldozati mániában szenvedett, mert az volt a rögeszméje, hogy megakadályozza trónjától. Hosszas utánjárás után végre sikerült az elmebeteg Tóthot a lipótmerei országos elmegyógyintézetben elhelyezni, ahol már másfél év óta áll gyógykezelés alatt. — Tegnap reggelre Tóth megszökött a té-

bolydából. Az örök éberségét kijátéva keresztmászott a magas fakertésen és azóta nyoma veszett. A szökévény ördült levelet írt hozzátartozóinak, hogy öngyilkos lesz. — Valószínűbb azonban, hogy Tóth Nagykanizsa felé vette útját, éppen ezért a rendőrség elrendelte körözését. A szökévény ördült 27 éves, magas, sovány természetű, szökése alkalmával kórházi ruha volt rajta.

Gyilkos aratómunkás.

Összeszurkálta az öccsét.

— Saját tudósítónkól.

A lengyeltől-uradalomban szerda délután rémes vérengzés történt. Az egyik aratómunkás összeveszett az öccsével és többször megzurta. A munkások meg akarták védeni a fiut, de a bátyja a hozzá legközelebb álló embert is mellbeszurta. A kés a szívére ment keresztül: azonnal meghalt. A gyilkos megszökött s a csendőrség nyomoz. Tudósítónk a rémes gyilkosságról a következőket jelenti:

Gróf Zichy Béla lengyeltől-uradalomban hétfőn befektették a munkásokat és a földvidékről jött aratók kikapták a részt a buzából, meg a rozából. Összedíltak az aratómunkások és az egyik kocmában áldomásra gyűltek egybe.

Nagyon hangos volt már a munkások jövedve, mikor Berecz József arató, aki János öccsével jött a földvidékről Len-

gyeltőbe, a gabonajárandóságát pénzzé akarta tenni. A tizenkét éves János ellenkezett a bátyjával, felítette a saját járandóságát is, ezért arra kéri Berecz Józsefet:

— Vigyük haza az egészét, otthon többet adnak érte. Nekünk is kell a buza és ha pénzen vesszük, többet kerül, mint amennyit most kapni érte.

Berecz József mindendáron tul akart adni a buzát s mikor az öccse nem engedte, kést rántott és János felé dőlt. A fiu megtáncorodott és a földre bukott. Most a bátyja rárohant a szerencsétlen gyerekre és a zsebkészével háromszor megszurta. Az egyik szúrás a mellén, a másik a hasán, a harmadik az arcán érte Berecz Jánost.

A közelben mulatók csak most vették észre a két testvér verekedését, hallották Berecz János segélykiáltását, odarohantak, hogy a részeg Berecz József vérengzését megakadályozzák. Horváth Balázs rávetette magát a késsel hadonászó emberre, hogy felogja, de Berecz József földre teperte Horváthot és a kést a mellébe dőlte.

A szerencsétlen ember néhány perc múlva meghalt. Berecz a szívére szúrta keresztül. A gyilkos futának eredeti és hamarosan eltűnt az üldözők elől. Berecz János, a gyilkos öccse a marcali-kórházban fekszik. Elteltbenmaradásához kevés a remény. A csendőrség megindították a nyomozást, de mindekséig nem akadtak nyomára a gyilkosnak.

Táviratok és telefonjelentések.

Időjárás.

(A meteorológiai intézet jelentése.)

Budapest, aug. 25.

Helyenkint zivataros esők várhatók lényegesen hőváltozással. Déli hőmérséklet 23.5 C.

Incidens Burján és Potiorek között.

Folytatása a tartománygyűlésen.

Sarajevó, aug. 25. Érdekes affér hirtérja izgalomban Bosznia fővárosának népét. Báró Burján István közös-pénzügy-miniszternek Potiorek tábornokkal, — az új tartományi főnökkel a Hotel Bosznia-ban igen heves jelenete volt, amiről Burján báró a királynak távirati jelentést tett. — Az affér még nincs elintézve, — de azt a horvátok már is felhasználták arra, hogy Burján ellen azt a vádat kovácsolják be-lőle, hogy magyar-horvát politikát folytat. Az incidensnek legközelebb a sarajevói tartománygyűlésen is folytatása lesz.

Lapelkobzás a trónörökösé miatt.

Teschen, aug. 25. A „Teschen” című lap mai számát a rendőrség elkoborta vezércikkének tartalma miatt, melyben „Cherchez la femme” cím alatt Ferenc Ferdinánd trónörökös nevére Hohenberg Zsófiáról azt írta, hogy a legnagyobb befolyást érvényesít Károly Ferenc József presumptív trónörökösével szemben ennek Zita bourbon — párizsi hercegnővel való házasságára és a politikára.

Vihurok.

Bécs, aug. 25.

Nagy vihar dult az éjszaka a császárváros felett. A villám 12 házba beütött és sok helyen a táviró- és telefonvezeték elpusztult.

Brassó, aug. 25.

Valóságos itéletidő vonult el az éjszaka a környéken. A vihar éjjel után 1 óráról reggel 5-ig tartott. A villám a város területén több ízben lecsapott és attól két ház, egy csűr és egy istálló ledgett. Egy szikla a város melletti nagy hegyről legördült a külvárosi házak közé, de nem okozott semmiféle kárt.

Dinnaföldvár, aug. 25.

Tegnap délután 43° C meleg volt, midőn hirtelen nagy vihar kerekedett, mely rengeteg károkat okozott.

Elégett ügyvéd.

Sátorlajauhely, aug. 25. Dr. Szekeres István ügyvéd az éjszaka hazatérve lakására, amint petróleumlámpáját meggyújtotta, az fellobbant és az ügyvéd ruházata, valamint az egész szoba berendezése meggyült. Mielőtt bárki segítségére siethetett volna, a szerencsétlen ember rettenetes kínok között elégett. A tűzet tűzoltóság oltotta el.

Haldios automobilgázolás.

Budapest, aug. 25. Ma hajnalban a Nagymező utcában egy automobil halálra gázolta Horváth István rendőrt. A szerencsétlenség után az autó tovább akart vágatni, de a közönség a kocsihoz kapaszkodott és többen revolvert rántva lelővéssel fenyegették a sofőrt, ha meg nem áll. Ekkor megállították az autót, mely rendőri kísérettel a kapitányságra hajtott, hol igazolták, hogy a gyilkos gépkocsi báró Acél Eleméré. Az eljárást megindították.

Menyasszony-selyem

méterenkint 1 korona 35 fill.-ből kezdve mindenféle színben. Portomentes és vámmentesen házhoz szállítva. Kívánatra darabmennyiségben.

Hennebergi selyemgyár Zürich.

Naponta frissen pörkölt

Cuba kávé K 4.—
Karristudi keverék kávé . . . 4.50
Cuba-Mocca-Java keverék . . 4.80

Kapható:

GELTCH és GRAEF

csomaga- és fűszer-kereskedésében
Nagykanizsán.

ZENE.

Új nótáskönyv. Most jelent meg Fráter Lóránd legújabb nótáskönyvének II-ik kötet 20 legújabb daltartalommal Nádor Kálmán fővárosi zeneműkiadóval. Az új kötetben a kiváló dalköltő legszebb alkotásai, a m.: „A templomba”, „Bíró uram”, „Fecske madár”, „Hajnalodik”, „Messze, messze Csikországból”, „Mért nem született le a mi kis falunkban” stb. bennfoglaltnak.

A csinos kiállítású zsebkönyvecske kemény kötésben jelenik meg zongorára és énekre. Ár 2 korona.

Melegen ajánljuk a dalkönyv beszerzését a dalkedvelőknek annál is inkább, mert valószínűleg hamarosan szét fogják kapkodni a köteteket. Ugyanis a kis dalkötet iránt már megjelenése előtt eddig nem tapasztalt érdeklődés mutatkozott annyira, hogy több ezer példány előjegyzésben kelt el; tehát a kiadó már csak csekély készlet felett rendelkezik.

NYILT-TÉR. *)

Fog-Krém

KALODON
Szájvíz

Gabonaüzlet.

Budapest, aug. 25.

Készáru-üzlet:

5-10-ét olcsóbb.

Hatalmó-üzlet:

Buda októberre 11.58. Buda áprilisra 11.25
Rosa októberre 9.70. Zab októberre 8.88. Tengeri augusztusra 8.13. Tengeri májusra 17.
Repe augusztusra

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Felelősszerkesztő: NAGY SAMU.

Igazgató: BOROS JÁNOS.

Eladó üzlet.

Zalamegyében, bírósági székhelyen

körösma, szálloda, kávéház

vezetés hiánya miatt sürgősen eladó a dívalos berendezéssel együtt.

Külföldi üzletmenet fogyasztási bárcákkal igazolhatik.

Ár 24 ezer korona. Átvethető 4-5 ezer koronával.

5609.

Cím a kiadóhivatalban.

STOCK : COGNAC : MEDICINAL

szavatolt valódi borpárat

CAMIS & STOCK

gőzpároló telepház

BARCOLA.

Egyedüli cognac gőzfűző állandó hivatalos vegyi ellenőrzés alatt.

Kapható minden jobban üzletben.

+ OLLA

bébi-nyitott legújabb higiénikus

Gummi

kiöntésség.

Arjegyék, tégelyek, csészék, mik, vaskok

WIEN II. 149

Praterstrasse 37.

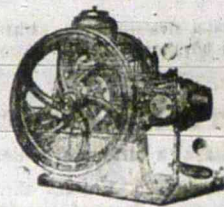
Két évi jótállás. Az „OLLA” több mint 2000 orvos által legmegbízhatóbbnak van ajánlva.

KAPHATÓ: Geltsch és Grac drogeriájában, Belus. L. és Reik Gyula gyógyszer-tárában.

EREDETI BOLLNER-féle

nyersolajmotorok és nyersolajlocomobilok!

Sürgőnycim: Szabók.

Csak

Szabó Emil és társánál

kaphatók. 4603

Budapest, VI., Teréz-körút 46. sz.
Benzin motorok. — Szívógázmotorok.
Teljes malomberendezések. — Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Kérjük a címre figyelni.

Télf. n. 76-48 132-50

Pályázati hirdetmény.

Az 1911/1912. tanévre 1000 korona fizetés, egy szoba, egy konyha és egy tanteremből álló lakás és 160 korona fűtési és világítási átalánnyal javadalmazott

tanítónői állásra

pályázat hirdettetik.

Az állást elnyerő köteles 12 magántanuló leányt a csáktornyai áll. polg. leányiskola tanterve és órarendje szerint, a hittan kivételével, az egyes tantárgyakra tanítani. Működési bizonylattal és oklevéllel felszerelt kérvények 1911. évi szeptember hó 5-ig HADROVICS ELEK körjegyző címre küldendő. Az állás szeptember 10-én elfoglalandó.

Árverési hirdetmény

Somogyi-háldi köz-birtokosság erdőjében

az összes

gubacstermés

I. hó 27-én vasárnapon délután 1 órakor

a legtöbbet ígérőnek árverés útján eladatik.

Első nagykanizsainagy gőzmosó és fényvasaló intézet

Eötvös-tér 29-ik sz. (Szentháromság átellenében) lugek, gallérok, kézelők, női felsőruhák, blúzok, csipkefüggönyök és mindennemű szövetruhák fővárosi modell szerint tisztított és nagy felelősséget vállalok. — Tessék egy próbatisztítással meggyőződni és a m. é. közönség legkényesebb igényeinek megfogak felelni. — Vasalónők, mosónők és tanuló leányok fizetésével felvétetek. Teljes háztartással ORBÁN JÓZSEF.

Van szerencsénk a nagyérdemű közönséget tisztelttel értesíteni, hogy cipőraktárunkat újonnan felszerelve úgy alakítottuk át, hogy mindenki találhat izlésének megfelelő cipőt raktárunkon urak, hölgyek és gyermekek részére egyaránt oriasz választékban. — Saját gyártmány! Cipőnk jó minőségű, teljes felmérésre vállalkozunk. — Tanulóknak különösen erős iskolacipőnköt ajánljuk.

Kiváló tiszteltet!

MILTÉNYI SÁNDOR és FIA
Nagykanizsán, Főúton, a városházában

Alsólendvai rőfös- és divatáru üzletembe

egy fiatal, ügyes segédet

azonnali belépésre keresek. Vend (horvát) nyelvet értők előnyben részesülnek

Schranz Elek rőfös és divatáru kereskedő, ALSÓLENDAVA.

Szőlőbirtok

a szentgyörgyvári hegyen (7 hold nagyságú) ELADÓ. Érdeklődők forduljanak közvetlen a tulajdonos:

Morandini Roman
csáktornyai lakoshoz.

Ha üde és finom arcobőrt óhajt!

HASZNALJON

IRMA

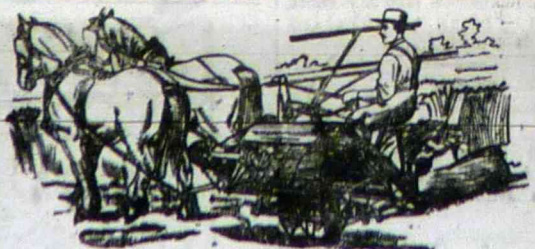
CRÉMET
SZAPPANT
PUDERZ

szeplőt, májfoltot és pörösenést eltávolít. — Ártaimas anyagot nem tartalmaz. — Kapható:

REIK OLLA

„SALVATOR” gyógyszer-tárában
NAGYKANIZSÁN.

MASSEY-HARRIS C. R. T.

Fűkaszázó aratógép és földművelő eszközök gyára.

Toronto, Északamerika.

A világ legjobb gyártmányai.

Arjegyzekeket kívánatra ingyen küld a

Massey-Harris C. R. T.

Budapest, V., Alkotmány-u. 26. sz.

Kiadóháza és kiadóhelye:

NAGYKANIZSA

Kasszony-u. 3.

TELEFON-SZÁM 78

egy melléklettel

A munkatársakat illető költségeknek a kiadóháza önkéntesen kifizeti. — Készen állunk arra, hogy a munkatársaknak minden szükségeset megadjunk, és a munkatársaknak a munkájukat a legkedvezőbb feltételek között végeztessük.

A kiadóháza és kiadóhelye a munkatársaknak a legkedvezőbb feltételek között végeztessük.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben	Postai
hétven hónapra:	éves díj:
Egy hóra 1.20 K	Egy hóra 1.50 K
Negyedévre 3.50	Negyedévre 4.50
Félévre 7.00	Félévre 8.00
Egész évre 14.00	Egész évre 16.00

Egyes szám ára 6 fillér.

Munkatársak, akik kint tartózkodnak és meg kell küldeniük a munkatársaknak 50 fillér.

Előfizetési és ártási díjakat évenkénti díj 5 forint. — Kiszámlázásuk 6 forint.

XXXVIII. évf. 194. szám.

Nagykanizsa, vasárnap 1911. augusztus 27.

Zala Hirlapkiadó és Nyomda Rt.

Több világosságot!

A nagykanizsai népgyűlés.

Nagykanizsa, augusztus 26.

Amilyen nehéz megállapítani, hogy a választójogi követelések közelebb jutottak-e a megvalósuláshoz, ép oly bizonyos, hogy ez a kérdés most végleg összebogozta az amúgy is kuszált politikai helyzetet. A politika központi kohója és apróbb vidéki kifőzőhelyei körül is a zavar általános, a választójogi tárgyában világos nyilatkozat, határozott állásfoglalás alig hallható.

Bármeddig tartson is a harc, a kibontakozásnak csak be kell következnie s ha ennek a választójog a kulcsa, akkor ideje volna már, hogy az ellenzék ezt a kérdést végleg tisztázza. Mert míg *Justh* a minden megszorítás nélküli általános titkos hajtogatja, *Kossuth* számtalan kapkodásai pedig olyan refrénekben konkludálnak, amelyek se általánosról, se titkosról, csak hazafias megszorításokról szólnak, addig hiába minden kooperáció. A névszerinti szavazásokat kérő ivéken az ellenzék össze nem olvadhat; ez csak alkalmi szövetezés, amely nemcsak a kormányt, hanem a forró napokat, hanem összeveszejtheti, széjjelrobbanthatja magukat a szövetségeket is.

Az obstrukció, mint öncél, most már a falusi 48-as gazdaköröknek sem kedves, mert az utolsó évtized tapasztalatai más felfogást rögzítettek a néplelékbe a parlament munkálkodásáról. Hogy *„nem adunk katonát”*, már csak az utca lapjai írják, de azoknak a közönsége sem veszi komolyan. *„Uj nemzeti küzdelemre* belátható időn belül a közönség semmi szín alatt nem kapható s ebben bölcs belátás nyilatkozik meg. Mert az nemcsak rázkódtatást hozhat fejlődő államiságunkra, csapásokat közgazdasági életünkre és nyomasztó, leverő kudarcat a nemzeti önértékre. Sajnos, messze vagyunk még attól, hogy a katonai követelések anyagi terheit a magunk óhajta szerint kontingentáljuk; de nemcsak az ideális 48-as, hanem a megalkuvó 67-es felleg is megérezhet abban, hogy a hadseregért hozott áldozatokért praktikus vívmányokat kapunk cserébe.

Ali a harc, de a küzdő ellenzék máig sem hozta tisztába, mi legyen hát a béke ára? Az általános tit-

kos választójog? Hisz a Kossuth-pártban máig sem tudják, hogy hányan *kell* radikális választójog, sőt erősen tartja magát a hír, hogy a *Justh*-pártban is kíváncsian számolgatják: hányan *nem kell*? Ilyenformán a kormányt is alig van módjában békétárgyalásokat megkezdeni, viszont az ellenzék harca is hovatovább céltalanná lesz, mert olyan kormány, amely a katonakérdést elejté, még tíz évi obstrukció után sem jönne.

Ez a kínos bizonytalanság teszi lehetetlenné a vidéken is egy-egy-egy közvélemény kialakulását és nyomja le az egész ellenzék helyzetét. Míg a munkapárt előtt egységes cél az obstrukció elitélése és kompromitálása, az ellenzék még mindig nem képes egységes cél körül tömörülni. A választójogi gyűlések körül is hiba van. Kossuth nem vállalja a ceglédiek feliratát. Kaposváron nem volt egyetértés a függetlenségi frakció között, Majsán nem kell a titkos, — és így tovább.

Hát Nagykanizsán hogyan állunk? Mi *Justh*-párti kerület volnánk, de hosszú ideig itt híre sem volt választójogi gyűlésnek. Most is csak azért van, mert a *szociálisták kezdeményezték*. Egyetértene-e hát Nagykanizsa 48-as választói vezérükkel, *Justh* Gyulával, kell-e nekik az a választójog, amelyet *Justh* hirdet?

A nagykanizsai függetlenségi párt minapi üléséről megjelent tudósításunkból csak annyit látni, hogy a függetlenségi párt nem szívesen engedte át a kezdeményezés dicsőségét a *szociálistáknak*; de nem látni benne határozott állásfoglalást a választójogra nézve. Azért említjük ezt meg, mert ahhoz a tudósításhoz a *Zala* szerkesztősége részéről egy betűt sem írtak. Ugy jelent meg, ahogyan a párt vezetősége adta s így reá kell a felelősséget is hárítanunk, ha a tudósítás a párt tendenciáját ki nem domborítja és ha szövegezése helyenként *egydaltalán érthetetlen*.

Reméljük, hogy a szeptember elejére ígért népgyűlés szónokai és határozatai világosabbak és értelemesebbek lesznek. Mi meleg érdeklődéssel várjuk Nagykanizsa népének állásfoglalását a választójogi ügyben és igazán óhajtuk, hogy odafent, a parlament partjai is megállapodnának végre a harc precíz céljában és a béke feltételeiben. Míg ez meg nem történik,

addig a küzdelem komoly alapja is hiányozni fog és nem hozhat a katonai terhekért cserébe semmit. Pedig ránk férne.

Szeptember 12.

A verségi átirat Zalamegye közgyűlésén.

Saját tudósítónktól.

Zalavármegye közönsége a vármegye közgyűlési termében utolsó alkalommal akkor politizált, mikor a Khuen Hédervár kormány kinevezését tárgyalta és azt a határozatot hozta, hogy a kormány leendő főispánjának a megyei épületben nem ad lakást. Ez a határozathozatal még a képviselőválasztások lefolyása előtt történt. A képviselőválasztások nem azzal az eredménnyel jártak, melyet a megyei ellenzék remélt; a kormány tulajdonképpen többséget nyert a parlamentben és ezzel szemben Zalamegye állásfoglalása veszített — hogy úgy mondjuk — gyakorlati jelentőségéből, bár erkölcsi ténynek továbbra is következetesen csatlakozik ahhoz az állásponthoz, melyet a megyei közönség a Tisza féle házfelosztás óta elfoglalt.

Az említett határozat óta Zalavármegye ugyiszólván kikapcsolódott az országos politikából. A kormány a mai napig nem küldött ide főispánt, továbbá a megyei néppárt szétesett és jelentéktelen passzivitásba süllyedt, a munkapárt pedig, melynek négy országgyűlési képviselője van a megyében, eddig nem tett kísérletet arra, hogy vármegyei pártot szervezzen és így a szervezett függetlenségi párt ellenfelek és megnyilatkozásra készülő alkalom nélkül maradt a megye közgyűlési termében. A mozdulatlanság — meg kell vallani — bomlasztóan hatott a függetlenségi pártira is, mely a folytonos negációhoz, a harchoz szokott és ezek hiányában a párt kebelén belül voltak apróbb sürölődések, melyek azonban a párt egységét nem bontották meg, nem is veszélyeztették.

Ez a megyei közgyűlési terem politikai helyzete ma, néhány héttel a szeptemberi közgyűlés előtt, melyen Zalamegye a verségi átirat tolytán ismét hozzászólt az ország legidősebb politikai kérdéséhez: helyeselni fogja, vagy elítéli a parlamentben a katonai javaslatok ellen folyó obstrukciót, — vagy a megoldás kínálkozó harmadik módjaként nem nyúlva a maga véleményét, hanem a verségi átiratot egyszerűen irattárba helyezi.

A közgyűlés dátuma még távol van ahhoz, hogy ebben a kérdésben máris egységesen kialakult közvéleménnyel találkozhatnánk s egyelőre még csak kombinációk, s be nem fejezett készülődések várják az egerszegi közgyűlés napját. Tudomásunk szerint a megyei függetlenségi párt vezetői egy szilkebb értekezlet keretében már tárgyaltak a dolgról s kétségtelen, hogy a párt egész haderejével fog felvonulni a közgyűlésre. Bizonyos, hogy tervek érlelődnek a néppárt berkeiben is, értesülésünk szerint azonban ezek a tervek az általunk harmadiknak említett békés megoldási módot keresik és ezek szerint, ha a néppártot dől el a verségi átirat sorsa, akkor azt vita nélkül elhelyeznénk Zalamegye levéltárába.

Hogy lesz, mint lesz, azt ma még képtelenség megmondani, mert a három tagu egyetnek harmadik tényezőjét, a vagy X-i, a nemzeti munkapárti törvényhatósági bizottsági tagjainak a számát abszolút nem ismerjük, nem is sejtjük. Ónámítás lenne, ha föltételeznék, hogy ezek az urak nem teljes készségükkel fognak felvonulni a közgyűlésre, mert hiszen, ha háború helyett békét szólna is a közgyűlés, ez is csak a katonai javaslatok stílusához méltó fegyveres béke lehetne.

A főispán utban van már Zalamegye felé s valószínű, hogy október elején ismét csónkítatlan lesz a megyei közigazgatás szervezete. Nélkünk ugy tetszik, hogy a 12-iki közgyűlés már nem csupán a verségi átirat felett dönt, hanem leadja névjegyet az érkező főispánnak, ki ebből tájékozást nyerhet arra nézve, hogy mekkora erőt képvisel az a párt, melyet maga mellett talál, mekkorát a néppárt, mely semleges udvariasságot tanusít és mik a szándékai vele szemben a függetlenségi pártnak.

A főjegyző.

A csáktornyai és a tapolcai jegyző urak különböző módokat választottak arra, hogy a *Zalának* megadják kemény és lecsújt válaszait.

A csáktornyai jegyző egyszerűen bizalmat szavaztatott magának a székhelyén megjelenő „Muraköz” című lapot, mely ezt a feladatot annyi komolysággal és fontoskodással intézte el, mintha a kormány félhivatalosa lenne és akit véd, az Magyarország kormányfője. Pedig nyilvánvalóan a helyzet nem ez, bár sem lapírsunk közéleti súlyát nem akarjuk kicsinyelni, sem annak az egyéni fontosságát, akit megvédeni igyekezik.

A „Muraköz” c. lap a legteljesebben meg van elégedve a jegyző ur hivatali tevékenységével, ami jelentheti azt, hogy a jegyző ur csakugyan derekasan megállja helyét, de ha nem ez az eset áll fenn, akkor jelentheti a lap szerény igénytelenségét is, mely azon sem tártolna megkülönböztetni valót, ha holnap egy hozzá, a galíciai vigéncnél közelebb álló embert fognának le és hagyának tönkremenni, megvakulni a csáktornyai tömlőben, melynek állapotáról, tisztaságáról, rendjéről szintén épületes hírek keringenek. Ám ne feledjük, hogy Csáktornyai jegyzőnek hivatali tevékenységéről mi egy szót sem szoltunk; sem ellene, sem mellette, tehát ezt a tevékenységet a „Muraköz” tisztán magángszorgalomból, minden időszűrő nélkül védi. Védi pedig, elősorban mindenestre a saját meggyőződésétől sarkalva, másodsorban pedig — úgy gondoljuk — azért is, mert bármily fejlett hely legyen is Csáktornai, még mindig kicsiny város ahhoz, hogy valaki, kinek a hirlapírás nem nyújt független megélhetést, „kikezden” a jegyzővel, mivel együtt van utóán, kávéházban, kaszinóban a ki Csáktornyai mindenestre annyira valaki, hogy eléle gyenge bizalomsvázavazások talán meg is rendeltethet a helyi lapnál. Mert ha nem így lenne, csodálkozánk afelett, hogy a „Muraköz” éppen a jegyző ur oldalá

mellé áll olyan percben, mely tulajdonképpen abból sarjadt, hogy Csáktornya aranytolla nem akarta elismerni a sajtó olyan jogait, melyeket Európában régóta fogva respektál több vele csaknem egyenrangú előkelőség: a magyar kormány minden tagja, a községi közigazgatás, Nikita montenegrói király, a francia köztársasági elnök és mások.

Az a kijelentés egyenesen megható, hogy a jegyző urat ért megjegyzéseinkkel a „Zaldrá tereltük a Muraköz figyelmét”. Mi ugyanis eddig azzal a hamis föltevésel álltunk magunkat, hogy létezésünk már régebben figyelmet kellett t. lapírtásunknál, melyben helyet közel mintha eredeti tudósításaink nyomaira akadunk volna; ha nem így volt, bocsánatot kértünk s mindenesetre örülünk, hogy Csáktornya lapja végre észrevett bennünket. Súlyos csalódásunk fájdalomában vigasztul szolgál a közmondás, hogy jobb később, mint soha.

A tapolcai jegyző (keresztneve még mindig Jenő) kevésbé finom, kevésbé előkelő és még kevésbé diplomátikus, mint csáktornyai kollégája. Vele tudvalevőleg azért volt bajunk, mert saját helyzetét félreismerve, tulbecsülve, megrendszabályozni akarta a tapolcai sajtót, mely nem elég odaadással tömjenezte a jegyző ur előkelőségét. A tapolcai jegyző ur rövid nyíltesti közleményben tiltakozik a vád ellen, mintha nagyvárosi rohamai lennének, cikkünk felett pedig — ah! mily ötletes s mily goromba — a karavánról s kutyáról szóló, nem éppen új, de örökké időszerű közmondásra való hivatkozással napirendre tér. Sajnos, a közmondás precíz alkalmazásával a jegyző ur adós maradt, elmésszáván megállapítani azt, hogy melyik tényező az, mely halad: a Zala-e, vagy a jegyző ur alyai gondoságára bízott Tapolca nagyközség.

Forgatjuk a „Tapolcai Lapok” című lapírtásunk legutóbbi számát, melyben a jegyző ur nyilatkozata megjelent s érdekes fölfeledezés jutunk. Arra tudnillik, hogy a szóló nyilatkozatot a jegyző ur egyszerűen, mint „Horváth Jenő” írta alá összes közjogi címeinek s méltóságainak mellőzésével, míg az ugyanezen számban levő közjogi hirdetményeket, mint „Horváth Jenő főjegyző” szignálta. Rejtélyes egy dolog az, hogy mikor velünk szemben minden hatalmát érvényesíteni szeretné, — miért rejtette véka alá csillogó titulusát, melynek megadását, mint halljuk, „mindenkitől szigorúan megköveteli”.

Érdeklődünk. Annyit mi is tudunk, — hogy főjegyzői csak a rendezett tanácsú városoknak vannak; nagyközségeknek — milyen Tapolca is, — csak körfjegyzői, vagy közigazgatási és adóügyi jegyzői lehetnek. Am Horváth ur megfellejtette a törvényt és két éve kérelmezte Tapolca képviselőtestületétől, hogy díjmentesen adományozzák neki a „főjegyzői” címet és rangot. A gyakorlati érzékű testület kegyesen adományozta is a címet és jeleget, — bár ehhez nem volt joga, — igen helyesen úgy okoskodván, hogy még mindig jobb így, mintha a jegyző ur drágasági pótlékot kérne. — Azóta Horváth ur szigorúan rendre és tekintélytiszteltetire inti azt, aki őt egyszerűen jegyző urnak cimezi, s derék tapolcaiak pedig készséggel megszerzik a főjegyző ur naiv, ártatlan örömet; végre is Tapolcára sem jelent kárt az, hogy egyetlen nagyközsége az országban, melynek főjegyzője van. Hanem azt igazán szeretnők tudni, hogy vármegyei alispánja, ki eléggé puritán és az efféle csillogást megvető ember, mosolyog-e a tapolcai főjegyző ambícióján, vagy hogy haragra gerjed és letiltja Horváth Jenő naiv büszkeségének a használatát.

Azt ugyanis tudni kell, hogy Tapolcának jegyzője van, Nagykanizsának főjegyzője, a vármegyei alispánja, a hadseregnek vezére, Perszának sahja, Szomáli-

nak négyusa; és ép oly komikusan fest, ha Horváth Jenő a „tapolcai főjegyző” címet kéri magának, mintha Tapolca alispánja, Tapolca fővezére, Tapolca kánja, vagy Tapolca négyusa óhajtaná lenni.

Mindezek után tartozó kötelességérzettel hajlandók vagyunk körfjegyző előtt visszavonni azt a föltevést, — hogy a tapolcai jegyzőben nagyvárosi hajlamok lakornak. Végre is — csak főjegyző akar lenni.

Ebben a formában, az elfajzott polémia formájában nem lesz több szavunk a két jegyző urról. Sajnáljuk, hogy ily sok időt és helyet kellett nekik szentelnünk, de ez elől nem térhettünk ki, meg akarván világítani Zalamegye tisztelt jegyzői kara előtt azt, hogy mennyire nem közérdek, mennyire kizárólagosan magánérdek volt az, mely a jegyzői kart egy elhatározásában befolyásolta. Ez megtörtént; mi a magunk ártérett igazságának tudatában sajnáljuk ezt, ami azonban legkevésbé sem térít el bennünket attól a kötelességünkől, — hogy ennek az érdekes, munkás, hivatásos karnak az érdekeiért megtegyük mind azt, ami tőlünk telik.

A Gyár-utca rendezése.

Irta: Smyrna.

A Gyár-utcanak még mindig nincs szerkútja és csatornája. Árvai vizsgáltják az utca lakóit, hogy minden kezdet nélkül. Azt a jó tanácsot adhatjuk a Gyár-utca háztulajdonosainak, sűrűssek meg az utcarendezés napirendre való kitűzését a III. kerület képviselőitől, azoknál, kiket a városi parlamentbe küldtek: eljtsék módját annak, hogy az utcarendezés ügye tárgyalassék. Talán tudnak az ügynek a városi közgyűlésen érvényt szerezni.

A Gyár-utca lakóinak a télen még nehézsé a közlekedés kocsi-út és csatorna nélkül. A szegény emberek bokáig érő sarat laphoshatnak, vagy talán térdig érő sarat. Hányszor sürgötték őket a kőgót és a bazaltot, de azt a feleletet nyerték: nem sietős az ügyük, hisz csak husz éves! Hadd szálljon az a generáció, mely a Gyár-utcat építette, sirba, — majd az ivadékok járjanak flaszeren.

A városnál azt állítják, van a Gyár-utcában egy háztulajdonos, aki nagyon védi a székutrával való jogát és óriási hasznót akar most abból húzni. Van mód arra, — hogy az akadékoskodókat észre lehessen téríteni. Még a nagy törvénytárban találkozik paragrafus, melyel ambíciójukat meg lehet törni.

A városi adminisztráció válva a mérnöki hivatalai minden nehézséget legyőzhet. Már a Gyár-utca rendezésénél sokkal bonyolultabb ügyeket szándékoztak. — A Gyár-utca rendezésénél is még lesz módja — de legyen nemsokára, — mielőtt mindnyáján meghalunk.

A forgalom a mozgásnak az a szabadsága, — melyet valamely város lakóinak garantálni kell, hogy ügyeiket lebonyolíthassák. Magával a Gyár-utca rendezésével ez a szabadság még helyreállítva nincs. Lehetővé kell tenni a Gyár-utca lakóinak azt is, hogy a városba bejöhessenek és ez csak akkor lesz lehetséges, — ha a Hajcsár-ut járda megkiszáraztatnak és a Csengeri-ut az 53 számú házhoz vezető kezdve a róm. kath. városi temető hátkő kapujáig utcával lesz összekötve. A Hajcsár-ut járda és az új utca megnyitása a Gyár-utca rendezésével junktimot alkotna, melynek megbontása oly helyettesít teremt, hogy az egyik kérdés megoldása a másik mellőzésével csak felemunka lesz.

Pedig így ethagyva, minden közlekedési vonalból, az utca csak zsákutca, sikátor, melyből télen még a lelkiek elvégzésére se járhatnak ki a gyerekek. A gyermeknek templomba, iskolába kell járnia. A halálos betegnek gyónni kell. Képzeliük

csak el, milyen állapotban végezhetik az érdekeltek teendőit. Milyen helyzetük van az orvosoknak, kik abban az utcában télen beteget látogatnak! Táraskerekéről, fuvarosokról nem is szólhatunk. Ilyen jármű, vagy ilyen foglalkozásu ember télen oda be nem hajt normális díjazásért. A levélhordók, ezek a minden körülmények közt kötelességtudó emberek a Gyár-utcában is kézbesítik a leveleket, de szeretnők hallani, kit dicsérnek, mikor a leveleket osztogatják és kit, vagy mit emlegetnek. Szóval, a Gyár-utca jelenlegi állapota nem kedves senkinek, azt mielőbb rendbe kell hozni. Kár is volna azt az utcát elanyagolni, mert ez az utca egyik legszebb virága a városi utcák bokrétiájában.

Megtévedt kanizsai fiu.

Kasszatündér, pezsgő, fogház.

Amikor a főnök szabadságon van.

— Saját tudósítónktól. —

Egy kanizsai származásu fiatalember bűnös könnyelműségéről értesít bennünket sárvári tudósítónk. Bellony József, néhai Bellony Jánosnak, az Első magyar áll. biztosító társaság volt nagykanizsai tisztviselőjének fia, mindig közbecsülésben állott urcsalád sarja a megtévedt ifju, ki már Nagykanizsán, középiskolai tanuló korában is igen sok jelet adta könnyelmű hajlamainak, melyek korai züllesztést okoztak. Bellony József eleinte a gimnáziumban próbálkozott Nagykanizsán a tudományok nehézsúlyzóival, majd ugyanitt a felsőkereskedelmi iskolába iratkozott be, de jött is csak éppen valahogy átvérgeződött az első osztályon. Elment hát vasutasnak, altisztai sorba. A Máv. porpáci állomásra tették gyakornoknak, ahol már hónapok óta nyögte a nem neki való pálya küzdalmát.

De jött a főnök szabadsága. Képzeltetni, hogy a könnyelmű fiu nagyot lélegzett, mikor rábízták az egész állomást, pénztéstől, jegypénztárastul, minde nélkül. Három napig tartott a gyöngy-élet a porpáci vasuti állomáson és amikor elmúlt a három nap, vele megszakadt egy egész életpálya, Bellony József felvigyázó gyakornok a gyakornoki sorból egyenesen a fogházba lépett elő megfelelő csendőrfedezet mellett. A kasszatündér, a pezsgő, fiakker, gavaléros élet vezette oda, amiből csak három napra való jutott egy becsületes életből. Tegnap reggel már csendőrokr ragadták ki a könnyelműség utjáról a szerencsétlen fiatalembert, a ki ma kétségbeesetten meakulpázik, igéri, hogy jóváteszi bűnét, megfizeti az elmulasztott pénzt és soha többé feleje se néz a kávéházi kasszának, elkerüli a pezsgőt, a cigányt, csak még egyszer, egyetlen egyszer bocsássa meg neki. Talán sikerül még a dolog, egyelőre rossz uton van az ügy, a rossz utra tévedt fiatalember még fogoly.

Wollák Gyula a porpáci vasuti állomás főnöke szabadságon volt és gyakornokára bízta a vasuti pénztárt. A jóképű, eddig szolidnak ismert fiatalember azomban benézett Sárvárra, az Elit kávéházban feketézett, miközben igen mélyen talált belenézni a kassza tündérének füzes szemébe. A fatalság és bolondság belelőtt a szívébe, a szeme felcsillámlott, mintha valami nagy dologra készültne. Fiakker rendelt a pincér utján, a kocsiába belevágta magát és lóhalálba robogott Porpácra, ott belenyult az állomás kasszájába és kimarkolt egy csomó pénzt, utóbb kiderült, hogy 160 korona volt ez az első részlet, aztán hajrá vissza, kezdődött az első iscelkedés az ördöggel.

A kávéházban pezsgőt rendelt, cigányt hozatott és meginválta magához a szépséges kasszatündért, Gyöngyélet volt ez az éjszaka, csupa mámor, rózsás élet-

kedv, kinek volna kedve egyszerűen végtelni ennek a nagy gavaléros életnek. A kasszát majd csak rendbehozzuk, amire az „ördög” jön. Ilyenformán okoskodott, a kis gyakornok, és másnap éjjel megint ott volt az Elitben, megint folyt a pezsgő, mulatott a fiu, meg a kasszatündér, hiszen lehet ez a pénz a fiúnak becsületes keresménye is, miért ne.

Két napig az első bűn keserű katzenjammerjét élte talán át a kis gyakornok, harmadnap azonban megint csak erőt vett rajt a vágyakozás, a kísértés ördöge erősebb volt nála, megint belenyult könyökig a kasszába és folytatta a sárvári pezsgőmulatást. Három estén 420 koronát pezsgőzött el így a fiu, s talán még folytatódott volna is a dolog, ha az állomástfőnöknek el nem jut a föléig a hír, hogy a gyakornoka feltűnően mulat, szórja a pénzt, pezsgőzik, kocsiakázik. Hazajött, nyakonscipie a gyakornok urat és rovincsolást tartott. Az első napon 20 korona volt a hiány, a második napon meghaladta a százat, szóval bajok voltak. Megszorongatták a fiatalembert, aki előbb tagadott, amire csendőrt hozattak. Ez megtört a gyakornokot, bevallotta könnyelműségét és kérte, hadd sürgönyözzön az anyjának, az majd megtéríti a hiányt. Az eljárás azonban már folyamatban volt, a feljelentést megtörtént, a szerencsétlen fiatalembert legnap bekísérték a csendőrokr Sárvárra és átadták egyelőre járásbírósnak.

A repülőgépek szerepe a dunántúli lovassági gyakorlatokon.

A hadsereg átkelése a Dráván.

— Saját tudósítónktól. —

Azok a nagy lovassági hadgyakorlatok, melyek most a Duna és Dráva köze közt lefolytak, egyéb érdekes ujlásokon kívül arról nevezetese, hogy nálunk most először jut szerepe ezeken a gyakorlatokon a hadászati legmodernebb segédeszköznek, a repülőgépeknek. Az egyre tökéletesedő aeroplánokat a hadsereg szolgálatában a múlt évi francia hadgyakorlatokon próbálták ki először és az a siker, amelyet a francia hadipilóták és alkalommal elértek, arra indította a monarchia hadvezetőségét, hogy ezt a példát kövesse. — A nagyfotosszerű ujlítás a katonai körökön kívül is általános érdeklődést kelt. A dunántúli gyakorlatokról hozott eddigi tudósításaink csak a katonapilótáknak egyes repülőgépfelzállásairól szóltak, míg az alábbiakban az érdekes lovassági gyakorlatok egyes lefolyását közöljük.

Hat lovassági utászszakasz, valamint a lovas hadtest hídszaksztyalai, — amelyek előretolt lovasszázadok védelme alatt aug. 20—21-iki éjszákán már a Drávához vezényeltettek, oly sikerrel tették meg az előkészületeket, hogy a lovasság zömének átkelése kora reggel megkezdődhetett. Az V. honvédlóvasosztály, amely Drávátamásinaál usztalta át a Drávát, volt hivatal arra, hogy az ellenség a déli partól előzze. A géplegyverosztyályok, az egész lovaglótűzés és három lezállított lovasszázad egyesített tömegtüzésnek sikerült a két déli ellenséget oly módon lekötöni, hogy a 7. honvédhuszárezred megkezdhetette a Dráva átúszását. A második lovas hadosztály Péterhidától délnyugat felé választotta az átkelés helyét és itt rendkívül kedvező feltételeket talált, amennyiben az ellenség, belátva a tulajdosos tulterőt, önként megkezdte a visszavonulást. — A 300—300 lépés széles, helyenkint nagyon mély és gyors folyású Dráva átkelését a lovasság uszva tette meg, segítettül véve a parton talált sajkákat, valamint a hidászcsapat pontonjait. Az ágyukat, valamint a hidászereket pontonokon és tu-

tajokon vitték a Dráva másik partjára. — Augusztus 22-én estig az egész lovas hadtest a Dráva déli partjára lépett. Az átkelés, melynek során több mint 7000 lóval átkeltek át a Dráván, teljesen simán és rendkívül gyorsan történt meg, anélkül, hogy bármiféle baleset történt volna.

A Dráva átkelését mindkét fél repülőgépeiről figyelték. Állandóan látták, hogy aeroplánok cirkálnak a levegőben, különösen az átkelési pontok körül, mintha óriási ragadozó madarak volnának. A repülőgépek alkalmazása egy a katonaság, mint a lakosság soraiban nagy érdeklődést keltett. Warchalovszky mérnök, Flesch császári tanácsos és báró Economo, (Bier főhadnagy nem jöhetett), valamint a katonai pilóták bátor és bravuros magatartásukkal, valamint jó jelentéseikkel számos fontos adatot szolgáltatott az aeroplánok katonai alkalmazhatóságáról és szolgáltatóképességéről. Különösen Blascke főhadnagy ültette ki magát. Umlauff kapitány lezuhant és készüléke összetört, de neki nem esett baja. Más baleset nem történt, bár a leszállási feltételek igen súlyosak voltak.

Augusztus 23-án reggel 8 óra táján megérkezett Oiro Vilicától déire a 13-ik hadtest egyik gyalogdandára, hogy megértesse az erősen szorongatott két pártot. Kirchbach báró altábornagy, a vörös fél lovassági parancsnoka, egyesítette egész haderejét, hogy a két párt lovasságát, amelyet közben az Eszékéről megérkezett első honvéd lovasdandár erősített meg, visszavethesse, hogy aztán kelet felé fordulva, kitérjen az ellenséges gyalogság zöme elől. A reham a dugoszelői magaslatok táján történt. A két pártot visszaverték. Ekkor azonban már megérkeztek ennek gyalogsági előcsapatai a harcra, hogy a vörösfél további előnyomulását feltartóztassák. Ekkor, délelőtt 10 óra táján, Brudermann lovassági tábornok, a gyakorlatok vezetője, felbeszakította a gyakorlatot. Megfelelő pihenő után az ezredek bevonultak új, állandó táborozási állomásaikra, ahol szeptember 5-ig maradnak. A gyakorlatok vezetősége Kálmáncsába ment.

Roham — a halálba.

Huszárgyakorlat két halottal.

— Saját tudósítónktól. —

Kaposvárról jelentik: A kecskeméti huszárezred a Bárdudvarnokhoz tartozó — Bárdibükk-pusztán gyakorlatozott tegnapelőtt. Délután az ezred parancsot kapott, hogy tovább kell masírozni. Kis ideig galoppban ment a csapat, majd a mikor község határát elérte, gyorsvágatást vezényeltek. Örült iramban robogtak tovább a huszárok, s ez alatt két halálcs szörnyűsége történt.

Az egyik huszár — nevét nem sikerült meg tudni — vágatás közben leesett a lováról. Az esés oly szerencsétlen volt, — hogy a huszár agyrázkóddást és koponyatörést szenvedett s alig néhány perc múlva meghalt.

A baleset azonban még egy másik huszár halálának is okozója volt. A mikor ugyanis a huszár lebukott a lováról, mellette vágatás bajtársa ösztönösen utána kapott s ő is lezuhant. — Nem az esés okozta a halálát, hanem az, hogy a ló hasba rugta. Pár percig a földön vonaglott még a szerencsétlen, s aztán ő is kiszáradt.

Az ezred természetesen tovább vágatott. Csak az ezredorvos és a mentőcsapatok maradtak vissza. Konstatálták a két huszár halálát, aztán holtestüket beszállították a község házára. A huszárok temetése egyszerű, paraszti szokásokon tegnap volt Bárdibükk-pusztán.

ORSZÁGGYÜLÉS.

Következik a Margitsziget szemétdombja.

— Saját tudósítónk telefonjelentése. —

Budapest, augusztus 26.

A képviselőház ma a változatosság kedvéért már délután félkettőkor befejezte ülését, miután zavarlatlanul lezavazták névszerint vagy halázzor. Volt néhány interpelláció is, köztük egy a margitszigeti szemétdombról. Egyéb ma nem történt.

Elnök: Kabos Ferenc, ki bemutatta Ujvidék feliratát az obstrukció ellen a kumajai polgárok kérvényét a véderőjavaslatok ellen és a debreceni polgárok és munkások tiltakozó feliratát Zichy János gróf kultuszminiszternek a tanítók orsz. szövetségéhez intézett rendelete ellen. Az elnök javasolta, hogy mindhármát adják ki a kérvényi bizottságnak, míg ellenben Barcsay Andor azt az ellenindítványt terjesztette elő, hogy a kérvényeket a közgazdasági bizottsághoz is utalják ki. Erre huszmál több képviselő névszerinti szavazást kért és ennek a legközelebbi ülésre való halasztását kérte.

Az indítványkönyvbe Lovász Márton indítvány alakjában törvényjavaslatot jegyzett be a hírlapok szabad kolportálásáról. A Ház elhatározta, hogy az indítvány indokálását az augusztus 30-iki ülésen fogja meghallgatni.

Ezután elintézték a tegnapi maradt hat névszerinti szavazást, majd a hétfői ülés napirendjének megállapítása után áttértek az interpellációkra.

Róth Endre a vállalkozók kauciójának késedelmes kiutalásáról interpellált, Csermák Ernő az érdemkeresetek eltérítéséről és a szepesszombati vasúti katasztrófáról, — Lovász Márton pedig a margitszigeti szemétdombok miatt. A három interpellációt kiadták az illető szakminisztereknek.

Ezzel az ülés jóval 2 óra előtt véget ért.

A pusztá szenzációja.

A gazdatiszt meg akart halni.

— Saját tudósítónktól. —

Egy harminc éves fiatalember tegnap hajnalban maga ellen fordította a revolvert, golyót röpített a mellébe és most Zalaegerszegen kórházi ágyon vívódik a halállal.

Annak a tragédiának hőst, amelyről most tudósítunk, Füzék Lajosnak hívják. Zierer Ernő birtokán, Mikosszéplak szomszédságában, Endré puszta volt gazdasízt. Jó sora volt, biztos kenere, gondatlan élete. Nem is látszott rajta, nem is tudott róla senki, hogy sötét gondolatok foglalkoztatják. — Hétfőn reggel és egész napon át még nyugodtan és rendesen végzte szokott napi munkáját. Intézkedett és rendelkezett a gazdaságban.

Éjjel azután már azzal az elhatározással feküdt le, hogy nem ébred fel többet. Ágyában hanyattfekve szorította melléhez a gyilkoló fegyvert és elaludt.

A revolverövése zaja felriasztotta a szomszédban lakó családtagot, mely riadtan sietett, hogy a sötét szándéku embert, a halál útjáról visszatérítse. A gazdatiszt ott feküdt az ágyán, orrából, szájából ömlött a vér. A vérzést a házbeliek próbálták elállítani, mások ezalatt siettek orvosni, a ki megérkezvén, orvosi segítségben részesítette a szerencsétlent és intézkedett, — hogy a zalaegerszegi kórházba szállítsák. Ez meg is történt, a gazdatisztat most ott

ápolják súlyos, sőt valószínűleg életveszélyes sérüléssel.

Az Öngyilkosságról jelentést tettek a zalaegerszegi rendőrségnek, hogy halálussá ki a kórházban a gazdatisztat, talán megmondja, miképpen jutott a végzetes elhatározáshoz.

A főváros

a sajtószabadságért.

— Saját tudósítónk távirata. —

Budapest, aug. 26.

A Székesfőváros tanácsa Bárczy István polgármester elnöklésével mai ülésén foglalkozott Vádsznyi Vilmos ama indítványával, mely szerint a főváros feliratban kérje a képviselőháztól a sajtószabadság szélesebb körben való biztosítását. A tanács az indítványt elfogadta és megkeresi az ország összes törvényhatóságait, hogy a fővárossal együtt ezek is intézzék hasonló feliratot a képviselőházzal.

Umlauf Bécsbe repült.

Kaposvár—Bécs.

— Saját tudósítónk táviratai. —

Umlauf kapitány, a hadsereg első pilótája, ki a nemrég rendezett budapest—bécsi repülőverseny győztese lett, s aki a Kaposváron összpontosuló dunántúli hadgyakorlaton is részt vett, újabb bravuros légi túrájával szerezte meg magának a kontinens elismerését. Umlauf kapitány tegnap délután Kaposvárról leszállás nélkül Bécsbe szállt repülőgépen. A pompás repülésről ezek a távirataink szólnak:

Kaposvár, aug. 26.

Umlauf kapitány tegnap felszállt monoplánján és Barcs felé vette útját. — Néhány perc múlva nagy szélvihar kerekedett és az aggodalmas nézők szemei elől a repülőgép egyszer csak hirtelen eltűnt és annak az egész vidéken teljesen nyoma veszett. Umlauf kapitány felkutatása végett nagyszámu katonaságot küldtek szét, de hiába, az aviatikus kapitányt és repülőgépét nem találták seholsem.

Budapest, aug. 26.

Bécsből táviralozzák a Magyar távirati irodának, hogy tegnap estefelé Umlauf kapitány repülőgépen oda megérkezett és simán leszállt.

Letartóztatott mérnök.

Utban Amerika felé.

— Saját tudósítónk telefonjelentése. —

Budapest, aug. 26.

A szabadkai rendőrség táviratban értesítette a budapesti detektívönköseket, hogy az Erzsébet-körúti Meteor-szállóban álnév alatt tartózkodik Szűcs Ede volt zombori városi mérnök, akit a Szabadkai községadasi bank feljelentett, hogy ott hét darab egyenként 10 ezer koronás hamisváltót szándékozott el. A váltókon lévő közjegyzői hitelesítés is hamis, amit szintén a megítéltélt embor hamisított. Vannak ezeken kívül egyéb hamis váltók is, amik szintén Szűcs Ede lelkismeretét terhelik. Ezeknek összege körülbelül 100 ezer koronát tesz. A bűnös mérnököt a detektívek letartóztatták és még 28 ezer korona készpénzt találtak nála. Kihallgatások az utalják, hogy Amerikába akart utazni. A rendőrség Szűcs Edét Szabadkára szállította az ügyészség fogházába.

HIREK.

Betörés fényes nappal.

Rablók egy Kazinczy-utcai üzletben.

— Saját tudósítónktól. —

Vakmerő betörési eset történt ma délen a város keleti közepén és annak egyik legforgalmasabb utcájában, a városházi palotában.

Melczér Jakab üvegkereskedő üzletét 1/4 és 1/2 óra közötti időben, azalatt amíg az üzlet gazdája a bolt tözszomszédságában levő házában lakásán volt ebédelni, álkulccsal kinyitották és a kézi kassza fiókját feltörve, annak 260 koronát meghaladó tartalmát elvitték.

A betörést egy úri fiú vette észre, ki Melczér fiát kereste az üzletben, amelyet nyitva és teljesen elhagyatva talált. A fiatalember ezt rögtön közölte a szomszédos üzlettulajdonosokkal, kik Melczér Jakabért küldtek. Az üvegkereskedő első pillantásra észrevette, hogy a kézipénztárt fosztotta ki az álkulcsos betörő. A kassza pántján záros fiókját, melyet nem tudott kinyitni, felfeszítette a vakmerő tettes, aki nagyon izgatottan dolgozott, mert több darab aprópénzt elszórt az üzlet padlóján.

A károsult kereskedő nyomban értesítette az ugyane házban lakó rendőrséget az esetről, mely roppant nagy apparátussal látott hozzá a tettes, vagy tettesek kiderítéséhez. A nyomozás egyelőre nagyon a homályban tapogatózik, mert senki sincs, aki pozitív adatot tudna szolgáltatni arról, hogy valaki a feltört üzlet körül ólálkodott volna, vagy más efféle. A kapitányság mindazonáltal nagyon bizik abban, hogy hamarosan nyakoncsípik a szinte inponálóan merész betörőt.

— Tanácsülés. Tegnap délen a városi tanács rövid tanácsülést tartott, melynek egyetlen közérdekű tárgya a város 1910. évi zárszámadása volt. A múlt évi zárszámadással a városi számvevő a minap elkészülvén, az összes számadásokat a tanács elé terjesztette. A tanács a zárszámadásokat felülvizsgálás céljából kiadta a számvizsgáló bizottságnak és hirtelményt bocsát ki, hogy a zárszámadások f. évi szeptember hó 1-től 15-éig közszemlére lesznek téve a városi számvevőszéknél, ahol mindenki betekintheti és észrevételeit megteheti.

— Érdekes házasság. Nem mindennapi házasságkötés lesz hamarosan a nagykanizsai áll. anyakönyvi hivatalban. A boldog vőlegény Kurcz Károly volt nagykanizsai cipész, jelenleg háztulajdonos — magánzó, aki a hivatalos irások szerint 1833-ban született, tehát jelenleg 78 esztendő. A menyasszony vagy 20 esztendővel fiatalabb, de azért a körülményekhez képest ő is elég tekintélyes kort képvisel. Tiszttartó Mária (örvegy), aki már évek óta gazdaszónyokodik Kurcz bácsi oldalán, 1849-ben született, így hát 62 esztendejével vállain bizonyára messze vidék legélemedettebb menyasszonyainak egyike. — Az érdekes házasságkötés napjára az anyakönyvvezető f. évi szeptember hó 24-ikét tűzte ki.

— Gyászrovat. Régi érdemes polgára hunyt el tegnapelőtt délután Nagykanizsán. Haba József téglagyáros, Zala megye törvényhatósági bizottságának volt tagja a megboldogult, kit hosszan tartó szenvedéseitől szabadított meg a halál 74 éves korában. Temetése ma délután volt igen nagy részvét mellett Kiskánizsán.

Az elmúlt héten elhunyt még Nagykanizsán: Kovács László 65 éves földműves, Hild Jenő posta- és távirata kiadó 26 éves, Deutsch Klára 21 napos, Vége Ilona 9 hónapos, Vellák György napzámos 72 éves, Döme István bérkocsitulaj-

SALVATOR

kiváló bőr- és lithiumos gyógyforrás

vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, cukorbetegségnél, vörhenynél, emésztési és idegrendszeri szerven hurutjainál kitűnő hatású. Természetes vasmentes savanyúvíz.

Kapitányi átvizsgálásoknál és gyógykezelésnél. SCHULTES AGOST. Salgó-Lipóci Salvatorforrás-Vállalat. Budapest, V. Rudolf-utca 8.

donos 38 éves, Horváth Anna 20 napos, Domján Juli 57 éves koldus (Somogy-szentmiklósi), Godina Juli 2 hónapos, Glavák György 68 éves földműves, Klapper Jolán 17 napos, Kuzsner Ferenc 17 napos, Enci Alojzia 7 napos, Kuzsner Ferenc 44 éves napszámos, Udvari Teréz 40 éves napszámos (Palin), Koszegvár Miklós 71 éves földműves és Ciboly Mihály 57 éves utcai újságár.

— A zalamegyei tűzoltószövetség közgyűlése. Mult vasárnap, Szent István napján tartotta Balatonfüreden a Zalamegyei önkéntes tűzoltó szövetség évi rendes közgyűlését. A közgyűlésnek különös ünnepélyességet adott az a körülmény, hogy ugyanezen napon tartotta a Balatonfüredi önk. tűzoltó egylet 30 éves jubileumát. A közgyűlésen Nagykanizsáról Knortzer György szövetségi elnök, Fenyvesi Sándor szöv. titkár, dr. Ollopp Mór ügyész és Brück Sándor pénztárnok vettek részt, valamint három egyesületi tag. Azonkívül a megye minden részéről kisebb-nagyobb csoportokban jöttek a küldöttségek. A gyűlés lefolyása nagyon rövid volt, mert az alispánhoz benyújtott megyei tűzrendészeti szabályrendelet-tervezetet most sem kapta vissza jóváhagyással a szövetség s mindaddig a szövetség minden intézkedéstől tartózkodik. A pénztári jelentés szerint a szövetség vagyona 2914 koronát tesz. A választás során egyhangulag a régi tisztikart és 12 tagú választmányt választották meg. A közgyűlés után a füredi önk. tűzoltó egylet iskola és rohamgyakorlatot tartott az országos új szerelési utasítások szerint. A gyakorlat után a testületnek 10, 15 és 25 éve szolgáló tagjai között szolgálati érmeket osztottak ki. Mindezt az Eszterházy-szállóban mintegy 100 terítékes bankett követte, melyen számos felkészített hangzott el. A szövetség legközelebbi közgyűlését 2 év múlva általános határozattal Alsólendván fogják megtartani.

— Mindazon esetekben, — írja dr. Stiller, a nagyhirű budapesti orvos, — melyekben enyhe, biztos és a gyomrot kímélő sós hashajtóra van szükségem, évek óta csaknem kizárólag a természetes Ferencz József-keserűvizet veszem alkalmazásba. Kapható: gyógyszerárakban és fűszerkereskedésekben. A szétküldési-igazgatóság Budapestén.

— A magyar polgármesterek Drezdában. Megírtuk a napokban, hogy a szab. kir. városok polgármesterei ezen évi tanácskozásukat Sopronban tartják meg és ennek háttérdeje szeptember 4-ike. A soproni tanácskozás után a polgármesterek közül számosan szakreferenseikkel Drezdába mennek, az ottani nemzetközi egészségügyi kiállítás megtekintésére. A tanulságosnak ígérkező kirándulásra a legtöbb polgármester bejelentette már részvételét és, mint halljuk, ott lesz Vécsey Zsigmond, Nagykanizsa város polgármestere is. A polgármesterek nagy része Drezdából Párisba megy, hogy ott a városi kölcsönök ügyében a francia pénzpiacon keresnek az érintkezést. Tán nem lenne felesleges fáradság, ha polgármestereink Párisba együtt tartana aradi, temesvári, pécsi és sok más magyar városból való kollégáival, kik ott a városi kölcsönök ügyében a francia pénzpiacon érintkezést szándékoznak keresni. Mert igaz ugyan, hogy e pillanatban nincs szükségünk nagyobb városi kölcsönre, de városfejlesztési és városberendezési nagy terveink kivételéhez előbb-utóbb okvetlenül jelentkezni fog egy nagyobb konverziós kölcsön felvételének szükségessége. Éppen ezért látszik feletle kedvezőnek az alkalom előzetes tájékoztatás, vajjon részesei lehetne-e Nagykanizsa is olcsó francia pénzben.

— Sok gondot okoz a szülőknek, hol vegyenek gyermeküknek cipőt. A legjobb gyermekcipőket készíti és óriási választékban rakítáron tartja. Mitényi Sándor és fia a Pó-uton a váróházában.

— Football mérkőzés Nagykanizsán. Tegnapi, ily című hírnök kiegészítésétl még megjegyeztük, hogy a mérkőző csapatok közbe megállapodással dr. Mező Ferencet kérték fel a bírói tiszttség betöltésére. Így már aztán minden tényező meg van ahhoz, hogy városunk első football-matche a közönségnek élvezetét szerezzen. Viszont reméljük, hogy az I. K. S. E. football csapata már első mérkőzése alkalmával meg fogja mutatni, hogy érdemes a közönség pártfogására. A match, melynek lefolyását hétfői számunkban részletesen fogjuk közölni, — mint már megírtuk, — holnap, vasárnap d. u. 5 órakor kezdődik.

— Esküvők. Az elmúlt héten házasságot kötöttek Nagykanizsán: Kristofletti Antal géplakatos Kis Vilmmával. Schwarz Gyula kereskedő (Pécs) Lackenbacher Erzsébettel, Piller György kovácsmester Siocker Borbálával, Krausz Vilmos kereskedő Schlessinger Olgával és Knausz Károly földműves Milei Máriával.

— Az ügyvédi pálya megnehezítése. Az ügyvédi szervezetenélő törvényjavaslat a képviselőház előtt fekszik. Ebből most pár hét alatt kétszázötven törvény lesz, mert hiszen Székely miniszter és Balog államtitkár többször kijelentették, hogy ezt a kérdést lekitik az igazságügyi és kultusz-tárca legelőször a leggyorsabb megoldást követelő problémájának. Az ügyvédi jelölti gyakorlat meghosszabbítására vonatkozó törvényjavaslat már betérjeztetett a képviselőházba. Ez az új törvény az ügyvédi jelölti gyakorlatot két évvel meghosszabbítja s a gyakorlat megkezdését a doktorátus megszerzésétől teszi függővé. Akiknek tehát jogi vizsgái (szigorlat, államvizsga, ügyvédi) vannak hátra, saját érdekében siessenek, mert az új rendszer az egész vonalon a vizsgák anyagának megnehezítését és eddig nem ismert szigorúságot és precizitást hoz majd magával. E tendencia különben már is érezhető, mert a cenzorok lépten-márton fokozódó követelményeket támasztanak a vizsgázóval szemben. Ne áltasson senki magát azzal, hogy a törvény méltányosságot fog gyakorolni, hanem fogjon azonnal a készüléshöz, amelynek egyedül célravezető: idős, fáradságot és költséget megtakarító gyors és biztos módját. A jogi vizsgák letétele c. munkában (IV. kiadás, negyvenedik ezer) találja leírva. Díjmentesen küldi Dr. Dobó, Kolozsvár, Bolyai-u. 3.

— Napbarnulás és szeplők ellen legjobb a Grand Fayence szappan 1.50 K.

— Amateuroknak a fényképezéshez! Elismert, kitűnő fényképezési salon- és utikészülékek, új, eddig felül nem mult pillanat kézi készülék, nemkülönben az összes fényképezési szükségletek kaphatók: A. MOLL cs. és kir. udv. szállitonál Wien, I. Tuchlauben 9. Alapítotott 1854. Kiváratra nagy képes árjegyzék ingyen.

— Tilos a járdákra kiülni. Mostanában számos jelentés érkezett a rendőrkapitánysághoz, hogy különösen a kisebb mellékutakban esteleg oly számosan ki-telepszene a lakók székeken ülve a járdára, hogy ezzel a legnagyobb forgalmi akadályt képezik. A rendőrkapitány nagyon indokoltan találta a panaszokat, s ezért legközelebbi rendelete fog megjelenni, mely ezt a csunya, valóságos keleti szokást korlátozni fogja. A főkapitány intézkedése az utrendőri szabályrendeletben gyökerezik, melybe a járdákban ily módon való elfoglalása a legnagyobb mértékben beletűközik.

— Lakások, elképzelhetők e vén házban, vagy sok lakó után poloska nélkül? Mielőtt ily lakásba beköltöznénk, tisztítsuk azt ki alaposan Löcherer Cimexinnel. Ez eddig az egyedüli szer, — amelytől a poloskák nyomban elpusztulnak, petéik pedig a Cimexin hatása folytán kiszáradnak és többé ki nem kelnek. Nem piszkos, foltot, szagot nem hagy, a legkényesebb bútor is tisztítható vele. Mely ellen egyedüli biztos szer. Kapható: a helybeli gyógyszerárakban. Egyedüli forrástól Zala-és Somogyvármegyék Reik Gyula gyógyszerár Nagykanizsa.

— Az ifjúságképző cirkuszjegyzék-vezetménye. A Nagykanizsai Ált. Ifjúságképző Egyesület tagjai a cirkuszi jegyek kedvezményében a birkózáskor tartama alatt is részesülnek. Az erre szóló utalványokat a tagok az egyesület helyiségében vehetik át este tíz óráig.

— A tegnapi birkózáskor. A cirkuszunkban folyó nemzetközi professzionista birkózó verseny ötödik napján két helybeli munkás vette föl a küzdelmet két hivatásos birkózóval. Vállalkozásuk ugyan nem járt sikerrel, de merészségük, hogy egyáltalában ki mertek állni, küzdőképességük a közönség szimpátiáját váltotta ki. Mészáros József állásfoglaló Plojtescu román birkózóval mérkőzött. Vehemensen támadott, egy-két szép fogást mutatott, de a harmadik percben mégis az ő vállai pihentek meg a szőnyegen. Legyőztetésére azt hozta fölmentésül, hogy ő már rég fogódzkodott össze. — Schäffer Jenő asztalossegéd a jó öreg Hohenbüglert bácsival állt ki. Az első 10 perc nem hozott döntést, mert a pocokos müncheni — mint nekünk kijelentette — inkább a közönség mulattatására fektette a fősúly, mint — Schäfferre. Szünet után Schäffer csak a szűri unszolására állt ki újból, de azonnal két vállára fektött, mivel, hogy szavait idézzük: „A levegőért nem érdemes kiülni.” A mindig nobilis gondolkodású Czajda alkalmat akart neki nyújtani egy kis pénzszerezésre és minden percért, amíg ellentáll, 5 koronát ajánlott föl Schäffernek, de földink a magyar világban „muszkli”-nak láttára tanácsosabbnak tartotta, ha lemond az 5 koronáról. A durva Paskowszky és a vasizmu Küsselbach közti mérkőzés előbbinek ismételt durvaságai miatt a közönségben erős rezsenztus keletelt. Küzdelmük egyébként eldöntetlenül végződött. — Czajda a mesés technikájú Lindmayer (gráci) elleni küzdelemben megmutatta, hogy óriási erejével macska ügyesség párosul. A szimpátiikus gráci néhányszor pompáson kibújt a mester vasmarkából (gyönyörű volt, ahogy

a piruetek ellen védekezett), de egy remek derékdobás után győzött a magyar. Ma a következők mérkőznek: Czajda—Küsselbach, Paskowszky—Lindmayer, Derma—Millowanow. Dr. M. F.

— Szilágyi és Diskant mikolci gépgyáros cég kitűnő könyvszerkeztető és víznyomású borsajtóra, valamint legújabb „Villám” centrifugális bogozó és zúzó-gépére felhívjuk olvasóink figyelmét. Kiemelendők különösen a cég által feltalált és készített „Rákóczy, Kincsem és Hegyalja” borsajtók, nemkülönben a nagyüzemi préseléshez készített Rákóczy kesztős kosaru sajtók, melynél a régi világ fából készített prése zseniálisan egyesítve van a modern technika vívmányaival. — A sajtók felső része acél, alsó része faszerezet. Ennélfogva a must sehol sem érintkezik a vasrészekkel, hanem csak a fával, ami a must színét, ízét, zamátját nem befolyásolja. A törkölty sem kell összevagdálni, hanem kisebb darabokban is ki lehet venni. Az 1901. évi temesvári, az 1902. évi egri, az 1906. évi nagyváradi és az 1902. évi pozsonyi II. mezőgazdasági orsz. kiállításon a cég borsajti első díjjal, arany érmmel lettek kitüntetve. A cég izéles árjegyzékét kívánatra minden érdeklődőnek megküldi.

— Rác Sándor fővárosi tanár flu-internátusa. (Budapest legszebb és legcégesesebb részén, a Dunaparton a parlament mellett) folyó teljes ellátásra, elemibe, polgáriba, realba, gimnáziumba és kereskedelmibe járó tanulókat. Az intézet közvetlen közelében vannak az V. kerületi állami realiskola és gimnázium, keresk. akadémia és felsőkereskedelmi, fővárosi polgári iskola. Az internátusban kiváló középiskolai és szaktanárak készítik elő a tanulókat leckéikre. Francia, német és angol tanítás és beszélgetés, zene, torna. Magántanulóknak külön kurzusok. Prospektust szívesen küld az intézet igazgatója: Rác Sándor fővárosi felső keresk. isk. tanár, V. Személynyok-utca 7.

Táviratok és telefonjelentések.

Időjárás.

(A meteorológiai intézet jelentése.)

Budapest, augusztus 26. Átmenetileg még helyenként zivataros eső várható lényegesen hűvösebbé. Déli hőmérséklet 27.2 C.

Az aradi zászló-affér.

Arad, augusztus 26. A kihágási bíróság tudvalevőleg elmarasztalta az autonóm katolikus kórt amiatt, hogy a pápai zászlót kiüzte a házára. A kór Glatfelder csanádi püspök útján jelentést tett a kormányfőnek, mire a kultuszminiszter az ügy aktáit sürgősen felkérte a polgármestertől.

Megölte az apját.

Karlóca, augusztus 26. Derbics László esztélygályos ellenséges viszonyban volt az apózával, Kovács Imre szabómesterrel amiatt, mert az após visszatartotta leánya hozományát. Derbics tegnap fölkereste apját és a szöváltás hevében kést rántva leszarta az öregembert. Kovács szörnyethalt, a gyilkos vót letartóztatott.

Gyilkos időjárás.

Kolta, aug. 26. Pokoli időjárás tombolt tegnap a környéken. A vihar évezetese fát csavart ki gyökereitől, miközben mogyoró-nagyságu jég esett. A teljes egy óra hosszidő tartó jégverés az összes, még lábán álló termést elpusztította. — A vihar közben ment haza gyakorlótárolt roppant fáradság között a 15. honvédgyalogezred. A kevesen menetelés közben két tartalékos szívászélhűdés következtében meghalt.

Öngyilkosság tűzháldállal.

Kaposvár, aug. 26. Vajda Károly szent-tamási tanító, ki gyors egymásutánban veszítette el a néjét és nagy leányát, buskomorságában borzalmas módját eszelte ki az öngyilkosságnak. A szerencsétlen ember nagy csomó virággal és egy üveg petróleummal azeretleink sírházhoz ment. A virágot a sírhoz széthintette, a petróleummal pedig ruháját leöntvén, azt meggyújtotta. Mintegy óriási eleven fátyla

futkosott a temetőben, mignem agyonperzselődve, holtan összerogyott.

Kuruzsló grófnő.

Budapest, aug. 26. A berlini rendőrségtől köröző levél érkezett Szebegényi Gizella magyar grófnő ellen. Azt közli a berlini rendőrség, hogy a körözött nő a porosz fővárosban Burkovszky Gizella néven jelentette be lakását, hol pazar kényelemben és fényűzésben élt. Mint jósnő hirdette magát és a hiszékeny emberek százaik károsultak meg számtalan csalással és sikkasztással. Szebegényi Gizella grófnő csakugyan volt Budapesten, de amint megneszelte, hogy körözik, niven megszökött.

Haldios auto.nobiliszerencsétlenség.

Turin, aug. 26. Az országúton egy sebesen vágáló automobil összelütközött egy parasztszekérrel, mely felborult, az automobil pedig az árokba zuhant. Utóbbinak utasai közül egy dandárparancsnok szörnyet halt, egy ügyvéd és egy gyáros pedig haldokolnak.

Naponta frissen pörkölt

Cuba kávé K 4.—
Karlsbadi Keverék kávé . . . 4.40
Cuba-Mocca-Java keverék . . 4.80

Kapható:

GELTCH és GRAEF
csemege- és fűszer-kereskedésben
Nagykanizsán.

NYILT-TÉR. *)

Nyilatkozat.

A Zala 1910. évi október hó 8-án megjelent 223. számában a „Hírek” rovatában alírással megjelent nyilatkozatomban dr. Löke Emil és Kertész József urakra vonatkozólag sértő kifejezéseket használtam. Összinté sajnálattal kell belátnom, hogy sértéseim félreértésen alapulva, teljesen indokolatlanok voltak, és ezen belátásom következményeképpen kötelességemül sértő szavaimat ezennel visszavonom és nevezett uraktól bocsánatot kérek.

Nagykanizsa, 1911. augusztus hó 14-én.
Fischel Lajos.

IRODALOM.

— A Nyugat-Könyvtár új füzetel. — E könyvtár most újabb négy füzetel gyarapodott, melyek közül Ady füzetje a szó szoros értelmében a legnemesebb szentáció. Lyráit tanulmányok: Petőfyről, Montecarióról, a modern Pimodánról mind-mind egy fejezete a költő lelki evolúciójának, egy nagyszerű bepillantás az ő magányos hegyi utáiba. A költő legőszintébb és legégyénibb nyilatkozatai. Megkapó írásművek, melyek nemcsak mint dokumentumok értékesek, hanem mint olvasmányok is rendkívül érdekesek.

Az egyik füzet Kafka Margit legszebb verseit hozza. Gyönyörű vergődései a kereső, nyugtalankodó, helyet nem lelő, idegen tájakra szemétkeresztő léteknél. Szébb sorokat ritkán olvasunk, mint amelyekkel e vergődéseket jellemzi.

A Renan füzetel a Nyugat könyvtár egy külön soro-atot indít meg, amely a külföld legjelesebb essay íróit fogja bemutatni a magyar olvasóköröknél. „Az Akropoliszi Ima — a Souvenirs d'enfance et de jeunesse egy részlete — a nyelv művészet, a költő akarja bemutatni, aki egyben a multat rekonstruáló Anatole France-nak tanítómestere is. A köztársaság darab a Collège de France kitűnő tanárjának alapos és gazdag tudása, remek szerkesztés, de természetesen pontgyalabb nyelvű munkája. Henriette néniéről szóló visszaemlékezésén meglátszik, hogy ugyanaz a mély érzés, egyének és korok lelkébe betekintő pszichológus írta, aki a Jézus életét.” Ezekkel a szavakkal jellemzi Lackó Géza a füzetbe gyűjtött műveit a kiváló francia íróknál.

Szép Ernő, Kucséber kosár című füzeté bizonyos népszerű, keresett füzet lesz. Csupa finom ékszer; egy előkelő, gyöngéd lélek játéka az élettel és így annak ezek semmisségével.

Kafka Margit és Szép Ernő füzetelének drága 30 fillér az Ady és Renan kettős füzet 60 fillér. Megrendelhetők a Nyugat kiadóhivatalában Métég-utca 9. és minden könyveskereskedésben.

Gabonaüzlet.

Budapest, aug. 26.

Készáru-üzlet:

Változatlan.

Határifő-üzlet:

Buza októberre 11.50, Buza áprilisra 11.74
Rész októberre 9.78, Zab októberre 8.94. Tengeri augusztusra 8.19, Tengeri májusra 17.—
Ropca augusztusra —.

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Felöltszerkesztő: NAGY SAMU.

Igazgató: BOROS JÁNOS.

Egy kítűnő, új pedálos

czimbalom

iskola hozzá, olcsó árban azonnal eladó. Fő-ut 21. sz. I. emelet.

Felhívom a t. vevőkörzség figyelmét saját telephemen termelt elsőrendű

csemege szállómre

mely üzletemben frissen szedett állapotban a legolcsóbb napi áron kapható

ARMUTH MÁTHÁR, Erzsébet-tér 17.

5676

Első nagykanizsai nagy gőzmosó és fényvasaló intézet

Eötvös-tér 29-ik sz. (Szentháromság átellenében.) Ingek, gallérok, kézzel, női felsőruhák, blúzok, csipkefüggönyök és mindenféle szövetruhák kővárosi modell szerint tisztított és nagy felelősséget vállalok. — Tesők egy próbatísztással meggyőződni és a n. é. közönség legkényesebb igényeinek megfogok felelni. — Vasalónők, mosónők és tanuló leányok fizetéssel felvétetnek.

Teljes tisztelettel: ORBÁN JÓZSEF.

Hunyadi-utca 37. számú adómentes

HÁZ

mely áll 2 szoba, konyha és hozzátartozó helyiségekből, nagy udvarral és egy nagy kerttel szabad kézben

azonnal eladó.

Bővebb felvilágosítással szolgál a tulajdonos ugyanott, a 2-ik számú ajtó alatt. — Tudóközödni lehet reggel 8-ig, déltől 2 óráig és este 6-tól kezdve.

Egy garnitura Clayton és Schuttletworth 8-as cséplőgép

teljesen használható állapotban juttányos áron ELADÓ. Cim a kiadóhivatalban.

4682

Alsólendvai rőfös- és divatáru üzletembe ..

egy fiatal, ügyes segédet

azonnali belépésre keresek. Vend (horvát) nyelvet értők előnyben részesülnek

Schrantz Elek rőfös és divatáru kereskedő, ALSÓLENDVA.

Két szoba

első emeleten és pedig egy utcai butorral és egy udvari butor nélkül, irodának is igen alkalmas

azonnal kiadó.

Közelebbi értesítés

Kürschner Ignácznál

5592 Erzsébet-tér 23. sz. alatt.

244—1911. vh. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírt közhírre teszi, hogy a letenyi kir. járásbírósnak 1911. V. 1042. sz. végzése folytán Zukál Gyula ügyvéd, letenyi lakos javára 21 K 75 f tőke, az eddig összesen 48 K 78 fillérben megállapított és a még felmerülő költségek erejéig felülfoglalt és 2275 koronára becsült gőzmozdony, cséplőgép és egyéb ingóságokra az árverés a helyszínén, Bánokszentgyörgyön 1911. évi szept. hó 6-ik napjának délután 3 órája kitézik, amikor az előtérvezendő ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Kelt Letenyén, 1911. aug. hó 22-én.

Schmidt János,

kir. íb. végrehajtó.

Értesítés.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására adni, hogy a budapesti cipész üzletemet ide helyeztem át.

Ajánlom a saját készítésű uri női és gyermek cipőimet a legjobb kivitelben a legolcsóbb árban.

Javítások gyorsan, méltányos árban eszközöltnék.

Szíves pártfogásukat kérve, maradok teljes tisztelettel

Moldovány János

Nagykanizsán, Deák Ferenc-tér 5.

HIRDETÉS.

ROHONCZY ISTVÁN sárbogárdi uradalmában felépült

műkötéglagyár és ezzel kapcsolatosan a gőzfürdő

is 1911. évi szeptember hó 15-én megkezdli működését.

A műkötégla-megrendelések akár szóval, akár levélileg a gyár irodájában tehetők. A műkötéglának eladási ára ezenként 45 korona, vidéki megrendelőknél franco ottani vasutállomásra szállítva.

A műkötégla quarcos homokból, hydrát mészből és cementből összekevert anyagból készül. Cement azért adatik hozzá, hogy a műkötéglát még jobban megkeményítse, mint a 80 méterhátszás szulvó által.

A cél el is van érve, mert a műkötéglát csak igen nagy erő kifejtésével lehet széjjel törni, de ha eltörik is, ott törik el, ahol az erős ütés érte és nem török több részre, mint a legjobb minőségű téglá is, hanem csak két részre török.

Építkezés közben a műkötéglából, lehet mondani, hogy egy kicsinyke darab téglá sem veszelődik el.

A műkötéglának az a kiváló nagy előnye van az agyag téglák fölött, hogy összes szemcséi annyira össze vannak szorítva, hogy ezáltal a téglá oly nagy keménységet kap, hogy erőszak nélkül azt nemcsak megrongálni nem, de megsérteni sem lehet.

A műkötéglából készült falat nem szükséges bemelegíteni nagyfokú keménységével fogva sem, de azért sem, mert a téglának olyan kellemes szürke színe van, mint a vadgalambnak.

Ebből láthatja minden olvasó, hogy a műkötéglából építeni nagyon gazdaságos annál is inkább, mert az építő a homokon és mérsékelt megnyeri a téglá árát, mert a műkötéglának a szélei is nagyon simák, a téglá pedig nagyon kemény, tehát sokkal kevesebb malter szükséges az ezekből építendő falakhoz, mint az agyag téglából építendőkhöz.

A műkötéglából felesleges vastagabb falat építeni egy téglá hosszánál, mert ily vastag fal, a téglák nagy keménységével fogva elbírná 2 emeletet.

A műkötégla járdának alkalmazva aranyat ér, mert a járókelők nem képesek az erős téglákat elkoportálni, tehát a járdát sohasem kell reperálni.

VITA

természetes hazai gyógyásványviz.

Külnő gyógyász: gyomor- és cukorbetegségek, kólika, hólyag- és vesebetegségek ellen.

Főpohár VITA-lírium a gyógyszeréget azonnal megkapjátok.

A vállalat tulajdonosa: 4249

„CONSUM” kereskedelmi részv. társ.

Budapest, VI. Teréz-körút 4. Telefon 18-13.

Kapható minden jóbb élelmiszerüzletben és gyógyszerüzletben.

Főértékesítő: Kiskút, Vas megye.

aki egészséges bőrápolásra tart, különösen pedig a szep-
lőket akarja eltüntetni és finoman
fehér és puha teint
akar elérni csak
Vesszőparipa-
Liliumszappant
(vesszőparipa völggyel)
használni.
Bergmann & Co.
Tetachon & E.
Darabonként 80 fillér-
ért minden gyógy-
szertár, drogeria, il-
latász üzletben stb.
kapható.

Egy hölgy

Kitűnően megvéd a

HATTONI FELE
GIESSHÜBLER
SAVANYUVIZ

sokféle infectiosus
bajjal; a gasztra
grüniterekkel
laked.
Több epidémiának lényegesen bevált.

ELSŐRANGU GYÓGYFÜRDŐ

LIPIK SZLAVONIA

ALKALIKUS, SÓ, JÓDOS VIZEK 64°C. források

BIZTOSAN GYÓGYIT

rheumat, ischias, anyagcsere-szavarokat,
cukorbetegséget, alkali bajokat, gyermek-
bajokat, csonttöréseket és izomszöveteket.

Idény egész éven át! Kivánsra
prospektus ingyen!

MUSCHONG-BUZIASFÜRDŐ

BUZIÁSI PHÖNIX ÁSVÁNY VIZ

BAKTERIUM-MENTES

természetes ásványvíz

ODIT-GYÓGYIT. ODIT-GYÓGYIT.

Vese- és hólyagbajoknál, a vesemedence idült

urultjainál, húgykő- és fényképződésnél, a

legutak és a kivánszó szervek hurutos bánt-

almánál kitűnő hatásokat bizonyult.

Orvosilag ajánlva.

Főlerakat: FLEISCHHACKER JONÁCZ

cégnél, Nagykanizsa, Király-u. 14.

Telefonszám: 161. szám.

*) E rovatban közölkéért nem vállal fele-

lősséget a Szerk.

A főváros központján. Vil-
lamos megálló. 10 perc a
központi és nyugati pálya-
udvarhoz. — 80 legmoder-
nebben berendezett szoba.

Augusztus hó elsején megnyílt az

EDISON-SZÁLLODA

BUDAPEST, VII., Hársfa-utca 59. sz. (Király-utca sarkon.)

Tulajdonos: Pollák József.

Hideg és meleg vízvezeték.
Központi fűtés, villanyvilá-
gítás. Figyelmes kiszolgálás.
Értekezés minden modern
nyelvben. Szobaárak 3 K-tól.

Vasalónők és tanuló-lányok

ál andó alkalmazásra
azonnal felvételnek

Mayer Klotild

gőzmosodában Nagy-
kanizsán, Deák-tér 9.

ENGLÄNDER BÉLANÉ

szül. LIDIT EMMA

Nagykanizsa, Király-u. 39.

Elvállal mindennemű HAJMUNKÁT, bár-
milyen hajat 24 óra alatt elkészít. — Kész
hajakat nagy választékban raktárom tartok.
Ugyanott úraságoktól levett FÉRFI-
RUHÁK magas áron megvételnek. 5345

Eladó üzlet.

Zalamegyében, bírósági székhelyen

körösma, szálloda, kávéház

vezetés hiánya miatt sürgősen eladó
a divatos berendezéssel együtt.

Kitűnő üzletmenet fogyasztási bárcák-
kal igazoltatik.

Ár 24 ezer korona. Alvéhető 4—5 ezer
koronával.

5609.

Cím a kiadóhivatalban.

Van szerencsénk a nagyérdemű közön-
séget tiszteltetl értesíteni, hogy cipőnk-
tárunkat újonnan felszerelve úgy alakított-
uk át, hogy mindenki találatát izlésének
megfelelő cipőt raktárunkon urak, hölgyek
és gyermekek részére egyaránt óriási
választékban. — **Saját gyártmány!**
Cipőnk jó minőségűre teljes felelős-
séget vállalunk. — Tanulóknak különösen
erős iskola-cipőket ajánlunk.

Kiváló tisztelettel

MILTÉNYI SÁNDOR és FIA

Nagykanizsán, Fő-úton, a városházában.

Bazsó Testvérek

kocsi-gyára és lóvasaló műhelye
Nagykanizsán, Teleky-ut 6. szám.

Készít és állandóan raktáron tart
könnyű és divatos új kocsikat.
ELVÁLLAL: Lóvasalást, kocsik át-
alakítását, tisztogatását és bérelését.
Kitűnő munka! — Jutányos árak!

Két évi jótállás.

Az „OLLA”
több mint 2000
orvos által leg-
megbízhatóbb-
nak van ajánlva.

KAPHATÓ!
Geltch és Graef
drogeriajában,
Belus L. és Reik
Gyula gyógyszer-
tárában

Őszi trágyázáshoz

Szuperfoszfát

és

Thomassalak

legolcsóbb gyári árakban

kapható

REICHENFELD GYULÁNÁL

NAGYKANIZSÁN,

Deák Ferencz-tér 5. szám.

Modernül berendezett speciális gyárunk

már 40 év óta felülmúlhatatlan

a sajtoló-gépek gyártása terén és üzleti
körökben

a legjobb hírnévnek örvend.

Kérje bor, gyümölcs-sajtó, hidraulikus sajtó,
gyümölcs és szőlő-őrítő, szőlő-zúzó, szőlő-
szemző és must csináláshoz szükséges teljes
készüléket tartalmazó — 332-es számú spe-
ciális árjegyzékünket.

Kitűnőtelve 680 éremmel, első díjjal stb.

PH. MAYFARTH & Co.

Wien II. Taborstrasse 71.

1500 munkás és hivatalnok.

Képviselők kerestetnek.

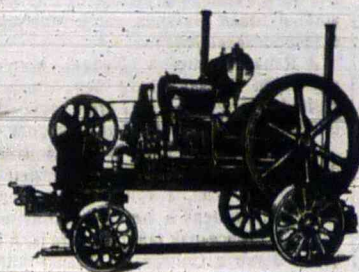
**MAGYAR
MÉRLEG-ÉS GÉPGYÁR
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
BUDAPEST**

IRODA:
ERZSEBET KÖRUT 41.

GYÁR:
GYÖMRŐI UT 40-42.

**ELSÖRENDÜ
GAZDASÁGI, KERESKEDELMi ÉS VASUTI
MÉRLEGEK
KÉPVISELŐK KERESTETNEK.**

Minden ekintetben utolérhetetlenek a világhírű

redeti **MOTOROK**
„Otto“

Benzin, Benzol, Petrolin,
Sziólgáz üzemre és

lokomobilok.

LANGEN & WOLF

Wien, X., Laxenburgerstrasse 53.

**Klithia a bőr ápolására
az arc- és bőrszépítésére PUDER
és finomítására.**

Legelegánsabb toilette, bál és salon puder.

Fehér, rózsaszín, vagy sárga.

vegyileg analizálva és ajánlja dr. J. J. Pohl cs. és kir.
tanár által Bécsben.

ellátandó levelek a legjobb körökből minden dobozhoz mellékelve vannak.

GOTTLOB TAUSSIG

cs. és kir. udv. toilette szappan és illatszert-
gyára. Főraktár: I. Wollzeile 2.

Szétküldés utánvétel, vagy az összeg előzetes beküldése mellett.

Egy doboz 2 kor. 40 fill. Kapható a legtöbb illatszert-, drogus- keres-
kedésben és gyógyszerárban, Nagykanizsán: Alt és Böhm, Kelti M. Mór,
Kreiner Gyula és Geltch és Graef cégeknek.

Steiner Mór

óraműves Nagykanizsán.

Legpontosabb zseb-, inga-, fali- és ébresztő
órák, elsörendű gyártmányok.
Ékszerek, gyűrűk, fülbevalók legújabb divatnak
remek választékban.

Látszerraktáramban elsörendű csipetűk,
szemüvegek kaphatók egy koronától feljebb.
Minden órajavítást pontosan és szakember-
eszközökkel. — Legmagasabb napi árban törött
aranyat beváltok vagy kívánatra becserelek.

BUTOR!!

Gazdagon felszerelt raktár mindenféle asztalos és kárpitos

Butorokban.

Készíték és nagy választékban raktáron tartok angol bőrgarnitúrákat
1 kanapé, 2 fotel . . . 320 K-tól.
Salon garnitúrákat kanapé, 2 fotel
4 szék 240 K-tól.
Szőnyeg-, ebédlő-divánokat 70 K-tól.
Tükrös, rézrudas szőnyeg-
divánokat 80 K-tól.
Szövet divánokat 40 K-tól.
Ottománokat 32 K-tól.

Nagy választék:

Függönyök, Ottomán, Takarók és
Butorszövetekben

SOMOGYI EDE

kárpitos butorraktárban
NAGYKANIZSÁN, Kazinczi-utca
(Városház épület).

Cs. és kir. szab. **SÉRVKÖTŐK**
pneumatikus gummi
pelottával. Haskötők
bőgöket és urak ró-
szere minden altest-
betegség és lógó has
ellen. Gummi görse-
ér harisnyák. Műlá-
bakat és műkezeket
amputáltak részére,
testgyógyászati, járó-
és támgépeket, mű-
és támasztó fűzőket,
egyenestartókat fer-
denőttek részére,
valamint a betegapo-
láshoz tartozó ösz-
szes cikkeket készít
a technika legmo-
dernebb elvei szerint
legújításosabb gyári
árak mellett.

Keleti J. cs. és kir. szab. sérv-
kötők és testgye-
nítő gépek gyára.

Budapest, IV. Koronaherceg-u. 17.
Legújabb háromszernél több ábrával ellátott
képes árjegyzék ingyen és bérmentve.
Alapítva 1878. 3619 Telefon 13-76.

Zsigárdi méneseemben

nevelt egy pár 170 cm. magas,
négy éves, ardeninori kereszte-
zésű deres herélt

csikó,

egy pár 168 cm. magas sötét
és világos pej, ugyanilyen szár-
mazásu, kora és nemű

csikó

páronként 3000 K-ért

eladó.

A csikók egészen párosak és
hibátlanok.

Kéri Jenő, Nagykanizsa.

4627

A VASMEGYEI TAKARÉKPÉNZTÁR RÉSZV. TÁRS. ÁRUOSZTÁLYA SZOMBATHELY.

Ajánl: Mindennemű
mezőgazdasági és ipari
gépeket, malomberende-
zéseket; benzin- és
nyersolajmotorokat, -
cséplőgépet - garnitúrá-
kat, gép- és nyers-
olajat, műszaki cikke-
ket, zsák, ponyva és
kötél-árakat, minden-
mű műtrágyát kartel-
len kívül, vetőmagva-
kat, erőtakarmányféléket,
belföldi és porosz kő-
szenet, kovács-szenet,
meszet és cementet, —
tűzoltó felszereléseket.

Mérsékelt árak!
Műtárgyak ártétel feltételek!

Központi iroda: Kőszegi-utca 2.
Raktár: Szőlő-úthoz 28.

Árajánlattal és költ-
ségvetéssel díjment-
sen szolgálunk.

Képviselet minden földművelő
közösségnek.

Értesítés.

Igen tisztelt vevőimnek szí-
ves tudomására adom, hogy
üzletemet már

áthelyeztem Kazinczy- (vasúti) utcára
6. szám alá

a Dr. Szabó-féle házba. — Az átköltözéssel teljesen
rendben vagyok s így nagyrabecsült vevőimet továbbra
is a megszokott pontos, figyelmes és gondos kiszol-
gálásban részesíthetem.

Tiszte- **KAUFMANN MÓR** férfitiszabó Nagykanizsa,
lettel Kazinczy-utca 6. szám.

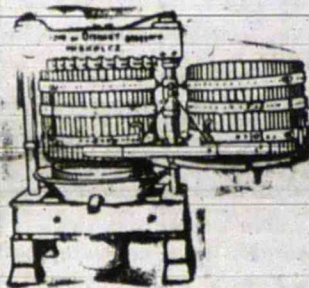
Sikkes és elegáns csakis a Jancsec-cipő!

NAGYKANIZSÁN, Deák-tér (Bayer-cukrászda mellett).

Vidéki megrendelésekhez
elegendő egy használt cipő
beküldése vagy papírra állva
a láb körrajza.

1902. borászati kiállítás,
Eger: 1. díj, díszoklevél és
aranyérem. 1902. orsz. g.

kiállítás, Pozsony: 1. díj.
aranyérem. 1906. Nagyváradi
1. díj, díszokl. 1901. temes-
vári kiállítás, 1. díj, díszokl.
Árjegyzék ingyen.

Az 1907. pécsi kiállításon aranyérem és díszokl.

Borsajtók

legújabb rendszerű, könyök szerkezetű
„Kossuth”, „Kincsem”, „Hegyalja”, „Ma-
bille” és „Acélorsós”, a magyar borte-
melők legkedveltebb borsajtói.

Legújabb rendszerű viznyomó (hidraulikus)

KETTŐS KOSARÚ SAJTÓK

nagyüzemi méretű.

Sajtóink előnye: A szőlő senolsem érint-
kezik vasrészekkel. — Egyszerű kezelés.
Óriási erőfeszítés. A törköly egy darabban
és könnyen kivethető.

Egy ember által könnyen kezelhető.

Szőlőszűk és bogozók. „VILLAM” legújabb
centrifugális bogozó- és szűrógép.

Szilagyi és Diskant gépgyára, Miskolc.

Gyomorbetegeknek

Mindazoknak, akik meghűlés, vagy a gyomortulterhelése, nehezen emészthető, nagyon meleg
vagy túlhideg ételek élvezete folytán Gyomorhurut, gyomorgörcs, gyomorfájás,
nehéz emésztés vagy elnyálkásodás betegségeket kaptak, ezáltal egy jó háziért ajánljunk,
melynek kitűnő hatása évek hosszú során át lett kipróbálva. Ez a

Hubert Ulrich-féle növénybor.

Ezen növénybor kitűnő, gyógyszernek talált növények és
jó borból van készítve, mely erősíti és élénkíti az ember emésztő
szervét. Növénybor megszünteti az emésztési zavarokat és elő-
segíti az egészséges vérképződést.

Növénybornak idejekorán való használata a gyomorélmélygést nagyrészt már csirájában
elfojtja. Nem szabad tehát az azonnali használatot elmulasztani. A fejtájás, fejbőlőg-
gyomorfájás, felfúvódás, undor és hányinger symptomái, mely betegségek chronicus gyomor-
bajnál annál erősebben mutatkoznak, gyakran már néhányszori ivással eltűnnek.

Székekedés és azok kellemetlen következményei, mint elfogódás, hasfá-
lás, szivdobogás, álmatlanság, vértörölés a májban, lép- és vaksélfájdalmak növénybor
ívása folytán gyakran már rövid idő alatt elmúlnak. — Növénybor megszünteti az emésztési
zavarokat és a könnyű székeles eltávolítja a gyomor és belekből a nem megfelelő anyagokat.

Sápadtság, vérszegénység, erőtlenség, többnyire a rossz emésztés,
elégtelen vérképződés és a máj betegségeinek következményei. Az étvágytalanság,
ideges feszültség és kedélylehangoltság, ép ugy gyakori fej-
fájás, álmatlan éjszakák az embert legtöbb esetben elhervasztják. Növénybor az eigen-
göti ételrögzítés impulzust ad. Növénybor emeli az étvágyat, elősegíti az emésztést és
táplálékhozát előmozdítja az anyagcsereit és vérképződést, meggyógyítja a felizogott idegeket és új
életkedvet ad. Számos elismerés és köszönetnyilvánítás igazolja ezt. Növénybor áruházaiban
3 és 4 koronáért kapható Magyarországon összes gyógyszerárban. — Direkt vásárolhat-
juk Nagykanizsa, Kiskanizsa, Tótszentmárton, Nemesd, Nemesvid, Csákány, Nagykoma-
rom, Bánokszentgy., Szentlázló, Tótfalu, Kerkaszentmiklós, Muraszederhely, Csáktornya,
Letenye, Kátóvár, Perák, Vidovec, Alsódoboz, Légrad, Bükkösd, Murakeresztúr, Iha-
rosberény, Böhönye, Tapsony, Szakácsi, Marcali, Sámson, Kéthely, Vörö, Szentgyörgy,
Apáti, Keszthely stb. gyógyszerárban, ugyancsak Magyarországon minden nagyobb és
kisebb helyiségében lévő gyógyszerárban.

A nagykanizsai gyógyszerárak 3 és több üveg megrendelésénél az eredeti árak
mellett Magyarországon bármely helyiségbe szállítják.

Övaskészítéssel készült.

Kérjünk határozottan **HUBERT
ULRICH-féle** növénybor

növényborom nem illik azér. Tartalma: Malaga-bor 450-0, bor 100-0 glicerin 100-0
vöröbor 240-0 cseresznye 300-0, anisz, Hetenygökr, amerikai erögökr, ezian
gyökr, cölmygökr 100-0. Ezek vegyeteend.

Frischmann Elek és Társa MOTORGYÁRA SZOMBATHELY

Ajánlja mind egyike legjobbnak bevált

szívógáz, nyers-
olaj és benzin
motorjait

Myersolaj és benzinkomobílos cséplőkészletek.
MAGÁNJÁRÓ BENZINKOMOBÍLOK. Hazai ipari árték Árak! Készítési feltételek

Brünn-Königsfeldi gépgyár motorosztálya

A monarchia legelőkelőbb gyára. — Egyedárusító: ABELES EMIL, Budapest, V. Váci-ut 14.

Teljes cséplőgarnitúrák és malomberendezések

Elismert tény, hogy cséplőgarnitúráink a leg-gazdaságosabban és legmegbízhatóbban működnek.

Teljes transzmissiótelepek, gőzgépek, gőzkazánok és egyéb gépészeti berendezések.

**Benzin
Nyersolaj
Szivógáz
Diesel**

MOTOR

Szivógázmotorjaink, valamint Diesel-rendszerű nyersolajmotorjaink üzemköltsége óránként és lóerőnként cca 1—1½ fillér.

Eddig 50.000 lóerő üzemben!

Gyorsanfutó „IDEAL”
KERETFÜRÉSZEK
fűrésztelepek, asztalosműhelyek teljes berendezése.

Alacsony és magas nyomású

Szivattyúk

gőz-, transzmissió-, villany- vagy motorüzemre bármely vízellátási és ipari célra.

Költségvetés-, Árajánlat- és mérnökiátogatással díjmentesen szolgálunk.

Mühle-féle rózsák!

Rózsákat ősszel kell ültetni, mert akkor sokkal jobban meg-erednek, mint ha tavasszal ültetnek. A ki nemes rózsákat óhajt ültetni, hozassa magának a **Rózsakatalogust**, melyet ingyen és bérmentve küldi

Mühle Árpád rózsá - nagytelepe, Temesvár.

ALAPITVA 1874-ben.

LOLA

fésűk és fog-kefék kaphatók. drogueriákban és minden jobb pipere kereskedésben, valamint szaküzletekben.

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

csak akkor valódi, ha mindegyik do-
boz MOLL A. védjegyét és aláírást
tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógy-
hatása a legmakacsabb gyomor- és altesti-
bántalmak, gyomorgörög, gyomorfájd, rögzít
székrekedés, májbántalom, vértelenség,
aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek
ellen, e jeles házi szernek évtizedek óta mindig
nagyobb terjedést szerzett. Ara egy lepecsételt
eredeti doboznak 2 korona.

Hamisítások törvényileg fenyítettek.

MOLL-FÉLE SÓS-BORSZESZ

csak akkor valódi ha mindegyik üveg Moll A.
védjegyét tünteti fel és „A. Moll” felíratú
ónozáttal van látva. A Moll-féle sós-borszesz
nevezetesen mint fájdalomcsillapító bedörzso-
lési szer **köszvény**, **csúszásmeghdítés**
egyéb következményei-
nél legismertebb nép-
szer. Egy ónozott eredeti üveg ára 2 korona.

MOLL Gyermekszappanjai Legújabb módszer sze-
ről készített legfinomabb
gyermek- és hölgy-szappant a bőrkoszorú
ápolására gyermekek és felnőttek részére. Ara dar-
abonként 40 fillér. 5 darab 1 kor. 80 fillér
Mindon darab gyermekszappan Moll B. védjegyével van ellátva.

Főszékhely:
Moll A. gyógyszerész, cs. kir. udv. szállító
Által Bacs, Tuchlauben 9. sz.
Vidéki megrendelések naponta postautánvét mel-
lett teljesíthetnek.
A rakéta-küvetek haldrozottan „MOLL A.”
aláírásával és védjeggyel ellátott készítménye-
ket kérni.

Raktár Nagykanizsán: Rosenfeld Adolf Fia

Könnyebb

a betegségeket meggyógyítani, mint gyógyi-
tani. Azért vegyük elejét minden katar-
nak, minden rekedtségnak és köhögésnek
azonnal.

THYMOMEL SCILLAR

tartja készletben, hogy feltépő köhögés,
hurut stb. betegségeket csirájában el-
fojtsion. Számárhurutnál is legjobban
bevált és gyorsan hat.

1 üveg K. 2.20, postán bérmentve az
összeg előzetes beküldése mellett 2
K. 90 fill. 3 üveget küldök bérmentve
7 korona és 10 üveget 10 korona elő-
zetes beküldése mellett. ■ ■ ■

Készítő és főraktár:

Fragner B. cs. és királyi
udvari szállító

gyógyszertára a „Fehér Sas-
hoz.” Prága, Reinselte 203.
Nerudugasse sarkán. Figyel-
jünk a készítő, a szer nevére
és a védjegyre.

Első kanizsai szőrmemegóvó intézet

Eötvös-tér 9. sz.

Felhívom a n. é. köznség becses figyelmét, kik a
a szőrme és egyéb téli ruhát, valamint szőnyegeit, fűg-
gönyt molykár ellen biztosítani akarnak (a tárgyak tűz
és belérés ellen is biztosítva vannak) az általam direkt
ezen célra berendezett, pormentes szekrényekkel ellátott
kifogástalanul tiszta és száraz raktárhelyiségeimre, hol
mindenki személyesen meggyőződhetik a hozzám adott
tárgyak pontos és lelkiismeretes kezeléséről.

Bármilyen szűcsmunkát jutányosan készítek.

Kiváló tisztelettel

4844

Robinson Gyula szűcsmester.

ZALA Hirlapkiadó és Nyomda R.-T.

Nyomdai műintézet Vonalozó Intézet.
Könyvkötészet. — Nagykanizsa. Üzleti könyv gyár.
ZALA politikai napilap kiadóhivatala.

Legjobban be-
rendezett
könyvkötésze-
tünkben

könyvtári kötő-
seket, diszkötő-
seket, naplókötő-
seket, iskolai kö-
téseket, aranyo-
zásokat a legjob-
b és a legfeszítő-
sebb kiállításban
olcsó árak mel-
lett készítünk.

Készül a

Mindenféle kereske-
delmi, pénzügyi, köz-
igazgatási, gazdasági,
egyházi, iskolai nyom-
tatvány. - Árjegyzékek,
művek, meghívók, el-
jegyzési és esketési ér-
tesítések, gyászjelenté-
sek, névjegyek, falragas-
szok, körlevelek és min-
denféle izléses kiállítású
reklám nyomtatványok.

Nyomdai iroda:

Kiadóhivatal:

Szerkesztőség:

Kazinczy - u.

3.

Meiczner-féle ház.

○

Telefon: 78.

Ha üde és finom arcbőrt óhajt!

HASZNALJON

IRMA

CRÉMET
SZAPPANT
PUDERZ

szepítő, májfoltot és pörseést eltávolít. — Ártaalmas
anyagot nem tartalmaz. — Kapható:

REIK GYULA „SALVATOR” gyógyszerházaiban
NAGYKANIZSÁN.

Gyárt: Üzleti könyveket, ügyvédi és egyéb jegyző-
könyveket és naplókat, zsebkönyveket,

iskolai írófüzeteket, rajzfüzeteket, rajztömböket,
vázlatkönyveket, mintazascskókat, számcódulákat, bevá-
rási könyveket, dobozokat, naptárakat, papírzacskókat.

— Árunk a legjutányosabbak! —

Nagykanizsa
Könyvesház 2.
TELEFON-SZÁM 78.
egy melléklettel.

A szerkesztőség és kiadóhivatal
Nagykanizsa, Kővárosi úton 1. sz. házban.
A szerkesztőség és kiadóhivatal
Nagykanizsa, Kővárosi úton 1. sz. házban.
A szerkesztőség és kiadóhivatal
Nagykanizsa, Kővárosi úton 1. sz. házban.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben	Postai
házon kívülre	házon kívülre
Egy évre 1.20 K	Egy évre 1.50 K
Negyedévre 3.50	Negyedévre 4.50
Félévre 7.00	Félévre 8.00
Egy évre 14.00	Egy évre 18.00

Egyes szám ára 6 fillér.

Munkatársak, hűl kiadóhivatalok és munkatársak munkáját 50 fillér.
Előfizetők és eladóhivatalok díja 5 forint.
Készletbiztosítás 6 forint.

XXXVIII. évf. 195. szám.

Nagykanizsa, kedd 1911. augusztus 29.

Zala Hírlapkiadó és Nyomda Rt.

A közgyűlés előhangjai.

A verségi átirat és a megyei függetlenségi párt.

— Saját tudósítónktól. —

Zalaegerszeg, augusztus 28.

Legutóbbi számunkban foglalkoztunk azokkal az esetekkel, melyek a szeptember 12-iki közgyűlés alkalmazásával az ismeretes verségi átirattal kapcsolatban felmerülhetnek.

Zalaegerszegi tudósítónk ebből az ötletből kifolyólag beszélgetést folytatott a vármegyei függetlenségi és 48-as párt több oszlopos tagjával a párt magatartása tárgyában. Jelentése szerint a párt magatartása eszidőszerte még körvonalazva nincsen. — A közgyűlést előkészítő állandó választmány egyik ülése a múlt szombaton folyt le Arvay Lajos alispán elnöke alatt, ezen azonban kizárólag a közigazgatás számadásait kerültk tárgyalás alá, a közgyűlés többi tárgyai, így a verségi átirat is szeptember hó negyedikén fognak sorra kerülni az állandó választmányban.

A vármegyei függetlenségi párt eddig nem tartott értekezletet s téves információk alapul mult számunknak az a közlése, — mintha a párt likos értekezleten körvonalazta volna teendőit.

Az azonban tény, hogy gr. Batthyány Pál, Eitner Zsigmond és Bosnyák Géza orsz. képviselők aláírásával felhívás ment a pártnak a megyebizottságban is helyet foglaló tagjaihoz, melyben úgy az állandó, mint a törvényhatósági bizottságban teendő feltétlen megjelenését kéri.

Igen valószínű, hogy a párt szeptember hó 4-ét megelőzőleg már megállapítja követendő magatartását és hogy ezt már az állandó választmányban érvényesíteni igyekszik, a függetlenségi törekvések fognak érvényre jutni.

A függetlenségi pártnak szóban forgó tagjai a mult választáson letört néppárti vonalkozólag kijelentették, hogy az sem harcias, sem békítő szerepkörében nem veszedelmes, de a cél érdekében annyival is inkább helyes volna a függetlenséggel való együttműködése, mert, a mint látszik, a függetlenségek a verségi átiratot nemcsak csak egyszerűen adnák át, hanem közgyűlési határozatot is provokálni a véderőjavaslatok és a kormány ellen.

Ami pedig a megyei pártját illeti, erről a 48-as párt megkérdezett tagjai egyelőre nem akarnak tudni és sejtelmük sincs róla, hogy ez mekkora erőt képvisel.

Ebben a tekintetben lényeg nincs eddig semmi biztos jel, mely a történésekre engedne következtetni. Az azonban bizonyos, hogy a vármegyei közgyűlési termet az ellenzék nem feltétlenül monopolizálja. A régi kormányok mindenkor híveinek, a 67-es érzelmi bizottsági tagoknak létezését nemhogy kétségbevonni nem szabad, hanem azzal, mint erősen számoltató faktorról kétségtelenül számolni kell.

Mindenestre bizonyos, hogy ezek érvényesülésének mérvét a néppárti magatartása fogja legjobban befolyásolni.

A vármegyei politikai körökben így való-

szintűleg már szeptember 4-én el fog dőlni, bár az is lehet, hogy az állandó választmány és a közgyűlés nem hoz azonos határozatot. Addig, úgy látszik, mindenik párt igyekszik az eszmények súlypontját önmagában feltálni.

ORSZÁGGYÜLÉS.

Szavaztak rendületlenül.

— Saját tudósítónk telefonjelentése. —

Budapest, augusztus 28.

A képviselőház mai ülése a következőképen folyt le:

Kabos Ferenc elfoglalta az elnöki széket és bemutatta a miniszterelnök átiratát, a mely szerint Öfelsége megköszöni a Háznak a király születésnapja alkalmával ki-

fejezett szerencsekívánatait (Általános üzenés); volt még egy kormányelnöki átirat a legutóbb szentesített törvényekről, közöltek az ez évi költségvetésről.

Felolvasták a nógrádi gazdasági egyesület kérvényét a huszszázadáról és Szebenmegye feliratát az obstrukció ellen. Az első egyszerűen kiadták a kérvényi bizottságnak, míg a másodikra vonatkozólag Ráth Endre ellenindítványt adott, — mire természetesen használt több képviselő névszerinti szavazást kéri és egyben ennek holnapra való halasztását kéri.

Ezután a névszerinti szavazások végleges sora következett, melyek mind az elnöki javaslatokat fogadták fel.

Egyéb nem történt s a holnapi ülés napirendjének megállapításával az ülés véget ért.

Kolera a közelben.

Hat kolerás eset a csáktornyai határon.

Zár alatt a varazsd—csáktornyai határ.

— Saját tudósítónktól. —

Hasztalannak látszik minden szépítgetés, a kolera bizony itt van Magyarországon és lassan, de biztosan huzódik mind beljebb az ország közepébe. Tudtuk bizonyosan, hogy a fiumei veszedelmétől a közvetlen vasúti összeköttetés folytán talán nekünk kell legjobban tartanunk az összes magyar városok között. Nos hát aggodásunk igen erősen igazolódik. A veszedelem sokkal közelebb van már hozzánk, mint bárki gondolni merné. Itt van-déli Zala megye térszomszédságában, a Varazsd melletti Falinich hegyen, ahol eddig hat esetet konstataáltak az őrszaki kolerának. Igen nagy szerencsénk lesz, ha a legközelebbi idő alatt nem leszünk kénytelenek arról tudósítást közölni, hogy a félelmes járvány állt meg a Dráván és Zala megyében kezdte meg terjedését.

Szalmay József, a csáktornyai járás főszolgabírája a mult szerdán, f. hó 23-án távirati értesítést kapott a varazsdi hatóságtól, hogy a Varazsd és Fridau között fekvő Krizovljani horvátországi község területéhez a rírozó Falinich nevű hegyen az őrszaki kolerát hivatalosan konstataáltak. — Később azt az értesítést kapta a főszolgabíró, hogy a hegyközségben már hat koleramebetegedés történt. A távirati értesítés vételével Szalmay főszolgabíró rögtön a legszigorubb intézkedéseket foglaltatotta, nehogy a veszedelem a hatóság nemlőrődsége következtében áterjedhessen Zala megye területére. Mindenekelőtt a Csáktornya és Varazsd közötti Drávahídat tette a legszigorubb zár alá, a legutóbbiban egy öt főnyi csendőrközlőnőményt állítatván oda, hogy a hídton való szabad közlekedés megszünjön és csak olyanok jöhetnek át Zala megyébe, kik igazolni tudják, hogy nem fordultak meg a járvány által megfertőztetett területen. A járás csendőrokkhoz és a drávamenti községek előjáróságaihoz pedig rendeletet küldött az át a főszolgabíró, hogy ezek a határon át érkező utasokat megfigyeljék, szükség esetén pedig intézkedjenek, hogy a járás hatóság az esetleg szükségesnek

mutakozó fertőtlenítéseket idejében eszközölhesse.

Végül pedig a csáktornyai határrendőrközlőnőményt utasította, hogy a Horvátország felől érkező összes vonatokat utasait orvosilag megvizsgáltsák, holmiukat pedig a szükséghez képest gondosan fertőtlenítsék.

Egyelőre talán sikerül a gondos hatósági intézkedéseknek elérniük, hogy a rettegett járvány nem terjed át Zala megyén keresztül a szorosan vett Magyarországra; de azért minden remítgetési szándék nélkül igen komolyan figyelmeztetünk a veszedelem közvetlen közelségére. Rendőrségünknek most már kétfőzött éberséggel kell ügyelnie arra, hogy a polgármester kolerarendeleit a város lakosságának minden rétege betartja-e és használta-e a már tapasztalt muasztások miatt kirótt pénzbüntetéseket.

Igen nagyfontosságú intézkedése volt a csáktornyai főszolgabírónak az a rendelete, amit a járásbeli községek előjáróságaihoz intézv, az iránt kereste meg ezeket, hogy vonják be a koleraelleni védekezés akciójába a katolikus papokat is, kiknek módjában áll a népet a horvátországi bucsukra való vonulástól visszatartani. A zala megyei nép éppen mostanában szokta igen nagy számmal felkeresni Mária-Bisztricit, hova Varazsd vidékén keresztül vezet az út. A mi vidékünkéről is igen sokan szoktak az időjárat a híres mária-bisztricei bucsukra menni; nagyon helyenvaló lenne tehát, ha a mi hatóságaink is megkeresnék a lehető legközelebbi módját annak, hogy a nép ez esztendőben ne menjen el a horvátországi bucsukra. A rendőrkapitányság, a járás főszolgabíró, az alispánnak kellene intézkednie, hogy ettől az egész zala megyei népet visszatartsák.

Minden óvatosságra szükség van a közel veszedelem idején, amely ellen csak úgy lehet igazán a siker reményével

védekezni, ha ebben minden tényező a legnagyobb lelkiismeretességgel összefog.

Védőtérítkezések az egész vonalon.

Hadgyakorlatok a járvány helyén.

A határon előfordult koleraesetekről a az ellenük tett óvintézkedésekről a közvetkezőket jelenti egerszegi munkatársunk: Megirtuk pár nappal ezelőtt, hogy a varasdmegyei Krusevácon — a megye határáról alig öt kilométernyire kolera-gyanus halálozás történt. A megejtett bakteriologiai vizsgálat kétségtelenül megállapította, hogy a halálozás ázsiai kolera következtében történt.

A miniszterium sürgős utasítása folytán Arvay Lajos alispán a legmesszebbmenő intézkedéseket tette, hogy a borzalmas járvány esetleges bchurcolását megakadályozza. A csáktornyai állomáson a triezti, majd meg a Fiume melletti Szakán előfordult koleraesetekből kifolyólag foganatosított zárlatot megszigorították, a járványorvosok számát szaporították, az egész Mura és Dráva vonalát, különösen pedig az árkező helyeket a legszigorubb ellenőrzés alá vették. Csendőrorjáratok cirkálnak a határokon s úgy az emberek, mint áruk átszállítását csak a szigorú óvrendszabályok betartása mellett engedik meg.

A mult évi kolerajárvány alkalmából kiadott rendeleteket a hivatalos lap után felujtították s azok betartását megveszterte legszigorubb elrendelte az alispáni hivatal, mely a miniszteriummal állandó táviróösszeköttetésben áll s permanens munkát végez a veszély megállítására érdekében. A felszaporodott munka oly nagytömegű, hogy a főorvosi alispáni hivatal szabadságon levő hivatalnokait táviratilag rendeltek be szolgálatra.

Ezzel az izgalmas és megfeszített munkával szemben igazán megdöbbentő az a katonai vezetó hatóságok részéről az a nemlőrődség, mely a járványfertőzte vidékeken a legnagyobb lelkiyugalommal folytatják nagy gyakorlataikat.

F. hó 26 és 27-iki számunkban közöltük, hogy a hadgyakorlatok gőcponja épen a Dráva és a Mura összefolyásánál van. Csakugyan kiszámíthatatlan az a veszély, mely a járványnak a koncentrált katonaság agyonszárazott legénységére való áttérjedésével előlthat. Istensikérés valósággal, hogy a járvány fészkektől alig néhány kilométerre összpontosítják a Dunda-tul csaknem egész katonaságot. Ezek a gyakorlatok valósággal kihívják maguk ellen jelen körülmények között a felháborodást. Persze olyan helyen, a hol a kincstár lovaira veszélyes járvány uralkodik — lefűjják a gyakorlatokat. Hanem itt lehet folytatni őket — itt csak kolera fenyeget — az meg csak az emberanyagra veszélyes.

Jó lenne az ilyen veszélyes játékok megakadályozása iránt sürgősen intézkedni.

Elhalasztott főhercegi esküvő.

— Távirat. —

Bécs, aug. 28. Hiteles értesülés szerint Károly Ferenc József presumpatív trónörökösnek Zita parmai hercegnővel való október 4-iki esküvőjét eddig ismeretlen okból elhalasztották.

Látogatás a szomszédban

(Félmillió színház.)

— Saját tudósítónktól. —

Kaposvári kollégáink, — kik úgy verik Somogyország legnagyobb falujának a köz-állapotait, mint a jégeső, — megharagudtak amiatt, hogy a kaposvári feneketlen por és sár idegen szemmel sem fest por-nál és sárnál egyébként, hogy az utcák rendezetlenségét más is észreveszi és hogy a képtelen kaposi járdákon idegen láb is elbotol; holott nagyon természetes dolog az, hogy a simább és egységesebb aszfaltozáshoz szokott láb sokkal kényelmesebbül érzi magát a kaposi örvények és szakadékok felett, mint az, mely az ezeken való jongleurokódás ügyességét már régebben elsajátította. Kollégáinknál érdekes ingadozás figyelhető meg. Ugyanis, aki a kaposi lapokat olvassa, az távolról azt a meggyőződést meríti, hogy Kaposvárott virul s tenyészik a kolera s a korrupció, hogy emberemlékezet óta egyetlen tisztességes ember élt ebben a városban s azt is elszóródta az élmes Barnum; hogy mindenki, aki az illavai nagyházon belül él, — korrekt, tisztességes gentleman az akasztánival, bakonybéli zsványokhoz képest, kik Kaposvár közügyeit intézik, hogy Kaposvárott dögvész és levegő, mérgeztettek a kutak, panamás a vízvezeték, ordít a kulturátlanság, orgiát ül a neveletlenség és mindenekfelett csal, sikkaszt és lop mindenki, aki a városi nagykasszához közel ér. Mindezt a legharsányabban költötték világgá kaposvári t. lapjaink, — melyek most oly szízi érzékenységgel riadoznak amiatt, hogy a kaposi por és sár megülte egy idegen szemét, füleit és cipőit is, ami talán taktikai hiba a kaposi porról és sártól, de semmi esetre sem az idegen hibája. Tessék elhinni, hogy ő jobb szerette volna Kaposból tiszta lábbal kikérülni.

Kanizsának csakugyan nincs meg az a félmillió pompás, új színháza, mely megvan Kaposvárnak s melyet velünk szemben való elsőbbségük bizonyítékul ódai szárnyakon emelnek magasra a kaposvári lapok. Ez az érv feltétlenül döntő sok kanizsai szemében, de nem a miénkben. Mi ugyanis óvást jelentünk be a félmillió muzsahajlek ellen s midőn ezt tesszük, szavainknak az eddigiekénél általánosabb érvényű keretet szánunk. — Ez a kaposi színház ugyanis, felfogásunk szerint, nem csupán a kaposvári, hanem általában a magyar vidék rendszertelen, kapkodó és pazarló fejlődési irányának tipikus körjele, amely irány káros nagyzási mániával a normális fejlődés útján kívül eső emelkedett pontra mutat.

A kaposvári színház gyönyörű épület. Félmilliót építettek bele. Hatálmás és artiztikus nagy ház, mely művészi kivitelével jelzi, hogy benne színházat fognak játszani; de kissé könyed, lenge a stílusa, valószínűleg annak a szimbolizására, hogy ez a színjátszás — csak nyáron folyik. Kaposvár ugyanis még nagyon, de nagyon távol van attól (ép úgy mint Kanizsa), hogy több hónapos, legalább is fél éves téli szezon remélhessen, tehát ezt a kiváló csarnokot a kaposvári két és fél hónapos nyári színjátszás fölül emelték. Már pedig, ha sejtésünk nem csal, művészeti fajsúly dolgában a nyári színjátszás Kaposvárott is lényegesen eltér a téltől, — sőt talán magától a színművészetétől is. Abban sem vagyunk egészen bizonyosak, hogy a kaposi szintársulat téli működése is, — ha az csak néhány hónapra terjed, — igényt tarthat-e ily grandiózus, fényűző szállásra, de annak az igazsága határozottan áthat bennünket, hogy Prúntyi kisasszonynak, mint nyári primadonnának szellős és lange Glavári Hannája csak a magateleltetés legnagyobb rohamában reklamálhat já-

téka keretű félmillió teátrumot. Ugy látjuk, hogy ennek a kaposi parádénak alig is lehet egyéb célja, minthogy ezáltal néhány városi ur, mint színiügyi bizottság, ex offio fűszessen kritikai megjegyzéseket az emeltett kisasszony harinyakötőjéhez.

A színjátszás értékét általában tulbecsülik nálunk. Olyan városokban, melyekbe a határon alig engedik be néhány példányát a komoly szépirodalmi lapoknak (holott, ha művészet kell, az irodalom olvasva a legolcsóbb és határozottan értékesebb a színjátszásnál), melyekben utcákhozatal egyetlen eredeti képet nem lehet fölfedezni; egy teremre való közönsége nem akad a színvonalon álló hangversenyeknek; izléstelenség ordít le az utcák építkezéséről, a közteterekről, a házak falairól, a szobák butorairól; melyekben nincs egyetlen elfogadható könyvtár, sem koncertterem: ezekben a városokban milliók színházakat építenek közközlésen a lange művészi fajsúly Vig Özevy, Cigány szerelem, továbbá Rejtélyes ember, Ezred apja, Smolen Tóni problematikus értékű előadása fölül. De még ha állandóan a klasszikus irodalom remekei uralnák is a vidéki színpadot, az előadás értéke és a színház önértéke aligha harmonizálnának egymással. A helyzet pózmentes, őszinte képe az, hogy úgy a kaposvári, mint a kanizsai „aktorkodásnak” egyelőre igen megfelelő hajlék az ötven, halván, esetleg nyolcvanezer koronás aréna és sokkal finomultabb izlésű embereket nevelünk akkor, ha a további százazreket elsőbrendű szükségletek ki-elégítésére szánjuk: vízvezeték, csatornát építünk, utcát köveztetünk és rendszeresen söpörteitünk. Mert a tiszta járda legalább úgy fejleszt, finomítja a művészi izlést és érzéket, mint Prúntyike Dollárkirálynője és mihaszna finomítja a színház „művészi érzékét” az a kaposvári ur, ki időnként kénytelen csizmát hordani, mert a fűzős cipő elvesz a sárban.

Nem! Félmillió színház tulságosan sok Kaposvárnak és egyelőre sok lenne Kanizsának is. Aki meztől jár, az előbb cipőt vegyen s csak azután cilindert. E két ruházati kellék beszerzésének hibás időrendi fölcserélése: ez a legtöbb vidéki város nem minden komikumtól ment nagy átka.

A sümegi vérhas.

A főorvos vizsgálata.

Nem kell járványorvos.

— Saját tudósítónktól. —

Fényes Lászlónak az Est hasábjain közölt szenzációs riportja, mint zalaegerszegi tudósítónk jelenti, alaposan tulzott adatokat nyújtott a sümegi veszedelmes járványról, mely tulajdonképpen a legtávolabbiól sem oly mérvben grasszál, mint azt az Est-nek lapunkban is közölt riportja kimutatta.

Az egész esetet az előjáróság fejvesztettségé fujta fel akkora szenzációvá. Az előjáróság ugyanis Hets Endre lemondása s az ugyanaz nap bejelentett több új járványeset miatti zavarában közvetlenül a minisztériumhoz fordul s onnan kért sürgős segítséget a járvány megállapítása végett, holott már június 4-én megállapított a vérhasnak járványoszerű fellépte. — Sőt ugyanezen a napon jelentette a járásorvos Strausz Ilonának vérhasban történt elhunytát.

A minisztérium azonnal jelentést kért a vármegye alispánjától, kinek utasítására dr. Thassy Gábor vármegyei tisztii főorvos f. hó 25-én autón kiszállt Sümegre. Ott aztán dr. Lukonich Gábor járásorvos kíséretében az egész várost házról-házra bejárta. Az így legnagyobb figyelem mellett eszközölt vizálgatból kifolyólag hivatalos megállapítást nyert, hogy Sümegen

összesen 18 fekvő és 6 fenjáró vérhasbeteg van.

Ellenben nagyszámu bálhurutban megbetegedett embert találtak. S tény az is, hogy az erős felgyású bálhurut az év folyamán feltűnően sok áldozatot kívánt költözősen a szegény néposztályból. Itt tudni való az is, hogy Sümegen a nagyfoku mérszartalomban bővelkedő víztől a bálhurut állandóan veszélyezteteti a közegészséget, s ezen csak modern vízvezeték, vagy furt kulak segíthetnének.

Ilyen körülmények között az ötezer lakosú város mesterségesen megrémített lakói megnyugodhatnak annyival is inkább, mert a minisztérium Hets Endre dr. városi orvost visszarendelte s az már e hó 24-én újból elfoglalta állását.

A főorvos ottartózkodása alatt jelentkezett — minden igazolvány nélkül — két uriember, mint a minisztérium által kirendelt járványorvosok. A főorvos egyelőre feleslegesnek minősítette a közösi előjárósággal egyetértőleg szolgálataiknak igénybevételét s intézkedett visszarendelésük iránt, ami rövid időn belül meg fog történni.

Sokkal fontosabb ennél az, hogy a járvány megállítására széleskörű és szigorú intézkedéseket fogantatosítottak: A várost 11 kerületbe osztották, melyeknek élén kitanított polgári biztosok tartoznak naponta végig vizsgálni minden házat s a tapasztaltakat a járásorvosnak azonnal bejelenteni. A csendőrség pedig szigorúan ügyel ezen rendelkezések betartása felett.

Ami a járvány okának megállapítását illeti, a kutak fertőzöttségét nem lehetett megállapítani, de mégis elrendelték, hogy négy közkut haladéktalanul rapid-szivattyúval láttassék, husz közhasználatu kutra pedig rúdos vederszerelést rendeltek el, — nehogy a lakosság merítődényeivel a kutak megfertőztessenek.

Természetesen mindezen intézkedésekről terjedelmes jelentést nyert a minisztérium, mel/ azonban nem Az Estből, — hanem a közösi előjáróság jelentéséből vett a dologról tudomást.

Járvány terjedését illetőleg közölhetjük, hogy folyó hó 25-től újabb megbetegedés egy sem fordult elő.

Nagy tűz Kiskanizsán.

Elégett négy gazda termése.

Az indolens kiskanizsaiak.

— Saját tudósítónktól. —

Szombaton délután fél 7 óra tájban rémes tűzilárma verte fel a város csendjét. A tűzjelző körtázo után pár perccel megjelentek a Főuton a tűzoltók sebesen vágatott alkalmatlanságai, melyeknek utirányából lehetett megtudni, hogy a tűz Kiskanizsán van. A városi emberek nem sok ügyet vélttek az egész dologra, mert megszokták ilyenkor őstáján egy-egy kiskanizsai szalmakazal égését. S valóban alig lett volna ez alkalommal is valami nagyobb szenzációja a tűzesetnek, ha az eddig napok óta tartó szélcsendes idő éppen a tűz keletkezésének negyedórájában valósgos szélvihárrá nem változik, mely így négy gazda minden termésének és összes gazdasági épületeiknek pusztulását vonta maga után.

A tűz a Bajcsai-utca 62. szám alatt Varga József Miklós gazda telkén keletkezett, ahol egy nagy szénaboglya kezdett először égni. A tűz keletkezése után pár perccel telefonon értesítették a tűzoltókat, akik igazán elismerést érdemi gyorsasággal termettek a veszedelem színhelyén. Lovak versenyt száguldottak a széllel, mely az égő kazalt borzalmas tűzjátékot rendezve hordta szerteszéllel. Még Kiskanizsán sem voltak a tűzoltók, s már három gazdának is elégt a kicsépell szalmája. A tűz elterjedt Horváth József György, Vajda Szabó György és Dolmányos

György telkeire is, akiknek néhány perc alatt szintén lángokban állott minden termésük és gazdasági épületeik. Leirhatatlan rémület lepte meg a lakosságot a szélvihar keletkezése.

A tűzoltók pedig megérkezve a velük érkezett rendőrségi emberekkel együtt valósgos titáni küzdelmet kezdtek az egyszerre négy helyen is tomboló elemmel. Szégyen gyalázat, hogy a kiskanizsai lakosság már megint télenül nézte az önfeláldozó tűzoltók emberfeletti munkáját, melyhez csak akkor nyújtottak segítséget, mikor őket a rendőrség karhatalommal kényszerítette. Mint értesülünk, a rendőrfőkapitány ezért a hallatlan indolenciáért egész csomó felelőst embert fog súlyos pénzbüntetéssel megbüntetni.

Éjfélután fél 2-ig tartott, míg a tűzet teljesen sikerült a négy garda telkén lokalizálni és még éjjel 1 órákor is hajtották a holtra fáradt rendőrök a szivattyukat. A négy gazdának a lakóháza kivül mindene elégett. Gazdasági épületeik, gabonájuk, szénájuk, a kicsépell szalma stb. és különös szerencse, hogy háziállataikat idejében sikerült megmenteniök. A kár mintegy tízezer korondt tesz, amely biztosítás révén nagy részben meg fog térülni. Akjénl azonban a tűz keletkezett, Varga József Miklósnak semmije sem volt biztosítva. A tűz keletkezésének oka valószínűleg gyermekek játéka, mit gyufával ütek.

Megakadályozott küldöttségjárás.

— Saját tudósítónk távirata. —

Budapest, aug. 28.

A mult véderőtárgyalások alkalmával az országos közvélemény megnyilatkozásának az is egyik módja volt, hogy vidéki küldöttségek jelentek meg a képviselőházban, melyeket Apponyi Albert házelnök fogadott és tudomásul vette a javaslat ellen való tiltakozásukat.

Ma Zsilinszky István képviselő bejelentette Berzeviczy Albert házelnöknek, hogy a véderőjavaslatok ellen küldöttséget akar eléje vezetni, mire Berzeviczy kijelentette, hogy ebben a tárgyban nem fogad küldöttséget, mert különben nem lenne módjában, hogy a pártpolitikában való minden részvételtől tartózkodjék.

HIREK.

Szélhámos üzletvezető.

Hamis megrendelések kanizsai üzletekben.

— Saját tudósítónktól. —

Freyer Lipót aísóüendvial kereskedő nem csekély meglepetéssel olvasta tegnapelőtt azt a két ajánlott levelet, melyeket Nagykanizsáról kapott. Ezekben a levelekben két kanizsai cég, a Schwarz és Tauber fűszernagykereskedő és a Frank Jenő kefégyári bizományos cég arról értesítették Freyert, hogy az „üzletvezetője” által személyesen tett megrendelést köszönik és ezennel elismerik. Ezután pontosan fel vannak sorolva a rendelés tételei így: 50 drb. nagy süveg cukor, 30 drb. kis süveg, 20 láda kockacukor, 200 kg. kuba kávé stb. stb., úgy hogy a vég összeg mintegy négyezer korondt tesz ki. De nem sokkal kevesebbet tesz ki a keféüzletben eszközölt rendelés sem, ahol az üzletvezető ur majdnem a fél boltot összevásárolta a Freyer cég számára.

De ez még nem minden. Az üzletvezető ur, aki Kleinnek mutatkozott be, a Schwarz és Tauber cégnél is a Frank Jenőnél is nagyobb kölcsönt kért és kapott, mert mind mondta, — elvesztette a pénztárcáját a most nincsen utiköltsége. A kapott kölcsönt aztán hozzáíratta a főnöke számlájához, — akitől természetesen most kéri a kölcsönadott összegeket.

Freyer Lipót mibelyt előlvasa a leveleket, a telefonhoz sietett és értesítette a két kanizsai céget, hogy itt furfangos csalárról van szó, miután neki nincs Klein nevű üzletvezetője, sőt más nevű üzletvezetője sincs, a rendelkezéssel nem bízik meg senkit. Erre a két kanizsai cég intézkedett a már feladott áruk visszaérkezése végett s a család szélhámos személyének kiderítése és letartóztatása iránt feljelentést tettek a nagykanizsai rendőrfőkapitányságnál. De feljelentést tett Freyer is, aki különben azt hiszi, hogy a családot egy nemrég elbocsátott segédje követte el.

— Személyi hír. Alsóendváról jelentik, hogy gróf Zichy Ágoston belső titkos tanácsos bellatinci birtokára érkezett és több hetet tölt ott.

— A kanizsai népszámlálás kritikája. A napokban érkezett le a városi tanácshoz az országos központi statisztikai hivatal átirata, mely szerint a nagykanizsai népszámlálás iratai felülvizsgálatánál, — konstataciók, hogy a kanizsai népszámlálók kifogástalanul valódiságos mintaszerűséggel végezték munkájukat. Ennélfogva a városi tanács a pénzügyi tanácsülésén, hozott határozatával a nagykanizsai népszámlálók honoráriumának még visszatartott negyedik részét is kiutalta, amit azok a mai napon vettek fel a város pénztárából. Nem hagyható megemlíteni nélküli, hogy a népszámlálások ez a példás rendje elsősorban Dedk Péter főkapitánynak, a népszámlálás vezetőjének érdemét dicséri.

— A megyei állandó választmány f. hó 26-án Arany Lajos alispán elnökségével ülést tartott, amelyen tárgyalták a vármegye 1912-dik évi költségvetését s azt a f. évi költségvetéstől némileg eltérőleg megállapították a közgyűlésnek elfogadásra ajánlják. — Ezután tárgyalás alá vették a vármegye 1910-dik évi zárszámadását, amelyet az árvasszék jelentésében foglalt indokok alapján a választmány elfogadott és a közgyűlésnek elfogadásra ajánlják. — A két rendezett tanácsú város 1910-dik évi gyámpénztári számadása ez ideig nem érkezett be s így azok tárgyalása elmaradt.

— Orvosi hír. Dr. Polák Ernő orvos 3 havi szabadságra Nagykanizsáról elutazott. Távollétében dr. Hajós Soma helyettesíti.

— Vizsgálják a kanizsai erdőket. Feltűnést kellett lapunknak az a néhány héttel ezelőtti megjelenő cikke, mely Nagykanizsa város erdőinek és legelőinek jövő évi költségvetését bírálván, azt a szinte megdöbbentő megállapítást tárta a közönség elé, hogy városunk erdői és legelői értékeinek évente alig egy percentszázát jövedelmezik. A városi képviselőtestületnek legutóbb alakított új erdő és legelőügyi bizottsága legszorgosabb gondjává avatta ezt az ügyet és főleg az új elnöknek, Ujváry Géának, ösztönzésére a bizottság nagyon intenzíven óhajt foglalkozni azzal a kérdéssel, miként volna lehetséges e hallatlanul csekély jövedelmet megfelelő nagyságúra fokozni. A nyári szünet alatt a bizottság nem működött, de tegnap délelőtti tartott első ülésében már határozott az ez irányban való cselekvést illetően. A bizottság több tagját kiküldte, hogy a városi erdőmester vezetésével személyesen és a helyszínen nézzék meg, miként vannak a város erdőinek fizetési betáratja és hogy a helyszínen szerezenek gyakorlati ötleteket, miként lehetne az erdő és legelők jövedelmezőségét valamiképpen fokozni. A bizottság a legközelebbi napokban kezd meg cselekvést több napig tartó szemléjét.

— Birtokeladás. Özv. Grunner Károlyné Rosner József jánosházi lakosnak eladta egykoron 600 holdas birtokát, teljes felszereléssel és a természettel együtt 370 ezer koronáért.

— Gyilkos földműves. Gelsei-ről táviratozza tudósítónk: Borzalmas gyilkosságot hajtott végre az éjszaka a zalaszentbalázi határban Szabó János ottani gazda. Szabó vasárnap délután egy várföldi emberrel, Horváth Istvánnal iddógalt a szentbalázi nagykörösmában. A két ember, kiknek valami közös gözgépjük miatt már korábban differenciájuk támadt, — összevesztett egymással. Látszólag azonban szent lett ismét a béke közöttük. Szabó azonban korábban távozott a körösmából, mint társa, akit a Várföld felé vezető úton meglesett, s mikor az éjjel hazafelé gyalogolt, — egy nagy husággal rátámadt és agyonverte. A gyilkosságot ma reggel fedezték fel a csendőrök, — kik a gyilkost elfogták. Beismerte bűnét.

— Gyászrovat. Előkelő, agykörü urónó hunyt el tegnap váratlanul Nagykanizsán. Néhál Rózsa Antal városi orvos öregegye szűlt. Ney Paula a megboldogult, kit 73 éves korában szívizomlándés ragadott el az álok sorából. Halálában dr. Rózsa Kálmán városi orvos édesanyját gyászolja.

— Bay kapitány hivatalban. A rendőrség jelentékenyen szaporodott munkanysága, valamint Hajós Ferenc rendőrbiztos eltűnése szükségessé tették Bay György rendőrfőkapitánynak szabadságról való visszahívását. Ennélfogva rendőrfőkapitányságunk bünyűgyi osztályának vezetője visszajött mártiatelepi nyaralásából és a mai nappal újból átvette hivatalát.

— A nagykanizsai könyvkereskedők közt a múlt év folyamán egy nézeteltérés támadt, mely az év folyamán kiegyenlített és ismét helyre állt az az egyöntetű működés, mely az egész országban fennáll. Így tehát a könyvvásárló közönség teljes bizalommal fordulhat bármelyik könyvkereskedőhöz, mert, mint általános ismert dolog, a könyveknek szabott bolti ára van s sem engedményi, sem ajándékot — a Könyvkereskedők Országos Egyesülete szabályai szerint — kedvezménykép a vásárlóknak nem adhatnak és nem is adnak.

— Sok gondot okoz a szülőknek, hol vegyenek gyermekeiknek cipőt. A legjobb gyermekcipőket készíti és ártási választékban raktaon tartja Miltényi Sándor és fia a Fő-úton a városházában.

— Pusztító jégeső. Zalaegerszegről jelentik: Mult pénteken a zalaegerszegi járás területén — főleg pedig az ugynevezett Vasmegye szélen borzalmas jégvihar tette önkre a vidék termését. Délután két órájában észak-keleti részén húzódtott végig a vidéken a jégeső. Vitenyád, Szépál, Kis és Nagypál, Kis és Nagyhatas, Bagod, Ságad, Szilván, Ollár, Kemend, Szepetnek s főként Zalaszentlőrinc községet s Vasmegyében Egervár környékét pusztította el, oly nagy károkat okozva, a milyenre a legöregebb emberek sem emlékeznek. Tojás nagyságu jég esett, jóformán minden eső nélkül, borzalmas szélvihar kíséretében. A kukoricát, szőlőt kopaszra verte, a fákról lezuzott minden gyümölcsöt. Egy-egy domb lábánál fél-méteres jégréteg gyűlt össze. A kár óriási és sajnos kevés vár meg belőle biztosítás révén. A vármegye segélyakciót indított meg a súlyosan károsult lakosság felsegítésére céljából.

— Előkelő hölgyek: Yes porcellán-poudert használnak. 3 és 5 korona.

— Lakások, elképzelhetők e vén házban, vagy sok lakó után poloska nélkül? Mielőtt ily lakásba beköltöznénk, tisztítsuk azt ki alaposan Lócherer Cimexinnel. Ez eddig az egyedüli szer, — amelytől a poloskák nyomban elpusztulnak, petéik pedig a Cimexin hatása folytán kiszáradnak és többé ki nem kelnek. Nem piszkál, fojtól, szagot nem hagy, a legkényesebb bútor is tisztítható vele. Moly ellen egyedüli biztos szer. Kapható: a helybeli gyógyszerárakban. Egyedüli főértékár Zala-és Somogyvármegyei Reik Gyula gyógyszerár Nagykanizsa.

— A szombati és vasárnapi birkózások. A kanizsai cirkusban folyó nemzetközi birkózó verseny haladik napja meglehetősen szűkre volt. Derna a nálánál erősebb testalkatú Millowanovval mérkőzött és állandó fölénye után a 13-ik percben győzött. Paskowsky — a medve — a remek technikájú Lindmayer ellen sokáig nem ment semmire, de végül az erődiadalmaskodott az ügyességén. A legizgalmasabbnak a Czaja—Küsselbach közti meccs ígérkezett, de nem nyújtott semmit. Egyetlen veszélyes helyzetet sem láttunk Hol az egyik fektűt le, hol a másik de csak — a hasár, s nem a két vállára. A mérkőzés, mivel eldöntetlen maradt, legközelebb megismétlik. — Vasárnap a hetedik napon szebb küzdelemekben volt részünk. Plojtescu—Millowanow birkózása az amatőrökre emlékeztette a nézőt. Mindenik részről fair munka, villámgyors mozdulatok. A hetedik per-

ben sikerült az erősebb Millowanownak ellenfele győnyörű higit benyomni. — Küsselbach, a Herkules öt perc alatt végzett a szinpatikus gráci Lindmayerrel. — A nap alágérja a Czaja—Paskowsky közti döntő mérkőzés volt. A lengyel most is durva volt, mint mindig, de ezúttal Czaja is keményebben kezdte, mint első alkalommal. Küzdelmük sokáig nem hozott döntést, de a 24. percben Czaja villámgyors átvételével két vállára nyomta magyar ellenfelét. A lengyel nem ismerte el legyőzöttségét, övöltött, bajuszát, haját tépte, rúdra vetette magát, ruháját marcangolta dühében és csak akkor nyugodott meg, amikor kérésére a szűri megengedte, hogy ma újra mérkőzhessen a magyar világbajnokkal. Ezenkívül ma Derna—Küsselbach és a Lindmayer—Millowanow közti mérkőzések kerülnek eldöntésre.

Dr. M. F.

Táviratok és telefonjelentések.

Időjárás.

(A meteorological intézet jelentése.)

Budapest, aug. 28.

Továbbra is száraz, igen meleg idő várható; déli hőmérséklet: 25° C.

Vasúti katasztrófa Romániában.

Bukarest, aug. 28. Bukarest közelében a nyílt pályán a berlini express vonat, — mely zsufolva volt utasokkal, hibás váltóállítást következtében összeütközött egy tehervonattal. Mindkét vonat vaggonjai egymásba fúródtak és az express mozdonyvesztője és fűtője szűnyet haltak. — A vonat 18 utasa életveszélyesen megsebesült. A mentési akció egész éjjel folyt és ahhoz segítségül nagyszámú katonaságot is kirendeltek Bukarestből. Az expressvontat mozdonya, a tehervonattal pedig majdnem valamennyi kocsi darabokra tört. A tehervonat élő állatokat szállított, melyek közül igen sok belepusztult a katasztrófába. Az összeütközés miatt több vasúti tisztviselőt fel-függesztettek.

Letartóztatott félmillió sikkasztó.

Turn-Szeverin, aug. 28. Tegnap itt letartóztatták Beck Oszkár budapesti börtönerkedőt, aki hitelezőitől négy száz ezer koronát elcsikkasztva, megazokott. Az éjjel elszállították Budapestre.

A nyomor miatt a halálba.

Budapest, augusztus 28. Édesapjának, Schnitzer gyárigazgatónak halálával a legjobb módból hirtelen a nyomorba jutott annak leánya, Schnitzer Gizella hat kis testvérével. A szerencsétlen úri leány, ki hivatali volt kénytelen vállalni, — tegnap egyik testvérével nagyon összeesőialkozott s ez annyira fokozta elkeseredését, hogy veronálal megmérgezte magát. Ma reggel holtan találták ágyában.

A kolera.

Ujpest, aug. 28. Az itteni Lénner féle börgyár néhány hónappal ezelőtti nagy rakomány-bőrhulladékokat kapott. A bőrről foglalatokosodó munkások egyike már meghalt, kettő pedig súlyos betegnek fekszik. Mind bizonyosabbnak látszik a feltevés, hogy a hulladékkal kolera bacillust hoztak a gyárba, s ettől lettek betegek a munkások. A betegeket a járványkórházba vitték és ott szigorúan elkülönítették őket.

Bécs, aug. 28. Egy uszályhajón, mely Magyarország felől érkezett, egy asszony kolera gyanos körülmények között összeesett. Járványkórházba vitték megfigyelni.

Trieszt, aug. 28. Hivatalos jelentés szerint a legutóbbi napokban Velencében 280 ember betegedett meg koleraiban.

Hűdlos kutbeomlás.

Karinsebes, aug. 28. Kakova közszágon egy mélyre ásott kut munka közben beomlott és négy munkást betemetett. Mind a négy meghalt.

A léghajós világrekordja.

Páris, aug. 28. Heller léghajós tegnap 15 óra alatt 1200 kilométernyi utat tett meg léghajóján a szel világrekordot teremtett a léghajózásban.

Hegyi Antal plébános akar lenni.

Csongrád, aug. 28. Csongrád város képviselőtestülete mai közgyűlésén elhatározta, hogy a megüresedett plébánosi állásra Hegyi Antalt jelöli és annak kinevezését fogja kérni a püspöktől és a plébánia kegyuratól. Hegyi Antal 1902-ben Amerikába ment, ahonnan két éve visszajöve Csongrád bírójá lett, s most ismét annak plébánosa akar lenni.

NYILT-TÉR. *)

Naponta frissen pörkölt

Cuba kávé K 6.—
Karlsbadi keverék kávé . . . 4.40
Cuba-Mocca-Jáva keverék . . 4.80

Kapható:

GELTCH és GRAEF
csemege- és fűszer-kereskedésben
Nagykanizsán.

NESTLÉ gyermeklisztje

vízzel-felfőzve
csecsemők, gyermekek, valamint
gyomorbetegségek
régbevált tápláléka
30 év óta kipróbálva
és orvosilag ajánlva
Tiszta alpesi tejet
tartalmaz
1 doboz 1 kon 30 gr.,
minden gyógyszerárban és
drogeriában kapható.
Prospektus ugyanott.

Gabonaüzlet.

Budapest, aug. 28.

Készárú-üzlet:

Változatlan.

Wetters-üzlet:

Bona októberre 11.82. Bona áprilásra 11.84.
Ross októberre 9.80. Zab októberre 8.55. Te-
geri augusztusra 8.34. Tengeri májusra 8.24.
Röpe sárcsára

Főszervező: SZALAY SÁNDOR.

Felkészítő: NAOTY SAMU.

Igazgató: BOROS JÁNOS.

ENGLÄNDER BÉLANÉ

szül. LIDIT EMMA

Nagykanizsa, Király-u. 39.

Elvállal mindenemű HAJMUNKÁT, bár-
milyen haját 24 óra alatt elkészíti. — Ké-
sz hajkai nagy választékban rakta-
ron tartók. Ugyanott uraságoktól levelet FÉRFI-
RUHAK magas áron megvételnek. 5345

Első nagykanizsai nagy gőzmosó
és fényvasaló intézet

Eötvös-tér 29-ik sz. (Szentháromság
átellenébe) lakok, gallérok, kézfűzők, női
felsőruhák, blúzok, csipkefüggönyök és min-
denemű szőrtárhák kiváló model szerint
készítők és nagy felelősséget vállalok. —
Tusák egy próbatűntetéssel meggyőződés és
a n. é. közönség legkényesebb igényeinek
megfogók leírni. — Vasalók, mosók
és tanuló leányok fizetésével felvételnek.

Teljes tisztelettel ORBÁN JÓZSEF.

1868/1911.

Hirdetmény.

Nagykanizsa r. t. város tanácsa
közölni teszi, hogy Nagykanizsa
r. t. város 1910. évi zárószáma-
dásai és pedig:

1. a városi házipénztár,
2. a r. kath. temető kápolna,
3. a r. kath. temető,
4. a város kongout
5. a pécs—varasdi uttest
6. a katonatartás
7. a Szentjános egyház
8. a közmunka
9. a nagykölcson
10. az előfogati díjak
11. az ebado
12. a nyugdíj
13. az alapok számadásai elké-
szültek azok a v. számvevősegnél

1. évi szeptember 1-től 15-éig

bezárólag közszemlére kitéve van-
nak, mely időközben azok a hiva-
talos órák alatt bárki által bete-
kinthetők és a netáni észrevételek
megtehetők.

A városi tanács.

Nagykanizsán, 1911. aug. hó 25.

Vécsey

polgármester.

Eladó üzlet.

Zalaegerszegben, bírósági székhelyen

korcsma, szálloda, kávéház

vezetés hiánya miatt sürgősen eladó
a divatos berendezéssel együtt.

Kitűnő üzletmenet fogyasztási bárcák-
kal igazoltatik.

Ár 24 ezer korona. Átvehető 4—5 ezer
koronával.

5609. Cim a kiadóhivatalban.

Alulírott könyvkereskedők a nagykanizsai összes tanintéze-
tekben használt tankönyvekből teljes raktárt tartanak és ezeket
rendes bolti-árak mellett árúsítják. — A magyarországi könyv-
kereskedők egyesülete szabályainak magukat teljesen alávetik,
mely szerint sem ajándék, sem kedvezmény nem adható, tan-
könyvbekötések ára darabonként 50 fillér. — Üzletnyitás reggel
fél 8 és délután fél 2 órakor.

Teljes tisztelettel

Fischel Fülöp Fla., Mair József, Uj. Wajdits József.

Kohn Samu engedélyezett mérlegkészítő Nagykanizsán, Magyar-u. 3.

Elvállalok leszállított árak mellett mindenféle mérlegek
javítását, a be nem szállítható marhakocsi és waggomérlegek
javítását kívánatra bárhol is a helyszínen végzem.

Elvállalom továbbá petroleum-tartályok
javítását és hitelesítését is.

Vas és réz súlyok, folyadékértékek, méterek olcsón
kaphatók.

Használaton kívül helyezett min-
denféle mérlegeket megveszek.

Első kanizsai szőrmemegóvó intézet

Eötvös-tér 9. sz.

Felhívom a n. é. közönség becses figyelmét, kik a
a szőrme és egyéb téli ruhát, valamint szőnyeget, fűg-
gönyt molylár ellen biztosítani akarnak (a tárgyak tűz
és belőrés ellen is biztosítva vannak) az általam direkt
ezen célra berendezett, pormentes szekrényekkel ellátott
kifogástalanul tiszta és száraz raktárhelyiségeimre, hol
mindenki személyesen meggyőződhetik a hozzám adott
tárgyak pontos és lelkiismeretes kezeléséről.

Bármennyi szőrmunkát jutányosan készítek.

Kiváló tisztelettel

444

Robinson Gyula szőrmester.

HIRDETÉS.

ROHONCZY ISTVÁN sárbogárdi uradalmában felépült

műkötéglagyár és ezzel kap-
csolatosan a gőzfürdő

is 1911. évi szeptember hó 15-én megkezdli működését.

A műkötéglagyár megrendelések akár szóval, akár levéllel a gyár irodá-
jába tehető. A műkötéglagyár eladási ára ezrenként 45 korona, vidéki
megrendelőknél franco ottani vasúttalomásra szállítva.

A műkötéglagyár quarcos homokból, hidrat mészéből és cementből össze-
kevert anyagból készül. Cement azért adatik hozzá, hogy a műkötéglát még-
jobban megkeményítse, mint a 80 métermázsás súlyzó által.

A cél el is van érve, mert a műkötéglát csak igen nagy erő kifejté-
sével lehet széjjel törni, de ha eltörik is, ott törik el, ahol az erős ütés
érte és nem törik több részre, mint a legjobb minőségű téglák is, hanem
csak két részre törik.

Építkezés közben a műkötéglából, lehet mondani, hogy egy kicsinyke
darab téglák sem veszülök el.

A műkötéglának az a kiváló nagy előnye van az agyag téglák fölött,
hogy összes szemcséi annyira össze vannak szorítva, hogy ezáltal a téglák
oly nagy keménységet kap, hogy erőszak nélkül azt nemcsak megrongálni
nem, de megsérteni sem lehet.

A műkötéglából készült falat nem szükséges bemalterozni nagyfokú
keménységénél fogva sem, de azért sem, mert a téglának olyan kellemes
szürke színe van, mint a vadgalambnak.

Ebből láthatja minden olvasó, hogy a műkötéglából építeni nagyon
gazdaságos annál is inkább, mert az építő a homokon és mérsélt megnyeri
a téglák árát, mert a műkötéglának a szélei is nagyon simák, a téglák pedig
nagyon kemény, tehát sokkal kevesebb malter szükséges az ezekből építendő
falakhoz, mint az agyag téglából építendőkhöz.

A műkötéglából felesleges vastagabb falat építeni egy téglák hosszánál,
mert ily vastag fal, a téglák nagy keménységénél fogva elbír 2 emeletet.

A műkötéglák járdának alkalmazva aranyat ér, mert a járókelők nem
képesek az erős téglákat elkopatni, tehát a járdát sohasem kell reperálni.

Kéz- és lábizzadást

azonnal megszüntet az

ANTISUDOR.

Egy üveg 80 fillér. — Kapható:

REIK GYULA „SALVATOR” gyógyszerárban

5214

Kiadóhivatal és elosztóhivatal

NAGYKANIZSA

Kiadóhivatal: 2.

TELEFON-SZÁM 78

az elosztóhivatalnál.

A szerkesztőség által közreadottak a szerkesztőség által közreadottak. — Készen állunk a szerkesztőség által közreadottak. — Készen állunk a szerkesztőség által közreadottak.

Kiadóhivatal: 2. — Készen állunk a szerkesztőség által közreadottak. — Készen állunk a szerkesztőség által közreadottak.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben	Postai
hónapon	éves
Egy hó 1.20 K	Egy hó 1.50 K
Negyedéves 3.50	Negyedéves 4.50
Féléves 7.—	Féléves 9.—
Egy évi 14.—	Egy évi 18.—

Egyes szám ára 6 fillér.

Működésük, haik közreadottak a szerkesztőség által közreadottak. — Készen állunk a szerkesztőség által közreadottak. — Készen állunk a szerkesztőség által közreadottak.

XXXVIII. évf. 196. szám

Nagykanizsa, szerda 1911. augusztus 30.

Kiadóhivatal: Zala Hirlapkiadó és Nyomda Rt.

Kolera a zalai határon.

Nagykanizsa, aug. 29.

A sümegi vérhas-járvány országos híre után Zala vármegye újabb és sokkal nagyobb szennyezésről hívtak magára a figyelmet. Ugy lehet, hogy nemcsak Magyarország, hanem rövid idő múlva a kolera rémítő jellegű egész Európa figyelmét is.

Ne mondja most senki, hogy ördögöt festünk a falra és egyáltalán minden babonás közmondást kerülünk. A kolera vérfagyasztóan komoly dolog, az *indolencia* sinjein érzékelhetik be a legbiztosabban és a *babona* csinálhatja neki a leghosszabb stációt.

A veszély a határon van. A kultúra — sajnos — nálunk gyöngye, ahhoz, hogy elibe álljon és feltartoztassa, — de a közigazgatásnak igen erősnek kell lennie. Egész erejét szedje most össze, mert legkisebb mulasztásának következménye szegény és gyász volna.

Egészségügyi szaktekintélyek szerint a kolera első sorban *közigazgatási kérdés*. Kétszeresen áll ez ott, ahol a nép intelligenciája nem nyújt elég biztosítékot arra, hogy az elrendelt óvintézkedéseket kellően foghatosítsák. Egy uriember, aki száj- és körömfájás járványa idején meggyógyult, ezt a kórképet, de egyúttal szomorúan jellemző dolgot beszélt:

— De jól mulattam azon, hogy

Zalában hogyan védekeznek a száj- és körömfájás ellen. Előre figyelmeztetjük, hogy minden falu határában meg fogják állítani a kocsimat és a lovak patáit fertőtleníteni fogják mésszel. Tudja, hogyan hajtották ezt végre? A kisbíró csakugyan megállított a határon, bemártotta pamacsát a mésszbe és — azzal keresztet írt a ló egyik patájára.

Ha a kolera elleni intézkedéseket sem a komoly hatósági rendeletek, hanem a falu kuruzsló bányáinak szellemében fogják végezni, ha a végrehajtás ilyen kezekre lesz bízva és az ellenőrzés olyan, mint a száj- és körömfájás elleni védekezésben, akkor a kolerabacillussok szíves fogadtatásra fognak találni. Bizalmatlanságot előre bejelteni nem akarunk, de jobb, ha most utalunk a fokozott lelkiismeret és éberség feltöltésének szükségére, semhogy utólagos szemrehányásokra legyen okunk.

Követendő példaképpen emeljük ki a csáktornyal főszolgabírónak a Zala tegnapi számában említett rendeletét, amely a bucsujárástól akarja a népet visszatartani. Megyénkben a bucsu erősen elterjedt szokás és ezáltal nemcsak az elmaradhatatlan koponyabetörések és agyonverések, hanem a rettenetes betegség veszedelmes réme is arra késztessen minden tényezőt, hogy a bucsujárásoknak elejét vegye, ami ha szépszerével nem sikerülne, szigorú

hatósági tilalommal kell lehetlenné tenni. Mivel a máriabisztricei bucsura éppen a veszélyes Varaszd vidékén át mennek, a bucsu ellen fellépni a papságuk is erkölcsi kötelessége.

Ne feledkezzünk meg róla, hogy az időjárás még mindig a kolerára és nem reánk nézve kedvező, a járvány elleni védekezés, tehát minden erőnket megkivánja!

Az első nagykanizsai footballmérkőzés.

I. K. S. E. — Kereskedelmisták 2:2

— Saját tudósítónktól. —

Egy szebb jövő hajnalhasadását jelenti Nagykanizsán az a footballmérkőzés, amelyet vasárnap délután a Katonarién tartott az Ifjúságképző Sport-Egylete a felsőkereskedelmi iskola reprezentatív csapatával. Az a körülmény, hogy a közel két óra hosszú tartó küzdelem mintegy 500 főnyi közönség nézte végig, a legvérmesebb reményekre is feljogosít. Ott láttuk Vécsey Zsigmond polgármester körül városunk számos előkelőségét, — kiknek érdeklődése a dolog iránt kellemesebb meglepetést kellett. De képviselve volt az első nagykanizsai footballmérkőzésnél társadalmunk minden rétege is. Jól esik konstátálnunk, hogy a közönségnek mintegy harmada hölgyekből került ki. Régi igazság: ahol a nő megjelenik, ott a siker elmaradhatatlan, — ott a férfi ambíciója fokozódik.

Pontban fél hatkor a bíró — a sorok írója — sipjelzésére a következőképp álltak fel a csapatok:

Ifjúságképző (kék dressz)

Kapus: Schreiber.
Hátvédek: Lőke, Szerb.
Fedezetek: Kertész, Melczér, Strem I.
Csatárok: Hiltner, Singer, Kantz,
Róna I., Kocsias.

Kereskedelmisták (fehér dressz)

Kapus: Rajki.
Hátvédek: Krausz, Völgyi.
Fedezetek: Blach, Horváth, Neu.
Csatárok: Strem II., Róna II., Nagy,
Pollák, Hirschler.

Sorsolás után a helyválasztás joga a kereskedelmistáké, — a játékok tehát az Ifjúságképző kezdi. 5 percnél közelebbi után egymásután 2 körrel is vesztelyleti a fehérek kapuját, de azok szépen mentenek. A 8 percben Völgyi kezét érinti a labda. (hands) Az e miatt megittelt szabadrúgásból Lőke lövése centiméterekkel a kapu fölött süvít el. Csakhamar a fehérek kerülnek frontba. Róna II., Singer szépen összejátéka, majd Strem ügyes beadása eredményel kecséget, de Hirschler fél méterrel a kapu mellé rug. Végre a 32 perc meghozza az első eredményt. Róna II. kiszökik és 20 méterről védhetlen gólt placíroz a jobb sarokba. — 4 perccel ezután Kantz a büntetőterületen elgáncsolja Stremet; az e miatt megittelt tizenegyeset Krausz erős lövéssel góllá ékesíti. 2:0! Az Ifjúságképző nem veszt el fejt, energikus támad, — de e felidőben nem bir eredményt elérni.

Félidő 2:0 a kereskedelmisták javára! Újra kezdés után a fehérek handse miatt megittelt szabadrúgásból éri el az Ifjúságképző — Kantz révén — első gólját (3 perc). Ezután mintha kicsérlett volna a kékekkel, vehemensen támadnak, de ellenfeleik is résen áll, a Kantz 2 lerohanását szépen elhárítja. Kocsias és a közben csatlakozó előrukkoló Lőke összejátéka eredményesnek látszik, de Neu és Krausz

A mellesokor.

Párjelenet. Írta: Vajda Ernő.

Az urileány. — A gavallér.
Színhely: Báiban.

(A leány egy faulemben ül és a kezében levő három vörös rózsából összeállított mellesokort nézi.)

A gavallér: Miért nem tűzi fel? Jöjjön, én bekapcsolom.

A leány: Nem, azért sem! Vörös rózsákai nem fogok feltűzni.

A gavallér: Nem akarja feltűzni? Nézzé medli, cvvel igen megszorított engem. Negyedórát hosszát keresgéltem a vágyáruháni; a legtesztebbeket, a legforróbb színteket és a legillatosabbakat hoztam el magának és most —

A leány: Miért hozott vöröket?

A gavallér: Fehérét kellett volna hoznom?

A leány: És még kérdi? Istenem, hogy a férfiakban nincs semmi széperék, izlés, tapintat. Vörös rózsákat hoz nekem, akinek egybe sincs, csak a lehérsége. Nem vagyok én asszony!

A gavallér: De hát tulajdonképpen miről van szó? Mi történt, mi kifogása a vörös rózsák ellen?

A leány: Mikor a garderóban levettük a belépőmet és Sári a legkedvesebb barátom, az a spargaszín, meglátta rajtam a vörös rózsákat, nevetni kezdett és azt mondta: olyan fiatal vagy, hogy öreglened kell magadat? Vörös rózsákat le-

szel fel, amilyeneket csak asszonyoknak rendez az uruk?

A gavallér: Ezt mondta?

A leány: Igen, ezt mondta. És magának ezt tudni kellett volna, mert maga férfi, én meg leány vagyok, aki nem tud semmit abból, amit kellene. Honnan tudja meg egy fiatal leány azt, hogy a vörös szín mit jelent, amikor előtűnk mindent csak megtiltanak. Amit mi a szerelemről tudunk, azt csak annak a nevelési rendszernek a jóvoltából tudjuk, amelyik megtiltja nekünk, hogy valamit is megtudjunk. A piros fedélű regény az egyedüli, amit a kezünkbe mernek adni és ezek a vaníliaillatú lehető történetek több leányt bűntanának el, mint amennyit a későbbi házasság ki tud józanítani. Egy urileány sose lehet igazán szép, kellemes, mert mind egyiknek — ha okos, ha nem, ha életrevaló — ha nem, affektálnia kell, akinek csak a ruhája lehet kacér, a szeme apácaszem legyen, akít a tárlaton a mamája figyelmeztet, hogy ez előtt a kép előtt nem szabad megállania, akinek még jó éjszákát sem szabad kivánnia egy fiatal embernek, mert még azt is félremagyarázhatják.

A gavallér: Jaj de bájos, medli. Tudja, hogy én fulig szerelmes vagyok magába?

A leány: Na hallja, ahhoz igazán nem kell más, mint két hosszú lól.

A gavallér: Medli! Legyen egy pereig komoly. Mondja, hisz maga szerelmemben?

A leány: Mint az Istenben. Pedig még egyiket sem láttam.

A gavallér: És hogyan van maga a szerelemmel?

A leány: Én? Hát tudja, inkább általánosságban felelek. Mi, leányok, husz éven alul, amíg nem szabadna, mindig szerelmesek vagyunk, husz éven túl pedig, amikor már muszáj volna szerelmesnek lennünk, sosem vagyunk igazán azok. — Most már a férfítól függ, hogy mikor jön. A huszadik év előtt-e, vagy után, vagyis akkor, amikor még van szerelem, vagy a mikor már nincs.

A gavallér: Tehát a husz éven aluli leány mind szerelmes. Ezt jó volt megtanulnom. Maga eszerint szerelmes.

A leány: Én nem vagyok az.

A gavallér: De hiszen husz éven alul van?

A leány: És magának diplomát adtak az egyetemen? Hát még azt sem tudja, hogy ha egy leány egy féltől be mer vallani, akkor az nem rá vonatkozik.

A gavallér: Nos! Hát várjon. Kap három kérdést, ebből mindjárt megtudom, szerelmes-e. — Mondja, szokott délután aludni?

A leány: Oh igen.

A gavallér: Jár esküvéket nézni a templomokba?

A leány: Hogyne.

A gavallér: A volt iskolatárandi közl ment már néhány férhez?

A leány: Négy vagy öt.

A gavallér: Na, akkor esküszöm, hogy maga szerelmes. De játssza a szavakkal és a férfiakkal, mint minden leány. Hiába, maguk csak mind egyfajta.

A leány: (felugrik azékeről) Goromba!

A gavallér: No, ne haragudjék. Tűzre fel azokat a rózsákat és menjünk a terembe táncolni.

A leány: Ezekkel a rózsákkal és magával soha. (Kacérán) Aztán meg nem is játszik még a zene.

A gavallér: Tehát menjünk.

A leány: Nem! Azért sem!

A gavallér: Mikor ilyen mérges, olyan bájos, hogy meg szeretném csókolni.

A leány: Pofon is vágnam.

A gavallér: No, adja ide azt a pofont.

A leány: Hogy is ne, majd csak aztán!

A gavallér: Nézzé, mindjárt kezdik a táncot. Menjünk be.

A leány: Nem, nem táncolok. (Nevet).

A gavallér: Oh igen, táncolok fog.

Az első tánc a boszton és nekünk azt végig kell táncolnunk. A mi bosztonunkat meg nézi mindenki és én azt a finoman szemtelen táncot nem járnám mással, csak magával. Mert bosztonfigurákat komponálni és játszani, elzenélni a testével, csak maga tud. Nem attól függ, hogy milyen a tánc: kánkán-e, niggerkopogás-e, angol mairóztánc, vagy kékvők, nem is attól függ, hogy hogyan járják, de az, hogy ki táncolja. A Moulin de la Galetteben láttam egy macsistáncot: az ott gyönyörű volt. Ugyanezt a táncot mulikor eljáta egy jukkerleány egy házimulatságon: botrány volt! A boszton két ballabú táncosnál nevelésdés rángatózás, a táncosnédli ritmikus zenei költemény. Hagyja most azokat a rózsákat és gyere, nekiszaladunk a parketnek, hunya le a szemét,

egyesen mentenek. A játék közben tulajdonképp válik, ami jó csomó szabadrugást von maga után. 4 perccel a játék vége előtt Kocsias egy kapu előtti kavarodásból lövi a kiegyenlítő gólt, — a kapus hibájából.

A játékosok egytől-egyig igyekeztek posztjukat jól betölteni, mégis külön megdicsérik a kékek közül Lákét, Kántort, Kocsiasat, Szerbet, a fehérek közül: — Rónát (II.) (az első félidőben a mezőny legjobb embere volt), Strémet, Krauszt, Blachot, Neut és Völgyit.

Dr. Mező Ferenc.

Gyilkos vő.

Megölte az apását a birtok miatt.

— Saját tudósítónktól. —

Zalaegerszeg, aug. 28.

Borzalmas gyilkosság tettesét hozták be minap a zalaegerszegi királyi ügyészség fogházába az alsólendvai járásban lévő Csup községből. A gyilkos feleségének édesapját végezte ki a vadállati kegyetlenséggel, még pedig mondhatni semmi ok miatt, csupán egy régi családi perpatvar elmérgesedése folytán. A perpatvarnak pedig paraszti emberekről lévén szó, ugyan mi más oka lehetett volna, mint az örökös refrén: a birtok. A borzalmas vérengzésről az alábbiakban tudósít a zalaegerszegi tudósítónk:

Véres gyilkosság történt f. hó 23-án az alsólendvai járásban lévő Csup községben. Hermán István czupi gazda már rég óta ellenséges érzelmeket táplált az apósa Pongrácz Imre irányában, ki ugyane falunak volt a lakója. Az após és vő közötti évtizedes haragnak az volt az oka, hogy Pongrácz Imre néhány évvel ezelőtt egy birtokvásárlás alkalmával állítólag megkárosította leányának férjét, Hermán Istvánt. Ez az áldatlan viszony mind ellenségesebbé fajult és a legutóbbi időben annyira elmérgesedett, hogy após és vő gyakran olyan csetepatét rendeztek, hogy lármájukra az egész község összeszaladt. Ilyenkor községbelieknek kellett a veszekedőket szétválasztaniuk, különben talán már rég megtörtént volna a végleges leszámolás, mely amint látszik, elmaradhatatlan volt.

A leszámolás napja mult szerdán volt. Az öreg Pongrácz valamit kérdezni akart a leányától, akit urának házában keresett fel. Azt gondolta ugyanis, hogy veje nincs otthon, s így bátran mehet annak házába.

csukja le az ajkát és a szívünk verésének zenéje sugja a lépéseket. Szépen táncolni, médi, ez van olyan jó, mint szépen meghalni. (Halk boszonzene.)

A leány: Ügyetlen cigányai! Miért nem csárdásba kezdtek.

A gavallér: Hallja, már hívnak a hegedűk. Ne rontsa el az estét, ne vegye el a jó kedvet. Médi, boszont. Ezt a táncot csak nem engedjük veszni? Jöjjen!

A leány: Nem akarok, nem merek. Én virág nélkül be nem megyek a terembe. Ezeket a csunya tűzrózsákat meg fel nem tűzöm.

A gavallér: Ördög vigye el azokat a rózsákat! Én nem tudtam, hogy még a színek is jelentenek valamit, én azért vettem épen ezeket a virágokat, mert a kedvenc színem. Ha gondoltam volna erre...

A leány: Maga úgy látszik néha egyáltalában nem gondolkodik.

A gavallér: Hát filozófus nem vagyok, az igaz, azt már akkor bebizonyítottam, amikor magába szerelmes lettem.

A leány: Hogyan?

A gavallér: Tudja, eddig még minden nagy filozófusnak csupán feleség jutott, mert annak a férfinak, akinek szép a felesége, nincs ideje filozofálni.

A leány: Feleség? Hiszen én nem vagyok a mag. felesége.

A gavallér: Nem, de most ötésembe jutott egy menő gondolat. A vörös rózsák bájlik magát? Amik eneket csak asszonyoknak illik kitűzni?

Ámde csalódott, mert Hermán István ott-hon volt és alig lépett be apósa a házába, a két ellenséges férfi már ismét a legdurvább szítókkel állt egymással szemben. A szóbeli sértéseket, mint rendesen, ezúttal is tettlelesség követte, miközben az após nagy haragjában arculütötte a vőt.

Ami ezután történt, azt leírni is borzasztó.

Hermán István, mint vérszomjas tigris támadt apósa, kinek ökleivel olyanokat sújtott a fejére, hogy az öreg ember csak-hamar eszméletlenül összeesett. — Hiába való volt a fiatal asszony rémes sikoltása, senki nem jött ezúttal a verekedők közé-lebe, legfeljebb néhány gyerek a szomszédságból, mert az egész falu népe gazdaság körül volt elfoglalva. Hermán pedig látva apósának tehetetlenségét, — ez cseppet sem lágyította meg a szívét, hanem rohant a konyhába valami idősköl szerszámmal, — hogy azzal végezze ki folytonos keserűségének okozóját.

Egy nagy disznóból kés akadt a keze ügyébe s azzal rohant a konyha köze-tébe hanyatfekvő öregemberre. Egyetlen jót irányzott szurással *dvögta apósának a torkát*, úgy hogy annak vére az udvarig fecsegett nyakának üdöréből. Rémséges halálhürgése töltötte már be a kis házat, mikor az utcáról férfiak érkeztek, kik lefogták a gyilkos vő kezét és megakadályozták őt a további vérengzésben.

A segítség azonban már későn érkezett, az öregember, ki hamarosan a zalaegerszegi kórházba akartak szállítani, utközben, a *székére kiadta lelkét*. Halála hírére a falubeli emberek a gyilkos vőt elfogták és átadták az időközben értesített csesztregi csendőröknek, kik őt a zalaegerszegi ügyészség fogházába vitték, az utközben meghalt meggyilkoltat pedig székére visszazárástólak falujába, hol tengernyi nép jelenlétében temették el péntek délután.

A gyilkos nyugodtan várja ügyének fejleményeit és bizik igazában, hogy nem lehet apósa megölésétéről, melyet szerinte „minden áron meg akart”.

ORSZÁGGYÜLÉS.

Szavazás, egyéb semmi.

Saját tudósítónk telefonjelentése. —

Budapest, augusztus 29.

Berzeviczy Albert elnököl a mai végte-lenül unalmas ülésen, amelyen az elnöki bejelentések és az ezekre tett indítványok után semmi sem történt, csak névszerinti

A leány: Igen.

A gavallér: No ezen könnyű segíteni.

A leány: Vesz nekem fehér rózsákat?

A gavallér: Azt nem, Isten mentse.

Hanem... Tehát a vörös rózsák! Hm. És ragaszkodik a rózsákhoz. Szépség törvény van arról, hogy minden leánynak virág legyen a kebelén?

A leány: Igen, ez körülbelül törvény.

A gavallér: Egyike azoknak a törvényeknek, amelyet a női ház megállított fel.

A leány: Ne higgye azt. Mi nem hiúságból tűzünk fel a virágot. Ellenkezőleg. Szerénységből, félelemből. Én úgy gondolom, hogy az a férfi, aki virágot hord, de az a nő, aki nem tartja szükségesnek virágot tűzni, az elbizakodott képzelődő.

A gavallér: Látja, ez igen szép következtetés. Maga úgy látszik a lelkébe lát az embereknek és a kis dolgoknak is kitapogatja a rugóit. Helyes! Virág tehát kell! Én megadom magam és kikorrigálom a hibámat. Kérem, adja ide a rózsákat... Csak adja ide egészen bátran. Ne bántsa a piros színt. Ne gondoljon a Sári gunyos megjegyzéseire. Ma este nem fogja senki sem megítélni a piros rózsák miatt. Mielőtt tesztem, jusson szerzem magának Médi, ha most engedelmeskedik, be fogom mutatni a társaságnak, mint menyasszonyomat.

A leány lehajlítja a fejét és kis idő múlva félénk mozdulattal nyújtja a fiúnak a csokrot, aki felülzi azt a keblére. A zene erősebben szól. Karonfogva távoznak.)

szavazás. A tegnapi mára halasztott szavazási restancia töltötte ki az egész ülést.

Az *elnök* ma csak két kérvényt mutatott be. Komárom vármegyéét, amely a gyermekvédelemi törvény módosítását kéri és Makó kérvényét A Nap kolportázs-jogának visszaadása tárgyában. Ez utóbbi *Justh* Gyula nyújtotta be. Elnök mindkét kérvényt a kérvényi bizottságnak akarja kiadni, Lovdzy Márton a komáromi kérvényt a közoktatási bizottsághoz, a makói pedig az igazságügyihez. Erre nézve használt több képviselő névszerinti szavazást kér a szavazásnak holnapra való halasztásával.

Napirendre volt tűzve *kilenc* mára halasztott névszerinti szavazás, amelynek befejezésével az ülés véget ért.

Holnap Lovdzy Márton indokolni fogja a sajtóról benyújtott javaslatát, holnapután pedig a vitarendező bizottsággal történt megállapodás szerint két beszéd lesz a katonai javaslatok ügyében. Az egyik *Antal Géza* munkapárti, a másik *Naddnyi* Gyula Kossuth-párti.

HIREK.

— *Kiűntetelt tanító.* A vallás- és közoktatásügyi miniszter Erdőssy Bálint nagykanizsai állami elemi iskolai tanítót címzetes igazgatóvá nevezte ki.

— *Országos vasutasgyűlés Nagykanizsán.* Terjedelmes cikkünk jelezte a minap, hogy a magyarországi délvasutasok ismét országos gyűlést rendezését tervezik Nagykanizsán, ahol az igazgatóság által még mindig nem számolt sérelmeiket fogják újból tárgyalni és készülni a további akcióra. Ma adták be a vasutasok közel kétszáz aláírással ellátott kérvényüket a főkapitányhoz, melyet f. évi október hó 8-ára (vasárnap) kéri országos gyűléstük engedélyezését a Polgári Egyet kerthelyiségében. A vasutasgyűlés bejelentett programja a következő: 1. A 25 tagú bizottság beszámolója a memorandumra az Üzletigazgatóságtól nyert válaszból. 2. A délvasutasok általános helyezése. A főkapitány a gyűlés megátalását engedélyezni fogja.

— *Magyar név.* Kiskoru *Spiegler* Árpád belatinczi lakos családi nevét belügyminiszeri engedéllyel „Sillárd”-ra változtatta.

— *Két nyilatkozatra.* Dénes csáktornyai jegyző ur megfenyeget azzal, hogy nyilatkozata részére megtalálja a *Zaldénál* nagyobb nyilvánosságot és publicitást kereső jó szerencséje el is vezérelte a Zalai Közlönyhöz. Hallatlan szerencse! — Az ő és a tapolcai jegyző nyilatkozatára nem akarok sok szót vesztegetni. Talán enélkül is elhiszik nekem, hogyha megérőltetem magamat, tudok én is úgy viccelni, mint a tapolcai jegyző kollégája. Bár ki tudja? A tapolcai újsághoz intézett átiratnál és a galiciai utazó megvakításánál egészségesebb humor és sikerültebb grombaság alig telhet mástól.

Mindaz pedig, amit e tárgyban megírtam, annyira megáll, hogy az urak meg sem kísérelték annak cáfolatát.

Nagy Samu,

a Zala szerkesztője.

— *Vidéki városok szaporodása per centekben.* A legutóbbi népszámlálási adatok egybevetéséből kiderül, hogy a kivándorlási mizeriák fészke tíz éven át a Tisza-Mosra szobz, a Duna két partvidéke és a Tisza jobbpart volt. Az utóbbi területen ez régi nyavalya s annyira meg-rögzült, hogy miatta Szepesmegye népessége tíz év alatt egyáltalán nem mutat fel semmi szaporodást. E beteg országrészek városai is aránylag lassu ütemben fejlődnek; Versec gyarapodása 8. Komáromé, Pancsováé és Kassáé 10—10 százalé; Nagykanizsa 26.529 lakóval, továbbá Arad és Pécsfehérvár 12.5 s: d:alakra. Győr és Pécs 13.5 százaléka viték. Sopron város az ő százalékos lépésőjén valóssággal stagnál, Selmechánya meg éppen lehangyaltott 16 ezerrel 15 ezerre. Nagyobb lendület csak Pozsony 18.2, Miskolc 18.6 és Temesvár 22 százalékos emelkedésének mutatkozik. De hova enyész el mindez más vidékek, például Debrecen 23.6, Szatmárnémeti 25.9, Nagyvárad 28, Marosvásárhely 31.5 és Kolozsvár 50 százaléknál bővülésével szemközt! Az utóbbiak messze fölülmul-

ják lendületben a 14.5 százalékos Szabadkát és Szegedet, a 15.5 százalékos Kecskemétet, sőt a 20.3 százalékos Budapestet is.

— *Kitörés egy kanizsai klasszáliban.* A betörés szó analógiájára jelöltük meg hírünket a címben foglalt humoros hangzású „kitörés” elnevezéssel. Egy szállóvendégről szól ez a hír, aki nem betörést, hanem kitörést követelt el a Sörház-szállodal szobájának vasrácsos ablakán keresztül. — *Schlesinger* Mór vendéglőjében tegnapi este jelentkezett egy iparoskülsője alak, aki magát Keszthely vidékéről való-nak mondta és szálló szobát kért. Egy udvari szobában szállóaltak el, hol ma reggelig senki feléje se nézett. Pedig már volt ez lenni, mert az idegen egy székkel szétfeszítette ablakának vasrácsát és az összes ágyneműt (paplant, négy vándóvankost és a lepedőt) összepakoltván, azzal meglepett. A cirkuszosok vettek észre az udvarból kora hajnalban a szétfeszített ablakrácsot, — de ekkorra már a furcsa szállóvendégnek nyoma sem volt. Mint-hogy a vendéglos nem írta fel a kitörő vendég nevét, a rendőrség csupán a nyert személyleírás alapján nyomozza hollétét, amire nézve már körözvényt is bocsátot-tak szét.

— *Tiszti löverseny Kálmáncsán.* A Somogyvármegye területén gyakorlatozó közös és honvédhuszár-erzdek tisztikara f. hó 30-án, szerdán és szeptember 3-án vasárnap délután 3 órakor Kálmáncsa és Szudok között nagyszabású löversenyt rendez. A ritka szép látványosságot ígéri huszártiszt löversenyre a tisztiek az alábbi táviratban hívták meg Nagykanizsa város közönségét:

— *Vécsey* polgármester Nagykanizsa. A Somogyvármegyében gyakorlatozó lovas-erzdek tisztikara 3-án délután 2 órakor Kálmáncsán tartandó löversenyeihez szívesen látja. Verseny bizottság.

— *Elmaradnak a katonai ellenőrzési szemlék.* Zalaegerszegről írja tudósítónk: A honvédelmi miniszter arról értesítette Zalavármegye alispánját, hogy az ideai katonai ellenőrzési szemléket nem tartják meg. A tartalékos tisztiek november 4-ii szemléjét azonban mint rendesen, ez évben is megtartják.

— *Nagykanizsa r. t. város cím- és névtára.* Csak a minap hagyta el a sajtót *Füredi* János rendőrtiszt kiűnő gyakorlati értékű munkája, s arra máris annyi előjegyzés van, hogy a *Zala* nyomdájá csak megerőltetéssel tudja a rendelt könyveket kellő mennyiségben szállítani. A könyvek javarésze ugyanis kötés alatt van s emiatt nagyobb csomó könyv csak a legközelebbi napokban kerül ismét forgalomba. A városi embernek szinte nélkülözhetetlen kézikönyv, mely Nagykanizsa város minden egyes adózóitól polgárának pontos lakáscímét mutatja ezenkívül mindenkit foglalkoztatás szerint és külön csoportokba osztva közöl. A Nagykanizsa város fontos közérdekű tudnivalók a könyv alábbi fejezeteiben találhatók: Városi szabályrendeletek és egyéb tudnivalók. Adóügy. Bélyegilleték. Bérkocsi szabályrendelet a bérkocsi tarifával. Bérkocsi tulajdonosok. Cseléditörvény főbb rendelkezései. A foglalkozást közvetítő és cselédszerző üzletekről. Helyszerzők neve és lakása. Ebtartási városi szabályrendelet. Építési városi szabályrendelet. Fogadók és vendéglőről alkotott v. szabályrendelet. Fő-gimnáziumi felvételi díj megállapítása és tandíj kezelésére vonatkozó képviselőtestületi határozat. Hordár és bérsozga iparról szóló szabályrendelet. Gyámoltak és gondnokoltakról alkotott szabályrendelet. Kéményseprő iparról alkotott szabályrendelet. Lakbér szabályrendelet. Nagykanizsa város kerületének beosztása és utcáinak elnevezése. Postai díjszabások. Szegény-ügyről alkotott városi szabályrendelet. Társaskocsi iparról szóló városi szabályrendelet. Teherzállított kocsiokról alkotott városi szabályrendelet. Vásárok Nagykanizsán. Utrendőri szabályrendelet. Villanyvilágításról alkotott rendelkezések. Zsibárusoktól alkotott városi szabályrendelet. — A kiűnő könyv ára 4 korona. Megrendelhető a kiadó *Füredi* Jánosnál, vagy a Zala r. t. irodájában is.

— *A tegnapi birkórások.* A helybeli cirkuszban rendezett nemzetközi birkórverseny tegnapi, utolsó előtti napján a következő mérkőzések kerültek elődön ére: *Lindmayer* (gráci) *Millowanow* (szerb) nagyjában egyenlő klasszist képviselvek, mégis a gráci technikája egy árnyalattal tökéletesebb, ez elég is volt ahhoz, hogy a 13. percben győzzön. — *Küsselbach*

mint' apa a fiával, úgy bánt Dermával, két perc után véget vetett a családi jelenetnek és odanyomta a fiatal muszkát. — Czaja és Paskowszky — utóbbi kihívására — ma újból mérköztek. A lengyel 200 koronát ajánlott föl Czajának, ha őt leteszi. A mérkőzés igen heves tempóban folyt, ugyanígy, hogy a másik két mérkőzésük meg sem közelítette a mai. Czaja állandó fölényrel dolgozott, amit a lengyel szokott durváskodásával igyekezett ellensúlyozni, de hiába, ma az sem használt, 17 percnyi küzdelem után — Czaja egy pillanatra sem volt veszélyben — ma is két vállára fektült a lengyel óriás. Czaja, a kihívási meccs győztese, a zsűrinél deponált 200 koronát szépen bezsebelte. Ma a következő párok fejezik be a birkozások izgalmasan szép ciklusát: Czaja József — Küsselbach Rudolf és Derma — Lindmayer. Dr. M. F.

— Sok gondot okoz a szülőknek, hol vegyenek gyermekeiknek cipőt. A legjobb gyermekcipőket készíti és óriási választékban raktáron tartja Müllényi Sándor és fia a Fő-úton a városházában.

— Iskolai értesítések. A helybeli róm. kath. főgimnáziumban a javító vizsgálatok augusztus 30., a magán vizsgálatok pedig augusztus 30. és 31. napján tartatnak meg. A tanulók beírása az 1911/12. tanévben szeptember 1., 2. és 4. napján történik, mindenkor délelőtti 9—12-ig és délután 3—5 óráig. Az első osztályba jelentkező tanulók magukkal hozzák az elemi osztály elvégzéséről szóló bizonyítványokat, a szülők, anyakönyvi kivonatot és az ujrólási bizonyítványt, a II—VIII. osztályra jelentkezők pedig az előző osztály bizonyítványát. Azon tanulók, kik más intézetből lépnek át, bemutatják az elhagyott iskola összes előző bizonyítványait és a születési anyakönyvi kivonatot tartoznak bemutatni. A beírás alkalmával fizet minden tanuló 10 korona 30 fillért beírás, és 50 koronát tandíj címén, a helybeli izraeliták 4 koronát, a vidékiek pedig 8 korona vallásztatást díjat. A tandíj két részletben is fizethető, de erre a városi tanács ad engedélyt. A tandíjnak két részletben való fizetését kérő bányászati folyamodványok szeptember 15-ig a városi tanácsához nyújtandók be, de az első részletet — 25 koronát — minden esetre a beírás alkalmával kell fizetni.

A nagykanizsai m. kir. áll. polgári fiú- és leányiskolában: 1. javító vizsgálatok. Augusztus 30-án délelőtti 8 órától kezdve a fiúiskolai, augusztus 31-én délelőtti 8 órától kezdve a leányiskolai tanulók javító vizsgálatát tartatnak, melyekre engedélyt kell kérni a tantestülethez címzendő s az igazgatónál legkésőbb augusztus 15-ig benyújtandó folyamodványai. E folyamodványhoz mellékelendő a tanuló iskolai bizonyítványa. 2. Felvételi, illetve tantervkülönbözeti vizsgálatok. Augusztus 30-án délután 2 órától kezdve a fiúiskolai, augusztus 31-én délután 2 órától kezdve pedig a leányiskolai tanulók felvételi, illetve tantervkülönbözeti vizsgálatát tartatnak azon tanulókkal, akik az elemi iskola V. vagy VI. osztályának sikeres elvégzése után a polgári iskola II. vagy III. osztályába, vagy a gymnasium alsóbb osztályába a polgári iskola megfelelő felsőbb osztályába akarnak átlépni. Ezek a felvételi vizsgálatra az engedélyt a polgári iskola tantestületéhez címzett folyamodványok legkésőbb július 15-ig az igazgatóhoz benyújtandók. — 3. Pótvizsgálatok. A rendes tanítás megkezdése után szeptember hó elején, később meghatározandó napokon fognak megtartatni a pótvizsgálatokat az erre engedélyt nyert tanulókkal. Pótvizsgálatra az engedélyt a polgári iskola tantestületéhez címzett, szabálszerűen fellelt s az igazgatónál legkésőbb augusztus 15-ig benyújtandó folyamodványban kérelmezhetik a tanulók. A javító-, felvételi és pótvizsgálatok díjmentesek, a tantervi különbözeti teendő vizsgálatok díja tárgyként 4 korona. A beírások szeptember 1., 2., 4. és 5. napján tartatnak meg és pedig naponta délelőtti 8—12 óráig a fiúiskolai, délután 2—5 óráig a leányiskolai tanulókkal. A sorrend a következőleg van megállapítva: 1-6 nap. Szeptember 1-én csakis az I. osztályba lehet beírni. 2-ik nap. Szeptember 2-án első sorban az I. osztályban esetleg üresen maradt helyekre vétetnek fel tanulók s ezek beírása után csakis a II. osztályba lehet beírni. 3-ik nap. Szeptember 4-én első sorban az I. vagy II. osztályban esetleg még üresen álló helyekre, azután csak a III. osztályba vétetnek fel tanulók. 4-ik nap. Szeptember 5-én első sorban az alsóbb osztályokban esetleg üresen maradt helyekre, azután csak a IV. osztályba lehet beírni.

Táviratok és telefonjelentések.

Időjárás.

(A meteorológiai intézet jelentése.)

Budapest, aug. 29.

Meleg idő várható, nyugaton zivataros esőkkel Déli hőmérséklet 26,6 C.

Letartóztatott nagykereskedő.

Sátoralfajhely, aug. 29. A budapesti kir. törvényszék vizsgálóbírójának megkeresésére a sátoralfajhelyi rendőrkapitányáság letartóztatta és Budapestre szállította Schönfeld Hermann budapesti bór-nagykereskedőt, aki összejártsza a már régebben letartóztatott magyar államvasúti főraktárnokkal, Ehrbach Emillel hamis fuvarlevelek alapján néhány év alatt 300 ezer koronával megkárosították a magyar államvasutakat. Ehrbach tegnapelőtt váltotta be ízelmeit és ennek alapján tartóztatták le a nagykereskedőt.

Heller Gusztáv szanatóriumában.

Budapest, aug. 29. Emlékeztetés az egykori tudós egyetemi tanár fiának, Heller Ágostonnak esete. A könyvelőmű-dugazd-ig fiatalember a tavasz elején budapesti dörbölésének színhelyéről, Hollandiába menekült, hogy ott komoly munkásságot kezdjen. A munka azonban nem volt innyire és Heller Gusztáv nemrég ismét lithon termelt s folytatni kezdte régi életmódját. Mivel azonban most már sokkal kevesebb pénzt adtak neki, mint azelőtt, zsarolni kezdte családját, mely akkor elhatározta, hogy szanatóriumba viteli. — Jónás Gyula egyetemi orvosnő véleménye-helyesítette a szülők elhatározását és annak alapján Heller Gusztáv, a könyvelőmű-nő kedvencét, ma a Schwartz-féle szanatóriumba internálták.

A Balaton átrepülése.

Badacsony, aug. 29. Lányi Viktor aviatikus hadnagy, aki vasárnap délutánra hirdetett felszállását a szél miatt nem tartotta meg, tegnap este 7 óra előtt felrepült és nyugodt, egyenes repüléssel átszállt a Balaton somogyi partjára, ahol Fonyódnál simán, hiba nélkül sikerült leereszkednie.

Magyar postások győzelme.

Turin, aug. 29. — A turini nemzetközi posta- és táviratversenyen a magyar posta intézménye magyar diákokkal szerepelt. Vincze Gyula egy óra alatt 1464 s-ot írt, amivel arany érmet nyert. A hat ezüst érmet közül is az egyiket magyar nyerte el: Ernyey János, aki 1434 szót írt egy óra alatt.

A pesti nyomdák és a munkaszünet.

Budapest, aug. 29. A budapesti rendőrfőkapitánynál feljelentést tettek, hogy a nyomdákban nem tartják meg a törvényesen elrendelt vasárnapi munkaszünetet, — amennyiben a hétfőn reggel megjelenő lapokat vasárnap éjjel szedik és nyomják. — Vasárnap éjjel detektívek járják be a nyomdákat s három helyen munkában találják a személyzetet. A rendőrség mindhárom nyomda ellen szigorú vizsgálatot indított.

Sikkasztó magántisztviselő.

Budapest, aug. 29. Mayer Leo budapesti nagykereskedő feljelentést tett Hajnal Imre tisztviselő ellen, aki huszezer koronáját elikkasztotta. A rendőrség kereste Hajnalt Aréna-utí lakásán, de nem találta otthon. A sikkasztó ugylástzik, megszökött.

Az asszony hűtlensége miatt.

Szigetfalu, aug. 29. Horváth András földműves afféletli elkeseredésében, hogy a felesége hűtlenné elhagyta, két gyermekét balddal agyonverte azután felakasztotta magát.

A lezuhant artista halála.

Budapest, aug. 29. A mai lapok közlik a Baketow-cirkuszban tegnap este történt szerencsétlenséget, mely Wolffs-Rogues Odón légiornászt érte, ki 10 méteres ma-

gasságból lezuhant és összetörte testét. A lakására szállított artista anélkül, hogy balesete óta egy másodpercre is visszanyerte volna eszméletét, ma hajnalban kiszenvedett.

Óriási tűzvész a Themsen.

London, aug. 29. Leirhatatlan tűzkatasztrófa pusztított az éjszaka a Themse folyón. A gabonaszállító hajók egész serege égett el egész rakományukkal. A tűznél Londonnak minden tűzoltófeleskedője működésben volt és mégis reggel lett, mire a veszedelemnek sikerült véget vennie. A kár több millió font sterlingre rug.

Szörűm a kolera ellen.

Róma, aug. 29. világra szóló orvosi találmánya lesz Basile ol szedrosvosnak, ha szere bevalik az általános gyakorlatban. A kolera-án állítólag biztosan ható gyógyszerét fedezte fel a katonarvos, — kinek kijelentése szerint, akit az „elektrogallat” befecskendeznek, az biztosan megmenekedik a kolera veszélyétől.

Kolera a fővárosban.

Budapest, aug. 29. A ma reggeli lapok azt a hírt hozták, hogy az újpesti Leiner-féle énygyárban megbetegedett három munkás nem kolera-ban szenved, a bakteriologiai intézet vizsgálata erre az eredményre vezetett. Délután érkezett jelentés szerint ez a híradás nem felel meg a valóságnak, az igazság sokkal szomorubb. A bakteriologiai vizsgálat mindhárom munkás váladékából megállapította, hogy *dysia kolera-ban* szenvednek.

Budapest, aug. 29. Egy munkás, aki a gyárból beteges megszökött, Thököly-utí lakásán ma kolera-gyanus tünetek között meghalt.

Konstantinápoly, aug. 29. A gyanus tünetek közt megbetegedett török hadügyminiszterről bakteriologiai uton megállapították, hogy kolera-ban szenved.

Gyilkos örökösök.

Erzsébetfalva, aug. 29. Kaltenecker Mihály dunakaraszti gazdag birtokos egy örökségből kifolyólag régóta pörben állt rokonával. A rokonok összebeszéltek, megölték Kalteneckert és meggyilkolták. A gyilkos rokonokat letartóztatták.

Összetűköztört mozdongok.

Celldömök, aug. 29. A celldömölki állomáson egy magános mozdony helytelen váltóállítás következtében nekiment a székesfehérvári vonalnak. A két mozdony lötkrement, három vasutas megsérült. A sérülések nem súlyosak.

Gabonaüzlet.

Budapest, aug. 29.

Készáru-üzlet:

10 fillérrel magasabb.

Határldó-üzlet:

Buza októberre 11.73. Buza áprilisra 11.95
Rozs októberre 10.07. Zab októberre 9.02. Tengeri augusztusra — Tengeri májusra 8.25.
Repce augusztusra —

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Felöltszerkesztő: NAGY SAMU.

Igazgató: BOROS JÁNOS.

Naponta

frissen pörkölt

Cuba kávé K 4.—
Karlsbadi keverék kávé . . 4.40
Cuba-Mocca-Jáva keverék . . 4.80

Rapható:

GELTCH és GRAEF

csemege- és fűszer-kereskedésben

Nagykanizsán.

HOLNAP

szerdán este Czár János

„Vaskapu” vendéglőjében

(Király-útea)

Sárközy Dezső elsőrendű

cigányzenekara

HANGVERSENYEZ

5053

VITA

természetes hazai gyógyásványviz.

Külön Gyógyász Gyógy- és szorbetegeknek, szörvény, hólyag- és vesébajok ellen.

Fájdalom, VITA-törzs a gyomortól az agyig meggyógyítja.

A vállalat tulajdonosa: 4240

„CONSUM” kereskedelmi részv.-társ.

Budapest, VI. Törzs-árok 4. Telefon 10-13.

„Vita” minden jobb fűszerüzletben és gyógyszerüzletben.

„Vita” minden jobb fűszerüzletben és gyógyszerüzletben.

3190. tk. 911.

I. Árverési hirdetmény.

A nagykanizsai kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Molnár Ignác végrehajtónak Vörös József végrehajtást szenvedett elleni 923 K 26 f. lőke, ennek 1911. évi február 26-ik napjától járó 5%, kamatai, 54 K 90 fill. per, 21 K 30 fillér végrehajtás kérelmi, 28 K 75 fillér árverés kérelmi és a még felmerülő költségek iránti végrehajtási ügyében a nagykanizsai kir. törvényszék területéhez tartozó s a felsőrajki 431. sz. tjkvben 278.9 hrsz. a gyertyánosi lap alsó dőlő szántóföldnek if. Vörös Józsefrel illető fele része 91 K, 49 b hrsz. belteki szántóföldnek if. Vörös Józsefrel illető 1/2 része 92 K, 49 a hrsz. belteki szántóföldnek if. Vörös Józsefrel illető 1/2 része 92 K, a ungakabfai 47. sz. tjkvben 58. hrsz. alsó ungihegyi szőlőnek if. Vörös Józsefrel illető 1/2 része 566 K becsértékben és pedig a felsőrajki ingatlanok 1911. évi szeptember hó 21-ik napján délelőtti 11 órakor Felsőrajk, az ungakabfai ingatlanok pedig ugyanazon napon d. u. 2 órakor Dióskál községhezánál dr. Schwarz Zsigmond felperesi ügyvéd vagy helyettese közbenjöttével megtartandó nyilvános árverésen eladatni fog.

Ezen árverés azonban csak akkor lesz megtartható, ha a fentebbi egész ingatlanokra a 2790.911. sz. a. végzással elrendelt árverés nem fogantatosítható.

A kir. tszék mint tkyi hatóság.

Nagykanizsa, 1911. május hó 30-án.

GÓZONY, s. k.

kir. tszékí bíró.

2886. tk. 911.

Együtttes árverési hirdetmény

A nagykanizsai kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Graf Simon végrehajtónak if. Vörös József végrehajtást szenvedett elleni 180 K lőke, ennek 1910. december 10. napjától járó 5%, kamatai, 31 Korona 20 fillér per, 15 Korona 30 fillér végrehajtás kérelmi, 23.3 árverés kérelmi, továbbá a csatlakozottak ezennel kimondott Molnár Ignác 923 K 26 f. lőke és jár. és a még felmerülő költségek iránti végrehajtási ügyében a nagykanizsai kir. törvényszék területéhez tartozó s a felsőrajki 752. sz. tjkvben + 82 hrsz. ház, udvar, istálló, mézárászek, kocsiszinnek if. Vörös Józsefrel illető 1/2 része 2108 K becsértékben 1911. évi szeptember hó 21. napján délelőtti 10 órakor Felsőrajk községhezánál dr. Ollof Mór és dr. Schwarz Zsigmond felperesi ügyvédek vagy helyettesik közbenjöttével megtartandó nyilvános bírói árverésen eladatni fog.

Ez az árverés azonban csak az esetben lesz megtartható, ha a 2790.911. sz. árverési hirdetménnyel a fentebbi egész ingatlanra elrendelt árverés nem fogantatosítható.

A kir. tszék, mint tkyi hatóság.

Nagykanizsán, 1911. május hó 30.

GÓZONY, s. k.

kir. tszékí bíró.

alónők és
uló-lányok

andó alkalmazásra
zonnal felvétetnek

yer Klotild

őzmosoda ában Nagy-
kanizsán, Deák-tér 9.

Egy elegáns gyermekágy
— matrazzal együtt —

eladó.

Czim a kiadóhivatalban.

Két diákot

téljes és kifűnő el-
latásban elfogad:

Özv. WERNER ADOLFNE
Pető-ut 13. szám.

ősi trágázáshoz

Superfoszfát

és

Thomassalak

legolcsóbb gyári árakban
kapható

REICHENFELD GYULÁNÁL

NAGYKANIZSÁN,

Deák Ferencz-tér 5. szám.

Első nagykanizsai nagy gőzmosó
és fényvasaló intézet

Eötvös-tér 29-ik sz. (Szentháromság
átellenébe.) lakék, gallérok, közelők, női
felsőruhák, bluzok, csipkefüggönyök és min-
denemű szövetruhák fővárosi modell szerint
tisztítók és nagy felelősséget vállalok. —
Tessék egy próbatisztítással meggyőződni és
a n. é. közönség legkényesebb igényeinek
megfognak felelni. — Vasalónők, mosónők
és tanuló leányok fizetéssel felvétetnek.
Teljes tiszteltetéssel OFBÁN JÓZSEF.

Van szerencsének a nagyérdemű közö-
séget tiszteltetéssel értesíteni, hogy cipőak-
tárunkat újonnan felszerelve egy alakított-
tuk át, hogy mindenki találhat izlésének
megfelelő cipőt raktárunkon urak, hölgyek
és gyermekek részére egyaránt órási
választékban. — Saját gyártmányi.
Cipőink jó minőségűre teljes felelő-
séget vállalunk. — Tanulóknak különösen
erős iskola-cipőket ajánljuk.

Kiváló tiszteltetéssel

MILTÉNYI SÁNDOR és FIA
Nagykanizsán, Fő uton, a városárban.

Zsigárdi méneseiben

nevelt egy pár 170 cm. magas,
négy éves, ardeninori keresz-
tészű deres herélt

csikó,

egy pár 168 cm. magas sötét
és világos pej, ugyanilyen szár-
mazásu, kora és nemű

csikó

páronként 3000 K-ért

eladó.

A csikók egészen párosak és
hibátlanok.

Kéri Jenő, Nagykanizsa.

4627

Ha üde és finom arcobort óhajt!

HASZNALJON

IRMA

CRÉMET
SZAPPANT
PUDERZ

szeplőt, májfoltot és pörseést eltávolít. — Árta'mas
anyagot nem tartalmaz. — Kapható:

REIK GYULA

"SALVATOR" gyógyszerárban
NAGYKANIZSÁN.

Mühle-féle rózsák!

Rózsákat ősszel kell ültetni, mert akkor sokkal jobban meg-
erednek, mint ha tavasszal ültetnek. A ki nem ültetőkát óhajt
ültetni, hozassa magának a **Rózsakatalogust**,
melyet ingyen és bérmentve küldi

Mühle Árpád Temesvár.
ALAPITVA 1874-ben.

Hirdetmény.

A nagykanizsai közkórház igazgatósága az 1911 évre szük-
séges **fehér és vászonneműek** úgy az 1912. évre szállí-
tandó **boltoicikkek, konyhaszerek, kötszerek, zsapp,**
cognak, szódavíz, irodaszerek, nyomtatványok
és **papucs** szállításra pályázatot hirdet.

Felhivatnak a helybeli vállalkozók, hogy **írásbeli zárt**
és lepecsételt ajánlataikat folyó évi

szeptember hó 15-ig

a közkórházi igazgatósághoz adják be.

Az erre vonatkozó feltételek a hivatalos órák alatt gondnoki
irodában megtekinthetők.

Nagykanizsán, 1911. aug. 28-án.

Dr. Szekeres József
közkórházi igazgató-főorvos

Steiner Mór

óraműves Nagykanizsán.

Legpontosabb zseb-, inga-, fal- és ébresztő
órák, elsőrendű gyártmányok.
Ékszer, gyűrűk, fülbevalók legújabb divatnak
szelnek választékban.

Látszerraktáramban elsőrendű csipetők,
szemüvegek kaphatók egy koronától feljebb.
Minden órajavítást pontosan és szakszerűen
csinálunk. — Legmagasabb napi árban törött
aranyat bevalók vagy kívánatra becsapóelek.
4631

HIRDETÉS.

ROHONCZY ISTVÁN sárbogárdi uradalmában felépült

műkőtéglagyár és ezzel kap- csolatosan a gőzfürdő

Is 1911. évi szeptember hó 15-én megkezdí működését.

A műkőtéglagyár megrendelések akár szóval, akár levélleg a gyár irodá-
jában tehetők. A műkőtéglának eladási ára ezrenként 45 korona, vidéki
megrendelőknél franco ottani vasúttállomásra szállítva.

A műkőtéglát quarcos homokból; hydrát mészből és cementből össze-
kevert anyagból készüli. Cement azért adatik hozzá, hogy a műkőtéglát még-
jobban megkeményítse, mint a 80 métermázsás szulvó által.

A cél el is van érve, mert a műkőtéglát csak igen nagy erő kifejté-
sével lehet széjjel törni, de ha eltörök is, ott török el, ahol az erős ütés
érte és nem török több részre, mint a legjobb minőségű téglá is, hanem
csak két részre török.

Építkezés közben a műkőtéglából, lehet mondani, hogy egy kicsinyke
darab téglá sem veszülök el.

A műkőtéglának az a kiváló nagy előnye van az agyag téglák fölött,
hogy összes szemcséi annyira össze vannak szorítva, hogy ezáltal a téglá
oly nagy keménységet kap, hogy erőszak nélkül azt nemcsak megromláni
nem, de megsérteni sem lehet.

A műkőtéglából készült falat nem szükséges bentlétározni nagyfoku
keménységénél fogva sem, de azért sem, mert a téglának olyan kellemes
szürke színe van, mint a vadgalambnak.

Ebből láthatja minden olvasó, hogy a műkőtéglából építeni nagyon
gazdaságos annál is inkább, mert az építő a homokon és mészen megnyeri
a téglá árát, mert a műkőtéglának a színe is nagyon simák, a téglá pedig
nagyon kemény, tehát sokkal kevesebb malter szükséges az ezekből építendő
falakhoz, mint az agyag téglából építendőkhöz.

A műkőtéglából felesleges vastagabb falat építeni egy téglá hosszánál,
mert ily vastag fal, a téglák nagy keménységénél fogva elbí 2 emeletet.

A műkőtéglá járdának alkalmazva aranyat ér, mert a járókelők nem
képesek az erő téglákat ellopítani, tehát a járdát sohasem kell reparálni.

süppedéses talaja réten nehezen ment az indulás és a monoplán kissé bizonytalanul lendült a levegőbe. Csukaszörke katonabluzt, sárga kamásnit és fehér aviatikus sapkát viselt Lányi hadnagy. A paron három motorcsónak várta az aviatikus indulását. — Az egyik a keszthelyi csónakdát, a másik Márffy Albin főrendiházi tagé, a harmadik pedig Tevely Béla kaposvári ügyvédé volt. Ezek a csónakok követik a repülőgépet a Balatonon át, hogy esetleges szerencsétlenség alkalmával segítségére siethessenek Lányinak. Rendkívül érdekes, hogy az egyik csónakban helyet foglalt az aviatikus menyasszonya, Oicz Béla, egy nagyváradi főherceg leánya is, a ki egy év óta a főlegénye minden kísérleténél jelen van. Márffy Albin motorcsónakját Dolleschall Emil és Bottner Ernő báró huszárkapitány vezette.

A felszállást az összegyűlt óriási közönség hatalmas éljennel kísérte. Eleinte alacsonyban szállott a gép, de mikor a Balaton partjára ért, egyszerre százötven méter magasságra szökött. Itt már biztosan, egyenletesen repült a monoplán, a melyet óriási tömeg vár a tulsó parton is. *Nyolc perc és két másodpercig tartott az út.* Ennyi idő alatt lette meg Lányi hadnagy a hét kilométeres légi utat a Balaton fölött. Fonyódnál azután a tömeg éljenzése között minden baj nélkül leereszkedett siklórepüléssel egy bazaltkőfeljőtelep közelében. Percekig ünnepelte az ezrekre menő néptömeg a bátor aviatikust, a kinek a gépét sem érte semmi baj. — Lányi hadnagy tiszteletére vacsorát rendeztek a barátai a fonyódi vasúti vendéglőben.

Egy újságíró beszélgetést folytatott Lányi Antallal, aki a következőkben mondja el rövid életrajzát és küzdelmek történetét:

— Két esztendő óta időleges nyugállományba helyezett honvédhadnagy vagyok. Nagyváradon végeztem a kadétskólát és ott is kezdtem meg a katonai szolgálatot. Csak egy pár évig foglalkoztam katonai dolgokkal, azután magával ragadott engemet is az aviatika láza. Három esztendővel ezelőtt kezdtem meg kísérleteimet és eleinte vérmes reményekkel indultam neki az új pályának. Saját terveim szerint bipláni szerkesztettem Nagyváradon és ott is végeztem első gurulópróbáimat. Engem is elérte azonban a magyar aviatikusok fatuma: nem tudtam elegendő pénzt szerezni és gyöngé motorral folytattam kísérleteket előbb Váradon, később pedig a rákosi repülőpályán. Végre ez a gép fölfobbant és ekkor beléptem az Aero-részvénytársasághoz. A Biérot-gép is a részvénytársaságé. Huszonöt éves vagyok és remélem, hogy a magyar aviatikának hasznára lehetek még.

A galambokai gazdák ünnepe.

Tenyészállatdíjazás a kanizsai járásban.

— Saját tudósítónktól. —

A kanizsai járás egyik legnagyobb és legszebb községének ünnepén vettünk részt tegnap. Ném afféle zászódiszszal, végtelen szónoklásokkal övezetűt ünnep volt ez, hanem ennél sokkal több: a vidék fejlődő gazdasági életének ünnepnapja, a melyen Galambok és vidékének derék, — szorgalmas népe bizonyítást tett arról a jelentős haladásról, melyet az állattenyésztés terén elért.

Látunk egy tiszta, gondozott, eleven községet és megismertük ennek gyönyörűen fejlődött, egyszerű, őszinte, dolgozó népét, melynek ünnepien komoly volt a megjelenése, nyílt, egyenes beszéde. — És igen nagy örömmel megismerők kiváló munkássága színhelyén Szárszinsky Györgyben azt a „falu-jegyzőt”, ki lelket visz

bele a rengeteg közigazgatási rendeletekbe, utmutatója, vezetője, tanácsadója népének, kinek tekintélye a községben a halán és őszinte nagyrabecsülésen nyugszik, mely Galambok népi hozzáfűzi. — Nemcsak a hivatalban, de talán még inkább azon kívül, a mindennapi élet dolgos és bajos területén találja meg igazi hivatását; a jegyző egy a népével, ennek munkájában, bajaiban, örömeiben, innen az a föltétlen tisztelet és odaadó ragaszkodás, mellyel ez a nép jegyzőjét körülveszi. Ahány embert a falu állapotáról megkérdeztünk, az mind boldog volt, hogy jegyzőjét magasztalhatja, kinek egyéni és tisztviselői kiválóságát legutóbb a zalamegyei jegyzőgyűlés is méltányolta azzal, — hogy Szárszinsky Györgyöt elsőkévé választotta. A tegnapi galambokai állatdíjazás körül is a jegyző uré a legfőbb érdem, melyet föltétlen tisztelettel respektál minden más tényező, a mely a rendezésben szintén résztvett. Rengeteget dolgozott, fáradsát a kiállítás érdekében és ezt nem azért tette, — hogy Galamboknak egy parádés napja legyen, hanem mert ez az alkalom az állattenyésztés fokozott fejlesztésére ösztönzi a népet.

A galambokai vásárok messze vidéken híresek, ezért a községnek hatalmas, nagy terjedelmű vásártérre van. Idehajlák fel a tenyészállatokat, melyek közt a nyugati faj dominált és melyeknek állománya hárározott fejlődést mutat a hat év előtti felhajtáshoz képest. A felhajtás igen gazdag volt, szép állatokban bővelkedett úgy, hogy a meglevő díjak kétszeresét is ki lehetett volna osztani. — Ezért a bírálóbizottságnak sok dolgot adott az, hogy ítéleteit pártatlan igazsággal hozza meg. Az ünnepelőbe öltözött nép soraiban vendégeikül megjelentek:

Vizlendvay Sándor gazdaköri elnök, Tóth István titkár, Sárközy Viktor, a Gazdasági egyesület titkára, Mihályi Sándor gazdasági segédfelügyelő, Vécsey Zsigmond nagykánizsai polgármester, Juk József esperes (Galambok), Zerkovitz Lajos, Heimler József, Nagy Samu szerkesztő (Nagykanizsa), Pesti Lajos nagyrécei igazgató, Hochreiter Dezső kasznár (Nagyvada), Bors Lajos, Buzássy László, Wache Adolf, Draskovics Márton, Vastag Vince, Györkös Mihály, Jankovics Gyula, Pótmárton Imre főtanítók, Juk Béla, Berkenyész István, Bándi Ferenc r. kath. lelkész, Strausz Antal plébános, Kerner Artur intéző, Szilvay Gyula jegyző, Fábán Gyula plébános, Humor János plébános, Péczei László birtokos, Kálovics József v. tanácsos (Nagykanizsa) és még számosan.

A nagyon ügyes, jól betanult galambokai tüzlőbánda Lőrincz János dirigálásával eljátszotta a Himnuszot, azután Szárszinsky György jegyző a kiállítás fontos gazdasági céljait vázolván, igen hatásos beszéddel üdvözölte a vendégeket, mire Vizlendvay Sándor elnök a kiállítást megnyitotta.

Két bíráló bizottságot alakítottak; az egyiknek Vécsey Zsigmond polgármester elnökségével tagjai lettek: Strausz Antal plébános, Kerner Artur intéző, Szentmihályi László, Wache Adolf, Kovács József, Reisl Rihárd, Fábán Gyula. A másik bizottság: Juk József plébános, elnök, Hochreiter Dezső, Mihályi Dezső, Pesti Lajos, Péczei László, Heimler József, Koma József, Kálovics József.

A bizottságok órákon át tartó gondos vizsgálat után meghozta ítéletét, mely szerint kiöntették a következők teheneket: Az első díjat, 100 koronát Gál István dunsznaki gazda kapta 6 éves tehenéért; a második díjat kettő osztották és 75—75 koronát kapott Varga István és Magyi István (Galambok); 50—50 koronát kaptak, mint harmadik díjat: Duh János (Gelsesziget), Tóth Antal (Galambok), Marton György (Komárváros).

Az úszók díját a következőképpen osztották szét: Az első díjat, 150 koronát Hári János nagykanizsai városi csordás kapta a város 2 éves úszójáért; a második díjból 75—75 koronát kapott Varga Ferenc és Török János (Galambok); a harmadik díjból 50—50 koronát kapott Friákó Ferenc (Kisrécse), Tóth Antal (Póloskepuszta), Fajli József (Karas), Tóth János (Karas).

A Heimler József által adományozott repavágót Szabó Ferenc galambokai gazda kapta, Galambok község 20 koronás aranyát Póka Antal (Szentjakab), Skopál Pálóp kiskomáromi kereskedő 10 koronás

aranyát Szabó László (Galambok). Mráz Kálmán (Nagykanizsa) 2 darab úszójáért díszoklevelet kapott.

Ezután már a dolog kedélyesebb része következett. Az erdőn, a fák hatalmas lombkoronái alatt társasbédre gyűltek össze, melyen mintegy százan vettek részt. Az ebéd pompás ételait a galambokai menyecskék készítették, de oly izletesen, hogy ahöz hasonlólt erre mifelénk hiába keresnénk. A felszolgáló pincérek szerepét válszalagos galambokai legények töltötték be; legalább is oly előékenyen és ügyesen, mint a keszthelyi jogászpincérek. Ömlött a jó bor, a tüzeltő zenekar fáradhatatlanul kitelt magáért és még késő délután is hangos jókedvvel együtt volt a társaság, mely aztán egy hasznosan eltöltött, igazán kellemes nap emlékével oszlott szét.

Artézi kutak a Balatonmentén.

Megkezdtek a próbafúrásokat.

Csatornázzák a fürdő-telepeket.

Szénsavas gyógyfürdő Boglárán.

— Saját tudósítónktól. —

Minthi évtizedek mulasztását akarná pótolni a Balaton Szövetség, annyi tervet hoztak elő a legutóbbi rendes közgyűlésen.

Villamosítás, villamos vasut, a partmenti utak államosítása, — a hajóáratok szaporítása: mind olyan dolgok, melyeknek már évtizedek óta kellene meglenni, mert ezek nélkül soha sem lesz a Balaton az a látogatott fürdőhely, amilyennek minden magyar látni szeretné. Most, — hogy az ázsiai kolera hazaiaszlotta a tengeri fürdőkhoz szokott közönséget és elejtették a Balatonpartot, bő alkalmá nyílt a Balaton Szövetségnek meggyőződni mindazon hiányokról, amelyek miatt más években csak oly csekély számmal s nagyobbbrást csak a közvetlen környékről keresik föl a Balatont.

Nemcsak a vidéki, de a fővárosi lapokban is özönvel jelentek meg fürdőlevelek a Balatonról. Ezekben azután föl voltak sorolva a balatoni fürdőhelyek hibái. Csak ezeket e leveleket kell a szövetségnek elolvasni, s mindjárt megírdják, hogy hol, mit kell tenni.

A Balatonbogláron tartott legutóbbi közgyűlésen a többi között azt is elhatározták, hogy Boglárán szénsavas gyógyfürdőt létesítenek, s amint értesülünk, egy pénzcsoporttal már is fölvetették ez irányban a komoly tárgyalásokat. Még ennél is fontosabb azonban az ivóvíz és a csatornázás kérdése.

A villamos vasut, villamos világítás, az utak kiépítése és a hajóáratok szaporítása csak másodrendű szükségletek az ivóvíz és csatornázás mellett. Az ivóvíz kérdését a balatoni bozótok lecsapolásával kapcsolatban tervezik megoldani.

Az a terv, hogy a balatonmenti községekben artézi kutakat létesítenek. Az artézi kutak próbafúrásaival pedig a bozótok lecsapolásánál foglalkozkodó kulturmérnököket fogják megbizni, akik szaktudásuknál fogva elsősorban jöhetnek számításba ennél a nagyszabású vállalkozásnál. Előre ki sem számítható, hogy milyen nehézségekkel kell majd a mérnököknek az artézi kutak építésénél megküzdenni, — mert a somogyi partok laza szerkezetű, homokos talajában a források, a csapadékvíz és a Balaton vize megszámlálhatatlanul kisebb-nagyobb erekben állandóan keringenek. Az egyes helyeken eddig megjelent próbafúrások azonban a nehézségek ellenére a teljes siker reményével kecsegtetnek.

Az ivóvíz kérdését már a jövő év folyamán akarják megoldani a ugyanakkor hozzáfognak a fürdőtelepek csatornázásához is. Mindenben berendezések azonban óriási tökélet igényelnek, amikhez az érdekelt községek csak igen kis mértékben járulhatnak, mert éppen a hiányos, sőt nélkül

telesen hiányzó egészségügyi berendezések miatt, eddig csak vegetáltak.

A Balaton Szövetség azonban már eddig is igen reális ígéretekkel kapott a kormánytól, ahol a legnagyobb előszeretettel kapcsolják föl a balatoni kultusz emelését.

Gyilkosságra bujtó községi előjáróság.

A zsidahgyi gyilkosság bonyodalmai.

— Saját tudósítónktól. —

Közel három hónapja már, hogy — mint a Zala megírta, — meggyilkolták a zalamegyei Belatinc melletti Zsidahgyi korcsmárosát, Kercsmár Istvánt. A csendőrség hosszas nyomozás után kiderítette a gyilkost Pörs János zsidahgyi lakos, személyében, aki a korcsmárosnak haragos volt. Pörs János, mint egyik mult heti számunkban közöltük, soká tagadott, de végre mégis megtört és a zalaegerszegi törvényszék vizsgálóbírája előtt mindent töredekiesen bevallott. Azonban azt is hozzátette vallomásaéhoz, hogy a gyilkosságot vejenek, Koczén Ivánnak felbujtására követte el, aki 300 koronát ígért neki, ha a vendéglőst elteszi láb alól.

A felbujtással vádolt Koczén Ivánt is letartóztatta az egerszegi kir. ügyészség, és szintén a vizsgálóbíró vette munkába. Koczén eleinte makacsul tagadott, végre azonban magába szállt és szennációs vallomást tett. Elmondotta, hogy nem ő egyedül bujtotta fel Pörs Ferencet, hanem mások is rábeszéltek a gyilkosságra, sőt nemcsak Pörs Ferencet bízták meg annak végrehajtásával, hanem Pocsics Ferenc zsidahgyi lakos is, aki szintén eleget tett a megbízásnak, mert ő is rábított Kercsmárra.

Koczén a többi felbujtókat is sorra megnevezte és pedig Kercsmár János zsidahgyi községbíró, a meggyilkolt vendéglős bátyját és Csurni János, Antalics Péter, Christ István, Koczén Miklós zsidahgyi községi előjárókat, akik már régóta haragudtak az áldozatra. A szennációs vallomás vétele után Batla Bertalant a zalaegerszegi törvényszék vizsgálóbírója pénzekben délután a jegyzőkönyvvel és hat csendőrral kiszállt Zsidahgyen s ott előkerítvén a súlyosan gyanúsított községbíró és előjárósági tagokat, sorba kihallgatta őket. A kihallgatás eredménye olyan terhelő volt, hogy a vizsgálóbíró az egész társaságot letartóztatta s bekísértette őket az alsóúndvair kir. járásbírószék fogházába, honnan rövidesen nagy részük szintén az egerszegi ügyészség fogházába került. — Ilyképen a zsidahgyi gyilkosság ügye szépen kavardik s ki tudja, hova fog még fejlődni.

HIREK.

A bánokszentgyörgyi gyilkosság.

Hogy működött a gyilkos?

— Saját tudósítónktól. —

Hétfélti számunkban röviden tudósítottunk arról a véres drámáról, mely Bánokszentgyörgy határában a vasárnapról hétfőre virradó éjjel történt, amikor Szabó József bánokszentgyörgyi gazda megölte Horváth István várföldi gazdát, aki Bánokszentgyörgyről falujába igyekezett. A gyilkosság előzményeiből és annak lefolyásáról az alábbiakat közli velünk bánokszentgyörgyi tudósítónk:

Szabó József (tira) és Horváth Takács István éveken át közösen bírtak egy cséplőgépet, melynek jövedelmei miatt sok civakodás volt az ültetés földművesek között. A perpatvarok közepette Szabó több ízben megígérte Horváthnak, hogy előbbutóbb el fog banni vele. Ugy látszik, a

végleges leszámolásra vasárnap teljesen elszánta magát Szabó, — mert a bányászti nagykorcsában, hol egész vasárnap délután együtt idogáltak, több ízben belekötött Horváthba, akinek békülékenységén mulott, hogy Szabó ekkor tetteleg nem bántalmazta. Szabó látva azt, hogy így eredményre nem jut, estefelé látszólag megbékélve otthagyta társát a korcsában. Horváth pedig meglehetősen ittasan csakhamar szintén otthagyta a korcsmát és hazafelé indult a szomszédos Várföldre.

Még Bányászti Györgyön két legény ajánkozott neki, hogy haza kísérik, de Horváth visszaküldte őket azzal, — hogy egyedül is képes lesz haza menni. Alig váltak el egymástól, — a legények rémes javeszékelésre lettek figyelmesek. Szabó ugyanis a várföldi ut mentén egy szakadék hokrai közt lesbe állva várta Horváthot, ki midőn ideért, Szabó egy nagy doronggal fejbe vágta, minek folytán az hanyatt esett. Ekkor mellére ugrott, s addig tiportá azt szeges csizmájával, míg a szerencsétlen ember melikasa be nem szakadt. A két legény odaérkezésére már alig volt benn élet, s mire kórhózt is oda hívták, akkorra már csak kihűlt teste feküdt az út porában.

A gyilkos gazdát a csendőörök hétfőn hajnalban elfogták s a napokban szállítják a nagykanizsai ügyészség fogházába.

— Kettős vágány a budapest—fiumei vonalon. A magyar államvasutak budapest—fiumei vonalat, melynek Nagykanizsához való csatlakozó állomása Gyékényes, a közel jövőben igen nagy fejlődésnek néz eléje. Ott, ahol ezideig ilyenek elhelyezve nem voltak, Goliáth sínek lefektetésével fokozzák most a gyorsvonali mozonyok menetsebességét a vonal budapest—dombóvári szakaszán. Mivel azonban akadályokba ütközött eddig a vonatoknak Budapest keleti pályaudvarról való elindítása és befogadása, már két éve épül a kelenföldi vasúti hid mellé lerakandó új vágánypár, amire már nagy szükség volt. És hogy a hidat is megfelelően kihasználhassák, — Budapesttől, illetőleg Kelenföld állomástól most már sürgősen megépítik a második vágányt egyelőre Adony-Szabolcsig, ami azonban csak az első lépés, hogy legalább Dombóvárig lefektessék a második vágányt, hogy az érkező és induló vonatok ne vesztegeljenek a közbeeső állomásokon. Az államvasutak igazgatósága versenytervnyalást hirdetett az Adony-Szabolcsig épülő második vágány fel és aláépítményeire, mely szeptember 9-én már lejár. A munkálatok kiadása után azokat mindjárt foglalatossítani is kell, hogy azokkal mielőbb elkészüljenek.

— A Polgári Egylet tekeversenye. A pünkösdi ünnepek alkalmával rendezett tekeverseny sikerén felebudivulva, valamint a tagok többször kifejezett kívánsága folytán az idény befejezte előtt egy második tekeverseny rendezését határozta el a Polgári Egylet tekéző társasága. Ez a verseny 1. évi szeptember 2-án, szombaton d. u. 5 órakor kezdődik és a következő napokon folytatódik. A társaság ez alkalommal értékes (és érdekes) tárgyakat vásárolt össze díjazásul, — amelyek egymagukban rekompenzálják az elnyerésükért hozott áldozatot, mely még kellemes szórakozással is jár. Az egylet összes tagjainak (valamint azok tisztelt vendégeinek) figyelmét ez uton is felhívjuk a díjtételekre.

— Haza a multheti betörők után. A rendőrség a legnagyobb apparátussal nyomozott a multheten Nagykanizsán elkövetett négy betörés lettelei után. Midőn szombaton délen betörtek Melzer Jakab üvegkereskedő üzletébe, s nap este 8 órájáig a rendőrség emberei harmincnál több gyanús embert állítottak a kapitány-

ság elé, akik azonban egyik kivételével, mind igazolták magukat. Az egy kétes existencia, ki bennmaradt a csávában, Ekler Tamás csavargó volt, kit a zalaegerszegi csendőörök körözött valami apróbb lopások miatt. A nagytkarítás közben véletlenül hurokra került csirkefogót átszállították Zalaegerszegre, itt pedig tovább folyt a betörők nyomozása. Végre a kapitányság lankadatlan fáradságának annyi eredménye lett, hogy a legnagyobb valószínűséget megközelítve megállapították a betörések tettesének kilétét. Ez a betörők albumának segítségével sikerült, ahol a betörő üldözői, kiknek azt nem sikerült elfogniok, mint kijelentették, arcképében minden kétséget kizáróan felismerték a Kaufmann Mór szabó és Brónyai Lajos kalaposüzletek betörőjét. A gyanúsított sőtét múltu alakot Kelemen Mihlynak (rendes álnéve Popovics György) hívják, 32—34 éves, surdi származásu pékmunkás, akit nagykanizsához különben is gyengéd emlékek fűznek. Ezelőtt 5 esztendeje ugyanis Kelemen szintén Nagykanizsán felőrt egy boltot, amiért az itteni ügyészség fogházában kemény 3 esztendőt töltött. A rendőrség az alaposan gyanúsított ember ellen országos körözést adott ki.

— Sok gondot okoz a szülőknek, hol vegyenek gyermekeiknek cipőt. A legjobb gyermekcipőket készíti és óriási választékban raktáron tartja Miltényi Sándor és fia a Fő-úton a városházában.

— A birkózások végeredménye. Erősen lanyhult érdeklődéssel folyt le tegnap este a nagykanizsai cirkuszi előadások utolsó napján a nemzetközi díjbirkózók utolsó mérkőzése. Az ügyességben felülmúlhatatlan gráci birkózó mester Lindmayer kezdte meg a tegnapi matchet a fűrge és szívós orosz ifjával, Dermával. Lindmayer az utolsó estén is szaporította győzelmének számát eggyel. 17 perc alatt végzett rokonszenves kollégájával. A Czaja és Küsselbach közötti eldöntetlen mérkőzés is tegnap fejeződött be, mint elerelátható volt: Czaja győzelmével, ami a népszerű magyar bajnoknak 25 percnyi nehéz munkájába került. Az egész turné végső eredményei a következők: Az első díj (500 K) nyertese lett Czaja, a második (300 K) Küsselbach (sziléziai), a harmadik (200 K) pedig Paskowszky (lengyel), kik a díjakat nyomban az előadás után átvették a direktortól.

— Tánciskola Nagykanizsán. Adorjáné Meyersberg Frida, a kitűnő táncianő, mint bennünket értesít, szeptemhónapban ismét megnyitja Nagykanizsán minden esztendői időszakai tánciskoláját. Ez évben két kurzusa lesz a tánciskolának az egyik a kezdők, a másik pedig a haladottaké. A haladottak "tananyaga" mindenben különbözni fog a kezdőkéitől, amennyiben azok kizárólag oly táncokat fognak tanulni, melyekben a grációzitás leginkább érvényesül, viszont a kezdőknek a kiváló táncianő a jó alapra és a helyes testtartásra helyez legfőbb súlyt. A tánciskola megnyitásának pontos dátumát legközelebb közöljük.

— Felülírtetések a Legényegylet mulatságán. A Nagykanizsai Katholikus Legényegylet szentiszünnapi táncestélyén felülírtetni kegyesek voltak: Eperjesy Gábor, Halász Ferenc, Kárdos és Steiner, Miltényi Sándor és fia, N. N. 5—5 K, Horváth György, Samu József 4—4 K, Áts E. Árpád, Kein Gyula, Szieger István, Vlasic Kázmér 2—2 K, Boros János, Nagy István 1—1 K, összesen 43 koronát. Az itt felsorolt nagylelkű adakozóknak, úgy Franc Lajos és fia r.-t. tek. igazgatóságának a világlítás kedvezményes szolgáltatásáért ez uton is hálás köszönetet mond a Legényegylet elnöke.

— Német, francia, angol nyelvű kurzusok. Berger Gizella okleveles német, francia, angol nyelvtanítónő tisztelettel közli, hogy szeptember 1-én ismét megkezd működését. Kéri, hogy az óra-beosztásra való tekintetből a tanulni szándékosok szíveskedjenek már most jelentkezni a Király-utca 23. szám alatt levő lakásán.

— Lakások, elképzelhetők e vén házban, vagy sok lakó után poloska nélkül? Mielőtt ily lakásba beköltöznénk, tisztítsuk azt ki alaposan Löcherer Címexianel. Ez eddig az egyedüli szer, — amelyről a poloskák nyomban elpusztulnak, petéik pedig a Címexin halála folytán kiszárad-

nak és többé ki nem kelnek. Nem plázki, foltot, szagot nem hagy, a legkényesebb butor is tisztítható vele. Mely ellen egyedüli biztos szer. Kapható: a helybeli gyógyszerárakban. Egyedüli forráktól Zala-és Somogyvármegyék Reik Gyula gyógyszeriára Nagykanizsa.

Táviratok és telefonjelentések.

Időjárás.

(A meteorológiai intézet jelentése.)

Budapest, aug. 30.

Állandóan meleg idő várható, zivataros esőkkel. Déli hőmérsék 29.2 C.

Öngyilkosság a kosár miatt.

Budapest, aug. 30. — Garinbergi Ede trieszti olasz vasúti hivatalnok megkérte öz. Kertész Imréné leányának, Ilonkának kezét. A vagyonos urinó, aki háztulajdonos is, megtagadta a házassághoz való beleegyezését. Erre a vőlegényjelölt ma délelőtt ismét fölkereste imádottját, akinek, valamint édesanyjának szemeláttára jöbe lötte magát és szörnyet halt.

A vitriolöntöző.

Budapest, aug. 30. Thököly uti lakásán. Sturmann-Manó iparos féltékenységi jelenetet rojtöndött a feleségével, amelynek végén néjt vitriollal le akarta önteni. Az asszony azonban elmenekült, férje pedig utánna szaladt és dühében a vele szembejövő idegeneket öntötte le a vitriollal. A vitriolos örvöngőnek 15 sebesülte van.

Heléna szerb hercegnő njsza.

Budapest, aug. 30. Péter szerb király, valamint Sándor trónörökös és Heléna hercegnő, ma délelőtt külön vonaton Budapestet át Szentpétervárra utaztak, ahol vasárnap lesz Heléna hercegnőnek Konstantinápolyban János nagyherceggel az esküvője.

A kolera.

Budapest, aug. 30. A belügyminisztérium egészségügyi osztályának ma délen kiadott jelentése szerint, a vasárnap kolérában megbetegedett Proska János után sem Budapesten, sem Ujpesten nem fordult elő újabb gyanús eset. Ujpesten mindenütt, ahol szükséges volt, a főváros készülékeivel szigorúan fertőtlenítettek és az eddig konstátált betegek mind szigorú felügyelet alatt elköltöztetve vannak.

Eltűnt színész.

Budapest, aug. 30. A rendőrségen jelentést tettek, hogy Garas Márton jó nevű színész nyomtalanul eltűnt. — Testvére cáfolja e feljelentést, mert szerint Garas valahol a vidéken van, ahonnan külföldre készül. A detektívek mindazonáltal keresik, mert felesége keresteti. Garas ugyanis ezidőben, mikor Nagy Endre kabaréjának és a Magyar színháznak volt tagja, a zsidó kórházban kezellette szembáját, ahol beleszerelt egy ápolónőbe, akit elvett feleségül. Rövid házasság után Garas elhagyta nejét, aki most azért keresteti, hogy válópórt indíthasson ellene.

Sikkasztó bankszoiga.

Budapest, aug. 30. Még a múlt hóban történt, hogy az Angol-Osziatrak bank nádorai felkutatva Forgács-főpénztáros 4000 korona hiányt konstátált. Arra emlékezett, hogy aznap átadott Amberg szolgának két csomagban 4000 korona pénzt megolvadás végett, arra azonban nem emlékezett, hogy a szolgálta visszaadta volna a pénzt. A detektívek erre megfigyelés alá vették Ambergét, akiről midőn megtudták, hogy módján felül költekezik, ma délelőtt letartóztatták.

Richter mérnök épelméjű.

Berlin, aug. 30. Richter Jénai mérnök tegnap Szalonikiból táviratozott családjának, hogy nem igaz, mintha megörlt volna a görögbiológus fogházában, s legközelebb haza érkezik.

IRODALOM.

— A „Vasárnapi Ujság” augusztus 27-iki száma egész sorát hozza a kiváló érdekességű közleményeknek. Egy cikk és képek a firenzei arckép-kiallításban bemutatott magyar vonatkozású képekről szólnak. A pécsváradit Kossuth-szobor, a fővárosi nyomor tanyái, a Louvrebeli ellopott Mona Lisa, a budapesti Népepera építkezése, az iparművészeti múzeum ujan kiállított régi magyar faragványai, Israel, a most elhunyt nagy holland művész két pompás fisménye, a rózsadombi új szepertint-ut építése, a rima-kököval tűzvész adják a képek tárgyait. Továbbá szépirodalmi olvasmányok, és egyéb közlemények. Tárcaikk a hétről s a rendes heti rovatokat tartalmaz. Irodalom és művészet, sakkjáték, stb. — A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre öt korona, a „Világkrónika”-val együtt hat korona. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában (Budapest, IV. ker., Egyetem-utca 4. szám) Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap” a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félévre két korona 40 fillér.

— Mit hoz az őszi divat. 1911 12-ki őszen és télen a boleroerek igen divatos lesz.

A szoknyák elég komplikáltak lesznek, különösen a tunikásszoknyákat a legkülönbözőbb alakban hordják majd. A kimondival szerepel továbbra is.

A bárszov, sok csipke és zsinoros díszítések kedveltek. Minden hölgy olyan divatlapot kíván, a mely az őszi és téli divat minél több képpen szemlélteti, ezen célra ajánljuk „Elite” Grand Album Garislen, a világ legelső párizsi divat kiadóhivatalát.

Az „Elite” 6 sz. épen most jelent meg 80 oldal terjedelemben levő különféle divatolt tartalmazza az őszi és téli idényre. Kapható minden könyvkereskedésben ára 2 korona.

Fogait nem részesítheti nagyobb jótéteményben, mint mikor az Odollal való rendszeres szájjápoláshoz szokik.

Naponta frissen pörkölt

Cuba kávé K 4.—
Karlsbadi keverék kávé . . . 4.40
Cuba-Mocca-Jáva keverék . . 4.80

Kapható:

GELTEN és GRAEF
csmege- és fűszer-kereskedésben
Nagykanizsán.

NYILT-TÉR.*)

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon jóbarátaink és ismerőseinknek, kik szeretett jó anyánk végtiszessége alkalmával fájdalmait megjelenésükkel és részvétnyilvánításukkal enyhíteni szíveskedtek, fogadják ez uton hálás köszönetünket.

Rátz-család.

Gabonaüzlet.

Budapest, aug. 30.

Készáru-üzlet:

5 fillérrel olcsóbb.

Hataldó-üzlet:

Buda októberre 11.90. Buda áprilisra 11.81.
Rosa októberre 10.97. Zab októberre 9.91. Ten-
geri augusztusra — — — Tengeti májusra 8.16.
Ropca augusztusra — — —

Főszekesztő: SZALAY SÁNDOR.

Felelősszekesztő: NAGY SAMU.

Igazgató: BOROS JÁNOS.

Első nagykanizsai nagy gőzmosó és fényvasaló intézet

Eötvös-tér 29-ik sz. (Szenh. romság átellenében.) Ingek, gallérok, kézelők, női felsőruhák, blúzok, csipkefüggönyök és mindenféle szövetruhák fővárosi modell szerint tisztított és nagy felelősséget vállalok. — Tessék egy próbatisztítással meggyőződni és a n. é. közönség legkényesebb igényeinek megfogok felelni. — Vasalónők, mosónők és tanuló leányok fizetéssel felvétetnek. Teljes tisztelettel: OFBAN JÓZSEF.

Eladó üzlet.

Zala megyében, bírósági székhelyen

korcsma, szálloda, kávéhá

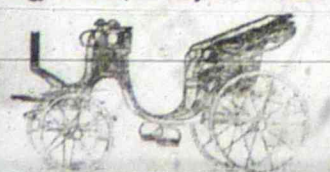
vezetés hánya miatt sörösen eladó a divatos berendezéssel együtt.

Kifűnő üzletmenet fogyasztási bárcákkal igazolhatik.

Ár 24 ezer korona. Árvehető 4—5 ezer koronával.

5609. Cím a kiadóhivatalban.

Bazsó Testvérek

kocsigyára és lóvasaló műhelye
Nagykanizsán, Teleky-ut 6. szám.

Készít és állandóan raktáron tart könnyű és divatos új kocsikat.

ELVÁLLAL: Lóvasalást, kocsik átalakítását, tisztogatását és bérelését. Kifűnő munka! — Jutányos árak!

Két diákot

teljes és kifizető el-
látásban elfogad:Özv. WERNER ADOLFNE
Pető-ut 13. szám.

Van szerencsénk a nagyérdemű közönséget tisztelettel értesíteni, hogy cipőraktárunkat újonnan felszerelve úgy alakítottuk át, hogy mindenki találhat irvának megfelelő cipőt raktárunkon urak, hölgyek és gyermekek részére egyaránt áriási választékban. — Saját gyártmány! Cipők jó minőségű, teljes felelősséget vállalunk. — Tanulóknak különösen erős iskola-cipőket ajánljuk.

Kiváló tisztelettel

MILTÉNYI SÁNDOR és FIA
Nagykanizsán, Pó-uton, a városházában.

Házeladás.

Csengery-utcán 51. sz.
ház újonnan nyitandó ut-
cában több háztelke,

eladó. 5640

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Értesítés.

Chasselas (Gyöngy) Passatutti,
Muscat, Ottonell és Ezerjó kerc-
senyji

csemege szőlőm

szállítását szeptember 1-én kez-
dem meg.A beszállított szőlő kosara-
ként s kicsinyben naponta délig
a piacon, — kizárólag kosara-
ként egész napon át a „Korona”
szálloda épületében levő dohán-
lőz; dében és lakáson kerül el-
adásra.Téli eltevésre megrendelések
lakáson eszközölhetők.

Nagykanizsa, 1911. aug. 29.

Remete Góza

Egy garnitúra

Clayton és Schutteworth

8-as cséplőgép

teljesen használható állapot-
ban jutányos áron ELADÓ.

Cím a kiadóhivatalban.

468

Kéz- és lábizzadást
azonnal megszüntet az
ANTISUDOR.

Egy üveg 80 fillér. — Kapható:

REIK GYULA „SALVATOR” gyógyszerárában

5214

Nagykanizsán.

Egy vagy két diákot
teljes ellátásra.

Bővebbet Kossuth-tér 20. sz. alatt.

3500. tkv. 1911. Ér. júl. 22-én.

I. Árverési feltételek.

A perlaki kir. járásbíró, mint tkvi hatóság közli, hogy Deutsch Ede korcsmáros gyöngyvári lakosnak Novák István nős Jankilla Reginával törökudvari lakos elleni végrehajtási ügyében 26 kor. tőke, ennek 1910. július hó 1. napjától járó 6% kamatai, 14 kor. 85 fillér eddigi, 13 K 30 f. árveréskérvényi költség behatása végett a nagykanizsai kir. törvényszék, a perlaki kir. járásbíró területén fekvő a következő ingatlanokra, u. m.: 1. a törökudvari 264. szíjtkvben felvett 68 hrsz. ingatlannak $\frac{1}{2}$ része 350 K, 2. az u. o. 262. szíjtkvben felvett 126. hrsz. ingatlannak $\frac{1}{2}$ része 160 kor., 3. az u. o. 289. szíjtkvben felvett 196. c hrsz. ingatlannak $\frac{1}{2}$ része 182 K, összesen 692 K kikiáltási árban, mint becsárban az 1911. évi október hó 13. napján d. e. 10 órakor Törökudvar községében dr. Reményi Zoltán perlaki ügyvéd vagy helyettese közbenjöttével megtartandó árverésen eladni fognak. Az ingatlanok a kikiáltási ár kétharmadánál ($\frac{2}{3}$) alacsonyabb áron el nem adhatók és az, aki az ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb ígéretet tett, ha többet igéri senki sem akar, köteles nyomban, a kikiáltási ár százaléka szerint megállapított bánatpénzt az általa ígéri összeg ugyanannyi százalékaig kiegészíteni.

A törökudvari 230. szíjtkvben felvett ingatlanra az árverés el nem rendelhető, mert ifj. Novák István javára a tulajdonjog feltételeken bekebelezetett.

Venni szándékozók figyelemztetnek, hogy az árverés megkezdése előtt a fenti kikiáltási ár 10% -át bánatpénz fejében letenni a vevő a vételért három egyenlő részletben lefizetni köteles és végre az árverési feltételek a hivatalos órák alatt alulírt tkvi hatóságnál és Törökudvar község előjáróságánál megtekinthetők.

Az árverés az ingatlanra feljegyeztetik. A kir. járásbíró, mint tkvi hatóság. Perlak, 1911. évi július hó 24. napján.

STIGLBAUER, s. k.,
kir. jbró.

BUTOR!!

Gazdagon felszerelt raktár min-
dennemű asztalos és kárpitos

Butorokban.

Készíték és nagy választékban rak-
táron tartok angol bőrgarnitúrákat:
1 kanapé, 2 fotel . . . 320 K-tól.
Salon garnitúrákat kanapé, 2 fotel
4 szék 240 K-tól.
Szőnyeg-, ebédlő-dívanokat 70 K-tól.
Tükrös, rézrudas szőnyeg-
dívanokat 80 K-tól.
Szövet dívanokat 40 K-tól.
Otómánokat 32 K-tól.

Nagy választék:

Függönyök, Ottomán, Takarók és
Butorszövegekben

SOMOGYI EDE

kárpitos butorraktárában
NAGYKANIZSÁN, Kazinczi-utca
(Városház épület).

Két szoba

első emeleten és pedig egy utcai butorral
és egy udvari butor nélkül, irodának is
igen alkalmas

azonnal kiadó.

Közelebbi értesítés

Kürschner Ignácznál

5592 Erzsébet-tér 23. sz. alatt.

Faeladási hirdetmény.

Gróf Zichy Ödön ur. zákányi hitb. uradalmának Surd köz-
ség határában levő erdeje „A” üzemsztyálynak III-ik tagjában
az 1902—1906. évi vágaterületeken előforduló, műfára alkalmas,
— mintegy 639 m²-re becsült tölgy, továbbá 517 m²-nyi cser-
tölgy és 351 m²-re becsült bükkfahagyásfák, zárt írásbeli aján-
latok benyújtásával egybekötött nyilvános árverésen

f. évi szeptember hó 17-én d. e. 9 órakor

alulírt erdőhivatal helyiségében a legtöbbet ígérőnek eladtnak.
Az ajánlatok az ajánlati összeg 10%-át kitevő bánatpénzzel
ellátva f. évi szeptember hó 15-ig alulírt erdőhivatalnál benyuj-
tandók.

Becsértéken alul és később beadott ajánlatok nem vétetnek
figyelembe.

További részletes felvilágosítást nyújt a

5631

Hitb. urad. erdőhivatala, Zákány.

Alulírt könyvkereskedők a nagykanizsai összes tanintéze-
tekben használt tankönyvekből teljes raktárt tartanak és ezeket
rendes bolti árak mellett árusítják. — A magyarországi könyv-
kereskedők egyesülete szabályainak magukat teljesen alávetik,
mely szerint sem ajándék, sem kedvezmény nem adható, tan-
könyvbekötések ára darabonként 50 fillér. — Üzletnyitás reggel
fél 8 és délután fél 2 órakor.

Teljes tisztelettel

Fischel Pülöp Flá,

Malr József,

Ifj. Waldits József.